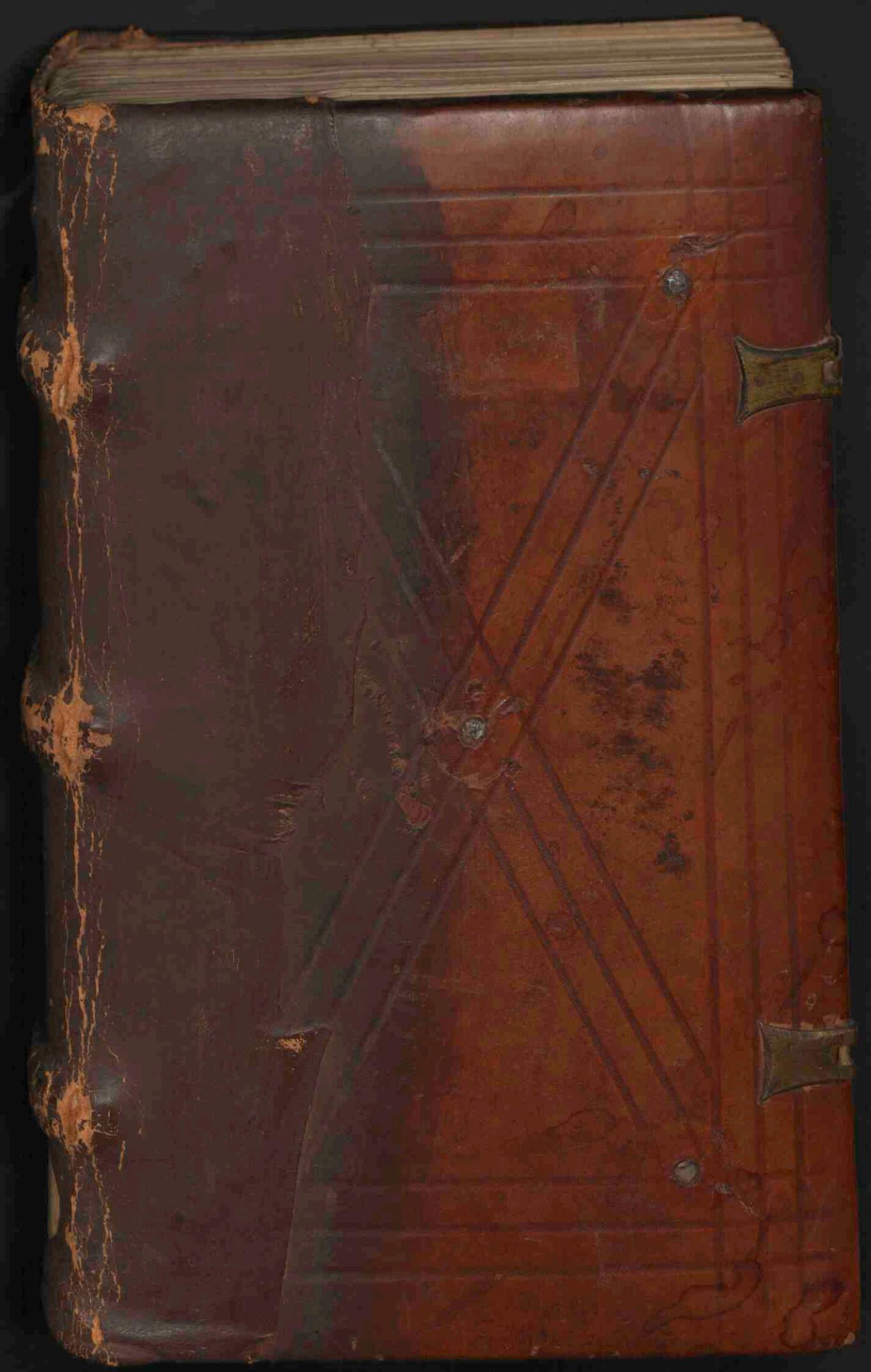

De sacramentis christianae fidei : liber II

<https://hdl.handle.net/1874/330507>

Aevum medium.
Scriptores ecclesiast.

Nº. 221

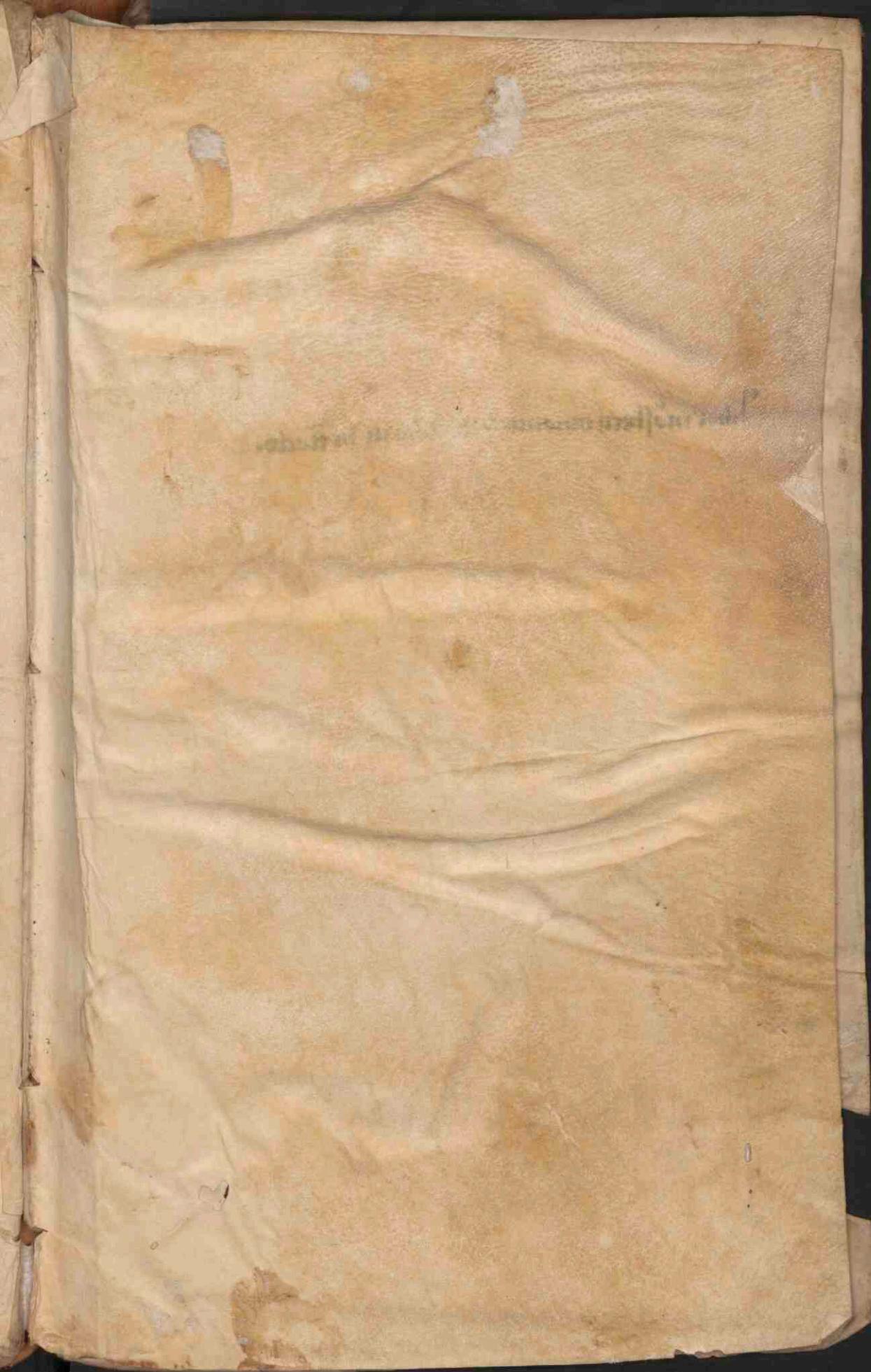
221 { Hs. de 8 }
Nº 16

221 (*Eccl. 221, antea 284n.*) Membr. fol. 132 ff. 2 col. Saec. XIII.
Hugo de Sancto Victore, Liber II de sacramentis christiana fidei.

Fol. 1b. Incipit prefaciunctula in libro secundo de sacramentis cristiana fidei. Magnae sunt in scriptis sacris spiritualium sensuum profunditates, cet. (Sequitur tabula). Fol. 4a. Tempus gratiae ab aduentu filii dei, cet. Fol. 132a (in fine:) Ecce quod erit in fine. fine. fine.

„Liber monasterij Canonicorum Regularium in Traiecto.”

Hs.
4 E 16

Liber monasterij canonorum regularium In tecto.

nº 245. n.

nº 204. n.

Hecipit p̄taciuncula in libro⁹

A G N S
si i sc̄pt̄l lacris
sp̄ualū sensuum
p̄fundat̄. S; q̄
non oib; eadē t̄cē
legendi gr̄u data ē.
habet sacerdū eloqū
q̄dā i se. q̄b; fidem
simpliciū p̄fere. i q̄te aliorib⁹
rūnta. unī uirtutis regulā p̄fici-
unt. P̄pt̄ i sacerdū eloqū tractatione n̄
eadē dicendī forma ubiq; seruanda
ē. q̄ altiora fidi sac̄m̄ta excellēto-
ri sermone. et digne sc̄l reuerenter
ētandā s̄t. minorā aū sac̄m̄ta dñi
noz iſtruim̄ta. p̄ capacitate simpli-
ciū humiliori locutiois genē expla-
nāda. i obter q̄d sc̄pt̄ū ē. In simbri
i aureis. circuam̄eta uaritati⁹.
Sic enī sc̄a eccl̄ay eccl̄ia mox bonoz
ac t̄cū uarietate pulchre ador-
nat. in lac̄ sc̄pt̄ā unī ip̄a sc̄a eccl̄ia
nuēdi formā sumit. i suo sermone
pulchra uarietate p̄ficit. In q̄tām̄
uarietal̄ ip̄a apta ē. ut lesma n̄ ge-
nēt̄. et diuīt̄as geret. i adūt̄ate
i pariat. Neq; i ea magna
modica despiciunt. neq; rur sū mo-
dica magnis alloriarī idigna s̄t.
h̄ ornat̄ se uincē i unī ueritate.
I. q̄t̄ ueritatē tacent oīa. Ne
i mirer si post magna i it
magna fidi sac̄m̄ta eorū q̄ i suo
ordine iſeriora uidet̄. m̄tio fit. q̄a
i se abhorrent simul. q̄ i uirtute
unū s̄t. Nā ip̄e dīs humiliari
dignat̄ ē. ad humana descedens.
i hōmē p̄modū ad diuina suble-

finaret.

hugonis de se victore.

Explēit̄ p̄logus. **I**ncipit
eīdē libri partū distinet̄. **T**ā s̄t num̄o. xviii. p̄ singlā t̄a
i lib̄. sed lib̄ s̄t i p̄mo cap̄. **I**diuīna
t̄ula p̄ singlās partēs distinet̄. **S**ed
um̄. s̄c̄e subiecta s̄. **C**ontinuit̄ s̄. **I**lib̄

Prima pars t̄ct̄ de carnatiōe
pus xpi est. **E**ccl̄astitis.

Tertia pars t̄ct̄ de ordinib⁹
uarta de idūm̄ts sacerd̄.

Quinta de dedicatioe eccl̄ie.

Sexta de baptismo.

Septima de confirmatione. **F**into
vata de corp̄s i sanguinis xpi sac̄:
Hona de minorib⁹ sacram̄ntis i sacerd̄.

Victima de symonia.

Uidecima de coniugio.

Vuodecima de uotis.

Teredecima de mis̄s i tritib⁹
Quartadecima de confessione i pe-

nitentia i remissioe peccatorū.

Quantadē de iunctione in firmorum.

Sextadecima de fine hominis.

Septimadecima de fine sc̄l.

Octauadē de statu fūti sc̄l.

Harū ḡ partū cap̄la ordine subiecta.

In prima h̄go epitila sūt.

Ue carnatiōe ubi. i t̄p̄ gr̄e.

Qre fili missi; poti q̄ pat̄ l̄p̄e s̄c̄s.

Quon̄ sol̄ fili carnē suscepit.

De dilectōe tū plonaz i dñeitate una.

Qā ubū carnē assūp̄it. cū pena sine cul-

pa. cū mortalitate sine iniquitate.

Quod ubū cū carne rōnale aūm̄ sup̄st.

i q̄l fuit aū illa in sapientia. i uite.

i uictoria. i bonitate. i merito.

Ve carne q̄ ubū assūp̄it. q̄l fuit sedm̄

possibilitatē. i sensum. i affectum.

Quoniam intelligendum est quod scriptum
est conceptus est de spiritu sancto.
Ve amone ubi anime et carnis.
Ve separatio aenea carnis in Christo.
vnde Christus separata anima et a carne
psona fuit. et deus et homo.
vnde per hominem ubi unitum dicitur uniuersitatem omnesque in membra sunt illius.
vnde non Christus sed in humanitatem
in celo est. sed in diuinitatem superius.
vnde secunda hec parte capitulo est hoc.

Ve gratia pro Christo datum. et spiritu a
spiritu in membra diffusio.

De ecclesia quid sit ecclesia. Sacerdos
et duobus parietibus ecclesie laicis et cleri.
duas esse uitas. et secundum duas uitas
duos prophetas. et in duobus populis duas po
testates. et in utroque duobus sacerdos et cleri
nei dignitatibus. et una alia superiora.

Quod omnis administratio ecclesiastica
sit in Ecclesia. hoc est in ordinib; i sacra
mitis in preceptis.

De potestate trema.

Autem ecclesia trema possideat.

Autem modis in scelari potestate det
immandata est iusticia.

De ornamentalibus regis.

¶ tercium hec parte capitulo est hoc.

Ve spirituali potestare. Sacerdos
et clericis. **V**e consueta ecclesiastica.

Quoniam ordines sacerdotum in monachis sunt.

Ve septem gradibus sacerdotum.

Ve ostiariis. **V**e lectoribus.

Ve exorcistis. **V**e acolitis.

Ve subdiaconibus. **V**e diaconibus.

Ve presbiteris. **V**e episcopis.

Ve archiepiscopis. **V**e summo pontifice.

Ve cleris officiis que sunt in clero.

Ve archidiaconibus.

Ve p[ri]micerio. **V**e thesaurario. Sacerdotum.
Quando et quomodo ordines sint faciuntur.
Quia etate ordinandi sit quod ordinantur.
Quod sine etate titulo ordinandi non sit.
Quales sit eligendi ad sacros ordines.
Quia ratione mutatio posse est. ut non
sit fieri ordinorum.

In qua parte hec capitulo est hoc.
Ve indumentis sacerdotis.
Ve tunica byssina. et zona.
Ve feminalibus lineis.
Ve interior tunica et iacinctina.
Ve supumerale.
Ve rationali quod genitio logion dicitur.
Ve mitre quod adorari debet vel tyara.
Ve iudicantis novi sacerdotum.
Ve stola vel orario.
Ve planetaria vel casula.
Ve mappula vel manipula.
Ve dalmatica.
Ve standaliss et caligis byssini sunt lineis.
Ve baculo episcopi et anulo.
Ve pallio archiepiscopi.
Ve uasibus sacerdotis.

In quinta hec parte capitulo est hoc.

Ve dedicacione ecclesie.

Ve his quod usibiles agunt in ea.

Quid sit mysterium baptismorum. p[er]tinet hoc.

In sexta hec parte est unus. hoc.

Ve sacramento baptismi. quod servat baptismum.

Quare institutum sit sacramentum baptismi.

Quando institutum sit sacramentum bapti.

Quando homines obligari coeperunt postquam
cepierunt baptismum. Iustus Christus.

Quid distet id baptismum Iohannes et Christus.

et de forma baptismatus vobis et bapti.

Sed si datum precepit baptizandi aliquis
saluator posset. non actualiter precepit sac
ramento baptismatus.

De sacerdoto neaphitorum.

De catecizatione.

De exorcismo In baptism.

De his que post exorcitione sequuntur.

De p̄mis. e rebaptizatione.

Quare i sola aqua baptism⁹ celebratur.

De forma baptismi.

In septima hec. **parte capitulo 5.**

De confirmatione. **S**fices celebrat⁹.

Quod impositio man⁹ p̄ solos pontifices qd fili⁹ sp̄ instituit. ut baptizatum p̄sp̄ erit matus i uite limat.

Quod sit mai⁹ sacm̄tu⁹ impositio man⁹ an baptismus.

Quod n̄ debet iterari man⁹ iposito sic nec bapt. qd aiem⁹ celebranda.

Quanto tēpe debeat ēē sub disciplina estimatis. q man⁹ impositionē accepunt.

In octaua hec. **S**r lagum⁹ xp̄i.

De sacerdoto corp⁹ et sanguinis xp̄i.

Quando i statutu⁹ ē sacm̄tu⁹ corp⁹.

Unū immortale l mortale corp⁹ suū in cena trādiderit. **I**bucellā accepit.

Si corp⁹ xp̄i fuit qd uidas p̄ intincta.

Qd agn⁹ paschal figura corp⁹ x fuit.

Qd sacramentu⁹ altaris et figura est quantu⁹ ad panis et uini specie⁹.

Res est qntu⁹ ad corp⁹ x ueritatem.

Tria ēē in sacm̄to altaris panis et ui-

m in specie⁹ corp⁹ x ueritate. grām⁹.

Quare in specie⁹ panis et sanguinem xp̄e sacramētū corp⁹ et sangu-

Nil sui institut. **S**uim i corp⁹ xp̄i.

Qual intelligenda ē mutatio panis et.

Quid significent tres portiones ille que

De corp⁹ x i sacm̄to altaris sunt.

Qd corp⁹ x qndo diuidit scdm̄ solā

Sp̄em diuidit. scdm̄ se au integrū

Manet. sic i singulis partib⁹ totū sic

i dñis locis unū et idē ipsum est.

Quia que in corpe x indigna uidentur. scdm̄ sp̄em solā fiant.

Quid fiat de corpe x et de corporali p̄sen-
ta a post suptione sacramēti.

Qd celebratio osculōis corp⁹ xp̄i missa
uocat. qndo missa aut a quo p̄mu-

Instituta sit. et unde missa dicitur.

Aproposita. **I**nstituta sunt.

De sacerdoti q ad exortationem

Onū fecit p̄ ubū dī.

De aq̄ asp̄sionis que onū salē bñdicatur.

De suscep̄tione cineris. **I**dicendis.

De ramis palmarū. et de frondib⁹ bene-

De certo q i latib⁹ scō bñdicit. et de ag-

Mnis qui bñdicuntur in pascha.

De signis que sonitu⁹ fideles i unum.

De coram⁹. **I**euocantur.

De alijs sacramētis que in factis stant.

De sacris et non sacramētis.

In decima hec. **parte capitulo 16.**

De symonia. un dī. qd ē symonia.

De auctoribus symonie.

De his qui sp̄ualia emunt aut uende-

De his q corporalia et ecclēsia copando cū

Cis et ei sp̄ualia emunt.

De eo qd sola corporalia uenduntur.

In undecima hec. **parte. c. 5.**

De sacramēto amugij.

De origine coniugij.

De duplia institutione coniugij. et de can-

Isa institutionis duplicitate.

Quid sit coniugij. **S**ed iungo an non.

Quando iungum esse incipiat.

De his q ecclēsiae nubunt. ut p̄q. nuptio-

Rrum. ut ēē iungū aliq̄ uereda faciunt.

Quod tu si bona q iungū comitantis.

Id est fides. sp̄es p̄f. sacramētum.

Drum hec bona inseparabilia sunt in

De his q̄ in coniugio mōtūnent̄ uiuunt.
7 plus explend̄ libidini quā gene-
rande pli inseruent.

Qui ratione antiqui playes simili
habuerunt uxores. **I**soli potest.
Conjugū dicendū est qd̄ aliquido
Cis qui parant eis n̄ allegumas
plorat quatenq; censum ad inuicem
habuum conjugum facere.

De coniugio infidelium. **I**n statu.
De sanguinitate r̄ ḡdib; sanguini
De affinitate.

De spirituali germanitate. **I**mmanitatem.
Quid distet it̄ cognationē. siue clan-
gumitatem. r̄ affinitatem. r̄ spiritale ger-
mū dolis qui suppositionē dicit con-
iugum dissoluat.

Unū cōditio sc̄rūlal si nesciat post-
modum conjugum dissoluat.

De duodecima hec. **I**n uotis.

De quinq; modis q̄b; mens agenda.

Quid sit uouere. **I**n statu.

Que uota tenenda non sint. **I**n statu.

Quod uotū nullā cōmutationē admittit.

Que uota cōmutationē patiantur.

In tertiedecima hec. **P**arte. c. 3. b.

De uictis r̄ opib; malis.

De uitatib; r̄ opib; bonis.

De timore r̄ amore.

Quid sit timor.

De quatuor timoribus.

Sie amat. **I**n statu.

Quare non sint tā p̄cepta karitatis.

Qd̄ pure r̄ gratis amat. q̄ dñm ppter.

De mensura diligendi dñm.

De mensura diligendi p̄ximū.

Vnu carreas semel habita amittat.

Vnum om̄is dilectio dī caritas sit

nominanda.

In quarta decima hec.

De confessio. **I**n penitentia. **S**coplet.

De his qui in hao uita penitēcia non

De eo si itari possit penitentia.

De his qui in extremis penitent.

Quod sola bona uoluntas sufficit si

facultas opandi non datur.

Quod hō op̄ idicat. dī voluntatē p̄sat.

De remissione peccoy. r̄ si sacerdotes

qui hōnes st̄ peccā dimittere posse.

De eo utrū peccata redeant post suā

semei dimissa fuerint.

In quintadecima hec. **P**arte. c. 3. b.

De uincione infirmorum. **S**ifirnoz.

Quando zāq istituta ē uincio

Si iterari possit hoc sacramentum.

In sextadecima hec.

De morientibus.

De exitu animarum.

De penitammarum.

De locis penarum.

De qualitate tormentorum gehennalium.

De cura p̄ mortuis agenda. **S**gerunt.

Quib; p̄it p̄ mortē t̄ qm qd̄ p̄ illis fit.

De exequijs. **D**e sacrificio p̄ defunctis.

Quib; p̄it. **S**i anime sc̄iunt q̄ i hoc sc̄lo

In septima decima hec. **P**arte. c. 3. b.

De t̄pē aduentū x̄ in nouissimo.

De ultima t̄bulatione.

Quare modo diabolus ligatur.

Quare in nouissimo soluetur.

Quanto t̄pē erit ultima t̄bulatio.

De aduentu enoch r̄ helye.

De gloriā p̄sonae iudicis.

De celeritate iudicij. **D**e eodem.

De eode. **D**e ordine resurgendj.

Quom̄ it̄elligendū ē qd̄ sc̄ptū ē ui-

uos r̄ mortuos iudicabit.

De resurrectione corpor̄. q̄lē aut̄

qualia resurgent. **E**t qualia
de abortivis i monst. utrū resurgent.
Ve modo resurrectionis.
templum supradictorum.
Quod sc̄i corp̄a sine uicio resurgent
et incorruptibilia mortui sunt.
Qād ifantes n̄ ea stat̄a resurget q̄
Quod om̄s in ea stat̄a resurgent. quam
impedita erat. i. uiuenili. ul̄ habue
runt. ul̄ habitu fuerunt.
Vtrū reprob̄ corp̄a cū uiciis suis re
surgent et deformitatis.
Quomodo irena corp̄a i celo manebit.
Quale sit futurum iudicium.
Qād d̄s conscientia nr̄a teste utetur ad
iudicandos nos. **A**rdebit.
Qualit̄ d̄s in p̄senti iudicat.
De eode. **I**te de eode. **I**te de eodem.
Vbi erunt sc̄i corporalit̄ q̄ndo mundus.
A octauadecima hec. **M**ma
Ve innovatione mundi. si bonos.
Qād p̄dit et̄na pena malorum bonis.
Qād boni illuc malos uidebunt non
quod mali idcirco semp̄ uiuent ut
semp̄ moriantur. **H**omines.
Qād ignis et̄nus non equaliter cruciabit.
De eodem. **V**e eodem.
Quom̄ illa sit. ut p̄ repali culpa est
na pena reddatur. **V**e eodeo.
De eodem. **Q**uom̄ diabolus cruciabit.
Quom̄ i futo cruciabit. **V**e eodem.
Qād p̄ damnationē malorum sc̄i plenus
cognoscit grām dei. **I**trabunt.
Qād damnatis malis sc̄i i uitā emam
Quom̄ illa tō n̄ copient malis.
De eode. **V**e eode. **V**e uisio dei.
Quid distet int̄ uideret et credere.
Ve unctione corporali. et sp̄itali i futo.
Si uolubiles erit ibi cogitationes nr̄e.

Qual' i q̄nta erit felicitas et beatitudo.
In t̄b. gloriare beatitudinē uerū. **F**utura.
Qād sc̄i i futo n̄ ad dolore. **S**ad gaudi
um pficiet p̄titorum memoria.
Cxplicavit patris. **A**llian
Thomas
Agnus
Qui flēdo seuit. **C**sulcis Edita ēuit.
Ieta seges ridet dū sua luē uidet.
Solut̄ fletis lacrimas sp̄es blāda serēns
Let̄ messor erit. q̄ lacrimādo serit.

Tempus gr̄e
ab aduentu filii dī in
earnam exordiū sump
sit. sicut scriptū ē. Gr̄a & ue
ritas p̄ ih̄m xp̄m facta ē. Gr̄a
quippe dī. redemptio ē genit
humani. Que dū p̄ aduentū
xp̄i pficitur. ueritas p̄missio
nū dei in exhibitione gr̄e en
adimpletur. Qd̄ fili⁹ oris⁹: port⁹
deo aū fili⁹ missus ē. n̄ pater pat̄
aut sp̄e ses. q̄ eueniens non t̄fū
erat. ut pat̄ ab alio mitteret.
qui n̄ erat ab alio. Si. H. ab alio
mittet. ab illo uenire haberet.
a quo mittet. n̄ eē illi q̄odam
pneipū ab illo. a q̄ mittetur.
Itēa ḡ pat̄ ab alio mitti non
habet. q̄ ab alio eē n̄ h̄t. Oi⁹
est aū p̄mū fili⁹. q̄ a solo patre
ē. deinde & sp̄e ses. q̄: a pat̄ &
filio. Primū fili⁹ uenit. ut ho
mines libarent. postea sp̄e ses
uenit. ut hoīes beatificarent.
P̄mū ille a malo libauit. p̄lēa
iste ad bona reuocauit. Iie ab
stulit q̄d sustinebam. iste red
didit q̄d p̄lādū. Venit filius
natalis missus a patre. ut adop
tandos in hereditate uocaret. n̄ ē
sensum suū in gr̄a adoptionis
cōpbarer. Neq; H. sine cōsensu fi
lii. a patre alieni in hereditatem
dueendi erant. Misit ḡ pat̄ ap
filiis. uenit fili⁹ p̄ fēib. q̄ in pa
tre & filio patrūtatis & filiati
onis nom̄ elat. ut filii nomen
adoptandi p̄cipent. & p̄ illum
cunus erat. n̄ ab illo a quo erat.

Uenit sapia. ut hostis rōne un
ceretur. & ut habitacūlū suūm
ipsa uendicaret. qd̄ malicia po
sidebat. Qui. H. astucia uic̄it.
iustū fuit. ut n̄ fortitudine s;
prudentia uinc̄et. ut in eadē
in quo se uictor erat. uictus
st̄neret. factus: fili⁹ dī fili⁹ hoīs.
ut filio⁹ hoīū filios dī facet. & ne
fili⁹ nom̄ ad altām t̄nsiret p̄sonā.
& eēnt in trinitate duo filii. & ē
fundet trinitatis disectio. Si. H. pat̄
carnē allūpsisset. idem ipse & pat̄
& fili⁹ ēēt. pat̄ filii quē genit ex
etinitate. & fili⁹ matr̄ a qua genit
ēēt ex tepe. Si aū sp̄e ses carnē as
sūpsisset. duo filii in trinitate eēnt.
alt̄ fili⁹ pat̄s sine matre. alt̄ fili⁹
matr̄ sine pat̄. Hie ḡ inēomunera
bile nom̄ diuidet fili⁹ solus suscep̄
carnē. ut un⁹. & ide ēēt. fili⁹ dī &
fili⁹ hoīs. fili⁹ dī sed in diuinitatē
genit a patre. fili⁹ hoīs sed in hu
manitatē nat̄ ex mat̄. **Quoniam sol⁹ fili⁹**
Sed forte erunt carnē suscep̄it.
aliq; qui dicant. Si inseparabilia
sunt opa trinitatis. ḡ qd̄ facit
fili⁹. facit & pat̄. Si aū om̄e qd̄ fi
li⁹ fac̄. fac̄ & pat̄. ḡ si fili⁹ carnē
allūpsit. & pat̄ carnē allūpsit.
q̄a fili⁹ sine patre carnē assum̄
n̄ potuit. si nichil sine patre fac̄
potuit. S; hie p̄mo cōsidāndū ē.
q̄ cū dī fili⁹ fac̄ om̄e qd̄ pat̄ fac̄.
de illa numerū opatione intelli
gendū. qua cōtūra suā cōdit &
regit. & disponit cōditor & opifex
dī. In qua opatione pat̄ & fili⁹ &
sp̄e s. oīno separari n̄ possunt.

quia in deitate una in qua &
per quam operantur unum se. Hoc autem
ideo de diuina operatione distin-
guimur. ne quis errat id quod dictum
est. oia quod patet hoc & filius facit. op-
ponendum putet. quod patet gigavit
quod filius non facit. & filius gigavit quod
patet non facit. Si. h. filius sic pater
gigavit. patet est. & si patet sic filius
gigavit filius est. Itaque neque propterea
quia filius non gigavit quod pater facit.
excludatur filius non facere quemque
patet facit. dicimus. quod hoc de illa ope-
tione intelligendum est. quia ut ere-
atur opera ut quod non erat esse iner-
piat. ut in causa opera. si quod factum
est in eo quod factum est subsistat. Ibi. h.
totaliter inseparabiliter opera. ubi
nec pater a filio. nec filius a patre. non
specie. sed ab utique in operatione separatur.
In ope proprie operatione designatur.
Nam in eo quod factum est est. quod est. sicut non
facit ipse sed tantum est. In eo autem quod
factum est. ab illo utique factum est. a quo
factum est. omnis quod factum est. Hic ergo oia
qua facit patet. & filius facit similiter.
In hac itaque operatione quod carnis as-
sumptio inuenitur. quoniam soli filio est
ueniat & non patet. non invenienter
querit. Cum. h. dicitur. quod filius car-
ne assumpsit. opera utique significat
quod filius facit. a quo ope si patet ex-
cluditur. non oia qua facit filius.
patet operatur. An forte quod dictum
non est. oia quod facit filius. patet facit.
sed quoniam patet facit hoc & filius facit.
excludendum est. oia quod est filius fa-
cere quod patet facit. quodammodo autem filium
facere quod patet non facit. Absit. sed oia

quod patet facit. filius facit. & oia quod filius
facit. patet facit. quod in eo quod in deitate
unum se. in operatione separari non possit.
Omnes ergo quod filius facit. patet facit. quod in di-
uinitate quia filius patet. quod cum patet
unum est nichil facit sine operatione patet.
Facit quodammodo in humilitate secundum
quam filius patet non erat. qui illam na-
scendo a patet non accepit. sed propterea
ad solam personam filii referuntur. quod
ea in illa & secundum illam naturam fecit.
quam cum patre communem non habuit. sed
solus ex tempore propria singulariter accepit.
Veritatem oia quod in diuinitate fecit.
non solus non fecit. quod in diuinitate solus non
fuit. sed idem cum fecit quod cum ipso idem
fuit. Si ergo filius in diuinitate hu-
manitate assumpsit. quoniam in eadem
diuinitate patet idem cum ipso non fecit.
qui cum ipso idem fuit. An forte
cum dominus filius carne assumpsit. ex cuius
occulte relationis. quia intelligitur.
quod sibi uniuit. idem de patre non dominus.
quod si idem diceretur. non idem sed aliud intelli-
geretur. Si. h. dicitur. patet carne as-
sumpsit. intelligetur similitudo quod patet
sibi carne uniuit. quod si idem non esset.
sed aliud. Aliud propter esset si caro
patet unita diceretur. quam cum filio
unita dominus. quod si etiam aliud in persona
patet. alicuius filius. sic aliud dominus. cum
filius incarnatus dominus. quam diceretur.
si patet incarnatus diceretur. Non ergo
consequens est. si filius carne assumpsit.
ideo carne assumpsisse & patrem.
sic etsiquis non est. si filius sibi carne uni-
uit. carne sibi uniuisse & patrem.
Consequens autem est quod si filius carne
sibi uniuit. eandem carnem ipsi

filio uniuerso & patre: qd dū una
utusq; opatio ostendit nec fili' sine
pat' nec pat' sine filio opat' demon-
strat. Si aut' pat' s' carne induisset
& fili' s'. n̄ s; idem eēt s; aliud: qm̄
in eo ipso n̄ eadē demonstrat opa-
tio qd n̄ ad eundē utrūq; facta p-
baret relatio. Nē aut' assūptionem
sive unionē carnis. & pat' opat': qd
carne induit filiū. & fili' opat':
qd carne induit semet ipsū. & fu-
it una unio. & opatio una. Ppt̄ea
unio una. qd qd unitū ē. uni u-
nitū ē. pp̄tea opatio una. qd qd
factū ē. in uno factū ē. Tres ope-
bant. & n̄ tā s; unū opabant. &
qd siebat. & unū erat. qntū ad illū
solū factū ē. & tūm erat. qntū ab
illis factū ē. Legit̄ in lib⁹ iudicū.
qd manue uxore accep̄ sāson filio
suo. nec tñ s' uxore accep̄. qd filio
uxore accep̄. Et postular fili' pa-
tre. u s' uxore accep̄. qd p se sol⁹
facē n̄ possit. & nemo: qd argumē-
tur n̄ dicat. Si pat' filio uxorem
accep̄. & uxore accep̄ pat'. & ostendit
uxoratū ē patre. qd filio ac-
cep̄ uxore. Quare & incarnat'
ē dicat pat'. qd filio suo carne
uniuit. sic ipse fili' incarnatus
dicitur qd s' carne copulauit. Spon-
sa qd ubi caro ē. & assūpsit il-
lam ubi s'. & pat' ubi similiter u-
bo suo uniuit ea. & opati sunt
duo unū. & fuit i uno opatio
duoz una. Ppt̄ea ait. Queāq;
faē pat'. h̄ & fili' faē similiter.
h̄ inq̄ & fili' similiter faē. Qd ē
h̄ge. Non alia. Qd: similiter.

H̄ alit̄. H̄ potar unitas opationis
pfect' demonst̄ri. H̄ alia. n̄ alit̄.
Eadē. & eadē m̄. Si eadē oparet̄. & n̄
eadē m̄ oparet̄. opatio una n̄ esset.
qd alit̄ esset. Si eadē m̄ oparet̄. m̄
eadē oparet̄. opatio una n̄ eēt. qd
alia esset. H̄c aut' & eadē & eadē m̄ o-
pat'. u nich sit aut aliud aut alit̄
in opatione illi. Ostendit m̄ aliqd qd
faē pat'. si m̄ qrendū ē qd faē qd to-
tū faē. Pone tñ aliqd ex oīb; qd pat'
faē. exēpli causa unī. dieo qd fili⁹
h̄ ipsū faē. Neq; ita h̄ ipsū dieo. qd
simile illi. s; idē ipsū. Cū. u. dieo.
idē facio qd tu facis. qd forte edifi-
co domū sic tu edificas domum.
& cū alia sit dom⁹ tua quā tu edi-
ficas. qm̄ illa dom⁹ mea qd ego edifi-
co. tñ idē me face dico qd tu faci.
qm̄ id qd facio ego. sedm aliqd si-
mile ē illi qd tu facis. n̄ sic intel-
ligo. cū dieo. qd fili⁹ h̄ ipsū faē qd
pat' faē. Si aut' ego domū edificare.
& tu eandē meū edificares domū.
dieo qd idem facies qd ego. & ueri'
unū. qd id ipsū & n̄ aliud. nec tñ
uē adhuc unū. qd partē unā &
ego altām tu instrumentis tuis.
ego instrumentis meis tu manib; &
lactis tuis. ego meis. deniq; tu
uirib; tuis. ego meis. Et iā nō
uē unū. s; in alio & p alia. Nū
qd sic dieo cū dieo qd fili⁹ h̄ ipsū
faē qd pat' faē. Ergo ē alia man⁹
filii. & alia: pat̄s. aliud bēhium
filii. & aliud bēhium pat̄s. alia
ut̄ filii. alia ut̄ pat̄s. cū ipse
fili⁹ & man⁹ & brachii & dūs
sit pat̄s. Sic idem: qd homo

manu fecit. et quod manus hoī facē.
et qd̄ hoī fortitudine facē. et quod hoī
brachio facē. et qd̄ behū hoī facē.
et qd̄ hoī fortitudine facē. et quid
fortitudo hoī facē. sic idem ē
qd̄ pat̄ facē. et qd̄ fili⁹ facē. qd̄ om̄e
qd̄ pat̄ facē p̄ fili⁹ facē. Si eēntia
una ē. si natā una. si fortitudo
una. si uoluntas una. qm̄ n̄ ē
una opatio? Hic qd̄ h̄ facē pat̄.
et ego dico. qd̄ h̄ ipsū facē fili⁹. h̄
ipsū pat̄. h̄ ipsū fili⁹. rotū pat̄.
rotū fili⁹. Ipsū facē pat̄. fili⁹ est.
Hoc pensare qd̄ si duas actiones.
una maiore. et una minore. aut
forte similis pondis eq̄ales duas.
Unitas ibi ē. nich̄ multiplicices.
Una: actio duoz. in tū actio
una. sic ditas una. Et i una
actioē tres. n̄ tres agentes sunt.
s; un⁹ agens. sic in dītate una.
tres. si tres dū s̄. s; un⁹. Pat̄ et
fili⁹ et sp̄. si tres psone s̄. s; tres
dū n̄ s̄. nec tratores. nec tres
factores. qd̄ i eo qd̄ unū s̄. diuidi
n̄ possunt. Quicq; ḡ facē pat̄. h̄ et
fili⁹ facē simili. Qd̄ maḡ simile
ē p̄ q̄ unitas? Qm̄ p̄ diuidi. qd̄
multiplicari n̄ p̄. dūt qm̄ a se
recede p̄. qd̄ unū ē. Ne ḡ mire
ris. si assūptionē carnis que ad
solū filiū referuntur. n̄ solū fili⁹ opa
tus ē. s; cū filio pat̄. et sp̄ s̄.
deq; idēo tres incarnatos dixis.
qd̄ incarnationē uni⁹ tres opati
sunt. qd̄ unitas natē inseparabi
lem fec̄ opationē. et p̄etas psone
singlāē assūptionem; de dise
tione tū p̄tu in dītate una

Quia uero infirmitas humanae
intelligit̄ ad ea q̄ ēle iube
tur cōplūndida n̄ suffici. sic elodi
auctoritate inter̄ fouenda ē. n̄
rōne humana disentienda. Qui
apt̄ q̄ a sc̄is pat̄b; de disctione tū
psoneū in dītate una. sedim ca
tholie uitatis firmam̄tū. iā dicta
s̄. in mediū p̄ferre libet. nich̄
de mō adiecentes. utpote q̄ nec
sufficientes inueniunt ad ea que
sunt ab illis; **Auḡtin⁹ adūsus ip̄**
Pat̄ nouū nomen tātē arru.
Pomousyon edider̄t. s; n̄ no
uam rem tali nōte signauerunt.
Hoc. H. uecat̄ pomousyon. qd̄ est.
ego et pat̄ unū sum. un⁹ uidet ei
dem q; s̄. Idē. Om̄is catholici q̄
ān me de tūtate s̄p̄ser̄t. h̄ in
tender̄t sedim s̄p̄tas docē. qd̄ pa
ter et fili⁹ et s̄. un⁹ eidem q; s̄.
insepabili eq̄ilitate. diuinā insinu
ant unitatē. idq; n̄ s̄ tres dū. s;
un⁹ dī. quān pat̄ filiū genuie
rit. et iō fili⁹ n̄ sit q̄ pat̄. fili⁹ q;
a patre sit genit⁹. et iō pat̄ n̄ sit
q̄ fili⁹ ē. sp̄. s̄. q; nec pat̄ sit nec
fili⁹. s; tū pat̄ et filiū sp̄. et pat̄
et filio coeq̄tn⁹ ipse coequal⁹. et ad
tūtatis p̄tinen⁹ unitatē. nec
tū eā tūtate natā de tūgine
orāna. s; tū filiū. nec eandem
tūtate descendisse i sp̄ colub⁹.
s; tū sp̄. s; nec eandē dirille de
celo. h̄. fili⁹ m̄s dilect⁹. s; tū uoc̄
pat̄ ad filiū fuisse. quis pater
et fili⁹ et s̄. s; sic inseparabiles s̄. sic
insepabili open̄t. n̄ lā q̄ intelle
ctu h̄ dīm capit. q̄ ipsū intel

lectū suum quo eū uult capere
sicut caperit. **I**ntelligam autem dñm
si possumus, et quantum possumus sine
claritate bonū. sine claritate mag-
num. sine indigentia carorē. sine
situ p̄sentē. sine habitu oīā ēti-
nentē. sine loco uīq; totū. sūt rēpē
sēp̄tū. sūt sui cōmutatioē mu-
tabilia facientē. nichil q; patiētē.
Q̄d dñm ita cogitat. si n̄dū p̄
ōīā īuenire qd sit. pie tñ caueat
qntū p̄ aliqd de illo sentire qd
n̄ sit. sit tñ sine dubitatioē suba-
ut si meli h̄ appellat. essentia q̄
gei usyam uocant. **I**dem i lib
cont̄ maximinū. Nulla sit par-
tū diuisio. i unitate diratis.
Unū. dī. pat̄. filī. sp̄e. s. h̄. ipsa
trinitas unū. dī. Tres. H. psone st.
pat̄. filī. s. s. dī. h̄. tres q̄ unū
sube s. unū s. sūme unū. n̄ nul-
la natūrū. nulla. diuisitas uolum-
tatū. Si aut̄ natā unū ēent. et con-
sentione n̄. n̄ sūme unū ēent. Si
ū natā disparē ēent. unū non
ēent. H̄ ḡ tres. q̄ unū s. s. p̄t̄
messabiliem cōunctionē diratis
qua iestabili copulant̄. unū dī
ē. s. xpe una psone. gemine
sube. nec tñ dī pars h̄ psone diei
p̄. alioquin filī dī an qm suscepit
formā serui n̄ erat tot. et erunt
cū h̄ diuinitati eī accessit. Qd
si i una psone absurdū dī. quia
pars illī rei n̄ p̄ ē dī. q̄ntomag
trinitatis ē n̄ pot̄ q̄q; unū i tb.
In trinitate ḡ q̄ dī. pat̄. dī. filī
ē dī. sp̄e. s. s. dī. et simul h̄ t̄
unū dī. nec h̄ trinitatis reia pars

6

est unus. nec maior pars duo quā
unū. ibi. nee mai' aliqd s̄ om̄s quā
singlū. q̄ sp̄ualis n̄ corporat; mag-
nitudo. Q̄ pot̄ capre capiat. q̄ non
pot̄. eredat. et oret ut qd eredit
intelligat. Pat̄. et filī. s. s. p̄t̄ in
diuidua diritate unū. dī. et p̄ter
unienuq; p̄terat̄ tres psone st.
et p̄t̄ singlor̄ p̄fectionē. partes
unū dī non st. Utus. pat̄. ut.
filī. ut. sp̄e. s. **I**dem i lib de
trinitate. Si sol̄ filius intelliḡ s.
et pat̄. et sp̄u sc̄o. ill̄ ēleḡ. ut
pat̄ n̄ sit sapiens de se ipso. s. s
filio. nec sapia sapiam genuerit.
s. ea sapia pat̄ dicat̄ sapiens esse.
qm̄ genuit. Vbi. H. n̄ ē intelliḡ
tria. nee sapia ē p̄. ac p̄ h̄ si pat̄
n̄ intelliḡ ipse sibi. s. filī intelli-
git pat̄. p̄fecto filī patrē sapien-
tem facit. et si h̄. do ēē. qd sape.
et illī ea ēentia ē q̄ sapia. si filī
a pat̄ qd uerū ē. s. a filio potius
pat̄ h̄ ēentia. qd falsū ē. Et ḡ
dī pat̄ sapiens ea q̄ ipse. sua sapi-
entia. et filī sapia pat̄. de sapia
qd. pat̄. de q̄. genit̄ filī. Quare
et intelligens ē pat̄. ea q̄ ipse. in
telligentia. filī aut̄ intelligentia
pat̄. de intelligentia genitus qd
est pat̄. **I**dem. Non qm̄ dī trini-
tas. iō t̄pler putandus. alioquin
minor eset i singulis. qm̄ i tb; pa-
rit̄. In hac q̄. trinitate cū dñis psone
nā pat̄. n̄ aliud dñis qm̄ subam
pat̄. q̄ psone pat̄. n̄ aliud ē
quā ipse pat̄. do se q̄ippe dī psone
n̄ ad filiū. t̄ ad sp̄m. s. sic dī. et si-
milia. Hoe. H. solū nom̄ ē. qd cū

dicat de singulis ad se. plak. si
singlaritatem acceperat in summa. Unus
naturae quod patrem est persona et filium: persona
et species s. est persona. Patrem tamen et filium et
species s. non una est s. tres. Verum cum dicit
eum tres personas una entia. neque
ut genus de specie. neque ut species de
individuis predicantur. Videtur posse
dei ut tres homines una natura s. pluri
sunt duo homines quam unum s. non ma
ior est entia pater et filius quam solus pa
ter aut solus filius. et tres illi perso
nae. Si ita dicendum est. eales sunt singuli
quod aliis homo non percipit. Cur ergo latini
tas h. ita misericordia posuit. non quia
nolunt h. unum seruire huic signifi
cationi. quia intelligitur trinitas. ne omni
no tacemus quod tres. cum tres esse fa
ciamus. quia non est diversitate intelligi
nolunt s. singularitate nolunt. Ita
et illa tria et a se inuicem determina
ri uidentur. et in se infinita est. ita et
singula sunt in singulis. ratione et obiectu sin
gulis. et singula in obiectu et unum omnia.
Iste. Denique si ergo deo cum aliis alicuius non
comunio. ualde per dubio intelligenda
est diversa significatio. sed hoc
patentiori ratione oportet ostendere.
Si nullus accidentis susceptibilis est
quam de iusta ut sapiens. ut aliquam
hominem diuina natura. sed certum est quod
summa natura non est. quod per se est quod
quid est. nichil autem iusta est non per iusticiam
et non potest est iusta non per se. quod est
accidentis. quam non eadem sit ipsa iusti
cia per quam iusta est. Quapropter si
queratur quod sit ipsa summa natura.
quod recte respondet. quia iusticia?

Et cum carura dicatur iusta in eo
quod est. eo quod habet iusticiam. ipsa non per
de hunc iusticiam s. existens iusticia.
et non in eo quod est. s. in eo quod sit
de nichil quod in ea distinet. siue di
catur iusta. siue iusticia. Quia non
in exemplu trinitatis esse spectat. h.
de obiectu quia similitudine de summa natura
dicuntur. intellectus per rationem sentire
intelligitur. Nequod ergo ex eo de illa dicatur.
non quod ut quanta s. magis quod sit mon
stratur. Quicquid h. est quod est. et quantum est et
in eo aliud quod quod est unum non simplex
s. compositum est. Nam cum aliquis homo dicatur
corpus et rationalis et homo non uno modo ut
una essentia h. tria sint. Sed in ali
ud. h. corpus. et secundum aliud rationalis est.
et singulum hominem non est totum quod homo. Illa
uero summa entia. summa uita.
summa trinitas. summa sapientia. summa
magnitudo. summa extensis. et alia
similitudinem quaeque sunt in vocabulis mul
tiplicitate. non plura significant. sed
unum. Idem. Neque persona patris.
neque persona species s. s. sola filii persona
carnem suscepit. et uero intelligas.
cooperationib; utar. ut ex creatura crea
torem intelligas. In anima est ratio. et cum
sunt unum. aliud anima agit. aliud
ratio. anima uiuum. ratione sapientia. ita
pater et filius et species s. s. cum una suba
sit. tota trinitas operata. hominem
quem assumptum est cum quod non tota trinitas
assumpsit s. sola persona filii. Ideo
in librum de trinitate. Deo aliquid
accide non per se. Ut ad aliquod. sic pater
ad filium. et filius ad patrem. quod acci
dens non est. quod et ille semper pater. et
ille semper filius. si non pater ad se

Ipsum dicitur. sedam subam dicet.
Ite. Quia uerbi diuisum sit. esse patrem et filium. non est in diuisa suba. quia non sedam subam dicitur. sedam relatiuum. quod in relatiuum non est accidens. quia non est mutabile. **I**te. Non sedam sed qd ad patrem dicitur equalis. filius pater. Reclat ergo ut sedam id est sit. quod ad se dicitur. Neq; autem ad se dicitur. sedam subam dicitur. Reclat ergo ut sedam subam sit equalis. Eadem ergo utusque suba. Cum uero igitur dicitur pater. non quod sit. sed quod non sit dicitur. Cum autem relatiuum negatur. non sedam subam negatur. quia ipsam relationem non sedam substantiam dicitur. **I**te. quod tres. Magnus prorsus laborabat inopia humanum eloquu. Dicitur enim tres personae. non ut illud dicatur. sed ne tacatur. **I**te. Trinitas filius nullorum dei est. **I**te. fatendum est patrem et filium. principium spiritus sancti. **I**te. filius non tam ut sit filius. quod relatiue dicitur. sed omnes ut sit ipsa suba nascendo habet. **I**te. Cum conaretur humana inopia loquendo. proferre quod tenet de domino deo. timuit dicens tres entias. ne intelligatur in illa summa equalitate illa diuisitas. **I**te. Ideo dominus tres personas. non ut aliquis intelligat diuisitas entias. sed ut ut uno uocabulo respondi possit. cum dicitur. quod tres. ut quod tam. **G**heronimus. Unum in tribus personis fatum dominum. Tres personae exprimuntur sub petate distinguimus. non nobis tantum. sed et nominum petates. tres personae. tamen ut gei exprimuntur postbas. habet est subiunctivus ostenditur. nec patet.

filii autem spiritus sancti. persona aliquando excludit. nee rursus filius aut spiritus sancti personam personam recipit. sed pater semper est pater. filius semper est filius. spiritus sanctus semper est spiritus sanctus. Itaque suba unum est. personae ac nominib; distinguuntur;

Ambrosius de trinitate.
Assertio nostra fidei habet est. unum dominum dicamus. non duos aut tres. tres deos esse dicimus. quia diuinitatem separata trinitatis. Nos autem patrem et filium et spiritum sanctum. unum dominum esse. fit enim ita ut in trinitate perfecta. et plenitudo sit diuinitatis. et unitas potestatis. Unde namque unus est. Unde nomini est magnificentie. nomini potestatis. si ergo unus deus. unum nomini. una potestas. una est trinitas. Denique dicens. In te baptizatus in nomine patris et filii et spiritus sancti. In nomine itaque non in nominibus. Unum nomini est. non est una diuinitas. una suba. una maiestas. Hoc nomini est. in quo oportet omnis salvus fieri. **I**te. Ego et pater unus sum. unum dixi. ne fiat divisione potestatis. sum addidit. ut personas cognoscam. Non enim per patrem ipse quod filius. sed ex patre genitus filius. ex deo deus. ex pleno plenus. habet habet et habet nuda nostra. sed. trinitatis indicia. Plenitudo diuinitatis in patre. plenitudo in filio. sed non discrepans. nee ofuscans quod unum est. nee multiplex quod idifferens. Quomodo filius a patre generatur. impossibile est seire. mens defici. lingua silet. non habetur enim sed. et angelorum. super angelos super cherubin. super seraphin. super omnem sensum est. Credere vobem. non discutere permittim. auferar-

gumta. ubi fides qritur. **S** Credim⁹
unū dñm. patre ⁊ filiu. spm. s. Pa-
tre. eo qd habeat filiu. filiu eo
qd patre. spm. s. eo qd sit ex pat̄
& filio. pat̄ & pncipui dicitur. q.
sic nūq fuit nū dñ. ita nūq fuit
nū pat̄. d̄ pat̄ fili⁹ nat⁹. ab eo nū a
a filio. pcedit sp̄. s. Pat̄ eti⁹ eo qd
habeat filiu eternū. cui⁹ eti⁹ sit
pat̄. fili⁹ eti⁹. eo qd sit pat̄ & spm
scō coetni⁹. sp̄. s. eti⁹. eo qd pat̄
& filio sit coetni⁹. nū efusa u sa-
belli⁹ die. tntas i una p̄. neq; se-
para aut diuisa i natā diui-
nitatis. u arri⁹ blasphemar. s;
alt i p̄ pat̄. alt fili⁹. alt s. s. vñ
i natā. i tntate dñ. pat̄. s. s. vñ.

Hic. Non pat̄ carnē assūpsit. neq;
sp̄. s. s. fili⁹ tm. u q̄ erat i dñi
nitare pat̄ d̄ fili⁹. ipse fieret i
hoie hois fili⁹. ne filii nom ad al-
terū tñsiret. q̄ nū eet natuuta
te filius. Vñ ḡ natuutate filius.
hois factus. fili⁹. nat⁹ sed tntate
nat̄. Ex dñ d̄ fili⁹. sed tntate
nature ex hoie hois fili⁹. u tntas
geniti n adoptione nec appella-
tione. s. i utraq; natuutate fi-
lii nom nascendo het. i eet ue-
rus dñ. i uer⁹ ho un⁹ fili⁹. **H**ic.
Non ḡ duos xpos. neq; duos fi-
lios. s. dñ & hoie unū filiu que
ap̄ea unigenitū dñm. māntē
in duab; substantiis. sic ei ue-
ritas nat̄ c̄tulit. n̄ efusis
nat̄ neq; imixtis. Ita n̄ fi-
li⁹ assūpsit hoie. ut q̄ suscep-
pit. & qd suscepit. una eet
in tntate psona. Hęq; n̄.

hoie assūpto. quatinus facta.
s. tntas mansit. assūptione illa
iessabili faciente psona unū in dñ
& hoie iuratē. qm n̄ dñ tñm. nec
homine tñm dñs. xp̄m. s. dñ ue-
rū natū de dñ pat̄. & uerū ho-
minē natū de hoie matre. nec
eī humanitatē qua minor ē pa-
tre. minuere aliqd eī diuinitati
qua eq̄lū. pat̄. Hę & utrumq;
un̄ et xp̄. qui & secundū dñm dixer.
ego & pat̄ unū sum. & secundū ho-
minē. pat̄ maior me ē. **S** Ex q̄
ho ee cepit. n̄ aliud cep ee quā
di fili⁹. & h̄ unigenit⁹. & p̄t dñm
ubū. qd illo suscepto caro factū
ē. ut quēadmodū ē una psona
q̄libet ho. aia sc̄t rōal & caro.
ita sit xp̄e una p̄. ubū & ho.
Tē. Xp̄e ihc. d̄ fili⁹. & dñ. & ho.
dñ. q̄ d̄ ubū. ho. q̄ i tntate
psona accessit d̄ ubo aia rōal &
caro. & q̄ unio d̄ fili⁹ ē. & & filius
hois idē ipse. utrumq; ex utraq;
un̄ xp̄e. un̄ d̄ fili⁹. idē q; hois
fili⁹. n̄ duo filii d̄ & ho. s. unus
fili⁹. **H**ic. Vñ hoie assūpsit. ho i
dñ transiuit. n̄ nat̄ usibilita-
te. s. d̄ dignatione. ut nec d̄
mutaretur in humana sub-
stantia. assūndo. nec ho i d̄
unia glificat̄ in dñm. q̄ mu-
tatio ut usibilitas nature.
diminutionē & abolitionē fac-
Creditur a nob̄ sine efusione
quintas tntas. sine separatio-
distincta. **H**ic. Nich̄ eatum
aut seruens i tntate eden
dū ē. nich̄ ieq̄le. nich̄ genie

ecle. nich anteri postius ue. aut
min. nich extne. aut officiale
alti. nich s inuisibile. nich ere
aturis uisibile. nich moribus
ut uoluntate dulsu. nich de
tinitatis eentia ad eaturu na
tura deductu. nich officio
singlare. nec alti comunicabi
le. nich efusu. s. totu pfectu.
q. totu ex uno et unu. n tam
solitariu. **S**t. Omousyon g
i diuinitate pat fili omousy
on pat et filio sp. s. omousyon
deo et ho un fili. manens s
in hoie suo. i gla pat desida
bilis uideri ab anglis. Si pat
et sp. s. adorat ab anglis. et o
eatura. n ho pp dim. ut xpcu
deo. s. ho i deo. et i hoie deus;

Oulti querit Qd ubi carnē
de carne illa assūpsit cū pe
quā ubi assūpsit. na sine cul
qit a peccō munda pa. cū mae
fuerit. qit sine peccō penā
peccī portauit. Et de eo qdē
qit a peccō ut munda fuerit
t munda. quodā estim
ationē tace n debem. ne for
te si n exponat n uideat. si
n uideatur qd ē. edat qd n ē.
Quidam putant carnē illam
i assūpta. a ubo. ita ab inicio
et i pmo parente qndo tota ma
sa natē humana p peccē cor
rupta ē. A etagio et a corrup
tione peccē i mune fuisse eu
stoditā. et ab ipso pmo paren
te usq ad susceptionē sui a
ubo. libam ab omni peccō et

mundam deductā. ut nūq
sub peccō fuerit. iō a peccō n
libaram s. libam diuit. n. q
lla pars natē humana. sub peccō
ē n debuit. p quā ipsa natura
humana n obnoxia peccō fue
rat. a peccō libanda erat. Ad co
phandā quoq; eandem estima
tionē. addicunt illud qd apli
cū nouū saēdotiū ueti pfe
rendū assereret. melchisedech
qui typū ipsi x ae noui sacer
dotiū gerebat. ab abham dei
mas accepisse ostndit. i q deci
mationē et leui a quo ueteris
saēdotiū ministros descendisse
n dubiu ē. decimatū cōphauit.
ae p h uet saēdotiū qd i leui
decimas dedit. iteri. nouū aū
qd i melchisedech q forma x.
decimas accep. supius. digni
tate. fine imq
tate. ; ;

ta est nūq̄ obnoxia peccō fuit. s;
ab inicio sine ī eo a quo descendit.
sine ī his p̄ q̄s descendit mundata
seruata sit a peccō. ut aliq̄ndo
hostia possit ē p̄ peccō. s; catho-
licē iuratis diffinitio. filiū dei
q̄ p̄ peccorib⁹ ⁊ de peccorib⁹ nat⁹ ē.
de carne obnoxia peccō carnē as-
sumisse asserit libam a peccō. &
iō libam q̄ libatā. sō libam. n̄
q̄ sub illo nūq̄ fuit. s; q̄ sub
illo ē aliq̄n cessavit. Q̄ndo as-
sumpta ē. mundata ē. p̄ eandē
quippe grām nat̄ humana
mundata ē. ut ubo dī libera
a peccō uniret. p̄ q̄ xan⁹ a pec-
cato libat. u eidē nat̄ x̄ ī x̄
capite suo societ. apparet itaq;
nob̄ sic dī beat⁹ augustin⁹. grā
in nro capite. unde sed unius
cuiq; insurā se p̄ cuncta mem-
bra ei⁹ diffundit. fa grā sit ab
inicio fidei sua hō q̄eq; xan⁹. qua
grā hō ille ab inicio suo factus
est x̄. De ipso spū ⁊ hic renat.
de quo ille ⁊ nat̄. Eodē spū sit
in nob̄ remissio peccor⁹. q̄ spū
factū ē u nullū h̄ret ille pec-
catū. Sie ḡ factū ē p̄ grām. u
caro illa a peccō sub quo ab ori-
gine sua erat mundaret. ⁊ mun-
data ī illo q̄ lib ab oī peccō ī ea
futur⁹ erat. a peccō liba assumie-
tur. ut nec grā corruptioni
nat̄ p̄iudicium faciat. nec cor-
ruptioni nat̄. grām impedit.
Quom̄ ḡ inquit x̄ ī lūb abra-
he decimat n̄ fuit. si caro eius
ibi peccō obnoxia fuit. s; sci-

endū ē. qd̄ licet caro. ⁊ sic caro
leui adhuc ī lūb abhe sub peccō
fuit. tñ ipsū peccōm ei⁹ n̄ fuit.
sub q̄ caro ei⁹ fuit. Hoe. H. solū ei⁹
ibi fuit. qd̄ inde futūm ei⁹ fuit.
Quapp̄ leui illie ⁊ nat̄am ⁊ cul-
pam hūt. q̄ inde p̄ propagationē
originis ⁊ naturā ⁊ culpā therede
buit. Quia ḡ x̄ ī lūb abhe solā
nat̄am hūt. p̄ p̄tea qd̄ ipsā solā
in acceptur⁹ fuit. p̄eul dubio obla-
tione n̄ eguit. q̄ p̄ eo qd̄ ei⁹ solū ibi
erat. necessaria n̄ fuit. Oblatio. H.
n̄ p̄ nat̄a s; p̄ culpa offert. q̄ si
p̄ culpa n̄ esset. nat̄a oblatiōe
op̄ n̄ h̄ret. Sie itaq; leui ī lūb abhe
decimat. q̄ ⁊ nat̄am ⁊ culpā
inde acceptur⁹ fuit. Xp̄e si deci-
mat n̄ ē. qui p̄ p̄tea qd̄ in solam
nat̄am acceptur⁹ erat. illā ⁊ tē
ibi culpa n̄ hūt. cui ipsa que
ei⁹ fut̄a erat sine culpa nat̄a in
sua origine obnoxia fuit. Qd̄
ubūcām carne rōnale aīam
sumpt̄ ⁊ q̄l fuit illa aīa ī sapia.
Quidam fuerit itute. ⁊ itioꝝ a
h̄etic⁹. q̄ putauerit ī x̄ cum boni
earne a ubo rōnale aīam assūptā tate
n̄ fusile. s; solā carnē ubo unitā. et
ipsā diuinitatē ubi. carnē loco
aīe uiuificasse. eandē q̄ diuinita-
tē ab ipsa carne q̄ndo ī cruce mor-
tua ē. recollisse. rursū q̄ ad ipsā
q̄n resuscitata ē. uiuificandā
⁊ resuscitandā redisse. s; catho-
lica fides h̄t. totū qd̄ hōis erat
p̄t culpa dīm assūpsisse. q̄ nec
alī uer⁹ hō ē potuisse. n̄ totū

9

qd ad uitā humānē natūrā p̄tine
bat assūpsisset. decepit ḡ cū carne
r̄ i carne ipsam aīā rōale. q̄ r̄ car
nē ipsā uegetaret. r̄ sensificaret
ad uitā. sedm libām uoluntatē
pecc̄m respueret. r̄ seclaret iusti
cū. Cui r̄ h̄ ex societate diuinita
tis collatū ē. ū spontanea q̄dem
libtate bonū facet. s; ad malū fa
ciendū nulla p̄fus necessitate
declinare potuisset. Vīe q̄ppe be
atus augustin⁹. De spū scō r̄ ūgi
ne oraria dei fili⁹ umē nat̄ ē. non
earnis cupidine. s; solo dī munē.
Uiba i illo uoluntas erat. aō tan
tomaḡ erat. q̄ntomaḡ seruire
pecc̄o n̄ potit. Multa aut̄ q̄runt
de illa aīā rōali. e quib; unū eit.
utruū uiat̄ q̄slē cū diuinitate
scientiā habuerit. De q̄ q̄stione
i alio opeulo qd̄ de aīā x̄ ititu
latū ē. plix⁹ disputauit. Hic ū
b̄ solū cōmemorare suffici⁹. quod
eadem aīā. sic plenā r̄ pfectam
di sapiam unitā hūit. ita plene
r̄ pfecte ex ipsa r̄ p̄ ipsā sapiam
sapientia fuit. nee tñ ipsi sapig
natā q̄lis fuit. q̄ longe aliud ē
sapia sapie. atq; aliud sapiam ē.
Ex quo enī humanitati diuini
tas cīuncta ē. ex ipsa diuinita
te humanitas acep̄ p̄ grām. to
tū qd̄ diuinitas hūit p̄ natām.
ita ū sedm illā ineffabile unionē.
e dī eēt in humanitate sua to
tū qd̄ humanitatis erat. r̄ hōis
eēt i diuinitate sua totū qd̄ di
uinitatis erat. Sie ḡ humanita
tē ubi i aīā rōali. a p̄ma coep̄

tione sua. ex ineffabili unionē di
uinitatis plenā r̄ pfectā sapiam
e potentia. r̄ uitū. r̄ bonitatē
acepisse edim⁹. sic ipsā in imone
diuinitatis illeptabilis. sic i ipsa q̄
ex imone diuinitatis erat plenā
uitū uitū incommutabilit̄
pmansisse. item. Neq; .H. idēo
dī hō m̄ hōies comisari uoluit.
ut q̄si p̄ interualla tēpoz sapia
aut uitū pfecti. meritū sibi
cōparet. r̄ se ipso melior fieret!
s; uit ea sapia r̄ bonitate quam
ipse i diuinitate sua plenā r̄ pfe
ctā semp habuit. r̄ i humanita
te sua plenā r̄ pfectā semel r̄ si
mul accepit. dispensationē salu
tis humānē sed ineffabile ordi
nationē suā cōpleret. Quāp
id qd̄ diē euālita. q̄ pfectiebat
i he etate. sapia r̄ grā. si ita acci
pit. q̄si semet ipso melior fact⁹
sit. s; q̄ hōib; quā ipse habebat
s; latebat sapiam r̄ grām. put
ratio tēpoz postulabat. magis
semp ac maḡ apuit. Ita ap̄ hōies
ipse pfectiebat. q̄ndo hōies ipsi in
eius cognitione pfecterit. dī dī
aut̄ pfectit. in eo. qd̄ dū se sapia
e grā dī plentū ostndet. eos ad
laudem dī pat̄s a quo h̄ eēt se
restabat. maḡ semp ac magis
p̄uocauit. De mīto r̄ x̄ p̄ter
undū n̄ ē. qd̄ q̄dam min⁹ cīsa
te dicē solent. q̄ seit xp̄e hō alit̄
ad glam immortatilis puenire
n̄ potuisset. n̄ p̄us p̄ passionē
mendo. mortē sustinuisse.
Hon. .H. attendunt hī. q̄ qd̄

85 hō mortalis fuit. n̄ necessita
tis erat s. uoluntatis illā si p̄m̄
hō sine morte ad imortalitatē
puenire potuisset. si se ab mo
bedientie culpa custodire nolu
isset. q̄ntomaḡ xp̄e hō q̄ n̄ solū
sine peccō hō iustus. s. sup̄ hōiē
dī fuit. carni sue quā ad c̄lor
tiū deitatis in c̄ceptione subli
māt̄ glām icorruptionis da
re potuisset. ⁊ si illā ad tolē
rantia passionis ⁊ mortis hu
miliare noluisset. Si xp̄e ad
glām resurrectionis n̄ morien
do puenire n̄ potuit. ḡ p̄ se
mortuus ē xp̄e. ⁊ necesse hūit
mori. ut uiue posset. Quid
aū dī. Vlado inq̄t imolari
p̄ nob̄. Quare n̄ dīs. ⁊ p̄ te.
Si p̄ nob̄ mortu⁹ es. n̄ ⁊ p̄ te.
Audite ḡ. xp̄e dī q̄ p̄ nob̄
mortu⁹ est. ⁊ nos dīs q̄ pro
semet ipso mortuus ē. Būsi
cū negam⁹. q̄ ḡt̄as referre
nolumus. Si pro se mortu⁹
est. qd̄ ei debem⁹. Ipse sibi
c̄stulet. P̄ se sustinuit sibi
recepit. An forte s̄ ⁊ nobis?
Q̄ ḡ sibi tacuit. ⁊ dī⁹ nob⁹.
An forte erubuit de neces
itate. ⁊ glābat̄ de pietate?
Ergo ipse erubuit manife
stare. tu n̄ erubescis appare.
S; dieunt. Si xp̄e p̄ toleran
tiā passionis. glām resurre
ctionis n̄ mūt̄. qd̄ ē qd̄ dī
apl̄s. Xp̄e factus ē. p̄ nobis
obedient̄ pat̄ usq; ad mortē.
mort̄ aū. e. pp̄t qd̄ ⁊ dī. i. e.

⁊ donauit illi. n. q̄ ē sup̄ o. n.
Ecce manifeste dī apl̄s. quia
pp̄tea p̄ resurrectiōis glām. xp̄e
mūt̄ exaltari. q̄ p̄us p̄ obedien
tiā passionis usq; ad mortē non
respiuit humiliari. Si ḡ. pp̄ter
hoc exaltat̄ q̄ humiliat̄. ḡ exalta
tionsi causa humiliatio fuit. Ergo
ī humilitate mūt̄. qui ī exaltati
one humiliatiōis p̄mūt̄ recepit.
Si aū merendo ad glām puenit.
quom̄ ad illam puenire potuisset.
si n̄ meruisse. Sie ḡ uti argu
intando de p̄positione erroris
ad c̄clusionē m̄daeu puenunt.
fallit q̄ippe eos qd̄ m̄ti nom̄ non
discernunt. ⁊ pp̄tea q̄ dī̄ n̄ au
dent xp̄m nich̄ meruisse. ne for
te opa ab eo facta nulli⁹ ap̄ dī̄
ūtutis aut p̄ciū fuisse dī̄ vide
ant̄. dū cadere timent. p̄cipitāt̄
se. asserentes qd̄ x̄ patiendo glām
mūt̄. ita. ut si passus n̄ fuisset.
illam nec hīc potuisset. nec de
busset. Si. q. dīs q̄ nich̄ me
ruit. c̄sequens ēe putant. opa
ūtutis aut iūsticie eū n̄ feci
se. Si aū dīs q̄ mūt̄. statim
inferunt. aliqd̄ eū p̄us n̄ debi
tū s̄ opando obtinuisse. Qd̄; dī̄.
q̄a x̄ aut bona opa n̄ fec̄. aut
aliqd̄ qd̄ s̄ p̄us n̄ debeat̄ opa
do. p̄mūt̄. S; uidete quā istul
ta sit ista assertio. Qd̄ enim.
Ergo dī bonū op̄ facē n̄ potest.
q̄a nich̄ n̄ debitū s̄. p̄m̄i pot̄?
aut iō opando n̄ meret̄. q̄a s̄
debet̄ ⁊ si n̄ opet̄. Q̄n nobis
būsticia ipendit dī. ⁊ dona mu

nificantie largit². nonne hec ipsa faciendo. a nobis p^rb^tificiis sui amari et laudari met^r? aut q^a met^r. io p^rus dign^r n^o fuit. aut m^rini sunt. et ope t^epali crevit m^ritū d^r. et melior se ipso fact^r? ds^r? Hūq^r n^o melior ē. et multo mel^r ut dicam^r. quia etna bo nitate q^a i^r ipso n^o q^a crevit. q^a plena et pfecta i^r ipso semp fuit. plene semp et pfecte bon^r fuit. et dign^r laudari et amari? Et q^ando op^r t^epale fac^r. et nob^r b^r fa^r. amari et laudari. a nobis met^r. et ē m^ritū opis i^r illo etnū. q^a nob^r t^epali exhibet^r. neq^r io m^r n^o meret^r. quia p^rus di gnus fuit^r. neq^r quia m^r meret^r. pri^r dign^r n^o fuit. sit g^r m^ritū i^r ope. q^a q^a fit. op^r: bonitatis^r. et ipsū m^ritū tam cū ope in opante n^o incipit. qm^r et ante exhibitionē opis bonitas fuit opantus. Similit^r d^r hō q^a sic i^r diuinitate sua ab etno pfecta bonitatē hūit. uno ipse perfecta bonitas fuit. ita in hu manitate sua a pma cceptio ne plena et pfecta bonitatē ac cepit. n^o tē primū obedientia paciendi et moriendi hō cep^r. Ecce cedim^r. q^a p^rte exaltat us ē a patre. q^a obedienti^r factus ē pat^r. Ecce cedim^r. quia obedientia m^ritū ē! m^rne ex quo obedientia cep^r. m^ritum cepit^r. factus: in q^at obedien^rs. Quis factus ē? Xp^r. Se cundū q^a factus ē? Sedm

humanitatē. Sedm humanitatē factus ē obedienti^r. sedm diuinitatē subesse n^o potuit. i^r qua eq^rus fuit. Alia scriptura dī. Iudit^r ex his que passus est obedientiā. Iudit^r qd ne scirent. Qd nesciunt^r? Obedientiā. Subesse nesciunt^r. n^o potunt i eo qd eq^rus erat. eē iterior. p^rte di dieit qd nesciunt^r. q^a id qd i exel lentia dicitur exptus n^o fuit. per iteriore natūram i usū assūpsit. factus ē obedienti^r. Ex quo fact^r ē hō. factus ē obedienti^r. Ex q^a eē cep^r. subiectus ē cepit. In quantū hō. dignitate: in q^antū bon^r. uolun tate. Hic ē m^ritū. Si uoluntas semp pfectū fuit^r. et m^ritū semp pfectū fuit. Ex quo d^r cepit eē hō. et hō cepit eē d^r? d^r cepit eē hō subiectus. et hō cep^r eē d^r pfe ctus. Si d^r humiliat^r est. q^antū potuit i hōi^r. hō sublimat^r n^o ē q^antū potuit i deo? Si d^r i eo qd hō eē cepit. passibilis et mortal eē cepit^r. et hō i eo qd d^r eē cepit. iustus et bonus. et pfectus ē cepit. Si. n. d^r q^ando hō eē cepit. qd hōi^r erat accepit. s; et hō q^ando d^r eē cepit. qd d^r erat accepit. Quare si d^r pfecta sapia et potestas et bonitas ē. ita hō ex quo d^r fact^r est. pfecte potens et sapiens. et bo nus in deo factus est. An pu tas xpm hōi^r tē p^rmū plena et pfectam potentiam diuinitatis accepisse. qm^r dix. data ē i ois potestas i celo et i tra. Un g^r p^rus demonib; ipauit "Angelo" ministros hūit. elem̄ta ad nu

tū impiū sui relinuit. sīn forte
qua orantē legis. qm̄ p̄cib; obti-
nisse putas. qd̄ p̄is ipse n̄ potu-
it? Pat̄ inq̄t. clarifica filiū tuū.
Et ecce uox facta ē de celo dicens.
et clarificauit. et itū clarificabo.
auditi filiū postulante. patrem
annuent̄. Putas qd̄ p̄cib; obti-
nuerit. qd̄ n̄ obtinuerit. si p̄ces
n̄ fudisset? dudi qd̄ seqr̄. H̄ p̄
me inq̄t facta ē uox tua. sī. p̄.
uox. Si responsio p̄ me facta
n̄ est. nee postulatio p̄ me fa-
cta est. Si ē ḡ pat̄ responsione
non accipio. ut me exauditū
intelligā. sic nee p̄ces pat̄ sun-
do. ut qd̄ n̄ possū obtineā. Ego
enī totū possū. Totū qd̄ pat̄
pot̄. ego possū. q̄ filiū sū patris.
Omnia. H̄ que pat̄ facit. hec. et fi-
lius facit similē. Ex q̄. H̄. ut fi-
lius dī pat̄ cēm. hō accepi. totū
qd̄ dī pat̄ pot̄. possē accepi. Vide
tis ḡ quom̄ xp̄e hō in eo qd̄ filiū
dī fuit. et ex quo dei filiū fuit. di-
uinam sapiam. et potestatē. et
bonitatē hūit. et plene et pfecte
hūit. q̄ plene ac pfecte fuit.
aut̄ iō ab inicio hoc n̄ fuit. q̄
ab inicio h̄ n̄ dixit. H̄ec inquit
ab inicio n̄ dixi uobis. Ergo
ab inicio xp̄e hō. ex quo hō eē
cepit. dī n̄ fuit. q̄ ab inicio
ex quo eē hō cepit. h̄ n̄ dixit.
Dū fuit xp̄e hō in hōies. p̄
quā dī se dībet. ut pbaret.
et qndo hoc dice cepit. cū ma-
gna modestia ac reuentiali h̄
dixit. ne scandalizarent̄ qui

miserentur. nee suscipient̄ qui n̄
capent̄. Ideo reuient̄ se suggestit.
n̄ peripitāt̄ ingessit. Quē inquit
dieunt hōies ēē filiū hōis? Non
p̄dicauit. sī. interrogauit. Dici uo-
luit. sī. dī noluit. ne n̄ uitatē
doce. sī. glam q̄rere uidetur. Cre-
ditis in dī. et in me cōdite. Consi-
dera qm̄ moleste se adiungit. q̄
sciebat ex intelligentiam hōis
esse. ut hō dī cōdetur. Pptea hu-
mane intelligentie adhuc subdi-
tus hō erat. neq; in fide hōis
adhuc ut dī cōdetur ascendat.
Ideo dubitanti et amanti dixit.
noli me tangere. n̄dū. H̄. ascendi
ad patrē meū. dī h̄ ḡ. q̄ sciebat
ī cōscientia humana se subt̄ esse.
et ut eq̄us cōdetur. eidem cōscientie
longinquū et extneū ēē. paulat̄
illam souebat. ut ad uitatem
assuetacet. ut uitas illā illumin-
aret. n̄ nouitas scandalizaret.
Sic ḡ. et hō in hōies uisando sedm̄
dispensationē saluti humane ē-
gruā. p̄ tēporē intualla qd̄ in
se simul erat apert̄. et qd̄ ipse
ab inicio plenū et pfectū habe-
bat. humane cognitioni p̄ qd̄dā
pfectus reuelationis. se habere
maḡ ac maḡ. put̄ oportebat ostē
dit. Sī. dī. Si in hōie ab inicio
ex obedientia suscipiente passio
nis mitū fuit. in hoc ipso iam
constat. q̄ si passurus n̄ fui-
set. ab inicio meriti obedientie
patiendi hīt̄ n̄ potuisset. Si. H̄.
passio fuit̄ n̄ fuisse. mitū obe-
dientie n̄ fuisse. Sic itaq; ad

obtinendam glām incorrupti
 onis. iducē conant̄ necessitatem
 passionis. s; min⁹ esidānt̄ quia
 eadem bonitate qua se ad obedien
 tiām passionis spontaneū exhibu
 it. q̄ pati uoluit. iustus. & bon.
 & glā dign⁹ fuisse. & si pati no
 luisset. Si. n. pati noluisset. ad pa
 tiendū obediens n̄ fuisse. n̄ tñ
 in obediens fuisse. q̄ uo
 luntati pati li nolens n̄ etradī
 xisse. qm̄ li & ipse pati noluisset.
 Hā sic obediens fuit. q̄ uolenti
 uolens esensit. ita. p̄eul. dubio
 obediens fuisse. si nolenti li idē
 pati & ipse nolens esensisset. Itaq;
 semp̄ obediens fuisse. & si passus
 n̄ fuisse. neq; m̄to el̄ d̄equam
 minueret. & si ad passionē quā
 n̄ ex debito s; ex dignatione su
 scipit. n̄ humiliaret̄. Vnū ē tñ
 inquunt qd̄ xp̄e p̄ passionem
 obtinuit. qd̄ utiq; h̄t̄ n̄ potu
 isset. si passus n̄ fuisse. Patiendo
 q̄ppe oib; cōntib; factus. gr̄plū
 passionis. sic resurgendo oib; pa
 tientib; forma gl̄ificatiōis. Hoe
 ḡ lucerat̄. patiendo. qd̄ ipsum
 magistrū & doctorē sequunt̄
 om̄s q̄ bñ patiunt̄. O agnum
 quid lucerat̄ est. Quid sibi hoe
 pdest. Precedit. & om̄s sequunt̄.
 Cui bonū ē hoc. Errantes in
 ueni. p̄ceilli ut uiā facerē. om̄s
 secuti s̄t. m̄ qd̄ pdest. Ego uiā
 sciebā. p̄ me incedere potam̄. s; n̄
 erat causa pagendi. si cōpassio
 n̄ ēēt subueniendi. Stulti et
 tardi ad credendū. n̄ne oportu

it pati xp̄m. & ita int̄re in
 glām suā. Intendite. Oportuit
 inquit pari xp̄m. & ita int̄re
 in glām suā. Quid ē. ita. p̄ passi
 onem. p̄ passionē p̄ gl̄ificationē.
 Quid. Ergo. x̄ n̄ potuit int̄re ad
 glām. n̄ t̄nsire p̄ penā. Quid ē
 oportuit. n̄ q̄ alit̄ n̄ potuit.
 Quom̄ ḡ suā. si oportuit. & qm̄
 oportuit. si suā. Si glā fuit
 sua. qm̄ u ad illā t̄nsire pati o
 portuit. S; suā. p̄ se. oportuit.
 p̄ nos. Poterat qd̄. & si uoluisset
 alia uia int̄re ad glām suā. & qm̄
 ueller illā accepisse. quēadmodū
 si ueller nūq; caruisset. si. semp̄
 huisset. S; uoluit p̄ nos p̄ penā
 ire ad glām. u moriens timore
 tolleret passionis. resurgens redder
 spem gl̄ificatiōis. Hac uia ire uoluit.
 q̄ nos haec uia ire debum⁹. q̄ alia
 n̄ potum⁹. Nos uolum⁹ & n̄ possim⁹.
 ipse potuit. s; noluit. q̄ si aliter
 uisset. puenisset. n̄ subuenisset.
 Qui ḡ. xp̄m in passionē aliqd̄ me
 runte assert̄. ita. ut eādem passi
 one bonū aliqd̄ ad cōmodū ut uiri
 litatē u glām suā enū obtinuisse
 contendat. qd̄ iuste n̄ h̄t̄ potui
 set. si passus n̄ fuisse. x̄ plane i ne
 cessitate passionis deducit. & pari
 ter redēptoris gr̄am q̄ in morte
 ipsius exhibita est. imminere uel
 pot̄ euacuare cūmēt̄. q̄ causam
 passionis el̄ n̄ nr̄am s; suā necessita
 tē fuisse. phare conat̄. Ergo. x̄ n̄ me
 ruit. q̄si indebitū aliqd̄ acq̄rens.
 & tñ mult̄ op̄ uitutis dignum
 remunatiōe pficiens. Neq; H. idō

quia p̄us ipse dignus fuit. opus
iuris postea exhibitu remunia
bile n̄ fuit. neq; rursus q̄a pro
ope iuris remunat dī. prius
quā oparet̄. 7 dignus fuisse ne
gatur. Heruit ergo q̄ntū ad
iuris opis. q̄. p̄ ope remunia
tione digni fuit. nec tñ sic me
ruit q̄si digni n̄ fuisset. 7 si ope
tus n̄ fuisset. p̄ familiis laborat
in iuxta sua. 7 p̄ ea cū r̄flectio
nē uenit. postulat eibū. bñ se
niuisse dicit qd̄ acceptur ē. s;
alit m̄ennari m̄et. q̄ ei n̄ debet.
si n̄ oparet̄. dñs 7 si n̄ opat̄ pa
nē suū manducat. q̄ suis 7. 7 n̄
op̄ h̄t si uult. p̄ eo laborare. quia
suis 7 sine ope. Multa s̄ q̄ dici po
tuissent sup̄ his. s; h̄c p̄senti ad
breviationi sufficiunt. Nouissi
me querit. de aū illa rōnali q̄
ubū cū carne i unitatē p̄sonae
assūpsit. utrū sic eā ex ineffabili
uione diuinitatis p̄fectam
sapiam 7 iutatē 7 bonitatē acce
pisse dicim̄. ita q̄ ab iniicio p̄us
quā resurrectionis p̄ imortali
tatē carnis indueret. ex eadē uni
one diuinitatis plenā q̄ beatitu
dinē hūsse dicam. qd̄ si c̄cedim̄.
obieunt. qd̄ illa illa aū resurre
ctionē passiones 7 dolores susti
nuit. ac p̄ hoc plena beatitudo
esse n̄ potuit. n̄ pena 7 dolor fu
it. s; n̄ attendunt qd̄ illa illa se
cundū aliud carni unita fuit.
et secundū aliud diuinitati. In eo
qd̄ carni unita fuit. uita car

niſ ipsa fuit. in eo aū qd̄ diuini
tati unita fuit. uita ipſiſ diu
nitatis fuit. In eo qd̄ carni iunge
bat. recedente ipsa. caro morie
bat. in eo aū qd̄ diuinitati iunge
bat. 7 a carne recedens. ab ipsa
diuinitate n̄ separabat. Que ḡ in
sensu carnis ad temp̄ dolorē susti
nuit. i societate dītatis plenum
et p̄fectū gaudiū semp̄ possedit.
Vbi. t. p̄fecte iungebatur. plene p̄
fecte beatificabat. h̄ aū ad temp̄
min̄ hūit ex dispensatione. p̄ea
suppletū est in glorificatione. ita tñ
ut qd̄ in parte sublimiori habebat
uerū bonū. nec aliquido reddebat.
q̄ nūquā fuit amissū. nec supple
retur. q̄ ex quo datū ē. semp̄ man
sit p̄fectū. De carne qm̄ ubū as
sūpsit. q̄t fuit sedm̄ passibilitatē.
De carne ubi h̄ p̄mū cōme ſentū 7
morare oportet. qd̄ illam ab affectū
ipsa exceptione. ſp̄ſ ſcī opatione ita
mundatā edimus. ut eam ubum
ipsū libam. p̄ſiſ 7 imunē ab oī
peccō allūmet. pena tñ peccī uo
luntate n̄ necessitate allūmentis
remanente. ut dū ita i saluatore
sine culpa patetur. illa que i sal
uandis. p̄ culpa pena obnoxia fue
rat libaret̄. De hac itaq; pena pa
ſibilitatis. siue mortalitatis. q̄rūt
qda. qm̄ i carne saluatoris erat. s;
facile est scire. qm̄ caro illa quam
dui in massa ḡis humani sub origi
nali debito fuit. penam q̄ p̄uaricati
onis q̄ totū tenebat. in toto ipso
ex necessitate sustinuit. Postquam
aū a toto ipso singarit diuisa est.

ut nec in ipso esset. nec cum ipso in causa participaret. iam nichil pene debuit quod culpe nullum habuit. Itaque quantum in ipsa fuit. non debuit sustinere penam. quando iam non habuit culpa. poterat ergo iuste salvator in carne sua quam sine culpa assumptus. penam quoque mortalitatis passibilitatis infirmitatem non assumuisse. sed ea non solum super id quod nos sumus mortales. quod peccator non erat. sed super id et quod primus homo non peccatum fuit. quod probando non erat a prima exceptione gloria immortalitatis induisse. Primumque homo quod probando erat. talis esse debuit. quod non peccare et non peccare potuisse. ut voluntatis non necessitatibus esset utrumque. Neque enim ut obedientia meritum. ut non obedienti culpa esse potuisse. non et obedientia et purificatio voluntaria fuisset. Itaque quod ad probationem utriusque voluntatis ei expectabatur. ad utrumque ei possibilis probabatur. Quia ergo peccandi et non peccandi possibiliter habuit. oportebat. ut et moriendi possibiliterum habet. Si. ita ex necessitate immortalis fuisset. et purificator et peccator mori non potuisse.

Atque ita inobedientia pena debita non habet. nec se recognoscet aliqui peccatore. si mortuus int. semper foris uiuet. Ita si ex necessitate mortalibus fuisset. et inobedientia persistens mori debueret. et iniuste sine culpa puniatur. si non peccans moreretur. Quapropter quod probando erat. et utrum in obedientia persistet expectabatur.

caro quoque illius et secundum aliquid mortalibus erat. quod scilicet mori poterat. et secundum aliud immortalibus. quod poterat non mori. quantum ex eo quod mori poterat moreretur si peccaret. et ex eo similitudine quod non mori poterat. non moreretur si in obedientia perseveraret. Namque autem homo quod perfectus a principio et probatus inuenitus est. ad probationem ut ad probationem expectat non est. Et idcirco sic liberum arbitriu habuit. nec tam ita ut peccare posset. ita quoque immortalitate quantum in se erat habere debuit. et ita ut mori omnino posset. Unde constat quod ex homine a principio non solum illa immortalitas debebatur. quam primus homo habuit non purificatio. sed illa quoque quam non sed habet resurrectionem. ut uidelicet sicut ex esortio dicitur spiritu confirmatus erat ad uitatem. ut peccare non posset. ita quod ex initio uitatus carne confirmatus esset ad incorruptionem. ut non mori posset. sed quia caro peccatrix a pena peccati libari non potuit. non ei caro quod sine peccato fuit pateretur. infirmitatem passibilitatis et mortalitatis. in carne assumpta retinuit potestate. sustinuit uoluntatem. non passus est necessitate. de sensu autem passionis in carne. quidam male sensibile inueniuntur. asserentes carnem illam in omnibus his quod in ea et dea eam exhibita sunt passionis gratia. similitudinem quod est passionis et doloris suscepisse. sed nullum omnino dolorem aut passionem sustinuisse. sed non attendunt quanta absurditas eiusmodi assertione

consequatur. Quoniam in eis uera
co-passio fuit. si uia passio si sunt.
Quoniam stabit quod die passio. uere lan-
guores nostros ipse tulit. et dolores
nostros ipse portauit. Si Christus iher-
ce dolorem passus non fuit. que tam
tupe calicem passionis transferri a se
postulauit. Quid solum uolunt sanguis ille
desudans. angustiam imminentis mor-
tis estestat. Quia solum uoluit. quod ipse
Christus infirmitatem sed quam caro passi-
one timuit. et uoluntatem sed quam
spes proprie fuit. exponens ait. spes
quidem proprie est. caro autem infirma?
Ista ergo qui negant in salvatore
sed infirmitatem carnis ueram fu-
isse passionem quantum in se esse ea que
per passionem facta est. negare cum
cuntur redēptionē. Sed alii quoniam
minor dementia de affectibus hu-
manis in Christo quod sed uitatem naturae
cum humanitate et in humanita-
te suscepit. quodammodo non solum falsa si.
horrenda et blasphemare non timu-
erunt. Quia nam apostolus ait. non habem
pontificem quem non possit copati infir-
mitatibus nostris. temptationi autem per omnia
asserunt humanum affectum in Christo
motus et uicioz sensisse. absque enim
sensu tamen rationis. sed eam cupi-
scendi infirmitatem. qua nos quod
peccores sumus ex illa originali
corruptione quam portamus. illi
citos appetitus et motus cupi-
scientie surgentis. et uicii temp-
tantis delectationem. et iniusti so-
lem sentire. Hos autem motus idēco
Christum in carne sua uoluntarie
sustinuisse. ut quoniam illis temptationi

tib; resistendo uictor erit.
Quantum et in temptatione uicioz su-
pando primū iusticis acquereret.
et nobis in temptatione positis. resi-
stendi et uincendi in semet ipso
exempli formaret. Sed absit a sensu
christiani. ut ullā in illa carne sacra
agni imaculati. inordinatae delecta-
tiois et cupiscentie illis tanta
temptatione aliquem fuisse aut dicat aut
credat. quod si ut aliquem pugna delectati-
onis radice. aut motu cupiscentie
inordinatum in illa fuisse dicere
mus. profecto ab omni uicio libam ne-
garem. Quoniam autem uiciū mundaret.
si uiciū portaret. Morum apparet mor-
dinatus ex infirmitate cupiscentie
surgens. cum ipsa corruptione de
qua oritur. non solum pena est. sed culpa
que tamen in baptismatis ad damnationis
non imputatur. quod per gratiam no-
strę regenerationis excusat. sic die
apostoli. Nam nichil damnationis est his
qui sunt in Christo ihu. hec tamen corruptio
per gratiam sanctitatis non quodam accipit
ut culpa non sit. sed ut dampnabilis
non sit. quod si culpa omnino non esset. non
habet excusari. quod non deberet impun-
tari. Quapropter illam infirmitatem
humanae naturae. que pena est solum.
cum susceptione carnis Christi assump-
tione uerae sit dominus. illam non que
sue pena est ut et culpa sit mali-
laten admissa indubitanter
affirmam. Neque enim sic uictore
uicioz dñe uolum. ut cum ipsa
que uincet uicia portasse ali-
quando ac sensisse dicam. Appre-
hendam per solam penam infirmari con-

sensit ut eos qui et in culpa et in pena egrotabant. pmu a culpa iustificaret. p ea a pena libaret.

Qm intelligendū ē qd scptū ē.
conceptus est de spū scō.

Dū sic supius dictū est in carnationē filii cū ipso filio pat̄ similit̄ et spē sc̄s opat̄ sit. m̄to querit. q̄r in scptā sc̄e singlā rit̄ de spū scō ccep̄ memoratur. hec qd̄ sic etea q̄ de ipso dñr. humana intelligentia timide contingit. s; deuotio fidei amplī p̄sumat. sc̄m purū escentiā fident̄ infidit. Querendū itaq; in pmis ē. qm̄ intelligi oportet. qd̄ dictū ē beatā mariā de spū scō ccep̄isse. Dein nāq; rōmī sā frequentissimo usū nat̄e didicim̄. qd̄ cū mulier a uiro ccep̄isse dicit̄. n̄ aliud n̄ subam carnis ad genitandam carnē. p carni contū suscep̄isse memorat̄. Et h̄ qd̄ carnis suba. de carne uiri p ipsū carnis contū transfixa. cū carne mulieris una caro efficerit. ut id qd̄ nasciturū ē. ex utusq; suba uacit originē su mens. ab illo p utā et ab ista generetur. Ergo mulier a uiro cepit. quā ille ē a quo ccepit. aut ipsa ē ccepit. et qd̄ ccepit hoc parit. Qd̄ ḡ dicem̄? Hūq; spē sc̄s de sua suba semen part̄ insudit alio uiginis. Qm̄ ḡ semen carnis ministre potuit suba spūalis. dñ forte sem̄ carnis n̄ fuit qd̄ ccep̄ū ē. et caro fuit qd̄ natū ē. Qd̄ dicem̄? cū a capne uiri p contū carnis sem̄ suscep̄it. ad ge natū carne. n̄ celiud̄

Quom̄ maria de spū scō ccepit. Et si spū scō ccepit. qm̄ spē sc̄s pat̄ ē n̄ fuit. Hęc oīa magna esidati one indigent. ne forte in re diffi cili et ualde obscura sensus huma nus aliqd̄ amplī sua possibilitate p̄sumat. Hęc id de his dubitandū eit. q̄ obseura sc̄. nec tō aliqd̄ t̄mē distinendū. q̄ eredenda sc̄. Quera mus ḡ qd̄ ccep̄ maria. aut carnē n̄ ccep̄. et carnē n̄ genuit. aut si carnē genuit. carnē ccep̄. Qd̄. H̄ ccepit. h̄ genuit. s; qm̄ carnē mi nistre potuit n̄ caro. aut n̄ carnē gignie caro. Ita pplexa inq̄sitione sine qrendi tō quēadmodū saner copetent̄ intelligi ualeat esidem̄. Et pm̄ qd̄ in ea q̄ sedm̄ solitam ac usitatā nat̄e opationē pagit cceptione. eidem nat̄e op̄ quom̄ copleat̄ in tueam̄. In parentibus carnalit̄ giantib; et p carni eoi tū nasciturā carnē ex carne fa beantib;. utbiq; nat̄a subam mi nistrat partui creando. ut ex utusq; carne pcedat. que solū in uni carne formanda ē caro. Tam̄ h̄ uectigal qd̄ nat̄a q̄li debitu qddam ex instituto catoris. ad fabrīca humani corporis absoluenda īpendit. ita p̄suis sine ulla neces sitate aut coactione ab ea req̄rit. ut n̄ sola dilectione. et ut sic dixi rim spontanea uoluntate. ad t̄ buendū id n̄ inclinet̄. Hich enī est p̄t solā dilectionē. qd̄ h̄ debi tū a nat̄a extorquere poslit. s; cū spontanea fuerit caritate per suasa tē nimirū s̄ admiuicem

ad opus esumandū. ex utraq; parte libentē atq; ḡtantē occurrit. Sane qd̄ violentē nolenti abripitur. ad eīmodi cause effectū integrū. pr̄sūl. atq; inefficax de monitrat. Sola ḡ dilectio ē. que naturā p̄suade. - uolentē qdām m̄ cogē pot̄ ad seminandū partū. & quidem in muliere amor uiri. in uiro aut̄ amor mulieris id aḡ solet. ut q̄ in alto solū s̄ natū sufficiens n̄ ē. alitutrū s̄ p̄ dilectionē subueniat. ut qd̄ in neutra p̄ se potuit. in utrū p̄ se cū alta possit. Igit̄ sem̄ humāni part̄ a sola muliere formandū seminat. Quod qd̄ siē iam dicū est. in muliere p̄ amore uiri. - in uiro p̄ amore mulieris natā opat̄. Ppt̄ qd̄ in mulier n̄ n̄ a uiro c̄cep̄ dr̄. licet tā de se quā de uiro accipiat un̄ secundat̄. Et recte de solo uiro c̄cip̄. quia id qd̄ c̄cip̄. in alto qd̄ de carne uiri sumit̄. in alto aut̄ p̄ amore uiri ministrat̄. Non itaq; h̄ solū de uiro c̄cip̄ qd̄ de uiro accipit. s; h̄ & de uiro c̄cip̄. qd̄ ex se de amore uiri accipit. hoc p̄mit̄ nolum̄. p̄t̄ hoc qd̄ dictū ē. orariā de spū scō c̄cep̄isse. Concepit ḡ oraria de spū scō. n̄ qd̄ de subspē scē sem̄ part̄ accept̄. s; q̄ p̄ amore & operationē spē scē ex carne uiginis diuino partui natura subam ministravit. illā q̄ in corde eī amor spē scē singl̄ ardebat. iō in car-

ne eī uitus spē scē mirabilia siebat. Cuī dilectio. in corde illiciē n̄ fuisse p̄ sociū. eī opatio in carne illī n̄ habebat exēplum hoc ḡ solū uigo c̄cep̄. qd̄ de sua carne p̄ amore & operationē spē scē accep̄. de q̄ & solo. sine uirilis sem̄ in amixtione filiū genuit̄. H̄ ḡ libido carnis c̄ceptionē in uigine operata ē. q̄ nec de carne uiri sem̄ accep̄. s; p̄ amore & operationē spē scē. Heo ipse spē scē idēo pat̄ & dicend̄ ē. q̄ eī amor c̄ceptionē uiginis opat̄ est. q̄ n̄ de sua c̄entia uigini sem̄ part̄ t̄biuit̄. s; ipsi de carne p̄ uigini. p̄ amore suū atq; uitute substantiā ministrit̄. Xp̄e ḡ & de uigine nat̄ ē. q̄ de carne uiginis carnis subam accep̄it. & de spū scō c̄cep̄it̄ ē. q̄ ipsa eū uigo ex sola carne sua sine amixtione uirilis seminis. p̄ spē scē operationē amore q̄ c̄cep̄it̄. Hinc ē qd̄ eidem uigini part̄ p̄ angīm dr̄. Spē scē supueniet̄ in te. & ut̄ altissimi obūbbit̄ t̄. Spē scē nāq̄ uigini supuenit̄. ut p̄ eī operationē caro & de carne uiginis formaretur. & uitus altissimi obūbuit̄ eī. ne subam carnis ministrans. carnali c̄cupiscentia ureret̄. **De unione uerbi. animi & carnis.**

Queritur & utrū ubū carnē simul & aiām supserit. an carnē p̄ius qm̄ aiām. siue aiām p̄ quā carnē. s; iūssime & absq; om̄i dubitatione édit̄. qd̄ ex quo hoīē d̄ assūpsit̄. totū assūpsit̄. q̄ ex quo hoīē d̄ assūpsit̄ sic

hō dī sic et dī uerū hō fuit. Verū autē
 nō fuisse in sola carne. aut ī aia
 sola. qd hō ē et caro et aia. Itaq;
 qndo hōē assūpsit. simul utrius
 assūpsit. Assūpsit autē carnē et autē
 et hōē natā. nō psonā. Hęq; enī
 assūpsit hōē psonā. s; assūpsit
 hōē in psonā. s; autē hōē assūp-
 sit. qd carnē humānā et aiam hu-
 manā assūpsit. s; autē psonā nō as-
 sūpsit. qd caro illa et aia illa p^o
 qm ubo unirent in psonā. non
 erant unita ad psonā. Una uno
 fuit. et ad unū uno fuit. et ubi
 et carnis et aie. N p^o ubū et caro.
 nec p^o ubū et aia. nec p^o aia et ca-
 ro. s; simul ubū. aia. et caro. Et
 erat qd ubū autē hanc unionē
 psonā. qd fili erat qd psonā erat.
 sic patē psonā erat. et spē. s. p erat.
 Et erat psonā etiā sic ubū etiā
 erat. et fili etiā erat. nec cepē et p^o
 ubū qd hō ēē cep. s; assūpsit hōē
 et hō p^o ēē incipet. nec alia p^o qm
 illa erat qd eū accepit. Itaq; ubū
 psonā accepit hōē. nō psonam s;
 naturā. ut qd suscepit. et qd suscep-
 pit. una ēē in trinitate psonā.
 Hęq; nō assūpto hōē qdernitas
 facta ē. s; trinitas mansit. qd hō
 assūpt ex quo dī ēē cepit. nō alia
 psonā ēē cepit qm illa qd eū su-
 ceperit. Qui ḡ hōē assūptum
 negat psonā ēē. negat hōē in
 psonā assūptū ēē. Si nō illud
 mūq futurus ēē. frustra ad
 illud aliquā assūpt ēēt. Hę ḡ
 hō assūptus psonā ē. et nō alia
 s; ipsa illa psonā a qd assūpt

est. qd et assumens et assūpt una
 psonā ē. Ut hō ē. uerū ē p huma-
 nitatem suā. hō dī ē. uerū ē p di-
 uinitatem suā. s; humanitatem su-
 ceperit. hō diuinitatem accepit.
 Et ē dī hō p humanitatem quam
 suscep et lit. et hō dī p diuinitatem
 qm accepit et lit. Et cū dī hō
 p humanitatem. et hō dī p diu-
 initatem. nō de duob dī s; de uno.
 qd dī et hō. nō duo s; un ihe xpc.
 S; dicens. Qdū un. Vie m̄ qdū uno.
 et ego t̄ dicā qdū un. Si ū inessa-
 bilis ē uno dī et hōis. inessibilis
 nō duo s; s; un dī et hō. Tam̄ oīno
 nō duo s; dī et hō. s; un ihe xpc.
 Qui ē dī. ipse ē hō. et qd ē hō. ipse
 est dī. nō alt̄ et alt̄. s; ipse un et idē.
 Qd̄ significat hō. Naturā. Quē
 significat hō. psonā. Si qris quid
 significat hō. aliud significat hō.
 et aliud dī. Hō et significat huma-
 nitatem. dī significat diuinitatem.
 Si qris quē significat hō. eundē
 signeat quē dī. qd idē ē. et hō et dī.
 Qd ē hō. Si natā qris. corp
 et aia. bene dico. qd hic hō. Hoc
 esse hōis ē. qd hō ēē hōiem facit.
 Quid et hō. Si psonā qris. dī ē.
 Quare hō dī ē. Quia humani-
 tas diuinitati psonali unita
 est. Hātā dī diuinitas. natā
 hōis humanitas. et diuinitas
 quide humanitas nō ē. dī t̄
 hō ē. Hātā diuinitas. psonā una.
 Quia autē unita ē natā. una
 est psonā. Et qd psonā dei et
 hōis. una ē. dī et hō un ē. qd
 qd facit dī. facit hō. et qd facit hō. fa-

erit dicitur quod non duo sed unus homo et deus. et nemo ascendit in celum nisi quis descendit de celo filius hominis qui est in celo. In terra loquebatur et in celo se esse testabatur. Vt enim hic erat in terra per humanitatem. in celo per divinitatem. Ide quod in celo erat in terra erat per humanitatem in terra factus in divinitatem. in celo et in terra. Si cognouissent nesciunt quoniam dominum gloriam crucifixum. Omnes res sunt enim. Homo in celo dominabatur. et dominus in cruce moriebatur. Si potuit homo in terra posse per humanitatem. in celo esse per divinitatem. potuit et dominus in celo regnans per divinitatem. in terra mori per humanitatem. Sed dies. Quomodo dominus mori potuit. Unde qui immortalis est. quoniam mortuus est. Hoc ego sciebam et ceteri qui hoc dicent. Unde mori non potest homo mortuus est. Unde mortuus non est. Quia ergo negatis dominum mortuum esse. Unde inquit diuinitas mori non potest. Si propterea dominus mortuus non est. quod secundum diuinitatem mortuus non est. ergo ne de ligno natu non est. nec inter homines dominus cœversatur non est. quod secundum diuinitatem inter homines cœversatur non est. et cetera omnia que in carne operatur non est salvator. Si ergo dominus haec non fecerit. Nos putavimus dominum fecisse haec omnia. Vos dicitis quod dominus haec non fecerit. Vicit ergo quod ille fuit qui haec fecerit. Christus inquit hunc omnia fecerit. Ergo Christus haec fecerit. et dominus haec non fecerit. Unde forte dicatur uobis. Si Christus haec fecerit. et dominus non fecerit. ergo Christus dominus dicitur.

Non fuit. Holite tangere est meos. et in apertos. non nolite in vos tangitis Christum. et in ipsa malignamini. Non dicitur Christus Christum dominum non esse. et tamen dicitur quod si uerum esset Christus dominus non esset. Ergo tangitis Christum. Non apte negatis. sed occulte necatis. Non iniquum negam aut necam. sed uero diem dominum mortuum non fuisse. quod secundum diuinitatem Christus mortuus non fuit. Ergo dicitur quoniam Christus abulauit in terra. filium hominis in celo non fuisse. quod secundum humanitatem in celo non fuit. Si autem id homo in celo non fuit. quoniam in terra abulauit. Et quod secundum humanitatem in celo non fuit. neque id mortuus fuit dominus. quoniam in cruce perpendit Christus. quod secundum diuinitatem mortuus non fuit. Quia enim. Si secundum hoc autem habetur. non est. ergo non est. Si secundum habetur non est. tamen est. quod secundum aliud est. auctoritate uultus. audi uite lucernam. si non creditis luci. audi gustum diei. Si propter hominem mortuus est dominus. non est homo uictus cum domino. non est mortalibus uictus in eternum. propter quem mortuus est dominus. Unde mortuus est. et potest mori dominus. deceperit enim te. unde moreretur propter te. Id est ne rurum. Verbum inquit crucifixum est. si non est mutatus in hominem. Et ne rurum. Putat ergo quod homo erat. mortuus est dominus. et per quod dominus erat. et quod dominus passus est homo. non potest dici non passus dominus. quod dominus erat hominem assumens. si non est mutatus in hominem. Vide te adhuc. Quis fuit ille qui dixit. an quod ab hac fieret ego sum.

Honne hō? Quis fuit ille q̄ dixit.
 paf clarifica me claritate quā
 habui p̄q̄ mundū eēt ap̄ te. Qd.
 Hoc uos scandalizat? Hoc uos
 mouet qd̄ illos mouebat. q̄ di-
 cebant. q̄nāginta annos ūdū
 habes. abrahā uidisti? Qd̄ n̄?
 Hne. et illi uerū dicebant. q̄ li
 dicebant? paulo an̄ euīglia di-
 xerat. q̄ ipse ih̄e incipieſ erat
 quasi annoz xxx. pauca tēpa
 ab illo fluxiſt usq; ad h̄. Hon
 dū. xl. cōpleti erant. q̄ntomag
 b̄ n̄ erant. In forte uerū di-
 cebat q̄ xxx. annoz illū eē di-
 cebat. q̄ li erat. et n̄ uerū dice-
 bant. q̄ eū ūdū. l. annos h̄re
 dicebant. qm̄ et li apli erat. Q̄
 enī. xxx. annos nōiabat. qd̄ am-
 pli erat n̄ negabat. Q̄ aū. l. an-
 nos n̄ eredebant. multomagis
 qd̄ ampli erat n̄ cēdebant.
 Qd̄ ḡ? Quando tāginta annos
 euīglia nōiabat. nich nobis
 certū determinare uoluit. de-
 spacio tēpu etatis ih̄u. li est
 hōis x̄ usq; ad qd̄ m̄a cogita-
 tio. iret. et ult̄ n̄ pcedet?
 Si ampli hūit in eo qd̄ h̄ hūit.
 q̄ euīglia ampli n̄ dix. S; n̄ a-
 pli hūit in eo qd̄ h̄ hūit. Tri-
 ginta annoz erat ih̄e hō. xxx.
 annoz erat. trīginta anni ū
 fluxerūt. n̄ apli ex q̄ hō eē cepe-
 rat. H̄t̄a hō. xxx. annoz erat
 et n̄ pl̄. Et qd̄. Si hō. xxx. an-
 noz tantū erat. n̄ne similit̄
 dr. xxx. tantū annoz erat. q̄

hō tñ. xxx. annoz erat. Quā re-
 cens dī. quā parua etatē h̄t dī.
 vere parua. q̄ paru' fact̄. Parua
 etas in paruo magna etintas in
 magno. Tam̄ pl̄ tēpis n̄ hūit. u
 tēpaliſ fuit. Vbi. H. etiūs fuit.
 nec xxx. annoz fuit. nec xx.
 nec x. nec v. nec uni. Ille. H.
 annū n̄ fuit. s; etiū. Vbi aū tē-
 palis fuit. nec plus fuit. Vbi eti-
 nus fuit. qd̄ dīcā. Plus fuit.
 Paruū ē li. Temp̄. H. neq; ad cōpa-
 tionē etintatis accede p̄. Ergo
 etiū fuit. et xxx. annoz fuit tñ.
 et in tēpre cepit. et aū tēpa fuit.
 et in eo qd̄ cepit in tēpre factus
 est hō. et in eo qd̄ fuit aū tēpa.
 fact̄ ē dī. Et cū cep̄ eē hō ex tē-
 pore. n̄ tñ cep̄ q̄li pri n̄ fuisse.
 et similē eū factus ē hō. n̄ tam̄
 factus: q̄li p̄ n̄ extitisset. H̄t̄a
 eos q̄. xp̄m creaturā eē dixerit
 fides catholica cōdepnauit. qui
 xp̄e q̄muis in tēpre eē cepit. n̄
 tam̄ oīno eē cepit. q̄ sup̄ tempa
 et aū tēpa idē ipse semp̄ dī fuit.
 Hoc eit aū cātūrā eē. aliqd̄ de-
 nichilo eē. li ē eē aliqd̄. et fuisse
 nich. Hon aū oīs q̄ aliqd̄ eē incip̄.
 id incip̄. q̄ eē incip̄. sic qui
 aliqd̄ eē desinit. Hon. H. ita ali-
 qd̄ eē desinit. u nich sit. s; solū
 ut id qd̄ eē desinit iā n̄ sit. Sic
 n̄ semp̄ q̄ aliqd̄ eē incip̄. ita aliqd̄
 esse incipit quasi eē incipiat u
 aliqd̄ sit. s; u aliqd̄ qd̄ p̄us n̄ fuit
 eē incipiat. ut iā sit. Ita x̄ q̄n̄
 hō eē incipit. aliqd̄ eē incipit.
 nec tñ ita aliqd̄ eē incip̄. q̄n̄

pruis non fuisset aliqd. qz r pri? quā h fuit qd aliquo dē cēp. fuit aliud qd semp fuit. n mūq cēp. Itaq; d̄s hō factus ē. r tm d̄s cāta n ē. qz qd factus ē. p eo fact' ē. qz tēpalr allūpsit qd semp n ba bunt. s; ex tēpe n accep qd sēp hūt. tam p̄quā d̄s fact': homo. & hō d̄s: un' fuit r n duo. hō r d̄s. Et p̄ ipsa' mettabilē unionē qua d̄s r hō un' fuit. sic d̄s per humanitatē suā se uacit tē pale exhibuit. sic r hō p̄ diuin itatē suā an tēpa se fuisse n fallacit pdicauit. Si d̄s etn' xxx. tm annoz aliquā fuit p̄ humanitatē. qre simitr hō tē palis etnus n fuit p̄ diuinitatē. Ergo inquit hō ab etno fuit. r hō mundū cāuit. r hō fuit an q̄ hō ēet. Pueri estis. et adhuc in uoluntis infantie ex pediri n potiusbis. Non dū in uos exeritati sensus cūerit. qui lacte op̄ n hūt. s; solido cibo. Quid. n. s uboz in uolue. n qdā muolumenta intelligitie. qb q̄ diu sensus human' obuoluntur. mūq cordis ocul' ad iūtatis lu men pfecte apit. Queritis si fuit hō an tēpa. r ego uos in tēgo si d̄s cepit in tēpe. Si etnus factus: tēpat. tēpal' n ē fact' etn'. dñ forte iō d̄s p̄ humanitatē in tēpe fuit. qz hō fuit qn hō in tēpe fuit. s; hō p̄ diuinitatē an tēpa non fuit. qz qndo d̄s an tēpa fuit. hō adhuc d̄s n fuit. fortasse

aliqd rōnis erit. p̄ qd eīmodi locutiones caueatis salua tam integratē fidei xāne. u unum eundem q; ipsū ēē cēdat. qui r in tēpe hō fuit p̄ humanitatē suā. r an tēpa d̄s fuit p̄ diuin itatē suā. r idēo idē ipse uā cit se dīx r in tēpe uenisse hōiē. r an tēpa fuisse dñ. Cū au r hō dīx. n alī' r alī' dīx. sed sedm aliud r aliud dīx. Qd dīx. hō dīx. r qd hō dīx. d̄s dīx. qz r hō d̄s. r d̄s hō un' fuit. Qn do dico hō. naturā sigeo humana. aīam r carnē. qn dico d̄s. natā sigeo diuina. r ubi diuinitatē. Itē qn dico hō. psōna sigeo ex aīa r carne. Itē qn dico d̄s. psōna sigeo in diuinitate. Hōp ampli' notat hō in natā. quā aīam r carnem. neq; in psōna. q̄ ex aīa r carne. neq; ampli' notat d̄s in natā. q̄ diuinitatē. neq; in psōna quā in diuinitate. Et tm in xpo psōna ex aīa r carne. r p̄ i diuinitate. n dñs s̄t psōne sed una ē p̄. Qd ē natā hōis. hu manitas. Quē ē natā d̄s. Uini tias. Ex humanitate ē hō. ex diuinitate ē d̄s. Quod hō ē. ex aīa r carne ē. hō ēē ei'. qā na tura ei'. Quod hō ē. ex eo est qd hōis ē. Qd d̄s ē. ex eo ē qd d̄s ē. etenī qd d̄s ē. ex diuinitate ē. hō ēē ei'. qā natā ei'. r iō qd d̄s ē. ex eo ē qd suū ē. qd hō est. ex eo ē qd hōis ē. Qd p̄ qd d̄s ex eo qd hōis ē hō ē. r hō ex eo qd d̄s ē. d̄s ē pfecto r d̄s hō. r hō d̄s est.

Iterū qd nō erat alio hō dī qd dī. neq;
 ex alio dī hō. nō ali⁹ ē. s; idē dī r̄ hō.
 Tam qd hō in suo ē ēdicatione dī
 in eodē ē dignitate. qd dī i suo
 ē p naturā. hō in eodē p grām.
 Sic itaq; m ē alia dīm ē huma
 nam natām. nō alia diuinā. s; nō
 aliū dīm ē hōiem. nō aliū deum.
 s; dīm r̄ hōiem unū ihm xp̄m.
 Quid; ihc. "Saluator. Qd ē xp̄e?"
 Vnctus. Illud notat ihc. aliud xp̄e.
 nō tñ aliū signat ihc. quā xp̄e.
 qd unū ē ihc xp̄e. dñg dīc. Aliam
 significationē h̄t ihc. alia signati
 onē h̄t. v. cū sit unus ihc xp̄e.
 saluator nō. Ihc tñ pū nomē illi.
 qm̄ moyses. pō nōie appellat' est.
 qm̄ helias. quom̄ abhā. sic tanq;
 pū nomē ē dīs nr̄ ihc. xp̄e au
 hom̄ sc̄enitī ē. qm̄ si dī. pphā.
 qm̄ si dī. saēdos. Leges sermonem
 auḡtini in ep̄la ioh. ibi h̄ rep̄ies.
 Ide in lib⁹ de p̄destinatione sc̄or⁹.
 ille m̄qt nos ēdē in xp̄m fecit.
 qui nob̄ feci in quē ēdūm xp̄m.
 Hoc utiq; dīc auḡ. Vñ ḡ adhuc
 pleni⁹ audire qm̄ aut sedm qd
 dīs ihc xp̄e fact⁹ ē. aut infect⁹.
 Amb̄s in lib⁹ quē de tūtate sc̄bi
 ita dīc. Sicim⁹ m̄qt factū ēē ho
 minē. nō ad hōiem h̄ ēē referen
 dū. Vnctus. nō alibi habet. Qd fact⁹
 est ei ex semine dī sc̄dm car
 nem. Sc̄dm carnē. utiq; dī fact⁹
 est ex semine. dī au an sc̄la ex
 dī nat⁹ ē. nec tñ factū semper
 ad ēdicationē referit. Sc̄ptū ē enī.
 dñs refugū fact⁹ es nob̄. nō pau
 lo p̄. Ergo si factū ēē frequent̄

ad aliquid nō ad naturā refertur.
 nō ēatū ad ēaturā refert. Vnde
 intelligim⁹ illud qd de incarna
 tione dñi sc̄ptū ē. Vñs ēauit me
 p̄ncipū marū suarū in ope sua.
 id signare qd ad redimendā ope pa
 tī. dñs ihc ex ūgine sit ēatus. Ide
 in eodē Paul⁹ m̄qt phibet me cre
 ature seruire. nō ēamonet serui
 endū. Hon̄ ḡ ēatura xp̄e. Paulus
 inquit seru⁹ x̄ ihu. Et bon⁹ ser
 uis qd dñm dñm recognoset. ipse
 ēatura seruire nos phibet. Quem
 admodū ḡ. nō ipse seruaret. si xp̄m
 ēatura putaret. Vnde ḡ qm̄ xp̄m
 a factū nō ēatū sedm aliqd affir
 mat. quē tñ ēatura ēē negat.
 Ido qd in eodē lib⁹ xp̄m nō adoptiū.
 s; natālē filiū ēē testat̄ dicens.
 P̄optionē nos filiū diem⁹. ille p̄
 uitatē nat̄. Quom̄ ḡ ex nichilo.
 qui ex nichilo sc̄i oia? Ita opor
 tet sedm testimonia sc̄ptarū
 fidei uelititia formare. nō reely
 ēdulitati. sincere ēfessionis pu
 ritatē adiungamus. **De sc̄ptione**
anime a carnis in xp̄o.

Quidam putauerit in morte
 diuinitatē a x̄ hōie receisis
 se. nō mortē hōis aliud quā separati
 onem diuinitatis a carne nō fu
 esse. Inueniunt. H. qdām uba
 in qb; ita dictū ēē uidet. et
 inuenientes elīm lītē adherent.
 nō p̄tingentes ad sp̄m. Beat⁹ am
 b̄s⁹ tale aliqd uidet dīcē in ex
 positione psalmi illi⁹. quē ipse
 dñs in passione de se sc̄ptū ēē
 ostndit dicens. Vñ dī m̄s utqd

dereliquisti me?" Sup hē locū am
ita brosi dicit. Clamat hō separatione
diuinitatis moritur? " et alia
quædā q̄si ad id ipsū pbandū
adducta. q̄ se dī uita ē. et uita
fuit. mors ē n̄ potuit.
ac p̄tēa n̄ uita p̄ recesserat.
mors uenire n̄ potuisset. Sep
tū q̄ppe est. q̄ ihe clamans uo
ce magna dix. Os mī. dī meus.
utqđ dereliquisti me?" Clamat
hō se derelictū ē a dō. et que
ritur dī a se recessisse. et q̄si
iō se morituru ē. qd̄ dī ab ip
so recesserit. Idō dix. q̄a cla
mat hō separatione diuinitatis
moritur? S; uidete qd̄ dī. Si
enī agit de illa separatione di
uinitatis. p̄ q̄ x̄ hō in cruce
clamabat. illa utiq; iā facta
erat. Non. n̄. dereliquendū s;
derelictū iā se prestabat di
cens. dī dī mī utqđ dereliquisti
me. Si ḡ de illa separatione di
uinitatis agit. iā recesserat
dī qn̄ hō in cruce pendenſ de
relictū se a deo uociferabat.
Et utiq; adhuc x̄pc in carne
uiuebat. qn̄ sic dī ab eo recess
serat. Responde ant ḡ. Si mors
esse n̄ potat n̄ p̄t̄ uita disce
deret. quom̄ uita manere
potuit. p̄quā uita recesserat.
Ja enī sic recesserat dī. et adhuc
x̄pc uiu in cruce pendebat
cū se derelictū causabatur.
Si ḡ in hac recessione dī. et in
hac diuinitatis separatione. il
lam que int̄ diuinitatē. rhu

manitatē estabat unionē p̄sonē
solutā dicunt. fuit qdā tēpus
qn̄ x̄ adhuc uiu hō erat. et dī n̄
erat. S; q̄ h̄ dicit. Quis sang
fidei recordans n̄ abhorreat dō im
pone. qd̄ alliuptū hōiē usq; ad
mortē qd̄ comitando pdy. et in
mortē maiorī pīctō iā imminentē
mai⁹ auxiliū necessariū erat
deseruit. Quare ḡ tantop̄ mer
cenarius p̄pat. qd̄ lupo uenien
te oues q̄ custodire debuerant
fugientes deserunt. cū ipse uni
cam illam ouē. et agnū illū. ouis
ūgnis filiū. quē n̄ solū custodi
endū. s; et glorificandū suscep
lupo ueniente deseruit. Oui
bus de pastore secura. ueniente
lupo n̄ timuit dicens. Venit p̄n
ceps mundi hui. et in me n̄ hō
quieq; Hē aū a pastore derelicta
causando et qrendo clamat. q̄
dereliquisti me?" Solus hō fuit.
et dī n̄ fuit. et iā hō n̄ dī fuit. q̄
iā ab hōiē recesserat dī. ne hō dī
fuit. q̄ adhuc uiu in cruce pen
dens a dō delictus fuit. Ja n̄ lo
lum ḡ in mortē. s; an mortē dī
uinitas ab hōiē recesserat. qn̄
hō adhuc hō dī a se recessisse.
ac p̄ h̄ ut isti auint dī se n̄
esse plangebat. Quis h̄ dicit.
Quom̄ ḡ inquit intelligen
dū est. qd̄ x̄pc se a dō delictū
ē clamat. et qd̄ sept̄a hōiē sep
tione diuinitatis morituru.
clamasse affirmat. si dī ab
hōiē n̄ recesserat. Quid ḡ?
Hon potuit diuinitas hu

manitatem et sedm aliquid deser-
uisse. in quantu*m* uide ei potesta-
ti mimico*m* exposita ad temp*o*
n*u* defendet. et sedm aliq*u*d n*u* dese-
ruisse. in quantu*m* set et te ab ea
p*re*sentia maiestatis n*u* recessit.
Dereliquit illis. s*i*. illa n*u* dereliquit.
Dereliquit illis. s*i*. s*n* n*u* dereliquit.
Dereliquit. q*u*p*ar* auxiliu*m* n*u* etulit.
s*i*. n*u* dereliquit. q*u*p*ar* p*re*senti*m* n*u* absti-
lit. Sub*st*it p*re*tectione*m*. s*i*. n*u* sepa-
uit union*e*. Separauit se foris.
ut ad defensione*m* etra i*m*imico*m*
n*u* adesset. s*i*. n*u* separauit se intus.
ut illi ad union*e* p*son*a de*bet*.
Sic g*o* dereliquit u*n* n*u* adiuuaret.
s*i*. n*u* deliq*u*t u*n* recedet. Iudo p*u*ia*m*.
me*c*u*m* p*g*is. par*te* abulam*m*. Secu-
rus su*m*. q*u*si amicu*m* me*c*u*m* habes.
Venit hostis n*is*. et irruens in in-
term*e* et resiste n*u* ualent*e*. uulni*b*.
affic*o*. Tu me plagari cernes
meh moueris. s*i*. patient*e* susti-
nes. et stas iuxta q*u*si n*u* curans
uulnia mea. Et dico. Utq*ue* dere-
liquisti me? Adhuc stas iuxta me.
et cau*so*r te recessisse a me. Jux-
ta es loco. s*i*. longe auxilio. iuxta
fusisti. q*u*n*u* p*re*sente exhibuisti in
dilectione. Longe fact*e* es. q*u*n*u* in-
p*re*c*u*it est*it*uto te sub*st*isti a
co*p*assione. Sie g*o* humanitas
a diuinitate in passione se de-
reliquit clamabat. q*u*p*ar* ea i*m*imi-
co*m* potestati ad crucifigen*d*
du*m* ce*cess*erat sic septu*m* e*st*. Non
h*ab*es in me potestate*m* n*u* t*u* desu-
p*ar* datu*m* fuisse. Quia t*n*u*m* mor-
tem q*u*p*ar* sua ini*ct*are s*i*. p*ar*

n*u* a res*cept*ione susi*m*unt. in eru-
ce pendens q*u*re sit delicta re*quir*it.
n*u* quasi ad*u*lus d*m* de pena mur-
murans. s*i*. nob*is* innocentia*m* su*m*
in pena demonstrans. Caus*a*
q*u*rebat. q*u*p*ar* peccati*m* n*u* sciebat;
Qd x*p*c sepa*ta* a*ia* a carne. q*u*
Scriptu*m* e*st*. p*son*a fuit. et d*s*. et h*o*.
I*he*. Quid t*alid*it sp*m*. Q*is* t*alid*it.
I*he*. Quid t*alid*it? Sp*m*. Cui t*alid*it?
d*id*it? Pat*ri*. Non iudeus erexit.
ne*q* pat*er* er*exit*it. s*i*. ip*se* sponte
t*alid*it. Non uiolen*ta* abl*act* est.
s*i*. sponte datus. Potestate*m* in-
quit habeo ponendi a*ia* am me-
am. et u*m* sum*di* ea. I*psa* a*ia*.
ip*se* e*st* sp*c*e. I*psa* g*o* a*ia* emissa*m* e*st*.
potestate*m* morientis. n*u* uiolen*ta*
occidentis. Emissa*m* e*st* a*ia*. Ille
emisit cui*m* fuit. U*n* emisit. Ex
carne. Quo emisit. ad pat*re*.
Recessit a*ia*. et mortua*m* caro.
Mortu*m* e*st* x*p*c. q*u*a caro. et mor-
tua*m* e*st*. Sic mortu*m* e*st* d*s*. quia
mortua*m* caro ho*dis*. Sola caro
mortua*m* e*st*. et in carne mor-
tu*m* e*st* h*o*. cui*m* caro fuit. mor-
tu*m*: et d*s*. q*u*a d*s* h*o* fuit. Se-
patio a*ia*. morti carnis fuit.
Sola caro mortua*m* e*st*. a qua
separa*m* e*st* a*ia*. A*ia* mortua*m* n*u*
e*st*. nec diuinitas mortua*m* e*st*.
s*i*. sola caro mortua*m* e*st*. q*u*p*ar* a*ia*
separa*m* e*st* ab ea. uita ei*m*. A*ia*
ad infernum*m* descendit. caro i*sep*ule*m* iacuit. diuinitas cu*m*
utro*q* p*mans*it. Ne*q*. H*oc*. caro
et a*ia* p*son*a de*str*uere potuer*t*

separa. qm n̄ fecant cūmetader
bū psona et̄na fuit. neq; t̄ psona
esse cepit. qm aīam r̄ carne in p
sonā accep̄. Accep̄ aīam r̄ carne.
ut in se psona ēēt. n̄ i se pson
nam facent. Quia ḡ aīam r̄ caro
in eo psona ēē accepunt. qd̄ ubo
pstone uniri cepunt. semp̄ qd̄ē
cū ubo una r̄ eadē psona pman
serunt. qd̄a nūq; p̄ea a ubo uel
int̄ se diuisa recellēt. Fuit qd̄ū
bū psona et̄na p̄ diuinitatem
eternā. r̄ ipsa psona fuit p̄ diu
nitatē. r̄ hō fuit. p̄ unitā ubo
humanitatē. Ergo xp̄e psona ad
infernū descendit. s; sedm sola
aīam. qd̄a sola aīam ad infernū de
scendit. r̄ xp̄e psona in sepulch̄
iacuit. r̄ sedm sola carne. qd̄a so
la caro in sepulch̄ iacuit. r̄ xp̄e
psona ūq; fuit. r̄ sedm solam
diuinitatē. qd̄a sola diuinitas
ūq; fuit. Neq; aīam in sepulch̄
iacuit. nec caro ad infernum
descendit. Neq; caro ut aīam
ūq; fuit. Corp̄ solū in sepul
chro iacuit. r̄ p̄ parte ultam
hōis. xp̄e hō in sepulch̄ iacuit.
Dicunt h̄ qd̄am s̄p̄te qd̄ cū
xp̄e in sepulch̄ iacuisse d̄r. to
tū. p̄ parte ponit. qd̄ n̄ tot²
hō in sepulch̄ iacuit s; una
pars hōis. tm̄ corp̄. Hie in
tendite. Non totus hō. s; pars
hōis. Quis hō? xp̄e. Tot² hō. to
tus xp̄e. pars hōis. pars. r̄ xp̄e i
sepulchro iacuit. totū. p̄ parte
ponit. Ergo n̄ totū iacuit. sed
pars. Qd̄ r̄ totū. xp̄e. Qd̄ est

parſ? Corpus. Ergo ue x̄ n̄ ia
cuit in sepulch̄. Si xp̄e in sepul
chro iacuisse d̄r. r̄ fīgā dicen
di. qd̄ totū. p̄ parte ponit. r̄ in
toto pars intelligit. ḡ nec xp̄e
ue ad infernū descendit. s; xp̄e
pars tm̄. aīam sola. dliqd̄ serupulo
sunt hec catholice uitati. r̄ n̄
recipit aut approbat. ut dicat
xp̄e n̄ ue in sepulch̄ iacuisse.
nec ue ad infernū descendisse.
Quid enī? Si iō n̄ ue in sepul
chro iacuit. qd̄a solū corp̄ in se
pulch̄ iacuit. nec ue ad infer
nū descendit. qd̄a sola ad
infernū descendit. ḡ nec ue mor
tuus fuit. qd̄ sola caro mortua
fuit. n̄ aīam ut diuinitas. Qd̄
est ḡ qd̄ s̄p̄te ē. qd̄ cū xp̄e i se
pulch̄ iacuisse d̄r. totū. p̄ parte
positū ē. dñ aliud totū. p̄ par
te ponit. atq; aliud totū in par
te opari. Quando. H. totū pro
parte ponit. ipsū qd̄ē totū no
minatur. s; n̄ ipsū intelligit.
pars eī sola. p̄ qua ponit. Qd̄
do n̄ totū in parte opari d̄r.
ipsū qd̄ d̄r intelligit. quāuis
sedm aliud. r̄ sed parte opari
intelligat. Quando. H. totū
in parte opat. iō ue totum
opatur. qd̄ r̄ totū cū parte ē.
et pars in toto ē. qm r̄ totū
et pars opat. Quando simul
sunt simul opari possunt.
tē qd̄e opatio partis recte to
tus d̄r. qm totū ē. r̄ in toto ē
ipsa pars qd̄ opat. Quando n̄

18

totū destrictū ē. et iā totū n̄
est. n̄ quippe totū dī. qd̄ ex tra
totū pars sola opat. Quid ergo?
Nūqd̄ sc̄d̄ h̄ dicem? qn̄ caro x̄ mor
tua ē. id xp̄m uē mortuū fuis
se. q̄a hō in parte sua sustinu
it passionē. qn̄ ū corp̄ x̄ in se
puleb̄ iacuit. a toto iā diui
sa fuit. Ergo x̄ uē mortuū ē.
si uē sepultus n̄ ē. db̄sit. s;
uē mortuū est. uē sepultus.
Vē ad infernū descendit. uē
in celū ascendit. Quom̄ ḡ totū
positū est. p̄ parte. qn̄ septū ē
xp̄m iacuisse in sepulchro.
Qd̄ ē totū. et qd̄ : pars. Totū
enī ad partes dī. et partes ad
totū referunt. Fortassis ḡ co
gitas. qn̄ tā qdā diuinitatē
et aīam et carnē xp̄m cōposuis
se. xp̄m ēē totū qdā tribus
partib̄ cōpositū. diuinitate.
carne. et aīa. Ergo tēia pars
x̄ ubū ē. db̄sit. Non. et pars
x̄ ubū ē. s; ipse x̄ ubū est. To
tū ubū sic totū dī. n̄ dimidia
pars x̄ ubū. et dimidia pars
hō. s; totus xp̄e ubū et totus
xp̄e hō. q̄ idem ipse Is. et hō.
Intelligis qd̄ dico? Si n̄ intel
ligis. crede tm̄. Credi potest.
si intelligi n̄ pot. Verū tm̄
est. q̄a xp̄e idem ipse et dī et
hō fuit. nee aliqd̄ ex carne.
aīa et ubo. q̄si ex partib̄ cōpo
sitū totū fuit. q̄ totū ipsū
ubū fuit. V̄ ḡ totū fuit. cō

positū fuit ex partib̄? V̄ partes
fuerunt in toto. totus fuit ex par
tib̄. Diuinitas aut̄ pars n̄ fuit. ut
ex ipsa totū esset mai' ipsa. nec
in ipsa pars fuit. ut in ipsa ali
quid ēē min' ipsa. In humanitate
sola partes inuenim? et totū ex par
tib; constat. Hoe qdē totū : duab;
partib; constans. aīa et carne. Itē
sunt duæ partes hōis. et in his
duab; partib; ēstat totū hō. Hāta
diuina simplex ē natā humana
duplex; p̄tēa partes hōis duæ s̄.
q̄ in natā hōis duo s̄. aīa et carne.
Ibi h̄ duo sunt. totū hō ē. li altū
hōz ē. pars hōis ē. p̄tē h̄ ḡ ubū
totū hōiem aliup̄sit. q̄ totū qd̄ ho
minis erat assumpt̄. aīam et car
nē. In sepulchro aut̄ n̄ totū homo
iacuit. si pars hōis. tantū caro.
Similit̄ ad infernū n̄ totus hō
descendit. si pars hōis. tantū aīa.
Si. et in sepulchro totū hō iacuisse
diētur. p̄fecto a carne mortua
aīa recensisse negaret. Simili si
totū hō ad infernū descendisse
diēt̄. caro utiq; parit̄ cū aīa
illud̄ descendisse affirmaret.
Itaq; pars hōis tm̄ in sepulchro
iacuit. et n̄ totū hō. et dū xp̄e
in sepulchro iacuisse dī. p̄ solam
carnē q̄ ibi iacuit uerū esse
p̄bat. V̄. et xp̄e in sepulchro
fuisse dī. totus hō in sepul
chro fuisse dī. q̄ cū x̄ dī. totū
hō dī. q̄ totū hō. x̄. Et uerū
est q̄ xp̄e in sepulchro iacuit.

nee tam hō totus in sepulchro ia-
cuit. qmuis totus hō xp̄e fuit.
Ideo qdē tot hō ē fuit. qā aīa
et caro ubi in psonā unita fuit.
Xp̄e aū p̄tra uere in sepulchro uen-
it. qā caro ei ibi iacuit. r̄ideo u-
bi psona deē n̄ potuit. u caro
erat q̄ ipsi ubi psonalit̄ unita fu-
it. Sic itaq; xp̄e in sepulchro fuit.
qñ caro ei ibi fuit. et tot tñ hō
ibi n̄ fuit. q̄ n̄ aīa et caro simul-
s; sola caro ibi fuit. Qd̄ aū hō
dr. r̄ p̄ hō. p̄ totū hōē dr. r̄ p̄
totū qd̄ hōē ē dr. Non id dico
m̄ qd̄ hō a parte de humo sup-
ta denōiatur. s; cū dr̄ hō et intel-
ligit̄ psona. totū qd̄ hō ē a toto
dr̄ qd̄ hōē ē. Aliud ū ē cū hō dr̄
ē. id qd̄ hō ē. atq; aliud cū dr̄
ē id qd̄ ē in hōē. Cū. n̄. dr̄ ēē
hō. p̄ totū hōē ēē dr̄. i. aīam
et carnē. Cū ū dr̄ ēē id qd̄ ē in
hōē. p̄ partē hōē dr̄. h̄; p̄ so-
lam aīam. ut p̄ solā carnem.
Cū hō dr̄ hō. dr̄ psona. cū dr̄
id qd̄ ē in hōē. dr̄ qd̄ ē in psona.
Vicit̄ q̄ppe hō sapiens. r̄ n̄
dr̄ tñ p̄ totū qd̄ ē hō. s; p̄ partē
que ē in hōē. q̄ sapien-
tia n̄ in aīa et in carne ē. s; in
aīa sola. Itē cū dr̄ hō candidus
aut niger. n̄ p̄ totū qd̄ ē hō dr̄.
s; p̄ partē que ē in hōē. quia
candor et nigredo n̄ in aīa et car-
ne ē. s; in sola carne. Et si for-
te totus hō h̄ ēē dr̄. n̄ tñ ita-
dr̄. q̄ si totū qd̄ hōē ē hoc sit.
s; qā id qd̄ in hōē ēē debet
hoc. totū hoc sit. Vr̄ q̄ppe

totus homo albus. quando to-
tum corpus hōis albū est. n̄
qā totū qd̄ hōis ē albū ē. s; q̄
totū qd̄ in hōie albū ēē pot̄
albū ē. Itaq; r̄ xpe cū dr̄ hō p̄
totū dr̄ qd̄ ē hō. i. aīam et car-
nem. Cū aū mortalis ut mortu-
uel dr̄ sepultus. p̄ partē hōis dr̄.
i. solam carnem. q̄ sola caro et
mortalis fuit. qñ corruptionē
passibilitatis portauit. et sola mor-
tua fuit. qñ in eruce sine aīa
unita sua pependit. et sola sepul-
ta fuit. qñ aīa cū ipsa in sepulchro
mortua iacente n̄ fuit. Et tñ
xp̄e hoc totū qd̄ sola caro fecit.
iacit̄ et ipse fecit. qui p̄ diuinitati
tem suā psonalit̄ p̄sens erat in
carne. et cū carne sua que h̄ fecit.
Sunt̄ cū xp̄e sp̄u exultasse dr̄.
sue affectū aut desidium ut ti-
more hūsse dr̄. sedm solā aīam
hec hūsse intelligit̄. q̄ sola aīa
hūt̄. et ipse p̄ aīam iaceiter
hūt̄. cū diuinitati ipsa aīa
psonalit̄ unita fuit. Hūt̄ q̄ppe
aīa illa sedm affectus nat̄ cū
qb̄ assumpta fuit. et desidium
et gaudiū. et dolore. et timorem
passionis. p̄ carne sua. q̄ oīa ad
temp̄ rōnabilit̄ admissa sunt.
potestate facientis. et uolunta-
te patientis. Et cū timuit p̄
nam suis carnis et dolores refu-
git. sedm affectū nat̄ fecit quo
nemo carnē suā odio h̄t̄. cui
malū aliquā ex rōne sustine-
pot̄. amare aū nūq̄ pot̄. Sic
itaq; in x̄ sedm affectū na-

Alien spiritus hōē dī

19

tute quem aīa in carne & p carne
hūt. uoluntas qdām erat sedm
quā & mortē & dolorē & passionē
horruisse & noluisse uacit dī.
Quā tñ uoluntate superior uolun-
tas spē que ad obedientiā patē
iussionis. pmp̄ta fuit. dirigebat.
voluntas qdāpe spē in x̄ qdī medio
quodam loco estituta. uolunta-
tem carnis subiectā p rōnē mo-
dabat. & uoluntati patē superiori
p obedientiā subiciebat dicens.
n̄ mea uoluntas fuit s̄ tua. Ita
ḡ estus qd̄ dī aliquid sc̄ psonam.
dī aliquid sed id qd̄ fuit in psona.
& similē qd̄ sedm hōiem dī alii
qndo sed id qd̄ fuit in hōie. In
nātā aū diuinitatis u multi-
plicitas aut diuinitas nulla ē.
psona & id qd̄ est in psona di-
uersum ēē n̄ pot. In sola hu-
manitate u multiplicitas in-
uenit. aliud totū & aliud par-
esse ostendit. Totū psona ē. par
in psona. Totū. ē aīa & caro. Pa-
rs. aīa sola. aut sola caro. hīē
aū scriptura. Siē aīa rōnalis &
caro un̄ ē hō. ita dī & hō un̄
est x̄. Videte similitudinem.
bene dico. aīa & caro ē hō. & itū
bene dico aīa & caro ē una psona.
Non aū similē dīe possim. sola
aīa & hō. aut sola caro ē homo.
& idēo dīe n̄ possū sola aīa ē
psona. aut sola caro ē psona.
In x̄ aū dīe possū. dī & hō ē x̄. &
dīe possū similē. dī ē x̄pē. & itū.
hō est x̄pē. & rursū dīe possū.
dī & hō una; psona. & hō ē psona.

Cā itē. dī & psona.

Qualis ḡ est similitudo hec eū
dī. siē aīa rōal & caro un̄ ē hō.
ita dī & hō un̄ ē x̄pē. Si. H. om̄i-
moda similitudo eit. qd̄re siē in
x̄ dī. dī & hō. x̄. & hō. x̄. & dī. x̄pē!
n̄ ita & in hōie dī. siē caro & aīa
simil hō. ita & caro p se hō sola.
aut sola aīa p se hō. ut siē in hōie
aīa qd̄em & caro simil hō dī. nec
aīa p se sola hō dī. nec caro sola
p se hō dī. sic in x̄ dī qd̄em & hō
simil x̄ dī. ita tñ ut nec hō sol
p se. nec dī sol p se x̄ dicat. Magna
muolutio dicendi ē ēea hec. & la-
borat hō in suo. q̄ pene nichil
intellige nouit n̄ h̄. & sed h̄ qd̄
dice nouit. Querit h̄ cotidie ho-
mines. qd̄ dicendū sit. & qd̄ ere-
dendū. raro. Querit si locutio
illa bona ē. & si locutio illa re-
cipienda ē. & si pbanda ē locu-
tio illa. In moneta ubor̄ positi
sunt. & concurrit multitudo
magna sermonū. & infinita p-
plexio. q̄ iudicū spē a līta at-
trahere uolunt. n̄ iudicū līta
a sp̄u. Hesecunt. H. q̄ sp̄e līta
uincicare debet. n̄ līta sp̄m.
siē scriptū ē. Spiritalis iudicat
oīa. & ipse a nemine iudicatur.
Laborant ḡ in iudicio dicendi.
q̄ sp̄m n̄ hīt intelligendi. Vo-
lunt hīt iudicū. & sp̄m hīt
nolunt. sine q̄ recte iudicare
non possunt. & p̄te laborant
in dicendo. & ueniunt alia &
alia dicenda de illo qd̄ unum
intelligendū ē. Querunt qd̄
sit psona. & adducunt deinde

definitionem psone. sicut a qui
busdam facta est. et probata. quia
psona individuum est rationalis
subiectus. Ecce dicam? sedm nos quod p-
sona h[ab]et bene distinctum est quid
sit psona. Sedm nos ita dicamus?
nam quod super nos est. dicitur omnino non
potest. Indicibile est. quod in comprehendibili
est. Sedm nos ergo dicamus. p-
sona est individuum rationale subiectum.
Quod est rationis subiectum non est rationis.
Hec est quod per rationis subiectum spiritualis
subiectum. quod sola ratione est capax. quod in ea
sola ratio esse potest. Nam si hoc rationis
subiectum esse dicitur. non per totum dicitur. sed per aliam
solam quem per rationis subiectum esse dicitur.
Hoc etiam sedm aliam rationis est. quod
ipse aliam rationabilem habet. alia autem
sedm se rationis est. quod ipsa in se ratione
ut rationalitate. et rationis capaci-
tate habet. Sic itaque rationis subiectum
apparet et sed se non est. nisi specie rationis
qui individuum esse est. et in quantum
rationis natura simplex est. compositionem
partium non habens. et naturae
simplicis est. eidem perpetuis plu-
ris non continent. hic itaque specie rationis
per psona dicitur. et numero discre-
tus. et ratione discernens. Sic etiam quod
psona dicta est uoluerunt. quasi
per se sonantem. et quasi singulariter
discernentem. ut in quantum numero
discreta est per se. in quantum ratione
discernit sonantem ut per se. ut
ut indicantem se intelligamus?
Ecce ergo sedm hanc distinctionem
nominis per dominum. quod specie rationis
psona est. per se discernens se.
Non est hic magna questione

neque ambiguitas intelligendi.
ubi quod totum unum est. In hoc autem
non eadem ratio occurrit. ut quod
duo sunt. et tunc psone due non sunt.
sed una psona. caro et anima. hic autem
quidam tam multiplicitate delirans
se inueniunt. solus ubi adherentes
iudicari potuerint. non in fine
error se manifestus ostendet.
Dicunt hominem totum quodammodo esse.
compositionem ex anima et corpore. aliud
omino et diuisum a corpore et anima.
ita ut h[ab]et totum nec anima sit nec
corporis sit. nec simul anima et corporis.
Non enim totum ita est. sed ex ipsis est
dicunt. Hoc ergo totum hominem est pri-
mant. et ipsum hominem quod h[ab]et totum est.
rationalem est ea rationalitate quod in ip-
so toto est diuisa a ratione sive a
rationalitate partis. et anima. sic ipsis
totum diuisum est a parte. Postremo
omnia quod in toto sunt. diuisa esse
omino ab his que in partibus
constant. siue ipsis totum a par-
tibus. diuisum est. Itaque siue rationalitas
hominis alia est quam rationalitas animae. et
una est totius. et in toto est. alia est
partis est et in parte est. ita et bo-
nitatem totius quod in toto est. alia est
dicitur. et bonitatem partis alia. et
partis est et in parte tunc. Similiter
et malitia hominis alia est quod in toto est.
et malitia animae alia est quod in parte est.
Postremo quantumque totum facit.
et pars facit. quantum simul open-
tur. alia tunc est actionem partis
que in parte est. et alia est totus
que in toto est. sic ipsis totum ali-

ud eit & aliud eius. Id h̄c modū
 & quociens h̄o peccat. ut bñ fac.
 peccatum ut iusticiā in hōe ēē que
 toti accidunt ad p̄petatē. & iterū
 peccatum siue iusticiā in aīa ēē
 que parti accidunt ad p̄petatē
 contendunt. Quāp qn̄ h̄o mori
 tur. & aīa a carne sepat. diuisis
 partib; totū ip̄fius qd̄ er̄ eis com
 positū fuerat. uā nichil ēē. ac p̄
 hoc ipsum hōiem q̄ hoe totum
 erat. similit̄ nichil ēē. nec alicubi
 elle. & m̄ interū nec peccām ei
 puniri. nec iusticiā remunari.
 aīam tñ in iudicio ēē. ut m̄
 sedm m̄tū suū ut penam t̄
 gl̄am recipiat. donec tandem
 in nouissimo aīa ad corp' reu
 tente. rursū h̄o ēē incipiat.
 & t̄ sedm m̄tū suū ip̄se q̄q;
 remunerationē accipiat. Tales
 modo loquendi hōies s̄ ētingunt.
 & p falsas fictiones sermonū. ad
 ueras deceptions errorū dueun
 tur. Quid. H. stulti⁹ est qm̄ dñe.
 qd̄ t̄ h̄o ēē desinat. qn̄ uē esse
 incipit. & tanto utiq; uerius.
 qnto uerius ē. in quo ēē inci
 pit. Non inq̄unt s; figura ē
 qn̄ sc̄ ēē cū xp̄o dieuntur.
 Bene. Quando uobis cū sc̄. ui
 tas ē. & qn̄ cū xp̄o sc̄. uitas est.
 & qn̄ cū x sc̄. figura ē. In h̄i uob
 credite. nos. H. n̄ edim⁹. Hos
 scimus. q̄ xp̄e uitas est. Qui
 ad xp̄m uadunt. n̄ ad figu
 ram uadunt. s; ad uitatem
 uad̄. & figurā euad̄. Quid
 tantope hōies sc̄ mori desi

derauerunt. si post mortē nich
 futuri fuerunt. Cupio inquit
 apl' dissolui. & cū x. Qd̄ cupis.
 Mori. & cū x. Immo mori. mi
 chil ēē. hoe ubi dñt. q̄ nichil erū
 post mortē. Si ubi eredis. mor
 tem n̄ optas. n̄ forte si n̄ ēē de
 sidas. Si boni hōies p̄ mortem
 nichil futū sunt. qm̄ de m̄q̄s &
 p̄uis hōib; uē dictū ē. ēē nichil
 cupiunt. nec tñ ēē queunt.
 Desinant ḡ nē & boni sperare.
 & mali timere. q̄ n̄ erunt ali
 quid cū hōne erierint. ut uel
 mala ut bona sentire possint.
 S; bñ inq̄unt sp̄ent & timeant.
 quāuis n̄ p̄ se tam p̄ aīab; suis.
 q̄ cū ip̄si n̄ erunt. aīe ip̄sor̄ er̄t.
 que ut gl̄abunt p̄ iusticia. uel
 eruerabunt p̄ culpa. Ideo ḡ inq̄
 unt sp̄ent & timeant p̄ aīab; suis.
 Utinā tam recte dīdetis. quam re
 etū dīcītis. bñ. H. dīcītis cū hōi
 sp̄andū & tūndū. p̄ aīa sui dīci
 tis. si tñ intelligetis qd̄ n̄. quā
 meli⁹ aut uerl⁹. p̄ se timet hō.
 q̄ cū timer. p̄ aīa sua. Qd̄ enī
 maḡ ē hō quā aīa. Non h̄i pu
 tabis q̄cūq; er̄. q̄ te figuris ser
 monū munieras. Houū aliquid
 illatū ē aurib; tuis. cū dīctū
 est hoc poti⁹ ēē hōie. qd̄ potius
 hōis ē. Audi ḡ. Tu xan⁹ n̄ es
 qd̄ ethni⁹ ille testat̄ ē. Olen⁹ in
 quid cuiq;. uē ē q̄sq;. Ergo ethni⁹
 eis ille te xano religiosior fu
 it. q̄ uitatē eſellus est quam
 tu negas. Ergo m̄q̄ hō ē aīa.
 Qd̄ enī. Houne tu dīcīs q̄ hō

est corpus. - dicere times hoc est
aia? paulo an argumtando occur-
rusti. qd ois hoc est corp? Omnis hoc est
aial. & oē aial est corp. qd ois hoc est
corp? Nulla contradictione hic
esse putas. duxoritas. H. h. die.
Aduersi auctores ethmicos. iypbes.
qd ois hoc est corp? - ethmicos aucto-
rib; ede n̄ us. qd ois hoc est aia for-
tassis qd maḡ placet t̄ h̄ ee hoīem
q̄ illud. qd h̄ maḡ placet t̄ qm
illd. S; ego inq̄s de toto loquor:
cū dico. ois hoc est corp? n̄ de parte
totius que corp̄ ē. neq; de parte
q̄ aia ē. Hoc. H. totū hō ē. n̄ pars
eī aliq. Vle h̄ ḡ toto dico qd corp̄
est. Vle ḡ. hoc totū q̄re maḡ dicens
esse corp̄ quā aiam. cū ex aia si-
mul & corpore ēstet? Si p̄ par-
tem unam q̄ corp̄ est. totū ipsū
corp̄ dr̄. n̄ne multo maḡ dīcū ē
aia. p̄ partē altam q̄ aia ē. Si
enī a parte totā natūrā & nom̄
therē dr̄. ab illa p̄culdubio par-
te q̄ melior & dignior ē. rectius
& natā & nom̄ therē diceat. S;
n̄ h̄t inq̄s usus loq̄ndi. ū hō aia
dicat. Ecce cēdo sedm usū lo-
quendi. Vle qdlibet. ū tñ sedm
regula edendi sentias id qd ne-
gari n̄ debet. Usus loq̄ndi ab
hōib; inuenit est. & tō ea poti?
in dicendo hōib; forma ēē de-
bet. qm sensus humān̄ in re-
b; p̄cipiendis & cognoscendis
habet. Seim' q̄ppe qm ūe unū
meh ē. n̄ id solū qd unitate
unū ē. Id. H. solū rō ūe unū
disēnit. in quo totū qd est

unum esse inuenit. Quēq;
ḡ mō plura s̄. si aliquāt̄ uman-
tur. ūe tñ unū ēē n̄ possunt.
Qa tñ ea q̄ in una cōpone uni-
unt. qdām ad se inuicē accedit.
& appinqt̄ s̄. ut qntū possūt̄
unitatē imitent̄. idēco sed quen-
dam modū & ipsa q̄ simul iun-
cta s̄. unū ēē dñr. Hā sic rō id
qd ūe unū ē in p̄cipiendo n̄ diui-
dit. ita q̄ sensus qd simul iunctū
est & unitū in p̄cipiendo n̄ disēnit̄
& quēadām illic rō in eo qd unū
ē totū. n̄ diuidit cēntiā. ita q̄;
sensus hic in eo qd unitū ē totū
n̄ diuidit formā. Illic rō p̄cip̄
simul qd unū ē. qd n̄ ē in eo ali-
ud & aliud. hic ū sensus simul
p̄cip̄ qd unitū ē. qd n̄ ē in eo alibi
& alibi. Tam q̄ unita s̄ plura. n̄
ūe unū s̄. qmuis simul ēueniat̄.
& qdām appinqt̄ ad unitatē.
nec tñ ita ūe. aut ita p̄cip̄. Qa
H. p̄cip̄ ēē pot̄ q̄ unitas sibi.
Quando ḡ dñr plura unū. p̄cip̄
q̄ unita s̄. n̄ p̄cip̄ dñr. qd n̄ ūe
sunt id qd dñr. s̄. sed quendam
modū tñ similia. Verūtān̄ sei-
endū ē qd alit̄ uniūt̄ ea q̄
ad unionē faciendā parit̄ ē
ueniant. ū ex eo qd simul esse
incipiunt unū quodām ēē in
cipiant. alit̄ ū illa ū an̄ uni-
onē unitas p̄cessit. & qd addi-
tū ē de reliquo. ad ipsā uni-
tatē p̄ unionē accessit. aliud
q̄ppe est aliq̄ simul p̄ unionē
ad unitatem cōponi. aliud
aliq̄ p̄ unionē unitari ap-

poni. Quando. si aliqua p unionē ad unitatē cōponuntur.
 nōm toti partis cōmunicare
 n̄ possunt. q̄ n̄ h̄nt singla sepa-
 tū in se unionē quā faciunt
 simul ex se. Quando s̄ aliqua
 alieni unitatē suā habent p
 unionē apponunt. u nom q̄
 eū illo participare incipiunt.
 sic p unionē suā unitatē il-
 lī participare incipiunt. Vbi
 ḡia. Paries. tectū. et fundamētū.
 tria qdā st̄. et nullū horz p se
 dom̄ ē. Qndo ḡ cōueniunt ut
 hoc ēē incipiunt. t̄a simul cō-
 ponunt. n̄ duo tēto apponunt.
 Hāu sc̄iuneta s̄ corp̄ et aīa. aīa
 quidē in qntū sp̄ ē rōnalis.
 ex se et p se ēē h̄t ps̄ona. et qndo
 corp̄ ei sociat n̄ tantū ad ps̄onā
 cōponit. qntū in ps̄onā appon-
 tur. ut in eo qdā p unionem
 qdām unū sit. eū illa eadē q̄
 ipsa ē ps̄ona ēē incipiat cum
 illa. In qntū ḡ corp̄ eū aīa
 unitū ē. una; ps̄ona eū aīa.
 S; tñ ps̄ona ēē aīa. ex se h̄t. in
 qntū unitū ē rōali sp̄ui. Qua
 uero sensus hōis in hōie uiuen-
 te corp̄ et aīam simul peipit.
 n̄ aīam p se. aut corp̄ p se. s;
 aīam simul et corp̄ ps̄onam
 dicee human' sermo consuevit.
 Hec aīu ps̄ona q̄ in aīa qdē
 ex una est p unitatē. inter
 corp̄ u et aīam una p unio-
 nē. sed usum loqndi diuisis
 hōib; appellat. Quoz qdā
 a parte sūpta sunt. qdā u
 i quārū est rōalis sp̄ui.
 corp̄ u ex aīa h̄t.

ab his que constant in parte.
 Nam qdā ps̄ona dī. rōalis. hō dī.
 ut corp̄. et aīa. a parte uocabula
 sumpta s̄ sola. q̄ in hōie solum
 corpus hōis ēē corp̄. et ab humo
 sūptū ēē. et ex cōuentione aīg
 sensificatū ēē inuenit. hec uero
 uocabula a parte hōis sūpta s̄.
 Quando aū alb̄ dī ēē hō. aut ni-
 ger. aut magn̄. aut paru. uoca-
 bula sumunt ab his q̄ in parte
 cōstant. q̄ in solo corpore hōis. et n̄
 in aīa eīmodi p̄petates inueniunt.
 Quando aīa. rōalis. dī. hō. aut sa-
 piens. aut iustus. ab his q̄ solum
 in parte s̄ noīa ad totū sumun-
 tur. q̄ n̄ corp̄ hōis. s; sola aīa
 rōalis. et sapiens. et iusta inuenit.
 Itaq; nom̄ hōis aliquā a corpore
 sumit. aliquā ab his q̄ s̄ in corpe.
 aliquā aū sumit ab his q̄ st̄ in
 aīa. nūq̄ sumit ab aīa. ab illa
 q̄ppe parte hōis humana locutio
 hōi potissimū uocabula formavit.
 qm p̄mū et p̄neipalē in hōie sensus
 human' agnouit. Et debuissest q̄
 dem hō a meliori parte sua poti'
 nom̄ sup̄lisſeſp̄ sermo alit ad in-
 telligitiā hōi famulari n̄ potu-
 isset. n̄ p̄ eū que sensus human'
 in peipiendo hūit. modū in di-
 cendo tenuisset. Itaq; q̄ id lab
 humo erat euidentē in hōie
 uidebat. ab illo poti' hō dice-
 batur. Sic qdē ex infirmitate
 sentiendi ēfusio dicendi orta
 est. et debem̄ p̄ usū in loqndō
 modū dicendi obseruare. nec
 tam p̄ ēsuetudinē loqndi a

ueritate credendi recedere. Propterea quippe scriptura sae ne uba hominum in uitate di errare nos faciunt. persona ipsam propter ipsum spiritum rationalem esse testatur. quia persona licet per id quod de humo sumptu est homo dicatur. tamen uerissime et quam illi sociata est. sola bunt ut male operari. et quam ab illo separata est. sola in pena ut gloria muniat. et sic in corpore posita quodam sola cogitatione et voluntate facit sine corpore. quodammodo ut per uoluntatem in operatione per corpore. ita quod per misericordiam primi peccati. primum separata a corpore sine corpore. postea iuncta corpori in corpore. Ecce ergo dicam. homo est animal. verum est per id quod in homine ab anima sensitivitate est in homine. et de humo sumptu est. ipsu est corpore. homo est persona. verum est. quod id quod ab humo sumptu est. animus iunctus est in persona. hoc totum usus dicendi habet. et sed cum modum quo ueritatem. sine invenientia. per uitatem recipi potest. Ita dicam. Homo est anima. Hoc usus loquendi recipit qui formatus est secundum modum sentiendi. Solus. nam corpore in homine uidetur. et in solo corpore homo uidetur. et ideo a corpore homini non sumitur. quam per corporeum homo vocatur. Ita quod in eo quod uidetur. aliud est peccatum quod non uidetur. duo in homine esse dependunt. scilicet corpus et anima. que quam simul iuncta et unita inueniuntur. eiusdem unionis in homine corpore et anima partes

nominantur. Ecce ergo cedamus quod usus loquendi assert. homo est corporeum homo non est spiritus. homo est animal. et homo non est anima. Hoc quid similitudinem cedam. homo mortuus non est homo. homo non est homo uiuens. si autem homo mortuus non est homo. gemitus non uiuere desinit. homo enim desinit. sed quod est quod uiuere desinit. non quod moritur. Quid autem moritur. non solus corporeum quod ab anima deseruit. dicitur. Hoc non moritur. nec uiuere desinit. et quam uiuificare desinit. Ergo solus corporeum moritur. Sed homo in quoque ipse ipsa persona moritur. Quid est persona. Hoc in diuiduum rationis subiectum. Si ergo in diuiduum rationis subiectum persona est. rationaliter utique spiritus quod et simplicitate unitus est. et natura rationis capax propter personam est habere. ex se quodammodo in quantum spiritus rationalis est per se auctum quam sine corpore est. Quando autem corpore illi unitus est. in quantum cum corpe unus est. una cum corpe persona est. Quoniam non est a corpore separata persona tamen esse per se fuit. quam cum corpore a societate spiritus decidens. eadem spiritus per se non tollit. si enim prius quam nungebatur ipsis. non per se est non dedit. Remainet itaque separata anima a carne. eadem per spiritus rationalem. quia licet fortassis secundum usum loquendi. hanc iam dici non possit. quod id quod de trahitur sumptu erat. iam secundum unitum non habet. non tamen in modo per se est. et eadem per se non fuit. quam et illud sibi unitum habuit. et per ipsam unionem. una cum illo persona fuit. Sic ergo corporis rationali spiritui iunctus non

dat illi ut sit persona. s; um
 etū illi accip̄ ab illo ū ipsū
 sit una p̄ cū illo. sic humani
 tas unmeta ubo. n̄ qdē illi de
 dit ū cēt p̄. s; unita illi. accip̄
 ab illo. ū una cēt p̄ cū illo. Con
 fidandum ū: qd̄ cū ubū r̄ hō
 una sit p̄ in s. recte tñ p̄ se
 diem hō: p̄. r̄ recte dñs q̄ si
 mul hō r̄ uerbū n̄ dñs s̄. s;
 una p̄. Q'a. n̄. ubū r̄ an̄ assūp
 tū hōē p̄ fuit. r̄ p̄ assūptum
 hōē p̄ cē n̄ desuit. iō recte m̄
 dñs p̄ se. ubū ē p̄. r̄ q̄ rursū
 m̄ hōē assūptū r̄ ubū ma
 ior r̄ excellētior quā inter
 aīā r̄ corp' unio fuit. nichil
 lomin' recte p̄ se dñs. hō ē p̄.
 hō qdē. i. corp' r̄ aīā simul
 uneta. p̄ cē hō. n̄ tñ alia qm̄
 ubū. q̄ una ē p̄ hō r̄ ubū.
 vno q̄ p̄ unū fac̄. Caro nāq;
 r̄ aīā simul uneta persona fu
 issent. si una cū ubo persona n̄
 fuissent. r̄ ubo persona unita
 n̄ fuissent. p̄tē recte dñs.
 q̄ r̄ ubū cū persona. r̄ itū recte
 dñs q̄ hō cū persona. r̄ similit̄
 recte dñs. q̄ r̄ ubū r̄ hō n̄ s̄
 dñs s; una p̄. Itē recte dñs
 q̄ ubū et quo hō factū ē nū
 quā p̄a hō cē desuit. q̄ se nec
 in morte carnis ab assūpta hu
 manitate nūq̄ diuisit. Qua
 p̄tē r̄ aīā in morte carnis
 sue nec dñ cē desuit. q̄ in ua
 ditate imortalis p̄mansit. nec
 persona cē desuit. q̄ ubū fuit.
 nec hō cē desuit. q̄ diuinitas

eius ab humanitate sua n̄ reces
 sit. sola aut̄ aīā a carne ad tēpus
 diuina ē! s; diuinitas nec ab aīā
 nec a carne separata ē. Xpc̄ ḡ ue
 mortuū fuit. p̄ mortuā carnē.
 & ue uiu p̄manens p̄ imortale
 diuinitatē. r̄ uerū dī simul &
 uer hō fuit. p̄ inseparabile diu
 nitatis r̄ humanitatis unionē;
 Qd̄ phōiem ubo unitū. dō uni
 uniunt hōies. qui mēbra s̄

Apostol' dicit. Olediator illius.
 n̄ uni. dī aut̄ un̄ ē. Iuo. 4.
 erant. dī r̄ hō. diuisi r̄ aduisi. Us
 erat iustus. hō erat iniustus.
 In hī nota aduisos. hō erat miser.
 dī beat. In hī nota diuisos. Sie ḡ
 hō r̄ aduisus dō erat p̄ iniustici
 am r̄ diuisus a deo p̄ misericordiam.
 Ap̄t̄ hī necesse hūit hō p̄imum
 quidem iustificari a culpa ut
 recciliaret. p̄ea ū libari a miser
 ria. ū reformaret. In hī ḡ media
 tore egit hō ad dñ. ut reccili
 aretur illi. r̄ reducetur ad illū.
 S; causam dissidentū agendam
 suscipe n̄ posset. q̄ n̄ aliqua soci
 etatis ac pacis amicicia. utsq; fa
 miliaris atq; cōpinq̄ existet. Ap̄t̄
 hō ḡ fili' dī factus ē hō. ut int̄
 hōiem r̄ dñ recciliations r̄ pa
 eiis mediator cē posset. Suscep
 humanitatē p̄ quā hōib; app̄in
 quaret. retinuit diuinitatē.
 p̄ quā a dō n̄ recedet. fact̄ hō
 sustinuit penā. ut demonstra
 ret affectū. seruauit iusticiā.
 ut c̄ferret remedū. Vbū q̄
 dem qd̄ cū patre dō unum

erat p in ineffabilem unitatem.
cū hōie assūpto unū factū
est. p admirabiliē unionē. vni-
tas in natā. unio in p. Cū pa-
tre dō unū in natā. n̄ in p.
cū hōie assūpto unū in p. n̄
in natā. Qd maḡ unū q̄ uni-
tas. Qd unitate unū. sūme
unū ē. Vbi ⁊ pat̄ in unitate
unū erant. q̄ natā unū erant
⁊ uolunt ipsū ubū nobiscum
unū fieri. iū nos in se ⁊ p se u-
nū. facet ⁊ unū cū illo. cum
quo ipsū unū erat. dissūpsit
ḡ ex nob̄ nām natūrā. ut eā
sibi sociaret p unionē in p. q̄ so-
ciata n̄ erant p unitatē in na-
tura. ut p id qdē qdē de nrō
unū secū facet. nos sibi uniret.
ut cū ipso unū essem̄. p id qdē
nrō sibi unitū erat. ⁊ p ipsū
unū essem̄ cū patre. q̄ cū ipso
unū erat. Pat̄ inq̄t sc̄e seruare
os in noīe tuo q̄ deduli m̄. ut
sint unū sic ⁊ nos. Hon̄ p eiſ au-
rogo tñm. s; ⁊ p eiſ q̄ edituri ſ̄
p ubū eoz in me. ut ⁊ ipſi in
nob̄ unū sint. ⁊ mund̄ edat.
q̄ tu me misisti. Et ego clari-
tate qm̄ deduli m̄. deai eiſ. ut
sint unū. sic ⁊ nos unū sum̄.
Ego in eiſ ⁊ tu in me. iū sint
consūmati in unū. ⁊ cognoscat
mund̄. q̄ tu me misisti. Ro-
gat unitas. p unionē. ubū
cū patre unum in natura.
hō cū ubo unū in p. mēbra
cū capite unū. pñmū in iu-
sticia. p ea in gla. vt. ii. in

justicia unum sint. cognos-
cat mundus q̄ tu me misi-
sti. ut aū in gla unū sint.
uolo ut n̄ ego sū ⁊ illi sint me
cū. ut uideant claritatē me-
am q̄ deduli m̄. q̄ dilexisti
me an̄ c̄stitutionē mundi.;
Qd n̄o xp̄e sedm̄ humanita-
tē in celo ē. sedm̄ diuinitati.
Queris quom̄ mediator tē.
dei ⁊ hōiū hō xp̄e ihc ubiq̄
mūne esse c̄datur in celo.
aut q̄ dī ūq; sit. hōiem q̄q;
illū qui in deo sit ūq; diffusū.
ex hoc nimirū intelligi uoles.
⁊ in paradiſo ē potuisse. qui
ūq; sit. Noli itaq; dubitare
⁊ n̄ ē hōiem ihm xp̄m. uñ
uenturus est. Memorit q̄q;
recole ⁊ fidelit tene x̄anam
ſessionē. qm̄ resurixer̄ a mor-
tuis. ascendit ad celum. ſedet
ad dext̄am pat̄s. nee aliunde
quā in uentur̄. ad uiuos
mortuos q; iudicandos. ⁊ ſic
uenturus est illa angelica uo-
ce teſtante. quēadmodū uifus
est ire in celū. i. eadem forma
carnis atq; ſuba. cui pfecto i
mortalitatē dedit. natūrā
n̄ abſtulit. Sedm̄ hanc formā
n̄ ē putand̄ ūq; diffusus. Ca-
uendū ē. H. ne ita diuinita-
tem aſtruam̄ hōiū. iū iuta-
tē corporis auferam̄. Hon̄
est c̄sequens. ut qdē in deo ē.
ita ſit ūq; ſic dī. Hā de nob̄
uacissima ſep̄ta diē. qdē in
illo uiuum̄. ⁊ mouem̄ ſum̄.

nec tamen sicut ille ubiq;
 sumus. s; alit̄ hō ille in deo.
 qm̄ alit̄ & d̄s in illo hōe; p̄p̄o
 quoda & singulari m̄. Una
 enī p̄sona est d̄s & hō. & utq;
 unus est ih̄c r̄p̄e. uq; p̄ id qd̄
 d̄s est: in celo aut̄ p̄ id qd̄ homo.
 Et ḡ d̄s p̄ cuncta diffusus. Ip̄
 se q̄ppe ait p̄. p̄pham. Celū & ter-
 ram ego ip̄lebo. & qd̄ paulo an̄
 posui de sapia eī. attingit a
 fine usq; ad finē fortit. & dispo-
 nit oia suauit. Itē q̄ septū ē.
 Sp̄e dñi repleuit orbē trarū.
 ei q; d̄r in quodam psalmo. Qo-
 ibo a sp̄u tuo. & a facie tua
 quo fugiā. si ascendō in celum
 tu illie es. si descendō ad infer-
 nū ades. S; sic ē d̄s uq; diffus?
 ut n̄ sit q̄litas mundi. s; sub-
 stantia cātrix mundi. sine
 labore regens. & sine onere c̄-
 tinens mundū. n̄ tñ p̄ spacia
 locoz q̄si mole diffusa. ita ut
 in dimidio mundi corpe sit
 dimidi?. & in alio dimidio di-
 midius. atq; ita p̄ totū tot.
 s; in celo solo totus. & in sola
 terra tot. in celo & in terra tot.
 & nullo ētentus loco. s; in se-
 ipso tot. ubiq; ita pat̄. ita
 filius. ita sp̄e. ita tūtus un
 d̄s. Uerū illud ē multo mira-
 bili. qd̄ eū d̄s uq; sit totus.
 n̄ tñ in oib; habitat. Hon
 enī oib; dici pot̄ qd̄ ait apl.
 ut qd̄ iam dixi. ut & illud.
 nescitis q̄ tēplū dei estis.
 & sp̄e d̄i habitat in uobis.

Vnde econtrario de quib; dam
 dīe idē. Quisq; aut̄ sp̄m x̄ n̄ h̄t̄
 hie n̄ ē eī? Q̄s porro audeat opi-
 nari. n̄ q̄s̄ inseparabilitatē pe-
 nitutis ignorat t̄nitaris. qd̄ in
 aliquo habitare possit pat̄. aut
 filius. in q̄ n̄ habitat sp̄e ses?
 aut in aliq̄ sp̄e ses. in quo n̄ &
 pat̄ & fili? Vn̄ fatendū ē. uq;
 esse dñi p̄ diuinitatis p̄sentiā.
 s; n̄ uq; p̄ habitatiois grā. p̄p̄e
 hanc. n̄. habitationē. n̄. p̄euldu-
 bio grā dilectionis eī agnoscit.
 n̄ dicim̄ pat̄ n̄ qui es ubiq; eū
 & uerū sit. s; pat̄ n̄ qui es ī cel.
 ut tēplū eī cōmemorem̄ potius
 in oratione. qd̄ & nos ipsi ēē debe-
 mus. & in quantū sum? in tan-
 tū ad eī societatē & adoptionis
 familiā p̄tinem? Cū ḡ q̄ uq; ē
 n̄ in oib; habitat. & in quib; ha-
 bitat n̄ q̄lit̄ habitat. Hā unde
 est illud qd̄ heliseus poposeit. u
 duplicit̄ in eo sp̄e d̄i fieret. qui
 erat in elia. Et un̄ in oib; sc̄is
 sunt alii sc̄iores. n̄ habundanti
 habendo habitatore dñm. Qm̄ ḡ
 uerū sup̄ dixim̄ qd̄ d̄s uq; sit to-
 tus. q̄ndo in aliis. apl̄. in aliis
 min? s; n̄ ē negligent̄ intuendū.
 qd̄ dixim̄ in se ipso ēē uq; totū.
 Non ḡ in eis. q̄ alia pl̄ eū capi-
 unt. alia min? Ideo. n̄. uq; esse
 d̄r. q̄ nulli parti rerū absens
 est. s̄o tot. q̄ n̄ parti rerum
 partē suā p̄sente p̄bet. & alt̄i
 parti alterā partē. eq̄les eq̄
 lib; minori ū minore. ma-
 iori q; maiore. S; n̄ solū uni

uersitati creature. uerū et ei
libet parti ei tot parit adē. Por
ro aut qd parū distinete putau
mus posse intelligi. cū dñemus
dñm tūq; ē totū. nisi adderem
in se ipso. uideo diligentē expo
nendū. Quom enī ubiq; in se
ipso. Vq; scilicet. q; nūsq; ab
sens. in se ipso aut. q; n ētinet
ab eis. quib; ē psens. tanq; sine
his ē n possit. Siē aut nec ab il
lo adest in quo n habitat. et to
tus adest qmuis ille eū n habe
at. ita et illi in q habitat tot
adē. qmuis psens n ex toto eum
capiat. Neq;. H. ad habitandū
diuidit se. p hōū corda seu cor
pora. aliā sui partē huic tñuē.
illi aliā. siē lux ista pacit et
fenestras domoy. si. poci si. q
libet sonū cū corporea res sit.
et insitoria surdus n capit. sur
daster n totū capit. atq; in his
qui audiunt cū parit ei. ppm
quant. tantomaḡ ali' alio cap.
qnto ē acutioris. tanto autē
min' qnto ē obtunctoris au
ditus. cū ille n uarie magis
min' ue sonat. s; in eo loco in
quo st̄ dñs gālit psto sit. qnto
excellenti' dñ natura incorpo
rea et immutabil. usq; a. q; n siē
son' p moralis tēporz tendi et
diuidi pot. nec spacio aero
tanq; loco suo indiger. n p
sentib; psto sit. s; eterna sta
bilitate ipse in se manens.
totus adesse reb; oib; potest.
et singulis totus. qmuis in

quib; habitat habeant eum
pro sue capacitatibus diuisitate.
alii amplius. alii min'. quos
ipse s dilectissimū tēplū grā
sue bonitatis edificat. habita
re et in oib; adhuc aīab; n dū
spūalib; iō dñ dñ. q; in eis ocul
te agit. ut sint tēplū ei'. id q;
in pficiētib; et pficiendo pse
uerantib; pficit. Quāobrem.
dñ qui tūq; psens est. et tūq; tot.
n in oib; habitat. s; in eis tñ
quos efficit beatissimū tēpla
suū. ut beatissima tēpla sua
eruens eos a potestate tenebra
rum. et transferens in regnū
claritatis sue qd incip a ge
neratione. Cum g habitat
nem ei cogitas. unitatē cogi
ta. congettationē q; seorū mari
me in celis. ubi ppterū pcpue
habitare dñ. q; ibi sit uoluntas
eius. pfecta eoz in quib; habitat
obedientia. Deinde in tra. ubi
edificans domū suā. habitat
in fine seti dedicandam xp̄m
aut dñm nr̄m. unigenitū dñ
filii. equalem patris. eundēq;
hōis filii. quo maior est pat̄.
atq; n dubites ē totū pse
tanquā dñ. et in eodē templo
dei esse. tanquā inhabitantē
dñ. et in loco aliquo eeli. p
ueri corporis modū. Sedā par
de grā q p xp̄m dat in spū
a capite in membra diffu
scriptum est. so
quia lex nemine
ad pfectū adduxit.

Scriptum est. so
quia lex nemine
ad pfectū adduxit.

244

Lex enim ignorantiam docere potuit: infirmitatem adiuuare non potuit. Quo hęc mala in hōe fuerunt. et ex his etiā mala hōis oīa peccaverunt. Vnum fuit ignorantia. aliud cęupiscentia. Ignorantia boni. cęupiscentia mali. Ex ignorantia uenit delictū: ex cęupiscentia pecēm. Hęc & duo in homine ab inicio fuerūt. sed ut cognoscet hō morbus suū. dimissus est totū. ne forte grā supflua iudicaret. si prius infirmitatis sue defectū nō agnoscet. Positū: & tempus natalis legis. ut natā p se. qd q posset. sed ut se nō posse agnoscet. ~~positū~~ Illa & sibi relicta. errare cepit a unitate p ignorantia. & cūm nota est de cecitate. p modū & conuicenda de infirmitate. Data: lex seprā. ut ignorantiam illuminaret. sed infirmitatē nō corroboraret. ut in ea parte hō qua defectum suū agnouit uiuaret. nō aut p se stare putauit relinquet. Accepta & scientia uitatis p legē. conari cepit ut pficeret. sed pressius cęupiscentia qd grām poris. p corpus autē x efficiēt adiuuante nō habuit. ab ope uitatis defecit. Coniuictus: & iutroq; qd uidit p se nec uerū pot agnoscere. nec bonū pficerē. Postea itaq; cūvenientē grā dāta est. que & illuminaret eū. & sanaret infirmū. illi

minaret ignorantiam. refrigeraret cęupiscentia. illuminaret ad cognitionē uitatis. inflāret ad amoreū uitatu. p pte spē in igne datus ē. nō lumen habet. & flāmā lumen ad cognitionē. flāmam ad dilectionē. Porro si eū spē hōis mediante capite ad membra uiuificanda descendit. sic spē sēs p xp̄m uenit ad xan. Caput: xp̄. membrū xan. Capū unū. membra multa. Et cūtū unū corpus ex capite & membris. Cui plenitudo qdēm in capite est. participatio in membris. Si g corpus unū est. & spē unū qui in corpore ipso nō est. a spū uiuificari nō potest. sic septū d. Qui nō habet spm x. nō est membrū xp̄. In corpore uno spē unus. Nichil in corpore mortuum nichil erga corpus uiuū. p fidem membra efficiemur. p dilectionē uiuificationē. p fidem accipimus unionē. p caritatē accipim⁹ uiuificationem. In sacramento autē p baptismum unimur. p corpus x & sanguinem uiuificamur. p baptismum efficiemur membra corporis. participes uiuificationis. De ecclesia. & quid sit Ecclesia sc̄a corpus ecclesia. xp̄i est. uno spū uiuifica ta. & unita fide una. & sc̄iata. hui corporis membra singuli qq; fideliū existunt.

omnes corpus unum. p spm
unū et fidem unā. Quēadmodū
au in corpore humano singula
quaq; membra. p ac disēta of-
ficia h̄t. et tñ unūq; n̄ sibi
soli agit. qd solū agit. sic in cor-
pore sc̄ ecclie. dona grārū dist̄
buta sunt. et tñ unūq; n̄ s̄
soli h̄t. et id qd solus h̄t. Soli. et.
oculi uident. et tñ s̄ solūmodo
n̄ uident. s; toti corpori. Sole
au aures audiunt. nec tñ s̄
solū audiunt. s; toti corpori.
Soli pedes abulant. et n̄ s̄ tñ so-
lū abulant. s; toti corpori.
Et ad hunc modū unūq; qd
h̄t solū in se. n̄ h̄t solū p se.
q̄tinus sed dispensationē opti-
mi largitoris et dūtutoris sa-
pientissimi. singla sint oīum.
et oīa singloꝝ. Quisq; ḡ donū
gr̄e di p eipe meruit. seiat n̄
ad se solū p tne qd h̄t. et si so-
lus h̄t. Hac itaq; similitudi-
ne ecclia sc̄a. i. uniusitas fide-
lii corpus. x̄ uocatur. p spm
x̄pī quē accep. cui' partici-
patione in noīe designatur. qm
a x̄ x̄anu appellatur. hoc ita
q; nom̄ signat mēbra. x̄ parti-
cipantia x̄pm s̄. ut ab uncto
sit unctus. qui a xpō d̄ x̄an.
Xp̄ q̄ippe unctus int̄ptatur.
illo uid̄ oleo leticie. qd p c̄tis
participib; suis sed plenitudi-
nem accepit. et unctus parti-
cipib; suis. q̄si caput mēbris
sedim participationē translu-
dit. sic ungētū in capite qd

deseendit a capite in barbam. et
deinde usq; in horā. h̄t in extre-
mitatē uestimenti defluvit. u ad-
totū efflueret. et totū uiuifica-
ret. Qndo ḡ x̄anu efficiet. membrū
x̄pi efficiet. membrorū corporis x̄pi
participans spm x̄. Quid. ḡ ecclia.
nisi multitudo fidelium. uniuersi-
tas x̄anoy. **V**nde duob; parietib; godi
uiuisitas au h̄t duos clericis.
Ordines cōplicet. laicos laicos.
et clericos. q̄si duo lat̄a corporis
uni'. Q̄ si. et. ad sinistrā s̄ laici
qui uite p̄sentis necessitatē in
seruumt. Non ita dico ad sim-
ilatuent. qb; dicit. ite maledi-
ci in ignē eternū. Absit a me. u
bonos laicos ibi statuerē p su-
mā. Hā q̄ boni erunt siue lai-
ci siue clerici ibi n̄ erunt.
et qui mali erunt siue laici
siue clerici ibi erit. Non ḡ
ad illā sinistrā laicos x̄anoy
qui ueri x̄ani s̄ estituo. si
ad illā sinistrā de q̄ dī. in
dext̄ ei' longanimitas uite
gt̄a. Quod. et. ad sinistrā in
corpore ē. de corpe ē. et bonū
est. q̄muis optimū n̄ sit. La-
ci ḡ x̄ani. q̄ trena et trena
uite necessaria tractant. pari-
corpis x̄ sinistra sunt. Cleri
ei uero qm ea q̄ ad sp̄italem
uitā p̄tinent. dispensant.
q̄si dext̄ pars s̄ corporis x̄. Et
constat his duab; partibus
totū corp̄ x̄. qd. uniuersa

ecclia. Laicus int̄ptatur p̄plaris.
Greec. & laos. latine dī p̄pls. vñ
& basileos rex dictus putat. q̄li
basis laos. i. sustentantū p̄pli.
Clericus dī a geo cleris. qd lati
ne int̄ptatū sorte sonat. siue
qd ipse sorte electus sit a deo.
& ad seruicū dī. siue qd ipse
dī sors illi illi sit. & qd porti
onē aliā in t̄ra h̄re n̄ debeat
clericus. n̄ dīm. & ea quē ad par
tē spectant. cui statutū est
decimis & oblationib; que dō
offeruntur sustentari. Laicus
ḡ xanis fidelib; t̄rena possidē
ceditur. clericis ū sp̄ualia
tantū cōmittunt. quēadīm
olim in illo p̄plo p̄ore extere
tbus que typū laicorū p̄ferre
bant. portiones in hereditate
aceperūt. sola t̄b leui q̄ cle
ricos figurabat. decimis et
oblationib; & sacrificiorū uicti
mis p̄seebantur. **U**na eselle
uitas. & secūm duas uitas du
os p̄plos. & in duob; p̄plos du
as potestates. & in utraq; di
uis. sols ḡdus & ordine dignita
tū. & una alia superiorē.

Due quippe uitæ st̄.
una terrena. alia ce
lestis. alia corpea. al
teria sp̄ualis. una qua corp
uum ex aia. alia qua aia
uum ex deo. Vtraq; bonum
suum h̄t. quo uegetatur. & nu
tritur ut possit subsistere.
uita t̄rena bonis t̄remis alit.
uita sp̄ualis sp̄italib; bonis

nutritur. Ad uitam t̄renam
pertinent oia q̄ terrena st̄. ad
uitam sp̄ualem que sp̄italia
sunt bona oia. Ut autem in utraq;
uita iusticia seruetur. & utilitas
puemar. p̄mū utraq; distibu
ti sunt. qui uitusq; bona sed
necessitatē ut rōnem studio
ac labore acq̄rant. deinde alii
qui ea potestate officiū emissi
sed eq̄tate dispensent. ut ne
mo fratre suū in negocio sup
ḡdiatur. s; iusticia iniuolata
seruet. sp̄tea in utraq; p̄plo
sed utramq; uitā distibuto. po
testates st̄ cōstitutæ. In laicis
q̄ippe ad quorū studiū & pui
dentiā ea que t̄rena uitæ ne
cessaria s̄ pertinent. potestas ē
t̄rena. in clericis autem ad quorū
officiū spectant ea q̄ sp̄ualis
uitæ st̄ bona. potestas: diui
na. Iua ḡ potestas sc̄laris dī.
ista sp̄ualis nōnatur. In utraq;
potestate diuisi st̄ ḡdus & or
dines potestatū. sub uno t̄n
utraq; capite distibuti. & q̄si
ab uno p̄ncipio deducti. & ad
unū relati. Terrena potestas
caput h̄t regē. sp̄ualis pot
estas caput h̄t sumū pontificē.
Ad potestatē regis pertinent
que t̄rena sunt. & ad t̄renā
uitā facta oia. Ad potestatē
sumū pontificis pertinent que
sp̄ualia st̄. & uitæ sp̄uali
attributa uniuersa. Q̄ntum
autem uitæ sp̄ualis dignorē
quā t̄rena. & sp̄e q̄ corpus.

rantum spūalis potestas potestatem terrenam sive selarem honore ac dignitate p̄cedit. Nā spūalis potas trena potestatē et instituere h̄t ut sit. et iudiicare h̄t si bona n̄ fuerit. Ipsiā uero ad p̄mū instituta ē. et cum deuiat. a solo do iudicari potest. si eut septū ē. Spūlat iudicat oia. et ipse a nemine iudicatur. Quod autem spūalis potas quantum ad diuinā institutionē spectat. et p̄or sit tēpe. et maior dignitate. in illo antiquo uetus instrumenti p̄plo manifeste declaratur. uero primū a solo saēdotiū institutū est. p̄ea uero p̄ saēdotium ubente deo regalis potestas ordinata. Vnde adhuc in ecclia di saēdotalis dignitas regale potestatē sacrorat. et scīfi cans p̄ būdictionē. et formās p̄institutionē. Si ergo uero dicit apl. qui būdīcē maior ē. et minor qui būdīcīt. constat absq; omī dubitatione. qđ trena potestas que a spūali būdictionē accepit. uire inferior estimatur; Qđ oīs administratio ecclastica ē stat in t̄b; h̄t in ordīnib; i saēmītis. i mīs ecclastica p̄ceptis.

P administratio in t̄bus constat. in ordīnib;. in saēmentis. in p̄ceptis. Ordīnes consideramus in plōnis platorū. saēmīta in ministrō eoz. p̄cepta in cūsatione subditoy. Que singula p̄pā cūsatione

egent. De ordinib; hoc primum attendendū est. qđ alii sunt sedm̄ gđū differentē. siē est diaconus et saēdos. alii in eodē gđū sedm̄ potestatē excellētē. sicut diaconus et archidiaconus. Unus gđū ē in sacraento. n̄ tñ una potestas in ministrio. Diaconus enī saēdotiū ministrat. in saēmīto corporis et sanguinis x̄. archidiaconus autem hoc plus h̄t. qđ p̄et ministrū altaris. sub ep̄o et vice ep̄i curā h̄t eccliarū. et causas ecclasticas examinat. et ministria dispensat. Similē saēdos et pontifex sive sūmus saēdos. unus gradus est in sacraento. diuīsa tñ potestas in ministrio. qđ euū uīsq; corporis et sanguinis x̄ consecrandi. cathezrandi. baptizandi. p̄dicandi. ligandi. soluendi. una quodam sit dignitas. pontificib; tñ ecclias dedicandi. ordīnes faciendo. manū imponendi. saēcīmītiū consecrandi cōmūnionē. sup̄ p̄plū būdictionē faciendi. singulare data est potestas. Sic itaq; est differentia. alia in sacris ordinib; gđū. alia ē in eodē gđū differentia dignitatum. ordo autem aliis est in potestate trena. ut solari. et aliis in potestate spūali. De potestate trena re i ja. Potestas trena pertinet ad uitā terrenā. et oia qđ ad terrenā uitā spectant. subiecta sī trena potestati. hec autem oia duplicit p̄tinent ad

iuris terreni potestatis. ut iudicet ipsa terra potestas. hec et possidentibus; sed iusticiam dubuantur. et contumaciam impugnantium defendat. Si enim autem platorum debitum est subiectis possidenda iuste dispensare. et eos contumaciam defendere. sic subditorum debitum est. sed in instituta legi. et rationabiles consuetudines. platus et in se. et in suis seruiciis exhibe. sit autem seruicium aliud de terminatum sicut census et contributio. quod annuatim solvantur. aliud fortuitum. quod iudicatur proculpis ex casu accidentibus erigitur. Quod et ipsum licet legibus sed in mensura peccati determinatum sit. in his tamen quodammodo determinatum non est. quod euentus ei certus non est. neque erigi iure potest. nisi cum accidit culpa pro qua solvendum est. hec ergo est discretio terrae potestatis. ut sciatur quod platus subiectis. ut quod subiecti platus exhibere debent. pro ipsa terra ut terrae subiecta quod utique debitum pensatur;

Duorum ecclesia. terrena possideat. De his autem terris bonis ad terram uitam primituribus que ut possident platus in subditis. ut subditi possident a platus. quod ecclesia. et deuotione fidelium concessa sunt possidenda. salvo tamen iure terrae potestatis. Sic enim rationabile est. et bonum. quod dominus paetus amator est. et nichil ordinatum apparet potest iusta iusticia. Spitalis siquid potestas non non presidet. ut terrae in suo iure iudicium faciat. sic ipsa terra

na potestas quod spiritu aliqui debetur. nonquam sine culpa usurpat. Sic ergo quando emodi que ad terram spectat potestare ecclesie. et ceduntur huius quidem quod largitores sunt muneris. hoc soluim cedere possunt in eis quod possident. quia nec subiecti id quod superioribus suis debetur ad aliam possunt transferre potestate. nec platus in his que iuste a subiectis possident. alienos possessores inducere. hinc ut nec platus id quod subditors est contribuant. nec subditi id quod platorum imputare presumant. Hoc tandem est tamen quod principales tremunt in terris possessionibus quas uel in subditis ut sine subiectis possident. ecclesie aliqui cedunt solidam utilitatem. aliqui et utilitatem et potestatem. utilitatem sine potestate cedunt. quoniam fructum quidem possessionis ad usum ecclesie transferri discernunt. sed potestate iusticie exercende in ipsa possessione. ad eius dicionem transferre non permittunt. aliqui et utilitatem et potestatem similitudinem contribuant. ubi tamen diligentiam attendendu. quod ecclesia licet fructum terrae possessionis in usum accipiat. potestate tamen exercende iusticie per ecclesiasticas personas. aut iudicia scolaria exercere non potest. Potest tamen ministros habere laicas personas. per quas iura ac iudicia ad terrenam potestatem primitur. sed in tenore legum et debitum iuris terrae exercat. sic tamen ut et ipsi qui potestate habent. a principio terrae habere cognoscant. et ipsas posses-

siones numquam ita a regia po-
testate elongari posse intelligat.
q̄n si rō postulauit & necessitas;
illis ipsa potestas debeat patēti-
um. & illi ipse possessiones debe-
ant in necessitate obsequū. Siē
enī regia potestas patētū qđ
debet alt̄ n̄ pot̄ dare. sic ipsa
possessio & ab ecclasticis psonis
obtenta. obsequū qđ regie po-
testati p patētū debet. nre nega-
re n̄ pot̄. sic septū eit. Reddite q̄
sunt cesaris. cesari. & q̄ di. deo;
Qđ Quot modis in selari po-
testate determinanda ē
Sciendū uero eit. qđ **iusticia**.
iusticia illa q̄ tñne potesta-
ta in subditis data ē. q̄nq; modis
determinat. sedm psonā. sed causam.
sed modū. & locū. & tēp? Nā qđ
aliquo m̄ licet. n̄ statī dñm licet.
& ipsa iusticia n̄ iuste exhibita fu-
erit. iusticie nom̄ amittit. Qua-
p qđ licet pspiciendū & diligēt
quom̄ licet. & esidandi sunt modi
quib; iusticie forma determinatur.
Sedm psonam aliqd licet. & aliqd
n̄ licet. quēadm̄ selari iudici i
psonā laicā si peccauit manus
mittit licet. in clericū n̄ licet.
Sedm causam iusticia determinat.
ut iud̄ negoeia selaria a po-
estate tñne spitalia u. ecclia-
stica. a spitali potestate exami-
nentur. Sedm modū siue men-
surā iusticia determinat. cum
iud̄ q̄libet culpa. cgrua & s̄
euimenti pena multat. ut

nee priuatus amor in iudicta
ęqtatis aliqd subthat. neq; odiū
priuatu adiecat debite severitati.
Sedm locū & tēpus iusticia detin-
natur. si n̄ & q̄n ēuenit. iudicū
erectetur. & perfertur iustatis sen-
tentia. Sedm psonā ḡ iusticia
violaretur. si iuder selaris in e-
cclesiastica psonā manu mitteret.
sedm causam. si ecclastica negocia
graminanda suscipiet. sedm men-
suram. si m̄daciū uel maledictū
suspendio puniret. sedm locum.
si loca sacra violare psumet. &
ēfugientib; ad illa & reis. & p su-
is seelerib; ēdempnandis. inordi-
nare violentiā inferre tēptaret.
sed tēpus. si sac̄s & sollepnib; dieb;
reuentiā n̄ exhibet. q̄n & his pur-
eendū eit. q̄b; p culpis suis sup-
plicia debentur. His ḡ modis se-
cularis potestas iusticiā exerce-
re debet. legū initituta sequens.
et nich̄ p̄ iusticiā & iūtate appo-
bans in iudicando. Selaris aut̄
potestas caput h̄t regē. siue im-
patore. ab illo p subditas po-
states. duces & comites. & pfectos.
& magistrat̄ alios descendens.
qui tñ om̄s a p̄ma potestate
auctoritatē sumunt. in eo qđ
subiectis plati erunt. **De**
ornamentis regis.
Habet aut̄ potestas selaris
ornamenta quædam digni-
tatis sue. quib; & excellentia or-
dinis ostenditur. & sacramētu-
ministri figurat. anulus si

dem. armilla bonam opationē.
septerū iusticiā. gladius vindictā.
purpura reuientiā. diadema glo-
riam designat. Et hec qdē de se
culari potestate in plenti dicta
sufficiant; **Tercia pars** de spīta
Spiritalis potestas li potestate
in clero ordinatur. habens
gradus et ordines dignitatū dif-
ferentes. Primū signaculū cleri
ei ē corona. qua signatur ad par-
tem sortis ministerii diuini.
eui seruire regnare ē. Corona qdē
pe regale decus significat. sic dicit
beatus petr⁹ apl⁹. Vos estis genus
electū. regale sacerdotiū. ppter h̄ ḡ
coma capitil clero in modum
corone condet. et ipsa capitil sū
mitas desup nudatur. reuelat-
ur. ut p̄ hoc det̄ intelligi. quia
ad regiam in xp̄o potestatē assu-
mitur. et qd̄ inter ipsū et dñm de-
inceps uelam ē ē n̄ debet. ut re-
uelata facie. pura mente dñi
sui glam ē tēplet. Sūmū capitil
sūmū ē m̄tis. Venudatio capi-
tis illuminationē m̄tis signifi-
cat. Cleric⁹ qd̄ seccor⁹ di n̄ igna-
rus esse debet. qd̄ nunc ei⁹ ad
pp̄lm. Tondent̄ et capilli capitil
usq; ad aptiōnē et reuelationem
seniū. i. oculor⁹. aurū. ut eu-
ab audiendo et intelligendo ubo
dei tērenor⁹ occupatio que p̄ ea
pillos signatur. n̄ impediat. Pq̄
au clerice fact⁹ eit. debet dein
ceps de stipendio ecclie susten-
tari. et sub tutela et custodia
sp̄italiū magistror⁹ scientia di-

uma et ecclastica disciplina eru-
diri. quatin⁹ ad sacros ordines
minutū diuini cū rō poposee-
rit. digne possit accedere. Nemo
ad clericum ailiundus est. n̄ sub
titulo certo. Qui enī caput n̄
habent. acephali s̄t. n̄ clerici;
de clericis. & consura ecclae.
Consura aut̄ s̄ia tica.
ecclastice usus a nazareis
exortus ē putatili⁹ p̄us erine
seruato demq; ob usq; ētinenti-
am caput radebant. et capillos
in igne sancti ponebant. Hinc
usus a pr̄bris int̄luer̄t̄. ut qd̄
diuini cultib; mancipati dō con-
scēnt̄. qd̄i nazarei. i. sc̄i erine po-
sito inueniant̄. sicut ad exechi-
el dr. Tu fili hōis sume t̄ gladiū
acutū. radentem pilos. et duces
sup cap̄ tuū. et barbā. hoc et in
nouo testam̄to nazareos illos
p̄seillā et aqlam in actib; apl̄oy
pmū fecisse legim⁹. Paulū qd̄ apo-
stolū. et qd̄dam disciploꝝ. qui
in huīni cultu imitandi exti-
terunt. seit ut hoc signo uicia
in corde et ope pullulantia p̄
cidenda doceantur. Quomodo
ordines sic in monachis fiant.

Quidam uolunt coronā
aliquā. p̄ signo acceipe pem-
tentie. quēadīn in ordine mo-
nachor⁹. quib; et exti ordines
sac̄ qui in clero etbi s̄t. sedm in
dulgentiā ccedunt̄. Non enī
in pp̄lo p̄esse possunt. nec sp̄u
alis dignitatis in ecclia cu-
ram suscep̄. donec ad clerū

assumantur. Propter quod in illis
sacra signacula ad intelligentiam est.
Non per potestate plationis in ipso di-
si; ne in ipso quoque habitu peni-
tentie quo se sponte pro domini sequi
strauerunt. sacerdotem corporis et
sanguinis Christi communionem ut habe-
nt possint. ut ergo ad impedimentum
quietis sue regnare coquellantur.
Ut ergo quartus intussecus uiuant.
ordines ministri diuum ipsis
per indulgentiam cedunt. non ad e-
xercendam plationem in ipso dei-
si; ad celebrem intussecem communio-
nem sacramenti domini. Quid tamen a pri-
cipio non ita fuisse dicunt. Non ma-
chi qdippe et heremus habitantes.
olim probros huius leguntur;
de sex genitibus sacris. et de osti-
rimus qd signaculum arius.
clericis: corona. qua in
parte ministri sacre designatur.
Sequuntur deinde septem gradu-
um promotiones. in quibus per spi-
talem potestate altius semper ad
sacra tractanda descendit. Pri-
mus gradus est ostiariorum. sed
lectorum. tenuis exorcistarum. quartus
acolitorum. quintus subdiaconorum.
sextus diaconorum. septimus sac-
dotum. Hic gradus dispare in eo
dem ordine habet dignitates.
Nam per sacerdotes altiores sunt
principes sacerdotum. et episcopi. Supra
quos iterum sunt archiepiscopi. et super
illos quartus primates. super quos quartus
dam patarchas constitutere uolu-
lunt. alii eisdem primates. pa-
tarchas dunt. Hos tamen quatuor

tantum ex antiquo ecclie usu
patarchas noveratos inuenimus.
i. alexandrinum. iherosolimitanum.
antiochenum. aquileiensimum. qui per
Gindensis dictum est. non forte sed cum
appetate linguis idem ipsi alibi pa-
tarche. alibi primates appellari sic.
Post hos omnes securi pontifex.
quem papam. i. patrem patrium esueriu-
do ecclastica noverare instituit.
Hie est principalis et maximus sedis
aplicie in ecclia romana successor. Unde et ipsum specialiter applicium
scia ecclia noverare esuerit. cui ui-
ce per principalem apostolorum presidentem.
omnis ecclasticus ordo obtemperare de-
bet. qui solus pro rogativa dignita-
tis claves habet ligandi omnia et soluen-
di super terram. Ita ergo ordines sacer-
dotum per orbem terrarum quecumque sec-
rectis corporis diffusum est disponuntur.
non solum voluntaria ordinatione
spiritualium patrum. sed ex ipso quoque
gentilitatis ritu inuenientur in
ne assunta. In illis siquidem eius
statim. non olim gentiles flamines
suo ostiituere inueniant. ibi ne
episcopi sunt ordinati. non enim archidia-
cones dispositi fuerant. archi-
episcopi successerunt. Lege librum
eleemosynarum. illic inuenies quoniam bea-
tus petrus per diuisa orbis terrarum
loca principes eccliarum disponit
instituit. Septemque spirituallum
officiorum gradus. prouide in se-
cchia secundum septiformem gram
distibuti sunt. que duobus iherosolimitanis
eiusdem spe plenitudinem habent.
omnia in semet ipso exhibuit.

corpori suo ecclie imitanda
reliquit. cū ipsius spē partici-
pationē recessit. Int̄ hos vii gra-
dus sp̄italis officiū p̄mis̄: eoz
q̄ ostiarii dñs: q̄ in ueti testa-
m̄to oī ianitores vocabantur;

dei relatores habitari si fidelit̄
et utilit̄ impleuntis officiū. par-
tē cū his qui ubū dei ministria
uerunt. Exibit & potestatem
h̄nt in ecclia coram p̄plo. sp̄phi

Ad officiū **Ve ostiarii.**
ostiarii pertinet claves ecclie. dum p̄mouentur. litarū sci-
ut claudat & apiat horis cōpe-
tentib; tēplū dī. & oī q̄ sunt
int̄ extra q̄ custodiat. fideles
recipiat. excommunicatos & in
fideles recipiat. Ostiarii cū
ordinatur. p̄quā ab archidi-
acono instructus fuerit. q̄lit
in domo di debeat dñsari. ad
suggestionē archidiaconi t̄dit
ei ep̄c claves ecclie de altario.
dicens ei. Sic age q̄si redditur
deo rōnem. p̄ his clauib; reclu-
dunt. hoc officiū dñs in sua
psona suscepit. q̄n flagello de-
funiculus facta. uidentes et
em̄tes in tēplo elecit. Ipse q̄pp̄
ostiarii dī. Ego suū ostiū. p̄ me
siḡs intierit. inḡdierit & egdi-
etur. & pascua inueniet. **Ve**

Secundus gradus **Lectoribus.**
est lector. qui formam
& merū a p̄plicis accipit. S̄t
enī lectores qui ubū dī an-
nunciant. quib; dr. Clama-
ne celles. quasi tuba eralta
uocē tuā. Hui cū ordinant̄.
de uita & fide & ingenio. ep̄c
ad pl̄m ubū facit. deinde
eis uidente p̄plo ab ipso t̄di-
tur codex diuinarū lectionū.
& dr. eis. Accipite. & estote ubi
di. Hui quidem q̄ ad hunc gra-
du ostiarii pertinet claves ecclie. dum p̄mouentur. litarū sci-
entia debent esse instructi.
ut eoz que legunt sensum
intelligant. in p̄nunciatione
uum accentuū agnoscant. di-
stincte legant. ne ēfusionē p̄-
nunciationis intellectū audito-
rib; tollant. c̄siderent quid
sit indicatiue legendū. qđ sub
interrogatione p̄niciandū. ubi sit
in oratione distinctio. ut me-
dia distinctio facienda. qđ et
hee male seruata. intellectū
perturbant. & ḡmaticeoz typū
gerentes ad irrisiōne. puocant.
Vor lectoris aurib; & cordi c̄su-
lere debet. n̄ oculis. ne motu t̄
gestu indisciplinato. spectato-
res magis ex se ipso faciat quā
auditores. que effractū & fe-
mineū. quā agrestē & rusticū
sonū deuitans. Lectores olim
peones. & pelunatores vocaban-
tur. q̄i in p̄plo uocē faciunt.
hoc officiū dñs in p̄a psona
ostendit. q̄n in medio senior̄ li-
brū p̄slig. p̄phe apiens. distin-
cte ad intelligendū legit. Sp̄e
dñi sup̄ me. euangelizare pa-
pib; milit me. Ex quo lectori-
bus intelligi dat. q̄ grā sp̄ua
li clarere debent. qui p̄plo ubū

Tdei annunciant; *De exorei-*
ereio loco sequit̄ ordo **¶**:
exorcistarū qui sup cathecu-
minos faciunt sacramētū aptio-
nis. et h̄nt sp̄itale ipū. sup sp̄e
imundos. ut eos de corpib; obse-
sū eiciant. Debet aut̄ h̄re sp̄m mū-
dū qui sp̄itib; imundis impat.
ut uita ab officio n̄ discordet.
et malignū quē p̄ acceptū offi-
ciū expellit de corpore alieno.
p̄ mundicā uite expellat de cor-
de suo. H̄i cū ordinant. accipi-
unt de manu ep̄i librū exor-
cismoz. et dī eis. lecipite. me
morig cōmendate. et habetote
potestatē imponendi manus
sup energuminos. sive cathe-
cuminos. Exorciste in ordine
et ministrio ecclig ostituti s̄t.
sedm officia que in tēplo salo-
monis erant disposita. q̄ p̄ea
sunt ab Esdra disptita. Legun-
tur. n̄ sub hezdra fuisse aucto-
res tēpli. filii seruoz salomo-
nis. qui actū tēpli totius sub-
cura sua haberent. aut sacer-
oblationib; deseruissent. Et cū
fuisserint ex ordine et ministrio
templi. longe rū fuerunt ab
officio altaris dei. Neq; n̄ psal-
mistis. et cantorib; nec ostiari-
is. nec saceroz seruus attinge-
licebat ad munia altaris. nisi
tantum leuitis. Quasi ergo
auctores q̄dam sp̄itales tē-
pli dī exorciste sunt in p̄plo
dei. et de suba dī sui sibi
in donis sp̄italib; cōdita. in

sp̄italib; edificiis dilapsa restitu-
ant. et reparent dissipata. Exor-
cistas s̄igeat apl' cū diē. Ilūqđ
om̄is dñationes h̄nt sanationū.
Hoc officio usus. dñs. qn̄ salua
sua terigit aures. et linguam
surdī. et muti dicens. effeta.
qđ est adspire. h̄i exēplo nos do-
cens. sp̄ualit̄ ap̄ure debere au-
res precordioroz hōnū. ad intelli-
gēndū. et ora ad c̄fitendum.
ut expulso demone. sp̄e s̄es
uas suū recipiat. Similē hoc
officiū exhibuit. qn̄ de maria
magdalene. septē demonia e-
terit. *De acolitis.*
Quarto loco succeedunt aco-
liti. qui latine dñr cero se-
raru. q̄ acceſſos cereos defert.
dū legit̄ euangliū. ut dū of-
fertur sacerdotiū. n̄ ut tenebras
hui' aeris illuminent. s; ob hoc
ut sicut uisibile lumen mani-
b; gestant. ita opa lucis. primi
ostendant. et more lucis erran-
tib; uā. in tenebris palpantib;
ducatur p̄beant. h̄i cū ordinan-
tur. p̄quā edocti fuerint ab
ep̄o qualit̄ in officio suo age-
debeant. accipiunt ab archidi-
acono ceroferariū. cū cereo.
ut sciant se ac accendenda
luminalia mancipari. deci-
piunt et ureolū uacuū ad
infundendū uinū in calice.
quo c̄serandus. sanguis x̄. ū
fit cōmemoratio sanguinis
de x̄ late p̄fluentis. et aqua
inde p̄cedentis. que duo ideo

in calice omiscentur: quia sanguine & sum' redēpti et aqua baptismatis a peccato abluti. Hoc officiū se h̄re dñs in euanglio testit̄ dicens. Ego sū lux mundi. Qui seq̄r̄ me non ambular in tenebris. s; habebit lumen uite;

De subdiaconoz. q̄ ap̄ ḡos ip̄o diaconū vocant̄. Ibi sunt q̄ in besdra nathinei. i. in humiliitate dñō seruientes appellant̄. Et quorū ordine sunt illi nathnahel. qui in euanglio saluatorem efficeri. et ab ipso multe collaudari dicente dñō. Ecce uie iustitia. in quo dol' non ē. Ibi subseruumt leuitis. et uasa corporis & sanguinis & ipsius ad altaria offerunt. et iterū referunt. De quib; qdē patib; placuit. ut q̄ sacra m̄ystia tractant. legē obseruent̄ eti nentie. sic scriptū ē. Quidam mini qui fertis uasa dñi. Hui in templo dñi oblationes su sepiunt a pp̄lis. ad istoz & op̄ uisionē p̄tinet. tantū de oblationib; ponie in altari. qntū sufficie possit pplo dī. Similit̄ ipsi corporales pallas. et substria toria lauare. et aquā in baptis mū uergere debent. urecum quoq; & aquā manile & manū tenere. ep̄o. & pr̄bro. & leuitis. plauandis ante altare manib; aqm̄ p̄bere. Hui cū ordinant̄. sic sacerdotes

manus impositionem non accipiunt. s; tñ calicē uacuū & pertenam uacuam de manu epi. De manu sū archidiaconi urecolum cū aqua. manile & manū tenēt̄. quib; mundare debent manus sacerdotes & leuites tēlatur diuina sacrauāta. Hoc officio usus: dñs. qn̄ cena facta cum discipulis lintheo se p̄emixit. & mittens aquā in pelū. pedes discipoloz lauit. & lintheo extersit;

Diaconoz ordo serto seq̄r̄ loco. dñ sine aliquo senarii m̄ystio. in quo pp̄ p̄fectionē sui significatur opū p̄fectio. Hic ordo in ueti testamento a tbu leui b̄t exordiū. Precep̄. H. dñs moysi. ut p̄ ordinationē aaron & filiorū eius. rursus tbus leui ad dñm in cultus ministria ordinaretur & esse eret dñō. & seruirent. p̄ usit corā aaron & filius ei. in tabernaculo dei. ipsi q̄ gestarent arah & tabernaculū. & oīa uasa. & in ceuiri tabernaculi ipsi castra instituerunt. & in transportando tabernaculo ipsi disponerent. rursus ipsi cōponent. à uiginti aut annis & supra nulli sunt seruire in tabernaculo. Quā regula sc̄i patres & in nouo testamento instituerūt. qn̄ hec etas ad portanda onera robusta est. qd̄ illi ordinū a moysē institutū ē. Qd̄ & in nouo testamento representat̄ cū duconib; supra sinistrū humerū stola ponit.

casula in dieb; ienumi sup
eundem humerū stola ponit
coplicatur. quia q̄eqd laboris
et sustentie in hac uita toleram.
tanqā in sinistra portamus.
donec in dextra. h̄: in eternitate
requiem habeam. hic ordo in
novo testam̄to ab aplis inueni
supsit. qn sic legitur in actib
aploz. septē diaconos viros boni
testimonii plenos spū scō. ad
hoc officiū elegēt. et orōne p
missa. man' eis iposuerit. regim
de apli et eoz successores decuerit.
ut in dī matce felia. septē dia
cones dea aram xp̄i sublimiori
gradu tanq̄ colūpne altaris
assistent. n̄ sine aliquo septē
narū mystio. in quo figurat.
ut septiformis ḡr̄ spū fulge
scentes s̄ci sunt corpe et spū. h̄i
sunt. vii. anglī. in apocalypsi
tuba cantantes. h̄i s̄. vii. candela
bra aurea. h̄i uoces contruoy
Ipsi. et clara uoce in modū p̄eo
nis amonent cunctos siue ad
orandum. siue ad genua fleeten
da. siue ad psallendum. siue ad le
gendū. et audiendum ubi. Ipsi e
uanglizant. ipsi sacra di di
spensant. Sine ipsi saecdos no
men h̄t. officiū n̄ h̄t. Nā sicut
in saecdotē sectio. ita in mini
stro dispensatio saecm̄ti ē. Ipsi
et saecdotib; p̄ p̄suptionē non
licet calice dñi in misa collere.
n̄ tñtitus eis fuerit a diacono.
Leuit̄ hostias sup altare po
nunt. ipsi misas dñi cōponunt.

Leuit̄ op̄iunt arham testam̄
ti. q̄ n̄ om̄s uidere debent aut
possunt alta mystioz q̄ opium
tur a leuitis. Ipsi albis indui
uestib; assistunt altari. ut can
dore ueib; mundicia uite sigee
tur. nitidi q̄ ad hostias. i. ma
culati accedunt. Tales. et dñm
debet h̄re ministros. qui nullo
carnis corrūpan̄ etagio. s̄. p
fecta m̄tis. et corpus castitate
splendeant. Quales. et diacones
ordinandi sint. apli plenissim
docet. seb̄ens ad thymotheū. illā
cū p̄misisset de saecdotū elec
tione. etiū subiunx̄. Diacones
similē irrep̄missibles. h̄: sine
erimine. sic ep̄os. pudicos. h̄i est
a libidine otinentes. n̄ bilin
gues. sel' ne turbent pacē habi
tes. n̄ multo uino deditos. q̄a
ti ebetas. ibi libido et furor dñat.
n̄ turpe lucrū sectantes. ne de
celesti milicia lucra trena se
clentur. Post h̄ę subiecit. H̄i
au. p̄bentur p̄mū. et sic ministr̄
nullū erim̄ h̄ntes. Et h̄i itaq;
sic ep̄i an̄ ordinationē. p̄bari
debent. et si digni inuenti fue
rint. sic deinde ad sacrum min
istriū admitti. H̄i cū ordinant.
solus ep̄e man' eis imponit q̄
ad mynitiū n̄ ad saecdotū ap
plicant. Ponitur eis orariū. et
stola sup sinistrū humerum.
ab ep̄o. ut p̄ h̄ agnoseant se ac
cepisse ingum dñi. q̄ oīa ad
sinistrā. et p̄sentē uitā p̄m̄
ria adiūsa fortit̄ tolerent. et

dium timori subiectantur. ac
eipius et tertium euangeliorum de
manu episcopi per quem intelligantur
se esse peccates euangeli Christi. illa
sicut lectoribus uetus testamen-
tum. ita diaconi nouum predica-
re preceptum est. per ipsum euange-
lii. quod solus ipsis in ecclesia pronun-
ciare licet. ad ipsos pertinet. as-
sistere sacerdotibus. et ministerium in
eis; que aguntur in sacramentis
Christi. in baptismo scilicet. in eucaristia.
in patena et calice. oblationes et inferre.
et disponere in altari. coponere et mensam domini.
atque uestire. erucem ferre. et pre-
dicare euangeli et apostoli. ad ipsos quoque pertinet officium precium.
et recitatio nominum. Ipsi primi
nent aures ad dominum. ipsi hor-
tant orare. ipsi clamant. et
pacem ipsi annuerant. Hoc officium
usus est dominus. quoniam per eum
ore. ipsi manibus sacramenta con-
fecta dispensauit. et quoniam apostoli
dormitantes ad orationem in
erat dicens. Vigilate et
orate. ut non intreris in temptationem;

De presbyteris.

S

eptrimo loco subsequitur ordo
presbitorum. qui in ueti testa-
mento a filio aaron suscep-
ti sunt. Nam qui tecum sacerdotes uo-
cabantur. hui sunt qui non ap-
pellantur presbiteri. et qui tecum diceban-
tur principes sacerdotum. ne episcopi no-
minantur. Presbiteri autem interpres
sunt semores. quod semores greci
presbiteros uocant. Uebent enim

presbiteri semores esse in populo dei.
non tantum etate corporis. quoniam
cum prudentia morum. et ma-
turitate bone conuersationis.
sicut septuaginta est. Senectus ue-
nabilis est non diuturna. neque
numerus annorum computata. Cam-
enim sensus hominis. et senectu-
ris uita immaculata. Vixit autem
hoc tam inter pontifices et huius
temporis sacerdotes. quod soli pon-
tificibus addita est clericorum ordi-
natio. basilicarum dedicatio.
sacra erismatis electio. manu im-
positio. et communis super plenum bim
dictio. In aliis autem sacramentis si-
ue scilicet catenazandi. siue bapti-
zandi. siue missam celebrandi.
et consecrandi corporis et sanguinis
Christi. siue in ecclesia ubi facien-
di. communis. utique dispensatio.
Summis ergo sacerdotibus supradicta
ideo singulariter reseruata se-
ne eadem. prius auctoritas
potestatis ab eis. paucim uen-
dicata. inferiores erga supra-
positos insolentes reddet. et so-
lito obedientie uinculo se an-
dalum genaret. Presbiteri succe-
sores et uicarii sunt septua-
ginta discipuli qui predecebant
domini Ihesum in omnem ciuitatem.
et locum quo ipse erat uentur.
Ita quippe presbiteri qui adiuta-
res sunt episcoporum rudes populos ea-
therizando iniciant. baptiziando
unitati ecclesie incorpo-
ranti. et in eis sacramentis usque
ad manus impositionem populo dei

ministrant. Ep̄i uero successores pr̄bri. apl̄s scribens ad titulum
sores sunt aploz. qui ex necessitate insinuat dicens. Huius rei gratia
sitare ad adiutorium et suplementum sui officii. in tanta
multitudine populoz regendo
rum minutuum sibi experunt saecdotū. sic moyses in
heremo. Lxx. uiros elegit prudentes. quos est filio et auxilio
multitudinem tantam facili gubnaret. Siue inferioris
siue superiores sunt ordinis saecdores. siue pr̄bri. siue ep̄i.
uicem gerunt summi pontificis. dum p̄flos delinquentes ad
penitentiā vocant. et orationē
suarū medicamento sanant.
Vñ apl̄s. Is erat in x. mundū
reccilians sibi. et posuit in nobis ubiū recciliationis. Obsecra
mus ḡ. p̄. x. recciliamini deo.
In h̄ ḡ uice mediatoris sum
guntur saecdores. qd̄ dñm pro
peccatis p̄pli erorant. et peniten
tes absoluendo deo recciliant.
Quapp̄ cūenit. ut tanq̄m boni
mediatores int̄ hoies et dñm. et
pecepta di ad p̄plim deferant.
uitate p̄dicando. et p̄ces p̄pli
deo offensint. p̄ peccorib; int̄
cedendo. Oleditor aut̄ ut aut̄
apl̄s unius non ē. qd̄ discordes
recciliare n̄ pot. qd̄ utriq; socie
tatis pace. et amicetie uinculo
concors n̄ est. et idēco saecdores
cū deo pacē h̄re p̄ eminentiam
seitatis. et cū primis eccl̄ia
seruare debent p̄ affectū com
passionis. Quales ḡ cēdebeant

pr̄bri. apl̄s scribens ad titulum
reliqui te erete. ut estituas
penitentes pr̄bros quēad m̄ et
disposui. Siquis sine emine
est. uni uxoris virū. h̄ntem
filios fideles. n̄ in accusatione
luxurie. aut n̄ subditos. Opor
tet. H̄ ep̄m sine emine ē. Quia
sententia ostendit et pr̄bros
sub ep̄oz noīe taxari. Vñ ad
timothēū de ordinatione ep̄i
et diaconi sc̄bit. de pr̄bris ta
cens. quos sub noīe ep̄oz intel
ligendos reliquit. Quapp̄ tales
et in eccl̄ia pr̄bros estituendos
ē sic epos. et apl̄s asserit. et cano
nes applicā auctoritatē secu
ti testant. Pr̄bri cū ordinan
tur. ep̄o eos bñdiēte. et manū
sup capita eoz tenente. om̄s
pr̄bri qui p̄sentes s̄t. manū iux
ta manū ep̄i sup capita eoz le
uant. et sp̄m sem̄ sup eos qd̄ ordi
nant inuocant. Inquit pr̄bri
manū. sic ep̄is. ut cognoscant se
h̄ saeram̄ grām consecrandi
accipe. et opa mīc erga om̄s p̄
uirib; exercere debe. In medio capi
tis specialit̄ ad ep̄m pertinet.
ut intelligat se uicariū esse
illi de quo sc̄ptū ē. Inquit te
ds dī tuus oleo leticie. Hu post
impositionē inuocationē sp̄e
sc̄i stolam sup utriq; humerū
acepiunt. que in modū susten
taculoz dextrū latus munit.
et sinistrū. ut ex h̄ intelligant
se p̄ arma iusticie a dextris

a sinistris eiusdem unitos. ut
 eos nec aduersa frangant. nec p
 spa extollant. accipiunt et
 calicem cum uino. et patenam
 cum hostiis de manu episcopi. quoniam
 his instrumentis potestate se ac
 cepisse agnoscant. placabiles do
 hostias offerendi. ad ipsos namque
 pertinet sacramentum corpus et sanguis
 domini. in altari dei officie. ora
 tiones dñe. et bndicet dona di
 Hoe officio usus est dominus noster ihu
 christus. qui per cenam panem et uinum
 in corpus et sanguinem suum com
 mutauit. et ut in memoria
 sue passionis idem facere
 dilectos monens instituit.
 Hoe quoque excellentissimum officium
 implens exhibuit. quoniam ipse sa
 credos et hostia. se ipsum in ara
 crucis pro peccata genitum huma
 ni obculit. et pro proprio sanguine
 sanctam emundans. celestia et
 terrena pacificauit. In quo
 apparet quanta sit excellentia
 sacerdotalis officii. per quod coram die
 in altari passio et celebratur. et
 reus quisque a peccatis consitus do
 recessiatur. Quibus omnibus de sacerdo
 tali officio sunt prelati am
 monendi sunt et sacerdotes. qui
 sicut excellentes ordinis
 dignitate. sic excellant uite
 sanctitate. ut plebs eis commissa
 atque eorum disciplinis edocta.
 quanto eis obediat. et eorum ini
 tiatione de die in die proficiat.
Saeculi canones. De episcopis.
 diffinunt nullum in episcopis

eligendum. nisi qui prius in sa
 cris ordimur; religiose fuerit
 comisatus. Sacros autem ordines
 diaconatus et presbiteratus tamen appell
 landos censem. quod hos solos pri
 mitiuia legitur ecclesia habuisse.
 De his solis perceptu habemus
 apostoli. Subdiacones tamen quod et ipsi
 sacris altaribus administrant.
 opportunitate exhibiente episcopos
 eligi coedunt. sed rarissime. et
 ipsos non sine romani pontificis.
 siue metropolitani licentia. si
 tam spectate sint religionis. et
 probabilitatis scientie. Illud episcopum specie
 aliter pertinet basilicarum electio.
 unctio altaris. et consecratio ecclesie
 matris. manus impositio. et com
 munis super ipsum bndicatio. Ipse
 predicta officia et ordines ecclesia
 sticos distribuit. ipse sacras vir
 gines bndicavit. Num enim presul
 unusquisque in singulis. iste
 portinator est in eunctis.
 Nullus episcopus aliud in episcopum sine
 metropolitani consensu electus
 debet. nec metropolitani ordi
 nare episcopum. non tribus ad minus
 episcopis presentibus. aliis omnibus qui in
 eadem sunt. puineia episcopis as
 sensu dantibus. Cum si ordinatus
 duo episcopi ponuntur et tenent euau
 gliorum codicem super caput et super
 uitacem eius. et uno super eum funden
 te bndicatione. reliqui omnes
 episcopi qui assunt. manibus suis
 caput eius tangunt. Vnguitur
 autem sacra unctione caput
 eius. quod omnis significatio estat

in spū scō. cuius ūtus inuisibilis. in ipsa cīmatis scī uincione r̄ significatur r̄ estertur. Ordinando aut̄ pontifex man' imponit. euangēcā ū lectionē diacon⁹ legit. confirmationis aut̄ ep̄lam notari' sebit. Beniq; r̄ ordinator⁹ r̄ ordinat⁹ in ipsa ordinatione utq; missam celebre debet. Et hęc qđem forma ūscendi pontificis a sc̄is patib; edita est; **De archiepis**

Sed qđ archiep̄ electus ordinand⁹ fuerit. om̄s eisdē p̄uincie ep̄i ad sedem metropolitanā conuenire debent. ut ab oīb; ipse ordinetur. Oportet enī ut ipse qui illis oībus p̄esse debet. ab oīb; illis eligat r̄ ordinet. Alioqđ cassi uideatur consecratio. Statutū est aut̄ ut archiep̄ infra tres menses electionis sue ad fidē suam exponendam. r̄ palliū suscep̄tū ad apliceā sedem mittat. qđ ampli ep̄o h̄re dinoscitur. archiep̄. H. ep̄is p̄est. r̄ pallium portat; **De summo pontifi**

Quia sedes aplica cunctis ee. in orbe terrarū p̄fertur ee celius. atq; sup se metropolitani h̄re n̄ pot. cardinales ep̄i. p̄cul dubio metropolitani uice fungunt. qui uict̄ electū antistitem ad aplicei culmīmis apicē p̄uehūnt. facta aut̄ electione si forte easus ut uolentia aliqua obstitit. ut si qui elect⁹ est in aplica sede iuxta ūscue

tudinem intronizari non ualeat! electus tam quēadī statutū est sic papa auctoritatem obtine debet regendi sc̄im romanā eccliam. r̄ disponendi facultates illius; **De cētis offi**

Heis que sunt in clero. **D**ii sunt ordines r̄ mīstia clericorū. que tñ auctoritatem pontificali in archidiaconi curia r̄ p̄micerii. ac thezaurarii

Archidiacon⁹ **De archidiacono** impat subdiaconib; r̄ Hib; leuitis. ad quē p̄tinent ista mīstia. Sollicitudo parochiarum r̄ ordinatio. r̄ iurgia ad eius p̄tinent curam. pro repandi diocesianis basilicis ipse suggestit sacerdoti. ipse inquirit parochias cū iussione ep̄i. r̄ ornānta ut res basilicæ ut parochiarū. gesta libertatū ecclastiarū ep̄o idem refert. collectā pecunia de cōmūno ne ipse accipit. r̄ ep̄o defert defert. r̄ cetera quedā episcopat⁹. p̄udentis ministria sub ep̄o quasi in potestate eure adiutoriū. in causis ecclasticius examinandis dispensat; **De p̄micerio**

Id p̄micerii p̄tinent r̄. acoliti. exorciste. lectores. atq; psalmisti. i. cantores. Signū quoq; dandū. p̄ officio clericorū. p̄ uite honestate. r̄ officium cantandi. r̄ pagandi solleitē lectiones. benedictiones. psalmū. laudes. offeritorū. r̄ te

sponsoria. quis clericorum dicere
debeat. ordo quoque et modus
psallendi in choro. per sollemp-
nitatem et tempore ordinatio
quoque. per luminaribus depon-
tandis. Siquid et necessarium
est. per reparatione basilicarum
que sunt in urbe. ipse designat
saecdoti. Episcopas episcopos. per diebus
ieuniorum parrochianis per osti-
arios diligat. clericos quos
delinquere cognoscit ipse di-
stringit. quos si emendare non
valeret. eorum exercitus ad agnitionem
episcopi defert. Basilicarios
iste constituit. et matriculas ipse
disponit. Quando autem presbiteri
absens est. ea que predicta sunt
iste exquirit. qui ei aut lege sententia
est primus. aut ~~lege~~ est eru-
ditione his expensis certus;

Ad thesaurarii. Be thesau-
ptiment ostiarum rario. **C**onstitutio
basilicarum ordinatio. incensi-
paratio. cura crismatis effici-
endi. cura baptistri ordinandi.
paratio luminiorum in sacri-
ficio et sacrificiis; **Q**uando et quoniam
ordines sint faciendi.

Orderationes autem sacerdotalium
sunt presbitorum et diaconorum.
non nisi operis temporibus fieri de-
bere se patres decreuerunt.
i. ieunio quarti mensis et
septimi. et decimi. et inuen-

facere disponit. omnes qui
ad sacrum minutum accedere
voluntur. feria quarta ante
ipsam ordinationem euocan-
ti sunt ad cunctatim unam cum
presbiteris qui eos presentare de-
bent. Tunc ergo episcopo latero
suo elige debet saecdotes. et
alios prudentes viros gna-
ros legis diuinae. et exercitatos
in ecclesiasticis sanctis; qui
ordinandorum virtutem et scientiam
sine favoris gratia. aut munus
cupiditate. sed uitare diligent
investigant. ut sic per tres di-
es diligentem examinari. sabbato
tandem qui probati inuenti
fuerint episcopo consecrandi pre-

dictae sententia. bunctiones in ponti-

ficiis diebus; tantum dominis celebri-

bus est sacri canones sanxerit;

Qua etate ordinandi sit
qui ordinariatur.

One etate uero ordinandorum
talem nobis diffinitio sa-
crae scripture discretionem
reliquit. ut subdiaconus qui
dem non ordinetur annis xiiii.
annos. nec diaconus annis xxv.
nec presbiter annis xxx. quantum de-
inceps si dignus inuenientur
fuerit in episcopum eligi possit.; **Q**uod
sine certo titulo ordinandi non sit
Quod autem sine sacerdotes.

Certo titulo presbiter aut
diaconus ordinari non de-
bet. diebus quid refertur. cum
si perfectione ecclesiasticae di-
sciplina sequeremur. aliter

in clerum assumendus n̄ est.
Quales s̄unt eligendi ad sa-

De vita aū c̄os ordines ut
ad sacros ordines eliguntur.
multa nobis patres docum̄
ta reliquerunt. Nā qd a sa-
cris ordinib⁹ non impediat
eos qui p̄bat̄ fuerint con-
iunctionis. placuit diffinire.
Qui a medicoz incisione for-
te claudi efficiuntur. uel
egitudine. siue p̄ violentiā
abscidunt̄. ut qui n̄ sponte-
s; casu aliquod membrū sibi
amputauer̄t. si tñ tale fu-
erit ut ab ope āministra-
tionis n̄ impedit̄. laici
qui n̄ ēcubinā. n̄ pelice no-
runt. nec digami extiter̄t
et in eccl̄ sine ēmine uixer̄t.
liberti quoq; qd a dñs suis
ita manu missi sunt. ut
in eis nullū obsequii ius
aut potestatē reseruauie-
rint. et siue ēmine uixer̄t.
hos in clerū assumi posse.
sine cunctatione sanxer̄t.
Publicē s̄i penitentes. ēmino-
sos. illiteratos. digamos. re-
pudiatarū maritos ex ad-
ultio natos. ab hereticis bap-
tizatos. et qui se ipsoſ abse-
dunt. a sacrī ordinib⁹ ar-
cendos. et enigmarios. in
clerum non recipiendos.
S; et filios pr̄b̄oz ad sacer-
ordines non admittendos.
nisi quos ut habitus religi-

onis ut sp̄ualis uirt̄ honestas
com̄dat. Penitentes si necessi-
tas erigit inter ostiarios de-
putari. ut int̄ lectores. ita
ut euanḡlin ut ap̄lm n̄ le-
gant. Si aū ordinati sunt.
int̄ subdiacones habi ēced̄t.
ita tam̄ ut manū n̄ impo-
nant. aut saora ētingant.
Penitentes aū dñs eos qd p̄
baptismū. p̄ homicidio. aut
p̄ diuīs ēminib⁹. aut ḡuissi-
mis p̄ceis publicā gerentes
penitentiam sub cilicio. diui-
no fuerint artario recēiliati.
Similiter ēfimarios et incogni-
tos hōies. siue clericos aliarū
eccliarū neq; ordinari. neq;
ordinatos recipi ēcedunt. sine
com̄datiēs litis ep̄oz suoz.
Quā rōne mutatio fieri
possit ordinatoru⁹.

Mutatio ep̄oz de suis locis
ad alia loca nulla rōne
debet fieri. n̄ p̄ magna utili-
te. ut necessitate cogente. Et
hoc quidem n̄ p̄ ipsos fieri o-
porter. s; ēsilio et in uitatione
coepoz. atq; auctoritate ro-
mani pontificis. Mutatio si-
milit̄ clericoz siue pr̄b̄oz
non siue magna disertione
fieri debet. eū ēsilio et aucto-
ritate ep̄oz suoz. Clericum
et in eccl̄is duarū ciuitatum
asseribi. sacri canones uetant.
Presbos quoq; relecta eura se-
clarū suarū p̄fectionē fusi
pere. siue ad orōnes. siue quo

libet mēsulto epo. non oportere testantur. Vētūnātā quoq; que sūnt que necessario p̄blos scire oportet. i. librū sacrum tor. lectionariū baptistū. cōpotū. canonē. penitentiale. psaltū. omelias p̄ cœulū anni dñis dieb; et singulis festiūtib; aptas. et multa alia que de uita et conūsatione sacroꝝ ordinū et rōnabilit̄ dieta sunt. ut necessario facienda;

Heip̄ q̄ata pars. de indumento
ossē oportet tis sacris.
Xp̄i saēdotes. et ministros. qm̄ idēo singularis eis in saero ministro habit attribuitur. ut p̄ id qd̄ foris apparet. quales intus ē debent ostendat. Saētarū aut̄ uestiū ritus. partim a ueti testam̄to aliūptus est. partim a patb; non us adiectus. Legimus qd̄ moy se aaron fratrem suū eū filius eius ad ostiū tabnaculi testimonii sc̄ificandū applicuit. et lotū aqua. tunica byssina uestiuit. deinde zona p̄emix. et uestiuit eū tunicā interiore. et iposuit ei suphumale. et emxit eū sedm̄ l̄bucturā suphumalis. et iposuit sup eū logion. et rōnale. in quo erat manifestatio et uitas. et mitm̄ imposuit sup caput ei. et sup mitram in fronte ipsius laminam auream. in qua sculptū erat nom̄ di. Septē si p̄dicta enum̄es instrūnta.

pontificales ornatus inuenies. i. tunicā byssinā. zonā. tunicā int̄iorē. suphumale. rōnale. mitrā. et laminā aureā. quib; si feminalia que ritu saero ē ea renes pontificis st̄nge bantur. adieceris. viii. sunt saēdotalia indumenta;

Ve tunica byssina ca byssinā. est. que greci poderis. i. talis appellatur. q; a collo usq; ad talos extenditur. que in nō uo quidem saēdocio n̄ de bysso solum s; lino ēterpitur. que mēbris corporis modificata atq; apata. nichil supfluū aut disolutū in uita saēdoris ēē debere ostendit. Hoc ob speciem candoris nom̄ albe sortit. quo mundiciā sitgeat ministror̄ dei sicut scriptū ē. Byssinū sunt iustificationes hōium. sc̄oz. Caro quippe hōis mundiciā quam ex natura n̄ h̄t. studio bono admittente acq̄rit p̄ grām. ut sedm̄ minist̄ xpi corpus suū cultiget. et in seruitutē redigat. quēadmodū byssus ut linū candore quē ex natā n̄ h̄t. p̄ studiū et industriā multis tumsonib; et quasi qdām ueratione atriū acq̄rit;

Ve zona. Hec uestis. i. linea ēea renes zona fortiter astingit. ut castitas saēdoris nullo intentiū estu dissoluat. sicut septū est. Sunt lūbi. u. p̄. Ve stis quippe candida mundiciā

am. zona uero continentia
sigeat: ut ille si sordescat.
hic si effluat uita spitalis.
hec zona in ueti quidem te-
stamento. quatuor colorib; di-
stincta inuenitur. i. bysso.
purpura. iacinto. cooco. que
naturia interpretatione. siue ad
quatuor eleminta quoque complexi-
one natura humana constat.
ut totum quod hominis strigatur
recohibeat a fluxu ueriori.
siue ad quatuor principales i. u-
tutes animi. quibus homo ex omni
parte cingi debet et muniri.
referenda existimant. **De fe-**

Ad eiusdem castitatis minalib;
tumica et continentie signum quod linea.
per tumicam et zonam designat.
h: et quod inter eeta sacra indu-
menta feminalia linea etea
renes ad sacrum mysticum in gradu
entium applicari uidentur. non
tantum ad turpitudinis ue-
lande que solitus cotidiani
usus indumentis tegebat ne
cessitate. quam ob conseruan-
de castitatis et mundicie sei-
ficationem. Hęc: uero existimam
dū in illo priori plo viros
discopcta aut non uelata car-
ne pudoris incedere. ut in
turi ad seā. tē demū uerenda
tagere uiberentur. s; uoluit
sermo dei in sacro officio mi-
nistros dei ad regenda corporis
infirma. ppū ac singulare op-
mentum habere. ut p̄ hoc ostende-
ret pudicieā. carnimoniam.

illoque p̄cipue cum sancta tracta-
rent unicā et singularē esse debe-
vū ministri noui saeculorum hoc
opūntū in sacro officio singu-
lare non assumunt. quibus enim
est seruande castitatis cotidi-
ana necessitas. sicut est cotidie
offerendi concilii potestas. Si
nultri uero figure. tempore
saeculū offerendi feminalia su-
munt. que ministratio expletu
iterū soluunt. quā a continenti
carnis uetus lex scī telatuos
phibuit. quos rursus expletu
uice ad opa carnalis comedere
relaxauit. Reliqua autem duos
tumica linea et zona. uetus et
nouus testamenti saeculib; com-
munia esse noseunt. quā uis
nouū saeculū zonā. i. iii.
colorib; intertā non regrat.
fortassis suppositionis uitanda
causa. aut inopia artificii
inductū et contentū pura et
simplici continentia. **De in-**
Sequitur quartū **NA-**
indumentum. tumica inter-
rior siue iacinetina. que in
ueti et in novo testamēto soli
utuntur pontifices. Et initio
pontifex duab; tumicis indu-
itur. qui debet de thezauru
suo p̄ferre noua et uetia. p̄p̄t
quod et ipsa tumica sedā interior
appellatur. ut iacinetina
cuius color specieē celi seren-
imitatur. ut per hoc intelli-
gi detur. quod pontifer plus

debet de celestib; cogitare.
quā de tenui. Retus ordo.
Primum in cunica linea & zo-
na. & feminalib; exp̄mitur
mundicia carnis. deinde p-
tunica int̄iore ut iacineti
nā. significat mundicia
cordis. **De sup̄numerali.**

Quinta uetus est sup̄
humale. qd̄ hebice vocat̄
ephod. I hoe in testam̄to ueti
soli pontifices utebantur.
eisdem quib; & zona fuerat
distincta colorib;. Sub grā
aū h̄ uestimentū tā saēdotib;
quā pontificib; comune est.
Qd̄ aū p̄ q̄tuor colores in zo-
na significari dixim⁹. ad ip-
sū in sup̄humale p̄ eosdē. qua-
tuor colores figuratū inue-
nimus. Sitq̄at aū sup̄humale
le fortitudinē opū & patien-
tiam labor⁹. p eo quod ad por-
tanda onia humi supponun-
tur. Ideo in ipso sup̄humali
duob; lapidib; preciosis. quorū un⁹
a dextro humero. alter uero
a sinistro suppositus fuerat.
noia xii. patriarcharū me-
moria sc̄orū intelligit. quā
saēdos a dext̄ & a sinistris.
v in sp̄ris & in adūsis cordi
impressam semp̄ h̄re & por-
tare debet. Nostrū ū sacer-
dotiū sup̄humale similit̄
intertū non ut uetus. p
eo qd̄ xana religio magis
simplici uitati studere de-
beat. quā sup̄stitutioni.

346

5

De rationali. quod ḡee logi-
Sequitur deinde on dicit.
Rationale sive logion. qd̄
pectori pontificis sup̄ponit̄.
ut in eius corde sap̄iam & di-
sitionē messe debere ostendat.
In ipso aut̄ rōnali posita sunt
manifestatio & uita. ut in
doctrina sua pontifex nec ali-
ud quā uita suggesterit effe-
re presumat. neq; id quod a uita
te intus hauserit. ratione &
ope approbare & manifestare
desistat. Illo tempore ū qd̄ ad
inuicē ēatenant̄ rōnale et
sup̄humale. qd̄ coherere & con-
cordare debent ratio & ope.
ut qd̄ mentis intellectu p̄
cipim⁹. ope ipleam⁹. Deinde
& quia n̄ p̄ius rōnale qd̄ sup̄
humale nōiatur. qm̄ in seo-
la uitatu opa p̄cedunt. ut
sap̄iam apprehendas siē septū-
est. a mandatis tuis intelli-
c̄l itū. Que cepit ih̄e facie &
doce. Postea manifestacio se-
quitur p̄ rōnale. ne doce
presumas qd̄ p̄ius n̄ didicis.
Huic enī ēordat. qd̄ in ip-
so rōnali xii. lapides inser-
ti erant. xii. patriarchae
noia inclypta in se ētinen-
tes. qd̄ pontifex sc̄orū patrū
exempla impressa memorie ha-
bere debent. & sedm ipsa. fa-
cta sua modari. **De mitra**
que cydaris dr. ut tyara.
Poit et cetera ornamenta
sup̄ponit̄ capiti ponti

fies mitra que alio nomine exda
ris vel tyara vocatur. q[uod] q[uod]q[ue]
sensu[m] qui in capite sedem
habent regim significatur.
Ministrum g[eneris] b[onitatis] uitam suam regens.
caput suum christum ornat. Quia
aut si[ecilie] ait apostolus caput christi est
ouementum ornamento capitum
nouissime lamina aurea
supponit. cui insculptum est
nomen domini. quod in hebreo inest
bile uocatur. ut p[ro]p[ter]e hec significatur
deum sicut editor omniuita
z rectorum esse unius eorum
z ad honorem et gloriam eius refe
rendum. quod a sacerdotibus et
ministris sacrae b[onitatis] fuerit di
spensatum. Hec ergo indumenta
vix esse debere moyses in
gerodo constituit. sed in leuitico de eisdem indumentis tra
ctans. de octauo. i. de femi
nalib; tacuit. fortassis quia
ad genitalia nostra et uerenda
ler manu non mittit. quod uolun
tarium deo castitatis sacerdotivm
offerre debemus. sicut
septuaginta est. De virginibus p[ro]cep
tum domini non habeo. et ipse
dominus de uoluntariis eunuchis
loquens adiecit. qui potest
capiat. acsi daret. feminali
bus ego non uestio. nec cuiquam
necessitate ipono. qui uult
esse sacerdos ipse se uestiat.
et ingressus ad se[ntentiam]. ad ueren
da regenda uoluntarie mu
nimentum castitatis assumat.
Notandum est quod sacerdotibus inse

rioris ordinis neque tunica da
tur iacinetina. neque suphu
merale neque rationale. neque lami
na aurea. quibus soli utuntur
pontifices. i. summi sacerdotes. s;
tantum poderis et mitra. et zona
qua astringitur ipsa poderis.
i. tunica byssina. quae funguntur
quidem sacerdotio qui vniuersitatis
decorantur. **V**e indumentis nomi
nati sacerdoti.
Hec autem indumenta que a ueti
intronito nouum sacerdotium
assumpsit. tunica linea. zona
suphumale. tunica intior.
rationale. et mitra. sed tunica intio
ri et rationali. soli utuntur pon
tifices. Lamina aurea nouum
sacerdotium non habet. p[ro]p[ter]e qua numer
frontibus fidelium signum eru
cis imprimitur. quam auro le
gis sanguis euangelii preciosior est.
Hec sunt vero itola ut orario.
que ueticibus noua instituta
adiecit. itola. que alio nomine
orarium uocatur. que collo sa
cerdotis supponit. ut eum in
gum domini assumpsisse significet.
que a collo sacerdotis per antro
ra descendens. dertrum latum
ornat et simtrum. ut doceat
ipsum per arma iusticie a de
tris et simbris. i. m. p[ro]p[ter]is et m
admissis debe esse munitionem. sicut
septuaginta est. Patientia uobis neces
saria est. ut reportetis. p[ro]missio
nes. et iterum. Ut perservererit
usque in fine. Et salu[us] erit. Inde
est. quod itola cum zona poderis

quib; dam nerib; colligatur;
qui virtutes virtutib; sociant.
ne aliquo temptatiois mouean-
tur impulsu; **De planetat ea**
Sie ḡ sacerdote dñm ornato. lula.
p tunica mundicia. p ro-
nam etiūta. p suphumale in-
stria. p stolam patientia. cum
etis postmo casula suppom̄t.
q̄ caritatē sigeat. sic septū ē.
adhuc excellentiore uiam uo-
bus demonstrabo. Si linḡ ho-
minū loquar. angloz. e. a.
n. h. nich̄ sū. r̄ ē. **De mappu-**
la. uel manipula.

Qua uā m̄tib; bñ cōpositis.
et diuino cultui mancipa-
tis. alioq̄ens negligentia sur-
reptit. necesse est ut ad eā de-
tigendam iugis adhibeat dili-
gentia. qua uelut quedam
ab oculis demergens pituita
sepi emundet. p̄t qđ in simi-
bra manu quedam apponit
mappula. que sepe fluentem
oculoz pituitā tangat. et lip-
pitudinē oculoz abstgat;

Tuntur **De dalmatica.**
pterrea leuite alio indu-
mento qđ dalmatica dr. a
regione quidē uā pmū eius
usus institutus putat. no-
men a colobio quo apli et
quidam aploz successores
usi fuisse legunt̄ adiectis
manicis. formā trahens.
Sigear uā dalmatica p̄
sui latitudinē curā pri-
moz. que se extendit p̄

bilectionem. ut plurib; pfici-
at. ad unū ḡ finē tendit et
significatio dalmatice in le-
uitis. et significatio casule in p̄sbi-
teris. q̄ utusq; cura et sollici-
tudo. primoz in iungit p̄ di-
lectionē adimplenda; **De san-**

Vtuntur aū dalus et caligis
epi et cardinales byssimis. siue line-
pribi scandaliis. que calciam̄
ta sunt p̄dicator̄. Hnt aut̄
hec desubtus soleā integrā.
ne pes terrā ētingat. desup ū
stant ex corio p̄ loca p̄forato.
q̄ gressus p̄dicatoris et subt̄
muniti esse debent ne tre-
nis polluant̄. et desup apti-
ut ad celestia cognoscenda
reuelentur. Quod aū locis qb̄
dam op̄iunt̄. h̄ sigeat. qđ euā
gelica p̄dicatio nec oīb; reue-
lari debet. nec oīb; abscondi-
sicut septū est. Vob̄ datum
est nosse regnū dī. certis aut̄
in pabolis. Illic q̄ppe scandalia
apiunt̄. uā mystia regni dei
cognoscunt̄. Prūs aū quā
scandalia in pedib; assumant.
induunt̄ caligis byssimis ut
lineis. usq; ad genua. p̄tensis.
et ibidem ostrietis. p̄ qđ sigea-
tur qđ rectos ḡssus debent
face pedib; suis. et genua de-
bilia. et negligentis resoluta
roborare. et sic ad p̄dicandū
eūgl̄m festinare. **De baculo**
Vtuntur ep̄i et anulo. et
pontifices baculo et anu-
lo. Baculus p̄ rectitudinē

sui iusticiam sigeat platoꝝ.
qui subiectos rege debent.
Qui in idereo subiecti acumen
ht. ut rebellis p incepatione
pungat: desup iheritū est.
ut p esolatione mites tra
hat. Anulus sacramētū fidei
sigeat. quo sponsa x̄ ecclia
subarrata est. cui custodes
et pedagogi epi sunt. et plati
p signo ferentes hoc in testi
monium illi; *De pallio ar*

Vtuntur archiepi chiepi.
pallio. qd̄ sigeat torquē
aureā. quā solebant legitimi
me certantes accipe. Circu
lo aū quo humi ostingunt.
timor et disciplina dñi in
telligitur. quo se et subditō
sibi regē debent. P duas ḡ
lineas ex utraq; parte. i. an
et retro a sumo deorsū pen
dentes. pdicatio utusq; te
stam̄ti. ut dilectio di et p
xim figuratur.; *De uasi*

He sume aū *sacri*.
que de uasis sacris in mi
nisterio diuino būt attin
gimus. dra cruce sigeat.
calix sepulchrū patena la
pidem corporalis palla sin
donē. qua inuolutū est
corpus xpi.; *Quinta pars.*

P de dedicatione ecclie.
ost ordines quos in
prima parte ecclastici
ex administratiois possum?
ad sacramētorꝝ considerati
onem tñsimus. Et pm̄

quidem de sacramēto dedica
tionis ecclie in qua cetera oī.
sacramēta celebrant. loquen
dum nobis uidet. Supr̄ in ea
quā genitilē de sacēm̄tis pm̄
sim̄ tractatione distinxim̄.
sacramēta alia ēē salutis. alia
administratiois. Prima ad
remediu. sedā ad officium.
tercia ad eueriu. Et illa q
demi que administratiois sine
pparatiois sunt. ordinibus
coherent. qm̄ et ipsi ordines
sidant. qualia sunt indu
menta sacra. et uasa. et cetera
hmodi. Hec oīa q ut dictū
est ēea ipsois ordines sidant.
diuisim tētari n̄ debuerūt.
alia uero sacramēta oīa ad
que ēficienda et sc̄ificanda
uniūsa hec quasi qdam in
strum̄ta pm̄issa sunt. sub
sequent̄ tractari ex poseunt.
Et pm̄ sicut dictū ē de de
dieatione ecclie. quasi de p
mo baptisme. quo ipsa q
dām ecclia pm̄ baptizatur.
ut in ea pm̄odū hoīes ad
salutē regenandi baptizen
tur. Quasi. H. pm̄ sacra
mētu in baptismo cognoscit.
p qd̄ fideles om̄s inter mem
bra corpus x̄ p genitacionis
noīe grām cōputantur. Id
circ eo hoc pm̄ tētandum
occurrit. pm̄ in dedicati
one figuratum ecclie de
inde in sc̄ificatione aīe si
delis exhibitū. Qd̄ enim

36

in hac domo orationis uisibiliꝝ
ꝝ figuram exprimit̄. totū in
aia fidei ꝝ inuisibiliꝝ iusta
tem exhibet̄. Ipsa enī uerū
dei templū ē. cōsidatione iūtu
tū q̄li q̄dam structura la
pidū sp̄ualiū edificata. ubi
fides fundam̄tū fac̄. spes fa
bricam erigit. caritas consu
mationem imponit. S; ⁊ ip
sa ecclia ꝝ multitudine fi
deliū in unū conggata. dom
est dei. ꝝ multitudine ui
nis lapidib⁹. strueta. ñ xpc
fundam̄tū angulare posit⁹
est. duos parietes uideor⁹ ⁊
gentiū in una fide nungn̄.
Hui⁹ itaq; saorānti qđ in
dedicatione ecclie exhibetur.
formā p̄mū p̄ponim⁹. ut de
inde mysticam intelligen
tiā fidei que in illo forma
tur exquiramus; **V**e his que
rimū pontifer uisibilis
aqua bñdicit. agiuntur
typiū sal admisceant̄. in ea
deinde eccliam ipsam erte
secus ter gyando aspgit.
clero ⁊ p̄plo subseqn̄te. Inte
rim ñ in cōcitu dedicande
ecclie int̄secc⁹ xii. accensa
sunt luminalia. ꝝ singla
au uices ad portā basilicę
ueniens. quā ob sacram̄ti
figurā clausam ēē oportet.
peutit ūga pastorali su
plimnare ipsius dicens.
Collate portas p̄ncipes. u.
r.e. p. g. Cui diacon⁹ int̄

positus respondet. Quis est
iste rex gl̄e? Pontifex au. Un⁹
ūtutū ipse ē. r.g. Tercia deū
uice. reserato ostio intrat
pontifex cū clero ⁊ p̄plo di
cens terecio. Pax huic domui.
Deinde cū sacerdotib⁹ ⁊ leuitis
⁊ clericis ad orationē ster
nitur. ꝝ sc̄ificatione ipsi⁹
ecclie. Postea surgens ab ořo
ne ūdū salutans p̄plim dīcō
dñs uobē. tantūmodo hortat̄
cunctos ad orandū. His com
pletis. incipit de sinistro an
gulo basilicę ab oriente ꝝ pa
uim̄tū scribē alphabetum
usq; in dextrū angulum
occidentis. atq; itū a dextrū
angulo orientis usq; in sim
strū angulū occidentis. De
inde hinc ad altiora c̄scendit.
stans an altare. dñm sibi in
adiutoriū inuocat dicens.
dñ in adiut. m. int̄. cōplens
ūsū cū gl̄a. sine atta. Posth
aqua bñdīc̄. salēm ⁊ cinerē
admisceant̄. ⁊ faciens ter si
gnū crucis sup ipsam. cui
mixture ⁊ uim̄ additur.
Posth tingit digitū in aqua.
⁊ fac̄ crucē ꝝ q̄tuor cornua
altaris. In uenit an altare.
⁊ circuīens aspgit illud
septē uicib⁹. asp̄sorio factō
de ysopo. Circuīt dehinc
ter totā ecclā int̄seccus
asp̄gens parietes ipsius
de eadē aqua. faciens h̄ ⁊
feo. Int̄im cantat̄ psalm⁹.

exurgat dñs. cū antiph. q̄ habit
in adiut̄. alt̄. Circuit interī
ipse pontifer tñsiens p̄ medi
am ecclia. & cantans. Dom' mā
dom' orōis uocē. / itē. Narrabo
nom̄ tuū fr̄ib; meis. i. m. e. b.
re. His aut̄ p̄actis pontifer se
ad orōnē uerit̄. p̄eans. ut oī
qui eandem domū orati int̄
uerint. eraudit̄os se eē gau
deant. Cōpleta itaq; expiati
one. cūtitur ad altare. mei
piens ant̄. Int̄ibo ad alt̄ dñ. cū
ipso psalmo. & qđ reliquū est
de aqua purificatiōis. ad ba
sim altaris effundit. Deinde
ipsū altare lintheo ext̄gitur.
& pontifer, in eensiū defert su
p̄ illud. Pea fac̄ erucee sup̄ me
dū altaris. & p̄ q̄tuor angulo
eius de oleo sc̄ificato. Deinde
in ecclitu ecclie. xii. eruces
ēsunt in parietib; ab ipso
pontifice. tres p̄ singulos figu
rate. Rursus deīn itū ad altare.
accensiū thus sup̄ illud offert
in modū erueis. & sic p̄acta de
mq; sc̄ētione. ipsū altare al
bis uelaminib; op̄itur; Q̄ sit
mysterium supradic̄ toru.

Multa in his oīb; latent. p̄
funda mystia. ex q̄b; pau
ca ad memoriam ext̄itandam
attingim̄. Dom' dedicanda.
sc̄ificanda aut̄ ē. aqua. peni
tentia ē. sordes abluens pec
ator̄. Sal sermo diuin'. in
compositione mordens & ediens
corda insipida. Trina asp̄io.

trina mersio est purificandi
p̄ aquā. Duodeci luminaria
sunt apli. ecclia p̄ q̄tuor par
tes mundi illuminantes. &
erueis mystū p̄ totū mun
dū efferentes. Pontifer. xpc̄ ē.
ūga. potestas. Trina suplimi
narū peccatio. celi. tr̄e. infer
ni dñatio. Intr̄rogatio inelisi
gnorantia p̄pli. aptio osti
sublatio peccati. Pontifer ec
clesiā ingrediens. pacē domui im
peatur. q̄ xpc̄ mundū inq
diens. pacē int̄ dñ & hōie fac̄.
Stratus. p̄ sc̄ificatione dom
orat. & xpc̄ humiliat. p̄ discri
pulis. & p̄ edituris oīb; patrē
orabat dicens. Pat̄ sc̄ifica eo
in nōie tuo. Surgens aut̄
ab orōne p̄pli n̄ salutat. qm̄
qui needum sc̄ificati sunt
applaudendū n̄ ē ipsis. sed
orandū p̄ ipsis. Descriptio al
phabeti. simplex doctrina
fidei. paucitū cor huma
num. In paucitō alphabe
tū desebit. qm̄ carnalis & ru
dis p̄pli p̄ma ac simplici do
ctrina fidei inicit̄. Uel a si
nistro angulo orientis in der
trū occidentis. & itū a der
tro angulo orientis in si
nistriū occidentis formam
erueis exprimit. q̄ int̄ib; hōiū
p̄ fidem euangelice p̄dicti
onis imp̄mit. & q̄ primū
fides in iudeis fuit & p̄ea
ad gentes tñsiuit. & rur
sū in fine cū plenitudo

37

gentium intuerit. te ois isrl
salu' erit. Vtusq; & ppli col
lectione hu' duo uersus signi
cant. in crueis effigie copacti.
Hoc e' qd iacob filios ioseph
bndicens. cancellatis manib;
formam crueis expm'ens. dev
tram manu' sup cap' effram.
& similitu' sup cap' manasse
posuit. qd p' p'plo abieclo.
minor ad dextram colloca'
est. Cabutta siue liga pasto
ralis. quā fugiatur septem
ministrū signat doctorum.
quoz studio & pdicione. & cu
sio gentium facta e' & pficien
da: uideoz. Quod stans ante
altare dñm in adiutoriu' in
uocat. signat eos qui peepra
fidel cognitione. se ad bona
opa. & luciam cont' inuisibi
les hostes accingunt. & qd de
sus uirib' minus psumunt.
diuinu' au' xiliu' sibi adēe
deposeunt. In quo qd certan
tu' labor expm'it. qsi int' su
spira & gemit' ndu' attano
minat. Posth aq' bndicit. cu'
sale & eme. addito uino aq'
mixto. dq' ppls e'. sal doctrin
na. emis. passionis x' memo
ria. uinu' aqua myrtum.
xpe dñs & ho'. Vinu' diuini
tas. aq' mortalitas. Sic enī
ppls scificat doctrina fidei. &
memoria passionis x' unitus
capiti suo dō & ho'. Posth ge
gia inter' aia scificata asp
git. ut & int' & erit' aia scifi

eanda ostendatur. Asp'orium
ysopi. humilitate xpi signat.
qua asp'la sci' mundat ecclia.
Circuit pontifer altare. & ec
cliam totā asp'gendo. qsi om̄is
lustro. & curam impenden
do oib; ubo & ḡplo cōmunē
se pbens uniuersis. Ppt qd &
opus orōne esumat. orans u
eraudiant mibi iusta peten
tes. qm op' hōis. sine diuino ad
iutorio eē pot. fructuosum
eē n̄ pot. Houissime cōpleta
expiatione. pontifer ad altare
conuict. qd reliquu' e' de aqua
purificationis ad basym ei' ef
fundens. qsi cōmittens deo
qd sup'. uires suas exceedens
ipfectione sac' myltu'. Dehinc
lintheo altare exigit. altare
xpe e' sup quē offerim' pat'
nre deuotiois mun'. Lintheu
caro ei'. tensionib; passionu'
ad candore incorruptionis p
dueta. Incensu'. orōnes scoz
signat. oleu' aū grām spē sei'
demonstrat. cui' plenitudo
in capit' pcessit. dehinc par
ticipatio ad mēbra deflurit.
Ppt hoc a sac' altari: xii.
cruces in parietib; esimantur.
quia spualis grā a xpo in apo
stolos descendit. ut crueis
myltu' p' q̄tuor mundi par
tes cu' fide trinitatis pdicaret.
Candidu' uelam quo p' esēcti
onē altare opit. glam incor
ruptionis desigat. qua p' pas
sionē esūpta mortalitate

ibū humanitas induita est
sicut septū ē. Concedisti
sacrum meū. et cōcedisti me
leticia; **Sexta pars de sacra**

Saerātū **to baptismi.**
baptismi p̄mū ē inter
omnia sacra. in quib; sal
ēstare p̄bat. De ipso itaq; dñ
dicit. Hisi quis renat fuerit
ex aqua et spū sēo n̄ pot̄ int
ire in regnū dī. Et itū. Qui
cōdidit et baptizat fuerit. sal
uus erit. Hęe sunt ḡ que de
sacramento baptismi p̄ncipalē
inquirenda p̄ponim? Primum
qđ sit baptismus. sedm q̄re
institutus sit baptismus.
ut quare cōuenitio mutata
sit. et cetera quedam uetus le
gis sacra. tenui q̄n institu
tus sit baptismus. et de t̄b; t̄
porib? Primo q̄n cōuenitio

an̄ bāb̄ t̄mū statū hūit. p̄ circūcisionē.
victima. qđ
t̄mū qđ bāb̄
t̄mū statū ha
bitur
Medio q̄n cōuenitio et baptis
mus simul cōurrexit. aliud
ut finiret. aliud ut cōfir
maretur. Itē q̄n hoīes obliga
ri cōpunt p̄cepto suscipien
di baptismū. Itē qđ distat
int̄ baptismū ioh̄is et xp̄i.
Itē si nullus saluari potest
nisi actualit̄ p̄cepto sacra
baptismi. De his ḡ oīb; mul
ta querenda restant. S; nos
nos interī. et tēpore pauca
sedm n̄m possibilatatem
epsequim? Qid sit baptismus?

Si ḡ quare queris quid
sit baptismus. dicim⁹

quia baptismus est aqua
diluendis cōminib; sc̄ificata
p̄ ubū dī. aqua enī sola
elementū ēē pot̄. sacramētū
esse n̄ pot̄. donec accedat u
bū dei ad elemētū. et sit sac
mentū. p̄ ubū enī elemētū
sc̄ificatur. ut uitūtē sacra
mentū accepiat. ut quēadm elemē
tū ex natālī qđe q̄litate rep
sentat ex supaddita institu
tione sigeat. sic ex sc̄ificatiō
ētineat. que sc̄ificandis p̄ ei
imptienda ē grām sp̄italem.
Ubū aut̄ quo elemētū sc̄ificat
ut sit sacramētū. ipsū intelli
gimus de quo dictū est. Itē
doceete om̄s gentes. baptizan
tes eos in nōīe pat̄i et f̄i et s̄i.
Nom̄ ḡ pat̄i et f̄i et s̄i. ipsū ē
ubū dei p̄ qđ sc̄ificatur ele
mentū ut sit sacramētū. Et
recte p̄ ubū dī. sc̄ificant. qui
p̄ ubū dī cāta subsistunt.
Ipse dixit et facta s̄t. p̄ ubū
creare potuit. et p̄ ubū sc̄ifi
care n̄ pot̄. Quib; p̄ ubū
p̄ ubū subsistentiam dedit.
putas q̄ p̄ ipsū ubū grām
appone n̄ possit. Ne ḡ mire
ris si p̄ ubū dī sc̄ificatur. qđ
ad remedū salutis institu
tū ē sacramētū. S; forte dicit
t̄ cogitatio tua. Quod ē uitū
ubū dei. Qd: nom̄ pat̄i et
filiū et s̄i. in quo baptizari
nubemur. Nū qđ uocē aliq
hie cogitare oportet. et som̄
ad aures humanas. platū.

Si uoceem aliquā intelligi
 oportet nōm tñitatis. ipsam
 quā aut quale intelligi o-
 portet. Si dñs q̄ h̄ uer. dī.
 in nōie uito intelligida est.
 Isequens ē. ut ī sonū iste su-
 p̄ aquā sc̄ificandā. platus
 non fuerit. sc̄ēntū baptis-
 mi ē ī p̄t̄ possit. Qd ḡ.
 Oleristi hōiē r̄ dixisti. bapti-
 zo te in nōie pat̄. r̄ f. r̄ s.s. &
 dieis m̄. Ap̄ianus est hic hō.
 baptizat̄ in nōie pat̄. r̄ f.
 r̄ s.s. Ego illū mersi tēo in aq̄.
 Ego dixi cū m̄gerē illū. bap-
 tizo te in nōie p. r̄ f. r̄ s.s. bap-
 tizatus ē in nōie tñitatis.
 In q̄ nōie. Tu m̄ dixisti. q̄a
 nōm tñitatis ē dī. Hoc no-
 men ego hie ī audiui. cū
 dixisti. i nōie p. r̄ f. r̄ s.s. Qd
 ergo nōm dīe uoluisti. Vixi-
 sti te baptizare in nōie p. r̄
 f. r̄ s.s. r̄ illud nōm de quo
 dixisti. ī dixisti. Quom̄ ḡ
 sc̄ificata ē aq̄ in nōie quod
 dictū ī ē. Quod si putas
 te in h̄ dixisse nōm p̄f. r̄
 s.s. qd̄ dixisti. in nōie p. r̄ f.
 r̄ s.s. r̄ sic ē intelligendū
 in nōie pat̄. r̄ f. r̄ s.s. p eo
 qd̄ nōm pat̄ ibi dr. in eo
 qd̄ filii dr. qd̄ pat̄ dr. r̄ no-
 men filii ibi dr. in eo qd̄ filii
 dr. r̄ nōm sp̄e sc̄i ibi dr. in eo
 qd̄ sp̄e sc̄i ibi dr. ḡ multa
 sunt nōia. ī unū nomen.
 Ego p̄ceptū dñi accepi. ut
 baptizare in nōie p. r̄ f. r̄

sp̄e. si tu aū in nōib; mul-
 tis baptizasti. Pat̄ r̄ filiū. r̄ s.s.
 tria nōia s̄. r̄ triū nōia s̄.
 ī unū nōm. nec unū nomen.
 q̄ tres unus ī sunt. q̄muis
 unū sunt tres. Ipse ī dixit
 in nōib; s; in nōie māt p. r̄
 f. r̄ s.s. q̄ unū nōm ē ī una
 est natura. una suba. una
 diuinitas. una maiestas. hoc
 aū nōm ē. in quo om̄is saluo-
 fieri oportet. Velim ḡ ut m̄
 ostndas ī. ptuleris h̄ unum
 nōm. patris r̄ f. r̄ s.s. cū mer-
 gens hōiē dixisti. baptizo te
 in nōie. p. r̄ f. r̄ s.s. in q̄ bapti-
 zamur. r̄ remissionem pec-
 eator̄ c̄sequim̄. ego diligen-
 tiā fidei tue nequaq̄ con-
 temnendā existimo. Si ḡ
 tale aliqd̄ in cogitatioē c̄ci-
 piās. r̄ doceri expositiles qd̄
 sit nōm pat̄. r̄ f. r̄ s.s. quom̄
 enī in ipso nōie baptizare
 possum̄. si ipsū nōm ignora-
 mus. Clamam̄ cotidie sc̄ifi-
 cetur nōm. r̄ qm̄ in nob̄ sc̄ifi-
 cat̄. si a nob̄ ignorar̄. Et
 si uoce sc̄ificari perim̄. di-
 cat qui pot̄. qm̄ in uoce sal-
 uari rogām̄. Us inq̄t in no-
 mine tuo saluū me fac. Si
 ḡ in uoce salus ē. ḡ taētes
 ut poes̄ loq̄ ī ualent̄. sal-
 uari ī possunt. q̄ loq̄ ī pos-
 s̄t. Q̄s h̄ dicat. Ergo nōm
 dei in quo nos sc̄ificari r̄ sal-
 uari oportet. Erra uoceem
 querere oportet. ne forte si il-

Iud in sola uoce ponimus. sciam
dalū intati faciam. Hoc in iu-
dea dī. in iſtī. m. n. ei. Ergo ubi
noticia ē. ibi nomē ē. qā ipsa
noticia nomē ē. Diē aliq̄s. Olagu
noīs ē hō ille. et hō ille magnum
nomē h̄t in p̄plo. forte qā mul-
tas syllas h̄t nomē illud. sō ma-
gnū ē nomē ei. Ergo nomē dei
paruu ē. qā duas syllas tantū
cōpletebit. et duab; syllas forma-
tur nomē dī. Vides m̄ u sit ma-
gnitudo noīs dī. Vbi. et. ma-
gnitudo ē noīs. ibi ipsū nomē
ridare oportet. Si ḡ magni-
tudō noīs. magnitudinē fa-
me. et noticie magnitudinem
uenientē intelligim̄. nomen
ipsū ipsā famā et noticie mag-
quā uoce aliquā. ut sonum
uocis ad aures uenientē in-
tellige debem̄. Ergo fama eius
et noticia ei. ipsū ē nomē ei. et
rursū ipsa noticia ei. n̄ ē ali-
ud quā fides ei. q̄ p̄ fidē solā
nē interi cognoscit dī. p̄ modū
et cognoscendō p̄ speciē. Fidē ḡ
dei ipsa ē nomē dei. p̄ qm̄ nē in
hōib; noticia ei habetur. u ad
huc ab hōib; p̄sentia ei. n̄ uid̄.
Puto iā obseurū ut abiguū
non ē quēadī in noīe dei sal-
uatur. qui in eo qd̄ de ipso sen-
tire potuit. et sentiendo cōdit.
uūtificat. et uūtificat libatur.
Rursū q̄līt nomē dī seūtificat.
qñ ab his a qb; cognoscit deus
honorat. h̄ dubiu. et si ei quē
iā p̄ fidē cognoscere meruum.

casti timoris. et dilectionis reue-
rentiā exhibem̄. Qd̄ ē uidetur.
Si nomē dei ē noticia ei. et fides
ei in nobis. m̄ne in noīe bapti-
zantur. qui in fide baptizant̄
pat̄s. et f. et s. s. Hoc ē. et. unū no-
men. et unū nomē. q̄ tūtatis p̄dicat̄
et unitas n̄ negat̄. Qñ ḡ bapti-
zas in fide pat̄s. et f. et s. s. in noīe
pat̄s. et f. et s. s. baptizas. Et h̄ no-
men. et. hanc fidē osteneris eū dieis
baptizo te in noīe. p. et f. et s. s. ut
implatur qd̄ septū ē. Corde credat̄
ad iusticiā. ore autē cōfessio f. ad. s.
Si forte q̄ dixit dīs ih̄e x̄. bapti-
zate in noīe pat̄s. et f. et s. s. si ip-
sū nomē noticia et fides intelli-
genda ē tūtatis. sufficiat̄
ad formā sacrañti cōplendā.
et sc̄ificationē p̄ficiendā sine
ūbor. platione eū sola fide
baptizandū immerge. Qui
enim dixit ut in fide tū-
tatis hōies baptizarentur.
n̄qd̄ dicatur docuit. s; qd̄
credat̄ ostendit. Quāp ne
forte in sc̄ificationē sacramēti
fidei. p̄fessio supuacua ēē ui-
deatur. oportet nos in eo
qd̄ dictū est in noīe. p. et f.
et s. s. ampli. aliqd̄ intellige.
quā si dictū fuisset. in fide
pat̄s. et f. et s. s. Plus enim ali-
quid h̄tē uidet̄ nomē q̄ fides.
Nā fides intus ē. et latet oe-
culta. donec noīari incipiat.
et uenire in manifestationē.
Tē q̄ppe nomē ēē incipit. qñ
noīari incip̄. et notificari.

ut cognoscatur: Et sic quidē
in nōie. p. 7 f. 7 s. s. baptizam
in cōfessione fidei. p. 7 f. 7 s. s.
Ipse enī dix. Ite docete ḍs. g. b.
e. i. n. p. 7 f. 7 s. s. Vocete 7 bap
tizate. Si tinges 7 tacet: tū
gis 7 n̄ doceas. Habet baptismā
re. s; docere n̄ habet. Crede g
& confite. loquere 7 merge.
ut in cōfessione lauentur q̄
mundanda s̄t. S; forte q̄ris.
ipsam p̄fessiois fidei formam
in p̄ficiendo baptismatis saē
mento q̄lem intelligi oportet
at. ad qd̄ būt respondendum
puto. illam ēē baptizandi for
mam quā dñs ih̄e xp̄e eū di
sciplos suos ab baptizandū ḍs
ḡtēs mitit. t̄didit dicens. ite.
docete ḍs. g. b. e. i. n. p. 7 f. 7 s. s.
Ergo recte fecis. si qd̄ ille p̄cep
tu ēēteris. Ille iussit ut in
nōie. p. 7 f. 7 s. s. baptizares:
tu m̄gis hōiē 7 dieis. ego bap
tizo te in nōie. p. 7 f. 7 s. s. Bene
sequeris formā institutionis.
dieis. facis qd̄ iussit. p̄fiteris
qd̄ instituit. S; dicens. Qd̄ ergo?
Si qd̄ forte p̄ ignorantia sine c̄
scientia erroris horz uboz for
mā n̄ tenens. tñ eū plena fide
hōiē baptizaret dicens. bap
tizo te in nōie pat̄s oīpotentis.
sive in nōie filii dei. sive in
nōie sp̄e. s. sive 7 qd̄ in actib;
aploz legim? in nōie dñi nr̄i
ihu. x. sive aliud aliqd̄ simile.
qd̄ quidem qntū ad expressi
onem uocis a sup̄dicta diē

di forma diuersum esset. sed
quantū ad p̄fessionē ueritatis
n̄ esset ētrariū. utrū ne uerū
baptismi sacramētū in illo con
stare deberet. Pot̄ant fortasse
ad hanc questionē tuā soluen
dam. plurime hinc inde rati
ones conducei 7 ostendi. q̄a n̄
eadēs fides constat. diuisitas ser
monis ab ipsa dūt̄rat sinceri
tate 7 unitate fidei n̄ disere
pans nich officiat. S; in haec
parte uisū m̄ est. auctoritate
poet̄ quā mea rōne interrogati
oni tūg respondendū. beatus
amb̄sū in lib̄ quē de t̄nitate
sc̄psit sic ait. Iuli qui negauer̄
se leire sp̄m sc̄m. quāuis bapti
zatos se dicent in ioh̄is baptis
mo. baptizati s̄t p̄ea. q̄ ioh̄es
in remissionē peccoz. in aduen
ientis ih̄u. n̄ in suo baptizauit
nōie. 7 io sp̄m nesciebant. quia
nec baptismū in x nōie sic ioh̄is
baptizare solebat acceperant. ioh̄is
enī licet n̄ baptizaret in sp̄u.
tam̄ xp̄m p̄dicabat 7 sp̄m. Beniq;
eū interrogaret ne forte ipse ēēt
xp̄e. respondit. Ego uos aqua bap
tizo. uenit aut̄ fortior me eū
non sum dignus calciam̄ta por
tare. ipse uos baptizabit in
sp̄u s̄co 7 igne. Ergo ubi q̄ nec i
xp̄i nōie. nec eū fide sp̄e sc̄i bap
tizati fuerunt. n̄ potuerunt
accipe baptismatis sacramētū.
Baptizati s̄t itaq; in nōie ih̄u
xp̄i. nec iteratū ē in his bapti
ma. s; innouatū. vnu. n. bap

tisima. Vbi autem non est plenius baptisatus sacramentum? nec puerum
nec species aliqua baptismatis estimatur. Plenius autem est. patrem et filium spiritum quod fateri. Si unum ne-
ges. totum subtrahit. Quia quoadam
si unum in sermone comprehendendas
aut patrem aut filium aut spiritum.
fide autem nec patrem nec patrem
filium nec spiritum sed abneges. plenius
est fidei sacramentum. ita et quoniam
patrem et filium et spiritum sed dicas. et
aut patrem aut filium aut spiritum sed
minus potestate. vacuum est
oportet mysticum. Denique et illi ipsi
qui dixerat. nec si spiritus sed sit au-
diuimus baptizari secundum peccata in
nostra domini. non ut per nos et huius
abundauit ad gloriam. quia iam spiritum sem
paulo predicante cognouerant.
Hoc etiam debet uideri. quod
quoniam et peccata tacitum sit de
spiritu. non editur enim et quod ubi taci-
tum fuerat. ex proximo est fide.
Cum enim dominus in nomine domini noster regnare
per unitatem nostrorum electorum est my-
sterium. nec a christo baptismate
spiritus separatur. quia iohannes in peniten-
tia baptizauit christum in spiritu. Hoc est
sideremus utrum quoadam in christo
nostra plenius esse legimus baptismatis
sacramentum. ita et spiritum secundum
tantum nuncupato. nichil de-
sit ad mysticum plenitudinem.
et ratione sequimur. quod quia unum
dixit. unitatem signauit. Si
christum dicas. et deum patrem a quo
unius est filius. et ipsum quemque
est filium. et spiritum secundum quemque
est filium.

est designasti. Scriptum est enim.
Hoc istum a nazaret. quem uenit
de spiritu sancto. Et si patrem dicas. et
filium eum. et spiritum oris eius. pariter
indicasti. tam id est corde co-
prehendens. et si spiritum dicas. et dico
patrem a quo procedit spiritus. et filium
quod filius quod est spiritus nuncupasti. Unde
ut ratione copulet auctoritas in
spiritu quem. recte baptizari non pos-
se scriptura indicat. dicente domino.
Vos autem baptizabimini spiritu sancto.
Et apostolus ait. Omnes enim in ipso cor-
pore in uno spiritu baptizati sumus. Unum opus quia unum mysti-
cum. unum baptismum. quia mortis
una per mundo. Unitas ergo opera-
tionis. unitas predicationis. non
potest separari. Hoc enimque ubi
beati abbrosum quidam de recte bap-
tizandi forma sentiendum sit
manifeste explanant. Videlicet
ergo qualiter in fide unitatis
solo patre vel filio vel spiritu sancto
nuncupato. plenius sit baptis-
matus sacramentum. et quoadam
sine fide unitatis. et tamen. si
mul nominatis imperfectum. dic
enim ubique fides integra queritur.
sic eadem fidei integritate ma-
nente. sine detinendo salutis
sermo uariatur. Verumamen-
te ecclesiastica consuetudo hanc po-
tissimum in baptizando formam
tenere elegit. quam ab
ipso seificatio auctore ex
prima institutione seruan-
dam accepit. Si quis forte querat utrum
in articulo ne-

cessitatis sufficere possit ad
plenū baptismū sacerdū. si fu-
erit q̄s in fide trinitatis sine
operatione uboz baptizatus.
ut q̄ si qui baptizauit loq-
n̄ potuit. siue q̄ ob festina-
tionē ut stupore imminentis
piculi. siue aliq̄ quaeūq; eav-
sa p̄uentus. dū baptizaret
locutionis memor n̄ fuit.
siquis ḡ forte h̄ querat. ego
de his que occulta s̄t iudica-
re nolo. p̄cipue q̄ nomī tni-
tatis hic n̄ audiuī. n̄ si ua-
fides fuit. cōfessio tñ fidei nō
fuit. Et h̄ qđem de eo qđ sit
sacerdū baptismatis. et de u-
bo sc̄ificante in p̄senti dieta
sufficiant;. Quare institutū

est sacerdū baptismi.

None restat demonstrare
quare institutū ē baptis-
mi sacerdū. et quare cōcēsio
que loco illi olim posita fu-
isse putatur. succedente bap-
tismo ablata sit. uel mutata.
Nam si olim p̄ cōcēsionē si-
milit ut n̄ p̄ baptismum
peccā dimittebant. qđ ne
cessit fuit ut ipsa cōcēsio
succedente baptismi sacerdū
mutaret. Cur aut̄ accepta
minus p̄fuisse eredat. que
neglecta n̄ min⁹ nocuisse
affirmatur? Sicut enī n̄
p̄ Euḡm dī. n̄ qđ renat⁹ fu-
erit ex aqua et spū. n̄ intra-
bit in regnū dī. ita oī p̄ le-
gē dicebat. mascul⁹ eius

40

caro p̄pueū cōcēsia non
fuerit. p̄bit aīa illa de p̄plo
suo. H̄si forte in h̄. qđ ille qui
non est baptizatus a regno
dei excludend⁹ dī. ille ū qui n̄
est cōcēsia p̄turus memora-
tur. quis uelit intellige. aptea
baptismū aliqd amplius ēferre
quā cōcēsionē. q̄ cōcēsio
suscepta. a p̄dictione tñ potu-
it libare. baptismū ū renatos
et ad gl̄am p̄dueere pot̄. Nam
illi antiqui patres qui sacerdū
cōcēsiois iustificationē p̄cep̄t.
a p̄dictione qđem seruabantur.
Si ad gl̄am regnū n̄ duebant̄.
donec ueniret ille qui sanḡne
fūb̄ rompheā ignē extingueſ.
aditū padisi rursū pateſac̄t.
et cōdentib; in se oīb; regni cele-
stis ianuā p̄cedens ipse p̄mis
ap̄iret. In hoc ḡ baptismū ampli
confert. q̄ renatos hinc exequi-
tes statī ad regnū mittit. qđ
tam̄ ex lūtute sanguinis fūb̄ ip-
sam aquā sc̄ificantis. donatur.
Si ḡ quis dī uelit idēo cōcēsio
baptismo mutatā. ut
in baptismō p̄fieat qđ cōcēsio
iplere n̄ potuit. fortassis ui-
debit uenient illi respondi
posse. q̄ h̄ qđ apli⁹ n̄ in bap-
tismo ē. ex baptismō n̄ ē. sed
ex baptis passione x̄ baptis-
mum sc̄ificante iplerū. idē
uero cōcēsionē fac̄e potuisse.
si illi paſſio x̄ in cooptionē
sc̄ificatiois adiuncta fuiller.
Nam in baptismō quantū

seit spectat ad liturę baptismi.
similiter ut in cœūcione remis-
sio tñ peccoz peipit. qd sicut
dictū est. qd iustificatis postea
aditus patre celestis panditur.
erue x̄ idonat. ppter ei⁹ modi
rōne alia mutatę cœūcioneis cau-
sam cōmodiorē fortisse. et mani-
festam maḡ pponendā putam.

In pcedentib; quodā loeo cū de-
saeram̄tis tractarem⁹. diximus
saeram̄ta oīa signa quedam esse
et que p illa datur gr̄ sp̄ualis.
Oportebat aut̄ ut sedm. peeslii
tempoz sp̄italiū gr̄arū signa
magis semp ac maḡ evidentia
ac declarantia formarent. ut
cū effectu salutis eset cognitio
iūtatis. Itaq; sub lege natālī p
mū data sunt saeram̄ta. deci-
mationes. saefieia et oblationes.
ut in decimatione quidē pecca-
toz remissio. in saefieis u car-
nis mortificatio. in oblatione
aut̄ boni op̄is exhibitio signa
retur. s; erat obscuria signi-
ficatio hec in saem̄to decima-
tionis. u hō de his que possi-
debat partē obtulit. partem
retinuit. ut ad hē modū in
eo. s; qd im̄perfectionis et defectus
fuit. sibi tribueret. qd si ad bo-
nitatē spectabat dō ip̄putaret.
Hoc s; uoluēt nouē partes re-
tentę. qd nouenari signū ip̄se
ctiois ē. a denario pfecto defici-
ens. Ppter aut̄ qd obseurum si-
gnum fuit emundatiois in de-
cimatione. data ē cœūciso. ut

tutem iustificatiois evidenti⁹
demonstraret. qn dictū ē hō.
ut portionē carnū sue n̄ qdem
supfluā. s; illi qd supfluū erat
in hōe signū auferret. ut p
hoe agnosceret. qd culpā quam
natura p illā partē corporis tra-
heret. gr̄a p saeram̄tu cœūcisi-
onis emundarer. s; qd cœūciso
eas tñ que foris sunt enormi-
tates ap̄utare pot̄. eas u que
int̄secus sunt pollutionum
sordes mundare n̄ pot̄. uene-
post cœūcione lauachrū aque
torū purgans. ut pfecta iuli-
cia signaret. Rursū qd p̄oris
ppli qui sub timore seruiebāt.
mundacio laboriosa fuit. p̄tē
saeram̄tu cœūcioneis in carne
que dolore h̄t. illi datū ē. no
uo aut̄ pplo qui uoluntate et di-
lectione seruit. saeram̄tu ita-
catiois in lauachrū aque que sua-
uem h̄t purificationē. propositū
qd sie quidem rōne reddendam
estimam̄. p eo qd saeram̄tu cœūci-
sionis mutatū est. et saeram̄tu
baptismi institutū. Quando
institutū sit saeramentū

Queritur et quando baptis-
mū institutū sit saeram̄tu bap-
tismi et quo deinceps n̄ fuit
sicut illud negligē. qn illud
suscepit debitū fuit. s; qd
sup hoc diuisit plurimū estimā-
tiones. dli dieunt ex eo insti-
tutū baptismū qd xp̄e nicho-
ceimo nocte ad se uenienti

44

similans ait. nisi quis renatus
fuerit ex aqua et spiritu non fuerit.
Aliud dicunt institutionem baptis-
tismi ex eo incepisse quod Christus per
resurrectionem suam in celum ascensum
surus discipulos ad predicandum
misit dicens. Ite docete omnes
g. b. e. i. n. p. et f. et s. s. Quidam
institutionem baptismi ex eo
cepisse putant. quo Iohannes in
aqua baptizare cepit. predi-
cans baptismum in spiritu. Aliud
in passione Christi quandoque
matum est. oia uetus testamenti
sanctorum finem accepisse. et noui
et ordinum putant. Comodius
autem uidetur. ut dicam baptismum
suum prius per Iohannem. et deinde
per Christum sine predictis aliis ali-
quidem. solus ne a Christu*s*uetudi-
ne abhorret in usum predi-
cationis. nouissime autem quandoque in uni-
uersitate mundi predicatores
baptizare missi sunt. gene-
raliter institutum. videntur
ab his tantum tempore distingui. Pri-
mum enim anno baptismum esse uer-
sio sola statum habuit. et susci-
pientur ad iustificationem.
sine baptismate. Nouissime
autem per conciunctionem solus bap-
tismus statum habet. et celebra-
tur ad salutem sine conciunctione.
fuit autem medius tempus
quoddam. quandoque et conciunctione et
baptismus simul coeterum.
aliud. et conciunctione ut finire
tur. aliud. et baptismus ut
firmaretur. Oportuit nam et ut

& illa que finienda erant ne
quaquam subito ut precipitantur
sunt. paulatim et quasi cum quadam
reuentia dimittentur. ut ostendent
bona fuisse in tempore suo.
& similiter que incipienda erant.
non subito in auctoritate assume-
rentur. sicut cum mora et quietate
inchoarentur. ne uelut aliena et
preter rem aliunde indueta
subito putarentur. Illa ergo dimissa
sunt. non precta. et ita instituta
sunt non usurpata. ut diuinum
in consilio auctoritas ubique
seruaretur. et humana causa
ne diuina opera reprehendere
auderet. ammoneretur. Quia uis ergo
in passione Christi per quam Christum
sunt omnia veteris figura status
finem accepte accepit. et noui est
institutio sancti ordinum. tam
& prius aliquanto tempore. et noua
inchoata sunt ad iuetudinem.
& uera postmodum aliquidem
tolerata sed in dispensationem.
Simul ergo fuerunt utque tempore
illo. siue anno passionis. siue post
ab eo quandoque inchoata sunt no-
ua. donec per modum uetera
sunt interdicta. et in isto me-
dio tempore quod fuit baptismus cum
concunctione ab inchoatione sua
usque ad passionem Christi. hoc fuit
concunctione cum baptismate per passio-
nem Christi. usque ad illud tempore quo
ipsa concunctione in statu suo
ad remedium cepit. prohiberi
sicut enim anno passionis ipsa
conciunctione in statu suo ad reme-

drum suscipiebatur. et tamen
tunc et baptismus sine piculo
salutis non continebat ab his quibus;
predicabat. ita per passionem bap-
tismus quasi in statu suo susci-
piebat ad salutem. et tamen et te-
cumenisio sine piculo salutis non
continebat. ab his quibus finis
eiusmodi manifestabatur. Postquam
autem dictum est. si ecumenicus
christus uobis nichil predixit. iam dein
cepit non poterat ecumenisio ad sa-
lute peccati. sic prius. per quam di-
ctum fuerat. masculus cuius
spiritus caro ecumenica non fuerit.
pabit autem illa de populo suo. non
potuit ecumenisio ab his dum
tarat quibus iniuncta fuerat
sine piculo salutis clementem.
Bursam quemadmodum in principio
baptismus a iudeo secundum solum
sanctorum dabantur. ut huiusque bap-
tismi traxerint usum non nouant.
erudirentur. sic in nouissimo
a quoddam fidelibus ecumenisio di-
spensatorie secundum solum sacra
mentum suscipiebatur. ne huius
qui ecumenici osueuant scandalizarentur; **Quando hoies**
obligari ceperunt precepto
pereundi baptisimi.

Si ergo queritur. quando
hoies obligari ceperunt
debito pereundi baptismi.
hoc iurati et ratione absentiae
cum expedit. ex eo uniusque;
obligari cepisse debito bap-
tismatis suscipiendi. ex quo
ut per institutionem esilium

preceptum. uel an institu-
tionem esiliū precepit baptismum
di. Qui enim nec prius continebat
esiliū. nec postea ignorans suisse di-
catur. ad quae diuine institu-
tionis noticia puenisset.
nisi ei culpa obstitisset. Quod
garde nichodemo dixit. non esse
renatus fuerit ex aqua et spiritu
non per uerbum dei amico reuelatum
est esiliū. Quando uero per ea dixi.
ite docete omnes gentes in nomine patris
et filii informandis omnibus; ergo
situm est preceptum. ubi quidem
genialis institutio facta est.
que ex eo unusquisque debito
rem habuit. quo ad ipsum predi-
cantibus apostolis numeris uerbi
preceptum institutionis puenisset.
Qui autem interius longe positi
aut prope in occulto constituti
non cognita institutione
diuina forte ab hac uita
subducti sunt. hoc de ipsis
mei sentiendum uidetur.
quod de illis qui an ipsam
institutionem sive in spiritu
sive in lege fuerunt. quia
quod illis fecerunt tempore. huius
opera est absentia. Si quis autem
principiarum esse uelit. et adhuc
enimmodi aliquis in ignorantia
gionibus et remotis terrarum
sedibus degere contendat. qui
forte mandatum diuinum

42

de peipiendo baptismatis
sacramento n̄ accepit: ego
ut nemine talem ēē: uel si
forte alijs est: si ei' culpa n̄
oblitusset: audire & seire po-
tuisse: ac debuisse sine eun-
eratione affirmo: maxime
eū scriptura euidentē clamet.
in omnē. e.s. e.m i.f.o.t.u.e.
Si ḡ in omnē. t̄. s. coꝝ: i oī
nā qđē ut audit̄ sunt et
reptores adēpnant̄: ut au-
diti n̄ sunt. p culpa sua et
ignorantes ignorantur: et
non saluantur: Et h̄ de tēpe
institutionis baptismi: & de
debito peipiendo baptismi
dicta sunt: Q'd distet inter
baptismū iohis & xp̄i: & de

biq; quantū ad formam gr-
teriore idē fuit. s; qntū ad
effectū idē n̄ fuit: q̄ illie sa-
crāmētū solū fuit. s; remissio
peccōꝝ n̄ fuit: hic aū & saē
mēti forma apponitur: & ut
saēmēti parit in remissionē
peccōꝝ condonatur: Si p̄
datū p̄ceptū baptizandi
alijs saluari possit: n̄ actu
alit p̄cepto sacramento

Solent quidam baptis-
siue curiose siue mi-
sticose inq̄rere: utrū ne
alijs p̄ indicētū & publicē p-
positum baptismatis sacra-
mentū saluari possit: nisi
actualit̄ ipsum saēmētum
baptismi peipiāt. Videntur
enī rōnes manifeste ēē: & hūt
auctoritates multas: si tam
habe dieendi sc̄ qui n̄ intel-
ligunt: Primū q̄ dictū ē:
nisi quis renat̄ fuerit ex aq-
& spū: n̄ p̄ int̄re i.r.d. & itū.
q̄ eredit̄ & baptizat̄. f.s.e.
Et s̄ alia multa talia: qb;
quasi astrui uidetur: nul-
lom̄ saluari posse eū q̄ hoc
saēmētū n̄ hūerit. q̄cqd p̄t̄
h̄ saēmētū hūerit: Si fidem
pfectā hūerit: si spem: si ca-
ritatē hūerit: et si cor con-
tritū & humiliatū hūit.
qđ d̄s n̄ despic̄: uerā peniten-
tiā & de p̄teritis: firmū: ap-
petitū de fut̄is: q̄cqd hūit sal-
uus esse n̄ pot̄ si h̄ n̄ hūit:
& h̄ totū ita ipſis uidet̄

Iforma baptismatis iohis: & xp̄i
H̄ter: baptismatismati xp̄i
iohis & baptismi xp̄i: h̄ dulan-
tia est: qđ in baptismō iohis
p̄ int̄inctionē aquę solum
saēmētū dabant̄: in baptisma
te u. x̄ eū saēmēto et res sa-
ēmēti peipit̄: Iohes aū peccō
res aqua tñxit: & peccata
offentib; penitentiā injun-
xit: xp̄e baptizat̄: & peccā
dimittit: Ille baptizans
uenturū & baptizaturū
in spū baptizauit p̄dica-
uit: hic baptizans ad re-
missionē peccōꝝ sp̄m infū-
dit: Ille hōies baptizaban-
tur in nōie uenturi: hic
hōies baptizant̄ in nōie
p̄. & f. & s.s. Saēmētū ḡ ut̄

pter hoc quod scriptū ē. nisi
quis renatus fuerit ex. a. & s.
n̄ int̄bit. r. d. c. t̄n̄ siq̄ q̄rat
quid factū sit de illis qui pro
xpo sanguine effuso sine saēmto
aque ab hac uita t̄nsierunt.
dicere n̄ audent eī modi saluos
non ē. & t̄c ostende n̄ possit.
hoc in eo qd̄ sup̄ memoratū ē
scriptū ē. dicē t̄n̄ n̄ audent
quia ibi scriptū non ē. ido ne
gandū ē. Qui enī dix. n̄ q̄
renat. f. ex. a. & s. n̄ addidit.
ut effuso sanguine uice aque.
& t̄n̄ uerū est q̄muis hie sēp-
tum n̄ ē. Nā si salu' est q̄ p̄
dm̄ aquā suscepit. q̄re non
multomaḡ salu' ē. q̄ p̄ dm̄
sanguine fundit. Plus enī est
sanguine dare. q̄m aqm̄ accipe.
Illiud. H. qd̄ qdā dieunt. p̄te
rea saluos ē q̄ sanguine sum-
dunt. q̄ eū sanguine et aqm̄
fundunt. & ipsa aq̄ q̄m sum-
dunt baptisma peipiunt.
quā sit fruolū patet. Si. H.
p̄ humorē aque qui eū san-
guine eruoris de uulnib;
manat. baptizati dieuntur
qui int̄ficiunt. ḡ q̄ suffo-
cant ul̄ subm̄gunt. ul̄ alio
quolibet ḡne mortis u. san-
guis n̄ funditur oeciduntur.
baptizati n̄ st̄ in sanguine suo.
et frustia mortui sunt. p̄
xpo. q̄ humorē aque quem
intra corpus h̄uerunt non
effuderūt. Quis h̄ dicat. Er-
go in sanguine baptizat qui
pro xpo m̄ oritur. qui et si
sanguine non fundat er uulnē.
dat uitā que p̄ciosior ē san-
guine. Nam sanguine funde
posset et si uitā n̄ daret. et
minus ēt sanguine fundere.
q̄m uitā dare. bene ḡ sanguine
fundit q̄ uitā ponit. p. x. & h̄
baptisma suū in litute saēm-
ti. sine qua sic saēmū ipsū
aceepisse n̄ p̄dest. ita cū illa
habetur. saeram̄tu h̄re n̄ pos-
se n̄ nocet. Verū ḡ est. q̄muis
ibi dictū n̄ ē. q̄ qui. p. xpo
morit. in x̄ baptizatur. Ica
inq̄unt uerū ē. q̄muis ibi
dictū n̄ est. & iō uerū ē q̄a
alibi dictū est. etiāsi ibi di-
ctū n̄ ē. Q̄ enī dixit. n̄ quis
renat. f. e. a. & s. n̄ p̄ int̄re. r.
celor. ide ipse alibi dix. q̄ me
infelix fuit e. h. ēfitebor & e.
e. e. p. m. Qd̄ ḡ ibi dictū n̄ ē.
subintelligendū t̄n̄ ē. q̄muis
dictū n̄ ē. videte ḡ qd̄ dieunt.
Ideo inq̄unt qd̄ dictū n̄ ē sub-
intelligendū ē. u. dictū n̄ ē
q̄muis alibi dictū ē. Si. ḡ h̄ in li-
loco subintelligend. u. dictū
non ē. q̄muis alibi dictū ē. q̄r̄
similit̄ et de fide subintelligend
n̄ ē. q̄muis alibi dictū ē. q̄ credid
in q̄t in me. morte n̄ uidetur
ex aq̄ & s. n̄ p. i. r. d. ipse dix.
qui ed̄ in me. n̄ moriet. v.
dut ḡ nega fidē. aut ēee
de saluationē. Qd̄ t̄ uidet.
vbi fides ē. u. spei ē. n̄ al-

ritas est. deniq; ubi plena xp
fecta latus saemti est. salus
non e. qa. solu saemtu n est.
Vlo n e. qa habi n pot. Qui
habit mqr b. fuit salu erit.
Fec g dubiu n e. q; n fides
est. r baptism est. sal est. Et
quid sequit. Qui g n edidit.
dēpnabit. Quare ita dice uo
lunt. Qr n dīy. qui n edidit
r baptizat n fuerit. dēpnabit.
sic dīyat. q; edidit r b. f. salu
erit. Qr. h q; ede uolunta
tis e. r q; fides ede uolenti de
e n pot. Et idēco in eo qui
n edidit semp pua uolunta
arguitur. n necessitas nulla
e pot. q; ad excusationē pre
tendat. Baptizari au in uo
luntate e pot. et qm n est
in possibilite. r idēco ite
uoluntas cu deuocione sue
fidei n despici. quāuis ab
eo qd foris est saemto aque
peipiendo articulo neceſſi
tatis spedit. Vis nosse ple
nus utru ne ro hec alicubi
auctoritate manifestiori se
pber. qm s; r ille q; sup come
morauim auctoritates tam
manifeste uideant. ut de iu
tate ipsarū dubitari n pos
sit. audi tm adhuc aliud.
si forte euidenti t demonst
ri psit. de quo dubitare n de
bet. Beat aug. in lib de unico
baptismo sic ait. Etia atq; r
vidans inuenio n tm passi
one. p noīe. r id qd deerat

43 14

baptismo posse implere. s; et
fidem effusionē q; cordis. si for
te ad celebrandū mystium
baptismi in angustis temporis
succurri n potest. vides quod
manifeste testatur. fidem et
cordis effusionē bone uolunta
ti ad salutē sufficere posse. ubi
uisibile saemtu aque ex ne
cessitate contingit habi n posse.
S; ne forte otrietas aliquet ee
uideatur. in eo qd p ea in libro.
restitutionē exēplū de latne
qd ad hanc sententia in qua
dīyat effusionē sanguis. siue
fidem et cordis effusionē uice
baptismi implere posse cōpro
bandam assūplerat. ipbaut
dieens. In qrtō libro cu dicerē
uice baptissi posse h̄e passi
onē. n satis idoneū posui illi
latronis exēplū. qui utrum
non fuerit baptizat incertū
est. S; cōsidare debes. qa in hoc
loco exēplū tm qd ad pbatio
nem sententie adduxat. cor
rectionē rexit. ipsam senten
tiā non impbaut. Quod
si putas idēco sententia ip
bandā. q; exēplū correctū ē.
g falsū ē qd dīyat effusionē
sanguis uice baptismi posse
h̄e. qm ad illud pbandū exē
plū ipsū positū ē. Non enim
ait cu dicerē uice baptismi
posse h̄e fidē. s; cu dicerem
inqt uice baptismi posse h̄e
passionē. qmuis utruq; in
ipsa una sententia posuisset.

Si ergo ad id qd' dixit uicē
baptismi posse h̄c passionē.
exemplū positū ē. cū ipsū sine
ambiguitate ulla uerū ē
conset. patet q̄a exemplū p̄
modū correctū est. s; senten-
tia n̄ ē sp̄ata. Oportet ḡ
ut aut confitearis uicem
baptismi in articulo necessi-
tatis fidem uerā. coniunctionē
cordis implere posse. aut o-
stendas q̄lit fides ua & caritas
non ficta habi possit iū salus
n̄ sit. n̄ forte dicē uelis nem-
nē fidem ueram & caritatē
uerā h̄c posse. q̄ uisibile sa-
cramētū aque n̄ sit baptiza-
turus. Qd tñ qua rōne ut
auctoritate p̄bes ignoro.
S; nos interī n̄ etendimus
utrū alijs qui baptismi
sacramētū p̄ceptur n̄ ē uita
h̄c possit. hoc solo dūtaxat
ostante. q̄ siq̄s ēt q̄ hec ha-
beret. et sine uisibili sacra-
mēto aque p̄ire n̄ posset. Olul-
ta sunt alia que sup̄ h̄ ad
pbandū adduci potuissent.
s; nos que sup̄ius in tracta-
tu sacramētor̄ ad id ipsum
pbandū possum? nequaqm̄
itū replicanda putamus;
de sacramentis neophyto

Neophytus nouici⁹ rum.
int̄ptatur Neophyt⁹ uo-
catur nup̄ ad fidem cūsū.
sue rūdis in disciplina re-
ligiose q̄uisonis. Nouit ad
fidem oīsi uisibilib; sacra-

mentis instruendi sunt. ut
p ea que uident. intelligent
que n̄ uident. admonendi sunt
eiusm̄ ut osident nouā n̄ ē
fidem in qua noui s̄t ip̄i. qm̄
ab inicio mundi sic nullo t̄p̄
defuerit fideles & iusti memb̄
xpi. ita ab inicio nūquā de-
fuerunt sacramēta salutis q̄
peccarunt in p̄parationē & si-
gnū redēptionis. que cōpleta
in morte x. Prima nāq; etate
abel agnū obtulit in sacrificio
figuram mortis x. Sed a etate
noe archā in diluvio gubernā
uit. sic xp̄e eccl̄ia int̄ fluel
temptationē regens. m̄ḡi
non sinit. Tercia etate abrahā
p̄ filio oblato arietē macta
uit. sic ds pat̄ ubū suū. p̄ si-
lute mundi obtulit. in quo
tam̄ diuinitate inuolabili
pmāntē. sola humanitas do-
lorem mortis sustinuit.
Postea eductus. p̄pli usrl de-
egypto p̄ mare rubrū in co-
lumpna ignis & nubis. sicut
fideles dī de tenebris p̄ecē lili⁹ in-
tū. renouati p̄ sacramētū bap-
tismi x sangñe osētū. ipsū fide-
quentes in quo ē & nubes hu-
manitatis. & ignis diuinitatis.
Quarta etate in iherusalem regnū
p̄pli dī sublimat̄ t̄pale. p̄figu-
rans etnū. in quo p̄nceps pa-
cis. pat̄ fūti seli. fideles suos
ad uisionē etnē pacis induer-
tū. Hui⁹ au regni exordiū dāuid
eritit q̄ p̄ multis t̄bulati

ones pbarus & glorificat
pacis successorem filiu reli
quit. ut ostendat q ad fu
ture pacis qetē puenire n
possint. qui in presenti ui
ta contē temptationes & tri
bulationes uincendas for
tes n fuerint. Apēt h q in
sabbo scō paschalisi sollepmi
tatis baptizandi sunt. q.
ta ebdomada qdragesimal
obseruantie. que etinente
nobis arma ministrat. & in
qta eiusdem ebdomade fe
ria. catherizandi deferunt
ad eccliam. ibi auditi & in
struendi qit cont spitaless
nequicias sunt pugnaturi
s. tñ usq; ad sabbm paschal
sollepmi tatis eoz baptism
differtur. hoc attendente
ecclia qd q ad agonē in pse
ni uita uocantur. in spe fu
ture qetis baptizant. Quin
ta etate ppis p peccā sua
in babylonē captiu' dueit.
& rursū do miserante post
lxr. annos soluto captiu
tatis iugo ad terrā suā re
uocatus. qm ppis di qui in
hac uita que septenario di
erū uoluitur. uanitati et
ofusioni subditus morta
tis iugū portat. p finem
enī corruptione libatur.
die g ab inicio nullo repr
sacramēta di defuerit. quib
fidelis ppis ad pceptionem
inuisibiliū nutret. & rei

taretur ad cognitionem.
ad ultimū sertā etate de lig
ne nat ē. siō sertā die de
tra ūgine pñi hō ē plasmat.
Ipse g qsl̄ esumatur oīū cū
ad uirilem etatē puenisset.
xxx. etatis sue anno a iohē
baptizat ē. n necessitate. s;
dispensatioē. ut lauachrū
emundandis selficaret. De
hinc aplos ministros euglū
conuocans regnū celoz uen
turū pdicare cep. & nouissi
me in esumatioē oīū semet
ipsū hostiā. p mundi redēp
tione in ara erueis offerens.
mortē sustinuit. ut eden
tib; in se mortis timorem
tolleret. & a morte resur
rexit. ut p se morientib;
spem uitę & resurrectionis
daret. Postea ascensur in eg
los. diseplos in mundū uni
tū misit. docē & baptizare
om̄s. g ut uocarent q pecc
dente seqrent ad uitā. hec
sunt sacraūta fidei. tane. ab
inicio edita. in fine edenda.
fine fine. pfecta. Hec st qd;
cathezrandos imbui. & eoz
qui saēmto nouitatis re
genandi st. fidē salutari
ofessione. pndam exigimus;

Cathēcum in **De catheziza**
instruetus ut audi tione.
ens int̄p̄tat. Cathezizare
enī ē instruere. qm bapti
zandi p̄us instruunt. & do
centur. que sit forma fidi

xpiang. in qua eos saluos fieri et saemtū salutis suscep-
oportet. sic scriptū ē. Ite docete o. g. b. e. in. n. p. r. f. r. s. s.
Pri docete p ea baptizare. Vocate ad instructionē. baptizare ad emundationē. Vocate ad fidem. baptizare ad remissionē peccoy. Ideo docete quia q̄ cōlde-
rit. iō baptizare. q̄ q̄ bapti-
zat̄ fuerit. salu erit. Hę ḡ
forma cathezationis a p̄mis
tp̄rib; xane fidei instituta ē.
Quę tē quidem necessario sal-
seruabit̄. qm̄ adultis et intelligi-
tiā h̄ntib; p̄usquā ad baptisimū
saemtū accedent. regula fidei
xane uiciabat̄. ut ut sponte
fidei adq̄escentes digni rege-
natione sp̄itali iudicarentur.
ut cōde nolentes. m̄to a per-
ceptione saemtī di uelut in-
digni repellent̄. Ad obtinen-
dam quippe salutē idēo arbi-
triū hōis cōsulendū est. qm̄
op̄ salutis uoluntariū ē
oportet. C̄ hoc qdē a p̄nei
pro sic factū est. Postquā aut̄
ad fidem multitudo gentiū
intuit̄. sā nē et in his qui
a fidelib; gnant̄ parvulis
eadem forma seruat̄. quos et
ip̄sos mat̄ ecclia. p̄uida dispē-
latione saemtō salutis in-
teri carere n̄ uult. ne for-
te ipsa dilatione a salute
alieni fierent. si n̄ pcepto
saemtō salutis subito ab
hae uita exirent. Congruē

ergo. p̄usa est. illū medi-
na salutis. ut saemtō fidei
baptizent̄. et paltius fidem
deo rec̄ilientur. q̄s paltius
pecc̄m alienatos constat ē et
deo. Institutū ē itaq; ad hoc
nouū saemtū. ad cathezran-
dos parvulos. exorizandos.
iniciandos. et deūm baptizandos.
in quib; parvulis audit ec-
clia. et interrogata responderet
spondet. donee ipsi ad int̄-
ligibiles annos p̄ueniant̄. et
sacramēta fidei et caritatis et
sp̄ei p̄ se intellige ualeant
et seruare; **De exorcismo**
Exorcismus de ḡeo in lan-
cū adiuratio d̄r. Exorcis-
tū sunt q̄ sup cathecum
nos siue energuminos. et eos
qui h̄nt sp̄m ūmūndū. inno-
cant nom̄ dñi ihu. diuina
lūtute obiecta adiurantes
eū ut eḡdiat̄ ab illis. Dece-
ḡ p̄ cathezationē exorcis-
mus sequitur. ut ab eo qui
iam fide instruet̄ ē adiuli-
ria ūtus pellatur. Tria q̄
sunt usq; ad susceptionē
nouitatis pficienda. q̄bus
baptizandus q̄si uicipit et
nutritur. et usq; ad integrat̄
nouę uite pmouet.
Hę aut̄ sunt cathecismi
orōnes. Primū itaq; ca-
therizarur baptizandus.
ut ad fidem. p̄prio moue-
tur uoluntatis arbitrio.
deūm exorizat̄. ut ab eo

diaboli potestas iniqua pel-
latur. Additur et oratio. ut
gratia preueniat et subsequatur.
que uires probent libo arbitrio
et qua, p[ro]cul fiat umilia ma-
ligni spiritus illusio. forma gen-
eris in h[oc] modu pficit. Sig-
natur primo baptizandus et u-
cis signaculo in fronte. in pe-
ctore. in oculis. in naribus.
in auribus. in ore. ut totius
corpis sensus hoc signaculo
munitur. cui utilitate omnia
nra saemta coplentur. et oia
diaboli signata frustatur.
Postea datur sal benedictum
in os eius. ut sapientia edatur.
fetore careat iniquitas. et ul-
tra non potescat a umbribus ui-
ciorum. Deinde exsufflat maligni
fortis. ut spiritus spiritu pellatur.
Postea tangunt ei aures et
nares cum salvia. ut tactu
signe sapientie. et aures ei ap-
antur ad audiendum iubum di-
et nares similitudine discernere
du odorem uitrum et mortis. hoc
est saemtum aptionis quod dominus
in euangelio significauit. quoniam
aures et os tetigit surdi et
muti dicens. effeta. quod est
adapire. De his quae errorizati
done sequuntur in baptismo.

Huiusque completus. uenit
saeculos ad fontem. et selectur
fons in nomine. p[ro]p[ter]a f[est]u[m]. et ss. ut
seitas saemtum non ex eo quod mi-
nistrat. sed ex eo qui seini-
cat. stare sciat. sic scriptum

est. hic qui baptizat. Sic
enim nec a bono melius dat.
nec a malo percepit. quia
seitas saemtum dicitur in mortu-
ministrantur. sed in sefciantis
litute perficit. tradit et nouit
uite auditorib[us] simbolum fidei.
in quo apostolus doctrina forma
existit. Postmodum oblatus ad bap-
tismum parvulus. et interrogatur
a sacerdote. si abrenieiet satana
non et obiit. opib[us]. ei et obiit. pom-
pus ei per ora gestantum re-
spondet. ut qui aliena ini-
quitate obligatus est. aliena si-
de confessione saluet. Post
abreniationem factam. unguit
oleo sancto in pectore. tanquam
munitur aduersus hostem.
ne ei deinceps imunda et
noxia persuade possit. Vnguis
et inter scapulas. ut portandi
oneris uigor est. ut fortitudinem
accipiat ad portandum onus domini. Deinde interrogatur
si edat in domini patrem.
et f[est]u[m]. et ss. unam esse catholica ec-
cliam. remissionem peccatorum et
uitam eternam. Sub hac ergo fidei
responsione. tunc missione a
sordibus ueritatis abluit.
et nouum hominem induitus. tri-
duane morti christi esepelit.
sic ait apostolus. Qui enimque in christo
baptizati sumus. in morte
ipsius baptizati sumus. Con-
sepulti. Huius sumus cum christo per bap-
tismum in morte. ut quoniam
resurrexit christus a mortuis.

ita et nos in nouitate uite
ambulemus. Trina etiā tūsio-
tua est cogitatiois. locutiois.
et opatiois emundacio. Cōpletis
autem baptismū saēmīs. p̄ quam
baptizat a fonte asp̄ ascendit.
saero cōsulate in uertice un-
gitur. ut sp̄m x̄ participando.
mito deinceps x̄anūs appelleſt̄.
coheres regni et gl̄e sacra uinc̄
one effectus. Exinde traditur
x̄ano uestis candida. ut qui
p̄me natuitatis decorem ue-
tustatis pannis obfuscariat.
habitu regnatiois gl̄e p̄ferat
indumentū. Legit̄ et p̄ saceram
unctionē eius caput saero
uelamine. ut intelligat se
d̄y ademate regali et saecora-
li dignitate potiri. Ad ultimū
mū datur cereus accensus
in manu ei. quatinus ipse
doceatur illud euglieū quo
dicit̄. Si lucet lux uerba
corā hōib; ut uideant uera
opa bona et glorifcent pa-
trem uīm qui in celis ē. hāc
et lampadem si inextingibile
seruauit. int̄ uigiles sapien-
tes cū sposo eccl̄sti ad nupti-
as int̄ibit.

Patrum uocantur qui
paruulos ad baptismū
offerunt. et p̄ ipsis sponden-
do quasi fideiulores ad dñm
fūnt. Huius p̄cepta patrū uo-
cantur. q̄ regnandos ad
nouam uitā offerunt. et
quodām auctores fūnt

ipsius regnatiois noue. De q̄b;
placuit patib; ut p̄ singulos
baptizandos patrū singuli i;
admittent̄ i. tūmī unus sui
uir siue mulier. p̄ p̄ea fortis-
sis. ne sp̄ialis cognatio cui re-
uerentiā exhibere oportebat.
passim diffusa in matrimoniu-
copula obēe potuisset. S; que
dam eccl̄ie hanc cōsuetudinem
non seruant. plures ad suscep-
tionē paruulor̄ admittentes.
Hoc similit̄ sanctitū est. ut
aliū in baptismō. ut in cris-
mate hoc ē in confirmatione
in filiolū n̄ suscipiat. qui
ipse baptizatus n̄ ē ut cōfir-
matus. S; nec monachi cō-
patres ut cōmatres facere
possunt. q̄b; eiusmū cōmēta
familiaritatis phibuntur.
Patrū fideiulores st̄. p̄ his
quos in baptismō suscepunt.
ut eos cū ad legitimā etiā
pueṇint admoveant fide-
rectā et cōsolationē bonā cu-
stodire. dñ oīa symbolū et
orōne dñicā et ipsi teneant
et eis insinuent; p̄ quoy si
de sponsione fecerunt;

Ve rebaptizatione.
Ap̄s dicit. Unus dī. una
fides. unū baptismā. q̄b;
ergo unū ē. cōmīari n̄ p̄
Quāp̄ rōmabili diffinitiō
a sc̄is patib; institutū est.
ut qui semel baptismū sae-
mentū peccisse cognoscet̄.
nulla ratione illud itato

accipiat. siue in ecclia siue
 est ecclia. hoc est siue a catho-
 lico. siue ab heretico. siue de-
 mōq; a fidei siue ab infide-
 li. cuiusq; edicione. et atque aut
 serus plōna illud accepit.
 tantum sedī fidem rectā
 catholici baptismatis for-
 man accepit. ratū ēstare
 debebit. necnulla tōne potit
 itari. Quod. p. bonū acce-
 pit. qd̄ bonū n̄ iudicetur.
 et si a bono n̄ accepit. Hō
 enī illius erat a qd̄ accepit.
 ut pōcl p quē accep. qd̄ bo-
 nus n̄ fuit. s; illi in cui
 nōie accep. qd̄ semp bonus
 malū dare n̄ potuit. ppter
 hoc eos qd̄ ab hereticis in no-
 mine trinitatis baptizati
 sunt. cū ad unitatē ecclie
 redeunt. n̄ rebaptizare s;
 unctione ēsmatis. ut ipso
 tione manū recēiliare catho-
 licę ecclie antiq; patrū tra-
 dicio instituit. sic pdem
 arrianos p ipositionē ma-
 nus occidens. p unctionē
 sū sacēsmatis ad ingressū
 catholice ecclie oriens re-
 formauit. Nā qui solum
 saēmtū foris accepunt.
 int̄ p ipositionē manus
 spm accepunt. Placuit
 tam̄ eos qui se baptizatos
 nesciunt. et sui baptisma
 ris testes n̄ hñt. sine eun-
 ctatione baptizare. quia
 itatū dico n̄ debet. qd̄ fa-

ctum ēē nescitur. Querit
 & de his qui minime. p. 10
 cose baptizant. utrū uerū
 et plenū saēmtū baptismi
 peipiunt. s; sciendū. qd̄
 aliud est aliqd loco ut
 lusorice dare. siue accipe.
 et tñ uelle dare raccipe.
 & h̄ oīno intendē ut de-
 tur. et accipiat. qd̄ loco
 se dat ut accipit. aliud
 aū aliqd age qd̄ formā il-
 lius in ope hñt. et tñ hoc
 nolle age neq; intendē
 ut h̄ agat. s; aliud aliqd
 quodcumq; vbi ḡ inten-
 tio baptizandi ē. et si re-
 uentia debita in agendo
 non ē. quia oīno agitur
 et hoc intendit. nec tñ sine
 culpa agentis. qd̄ qd̄ agit
 & intendit. n̄ digne agit.
 Ridiculū aū oīno est. ut u-
 intentio agendi nulla ostet.
 opus ēē dicit p spēm qn-
 dam assimilatā op̄i. n̄ p̄li
 assūptā. s; forte. puenien-
 tē alio qeūq;. Eiusm̄ est
 qd̄ qd̄ impiū estimant
 uba illa qd̄ ad officiendam
 eucharistū instituti s̄t.
 a qeūq; plōna seu in quo
 cūq; loco ut qleūq; inten-
 tione sup̄ panē. et unum
 oblatā. effectū. sectiois
 et sc̄ificatiois h̄re. quasi
 sacramēta di sic instituta
 sint. ut nullā opandi rō
 nem admittant. s; tumul-

ruosa quadam et violenta
atq; irrationabili primaria si-
ne omni intentione aut uo-
luntate opantur ad esse
et tu pedant. Ergo filium
meum forte ad balneas tu-
leram. Veni ad agm. n ut
baptizare s; ut balnear e
non ut sacramentum dare s;
ut sordes abluer e. ut car-
nem fouere. Posui parui
lum meum in aqua. et qd uo-
lui ut bñ ederet. et pdes-
set. dixi forte sic dixisse
in manducando. in biben-
do. sicut dixissem in aran-
do et seminando. siue aliud
quodcumq; agendo. dixi. in nomine
p. et f. et s. s. Tu uenis et dicas
m. quia baptizat; fili m.
Ego balneatum seio baptizati-
neseio. Quod si id eo baptiza-
tum putas qd cù mgerem illum
dixi in nomine p. et f. et s. s. g et
offa baptizata e. qd cù mer-
gerem illam. dixi. in nomine p. et
f. et s. s. Vide g et considera. qui
rationale e oportet op' mini-
strop dei. nec p sola formam
prudicare. ut intentio agn
di nulla e. Quare in sola

aqua baptismus celebratur.

Sciendum est et qd in solo
elemento aqua sacramentum
baptismi consecuti institu-
tum e. qd sola h plena sit
et perfecta mundatione. Alii
liquores omni aqua purifi-
cantur. et siqd aliud qlibet

liquore tactu fuerit. aq
abluit ut emundetur. pte
in sola aq sacramentum estat emun-
dationis. sic septu e. Nisi renar
f. ex. a. et s. n. p. i. i. r d. Ve

Baptismi forma baptissim

Forma tamen olim in dilu-
tio pcessit. u in figura sal-
uandorum octo aie plenum
saluatoris sunt. Similit et in
mari rubro u aq baptis-
mum. et rubor sanguinis pfer-
bat. Similit et in aq apli-
onis cui eius rufe uirtus
miscebat. qd carnem a figura
rabat. que femineo seru de-
signatur p infirmitatem
rufa p sanguinem; Septim

Crismati unctione u

Cab antiquo in ueni-
stantio institutum legim.
qd te qdem reges soli et sa-
cerdotes liniebant. Quoz
unxione singularis ille
unctus pfigabat. qd p eum
clis participib; sunt uncti
est. ut cù illo participa-
rent in nomine. qui partici-
pes illi esse merentur in
unctione. d estimare. qd p
dicitur a xan nomine. pte
ex quo nomi os communione
cepit. os unctione accep-
debuerit. qd in xpõ os gen
electum sum. regale sedis
eum. Crisma ex oleo et bal-
samo officit. qd p oleum infu-
sio gis. p balsamum odor bo-

ne fame signatur; Qd ipo-

sitio manus p solos pontifi-

manus impositio ees celeb.

que usitato noie cfirmatio-

nre vocatur. qua xan' unch-

one crismatis p ipositione

manu in fronte signat. solis

epis aploz uicariis debet.

ut xpianu csignet. et ipsu

pactitu tñlant. sic in piniti-

ua ecclia spm sem p ipositio-

nre manuu dandi soli apli-

potestate hñsse leguntur;

De eo qd silvester pp instituit ut

baptizatu p br csmate i uertice

legitur. qd silvester pp isti-

tuit. ut baptizatu p br in

uertice csmate liniat. p oe-

casione qde mortis. ne for-

te p absentia ep i difficul-

tatem eu consegndi sine ma-

nus ipositione baptizatum

ab haec uita migre ringet.

qd quide omo pcculosu eset.

q sic in baptismio remissio

pccoz accipitur. ita p manu

ipositione spc pactus dat.

Hie grā attibuit ad pccoz

remissione. hie grā dat ad

confirmationē. Qd au pdest si

a lapsu erigeris. n et ad stan-

dū cfirmemis. Pptea timdu

est his qui p negligētiam

amittunt ep presentia et

non suscipiunt manu iposi-

tionē. ne forte pptea damp-

nentur qd festinare debu-

erunt qn potuerit. Ppt eo

enim qui articulo tēpis pue-

nuntur. instituta ē illa q

scđos baptizatū statū in uer-

tice lñit. scē csmatis unctio.

ut in hoc ipso ostndat qntū

scēntū ad salutē necessarū

sit. cu tā solleite uniusis

cavetur. ne forte sine ipso

ab haec uita subthant. Ola-

nfestū est au qd pmiss tēpi-

bus omnis unctio csmatis p

solos pontifices siebat. S; et

p ea quā institutū est ut

baptizatū scđos in uertice

liniat. osignatio tñ frontis

solis pontificib; reseruatur.

Solus. H. pontifer frontem

osignare ac linire pot. et spm

pactitu tñlere; Qd mai' sacra-

m̄tu' impositio manu' an bap-

De sacramento firmati tñmisi.

Domis. i ipositionis manuu.

etia qritur utru mai sit sa-

cramtu. an baptismus. Sed

sicut scē canones diffiniunt.

utruq; magnu omo ē scēm-

tū. et summa deuotioē pensan-

dū. quāuis tñ alterū. i ipo-

sitione manuu in eo qd a solis

sumis q; pontificib; celebra-

tur. maiori uideat reuén-

tia colendū. S; h duo ita

ciuneta s. in opatioē sa-

lutis. ut n morte intue-

niente omo separi n possit.

Qd n debeat iterari manu'

iposition. sic nec baptism. qd

De sacramento a ieumis celebri

impositionis manuum da.

diffinitū est. ut nulla rōne
iterur. siē nec baptisim⁹. et si
forte factū fuerit. ḡui peni-
tentia ē plectendū. Hoc q̄;
statutū ē. ut ipositionis ma-
nuū sacerdūtū n̄ n̄ a ieiunis
ut def. ut accipiat. si hū q̄;
accipiunt pfecte etatis fu-
erint. ut mundi donū sp̄e
sei accipient. Siē enī duob⁹
tepr̄ib; pascha uict⁹ et pēte
coste. baptismā qd̄ his solū
tp̄ib; ḡhalit̄ celebrandū ē. a ie-
iunis celebrari debet. ita et
donū sp̄e sei p manus impo-
sitionē a ieiunis pontificib;
venit celebri exceptis in
firmis et morte p̄icitantib;
Q̄nto t̄p̄e debeat ēē sub
disciplina c̄sinatis q̄ manus
ipositionem acceperunt.

Solent quida querere
q̄nto t̄p̄e debeat un-
ctionē c̄sinatis obseruare
in capite. ut seit capita n̄
lauent. q̄ accipiunt manus
impositionē absq; t̄p̄e bap-
tisteri. Quib; responderi
pot̄. eueniens ēē. ut tanto
t̄p̄e aduent⁹ sp̄e sei apud
uniq̄; qui eū accepit.
celebret. q̄nto t̄p̄e ab ecclia
genalit̄ celebratur aduen-
tus sp̄e sei sup̄ aplos. h̄i est
septem dieb;. Et merito
quia septē s̄ dona sp̄e sei. et
in vii comitib; ad hospitē
suū sp̄es s̄ uenit. Q̄ dignū
est ut unq̄; habeat diē

suū. et unicuiq; in die suo
uiniū sp̄aretur. Illū dñe
h̄t sapia. aliū intellectus. al-
osiliū. al fortitudo. al scientia.
al pietas. aliū timor. Talia
ouiuia x̄ ap̄ hospites suo
exerceat. talia et sp̄e s̄es; Octo-
pars. Be sacerdūto corporis et
Sacramētū sanguinis

Scorporis et sanguinis or. xp̄i
xp̄i unū est ex his q̄b;
pncipalit̄ salus constat. rum
oia singlare. q̄a ex ipso om̄is
sc̄ificatio ē. Hec enī hostia
semel p mundi salute obla-
ta. oib; pcedentib; et subsc̄pti-
tib; sacerdūtis ūtutē dedit.
ut ex illa sc̄ificearent p illi
libandos om̄is; Q̄ndo insti-
tū ē sacerdūtū corporis et singlu-

Sacerdūtū corporis et xp̄i
sanguinis sui ipse dñs
ihe xp̄e instituit. qn̄ post
cenā uetus pasche panē et ui-
niū in corpus et sanguine suū
diuina potentia transmu-
tans. aplis sumendū disti-
lit. et ut idē p hec in memo-
riam sui agerent pcepit;
utruū imortale ut mortale
corpus suū in cena c̄ludit
Solent quidam querere
quale corp⁹ suū dispoli-
suis dñs ihe xp̄e c̄ludit. hoc
est passibile an passibile. mor-
tale an imortale. etiā qu
ad hanc p̄tinent q̄stionem.
Ego in eiusmū sic et in aliū
apfessus suū. diuina securi-

48

magis ueneranda quā deficienda censeo. Si plenaria fidei hoc sufficere puto. si dicimus quia tale dedit quod uoluit. et rursus quod dedit ipse nouit. Ideo enī tale dedit quale uoluit. quia omnipotē erat. et potuit omne quod uoluit. Ideo autem ipse nouit quod dedit. quia sapientia erat. et nō potuit ignorare quod fuit. Appetitus se abstinebat absoluit. et fortassis tunc in semet ipso subsistit. qui nō dicit mortale dedit. ne uideat dñe contraria sacramenti dignitatem. nec dñe immortale dedit. ne estimetur edere contra eam que in christo anno resurrectionē fuit mortalis corporis uitatē. Appetitus fortassis melius est. ut neutrū diffinire presumam. quoniam tamen alterū fuisse credamus. Sic itaq; non dicatur. hoc ut hū fuit. quoniam uis tam edatur. quod altū fuit. Quod si altū dicendū ē. ego abq; prudicio uitatis magis sensu ad illud accedo. ut illud impassibile et immortale quoniam tū. s. pertinet ad scificationē sancti solidissime dicat. Si dñs autem obiciendū puter. quod anno resurrectionē dñs ihesu corpus mortale portabat. et hū ipsi indubitate p̄fitem. mortalem fuisse dñm ih̄m. sed in suscepta humanitatē. quia

si mortalem fuisse nō edam? mortuum negarem? Humana ergo natura in christo mortal fuit. sed uoluntate nō necessitate. Ex eo. H. qd p̄ grām ab omni peccato munda. ubi dei in unitatē persone iuncta ē. ab omnī mortis necessitate et debito libata facta ē. uero nichil morti debet. p̄ eo quod peccati nichil habet. Sustinuit tamen mortalitatē. quia morte sustine uolebat. quia si mortalitatē nō sustinuerit. mori oīno nō potuisset. Sic ergo sponsus mortalitatē portauit. quousque morte gustaret. et ita immortalitatē deponebat. Quia ergo uoluntate nō necessitate mortalis fuit. ipsius mortalitatis appetitum sed in quod ratio et ordo temporis postulabat. p̄quam eam p̄ mortem totū exueret. aliquando ex parte quam uoluit depositu. et rursus quoniam uoluit recipit. ut in hoc ipso probaretur. quod in quantum eam sustinuit ex necessitate nō erat. quod sic p̄ protestata in quantum uoluit eam nō habet. sustine oīo nō potuit. posset legit̄ in guglio. qui dñs ihesu christus cum ubi uite p̄ dicaret. et ad uitā mortales et morituros invitaret. Ze lantes hostes. quae ratione conuincē nō poterant. furore extingue uolebant. Itaq; quoniam in eū quod nichil apli mortali tatis

litter. manus miserunt in
ipsum. & duxerunt eū in su-
perilium montis. ut illic eū
peccitarent. Ipse autem ut ostend-
eret se quidem mortale esse.
sustinuit ut tenetur. & ut
itū demonstraret quā uolunta-
te nō necessitate mortalita-
tem & passibilitatem ferebat.
non sustinuit ut peccitare-
tur. Cū esset ducendus tenui-
se patientē tolerabat. cū autem
esset peccitand. potenter p̄ me-
diū illoꝝ trānsiens ibat. Quan-
tū uoluit tenebat. & q̄ntū
uoluit nō tenebat. Quantū
uoluit & q̄n uoluit. naturā
mortalitatis admisit. q̄ntū
autem sustine uoluit. & q̄n no-
luit. eandē a se potestate
remouit. Transiens inquit
p̄ mediū illoꝝ ibat. Nūq̄d
putas qd̄ xp̄e luctando se
de manib; mimicorū subi-
xit. cū ab eis tenetur. ut
trānsiens liber p̄ mediū illoꝝ
iret. Ergo fortitudo corporis
sola in eo laudanda ē. non
utius dicitur. Non ita cūen-
si exhibuit se quale uoluit.
admitiens ad se ex eo qd̄ spon-
te portabat q̄ntū uoluit.
Si ḡ & mortalitatis natūm
sedm idone dispensatiōis p̄ q̄
ta phennit inclitus exue-
ret. sedm tēp̄ aliquā ex parte
depositum. & itū cū tēp̄ postu-
labat alli ipsit. mirū ē si
dī aliquā p̄ causa & rōne tēp̄

sedm aliquid & totū deposu-
isse. in qua tam adhuc cū
temp̄ postulabat passurū
fuit. Si ḡ hoc ēē potuit. ut
ipse se ipsum manib; gestaret.
& disceplis sine corruptiōe sui
edendū distibueret. & tñ ipse
qui dedit & q̄ dabat. q̄ port-
uit & qui portabat idem ē
quid mirū ē si dī q̄ ipse in
eo qd̄ dabat mortalis fuit.
& tñ ipse q̄ mortalis dabat.
qui immortalis dabat. n̄ du-
si. unus fuit ipse. Quoniam n̄
immortalis non dabatur. q̄ in
uisibilitate sumebatur. & in
corruptibilitate manducabatur.
Inuisibilitate sumebatur q̄ntū
ad formā dico. p̄ hām corporis
sui. n̄ q̄ntū ad spēm sacra-
menti sui. Inuisibilitate. n̄ su-
mebat. qd̄ ipse erat n̄ uis-
batur. Xp̄e enī sumebatur.
qua & spēs panis & uini
tantū uidebat. id dico in
uisibilitate sumebatur. & quod
erat n̄ uidebat. Si ḡ in
qd̄ dabat qd̄ ipse erat uide-
batur. & in eo qd̄ dabatur
qd̄ ipse erat n̄ uidebatur.
si in eo qd̄ dabat tenebatur
& erueſigebatur. & in eo qd̄
dabatur frangebatur. & in eo qd̄
uidebatur. edebatur. & n̄ di-
rūpebat. quid mirari si
in eo qd̄ dabat mortalis dr.
& in eo qd̄ dabat immortali.
& ipassibilis fuisse p̄dictat.

Hec tamen sic dicta sunt:
ut nemini in eo quod latet
piudicium fiat; Si corpus Christi
fuit quod Iudas per instinctum
buccellam accepit.

Querunt et hoc utrum
corpus Christi illud fuisse
credendum sit. quod ipse
edito suo per instinctum
buccellam porrerit. Cum in-
tinguisse inquit Ihesus panem.
debet Iudeus symonis schari-
othus. sed ut dicere beatum augustinum
sic putant quidam negli-
gent legentes. tecum Iudas Christi
corporis accepit. Intelligendum
est quod iam omnibus distibuerat.
sacramentum corporis et sanguinis
sui. et ipse Iudas erat. sic
secundus lucas euidentissime
narrat. ac deinde ad hoc
venientum est. ut secundum narra-
tionem Iohannes apostolus per
buccellam tinctam atque por-
rectam suum exprimit tradi-
tore fortassis per panis tin-
ctionem illius significans
fictionem. Non enim omnia que
tinguntur abluuntur; sed ut in-
ficiantur non nulla tinguntur.
Si autem bonum aliquod ligatur hinc
tinctio. eidem bono ingrati-
tum. non imito secuta est damp-
natio. Et hinc quidem secunda beati
augustinus super eo quod quidam est si Iu-
das in buccella corporis Christi accep-
pit. Ex eo cum quod edito suo
datus ad notandum eum buccel-
lam tinctam dedit. Isuetu-

do habet. ut corpus Christi fi-
deles tinctum non accipiant;
Quod agnus paschalif figura
Sicut eucclesis corporis Christi
solum quantum ad effectum fuit.
remissionis peccatorum baptismi
uice gerebat. mare rubrum
autem eiusdem similitudinem
et figuram proferebat. ita agnus
paschalif cuius carnes a populo
edebantur. et sanguine posterum
domorum signabantur. in figura
sacerdotii corporis Christi processit.
Postquam autem uita uenit. signum
e medio sublatum est. ex quo
iam non erat res que futura si-
gnificaret. sed que presens per-
petrat. Ollansit tamen figura
quadiu res fiducia fuit. et erit
bitum prius est in similitudi-
ne. quod per modum coplendum
erat in uitate. Egyptus
mundus. exterminator diabo-
lus. agnus Christus. sanguis agni
passio Christi. dominus animarum
corpus dominus cogitationum
corda. Hec sanguine tinguimus
per passionis fidem. illa san-
gue tingimur per passionis ini-
tiationem. crueles signum intus
et foris opposites contemnunt ad usu-
ras potestates. Denique car-
nes agni comedimus. quando
in sacramento uerum corpus
eius sumendo. per fidem et dilec-
tionem Christi incorporam ali-
bi quod manducatur incor-
patur. quoniam autem caro Christi man-
ducatur. non qui manducat.

s; qui manducat ei quem
manducat in corpore. Ideo
noluit Christus a nobis mandu-
cari. ut nos sibi incorparem-
s; sacramentum corporis Christi. et res
sacramenta corporis Christi. Qui man-
ducatur et incorpore. sacramentum
huius. Quod manducatur non incor-
poratur. sacramentum huius. si
rem sacramenti non habet. sic quod in-
corporatur non si manducare
non contingat. rem sacramenti huius.
quoniam sacramentum non habeatur.
Qui sumit. sacramentum huius.
Qui edicit et diligit. sed sit
mere et manducare non pos-
sit quoniam illud rem sacramenti
habet. Oelius ergo est illi quod ere-
dit et diligit. nisi sumere et
manducare non possit. quoniam
illi qui sumit et manducat.
et non edicit nec diligit.
ut si edicit non diligit. **Quod**
sacramentum altaris et figura est
quoniam ad panem et uini spiritum.
et res est quoniam ad corporis Christi uitatem.

Sunt qui ex quibdam
scripturarum locis in mu-
nimentum erroris duce pueri
tueri dicentes in sacra-
mento altaris uitatem corporis
et sanguinis Christi non esse. sed imaginem
illius tamen et spiritum. et fi-
guram. propterea quod scriptura ali-
quotiens dicit. id quod in eu-
charistia altaris sumit. ima-
ginem illius esse vel speciem quod
in participatione Christi Ihesu tamen. iusticie uiuam. et
peccatum.

in hunc erroris laqueu-
ni inciderent. si vel sacramen-
ti recta et humili fide su-
cipiant. aut scriptas coveni-
enti intelligentia retinarent.
Hoc autem quia in sacramentis di-
sensum suum fidei presenti. in
scripturis sanctis sanam interpretati-
onis formam tenet eternum.
est ut sermo unitatis am-
plius eos caligare faciat.
dum non recte intellectus erro-
rem. per unitatem ministrant.
Quod tamen scripture uicium non
est. sed legentium et non intelligentium
certitas. neque sacramen-
torum divisa effusio. sed presum-
tuos pueri. hic autem pueri
errauerint. tot manifestus
sententius et assertioibus non
dubius. quodam ambigua pre-
rentes et in ipsis magis men-
daci quoniam ueritatem eligen-
tes. non quod hoc ibi magis dicen-
tur. sed quod huius magis edici-
batur. Quid enim. Huiusmodi non si-
erant altaris uitatis non est
quod figura. Ergo nee mors Christi
est quod figura est. et resurrectio Christi
uitatis non est quod figura est. Nam et resur-
rectione Christi resurrexit figura
est et imaginem et similitudinem
et sacramentum et exemplum apostoli
manifeste declarat dicens.
Christus mortuus est. per delictum nostrum
resurrexit pro iustificatio-
nem nostram. ut peccatis mor-
tali apostoli Petri die. Christus passus

est p nob. uob relinqñs exē
plum. ut sc̄mimi u. ei. Ergo
mors. & exēplū fuit. ut peccō
moriāmur. & resurro exēplū
fuit. ut multie iuuimus.
Nūqđ iō iūtas n̄ fuit. Ergo
apē uie mortuus n̄ ē. & uie
si surrex. si mors ei' ul' resur
rexit uia n̄ fuit. absit. Nam
de ipso. s̄ptū ē. Ve langres
nos ipse tuit. & infirmita
des uias ipse portau. Ergo mors &
sanḡnus. & tñ sp̄es n̄ cernit.
Qd' uid̄r sedm sp̄em. saēmītū
est & imago ill' qd' edīt sedm
tudo ēē n̄ pot. & iūtas? In a
lo qd' similitudo. in alio iū
tas. Tria ēē in sacramēto al
taris. panis & uini. speciē
corpis & iūtate. grām sp̄u

uerū sanḡne oſcerari. et
sp̄em quidē uisiblē. saēmītū
ēē in corp̄s & in sanḡnis. cor
pus au & sanḡne. saēmītū ēē
grē sp̄ual. Et quēadī sp̄es il
lic cernit. cui' res ut suba
ibi ēē n̄ edīt. sic res ibi uacit
& subalit p̄sens edīt. cui' sp̄es
n̄ cernit. Videl. H. sp̄es panis
& uini. & suba panis & uini n̄
edīt. edītur au suba corpus
des uias ipse portau. Ergo mors &
sanḡnus. & tñ sp̄es n̄ cernit.
Qd' uid̄r sedm sp̄em. saēmītū
est & imago ill' qd' edīt sedm
corpis iūtate. & qd' edīt sedm
corpis iūtate. saēmītū ē ill'
qd' peipit sedm grām sp̄ua
lem. Saēmītū & altaris & eu
charistia diuina. in uo cor
pore & sanḡne dñi n̄ri. & ima
go est sedm sp̄em panis & ui
ni in q̄ cernit. & res. sedm
sube sue iūtate. in q̄ edīt ul
lie atq; peipit. Et rursū qd'
n̄c uisiblē sedm saēmītī sp̄e.
& corporalit̄ sed carnis & sanḡnis
xpi iūtate. xp̄m in altari su
mim. saēmītū & imago. qd' ip
sū eundem uisibilit̄ & sp̄ua
lit̄ sed grē infusionē & sp̄e sei
participationē in corde su
mere debem. Ergo diuinissi
ma eucharistia que in altari
& sed panis & uini sp̄em. & sed
corpis & sanḡnis & iūtatem
uisibilit̄ & corporalit̄ tractat.
saēmītū ē & signū. & imago
uisibilit̄ & sp̄ital partici
pationis ihu. que int̄ in cor

Nam cū sit unum alem.
saēmītū. ta ibi disereta
apponunt. sp̄es uid̄l uisibil
& iūtas corpus. & iūtas grē
sp̄ualis. aliud enī est uisi
bilis sp̄es que uisibili c̄er
nitur. aliud ē iūtas corpus
& sanḡnis. que sub uisibili
sp̄e uisibili c̄redit. atq;
aliud grā sp̄ualis. q̄ cū cor
pore & sanḡne uisibiliter
& sp̄italit̄ peipit. Qd. H. ui
dem. sp̄es & panis & uini. qd'
corp̄. & uerus sanḡis ihu. &
qd' pependit in cruce. & qui
fluxit de late. nec p panē
& uini corp̄ & sanguinem
dantū significari c̄dim'. s; sub
sp̄e panis & uini uerū corp̄

de p fidem r dilectionē pfici
tur; Quare in spē panis r uini
xpc sacerdū corporis r sanguinis

Ioluit enim sui constitut.
sapia dī que se p uisibilis
manifestat. ostendit qm ipsa
aūrū cib⁹ r refectionē. r p̄tēa
carnē assūptā in edulium
pposuit. ut p cibū carnis
ad gustū inuitaret diuinū
tatis. s; ne rursū humana
infirmitas contactū carnis
in assūptione horreret. suscep
ti r p̄ncipalis edulii spē illam
uelauit. r sic sumdam pposu
it. ut sensus fouet. r fides
in alto edificaret. fouetur
enī sensus in uno dū solita
tantū r esuera peipit. edi
ficatur aū fides in alto. dū
in eo qd uidet. qle sit illud
qd n uidet agnoscit. Ppomi
tur g spes panis r uini ut
doceat plena r pfecta refe
ctio ēē in sūptione corporis r
sanguinis x̄ ex diuinitate x̄.
Plena aū refectionē cib⁹ r pot⁹
est. cibi aū r potus. panis a
uini p̄ncipalis suba ē. r p
ponit spes ex p̄ncipali suba
refectionis. u in ea sumatur.
ut p eam uita corporis r san
guinis xpi signaretur. sicut
ipse testatur dicens. Caro m̄
nie cib⁹ r sanguis m̄s ē pot⁹.

Tu si sūp̄ solā sine spitali effectu sa
lute n ēferat. ipse idē sal
uator manifestat dicens.

Caro nichil pdest. spē ē qui
uirificat. Virt⁹ g r plentu
do spitalis refectionis que in
corpe xpi r sanguine est. p
spē quidē panis r uini signa
tur. in pceptione autē ḡte in
sio m̄tne r ētne refectionis p
cipit. a sic quide cū tā i uno
ibi sint. in pmo qdē inuenit
signū sedi. in sedo aū causa
tēi. in tēo tā dītus sedi. r u
tas p̄mi. Q h̄ tā in uno sp̄t
uini sacerdū. Claret itaq
qm diuiniſſim⁹ eucharisti
assūptio sacerdū ē. r imago
participatio ihu. qd h̄ quo
eius sacerdū uisibilitē p̄e
p̄m. signū; qd ei spitalē u
ri debem⁹. Ipsiā aū eucharisti
r bona ḡta ipsa seūl hostia sic
diuiniſſima uocat. qm diu
nos facit. a participes diuini
tatis eos qui se digne partici
pant. r qd ipsa signū ē r uini
in qua uia caro xpi sub spē
panis sumit. r in carne eius
digne sūpta. r ipsiē ē diuini
tatis suscep̄tio r participatio
sortiū idonat. p̄tēa diuini
sima r sc̄lēma. r sc̄ificans
sc̄ificantia ola r sc̄a. Quāt̄
intelligenda mutatio panis xpi
Per uia uini in corporis xpi
sc̄ificatiois uia panis r da
gnē x̄ comūtit. sola spē pa
nis r uini remāntē. r suba
in subam tūseunte. Comūt̄
aū ipsa n sedm unionēs;

¶ q̄n fuit. et si cap̄ ēē aliud

57

sed in transitionē credenda est.
qm̄ nequaqm̄ essentia in es-
sentie augm̄tū accedit. ut
p̄ id qd̄ accedit. id ad qd̄ acced̄
mai⁹ fiat. s; tñsione. ut id qd̄
accedit cū illo ad qd̄ accedit.
unū fiat. nec sic in pane corp̄
secerat dñs. ut de pane cor-
pus xpi ēē accipiat. nec q̄li
nouū corpus subito factū.
de mutata c̄ntia. s; in ipsū
corp̄ uerū mutata essentia.
nec ipsam subam panis. u
ni in nichilū redactā. q̄a de-
fuit ēē qd̄ fuit. s; mutatam
pot̄ q̄ cepit ēē aliud. ex ea
esse n̄ accepit q̄a panis fuit.
s; ipsa ei esse accep̄. qm̄ desit
esse qd̄ fuit. Hoc exp̄lī di-
stinxim⁹ p̄ eos qui ex sua
rōne fidei p̄iudiciū faciūt.
et sensu suo incedentes. asse-
sse rere nitunt̄. ul̄ h̄i solū qd̄
cernit. ut tale ēē qd̄ ēdit.
hoc ēē sola panis. et uini sp̄es
cernit. solam ibi ēē panis.
uini subam. ul̄ q̄ ibi suba
corpis. et sanguinis x̄ ēdit. pas-
sibilit̄ ei inesse sp̄em. et q̄li-
tē panis. et uini q̄ cernitur.
quasi n̄ possit sp̄es appellā-
ri. cui⁹ n̄ assit suba. et suba
latere. cui⁹ n̄ appareat for-
ma. Qd̄ significant tres

Tportiones ill̄ que de corre-
res por̄ xpi ī saēmiton
tiones que in altari
fiunt de corpore x̄. my-
sticā significacionē h̄nt. Est

enim corpus xpi uniuersa
ecclia. caput. scil cū mēbris.
et inueniunt̄ in corpore isto
quasi tres partes er̄ q̄b; totū
corp̄ istat. Una pars. ipsū
caput. Cap. H. et cap̄ ē. pars
similit̄ corporis. Itaq; cap̄ ipsū
pars corporis una ē. Alia pars
corporis. in mēbris illis que iā
secuta s̄t cap̄. et s̄t ipso capite.
ū; ipsum cap̄. siē scriptū ē.
Vbieūq; fuerit corp̄. illue ē
ḡtabunt̄ aquile. Hui ḡ q̄ iā
de hac uita exiuerit. quoꝝ
corpa in sepulchris requeſcent.
Aie cū xpo s̄t. isti s̄t pars cor-
poris alt̄a. et s̄t q̄li simul due
partes iste. cap̄ scil. et hec alt̄a
pars corporis. Ppt̄ea in altari.
due partes seorsū reseruant̄.
extra calicē. q̄si ex̄t passionē.
qm̄ ipsū iam imortale et ipassi-
bile de morte resurrex̄. apli
n̄ moriturū. neq; passurū am-
plius. et similit̄ illi q̄ de hac
uita egressi s̄t scil. et cū ipso
capite suo iā glant̄. et gaudent.
expectantes et ipsi resurrectionē
carnis sue et imortalitatem.
iā neq; dolorē neq; passionē sen-
tiunt illā. et s̄t similit̄ iste
due partes ex̄t calicē et extra
passionē. qm̄ hec p̄ora tñsierit.
Tercia pars in calice ponitur.
sigcans eos q̄ adhuc uiuunt
in passione. donec et ipsi ab hac saltaris
uita exerant. et tñsiant ad
cap̄ suū. n̄ apli ne morian-
tur. nec patiantur;

Quod corp' xp̄i qn̄ diuidi uidet.
sedm solā spēm diuidit. sedm
se aut̄ integrū manet. sic ī sin-
gulis partib' totū sic ī diuisi.

Noli aut̄ putare qn̄ par-
tes uides in sac̄ento alta-
ris. quasi diuisū sit ut separati
a se. aut̄ uelut p̄ mēb' diserptū
corp' x̄. Ip̄e integer manet.
et in se nec diuidit. nec partit̄.
s. t̄ sedm spēm exhibi oportet
bit. qd̄ ad mysticā signationē
pertinet. Nonst̄ḡ t̄ foris spēm
in q̄ sensus tuus erudit̄. et ser-
uat in corp̄s sui incorrup-
tionē. in q̄ unitas eī n̄ diuidi-
tur. Videretur pars una. et q̄si
pars ēē uidr̄. et totū ibi ē. Et pars
alta uidr̄. et q̄si alta uidr̄. et id
ē. et totū ipsū. Si t̄ea pars uidr̄.
similit̄ idē ipsū ē. et totū totū
hie. et totū ibi. nec min̄ inpar-
te q̄ in toto. nec maī in toto
q̄m in parte. Quotcūq; partes
fecis. in singulis totū ē. Hec
mireris. op̄ di ē h̄. Si in diui-
sis locis pot̄ ēē un̄. q̄r̄. et in sin-
gulis partib; pot̄ ēē tot̄. Verū
q̄ mirū ē s. n̄ iō falsū ē. simi-
lit̄ ē. & uerū. q̄ mirū ē. nec
tam sic mirū. q̄ op̄ di ē. Hon-
est mirū. si mirabilis mirabi-
lia op̄at. Quom̄ inq̄s corpus
unū eodē tpr̄ in diuisi locis
ēē pot̄. Hie ē. ibi ē. et totum
utrobiq; ē. et in multis locis
singularit̄ similit̄. Holimi-
rari. Qui locū fecit. corp' feci-
t̄ locū in corpe. et corp' in loco.

et qui fecit ut corpus unū
in loco uno ēē. fecit sic uolu-
it. et si uoluisset alit̄ fac̄e poru-
isset. Nā et qn̄ uult alit̄ fac̄i.
et ē sic ipse uult s̄p̄. Qa aut̄ si
ipse fecit. ut corp' unū in
loco uno ēē. tu qd̄ factū est
uidisti. et nescis aliud n̄ factū
est. qd̄ uidisti. Ideo miraris
qn̄ aliud uides ut audis. quā
uidere et audire esueuisti. Ip̄e
aut̄ n̄ miratur qn̄ aliud fac̄i
quā qd̄ fac̄e esueuit. q̄ qn̄ illud
fec̄. sciant̄ et te qd̄ alit̄ fac̄e po-
tuisset si uoluisset. Ideo cū
qd̄ mirari cepis. et dirit̄ foro
t̄ cogitatio tua. qm̄ h̄ ēē pos-
sit. cogiti facientē. et definit
ēē mirabile qeqd̄ illud fuerit.
Et si forte mirabile n̄ ēē des-
erit. tñ inēdibile n̄ erit. si
facto rōm̄e cogitat̄. n̄ erit
impossible qevid erit.
Quod ea que ī corpe x̄ idigna
uidentur. sedm solam s̄p̄.
Quod si ētingat fiant.
Aliqñ sic ētingē solet.
ut uideas alia fieri in h̄.
erānto que min̄ digna et
uidebuntur. noli horreri.
Sola sp̄es que appetit. h̄ b̄.
tibi monstrat sp̄em. s̄ seruit
intatē. Exhibet sensu tuos
similitudinē cibi corporis.
ut sensus tuus p̄ oīa in suo
erudit̄. seruat corpori suo
intatē natē inuolabilis.
et imortal. ne in suo corri-
patur. Si in alio q̄ simili-

tudine recesseret. uerū sa-
cramētū nō erit. et pōder se ibi. et
locū toller fidei. neq; nā ede-
tur si uidet. Sed ita fieri nō
oportet. Itaq; q̄ntū ad nos.
seruat p̄ oīa corruptibilis
eibi similitudinē. et tñ non
amittit q̄ntū ad se inuio-
labilis corporis uitatē. Videtur
corrodi. et manet incorrupt?
vidr affici ut maculari. et pse
uerat inuolari. Sustinet hoc
fieri ea se. ne sensus nō aliqd
peipiat alienū. s; nō recipit
hec in se. ne incorruptibilis
nata sineitatē suā amittat.
Tanta ē dignitas. et mundicia
corpiss. xpi. ut nec corrup-
tione aliq; affici possit. nec
sordib; maculari. Itaq; si q̄n
hec fieri iudicis. noli timere
ipſi. s; sollicet esto t̄. Ipſe le-
di nō pot. tu noceri potes q̄
male ede potes. Qd fiat de corpe
xpi. et de corpali p̄sentiā ei⁹ p̄ ſupti

Sed fortassis onē sacramēti.
itū dī t̄ cogitatio tua.
quid fiat de corpe x̄. p̄ quā
ſuptū fuerit. et commentū ta-
les st̄ cogitationes hōiū. ut
uix q̄dēcere uelint. in his ma-
xime q̄renda nō s̄t. Vnde ḡ t̄
cor tuū. Qd factū. et de cor-
pore x̄. p̄ quā illud ſupti et
manducavi. dudi ergo. Cor-
porale p̄sentiā x̄ queris.
In celo quere. Ibi x̄pē ad d̄g-
teram pat̄i sedens. tecū ad

tempus esse uoluit. q̄ndo
aut̄ q̄ndiu necesse fuit.
Exhibuit t̄ ad tēp̄us corpaliē
p̄sentiā suā. ut te ad ſpūa-
lem exeritaret. Iō corpaliē ad
te uenit. et exhibuit tibi ad
tēp̄ corpaliē p̄sentiā suā. ut
p̄ illā ſpūal inueniret q̄ nō
auferret. Ira p̄ carnē allūp-
tam olim in mundū uenit. et
ſedm p̄sentiā corpalem ad tē-
pus eū hōib; cūſatus est. ut
eos ad ſpūalem p̄sentiā q̄ren-
dam. et inueniendā exeritaret.
Postea cōplēta dispensatiōe. ſed
corpaliē p̄sentiā recessit. et
ſedm ſpiraliē p̄sentiā remansit.
Nā ut ostendet q̄ ſedm ſpira-
liē p̄sentiā nō recedebat. q̄ndo
ſedm corpaliē p̄sentiā abire
diponebat. ait. Ecce ego uo-
biscū ſū oīb; d. usq; ad ēſu. ſ.
ſic ḡ in ſacramēto ſuo m̄ tēpaliē
uenit ad te. et est corpaliē te
cū. ut tu p̄ corpalem p̄senti-
am ad ſpūalē q̄rendā exer-
teris. et inueniendā adiunie-
ris. Quando in manib; ſacra-
mentū ei⁹ tenes. corpaliē te
cū ē. q̄n ore ſuſcipiſ. corpaliē
tecū eſt. Qn manducas. q̄n
gustas. corpaliē tecū ē. Ve-
niq; in uisu. in tactu. in ſa-
pore tecū ē. Quandiu ſensus
corpaliē afficit. p̄sentiā ei⁹
corpaliſ nō auferuntur. Postq̄m
illū ſensus corpaliſ in peipi-
endo d̄ſiē. demeeps corpaliſ

presentia quærenda n̄ ē. s; spūalis
retinenda. Dispensatio cōpleta ē.
pfectū saēmītū. lūtus manet
xpc de ore ad cor tñsitr. Oeli
est t̄ ut eat in mente tuā.
quā in uentre tuū. Cib⁹ iste
aile. n̄ corpus ē. Holi in ipso q̄rē
osuetudinē cibi corporal⁹. Ven⁹
ad te ut comedat. non ut
osumaf. Ven⁹ ut gustet. non
ut incorp̄et. dñq uocē de
celo audit. q̄ h̄ de tñm̄ illi
dici aut respondi n̄ potuit.
cibus sū gñdū. cresce. et man-
ducabis me. n̄ ut me mutes
in te. sic cibū carnis tue. s;
tu mutabis in me. Itaq̄ pru-
dēt disēne. qđ in saēmīto di-
sensi exhibitū sit. qđ spūi
accōmodatū. et ut solet si
post cōpletā pceptiōnē aliqd
itato senseris. in hoc q̄ sense-
ris. in sp̄es ad p̄petuā sensus
famulatur. ut uita simili-
tudinis uq; eseruerit. Hā si
in aliquo qñtū seil sensui
exhibendū ē. similitudo de-
ficer. illud. peuldubio saera-
mentū n̄ esset. s; res ipsa. p̄det
& manifestaret eudenti mi-
raculo. qđ n̄ euénit. q̄ndiu
fides locū ht. Posth⁹ ḡ si corpi
lem p̄sentia x̄ queris. in celo
querere. Ibi querere. li & p̄bus fuit
quā p̄ saēmītu suū corporal⁹
tecu ēē incipet. & uñ nō di-
secessit qñ ad te uenit. Qd
celeb̄tio corporis x̄ missa uocat.

et qñ missa. aut a quo p̄
mū instituta ē. & uñ missa
Celebratio missy in uocatur
cōmemoratione passionis
xpi agitur. sic ipse p̄cep̄ apl̄is
tradens eis corpus & sanguī
suū dicens. h̄ facite in meā
cōm̄. Hanc missam beatus
petr⁹ apl̄is p̄mus oīu antiochii
dī celebrasse. in qua tres tñ-
orūnes in inīcio fidei diceb̄m̄
ū dī. Hanc ḡ oblationem
cēta aū p̄ea a sc̄is pat̄b̄ dñi
sū tēpib; duīsa adiecta sunt.
Nulla est aū dicta q̄si tñmissio
sa. ul q̄si tñmissio. eo qđ p̄
fidelis p̄ ministriū saēdotis
qui mediatoris uice fungit
int dñi & hoīes. p̄ees & uota et
oblationes deo tñmittat. Ip̄a
enī hostia saē. missa uocari
pot. q̄ tñmissia ē. p̄mū sc̄i
a patre nob. ut nobiscum
esset. postea a nob pat̄. ut
apud patrē. p̄ nob int̄ceder
Primū a patre nob p̄ incar-
nationē. p̄ea pat̄ a nob p̄
passionē. Modo in saēmīto
p̄mū a patre nob p̄ sc̄ificati-
onē. qua nobiscū esse incip̄.
p̄ea pat̄ a nob. p̄ oblationē
qua. p̄ nob int̄cedit. vel
missa dicta est. sic quidā pu-
tant. ab emittendo. q̄ tñ
quo saēdos incip̄ corp⁹ dñi
cathecumini foras emit-
tunt. Lecto. H. exugto. diacon⁹

clamat. Siquis cathecumini
adest. exeat foras. Cathecumini
ni sacris mystis inter se non de-
bent. que non in baptizatis et
christianis committunt. si de
quibusdam qui cathecumino-
rum et nondum renatorum typum ge-
bant septem est. Ipse autem Ihesus
debet se illis. Hoc pars.
de sanctis quod ad exercitationem
instituta est. quod oia sanctificata

Sunt adam turpiter ubi dicitur
sanctita in ecclesia. in quibus
si principaliter salutem estat. tamen
salus ex eis augetur. in quanto
deuotio exercetur. Hec licet in pre-
senti oia enumari non possit.
quedam tamen intimitate non opor-
tet. per exemplo uniusorum. Ex
his igitur sanctis alia existant
in rebus quibus sunt aqua asper-
sonis. suscepit enim. benedicti
o raimonii et cereonis. et cetera talia.
alia autem existant in factis.
quia sunt signaculum erueis. ut
sufflatio exortationis. ex-
pansio manuum. incurua-
tio genuum. et alia cetera. alia
in dictis existant. sicut. tanta
tis invocatio. et genitrix; in he-
modum. hec autem oia per se est
sanctificantur. sive per plationem
uborum diuinam uitute invocata.
sanctificantur. sive sola fide exhibi-
ta. perinde diuinam uitute sanctifi-
cationis effectum acceperint. Vbi
enim illa fides est. ubi dicitur deesse
non potest. quod ipsius ubi fide accipitur.

53
tur. et per fidem operatur. Oia
inquit apostoli quemque facit.
in nomine domini facite. Non autem est
nemus est. ut intelligamus
apostoli prepississe. quod in omnibus opere
bus nostris uba. perferremus. sed non in
omnibus opere. nostris fide recte
tenemus. sive hoc in nomine domini oia
que facit operatur. qui per recte
fidem agnoscerit se. nec sine illo
aliquid boni posse facere. et si ali-
quid fecerit laudabile. exinde illud
gloriari non debet. quod fideliter in omni
ope suo. et non factum ab illo au-
xiliu[m] querit. et per factum totum
quod operatus est bonum ad laudem et
gloriam eius est uitia. Si igitur ergo oia
que facimus sola fide est sine
platione uborum in nomine domini re-
cite fieri dicuntur. sic et quedam
sanctitas sine uborum platione per
solam fidem sanctificantur. Haec ip-
sa uba aliquam sanctam sunt. quod
tamen ex aliis ubi sanctificationem
non accipiuntur. Nullum tamen sanctum
tamen sine illo ubo sanctificatur. quod si
sive sola fide. sive ex fide. et plati-
one uborum invocantur tum
omne sanctificatione operatur.

De aqua aspersoris que cum
Alexander pro salute benedic
quintus a beato petro citatur
constituit. ut sal in aqua benedicere
tur ad aspergendum populum. et habi-
ta oculorum eorum illo utique ex exemplo
quo elizurus. propterea sal in aqua
misericordia legitur. ut huius edimento
fontes amari in dulcedinem

uerterentur. haec ḡ aqua sci-
ficata fideles asp̄gunt. & ha-
bitacula fidelium luctantur
ab illusione & infestatione
malignor̄ sp̄uū. Hęc ē aut̄
siḡatio hui⁹ saem̄ti. qđ aqua
penitentia siḡat de p̄tis.
sal dis̄ctionē & cautelā de fu-
turis. Que duo si simul mi-
scerantur. amara conscientia
in dulcedinē uit̄. atq; il-
lusiones & infestationes demo-
nū ap̄l⁹ ei n̄ dñant. Nos itaq;
sup̄dictā institutionē secu-
ti p̄ singulos dies dñicos sal
in aquā miscendo bñdū. ut
haec asp̄sione fideles & habita-
cula fidelū cont̄ sp̄ualeſ ne-
quias muniam;. **De suscep-**

Ecclastica tione emeris.
institutionē. ut p̄ singu-
los annos in inicio qđrageli
me qđ caput ierūmū dr. q̄rta
feria qn̄ ierūmū uotū su-
scipitur. enim es̄ctus fidel-
um capitib; iponat. scilicet
recordatione mortalitatis
nře. & mortalis hō q̄ te exhi-
bitu penitentie & recordatio-
ne peccor̄ suor̄ ad deuotionē
cōpungitur. p̄ memoriam et
ditionis sue humilietur. p̄
qd̄ ei dr. Qem̄to q̄ enim es. &
in c.r. **De ramis palmarū et**

Habet et de frondib; bñdicē
Ecclastica es̄uetudo. ut dis-
in dñica q̄. prima ē an̄ sol-
lempnatem paschalē. rami

palmarū & frondes arbor̄
bñdicant. & p̄lo portantib; di-
bñuant. in figurā eoz q̄ dño
ihu eodem die iherosolimā asem-
denti. cū ramis palmarū et
frondib; uirentib; cantares
& laudantes occurrēt. In q̄
n̄ solū nobis id qđ illi tē cor-
poralit̄ fecerit. corporalit̄ faci-
enīlū. pponit. s; id poti⁹ qđ v̄
in illo ut in illo corporali facta.
sp̄italit̄ imitandū signifiat.
Palma qđe signū uictorię
rami aut̄ uirentes bona op̄
siḡant. Tē q̄ xp̄o cū ramis
palmarū & frondib; laudan-
tes occurrim⁹. qn̄ ipsū mor-
tis tūphatorē bonis op̄ibus
& digna gratū actione laudan-
de cereo qui in sabbo sc̄o bñdi-
cēt. & de agnis qui bñdiciunt
Zoximus p̄p̄ in pascha
constituit cereū magnū
in sabbo sc̄o pasche bñdiciet. qn̄
diacon⁹ accepta bñdictionē &
sacerdote bñdīcē. Hic cereus xp̄i
designat. in cera humilitati.
in igne diuinitati. Qui caro
euminos ad baptismū p̄cedit
illuminans. sic olim colūpna
ignis filios isrl̄ mare rubrū
transeuntes p̄cessit p̄ ignem
luminans. & obūbrans p̄m
bem. Sub eadem figura iux-
ta es̄uetudinē antiquā in die
agni bñdiciunt. & p̄lo distri-
buuntur. **De signis quoq;**

Sonitu fideles in unum
Signor usus conuocant.
A ueti testamento assūpt^r
est. à tube argenteo a dno
ductiles fieri pcpunt. qd
multitudo ppli ēuocari de
bussit ad similitudinem ha
rū tubarū signa ex metallo
eris in ecclia facta sunt. ad
corda fideliū excitanda ut
pea signū detur qn̄ debeant
in unū ēuenire. Vasa ista me
tallina. ora pdicantū sigeat.
Plectra ferrea qb; intus tun
duntur. ut sonū emittant.
linguis st̄ corūdē. fūni aut̄
mensura uity ē. et cūsatiōis
mod. qui in sc̄pta apponitur.
fūni manu tenetur. qn̄ sep
tuta ope adiplet. fūne tur
sum sequitur qui ductus sa
ege sc̄pturę ab bona eleuat.
fūne dorsū th̄t. q̄ eadē doct̄e
qntū in malis p̄ssus iaceat
agnoscit. Iste aptus ē plm di
in unū ēuocare. qui releuat
ope exēpla bonitatis ostēdit.
et melior̄ humanitate ifir
mitatē suā uacit cognoscit.
Signa ḡ englici durabiliora
sunt et longi audiunt. quā
tube legis q̄ uox uetus testa
mī ad tēpus iudeis tñ inslo
nit. son̄ aū englicz pdica
tiōis in dī ḡs ad fines orbē tra
rū erunt. et usq; in finē seū
non cessabit.

De cortixis

Cortina que aū sc̄a i. mī
plm et clerū pendet. uela
men lute sigeat. p qd his qui
sub lege erant iūcas euāglia
tegebat. Cortina illa q̄ inter
sc̄a et sc̄a sc̄oz. h̄ i. mī clerū et
sc̄uariū suspensa ē. sigeat ue
lam mortalis nātē. p qd a no
bis et sub grā positū adhuc ce
lestia sc̄ementa abscondunt.
Primū uelam ē. qd in morte
xpi sc̄issū legit. sed m uelam
usq; ad tēpus resurrōis n̄ au
feret. q̄ sp̄t h̄ in tēpe q̄drageli
me que uitā p̄sentrē sigeat.
unū tantū uelam mī nos
et sc̄a sc̄oz obpandit. qd usq;
ad diē resurrōis n̄ auferatur.
q̄ nē lita quidē reuelata ē.
sed mortalitas nīdū ablata
que tñ om̄is in futuro e me
dio tollenda erit. cū morta
le hoc imortalitatē. et corrū
ptibile incorruptionē indu
erit. Tē qđem reuelata facie
ingđiem ul̄ poti egđiemur
ad glām dñi ētēplāndā. ut
eū quē nē p̄ solā fidē agnosc̄i
mus. facie ad faciē uidendo
sicuti ē agnoscam. De aliis
sacramētis que i factis estat.

Multa sunt alia ecclie sc̄e
menta. reb. ul̄ factis ex
pressa. que oīa hic enumari
n̄ possunt. Multa. H̄. sunt.
et iō p̄sentrī sermonis būtas
ea n̄ cap̄. Insufflatio in exor
cizatione. cūtē sp̄e sc̄i si

gnificat: ueniente fugatur
et subruit spe maligni sic se-
tum est. flavit spe tu? et opuit
eos mare. submersi se qsi p. i a
uehemib. Signaculum erueris.
uitute passionis x ostendit h g
qñ fronti ipmitur. tan mu-
nitur. qñ cont immens pi-
culum opponit. aduersaria uitus
fugatur. Primu ad arma. sed
ad ala. Primu ad defensio-
ne. sedm ad ipugnatione. Tun-
sio pectoris. cōpunctione cor-
dis designat. Peccatum tunditur.
ut cogitationes uane et desidia
pia de corde pellant. meli-
natio capitii. genuu incur-
uatio siue pistratio. humili-
tate et reuerentia siue et ue-
nie p̄tulatione significat.
Expansio manuum. caritatet et
affectionis boni aplitudine de-
monstrat. De his sacra que

Alia ut in uerbis constant.
sunt sacra in sola plati-
one uboz expissa q et ipsa ua-
riā significationē ostendunt. Cele-
stiu p̄ instituit. ut ex psal-
mis quidē an saēsi euā anti-
phone canent. qd intitulū dñs.
Collectas diuisi cōposuerit. per
pue gelasi? et ggori. Vñs uobz
ab antiquo assūptū ē. horū
messores suos salutans. hac sa-
lutatione usus ē. et p̄pha in pa-
ralypponon aia regē. et q̄ eū eo
erant salutat dicens. dñsuobz.
Primis tēpib; ab ep̄la pauli

missa incipiebatur. post quā
euḡm seqbat. sic nō hymn' an-
glicus qui ad officium misse in
sollempnitatib; dieb; recitatur.
ab angelis p̄mū decantat le-
gitur. cui ea que adiecta sūt
a beato hilario pietuensi ad-
dicta edunt. a quo auctus est.
sic nō canit consumat. Sim-
machi aū p̄p. in ordine qnāge
sim tē. instituit ut hic h̄j-
nis dieb; dñceus et in natalici-
is martyru in ecclia. offici-
um misse decanter. Respon-
soriū itali cōdidet. qd op̄ti-
onē significat. alla leticiā signifi-
cabit uibilū in quo finit. ineffi-
cible gaudiū in fine uentu-
rū exprimit. tractus aliqui
ens t̄bulationē significat. ut de-
 profundis. cōmouisti. aliqui le-
ticā. ut uibilate. laudare
Credo i unū. e.l. patres in
stantinopolitano cōclito con-
hesy macedoniu eldem urbē
epi. qui sp̄m sc̄m creatum
asseruit cōposuerit. Syrt p̄ i
stituit. ut an oſectionē pot-
hymnū. s̄s. s̄s. s̄s. cantar-
tur. que t̄na repeticio. t̄ni-
tatis. confessio. Secēta vocatur
q̄ seoto dr. ne uilescat. Olim
alta uoce dicebat. si legit
qd pastores dū usu cotidiano
audiendi cognitā in agro de-
cantarent. diuinit p̄cussi-
tata putat. Papa pelagi

55

docet ab uniusi orbis communione separatos esse. q̄ q̄libet dissensione int̄ sac̄ missarū mystia aplici pontificis memoriam sedm̄ c̄suetudinē n̄ freqntat. te ḡ in h̄mis. Hanc obsec̄tio nem̄ et c̄secciónē sc̄l gelati p̄ et maiori parte c̄posuit. beatus ḡgori addidit. dies q; nos in tua pace disponas. et orōne dñicā censuit sup̄ corp̄ xpi recitari. siō in uita illi legi. Qui p̄die quā patet. usq; in mei memoria facetus. apli in usu habuerunt. et in his ubi corporis x̄ saēmtū celebue runt. alii alexandrū papam hec addidisse ferunt. Leo p̄p̄ ostiuit in actionē dñe. s̄m saēficiū. īmaculatā hostiā felix p̄p̄ ostiuit sup̄ memo rias martyru celebri. Grego rius p̄p̄. iii. c̄stiuuit in canone dicendū. Quoz sollepnitas hodie in c̄spectu tue ma lesatis celebnt. dñe d̄s m̄. to robe traru. int̄ quoz nos foreū. Sergi p̄p̄ ostiuit. ut agn̄ di in fractione dñi ei corporis cantaret. Innocti p̄p̄ ad decentiū. Pacē assertus an̄ c̄fecta mystia q̄bdā p̄plis ip̄tire. ut sebi int̄ se facio res c̄dere. cū p̄t oīa q̄ apire n̄ debeo. Pax sit necessaria in dieienda. p̄ q̄ alter p̄pli ad oīa quā in mystis agū tur arq; in ecclia celebnt.

p̄buisse sensū. ac finita ē pa eis c̄eludentes signaculo demon strant. Qta et honor pat̄ et filio et sp̄ui. s. in sela seloz. dō. ccc. dece et viii. ep̄i in meena sy nodo c̄posuerit. cont̄ h̄esim arrū qui filiū patre et sp̄m. s. utroq; minorē asserebat. h̄o hymnu p̄ea iheronim⁹ dama so pape de geo in latinū c̄stu lit. et addidit. sic erat i p̄c et pio. et n̄e et sep̄. Pat̄ nr̄. ip̄se xpc̄ didit discipulis suis. Vn spe cialit̄ oro dñica uocat. in q̄ sept̄ disct̄y petriciones sept̄ formis gr̄e saēmta s̄t. Sym bolū fidei. i. c̄do in dñi. apli xii. dictauert. totidē senten tūs cōphīsū. qui numer⁹ apli et fidei saēmtū c̄stat. Qeūq; uult. beat⁹ athanasi c̄posu it. et multi alii sc̄i patres a lia atq; alia in celeb̄tioē di uini officii ad decorē ecclig et erudicionē fideliū. ac deuo tionē addiderit. De sc̄i. et n̄

Sunt alia quedam saēmtis. in ecclia saē n̄ tñ saēmta. que et ipsa q̄ q̄muis sp̄italis gr̄e effectū n̄ habeant. neq; offerant sc̄ificationē. in h̄ tñ saē sunt. qd̄ ad sc̄a ptinent. et illis coherent. que et sc̄itatē h̄nt. et c̄ferunt sc̄ificationem. Et m̄i s̄t oīa que ad ornatū eccliarū pertinent. siue q̄ in possessionib; earū c̄ti nent. q̄ in h̄ qd̄e sedm̄ aliqd

scā sunt. quod in ministriū
scōz tēta st̄ & assignata. Ita
ḡ q̄li siplieit scā st̄ illa ū q̄b
ita eſcent. scā scōz. Qui ḡ
scdm scm de scō auſert. ſac̄
legū facit. qui ū ipſa ſcā
temare audet. ab hominati
onē cōmittit. Et mi ḡ ſūt
que ſcā dñr. ū ſcī ſcī ca
ta. q̄eūq; ecclia poffidet in
ſuba trena. ſiue in pecunia.
ſiue in tra. maxime in de
cimis. que ab inicio ita in
ſtitute ſunt. ut nūquā a
minifatio diuino ſiue illoꝝ
qui deo ſeruunt. & mini
ſtio diuino deputati ſunt
uſu. ſine pecō ab alienari
potuiffent. He qdē in pnci
pio ob formā ſac̄m̄i maḡ
inſtitute uident̄. p̄ea aū
ſub lege ſep̄ta & gr̄a. ad ſu
ſtitutionē miniftrōꝝ di
ſt̄ reſeruare. ita ut in eis
& deuotio oſſerentū m̄eret.
& accepientū neceſſitas eſo
laretur. He ḡ nullom̄ ab
uſu ecclie licite ab alienari
poſſunt. neq; in poſſeſſionē
laicā ſiue comutationē ſi
ue diuinatione tñſire. Cetera
corporalia que ſiue in tr̄i ſi
ue in pecunia ecclia poſſi
der. q̄ndiu qdē ab illa licite
poſſident̄. auſterri ſiue cui
pa n̄ poſſumr. ſi. ſi cauſa &
rō poſtulauit. p̄ comuta
tionē aut donationē ad

alienam poſſeſſionē tranſire
poſſunt. Siē ḡ rapina eſt &
uolentia eiusm̄ bona hōi
uile poſſidenti tolle. ſie ſa
clegū ē. & pl̄ quā rapina. ita
ecclie uile poſſidenti auſterri
Decimas aū quoq̄m̄ uſurpare
aut retine ſine ſac̄legū eul
pa n̄ poſſunt. n̄ hī ſoli ad
quoꝝ ſuſtitutionē diuina
inſtitutione ordinate ſūt.
He ḡ differentia ē in deci
mas & ceteras ecclie poſſeſſionēs.
qđ decimē & inſtitutioē & po
ſeſſione ad ſacra p̄tinent. ec
clie aū poſſeſſionēs ecclaiſi
ce ad ſacra p̄tinent ſola po
ſeſſione. Alię ḡ poſſeſſionēs
ecclie ad alienos poſſeſſores
ſine comutatione r̄onabili
tñſterri n̄ poſſunt. decimē
aū ab alieno oīno poſſidi n̄
poſſunt. Ille ū n̄ poſſunt
auſterri. ut tñſterri. In al
ſaclegū ē. ſi auſerant̄. i uſ
ſi tñſerant̄. Decimārū aū
& ceterū poſſeſſionū ecclia
ſtarū. epi dispensatores ēt
debet. ut eas hiſ. q̄ ecclie
deſeruunt r̄onabilit̄ diu
buant. ex q̄b; ſi qđ forte ali
qđdo ad ſuſtitutionē eoz
qui in ecclaiſieſ officiū
n̄ deſeruunt. ſi. tñ in ſe
cipati ſt̄. accōmodatur.
indulgētia eſt. n̄ debiti
ita tam̄ ut hoc ipſū de

portione sit pauper. non de
sustentatione clericorum. In eo
eni quod ministro debetur.
dignus est opari misericordia sua.

nee bene sustentat egitur quod
fraudat seruientem; *Vocima
pars. de symonia. un. dt. a*

Symonia a symone ma-

go nomen accepit. qui habo
mali gratiplu eritiale postis
reliquit. Est eni symonia
gratiam spiritualem pecunia uel
le conpare. Quod cum sit. ille
utique qui uendit et ille qui
emit eadem sententia feri-
untur. quod eidem reatus cul-
pe obnoxii conpantur; *Ve-*

auctorib; symonie.

Symoniace heress itag*v*
iam olim in balaam pul-
lulauit. qui diuinationis
pecio apposito. ad maledicen-
d*u* propriam di prexit. Behinc
huius habesit duo leguntur.
duo auctores pestilentes
emisisse. aliqu sub apostolica. al-
ter sub apostola doctrina.
Primus greci magisterer et
uendentium. dein symon
auctor uidet emporium.
habo ut dictum est secta-
tores sic non sunt in errore
duisi. ita nec in discreptione
discreti; *Ve his quod spitalia*

*Qui ordines sacerdos emunt. remunt. ul uendit. aut
conuicti sine misericordia depo-
nuntur. uendunt.*

qua profecto saceris ordinib;
indigni sunt. qui in ipsis
saceris ordinib; peccasse co-
ppantur. Ille hereticus ad unita-
rem ecclesi uementes aliqui
ens legitimus in suis ordinib;
susceptos. dum siquedem hereticus
in suscipiendis ordinib; non
erabants; alia causa erat
atque doctrina que eorum fidem
impediebat. Symonia eorum sed
Jesus et pecunia ipsa ordinatio
eorum est. Olerito gener in suis ordi-
nib; non suscipiunts. quod in ip-
sis ordinib; peccauerunt. Scien-
d*u* non est quod qui a symoniacis
nescientes ordinantur. quod eos
catholicos non symoniacos pu-
tant. spiritualem gratiam pro mi-
st*ru* illorum accipiunt. si er-
roris illorum cuis esse non fue-
rant particeps non fuerint.
Qui gener. pro gratiam spirituali conpanda
pecunia offerunt. et a catho-
licis ordinati symoniaci
exsistunt. S; dieis may. Quomodo
a symoniaco ordinatp im-
positione manu illi donum
spec sc*ei* accipe potest. Quomodo
symoniace dare potest quod non habt.
et si catholice esse putetur?
audi quod. Si eadum. sicut
fornicators est eboluss. aut
anarus dare potest quod non habt.
ita symoniacus quod non habt da-
re potest. et ne dare potest his quod
digni se accipe. pro ministerium
enim illi datur. non pro mitum.

Ideo his qui erroris illius par-
ticipes non sunt et culpe esse
non existunt gra pro illu dat.
ab illo non datur. Ominus malus
est. largitor boni. tamen ministrum est.
Sive hereticus alio libet ma-
lus. ministrum malum est et tamen mini-
strum malus in eo quod errorem
vel maliciam habet. ministrum in eo
quod habet officium. sic symoniacum.
Nam et ipse hereticus est. quoniam non
fide tamen ope ministrum malum est. et
tamen ministrum est. Malus in eo quod
symoniacum est. ministrum in eo quod
in officium ordinatus est. Malum in
eo quod pecunia dedit. ministrum in eo
quod ordinem et officium accepit.
S; dieus m. Quoniam ordinem aut
officium acceperat potuit quod pecunia
dedit. audi quoniam. Ad premitorem
ad positionem officium emere
potuit. gratiam acceperat non po-
tuit. Tamen quia officium acce-
pit et habet per ministrum ei boni
quidem gratiam et officium dat. am-
alus non in gratia sed officium solum ac-
cepit. quoniam ad premitorem ei
qui male accepit. sicut ad pre-
mitem ei qui male dedit. Ne
hus quod corporalia copando. cum eis
quod corporalia emunt.

Sunt autem quoniam in ecclesia quod
cum pecunione corporalia beneficia partici-
patio et spiritualis dignitatis ac-
cepit. ubi profecto quodcumque alterum
uende aut enim cognoscitur
neutrum inuenditum aut in-

emptum reliquum compre-
batur. S; dieus m. Quoniam huius
potest. Ego in ecclesia uictum et
uestitum emi. ecclesiam non
emi. Stipendium emi. perpenda emi
corporalia tantum emi. spuale
nichil emi. aut enim uoluntate
Die gaudi m. Quoniam nomini in nomine
suum assumpsit. Ut tamen in choro
in capitulo locum assignauit.
Si huius non emisti. unde huius habet?
Ut tamen huius dedit. S; huius gratias
aceperit. certa enim emi. huius gratias
ta sunt. Bene dieus. Quoniam emisti
et lanam non emisti. si gratias acce-
pisti. tam si oue non emisisti.
lanam non habuisses. Pro arbore
pecunia dedisti. ut fructum ei
gratias manducares. Datis autem
magli existimasti contumaculo
culo. Vide ergo quoniam si emisisti. quod non
habuisses si pecunia non dedidisti.
aut te hoc pariter emisse es
terre. aut si non emisti. noli tol-
tere quod tuum non es. S; dieus m
itum. Quid ergo? Non possuum ab ec-
clesia stipendium emi. et corporalia
sustentatio impensam sum
symoniacum culpa copare.
Ecce habeo perdia mea. aut
pecuniaria mea qua sustenta-
ri possem et uiuere. S; forte
timeo uiolentiam principum
aut fraudem familiarium.
sive aliud quodcumque forte
defectum etatis aut iberoelli
ratem uiri mearum considero.
Video quod non possuum ipse sicut

57

Expedit res meas disponere
ut p̄ utilitatib⁹ deseruire.
venio ad eccliam. cōmido ei res
meas. et uite mea p̄uidūtā
cōmittto. ut alat me et su
stinet. et de meo m̄ subsidū
ministret. et ne forte frau
der in aliq. exerto certā m̄
et determinata ipensā estituit.
qm̄ seīl accipit im̄ alijs
qui ecclie deseruiunt. q̄
in titulo ecclie cōsēpti sunt
vrebendā peto ad cotidiam
uetus usū. sic h̄t aliud q̄
in ecclia ē. et de ecclia uiuit.
ecclig seruit. Dat m̄ ecclia
concedit illud mea accipi
bis. et sua reddens. imo mea
non sua m̄ dispensans. Qd
s̄ in iudicandū sentiā inq̄
ris. Ego t̄ būt respondeo. q̄
si eccliam in uita tua dispen
satē facis. aut p̄ mortē he
redem relinq̄s. ego p̄hibere
nec uolo nec possū. et si de tu
o te paseit aut p̄ tuo. p̄uidū
ta est n̄ culpa. necessitas. nō
iniquitas. sic interi ut ali
ud n̄ regras nec accipias. cor
p̄lis t̄ necessitudo cōceditur.
cōmētū iniquitatis negatur.
Contiḡ au aliquā ut possessio
nes ecclig ut q̄libet alia ecclia
istica bona corporalia p̄ ma
los platos daria ut uendita
ab usu ecclie alienent. In q̄
genere etimū symonis ē n̄ ui
dūt. quāuis culpa ḡn̄

non desit. Quanta enī iniqui
tas sit manifestū ē. eos qui ad
edificandas et custodiendas ecclias
positi sunt. destructioi illarū
et eoz que ad illas p̄tinent dis
sipationi opam dare. maxime
si ea que abalienant talia sc̄
que ad usus alienorū n̄q̄ licet
transire possunt. sic sunt de
cime. que ab inicio institute
sunt ad eoz tm̄ sustinationē
qui tabnaculo deseruiunt.
Hec ḡ ad laicos transferre. qd̄
aliud est. qm̄ de sacro sacrū
aufferre. Sic ḡ si unicuiq;
peccō nom̄ culpe cuemē
datū fuerit. nichil mali sit i
udicio eq̄tatis; Undecima

C pars. de sacramento
um oīa coniugii.
C saēm̄ta p̄ peccēm et p̄
peccatū sup̄serint exordiū.
solū cōiugii saēm̄tu et ante
peccēm legit̄ institutū. non
tam ad remediu. s. ad officiū.
In cōiugio aut̄ her p̄mū cōside
randa sunt uel discēnenda.
origo. et institutio. cū m̄ et
causis suis. et ei sedm̄ tēp̄ et
locū. et ritus uariatio; De.

C oniugii origine cōiugii. a
uctor deus est. de causa
ipse enī cōiugii esse institutiois.
decreuit qm̄ mulierē ad p̄pa
gationē qm̄ humani hōi
in adiutoriū fē. ddā quoq;
in spū cognoscens ad quem
usum mulier facta esset.

cum adducta fuisse ad eō
dixit. hoc nē of ex ossib; me-
is. et caro de carne mea. Ap̄t̄
hoc relinquet hō patrē suū
& matrē suā. & adhēbit uxo-
ris sue. et erit duo in carne u-
na. Xpo et in chana galilea
non solū p̄sentia s; exhibuti-
one quoq; miraculi nuptia
ēsēcuit. In q̄b; oib; ostendit ēiu-
giū a do ēē & bonū ēē. **De du-**
plici iustitioē coniugii.
Iustitio nūgū duplex
est. Vna aū pecēm. ad offici-
um. alia p̄ pecēm. ad reme-
diū. Prima ut nata multi-
plicaret. sedā ut nata exer-
pet. et uicū cohībet. Prima
iustitio ēiugū. p̄posuit
in federe dilectionis. ut in eo
sacramētū ēet societatis. q̄
in spū ēstat int̄ dñm & aūam.
officiū aū ēiugū in cōmixti-
one carnis. p̄posuit. ut in eo
sacramētū esset societatus
qui in carne futura erat in-
ter xp̄m & ecclā. Sedā iusti-
tio ēiugū in federe dile-
ctionis sanciuit. ut p̄ eius
bona id qđ in carnis cōmix-
tione infirmitatis erat et
delicti excusaretur. offici-
um aū ēiugū in cōmixti-
one carnis ēcessit. ut i eo
p̄t̄ gr̄is multiplicationē
giantū infirmitatis excipe-
tur. Quare aū iustitium
sit ēiugi sacramētū ap̄t̄

inuit. uirū imaginē di-
esse. ac p̄ hoe qđām mulierē
aīe rōnalis typū portare
ostendit. Quare itū institu-
tum sit p̄mo ēiugū officiū.
ipse dī iustitior & ordinari
ostendit dieens. Crescite & mul-
tiplicamini. & replete terram.
Officiū ēiugū. hoc ē carnis
cōmixtione. aīn pecēm n̄ ad
remedū infirmitatis s; ad
multiplicationē pl̄is instru-
tū ēē. p̄ pecēm aū idē ipsum
ad remedū infirmitatis con-
cessū. beat⁹ ang⁹ testat⁹ h̄ib⁹
dicens. Ut triq; seruſ infirmi-
tas p̄pendens in ruinā turpi-
diniſ. recte honestate nuppi-
arū excipit. ut qđ sanis ēt
officiū. sit eḡis remedium.
Itē nūgū & aliud ēē & altius
rei sacramētū ēē ipsū ēiugū of-
ficiū. idem ipse in lib⁹ de bono
ēiugali testat⁹ dieens. In ēnu-
gio aliqd boni ēē uidit. n̄ solū
p̄ propagationē filior̄ s; & p̄
naturalē in diuso seruſ so-
cietatē. Alioqñ iā n̄ dicetur
ēiugū in senib⁹ si uī ambi-
sent filios ut n̄ genuiſſent.
in quib; si emarcuerit
ardor carnis. uiger tū or-
do caritatis. Itē in nuptiis
plus ualeat sc̄itas sacra-
quā feceditas uentis. Unde
quidam n̄ intelligunt
hoc qđ dictū ē. illa multa
er n̄ pot̄ p̄tne ad x & ecclā

facerātū cū qua noscitur
 fuisse cōmētū. estimant
 sacerdōtū ēnugū ēē n̄ posse
 ēē cōmīxtio carnalis n̄ fue-
 rit. Nesciunt enī q̄ officiū
 ēnugū in carnis cōmīxtione.
 illa que int̄ xp̄m & eccliam
 p̄ carnis susceptionē facta
 est unionē figurat. p̄f̄ea
 q̄d & p̄ ecclie sacerdōtū ēē n̄ pos-
 sit h̄ cōmētū carnale n̄ fue-
 rit. ēnugū tñ uerū & neces-
 sario ēnugū sacerdōtū ēē et si
 carnale cōmētū n̄ fuerit sub-
 sequētū. s̄mo pot̄ tanto ue-
 rū & sc̄us ēē. q̄nto nichil
 in se h̄t un̄ castitas erube-
 scat. s; un̄ caritas glētūr.
 Nam & ipsū ēnugū sacerdōtū
 sacerdōtū ēē cognoscitur. sed
 est illi ut dictū est. sacerdōtū
 ēē int̄ dñm & aīam. officiū n̄
 ēnugū. sacerdōtū ēē illi societ-
 atis. q̄ in carne ēē int̄ xp̄m
 & eccliam. Septū est. Erunt
 int̄ duo in carne una. Et
 si duo in carne una. iā non
 duo. s; una caro. Hoc ēē sacerdōtū
 q̄d ait apl̄ magnū in x̄
 & ecclia. Id q̄d sacerdōtū p̄tūne
 non pot̄ mulier cū q̄ noscitur
 n̄ fuisse carnale cōmētū. Po-
 tet tñ p̄tūne ad aliud sacra-
 mentū n̄ maḡ in xp̄o & ec-
 clia. s; maī in dō & aīa. Qd
 enī. Si magnū q̄d in carne

est. magnū n̄ ē. imo mul-
 to maḡ q̄d in sp̄u ē. Caro
 in q̄d nichil p̄dest. sp̄e ē q̄ ui-
 uificat. Si ḡ magnū est q̄d
 in carne est. maī utiq; ē q̄d
 in sp̄u ē. Si recte p̄ scriptu-
 ram sc̄am dī sponsus dī. et
 aīa rōnalis sponsa uocatur;
 aliqd p̄fecto int̄ dñm & aīam
 est cui id q̄d in ēnugio int̄
 masculū & feminā ēstat. sacer-
 dōtū & imago ē. Et forte
 ut xp̄silius dicat. ipsa socie-
 tas que exteri in ēnugio pacto
 fedis seruatur. sacerdōtū ē. et
 ipsius sacerdōti res est dilectio
 mutua aīor q̄ admittēt in
 societas & federis uigil uin-
 culo custoditur. & h̄c ipsa
 rursus dilectio qua masculū
 & femina in sc̄itate ēnugū
 animis uniuers sacerdōtū est.
 & signū illi dilectionis q̄ dī
 rōnali aīe int̄ p̄ infusionē
 gr̄e sui. & sp̄e sui participa-
 tione ēiungit. Copula ḡ car-
 nis que aī pecēm in ēnugio
 officiū fuit. & p̄ pecēm in eo
 dem. p̄ remedio ēcessa ē. sic u-
 trobiq; ēnugio adiungitur;
 ut cū ēnugio ipsa sit. n̄ ēn-
 ugū ex ipsa. Nam & aī ipsam
 ouigū uerū est. & sine ipsa
 sc̄em ēē pot̄. Lē q̄dem si illa
 n̄ adēt in fructuosi. n̄ aī si
 n̄ affuerit sineiri. Qd enī
 p̄ pecēm copula carnis in ē-
 nugio adiungit. indulgit

magis est et copassionis ne uici
uni cupientie quod in huma
na carne per peccatum radicauit.
turpi in omnem excessum profue
ret si nusquam leite exipi potu
isset; Quid sit coniugium.

Quidam si in coniugio diffimile
dum putauerit ut dicent
coniugio esse sensu masculi et fe
minae individualiter uite con
suetudinem retinente. Cui defi
nitioni legitimu adiungere
oportet. quod si sensus masculi
et feminae legitimus. si legitime
et in legitimas personas fa
ctus non fuerit coniugio in eo es
secri non potest. Legitimas autem il
las personas personis animis in quibus
aliqua rationabili causa demon
strari non potest. quod coniugio pactu
mutuo firmare non possint. Ideo
autem dico in quibus rationabilis cau
sa demonstrari non potest. quod si for
te est. s. occulta et latens et
non in iudicio ecclie expbata.
quoniam ad iudicium ecclie spee
dit. pactu coniugale neque prohibi
potest ut non fiat. neque cum factu
fuerit infirmari potest. ut non
sistat. Quod enim omo ocul
tu est. quantu ad iudicium
ecclie esse non dicendum est. quod ad ef
ficiendum aliqd ut impediens
dum non differt ab eo quod non est. Pri
ma autem institutio dualiter in
personas. et patrem et matrem a con
stitu matrimonii crepit. non
hominem ut adhuc posset uxori

ri patrem et matrem reliquerunt
esse afferuit. dicens. propter hunc relin
queret hoc patrem suum et matrem
suam. et adhibebit uxori sue. Ola
mfectum est autem quod non reqruntur
ad hoc. quod relinquent propter hoc
hanc ergo duas personas solas primas
institutio crepit. in ceteris
omnibus nullam nulli ad coniugio sac
ramentum fedandum prohibuit. Venerabile
papa sedis institutio que per legem
facta est. et crepit quasdam pro
nas alias. siue ad decorum naturae
siue ad pudicitiae augmentum.
et exterum crepit est ex prohibitione
illius. quod fuerat ex natura
concessum. Vbi quidem si non culpabilis
prohibitione ignoratur. in transgessione
ne ignorantia excusat. neque pro
hibetur uitius sanctitatis. quoniam dum
non patet transgressio percepti. Cum
autem estans esse crepit quod prohibetur
est. stare deinceps aut ratu
esse non potest quod factum est. quod quo
manifeste contumaciam perceptione ager
et legitimu aut uerum esse non in
dicatur. Erunt fortassis qui
exultent ignorantiam non tran
scendit posse. ut per ea coniugio
appellari debeat in eum personam
iste prohibetur. si causa quod latet
cognoscetur. Ergo illos intro
go quod sentiendum sit de filiis ex
homo copula peractis. utrum
legitimi aut illegitimi sint
iudicandi. Quia si durum uidetur
ut idcirco filii illegitimi dicantur.

tur. quia parres sedm causam aliquā latente illicite. sedm iudicium autē et cessionē ecclie legitime fuerit copulati. cedant necesse est copulā illā ex qd pēati sunt qdū qd causa latuit legitimā fuisse. et si iuste illicite fuisse causent. Non omne enim qd illicite fit id n fit. qd illicite fit qm qd fit. fieri id dicendū est quāuis in eo qd sic fit. fieri qdē sciat. illicite autē fieri nesciat. potē qdē ignorantia culpā tēpare aut excusare. ut actū legitimū constet in eo qd fit. quāuis facere n possit. ut reprobabilit̄ n sit in eo qd sic fit. Si g filii sedm aliqd legitimū s̄t. sedm aliqd legitimā ē copula ex qd. Quod si copula ipsa sedm aliquid legitimā recte dī. n̄i m̄ apparet. qd n̄i et sedm id ipsum ēnigū m̄ito nōiet. Non enim magna cōtentio de noīe. n̄i idē de iūitate sentit. Exceptis g eiusm̄ causis in qb ut p̄ horrorē ut cōpitidinē pudicie et cōsulendū videatur. in certis oīb; h̄ sentiendū puto. qd si in aliquo forte p̄ ignorantia offenditur. quādiu qdē latet. matmo nō sedm iudicium ecclie legitime factō. nequaq̄ tollere possit quin legitimū appelletur. Non g mehi qd frēm et sororem opponat. aut eg

tera huīhi. in quib; ratio ignorante excusationē n̄ admittit. Non autē p̄mittunt in ei⁹ modi offendere. qd̄s in eo qd faciunt ignorantia debet excusare. horroris s̄t facta ei⁹m̄. n̄ ro n̄is. in qb; si ignorata fuerint. uerecōdia tam̄ et pudicitia cōfusionē n̄ euadit. Aliud est de illis loq̄ de qb; dīē apl̄. tēptatio uos n̄ apprehendat. n̄ humana. In qb; enī humanū est errare. in illis potē ignoran̄ia erroris culpā excusare. Sie g legitimas p̄sonas sedm iudicium ecclie appellandas putamus. in quib; nulla causa erat. p̄ qua aut iuste prohibiti possit qd faciendū ē. aut cū factū fuerit infirmari. et quā diu quide sic ē. legitimū ē qd est. Si qd̄ autē introget qm̄ sedm iudicium ecclie legitimū ē possit. qd sedm iudicium diuinū legitimū non est. ego quide utriq; legitimū esse puto. idēo tam̄ sedm iudicium ecclie specialit̄ legitimū dici. qd sedm iudicium ecclie nichil in eo ē. p̄ quo legitimū dici n̄ debeat. sed sedm diuinū iudicium aliqd in eo est. qd si iudicio ecclie manifestū ēet. ēnigū legitimū n̄ ēet. h̄; qd aliqd in eo ē ecclie quidem occultū. si deo notū ē. Qd similit̄ si ecclie manifestū ēet. ēnigū

legitimū n̄ ēt. Hunc aut̄ p
ignorantia excusat. ut ex
eo ipso rā ap̄ dñm quā ap̄ ho
mines legitimū sit q̄ndiu
ignorat. q̄ ap̄ hōies quidem
nichil in eo reprehēdit. ap̄ dñm
aut̄ qd̄ reprehēibile ē. si cul
pam h̄t. ad effusionē tñ rep
h̄nsiois n̄ iputat. Et has qd̄
p̄sonas ecclie ē legitimas se
cundu iudicium ecclie existi
mam. ē sensu aut̄ legitimū
illū ēē putam. q̄ ad hoc sit
ad qd̄ fieri debet. Nā q̄ ad so
lam carnis cōmixtione ēsen
tiunt. p̄ tali ē sensu ēiugis
adhuc dicī n̄ possunt. hoc
enī. fornicantes. adulan
tes faciunt. a quib; ēiugal
castimoniae nom̄. p̄cul abē
cognoscit. Ergo aliud illud
est. cuī consensus int̄ masculū
rū. et feminā ēiugiū faciat.
hoc aut̄ qd̄ ēē dicendū ē. n̄ so
cietas illa quā dī cator a p̄n
cipio int̄ masculū et feminā
instituit. q̄n mulierē de
late uiri formatā eidē soci
auit. Q'a enī socia data ē
non ancilla. aut dñna idēco
nec de sūmo. nec de imo. s;
de medio fuerat. p̄ducenda.
Si enī de capite fieret. de
sūmo fieret. et uidēt ad dñna
tionē cāta. si aut̄ de pedib;
fieret. de imo fieret. et uidē
tur ad seruitutē subicie
da. Proptea de medio facta

est. ut ad equalitatē societa
tis facta pbaret. in h̄ tamen
quodāk inferior ipso qd̄ facta
est de ipso. ut ad ipsū semper
quasi ad p̄ncipū suū respici
et ei individualē adhēdo. ab ei
se que admīnūcē ostare debet
societate n̄ separat. Hec ḡ son
etas ēiugiū ē. que fedē sponsi
onis mutue osecrat. q̄n utq;
uoluntaria p̄missione debet
re se fac̄ altr̄. ut deinceps nor
tate tñleat. neq; se ab illa que
admīnūcē constat societate
disiungat. Illo cuī quidem
societatis consensu. si et cat
nalis cōmixtiois sensus in
p̄ma fedatione quingit. eidē
cōmixtiois debito. ēiugati p̄
modū admīnūcē istinguuntur.
Quod si forte in fedatione ēi
giū utmq; pari uoto ē sensus
carnis remittitur. p̄ eodē dem
eps ēiugati debitorē admīn
ūcē n̄ tenent. Qd̄ enī ab utq;
pari ē sensu dimissū et uoto
firmatū ē. ius le p̄modū ab
altr̄ erigi n̄ pot. et tñ firmū
stat et sic ēiugiū siēm̄tū. cui
litutē copula carnis sic n̄ effi
cū abē. ita et si defūlt toller
n̄ pot. Talis itaq; ē sensus indi
viduale uite cōsuetudinē ren
nere credit. q̄ ad hoc fact' est
ut mutua societas q̄ admīn
ūcē p̄ ipsū iniciata ē. utroq; u
ente ap̄l' discedū n̄ pati.

tur. Qui ergo dissimile uoluerit coniugium dicere potest. coniugium esse consensum legitimum. hoc est inter legitimas personas legitime factum masculi et feminae ad individualiter uitae consuetudinem obseruanda. In quo quidem sensu copule carnale committimur pari uoto aut futurum non tradicimus. aut non futurum laudatur; Quando coniugium quis autem querat esse recipiat.

Si quis autem querat esse recipiat. dicimus quod ex quo talis consensus quale super dissimum inter masculum et feminam factus fuerit. ex eo statim coniugium est. quem si copula carnis sequitur. nichil tamen coniugio apostoli ad titulum sancti patrum est. unde estat. quod si uir vel mulier per talis consensum ad alienam societatem transierit. et si carnaliter carnis illic sequatur. ad portam tamen societatis in qua sacramentum coniugii sanctificatum est. et per quam secunda copula illicita omnes iudicatur redire debebit. Sed dicitur. Aliquis promisit si ue forte uirauit alienum se usque ad tempus complacitum illam diciturum. et illa simili opusit uel uirauit se illi impunitam. Interim mutato apposito alter sine utroque ad alienam societatem transiit. et illa alia uxore ducitur. et illa marito altius nubitur. Quid ergo facienda est. Hunc pro pri-

rem sponsione. sed eadem ratione pactum secundum est. sed considera quod longe aliud est permittere aliud facere. Qui permittit fiduciam facit. qui autem facit iam facere quod facit. In eo qui permittit si non facit quod permittit. in dubio est. in eo autem qui facit. et si per factum penitet. tam factum omnino est. quod factum est. Qui ergo se promisit uxori ducere fiduciam tamen uxori duxit. et que spopondit semper perficiam. nee coniugium adhuc fuit. sed futurum esse debuit. Cum autem per ea et ille uxori duxit. et illa marito nupsit. iam coniugium fuit utique. et non poterit dissolui quod factum est. sed si id quod promissum fuit non est ipsorum. Precedens ergo in causa penitentia corrigendum est. sed sequens coniugium dissolvi non est. Non autem sic est quoniam sacramentum coniugii non quidem ut super dictum est. mutua sponsio ne futurum permittit. sed presertim assensu attestacione firmatur. quod per talis consensum quocumque in aliena societate est cum carnis carnaliter secundum plus peccatione secutum fuerit. irritum omnino esse debet. Sed putant quodammodo per talis factum idcirco estare debeat quia in eo apostoli esse uidetur. uero per consensum et carnis carnaliter secuta est. Sed cur in isto stare debet in quo plus factum est. si totum

idem quod factū est iuste
factū n̄ ē. Si posteriⁱ, p̄t̄ea ē
m̄giū indicatur. q̄ in eo eo
pula carnis fuit que in p̄ori
n̄ fuit. ḡ si t̄cū p̄' hoc secur
tū fuerit. dicet aliq̄s q̄ meli
indicandū ē quā sedm. q̄ in eo
fortassis copula sep̄i carnis fu
it quā in cōtu. qd̄ rō n̄ admit
tit. Q̄ p̄ qd̄ p̄' ēsensū ēm̄
galem qui matmonū sacer
cū alio ut alia sive in ēsen
su. sive in cōtu admissum
fuerit. ad incestu^r et adulteriu^r
maculā. n̄ ad sacerdotū ēm̄giū
ptinebit. s; dicens. Si p̄' p̄mū
m̄galis fedis consensū statī
m̄giū ēt. qd̄ ḡ sibi uult qd̄
diē auctoritas alit̄ n̄ fieri
m̄giū legitimū. n̄ ab his qd̄
sup̄ cā seminā potestate h̄re
uident̄ et qd̄; custodit̄ uxor
petat̄ et a parentib; p̄pinq̄o
rib; sponsetur. et legib; docet̄.
et suo t̄p̄r sacerotalit̄ ut mos
ē cū p̄eib; et oblatiob; a sacerdo
te b̄ndicatur. et cetera qdā que
in h̄c modū adiungit dicens.
qm̄ alit̄ p̄supta. non ēm̄gia
s; adulteria ētubnia. ut istu
p̄ia aut fornicationes. poti.
quā legitima ēm̄gia ēt̄ di
cenda sunt. s; id in h̄ loco in
telli gi oportet. legitima
n̄ ēt̄. i. n̄ fieri sedm institu
tionē legū. que in h̄c modū
m̄ges desponsari institu
unt. Nā qd̄ p̄ea adiungit̄
alit̄ p̄supta adulteria poti?

ul̄ st̄upra esse quā legitima
ēm̄gia ēfēctū subsequenti sermo
ne tēpat dicens. n̄ forte uolum
tas p̄pria suffragauit. uota
suecurrerint legitima. Ille
ḡ h̄ uoluntas p̄pa et uotū legi
timū suecurrerit. et sine his
dib; legitimū ēm̄giū ēt̄ pot.
Si enī ēm̄giū ēt̄ n̄ pot̄ n̄ ista
sunt. nec baptismus ēt̄ pot̄
n̄ p̄cedit fontis ēlectio. bat
izandi catharizatione. n̄ h̄ n̄
sequit̄ olei et ēsmatis uentio.
S; sic baptismus ēt̄ pot̄ sine illis
quāuis ista debeant ēt̄ cū bat
ismo. ita et sine illis ēm̄giū
ēt̄ pot̄ et ibi h̄ illa in ēm̄gio
et cū ēm̄gio ēt̄ debent. Hā qd̄
coniugū n̄ in cōtu ēstet. si
in ēsensu. nec in ēsensu cōtu.
quia sic sine cōtu. ita et sine
cōtu ēsensu ēt̄ pot̄. si forte u
triq; castitatis et continet pro
tū placitū fuit. beat̄ ab̄si et
stat̄ dicens. Non defloratio u
ginitatis. s; paeclio ēm̄galis
m̄giū fac̄. Itē. ēm̄giū n̄ fac̄
cōtus. s; ēsensus. Qui si desu
erit. oia et cū ipso cōtu fru
ueri appellentur a p̄ma de
int̄ eos ignoret̄ ēm̄gal ēcubit.
s; forte uideat̄ h̄erariū illi
ēt̄ qd̄ sup̄ dixim̄. ēm̄giū
in ēsensu in aritali sancecur
si enī a p̄ma desponsatiōs
fide ēm̄giū in eip̄. cū fides
desponsatiōs in p̄missione

futuri osensus pcede uideat.
qñ ēiugū ab hac fide inici-
ari dr. pculdubio et ipsū
matmonii ēsensū ānuma-
re pbat. s; si desponsationē
ipsam futū matmonii pacti-
onē et pmissionē intellige-
debemus. tē nimirū fidem
desponsationis ippletione. pmis-
sionis. et pactios exhibitionē
ouenient accipim⁹. aq̄ nimi-
rū q̄ in pdiecto ēsensu ēstat.
merito ēiugū erordū su-
mit. q̄ in eo qd̄ fides pactio-
nis et sponsionis que de fu-
turo ēiugio utmq; facta
fuerat adiplet̄. in ēsensu
maritali ēiugū sac̄ntum
pficit. Nom̄ēāū despon-
satiois n̄ ipsū iugū q̄ mat-
monii firmatur. s; pactio-
ne et pmissionē futū ēsensus
significare in ipsa uocis ex-
pressione concim⁹. q̄a et spō-
dere. n̄ dare est aut facere. s;
pmitie. vñ et apl̄ dīc. Be-
spondi enī uos uni uiro il-
ginē castā exhibe x. Qd̄ si
desponsationis nom̄ in ipso
tractu matmonii intelli-
gere debem⁹. tē fidē despon-
satiois. ēsensū mutue soci-
etatis q̄ ēiugū dr. ēueni-
ent accipimus. vñ et de-
matre dñi auḡ dīc. q̄ a
pma desponsatiois fide ē
iunx uocata ē ioseph quā
nec ēcubitū cognouerat.
nec fuerat cognitū. Et

amb̄ similit̄. Responsata ui-
to. ēiugis nom̄ accepit. Cū. H.
nunciat̄ ēiugū. tē ēiugū
nom̄ assumitur. In qb; uerb̄
sic sup̄ dictū ē. si desponsati-
onē accipim⁹ in eo qñ ēsensu
maritali ēiugū sancteūtur:
recte tē ipsū ēiugū incho-
ari. et nomen iugis assumi-
dr. Si au desponsationē intel-
ligim⁹ in eo qd̄ futur⁹ ad ēiugū⁶¹
faciendū ēsensus. pmitti-
tur. tē qd̄ ēiugū in his que
ēiugū ancedit inchoari dr.
& abīn et que futū ē ēiunx
pt̄ea qd̄ quib; iā ēiugū ini-
ciatū ē. noīe ēiugis censem̄tur.
s; ut libet de his et de huīm̄
sentiat̄. tm̄ ut ēiugū nec
an̄ legitimū ēsensus arresta-
tionē in quo utq; alt̄ ad in-
galis fedis societate se r̄dit
uerū ēē d̄lat̄. nec p̄ea ipse
etū. Vis seire qd̄ dico. Cū ille
dīc ego te accipio in mēa. ut
deinceps et tu uxor mea sis. et
ego maritus tuus. et illa simi-
lit̄ dīc. ego te accipio in me-
ū. ut deinceps et ego uxor
tua sim. et tu maritus m̄s.
aut sedm̄ hoc dicunt. aut ali-
ud qd̄ēūq; simile illi. in quo
si n̄ h̄ dicunt. h̄ tm̄ intelli-
gunt. aut si h̄ si dīct̄ q̄ for-
tassis alicubi uba n̄ celeb̄n-
tur s; res agit̄. tm̄ h̄ faciūt̄.
duē illā. accip̄ illā sic mos
est legitimū dīct̄ uores.
Cū ḡ hoc sic mos ē dieunt̄

uel faciunt. et in hoc sibi con-
sentunt. si est quod dicere uolo et
deinceps eiuges sunt. siue hoc
dixint et in hoc sibi esenserit
coram legitimis testibus; sic de-
bent. siue forte soli seorsum et
in secreto nemine astante uel
attestante qualiter non debent. tamen
omnes eiuges sunt. nec deinceps
nisi alia erigat causa discedunt
ab iniuncte separari licite possunt.
et si pro futurum esensu si facti
negauint et uincere non possunt;
de his quod occulte nubunt. ut per quam
implicent. contumeliam aliquam

Sed dieis uerenda faciunt.
Quod ergo faciendum est de homini
qui clanculo esuerent. si puer
aut alius. aut utique factum
negando ad alienam societatem
transierint. Quidam uxore
duxit clanculo sine presentia
testium. solo ad iniuncte marita-
li esensu firmato. deuitans
ut non quam fieri solet. aliqua
de causa conscientiam alienam.
Postea binum eorum intercedo prius
quam esensu occultu factu
manifesto. probasset. de facto
penituit. eam quam in hunc mo-
dum uxore duxit dimisit.
Aliam duxit celebri appari-
tu manifeste coram ecclia. for-
tassis eum parentum editione
eum sacerdotis bunctione mup-
tias fecit. filios genuit. ve-
nit post illa ad eccliam. audi-
ciuum impellat. iusticiam po-
stulat. iniuriam sibi illatum

palam exponens. Negat ille
nec sit testes qui possint. p-
bare quod occultum est. hic querit
quod facte debet ecclia. quod utimq;
inueniens aliquod occurseret
uidetur. Si enim illi mulieri q-
uidem uerum diem. scilicet tamen occultu-
mum est. nec probatum quod die sine
legitimo testimonio propositum solu-
dictum suum edit. et per eo quod in
certum est et occultum. id quod cer-
tum et manifestum est dissolu-
potest deinceps quilibet in ali-
um vel in aliud quodcumque uo-
luerit finge. ut simili ratione
edatur. Quod si amissum fue-
rit. magna cœfusio. pueniet
neque deinceps in ecclia aliquod
firmum stabit. Si uero pro auctoritate
ecclie cœserumdam esu-
giu quod presumu factum est sciendu-
re. adulteriu quod sedo presump-
tum est confirmatur. aliud malum
magnum est. quoniam non solu libens
datur. sed et necessitas indi-
citur homini. ut maneat in
peccato suo. hic uero esiliu quod
ego fortassis et potiora dictu-
rus non sum. tam oportet. ut
in tantis malis. præsus igno-
rantes non sim. Si quis puta-
uerit pro huic mala uer-
tanda. talen esensu quod mul-
to testimonio probatur. neque fa-
cientium mutua confessione
confirmatur irritum esse debet
neque in eo ullatenus eiugium
scire posse. facili inuenient
ens declinat. potest enim et id

62

quod supra dictū est furtū
firmū ē sensus. nō ē iugia esse.
s. adulteria ē tubna ut stu-
pra. nō uoluntas. ppa suffra-
gauit. et uota succurrerint
legitima. p p h dictū putari.
quia huīmodi ē sensus q̄ in
occulto fiunt. ē iugū nō
sanctiūnt. n̄ idē ipsi q̄ i oe-
culto sibi ē senserint. eundē
ē sensu suū. utq; uolunta-
rie in manifesto pfitteant.
Tē si qdē uoluntas. ppa suffra-
gatur. et uota succurrat le-
gitima. cū id qd̄ in occulto
secerunt. sponte utq; in ma-
nifesto pfitteant. Si q̄ g ad
hē modū dicat iugium oe-
culto qdē ē sensu iniiciare
posse. s; n̄ n̄ manifesta aboy
ēfessione firmari. copendio
suis mala multa declinat.
s; pluriū appbatio h̄ recipi-
ut siue in manifesto siue i
occulto talis ē sensus int̄ le-
gitimas psonas factus fuit.
pfectū iugū sc̄m̄tū iudi-
cetur. Qd̄ si ita uerū ē con-
stare debebit. ēsīdāndū est
quom̄ sup̄ memorate q̄stio
ni respondi oporteat. dubi-
ū n̄ ē. q̄ id qd̄ ecclie pbari
n̄ pot. ecclia ipsa. i iudi-
care n̄ pot. Et rursū dubi-
ū n̄ ē q̄ id qd̄ legitimo et
manifesto ecclie iudicio fa-
ctū est. sine legitima et ro-
nabili et manifesta causa
re seindi n̄ pot. Ratio nos

urget. Ita mulier dīe. quia
pari ē sensu cū uirō illo mat-
moniū fec. s; qd̄ dīe. nec ipsa
pbare pot. nec ecclia qd̄. pba-
rū n̄ ē. appbare pot. Non pot
ergo. p eo qd̄ occultū ē id qd̄
manifestū ē infirmari. Qd̄
oportet ut sedam copulam
que iudicio ecclie legitime
facta ē. ipsa ecclia iudicet
ratā ēē debe. s; dies. Qd̄ g fa-
ciendū huic mulieri q̄ uirū
suū ab ecclia regrit. s; h̄t̄ n̄
pot q̄ id qd̄ occultū fuit. pba-
re n̄ pot. fortassis cū uidit
qd̄ maritū suū h̄t̄ n̄ pot. alti
nube uoleat. et ueniet ad ecclie-
am ex postulans. ut aut suū
maritus illi reddat. aut alti
nube ccedat. Hinc g queris
qd̄ ecclia face debeat. s; p p t̄ ea
q̄ pōrē redde n̄ pot. sedm cce-
det. s; uide quom̄ ccedē possit
illi maritū suū altū q̄ suū
adhuc uiuū esse ēfiterit.
Ipsa dīe uir̄ m̄s uiuit. et tam
pete psumit ut alti nubat.
Ergo dies ad ētīntā cogīda
ē mulier ita. Ita sane quia
negligētiā eālie noluit. iustū
est ut penā sustineat. Qd̄ te in
manifesto n̄ nupsit. Si p̄s
in iubendo testimoniu ecclie
h̄t̄ ētēpsit. qua rōne n̄ ē iu-
diciū ecclie impellat. Ipsa
se g obligauit. Sustineat
itaq; n̄ ē penā negligētię. ut
aliis mulierib; ne idē psumat
correctionis et cautele exēplū

fiat. Contine pecem nō ē. nec i possibile ē. & nō difficile ē. Si g mulieres nolunt ētūne. caue ant in occulto mube. Ibi mu bant u testes hre possunt. si maritos ēsentientes hre n pos sunt. Qd si culpā uitare no lunt. sustineant penā. Qd g omīnū suscepē mult. cogitat pīmū. qā cū illud suscepit. legem ei portare debet. Qd apperat qd delectat. portet neces se ē si in eo ut p eo euenit et id qd gnat. Non g pīmittit ecclia illi mulieri que se alii uiro subnupsisse ēficeret. illo uiuente ad alias tñsire nup cias. & si pīmodū ētingat ut idē ipse vir pīceleb̄tionem sedarū nuptiarū ad se reūsus de facto penitens. peccā se ēfiteat & ad pōrem uxore redire uoluerit. ei qd de iuta te pīmi paciē ēteiat. nī reci pit ecclia testimonīū eius. qd uariauit ubū suū. & tēt semet ipsū testimonīū tu lit. & abstulit sī fide i utq. Tam ecclia id qd ipsa fac. si ne causa legitima reseinde nī pot. sī ratū debē ēe censem. ne occulta manifestis pī. dicent. Itaq. illā hōi mu liere. pī legitima uxore ad iudicat. quā sedm iudicū ecclie legitimā duxisse co gnoscitur. sī dicens. Sī sic g iudicū ecclie stare debet. qm̄ occulta manifestis pī

iudicare non possunt. qd illi hōi pāia sua faciendū ē qui uiuente uxore altī ad herere cognoscit. quā nee di mitte pot. ne pīcepto et iudicio ecclie ētūre uideat. nee sine scrupulo conscientie tenere. quā uiuente adhuc pōre et diuinā iusticiā et institutionē illicite sī soci aile cognoscit. Si g iste talis ad ecclia ēfugiat qdren̄ ēti hū salutis. qd illi diec dudi & intellige qd illi dice pōr̄ ecclia. Si dixit ei ecclia ut sedam quā publice duxit dimittat. & ad pōr̄ reūtitā quā m̄ se ētra pīmā testatio nē suā uxore duxisse ēficeret. qd in hoc recepit testimonīū ei. omīs deinceps qui odio ha bebunt uxores suas. fingent & intinentur se pīus alias du xisse. ut ab his quas odiūt sepen̄. & ita lev matīmoniū nichil in se stabilitatis habe bit. sī. passim utq. pī uolum rate uniceutq. dissoluerit. Hon g ecclia aliud dice illi pot. quā ut matīmonio qd ei attestatione firmatū ē fidem seruet. sī. dicens. Caus illi est. pāia sua. ēsiliū salu tis qrit. Illā utbīq. pieculū uider & qd potī eligat nī m uenit. Si manet. cont̄ ēsei entia suā facit. si discedit. cont̄ obedientia fac. Hon g iā qrit si discede liceat. sī

si n̄ discedit. utrū p̄manere
 expediat. conscientia exponit.
 et c̄siliū salutis q̄rit. Qd illi
 dicit ecclia h̄i c̄fitenti pecca-
 tū. et q̄renti c̄siliū. Si dixit
 illi ut maneat p̄quā reuelat
 uit peccm. hoc ē dicē q̄ntū
 uidetur ut maneat in pee-
 catō. Si s̄ nec hoc nec illud
 dicē pot. q̄ntū uidet. h̄i ta-
 li uia salutis monitrū n̄ po-
 test. S; h̄i rursū multū a fi-
 de xana abhorret. ut dicat
 alijs talis ē q̄ n̄ possit si ue-
 penituerit. in q̄licūq; sit pi-
 culo salu' ē. Multa sunt que
 ad h̄e modū c̄tinge potius
 sent. Alius dicē se cū uxore
 sorore aut cū matre uxoris
 sue rem habuisse. Ali' uxo-
 rem se p̄uis alia durisse fate-
 tur. et multa alia horrenda
 que miseria h̄oū ut falsa
 configit. ul' uera cōmittit.
 Et uerū ē q̄ multa sunt
 horrenda ab h̄oib; desidiosu-
 is malis excecati. ut faciat
 que n̄ oportet. et s̄t tanta
 hec mala. ut uix c̄siliū ad-
 mittant. n̄ dī q̄ legē dedit.
 grām et mīam prester. Per
 legē enī n̄ iustificabit in
 conspectu ei' oīs caro.

Dicē enī maledictū legis oīs
 qui sub lege erant p̄mebat.
 nec erat qui euade potius
 set maledictionē q̄ n̄ erat
 q̄ eācē posset p̄uaricatio-
 nē. donec ipse legis lator ue-

mens maledictionē p̄ grām
 abstulit. et ne semp maledictio
 et p̄uaricatio regnaret. p̄ eandē
 grām ipsam et legē mutauit.
 et ita si n̄mūqm cū h̄o peccō
 suo et malicia urgente in ne-
 cessitatē peccandi uenit. nec
 pot̄ legē portare n̄ maledi-
 ctionē p̄uaricatiois incur-
 rat. mittat illi dī p̄ mīam
 legem. et donet penitenti ut
 salu' ē possit. qui utiq; n̄ sal-
 uaret si p̄ uictiā et rigore le-
 gis sine mīa iudicaretur. Hon-
 tibi fortassis sedm estimationē
 tuā respondeo. Ille meo n̄ de-
 tuo ē q̄d loquor. Hon aliud
 possū. Ad m̄ mens suggeste p̄site
 or. Si aliud dicēm. etra c̄scien-
 tiā mēā et estimationē dicēm.
 Quisq; pro se iudicet. ego t̄ de-
 corde meo loquor. Venit pecca-
 tor ad me. et exposuit m̄ c̄sei-
 entiā suā. c̄siliū salutis q̄rēs.
 Qd illi dicā. Si dixo illi. recede.
 facio illū inobedientē ecclie
 mat sue. et exēplo ei' alios c̄fir-
 mo. ut dimittant uxores su-
 as legitimas. et cū eas odio ha-
 buerint fingant q̄deūq; sibi
 placuerit. et mīiant ecclie ut
 libertatē habeant recedendi ab
 eis. q̄ eas n̄ amant. Et si hoc
 ecclia recepit. et passa fuerit.
 ueniet magnū malū et di-
 mittent om̄s. p̄ libito aut
 uiri uxores suas. aut muli-
 eres maritos suos. et p̄ uno
 h̄oē multi dāpnabuntur.

quod fieri ita non pot. Qdā
acute se cōsidisse putauerunt.
sibi sī primo cōfidentes dicentes
quotiens eiusmī forte ctinger
aliquid. ecclīā utrūq; facere
debere. n̄ in occulto scit peni
tenti cōfule. ut ab eīmī copu
la recedet. n̄ in manifesto disce
dente cogē. ut maneret. Qd'
quide si esset salutē primi
qrere. s; q̄ si se uelle a piculoli
berare. Non m̄ suadet cōscientia
mea. ut h̄ illi dieā. Querit a
me qd̄ sibi faciendū sit. ostendit
piculū suū necessitatē
suā demonstrat. se paratū ē
testat̄ ad utrūlibet qd̄cūq;
iussus fuit. Ego de me min⁹
confido. dico illi ut p̄gat ad
dñ. Vnde tu legē deduli p̄ ser
uos tuos quale uoluisti. p̄
quos uoluisti. Et ecce nos
serui tui sub lege sum⁹. tu
dñs lator' legis. sub lege n̄
es. Qd̄ instituiti qn̄ uolui
sti. n̄ quādū uoluisti. potes
cū uolueris. n̄ qb; uolueris
sine p̄uaricatiōis reatu in
dulgere. Hęq; enī iā culpa
erit qd̄ indulgentiā ē remis
sio. n̄ agentis p̄sūptio. Tu ḡ
p̄cepisti dñe p̄ seruos tuos p̄
quos locutus es. n̄ ordinasti
ecclīā tuā. ut uir uiuente
uxore sua. alti n̄ adhiceret. Ego
uxorē habui. n̄ illa uiuente
alti adhesi. Ecce iā ego face n̄
possū ut hoc factū n̄ sit. s;
tu face potes. ut h̄ dāpnabi
litter factū non sit. Itē. tu
mandasti dñe ut ecclīe tue
uice tuā in tra agenti obedi
rem⁹ sic t̄. n̄ scandalizarem⁹
mū de pusillis tuis. & diri
sti q̄ qui ecclīe tue manda
tū spreuit. t̄ obediens n̄ ēēt
Ecce ego miser p̄ peccā mea
in cōtradictionē ueni. laquei
meidi necessitatis. ut exire
sine peccā n̄ possim. Si ma
neo accusat me cōscientia
mea adūsus te de occultis
meis. quib; cont̄ tuā dispo
sitionē facio. Si recedo. in
bediens ero ecclīe tue. n̄ scan
dalizo n̄ solū pusilllos. s; et
magnos seruos tuos qui in
hac parte qd̄ occultū ē nesci
unt. n̄ qd̄ iustū ē uolunt.
& accusat me cōscientia mei
de manifestis meis. qb; cont̄
tuā p̄ceptionē ago. Ego ḡ in
arto posit⁹. n̄ cinctus undiq;
piculis. tuā mīam iploro.
paratus ad om̄e qd̄ iubessi
illud scire dederis. Si dixi.
discede. n̄ maneo. si dixeris.
mane. n̄ discedo. Scio enim
qd̄ te iubente sit. malū ē
n̄ posse qd̄cūq; illud fuerit
tua est enī potestas ex q̄ bo
nū ē qd̄ t̄ placuerit. Cui im
dulges n̄ imputat̄. cui im
putas. n̄ indulget̄. Si ḡ dñe
tu iussieris. ut p̄posito ecclī
scandalo. n̄ cōcepto mandato
magistrorum meorum q̄s m̄ debi
sti. n̄ qb; me obedire p̄cepī

67
St. ego magis te audio qm
hōiē. quē audire nec debeo
n p̄ te. nec uolo cont̄ te. Si
ḡ tu iubes dñē. ad hōiē nō
attendo. si aut̄ parēt̄ us
pusillus tuis. et ecclie tue au
toritatē p̄ salutē multo
seruare. ego qdē. p̄ peccatis
meis in iudicio tuo sū. S;
tam̄ scio q̄a benign⁹. misere
rōeors es. et potes si uolueris
n ip̄utate necessitatē. si ac
ceptā hūeris uoluntatem.
Qaḡ ḡ uolo incide in ma
nus tuas quā in man⁹ hōiū.
q̄a t̄ et adest potestas. et n̄ de
est pietas. Homo imitare
legē n̄ pot̄. legē t̄ n̄ dñat⁹.
qui ēditor⁹ et dñs legis es.
hō facta iudicat. n̄ uolu
tate. tu factis pareis p̄ uo
luntate. Confidens ḡ in mi
sericia tua. occulta necessita
tis meq̄ t̄ cōmitto. n̄ presu
mens p̄ timorē tuū ecclie
scandalū facē. q̄a spero qd̄
offensam tuū m̄ pie ignosē
debeas. cū idēo n̄ p̄sumo
offende. prīmū. ne in p̄ri
mo. p̄ primū offendā et dñ
meū. Sie m̄ uidet̄ q̄tiens
occulta aliqua in necessita
te c̄scientiā remordent.
maḡime si talia fuerint
in quib; dispensatio institu
tiōis indulgentiā admittat.
q̄a in ea q̄ cont̄ naturā sūt
et sine peccato nūquā fieri po
duerit. n̄ accipiunt remis

sionem. nisi habuerint cor
rectionē. In h̄mī ḡ occultis
in quib; tēpaliis institutiōis
n̄ naturalis p̄ceptiōis p̄uari
catio est. uidetur m̄. nūquā
ea que latent manifestis. et
maḡime his que sine graui
scandalo mutari n̄ possunt
p̄uidicare debe. s; maḡ expe
dire. ut in manifestis scanda
lū caueat̄. et de occultis ad
ḡam et m̄iam ēfugiat̄. posse
aut̄ fieri puto. qd̄ aliquā pro
scandalo uitando ex necessi
tate cont̄ institutionē agit̄.
q̄a occultū ē. et p̄bari ac p̄ li
uitari n̄ pot̄. penitenti et do
lenti. p̄ m̄iam ip̄utet̄. Hir
potestatē sui corporis n̄ ht.
s; mulier. Similē mulier
potestatē corporis sui n̄ ht. s;
uir. Potest ḡ uir sine mu
lier peccando facē. ut pote
statē in corpe alti⁹ p̄dat̄. s;
facē n̄ pot̄ ut alti⁹ potestatē
sui corporis q̄ntū in se ē tol
lat. Quod sui uiris ē. p̄de po
test. qd̄ suū n̄ ē. tollere n̄ pot̄.
Sie ḡ et si aliquā faciat. ut de
bitū suū in corpe altius in
re erhīge n̄ possit. n̄ tū facit.
ut debitū altius in corpe suo
uire negare possit. Queritur
aut̄ et de his qui se dicunt post
ēmagale p̄actionē. siue ante
cū sororib; aut mat̄b;. aut
alii q̄libet linea cognati
mis. appinq̄s. cōmiciū h̄mī
carnale. qd̄ faciendū sit. si

hoc factū ēē legitimo testimoniō cōpbari possit. Ego quide q̄ndiu fieri rōnabilit̄ posset. p̄ seruandā pacē thori coniugalis. eīnī testimonia & p̄bationes declinare. si aut̄ res oīno manifesta fieret. tē q̄de p̄p̄t horrōrē facti & scandalū uitandū. separationē fieri suadērem. sic tam̄ ut utq; in cōtinēntia p̄mane cogetur. q̄n doq̄de cīugū sācēntū adiun̄cem n̄ scinderet. et si opus carnalis cōmēti cōtdicetur. Siq̄s aut̄ dicat q̄m mulier que n̄ peccauit. cogi possit ad cōtinēntiā inuita. uide at 7 h̄ ēē de miseria carnis. a cui⁹ uoluptate q̄ se in p̄spitate n̄ cohiber. dignum est ut in adūsitate quoq; dolores illi⁹ portet. Ista mulier que m̄ diē se cōtinere n̄ posse. qd facēt si marit⁹ ei⁹ longa & cōtinua ut & p̄petua egitudine p̄meret. Quē si n̄ desereret in sangre corporis iacentē. n̄ deserat in de iniqtate penitentē. uel si forte cōdicionē carnis sustine n̄ uult. legi carnis se n̄ subiciat. neq; suscipiat ad delectationē qd pati n̄ uult ad afflictionē. Et h̄ quide de occulto cōsensu cīugū sine de cētis q̄ in eo occulta s̄t. ut occultanda & uerenda ēē possunt. nob̄ dicenda fuerunt. fatēm ḡ

sicut dictū eit in cōsensu maritali cīugū sanctificari. quia p̄ ipsū legitime factū queqd aliud sit. cē ipsū ita re n̄ pot̄. si hie solus legitimo testimoniō p̄bari pot̄. Pot̄ ḡ demonstrauim̄ quid sit cīugiū. & ex quo cīugū sit cōcendū. ut ratū ēē debeat. n̄ oīsequēt de bonis cīugū tractandū eit. Qd tā sunt bona q̄ cīugū comitantur. fides. spes. prolis. sacra. **T**ria sunt p̄nei mentum. palit bona cīugū. que cīugū comitantur. fides. spes. plis. sācēntū. In fide attenditur. ne p̄t uinculū cīugale eū alia ut alio ecū. batur. In spe. plis attendit. ut deuote expelet. amant. suscipiat. religiose nutatur. In sacramento attendit. ne cīugū sepet. & dimissus aut̄ dimissa nec causa. plis alteri copulet. Hec s̄t que opponit cīugū. contra eam que in causa. plis alteri copuletur. cōcupiscentiā carnis. sine qua carnis cōmīxtio fieri n̄ pot̄. bonū quippe cīugū ut dī. beatus augustinū malū in bedientium mēbroz īmitat quodam & modificeat. ut cōcupiscentia carnaliſſ. Duob; aut̄ modis bonū hoc cont̄ malū illud remedū

occurrit. dū rīllū īmodate
 libidinis ardore sub certa re
 gula uni' federis limitando
 a uago ēcubitū modifcat. &
 cū qui p se malus ēet. p bona
 sibi adiuncta excusat. nec tñ
 facit ut malū. pr̄fus n sit. s.
 ut dāpnabile n sit. quippe
 p̄ hoc malū n sit culpabile
 illud bonū. īmo p̄ h̄ bonū
 ueniale sit illud malū. Hisi
 enī malū ēet n op̄ habet ex
 cusari. & rursū n remedū
 h̄ret. deberet ip̄utari. Si autē
 ēiugū nich̄ boni in se habet.
 remedū et̄ra malū ēe n pos
 set. nē aut̄ ipsa que ei insunt
 bona. malū qd ab eo n querit
 s. in eo tolerat excusant. ut
 non ip̄utet ad dāpnationē.
 quod necessitas imponit. n
 uoluntas exigit. Itē auḡ ad
 ualerū. Non tantū fecunditas
 cui fructus est in ple. nec
 tantū pudicicia cui uineu
 lū fides est. s. et saēmītū co
 muptiarū cōmīdat fidelib;
 ēiugatis. hui' saēmīti res ē.
 ut legitimate copulati qdū
 uiuunt. n sepentur; Vtrū
 fides coniugii est an non.
 p̄t̄ maritale copulam
 aliam nescire. & uiolatio fidei
 hui' adulterū cōmitie. pa
 ret. qd̄ hoc bonū ita adheret
 ēiugio. ut si qd̄ assit. ex eo
 apluis ēiugū cōndetur. si
 non assit. n tamē ēiugū saē

mentū admīchletur. Quem̄
 adulteria est. īmo si comūn
 n̄ ēer adulteria ēe n̄ posset. Hon
 enī adulterū est. n̄ cū fides
 thori uolat̄ legitimi quod
 utiq; cū fit. culpa cōmittit.
 sacraētū n̄ cassat̄. Similē
 si spes. plis in eo qd̄ deuote ex
 pectatur. aman̄ suscipitur.
 religiose nutritur. n̄ dubiū ē
 & hoc quoq; bonū om̄i ēiu
 gio. sine ēiugib; oib; semp
 adesse n̄ posse. Quom̄ enī ab
 illis. plis sperat̄. qui ut pari
 uoto ētinentū custodunt.
 sine pro etatis defectu apli'
 genare n̄ possunt. Itaq; duo
 hec. i. fides & spes. plis. ita ēiugū
 cōmitantur. ut n̄ quide
 assint. ēiugū in alto sinceri.
 in alto fructuosi' appearat. u
 aut̄ n̄ assint. aut culpabilis.
 aut infructuosi'. p̄bet. & tñ
 ēiugū ēe n̄ desistat. Saēmītū
 aut̄ ita inseparabile ēe uidetur.
 ut sine illo oīno ēiugū esse
 non possit. Vn̄ auḡ. Vsq; ad
 eo fedus nuptiale cui dā saē
 menti res est. ut nee separatio
 irritū fiat. quia uiuente ui
 ro a quo relata ē meehat̄. si
 alti nupserit. Hoc aut̄ uult
 sibi tanta firmitas uineuli
 ouigalit̄. qd̄ non tantū ua
 let. nisi alieni' maioris rei
 quoddā sacraētū adhibetur.
 qd̄ inēcessū manet. qd̄ inter
 uemente diuortio n̄ abolet̄
 nuptialis cōfēdatio ita ut ē

inges etiam sunt separati. Ita
quod duo sunt diuisa. cunquam
quod constat in legitima socie-
tate. et cunquam officium quod con-
stat in carnis commixtione.
et in alto quidem. et in cunio
sacramentum est. ad altum cum. et ad of-
ficium cunquam fides et spes plus
potius uidetur. unum. et fides.
ut per ea illicita carnis com-
mixtio caueatur. altum. et spes
plus ut per ea licita carnis
commixtio exerceatur. sic ipsum
officium carnalis committit a cun-
io abesse potest. ita et ipsum
cunio sine his que ad offici-
um carnalis committit pertinet
esse potest. quoniam ut dictum est
si fide careat. minus sinee-
rit. si autem spe. plus careat. mi-
nus instructuoso minus inueniat.
fides enim fructum habet in ca-
ritate pudicicie cunigalis.
spes. plus fructum habet in usu
fidelitatis. cunio autem in ip-
sa societate maritali sacra-
mentum est. et id sic ipsa soci-
etas utrumque uiuente non diui-
ditur. ita et sacramentum societa-
tis cunigalis quodcumque cunio
constat ab ipso non separatur.
In quo uidelicet cunio sacre-
mentum foris est individualia
societas. res sacramenti inter ad
mucem flagrans perseverant
non caritas. Sacramentum fo-
ris ad ecclesiam et christum. res sacre-
menti intus ad dominum et animam.
ut sicut in copula carnis.

xpici et ecclie sacramentum diximus.
ita et in fide societatis eisdem
sacramentum ostendamus. hoc ergo dicitur
est. ut ostendatur quod aliquis cunio
um sine fide. et sine spe plus
est. sine sacramento autem nunquam
esse potest. quoniam et ipsum sacra-
mentum aliquotiens esse inueni-
atur. ut scitas sacramenti non esse
ostendit. Vide enim beatum augustinum
qua sacramentum cunio omnibus gen-
tibus. commune esse potest. scitas
autem sacramenti non non in ciuitate
dei nostri est et in monte sancto est
quodqueadmodum uerum sit fidele
uidere potest qui super dicta
cessidat. Hymnus. In super quod in
cunio sacramentum duplex est la-
ret. unum in commixtione car-
nali sacramentum illius societa-
tis que est inter christum et eccliam
alium in societate cunigali
sacramentum illius societatis. A
est inter dominum et animam. siue et al-
ter christi et ecclie sacramentum est in so-
cietate cunio. diuini et anime sacra-
mentum in dilectione cunigali.
Siue ergo hoc siue huius in sacramen-
to cunigali accipiat. recte sacra-
mentum cunio omnibus gentibus; co-
mune esse est. scitas autem siue
litus sacramenti non non in ciuitate
dei nostri in monte sancto est. huius
in fide et caritate. in ecclia
uidelicet sacra et inter fideles esse
probabitur. Sacramentum autem cunio
habent qui pari sensu ad
eam que adeo inter masculum
et feminam instituta est soci-

tatem induisse adiuvicem
cleruandam cūuenierunt.
sacramēti sū huī sc̄itatem n̄
h̄nt. n̄ huī soli qui p̄ fidem
membra x̄ facti sunt. r̄ p̄
caritatē int̄ deo int̄ de
uortione uniti sunt; De
his q̄ in ēiugio metinēt
uiuunt. r̄ plus explende
libidini q̄m gnānde pli
Eat̄ auḡ inseruunt.
de his qui tali in ēiūtia
sue infirmitate. sue uo
luptate uicti inseruunt
sie diē. Concubituī qui n̄
fit causa plis. nuptie nō
cogunt fieri. s; impetrāt
ignosē. si tū n̄ ita sit ni
muis ut impeditat tēpa
que orōni debent. nec im
mice. ē in eū usū qui ē
contra naturā. Concubit
enī qui ē necessari' causa
plis inculpabilis eit. tantuī
modo si ē nuptialis. q̄ aut̄
ultra necessitatē iustā p̄g
ditur. iā n̄ rōni s; libidin
obsequit. r̄ h̄ n̄ erige s; red
dere ēiugi ne formetetur
ad ēiugem p̄tinet. Si uero
amb̄ tali concupiscentie
subigunt. rem faciunt q̄
non est nuptiarū cui de
bet. n̄ s̄t nuptie hortat̄
ces. s; depeccates. Beatis qdē
ēiugale est. castitas. p̄cean
di. r̄ reddendi carnalis debi
ti fides. s; op̄ nuptiarū
q̄ ab om̄ emine defendit

apl̄ dicens. Si acceper̄ uxore
non peccati. r̄ si nupserit
ugo n̄ peccat. Immoderata
autē p̄glio sed in uenā c̄e
ditur. sc̄itati ē ēiugū nee
coniugū infidelis obesse po
test. s; potius fideli. p̄deit
infidel. Vñ apl̄. Sc̄ificat̄
est uir infidelis p̄ mulierē
fidelem. r̄ ecta; Quia rōne
antiq̄ plures simul habuer̄

De hoc similit̄ beat̄ uxores.
Auḡ sic ait. antiqui tem
porib; cū adhuc salutis nr̄
mystiū uelaretur. iusti of
ficio. pagandi nuptias ētra
hebant. n̄ uicti libidine. s;
duci pietate. q̄ multo fa
cilius ētimere possent. uel
lent. utebantur tū ēiugib;
Et plures uni uiro h̄re liee
bat. quas castus habebat
quā nē una q̄libet istor̄
in qb; uidem qd̄ sc̄dm ue
mam c̄edit apl̄. habebat̄
enī eas in ope genandi. nō
in morbo desiderii. Idem
in lib̄ de īgimib;. antiquis
iustis n̄ fuit peccatū quod
plurib; feminis utebātur.
neq; naturā hoc faciebant.
cū lasciuendi causa sed
gignendi h̄ facēnt. neq; ēt
more. q̄ eo tēpe ea siebant.
neq; ētra p̄ceptū. q̄ nulla
lege erat. prohibitū. Verū
sicut alibi testat̄. maḡ p̄ti
net ad bonū nuptiarū unū
cū una quā multis copula

ri. qd indicat pmi ēiugū copula diuinit̄ facta. ut in conu-
biū sumerent inuenī. n̄ hone-
stus attenderetur exēplū.
Itē dīc. Siē n̄ ē impar me-
ritū patientie in pēt qui
passus est. & iohē q̄ passus n̄
est. sic n̄ est ipar' meritorum
ētinentie in iohē q̄ nullū
expert' nuptias. & in abra-
ham q̄ filios genauit. Et
illi enī celibat̄ & isti' conu-
biū. p tempoz dist' bitione
xp̄o militauit. S; ētūntū
iohē in ope. abrahā in solo
habitū habebat. Oselior
est aut̄ castitas celibū quā
castitas nuptiarū. quarū
abrahā unā habebat i usu
ambas in habitū. Caste. n̄
ēiugalit̄ uixit. ēē cast' aut̄
sine ēiugio potuit. s; tē
n̄ oportuit. Idem iustus
quāus cupiat dissolui rēc
enī xp̄o. tam̄ sumit alii
tū n̄ cupiditate uiuendi.
s; officio cōculendi ut ma-
neat qd necessariū ē pp ali-
os. Sie misceri feminis
uire nuptiarū. officiosū
fuit sc̄is uiris. n̄ libidino-
sum. Qd enī est eib; ad sa-
lute hōis. hoc ē ēcubit̄ ad
salutē generis. Et utrūq;
non est sine delectatione
carnali. Quę tam̄ modi-
ficata & refrenante repa-
ta in usū naturale redae-
ta. libido ēē n̄ pot. Qd aut̄

est in sustentanda uita illi
circus eib; hoc ē in querendi,
ple formicari' ut adulterii
ēcubit̄. Et qd est in cibo
licito immodatior appetit̄.
hoc ē in ēiugib; uenial ille
ēcubit̄. Si ēiugū dicendū
Quidā ēiugū est. qd aliq̄
om̄no ēē negant. dissolui
quod aliq̄ discedū admit-
tit. Inueniunt enī aucto-
ritates quasdā & uba sep-
turarū diuinarū a sc̄is pli-
trib; placa. quib; quasi id
ipsū uidet̄ astrui. Viē enī
beat̄ auḡ in lib̄ de bono ē
iugali. vsq; adeo sed' nuptia-
le cuiusdā laēm̄ti res est. ut
nec separatione iritū fut.
quia uiuente uiro a q̄ re-
lata ē. mechat̄ si alt̄i nup-
serit. Et itē. Quia int̄uen-
ente diuoreio n̄ abolet̄ nup-
trialis cōfidatio. ita ut enī
ges sint et securati. Prop̄
eiusm̄ assertiones uidetur
illis n̄ ēē dicendū ēiugū &
qndo est. qd aliq̄ ita disedi-
um & separationē admittet.
ut diuisi abiuicē ēiugē
n̄ appellant̄. s; m̄ interī n̄
apparet. qua rōne. pbare pos-
sint quia hoc ad uitutē ūc-
menti ēiugalū p̄met. ut
individua ab utsq; soci-
tatis q̄ndiu utq; uiuit con-
seruerur. p̄tra ēiugū n̄
fuisse qd aliq̄ dissolui po-
tuit. Si enī idēo li ēiugū

non esse dicitur: quia huc
ea que ad cniugum pertinet
in toto non habet intendant qd
cū diebus ē individualis soci
etate ad cniugum pertinet: uere
diebus est: qd hanc cniugum
habet debet: qd scilicet ē non esse
debet: hec enim cniugum ē et
hanc cniugum erigit: siue
potius confert quantum ī
se ē: sicut baptismi ē re
missionē peccatorum omnium ēfer
re: siue dīcū dī: qd baptis
mus remissionē omnium peccatorum
confert: siē sacramenti corpo
ris xp̄i datus ē societate/
participationē x̄ ēferre:
siue dīcū dī: qd suscep
corpis ēfert sp̄italē parti
cipationē xp̄i: tñ dīficiū
baptismi sacramentū accipit:
remissionē peccatorum non p̄cipit:
qui indigne manducat
corp̄ x̄: nequaquam p̄ id me
retur sp̄italē participationi
onē x̄: si ḡ siue ad illa pri
nere dicimus: tam illa
sine istis aliqui tens inueni
mus: nec iō minus ad illa
pertinet qd sine istis sūt
illa: qd uidelicet h̄c ē non
debent: qd apud qd ē non
debent: mirū ē si indi
vidualis societate ad cniug
um pertinet dicimus: cū tam
cniugum sine illa inueni
mus qd scilicet h̄c ē non debet:
qd quos ē non debet: Qd
si idēo cniugi sacramentum

non esse dicunt qd hoc non habet
qd habet debet: qd ē h̄c ē non
debet: dicant similitate bap
tismi sacramentū uerū non esse
apud fieri: si fieri uerū bap
tizatū non ē: qd ibi remissio
nē peccatorum non op̄at: si uerum
corpus x̄ ē ē qd indigne p
cipit: qd illic sp̄italis parti
cipatio x̄ ē ēfertur: intelligi
gant qd qd tamen cīmī sp̄ita
les effectus sacramentis diuinis
attribuuntur: latus ipsorum sacra
mentorum exprimitur: in quo qd
non ostendit: qd sedm uicium
sacramentis dei abutendum fu
turū sit: si potius qd exprim
sis sedm efficaciam gr̄e sp̄ita
lis: que in ipsis est: si in pra
uitate abutentū non rema
neat fieri possit: Qui ḡ h̄
cniugum habet dixit: h̄ utiq;
dīcē uoluit: qd cniugum hoc
qntū in se est: habet debet:
si fuit ē ē debet:
si autem forte non
fuit ē ē debet:
non mirū ē si
careat qd habet debet: neq;
iō tñ minū uerū ē sacramentū
dū est: qmuis minū utile
sit illi in quo ē: dī h̄c mo
dū putamus quedā cniugia
siue dici posse qmdju sedm
uidelicet ecclie rata habent:
que tñ p̄modū emergentib;
causis legitimis recte sol
luntur: si p̄ ea ētra ecclie
phibitionē pertinaci p̄sup-

tione tenentur. illiciunt et
illegitime copulationes iudicantur. Non tamen sibi de omnibus;
sive super memoriam sic scien-
dum estimamus. Nam facta
horroris execusatione non nulli
la legitimorum nominum poterint
retinere. Aliud est de illis uero
uenialiter peccatur. ut in
delicet si quis infra septem
menses aut septuaginta. aut et for-
tassis quantum gradum linea pro
pinquantatis ignorans teme-
raret. quod quidem non tam extra
naturaliter sive antiquam le-
galem institutionem quantum
contingit subsequente ecclie pre-
ceptione erit. Legimus quod be-
atus Gregorius. angli nouit
ad fidem conuersum. ne forte
xanana legem horrerent. di-
spensatori ecessit a quanto
gradu consanguinitatis cui
gia copulare. In quo appa-
ret. quia ea que
ali-
quando dispensa-
tionem admit-
tunt. sunt licite ma-
nitentes fiant. execusationem
habent. non si per execusationem
ignorantibus fiant. Et ideo
fortassis eiusmodi quantum
omnino latent ignorantia
eueniens estimentur execu-
sare. que tamen manifesta fa-
cta quod contra preceptionem
sunt non debent tolerari.
Hec autem dicta sunt extra illud
quod putant euangelium omnino

dicere non posse. quod aliquando
dissolui potest; De his autem puni-
entia inter illegitimas personas qui
consensu adiuvante habitu euangelii
Alii non minus habere
se precipiti estimatione
in contraria assertio nem
ferunt inter se ut dicant
quilibet illegitime personae
fuerint. ceterumque professio
sive ordinis. pari consensu
adiuvante facto. euangelio esse
non sacerdotes continentia. p-
fessos. non sumos sacerdotes. non
monachos aut sacerdos ligi-
nes. ab hae lege excep-
tis putantur. hinc isti si
milit uba quodam scripturam
quibus munire credunt et
firmare estimationem suam
Et sunt igitur quodam dicta ei-
modi in quibus eueniens hoc
intelligi possit. si eueniens
huius intelligi posset. Sed non sic
iudicare debent quodammodo; doctri-
na ubi dei comissa est. ut
per unum aliquid confirmandum
a sensu uniusorum recedat
neque pars parte totum sed pars
pari sequi debet. Et si
forte immunitur pars
a toto discordans. aut
aptanda est si fieri potest
aut si fieri non potest abi-
cienda. Melius enim a parti
re receditur quam a tota
optimus aut si pars re-
tinetur et totum. Hec sunt
quod adducunt in approbatione

tionē assertionis sue. Beat⁹
aug⁹ in lib⁹ de pfessione sc̄e
induitatis sic ait. In c̄iugali
vinculo si pudicicia c̄serua
tur dāpnatio n̄ timet. s; i
ndividuali ⁊ in tūginali c̄tiū
tia excellētia mūnū am
phoris erpetit. qua expe
tita ⁊ electa ⁊ uoti debi
to oblata. iā n̄ solū capes
sere nuptias. s; ⁊ si n̄ nu
bant. nubē uelle dāpnabi
le est. Nā ut hoc demon
stret apl⁹. n̄ ait cū in de
liciis egerint. in xp̄o nu
bunt. s; nubē uolunt. ha
bentes in q̄t dāpnationē.
qm̄ p̄mā fide irritā fece
runt. ⁊ si n̄ nubendo tū
uolendo. n̄ q̄ ipse nuptie
uel talū dāpnande uidi
cantur. s; dāpnat. p̄positi
fraus. dāpnatur. fracta uo
ti fides. dāpnat n̄ suscep
tio a bono inferiore. s; ru
ma ex bono supiore. po
stremo dāpnantur tales.
non quia c̄iugalē fidem
posterioris inerunt. s; q̄a
contūtie p̄mā fidē ir
ritā feerunt. Et p̄ pau
ca. p̄ roinde qui dicunt
talū nuptias n̄ ēē nup
tias. s; potius adulteria.
n̄ in uidēt satis acute
ac diligentē considerare
qd dicant. fallit eos q̄ippe
similitudo iūtatis. quia
c̄iugū xp̄i dicunt̄ elige.

que xp̄iana sc̄itate n̄ nubē.
hinc argūmantantur q̄dam
dicentes. Si uiro suo uiuo
qui alii nubit adulteria est.
sic ipse dñs in euanglio dif
finiuit. uiuo q̄ xp̄o cui mors
ultra n̄ dñabitur. que con
iugū ei elegerat. si hōi nu
bit adulteria est. Qui hec di
cunt. acute quidē mouent̄.
s; parū attendunt hanc
arrogationē q̄nta sequat̄
absurditas. Cū enī laudabi
lit̄ ⁊ uiuente uiro ei con
sensu c̄tinentia femina x̄
uoueat. iā sedm istor̄ raci
onē nulla hoc face debet.
ne ipsū xp̄m q̄ sentire ne
fas est adulterū faciat cui
uiuente uiro nubit. Et p̄
paucā. fit aut̄ p̄ hanc min⁹
c̄sidatā opinionē qua pu
tant lapsarū a sc̄o p̄posito
feminarū. si nupserint n̄
esse c̄iugia. n̄ parū ma
lum. ut a maritis sepen̄
uxores. q̄si adulter⁹ sint uxo
res. ⁊ cū uolunt eas sepa
ras redde c̄tinie. faciunt
maritos earū adulteros ue
ros cū suis uxorib; uiuis
altas ducunt. Quāpp nō
possunt qđem dice a p̄posi
to meliore lapsarū si nup
serit feminarū. adulteria
esse. n̄ c̄iugia. S; plane nō
dubitauerū dicere lapsū
⁊ ruinā a castitate sc̄iore
que uouet do adulteris ēē

peiores. et si quidem beatus
aug. die. et uidetur mani-
facta auctoritas. et ro eu-
dens de qua dubitari non
possit. sed ecce dicam ita.
et ita sentiamus. ut lapsi
a pposito et confessione conti-
nentie feminis si nupserit.
coniugia esse iusta et non solui pos-
se omnino est. Quid ergo?
Nonne similiter et eadem racio-
ne de alio seru sentiendu-
re est. si lapsi a pposito et con-
fessione continentie uiri
uxores dixerint coniugia
esse iusta et rata esse debere.
in tantu ut solui omo-
non possint. quamvis acut-
pa defendi non possint. Ecce
ergo dicamus quod ita est. ita
sentire et tenere oportet.
et non habemus ratione aliquam
qua infringere possimus aut
infirmare tam evidentem
rationem et auctoritatem.
tenemur necessitate ut
ita sentiamus et teneamus.
Videte quod sequitur. Si hoc
proulgatum fuit. et audie-
rint homines quod ita teneret
ecclia quod lapsi a pposito
et continentie confessione si coniugia
inierint separari non pos-
sunt. neque cogere eos potest ec-
clia ut ad ppositum continentie
seruandum revertantur nichil
deinceps stabile aut ratu-
esse potest. non ordo ut habet.
liberam aut voluntatem

illa tenere potest homines qui
frena iudicieie Laurent. et ru-
ant in desideria sua. ut cum
fastidire ceperint bonum in
quo sunt libertate querentes.
ut cum temptati fuerint fortis
de malo in quodcumque sunt. ad
uoluptatem suam explendam
festinantes. ita dissipabitur
omnis ordo et pulchritudo reli-
gionis christiane ad nichil re-
digetur. et spiritudo magna
succedet. Sed in infirmita-
tem nostri temporis loquor. Quis
deinceps in habitu ut profesi-
sione religiosis constans sta-
bit. si urgeri cepit stimulis
carnis suae sic natura mor-
talis et corruptiois obnoxia
pati esuerit. et dixit ei cog-
tatio sua. non poteris resistere
tam uolente passioni. tan-
tus incendius et estib; desidi-
orii tuorum. que non hodie aut
eras. aut triduo. sive qua-
tuor. aut diebus. aut et un-
mensis aut unius anni spacio
bellum te induxit. sed quodcum-
uius super terram. quodcum-
diu mortalem carnem portas. quoniam
dum sentire potes. non te detin-
rent. non te parecent. non te pa-
cem dabunt aut requiem.
semper intentionem tuam oppo-
ment. cogitationem tuam
autent. ut non quia mente
liberam aut voluntatem
puram ad dominum erige possis.
non denique uotum aut professio
vide quod et huiusmodi.

69

furu n̄ acquiris. melius tibi
saltēm esset uel ita torūta
deutare quā in toto p̄dere
perire. et nichil sentire boni.
videt dī q̄ mult pat̄is. tra-
heris nolens. coactus assentis.
fortassis respiciet ad uiolen-
tiam passionis rug. et miser-
tus excessui tuo dabit ue-
nam. peripue cū dicat apls.
q̄ melius est nube qm̄ ura-
7 itē. unq̄ quisq; uxore suā
habeat p̄ fornicationē. Be-
ne enim nouit apls infir-
mitatē humana. et iō n̄ dix
illi habeant q̄ illis licet. et
illi n̄ habeant q̄ illis n̄ li-
cet. s; unq̄ quisq; inq̄t habe-
at. q̄ qui ētine n̄ potest
melius est ut nubat quā
uratur. melius ut licite
excipiat infirmitatē qm̄
uicio semp uratur ad pas-
sionē. nam ipse dñs dicit.
qui pot̄ cape capiat. ipse
scit quia cape n̄ possum
ubū hoc ut continens p-
maneam qn̄ putau posse.
libent. p̄posui. et in eadem
ad huc uoluntate libent
p̄seuerarē si pati possem.
s; non ualeo tolerare estū
bullientis nat̄. ardorem
ēcupiscentie feruentis
sustine n̄ possum. iō facio
qd̄ possum. rado. et duco
uxore. ex ipso infirmita-
tem meam dolens quidem
q̄ a superiori bono descendē

eogor; s; tam n̄ omnino despe-
rans quia ad cēessa descendō.
magis uolo in inferiori bo-
no saluari. quā in summō pi-
clitari. et si forte culpa est
aliqua q̄ descendō. q̄. p̄posi-
tū n̄ teneo. ego penitentiā
agam. et satisfactione pla-
cabo dñm. nichil durū erit
aut difficile. tantū hanc
passionē euade possum. et mor-
tem istā in qua uiuens te-
neor declinare. Quis puta-
tis n̄ eiusm̄ rōmib; se insti-
get. et cohortet cū affligi
cepit. et uiri stimulis carnis
sue. si sciat q̄ licet. et q̄ fie-
ri potest. et salus est illis qui
hoc faciunt. et n̄ cogit ecclia
illos qui sic retro aspiciunt.
s; ita uiue ccedit. et legitima
censer ēt cīugia illorū. quis
non malit cum in temptati-
one q̄ui fuit multis annis
penitere. et quālibet satisfac-
tionē p̄solue. tantū ut frui
possit uoto. et optione sua. et
desidia sua licite adiplere.
Quid ḡ dicemus? Plane atte-
stari audem. quia et si nega-
ti forte n̄ pot̄ ita hic dictū
esse. et hoc dictū ita intelli-
gendū esse. nulla tñ rōne
his maxime rēpib; quib; ho-
mines ad uicia prouī sunt.
expedit ita tenere. et ita faci-
et ad hē modū fortassis si quis
dice uoluerit. hec de illis tē-
pib; dicta ēt qn̄ hōies magis

peccare erubescabant. et quoniam
sola erubescens puerica
tions cohorte potuit flue
stuantur et in representatione
constitutos. ne a pposito et uo
to scientias laberentur. et quoniam
magis trebantur in eo quod si
bi post lapsum ad portas
excellentes puritate redi
tum amplius non patere scie
bantur. et ita tecum ecclia secundum
tempis illi statum tenere
debuisset et tenuisset. ut quod per
uotum et confessionem continentie
ad concubinalem copulam descen
derent ita manerent nec
soluerentur eumodi certos.
et secundum iudicium et permissionem
ecclie tecum rata fuisse
eum concubina. Postea autem cum
incipient hoeres abutitur a
li ecclesie et permissione.
ecclia propter picula imminentia
usum mutasse et sen
tentia intorsus ad ali
ud. atque ideo non concubina esse
eum propter phibitionem et ini
tutionem ecclie secundum quam
licet illicet rata et sol
uenda omnia iudicantur. Si quis
hoc dicat. fortassis aliquid
dicere videbitur. Hos nichil
respondeamus ex omnibus que
unitatem queruntur est permutari.
Si autem aliquis hec dicta est
intelligat de his qui appo
situ continentie occulte
uoueruntur et uotum suum
sine attestatione huma

na soli deo obtulerint. eosque si
propter uoto fracto ad concubinale
societatem descendere uoluerint
ideo ab ecclia prohibiti non possunt
quia professionem illorum non ac
cepit neque obseruantiam
continentie eis indixit. Sunt
igitur tales uiduas aut homines
per uotum continentie ad
maritalem copulam descen
dentes damnationem quoniam
habeant rem damnabilem fac
non quod nubunt. sed quod uotum
frangunt. non propter bonum infer
quod appetunt. sed propter bonum su
per quod relinquent. ita quod
propter fidem uolata damnati
onem habent. sed tamen omnino concub
ine nec separari debeat erudi
met. certum est sic supra dicitur
quisque ea que ecclie propter
possunt. ab ecclia iudicari
omni non possunt. Hee ergo quae
uidua est constat. si in sententi
supradicta memorata continentie
dicta accipimus nichil apli
restat questionis cur non uera
dicta et utiliter tenenda ap
plicemus. Certum est enim quod ha
bitat propter occultum uotum casti
tatis et ppositum continentie non
manifesta professione confirmatur
ad experientiam carnalium
deinceps nullum ab ecclie
phiberi possunt neque continentie
copulam ecclia ipsa signo
certigunt ab iudicantur. sed rati
onem neque occultam manifeste
stis prouideare debet. si

70

mar. Quod si quis ad hec
dilectie uoluerit. qd ille q. i. xp̄o
spitalit̄ nupserunt n̄ pos-
sunt deinceps illo uiuente
hōies h̄e maritos. reele
sup̄ dicta rōne ei assertio
repbat. ad h̄e modū de his
quae manifesta falsa sunt.
uel occulta uba. uniuersi se
cundū suā insurā sentire
licebit. Nichil aut̄ h̄i magis
probabile est si inuenire cti-
git qd. i. uitatē seruat &
auctoritatē n̄ ipbat. p̄cipi-
e tanta uiri de quo bene
sentire debem?. i. tē qn id
qd sentit ipse. nos sentire
non possumus. Dicamus ḡ
qntū sedm uitatē dñe pos-
sum?. qd aut sedm temp⁹
hoe dictū ē qn ita fieri o-
portebat. aut sedm eos
tantū hoe dictū ē qd p̄ oc-
cultū uotū ctiūtig ader-
plentia carnis redeunt. &
cūngel̄ suunt. qd idēco ecclia
separe n̄ pot. qd cū hinc ma-
nifestū constet factū qd illi-
cite occultū fuit. pbari n̄
pot. In quib; tñ temeritate si-
dei reatus sedm aliqd peior
adulterio dr. qd p̄ illud in ho-
minē. p̄ hinc uero in xp̄m
peccatur. aliud aut̄ ē de illis
qui p̄ uotū & p̄fessione pu-
blica sub testimonio ecclie
erga cdm se obligauerit. & for-
te adhuc qd apli' ē ad sc̄mo
mā ctiūtig csc̄ti s̄t. de qbus

uere dicimus quia p̄ tale
appositū & tale uotū mani-
festa p̄fessione c̄firmatum
ad c̄iugale fedus descendere
n̄ possunt. & si forte h̄i aliqui
attemptarunt. n̄ c̄iuges s;
formicarios. & sp̄ualis casti
moniū uiolatores ad p̄stnā
appositi sui integratē repa-
dam & c̄seruandam dūtēte
reuoquandos. Si aut̄ temario
ausu incepto p̄sille uoluerit.
& illicitā copulā quā ētra p̄
me p̄fessionis debitū inierunt
deserere c̄tēperint. quasi in
obedientes & in incestu for-
nicatiōis nefande c̄tamina-
tos iuste seūtatis sententia
ab ecclie cōmunione p̄iden-
dos. neq; ullaten ad peniten-
tiā recipiendos. n̄ se ab hui'
infamis societatis conūsatio-
ne refrerint. Et hoc ē fortas
sis qd sibi uolunt uba illa
cunctis pene p̄ sui abiguita-
te iā nota. Innocenti' enī p̄
eui auctoritatis in ecclia
xp̄i celebris est. sic dīc. Que
xp̄o inquit spitalit̄ nubuit.
& a sacerdote uelantur. si pu-
blice nupserint. uel clanelo
corrupte fuerint. n̄ eas ad
mittendas ad agendā pem-
tentia. n̄ si eui se uimperant
Mab hae uita discesserit.
Inti Si enī hec ratio in hōib;
ip̄ seruantur. ut que dimissio
uero suo ad aliū transierit
adulteria habeat. nec et agen-

de penitentie locus cedatur.
nisi alio defunctus fuit. quanto
magis et ea que se immortali
sponso iunxit. Non est ergo du
bius quod de illis agit que in p
posito continentie sub manifesta
etia professione ad castimoniam
deservianda esse sunt. De his
ergo dicunt quia si per talem pposi
tum ad nuptias carnales transi
erint ad penitentiam non sunt
admittende. non si cui se iunxit
runt. i. fornicator sive adul
ter ab hac uita. i. a tali con
iunctione discesserit. In eo non
statu penitentiam age non pos
sunt. in quo quadiu permanan
serint saluari non possunt.
Quidam enim cui se iunxit
christum interpretari uolunt. cui
prius pposito continentie se uo
uerunt. et qui sub editione
dictum sit. quod sedis ad quem ten
seunt legitimus non iudicat.
nisi prius ille cui ante se iun
xerant moriatur. Si enim in
hominibus hec non seruatur. ut quod
dnu pro uiuit. sedis legitimus
esse non possit. est autem pfecto
quia ubi homo pro omni mori non po
test. sedis nulla ratione legitimus
est potest. et ad hunc modum ac quali
cuique ratione. quod hec que cum pprofes
sione continentie sponsa christi esse sunt
aplicatur ad carnales nup
tias trahere non possunt. Et p
er est in ista utique probatione et
non quod per omnia ratione cogens. sed ad ali
quid similitudo eveniens.

qua docentur sponsa christi
quia si in thoro carnali tam
ta fides erigitur. multo ma
ior deuotio. et amor sincer
sponsali debet. Sunt quod hec
ad terrorem dicta esse putantur.
alii ad publicam penitentiam
referunt. que per rigorē ad
ineutiendū timorem aliquā
neganda uidet. ut dum peccati
repellit. et instantib; timor
cadendi. et in iacentib; hu
militas resurgendi augeri
Ego nichil abicio ex his que
iustati contraria non sunt. Dic
tur quodlibet. dum non credat non
quod licet. Summa hec est. quia si quis
per uotū continentie factū. ad
carnales nuptias traherit.
si quidē occultū fuit uotū
eius. non potest eum prohibere ecclia
quoniam iubat. et si forte pena
facti peniteat. ecclia neque
de occultis penitentia absolu
tio salutis repellere. neque
per occultare a manifesta
sunt dissolue potest. Si autem hu
militia ppositū et uotū suū pu
blica professione et uoto firmata
uerunt. deinde uoluerint ad
carnalis sedis iura trahere.
nullatenus eos ecclia permis
tit. et si forte psumiserint ei
contumaciam ppositi ac professionis sui
puritate inire. nisi illegiti
ma et a seitate evangeli aliena
debita dubitatione distoll
unt. die ecclia tenet. sic noi

rene
insti
salubre ēē cōdū? quicqđ spū
dei dictante ab illa fuit ūt
tutū. ⁊ dignū reuelta iu
dicat. Etia si aliis t̄prib' ali
qñ n̄ ita fuisse ⁊ n̄ alit ēē.
quā fuit demonstrēt. nō
tam cogitare debem⁹ q̄li le
uitate aliqua factū sit
ut n̄ alit teneat. ⁊ alit
institutū sit quā fuit.
S; quia t̄e oportebat ⁊ ita
salubre fuit. ut sic iubet
⁊ sic teneret. n̄c aut̄ alia ēē
tēpa ⁊ aliud ēē egruū siue
necessariū saluti humanae;

Quidam *De cōiugio infidelū.*
putant paganoꝝ siue
quicqđlibet alioꝝ infidelū
societate cōiugū n̄ ēē. quā
uis ⁊ sedm modū institu
tionis diuine. legitime fa
cta fuit. Dicunt enī q̄ le
gitimū dici n̄ debet qđ si
ne fide factū ē. s; m̄ interī
non occurrit racio aliqua
quom̄ negare possunt infi
delū societate sedm diui
nam institutionē factā
cōiugū ēē. n̄ forte similit
dīce uelint baptisimi saē
mentū n̄ ēē. qđ h̄etic' dat
ut accipit. q̄a fidelis n̄ ē.
neq; ille qui dat. neq; ille
qui accipit. ⁊ hac rōne ē
tendant saēmenta di n̄ pos
se ad infidelū participa
tionē uenire. si saēmentū

coniugii habe infideles
n̄ possunt. aut solū cōiugii
sacramētū cōtr̄is oib; excellen
tius ēē dicendū est. si li solū
extra fidem participari n̄
pot. baptisimi saēmentū infi
delis h̄re pot. ⁊ cōiugii saē
mentū infidelis h̄re n̄ pot.
Ergo baptisimi saēmentū in
quo specialit̄ fidei signa
culū est. infidelis h̄re pot.
⁊ cōiugii saēmentū qđ n̄ tam
fidei est quā nature signū.
non tā cōtitutis indicū qm̄
appagatiōis instrumētū equē
fidelis ⁊ infidelis h̄re n̄ pot.
S; baptisimi inquunt sacra
mentū qñ infidelis accep
tō accipit. q̄ r̄si in alio in
fidelis fuit. ipsū tñ saēm
tū sedm rectā fidei formā
acepit. Alioquin n̄ illud se
cundū rectā fidei formam
acepisset. n̄ utiq; acepisset
siue fidelis siue infidelis fu
isset. Itaq; quia in hoc acci
piendo. fidei cōtrarī n̄ fuit.
acepisse illud potuit quāvis
sedm aliud fidelis n̄ fuit.
Et ego dico. q̄ qñ infidelis
uxorē p̄ appagatiōē ducit.
fidem coniugali thoro ser
uat. Socū diligit ⁊ custodit.
illa uiuente ad alienā soci
etatē n̄ t̄nsit. q̄muis i alio
infidelis sit. q̄a seit n̄ cōdit.
in hoc tam̄ neq; cont̄ diui
nam institutionē fac̄. Sed
auctoritas inquit dicit

euusm̄ c̄iugia uera n̄ esse.
Ideo dic̄. q̄ oīa que p̄ fidē
sunt. si ua s̄t ad specie. n̄
s̄t ua ad salutē. & si ua s̄t
ad formā saēm̄ti ad effectū
tam̄ titutis & gr̄e sp̄italis
ua n̄ s̄. Sie & de q̄busdā ali
is saēm̄tis dictū ē. q̄a ua n̄
s̄t. qn̄ ab infidelib; parti
cipant̄. n̄ solū ab infidelib;
s; & a fidelib; p̄uis & puerse
agentib; indigne etrectan
tur. De ipso saēm̄to corpus
xpi dic̄ auctoritas. q̄a non
est uerū corp̄ xpi qd̄ ēficit
seismatice. & iterū alia au
ctoritas dic̄. q̄ errant qui
corp̄ x iua saēdotis facere
putant. & n̄ uitā. & multa
ad hē modū dicta inueni
unt̄. Et dignū ē ut dicta
scor̄ qntū possum̄ uenim̄
p̄ oīa. & c̄dam̄ uerū ēē qd̄
nob̄ ab illis dictū ē. in qb;
& p̄ quos locut̄ est sp̄c uitā
tis. Itaq; dicimus uitatē sa
crim̄tor̄ dei duplice ēē. ali
am felicet in sc̄ificatione
saēm̄ti alia in effectu sp̄u
ali. Vicit enī uitas saēmen
tor̄ uitus & gr̄e sp̄italis que
in ipsis & p̄ ipsa saēm̄ta pei
plicur. Quā uitatē accipe n̄
possunt. q̄ saēm̄ta dei indi
gne peipicunt. Sedm̄ hunc
itaq; modū sc̄ptura sacra
aliquoties dicit. qd̄ saēm̄
ta dei illis ua n̄ sunt. q̄ ea
indigne peipicunt. p̄ eo q̄a

soli eritius sacra
ta etrectando. ad
uita
tem illoꝝ q̄ in gr̄e sp̄itali ē
stat n̄ peingunt. Sie itaq;
saēm̄ta dei & in se ua sunt
sem̄ quantū ad eā que p̄
ūbum fit dei sc̄ficationē
& indigne etrectantib; ac p̄
pientib; ua n̄ sunt qntū
seit p̄tinet ad eā que in ip
sis peipic̄t gr̄e sp̄italis par
ticipationē. Ita ḡ uerū
corpus x̄ n̄ est quod ēficit
seismatice. q̄ cū corp̄ xpi
saēm̄tu sit unitatis. in ipso
utiq; seismatice sibi unita
tē non ēficit. qui se ab ipso
unitate diuisit. Simile
modo qui putant sola u
ba saēdotis ad corpus xpi
ēficationē sufficit. & n̄ etiā
illius necessaria ēē ad hoc
ut illi fiat. & ad utilitatē
illi fiat qd̄ p̄ illū fit saē
mentū dei. qui hoc seit pu
tant. errant. quia saēm̄ta &
& carnis agni in peccō pma
illoꝝ ministri ad alioꝝ sc̄fi
cationē saēm̄ta fiant. Sie ḡ
dicim̄ & de c̄iugii saēm̄to q̄
sedm̄ aliquid apud illos rekt
uerū siue ratū. siue sem̄ nō
esse dr. qui solū saēm̄tu habet
res ut n̄ recte c̄dendo. ut p̄ue
nuendo uitatē ei li ē uitatē
& effectu sp̄itale. accipe non
merent̄. Vīc̄ beat̄ aug. q̄ saē

72

mentū ēiugū oīb; ḡntib;
ē cōmune. Sēitas aū sācī
tū n̄ ē n̄ in ciuitate dī n̄
in monte scō ei. Itē. Cum
fugīm p̄mū eep̄ pdicari.
p̄mū gentiles gentilib' con-
uincetos inuenit ēiuges.
Itē si dñs dimitte de ēiu-
gis solam causam fornicati-
onis admittit. et paganū
ēiugū dimitti. plibet. ē
sequens ē. ut paganismus
non subiaceat fornicatioi.
Quid ḡ est inquiunt qd̄
beat̄ abbi? dīc. n̄ est ratū
ēiugū p̄t̄ dīm. et n̄ pec-
catū ē dimisso p̄ dīm. si a
lu copulet. Itē beat̄ gḡ dīc.
dimisso p̄ dīm n̄ ē pecem si
aliū ēiungat. iniuria em̄
catoris. soluit ius matmo-
nii. S; uidete quom̄ pbant
ēiugū n̄ ēē ei m̄. Qa m̄t̄
dictū n̄ ē ratū ēiugū p̄t̄
dīm. et q̄ itū dictū ē. iniu-
ria catoris soluit ius mat-
monii. S; attendite.
q̄ in hoc poti? ēiugū ēē dīr.
qui ēiugū illud. si n̄ ratū
affirmavit. Et simili m̄ q̄
dīr. iniuria catoris ius
matmonii solue. matmoni
um illie ēē. et ius h̄re asselu-
it. Quod utiq; ius firmum
retur. et n̄ sine peccato nega-
tione. si n̄ maiori causa
supuemente solueretur. Si
enim p̄us nullū ius ibi fuit.
quid necesse erat tantope ex-
cusare eos. q̄ se ab illo iure p̄
soluendo sub̄ferret. Si culpan-
dus uidebatur. et ille qui di-
missus est. n̄ p̄ causam maio-
rem excusaret. quom̄ ille q̄
sine causa dimitteret n̄ iure
accusaretur. Hunc aū quia
debitū sācīti ēiugalis uerū
fuit. sine causa om̄no nega-
ri n̄ potuit. Debet enī uir-
uxori. uxori uiro. ut al̄t̄ ab
alto n̄ discedat. et si forte di-
cesserit. al̄t̄ ille qui deserit
ēiugū tū ius et debitū inui-
olatū custodiat. S; ē causa
dei maior adiūsus quā nul-
la causa stare debet. Hec
cū ledit. cont̄ eā nulli aliqd̄
debetur. In oī causa ius su-
um pdit. qui huic cause
adūsatur. Sub illa et sedm
illam quedā debem̄. etra il-
lā mch. hic t̄ uxor tua. Xpi
amus factus ei. ego te n̄ se-
quo. q̄ idola n̄ colis. q̄ pa-
rentū tuorū ritū et esuetu-
dine abiecihi. ego ad aliū
ut ad aliū n̄ eo. tecū iā nō
eo. n̄ te cognosco maritū
n̄ neges xp̄m. hic t̄ inten-
de. Iniuria catoris soluit ius
matmonii. Hie illi aplius
debes. Edidit ius suū. qui
catori suo iniuriū fec̄. Hon-
tibi licuerat illā deserere.
si ius suū in te n̄ pdidisset.

Potestatē habuit in corpore tuo.
et nō licuit illi tollere qđ suū
erat. donec ipsa catorē tollere
uoluit qđ suū erat. Postquā
auī catorē suo iniuriā facere
uoluit iure ius suū amisit.
hoc de patre. h̄i de mat̄. h̄i de
fr̄e. et sorore. h̄i de filio. et cognati.
h̄i demq; de aia tua facere
te oportet. oib; enī his aliquid
debes. s; pro deo nō cont̄ dñm. Ecce
pat̄ tuus. aut mat̄ tua. aut
fr̄e. aut soror. aut aia tua.
ex una parte ē. et diē un' ali
quis t̄. Ego hoc amo. h̄i appeto.
uado ut h̄i obtineā. h̄i acqui
ram. h̄i p̄ficiā. Vem p̄ me. as
sentire m̄. coopare uoluntati
meę. desidio meo faue. Stat
deus tuus ex alta parte. et di
cit t̄. Ego hoc adūtor. dētor
maliciā illā. pecēm illud n̄
m̄ placet. noli assensū dare.
malū est. n̄ facias illud. ad
me potius intende. m̄ acqui
esce. p̄ me ueni. sectare quod
suadeo. sequere quo p̄cedo.
Clamat econ̄ t̄ pat̄ tuus.
fili qm̄ me deseris? Ego te
genui. ego in hanc uitā p̄
duxi. ego alui. et mitui. mo
rib; et disciplina institui.
Dicit econ̄ t̄ dñ tuus. Ille
quidē te genuit. s; de meo
acepit qđ t̄ dedit. Subitan
tiā de meo generans min
stravit. s; uitā genito dare
n̄ potuit. Ego qđ t̄ de meo
solus uiuificauī sine illo.
ego t̄ dedi uitā tuā. dedi
et mortē meā. Non ē me
tuus. p̄ te pat̄ tuus. si
ego mortuus sū. p̄ te. ut
tu uiueres in me. Nō me
in causa p̄cede debet. qm̄
grā et b̄nificio p̄cede n̄ por
it. Non ḡ illū audias c̄tra
me. n̄ illū sequaris in eo
qđ in displicet. nich illi
debes n̄ p̄ me. a quo nich
accipe potius. nisi datū
fuerit a me. h̄i dico. Hic
intendite. Si qndō tale ali
qd̄ ētigit. siue pat̄. siue
mat̄. siue fr̄at̄. siue soror
siue uxor. siue filii. adhuc
apl̄ dico. et si aia n̄ia au
tere uoluit nos a dō n̄
n̄ debem̄ illā audire. nec
ad illā intende. neq; sequi
desidia illi. Fugit nobis
clamat. Qui non dimis
rit patrē aut matrē. fr̄is
aut sorores. uxore et filios.
adhuc auī et aiam suā p̄ me
non ē me dignus. Omnis
pietas illie ipietas. ut ad h̄i
pius sis. ut ipius efficiaris.
Videte ḡ q̄ econ̄ causam di
nulla causa stare pot̄. ino
nee causa et est. que illi ad
ūsatur que summa et sola ē.
ad h̄i modū dimissa p̄ dñ,
non ē pecēm si alii ēuniḡ.
Inuria h̄i catorē soluit ius
matronū. Si infidelis disce
a me ministrabat p̄ illum. dit discedat. Non ē subditus

seruituti frat̄ in eīmodi.
 Seruituti subdit̄ ēet. si
 uel theret̄ inuit̄. ut tene
 retur n̄ voluntari. illi
 debet. siue discedat. si
 ne maneat. Edit ius suū
 qui catori suo iniuriā fec.
 Si u infidelis discedit. disce
 dat. Hic ad nos. Non cogit̄
 fidelis q̄si aliquo debito obli
 gat. aut sequi discedit̄. aut
 sustine ēēpnenē. Illo
 est subdit̄ seruituti. liber̄
 ē ut faciat q̄d uult. tantū
 in dñō. Uocat uxore si uir
 ille est. si femina ē uibat.
 quā uult societate eligat.
 non iā tenet̄ debito p̄oris
 societatis. cui ius solutū ē
 p̄ iniuriā catoris. Que fide
 lis iniuria catoris n̄ solum
 ē creusat fidelē. q̄ndo ab in
 fidelī p̄ dm dimissus alti sine
 culpa ēiungit̄. S; t̄ ē ḡru
 sat q̄n ipse fidelis magis socie
 tate fidelē eligens. infidelē
 quidē cohabitare uolentem.
 si fidem recipere rennuentem.
 xpiana deuotione detestat̄.
 Siue enī discedat. siue mane
 eligat infidelis. nich̄ illi de
 bet qui fidelis fac̄t̄ ē. Hemo
 illū cogē pot̄. q̄n faciat
 q̄d uelit. Iniuria catoris
 soluit ius mat̄monii. n̄ po
 test iā infidelis ab illo qui
 dem erige. q̄ in illo debitū
 suū p̄didit. Postq̄ catori id
 q̄d debet reddē ēēpnit. h̄t

um fidelis causam qua iuste
 negare pot̄. q̄d id q̄d p̄us debu
 it. q̄d adhuc q̄de debuisset.
 si causam inuenientē et
 debitū ipsū soluentē n̄ ha
 buisset. Ergo liber̄ ē fidelis.
 si sociū fidelē elige uult. ne
 mo illū phibe pot̄. Tam si pa
 tit̄ infidele cohabitare uo
 op̄ p̄fectionis fac̄. ad lucrandū
 p̄ primū suū. sic dīc apl̄. Sēi
 fac̄t̄ est uir infidelis p̄ mulie
 rem fidelem. et itū mulier
 infidelis p̄ uirū fidelē. Sig
 fidelis infidele ēsentientem
 cohabitare ad h̄ patit̄. ut de
 infidelī faciat fidelē. siue
 faciat. siue n̄ faciat. q̄ntū
 in se ē. lucrat̄. āiam fr̄is
 sui. et iplet op̄ p̄ietatis. Si
 aū pati n̄ uult. detestans
 infidelitatē ei. n̄ ē subdit̄
 seruituti in eīm fr̄. Hemo
 illū cogē pot̄. si uult. q̄n in
 fidelem deserat. neq; phibe
 et si uoluīt. q̄n se fidelī ē
 iungat. In infidelī p̄ecē ē
 q̄ fidelē respuit. cui culpa
 soluit ius mat̄monii. ita
 ut iā erige iure n̄ possit.
 q̄d si erigeret. sine iniuria ne
 gare n̄ posset. Culpa q̄p̄e in
 fidelis fidelē a debito soluit.
 sicut ēētrario iusticia fidelē
 infidelē debito attringit.
 Itaq; n̄ p̄ceat fidelis. si alti
 se ēiungit. q̄m a iure mat̄
 monii adiūsus infidelē soluit̄
 est. s; infidelis q̄ derelictus

lē sine culpa alienam societatem nō appetit. quē adhuc usus matrimonii et debitū cū iugis fidelis erga fidem abstingit. Ergo nō potest adulterium vocari. si fidelis alteri cū iungit. infidelis autem est derelictus criminis adulterii incurrit si alteri copulat. Propterea si fidelis et ab eo quod licet apud pielem p̄ primi uitando se reparat. perfectius opus facit. ad quod tamen nullatenus cogi potest. quia nō debiti opus est. sed caritatis officium. sic dicitur beatus Augustinus in libro de adulteriis cū iugis. discessione fidelis ab infideли datus nō prohibet. quia nō est iniusta coram eo. sed apostolus esthius caritatis nō solū ne dimisli scandalizent. sed ne et cū in aliena cū iugia cederint adulteriis nexibus colligati difficultime ab infidelitate resolvantur. Itaque adulterium committit infidelis alteri se sociat. quia a debito poris pacti solutus nō est. Sed diei. Ecce infidelis quemque paganus siue iudeus christianus efficietur. uxore quam prout huerit. quia eum ad fidem sequi nō uult. fidei libertate derelinquit. aliam fideliter ducit. Prior spretā se uidens alteri nubit adulterino nexus se alligans. Contingit postea ut cōpuneta infidelitate suā horrere incipiat. ad fidem ueniat. christiana efficiatur. Quod de hac muliere faciendum est. Continere nō potest. ex postulat ab ecclia. ut aut uirū suū recipiat. aut alteri nube cedatur. Quid illi dicet ecclia. Si uirū suū illi reddit. soluit matrimonium quod christiana sciente firmatum est. et adulterium eum facit. cū uiuente uxore sua quam fidelis fideliter legitime duxit. alteri copulat. Quod oīno fieri nō licet. Et go nō reddit illi ecclia matrimonium suū. Quid ergo illi dicet. Si ergo illi dixit. ut alteri uidebat. adulterā eā facere uidentur nō soluta a lege uiuentis uiri cū altero cū iugis copulare cedat. Non ergo illi mulierē ecclia ad cōtinuum seruandā cogat. que pecunia suo obligata uidetur. nō uiri suū hōre possit. nec alterū. sed si hoc ecclia fecit. ceterum potest ut scandalizetur mulier illa. et fidem xanam abhorrens. ad infidelitatem aliis quoque mulieres siue uiri in infidelitate cōstituti. qui rū mariti et quoz uxores iā ad fidem transierunt. et ipsis derelictis cū aliis fidilibus cū iugia inierunt. hoc cognito ad fidem xanam uire p̄timescant. et subserviantur peditio multorum dūti

74

dem fugiunt. q̄c ētimentē
ē ut nolunt. t̄ n̄ possunt.
Pōr̄mo si mulier iusta p̄
peptā grām baptismi de
pōri peccō ab iudicat. uide
tur im̄fecta fuisse grā.
et n̄ totū qd̄ p̄cedebat in
culpa lauachro regnati
onis ablutū. nec uerū iā
ē q̄ uetera c̄nsiēt. et no
ua facta s̄t oīa. Prop̄t h̄
libata uider̄ mulier hec
p̄quā fidem p̄cepit. saē
mentū libertatis et nouita
tis induit. ut deinceps
poris copule debito n̄ te
neatur. Iustū ē enī ut
via iniuria c̄atoris alli
gant. reuientia n̄ et fides
et absoluant. Ppt̄ h̄ libet
ecclia el̄m̄ si ētimentum
seruare noluerint. cū ali
is mat̄monio copulari. Po
test aut̄ queri si ētingat
cū q̄ por ad fidem uenit
ēugale copulā n̄ inisse
donec cū alt̄ q̄ in infidel
itate remanserat subsequ
tur. qd̄ ecclia de el̄modi
face debeat. S; dubiū n̄ ē
tales p̄quā in fide um̄ fa
cti fuerint. si contine no
luerint in id ipsū redi
te debere. ac denuo xp̄i
ana deuotione cūuenire
ad poris mat̄monii qd̄
n̄ sine c̄atoris institu
tione inierant debitū
p̄soluendū. Hoc et̄ q̄ri

potest. si eo qui prior ad fide
fideli mat̄monio alligato il
le qui in infidelitate reman
sit cū illo cui se uerū adul
terio iunxit. ad fidem pa
rit subsequat̄. utrū ecclia
tolerare debeat. ut p̄ fide
susceptā simul maneant.
qui in infidelitate positi
male iuncti fuerint. sed
eadem grā int̄uementē
et ueta oīa delente. nichil
ipedit. q̄n bñ in xp̄o simul
p̄maneant. q̄ ex fide x̄ ma
le sociati fuerint. De his etiā
queri pot̄ q̄ in infidelitate
ēstituti cognatas suas du
cunt. aut alias quaseūq;
quib; lege x̄ana sociari n̄
pot̄. si forte simul abo
ad fidem ueniant. utrū
ecclia el̄m̄ copuli tolera
re possit. S; alia racio hic
est. q̄ baptismi grā culpā
delet n̄ naturā. In baptis
mo qd̄ gemens in natā sei
ficatur. qd̄ ēminis ē i cul
pa excusat̄. Prop̄t̄ x̄ana
religio c̄cede n̄ debet. cū ad
iudiciū el̄ puenit. qd̄ extra
ipsam qd̄em potuit inchoa
ri. s; in ipsa n̄ debet tole
rari. Hoc si q̄ sup̄ memora
ta sunt. de utq; seru simi
li in pensanda sunt. siue
scit uir mulierē. siue mu
lier uirū in fide x̄ pueniat;
de c̄sangnitate. et gradib;
consanguinitate.

Primo gradu ē sanguinis
 superior linea ē tūnēt pa-
 ter. māt. inferior. fili. filia.
 quib; nulle alie psonē iun-
 gunt. Sedō ġdu ē tūnēt supi-
 ori linea auis. auia inferi-
 ori. nepos. neptis. In tūnēsa-
 fr. soror. que psonē duplicitur.
 diuis enī. et auia tam
 ex pat̄ quā ex mat̄ aecipit
 tur. Que psonē subsequtib;
 quoq; ġdib; similit̄. p suba-
 earū. que in quo ġdu sub-
 sistunt. in ipso ordine du-
 plicant. Iste psonē in sedō
 gradu iō duplices appellant.
 quia duo au. et patern̄ ē
 et matn̄. Iste duo ḡna nepo-
 tū s̄. siue ex filio. siue ex
 filia. pereat fr̄ et soror. ex
 tūnēsa ueniunt. i. aut fr̄
 pat̄. aut fr̄ mat̄. q; aut
 patrius. aut auunculus
 nōiāt. qui & ipsi h̄ ordine
 duplicant. Tercio ġdu uen-
 iunt supra. paui. paui. in-
 fra. pnepos. pneptis. Ex obli-
 quo fr̄. sororis q; fili. et filia.
 patru. amita. i. pat̄ frat̄
 et soror. auunculus. matte-
 ra. mat̄ fr̄ et soror. Quarto
 ġdu ueniunt sup̄. abau.
 abauia. infra. abnepos. ab-
 neptis. Ex obliq; fr̄. et soror-
 is. nepos et neptis. Patriue-
 lis soror patruelis. i. patru.
 fili. ut filia. consobrin̄. ut
 ēsobna. i. auunculi et mat-
 ter. fili. ut filia. amitin.
 amitina. i. amite fili. et fili.
 Iste q; ēsobni qui ex duab; so-
 rorib; nascunt. quib; accet̄
 seit patru. magn. amita
 magna. i. auia pat̄i fr̄. so-
 ror. auuncul̄ magn. matte-
 ra magna. i. auia tā pat̄ne
 quā matne fr̄ et soror. Qnto
 ġdu ueniunt sup̄ qdem
 attau. attauia. Infra. ad
 nepos. adneptis. Ex obliquo
 fr̄. et sororis. pnepos. pneptis.
 fr̄. patruelis. sorores pa-
 truelis. amitin. amiting.
 ēsobni. ēsobne fili. et filia.
 ēsobn̄. ēsobna. i. patru. ma-
 gni. amite magne. auun-
 culi magni. matte magne.
 fili. et filia. Quib; accet̄
 appatrius. et. pamita. hū ist
 paui matn̄ fr̄ et soror. p
 auunculus. et. pamita. hū
 s̄. paui pat̄ne matne q;
 fr̄. et soror. paui q; matn̄.
 Hee sp̄es nec alius ġdib; q;
 scripta ē. nec alius uocabu-
 lis declarari pot̄. Secundo
 ġdu ueniunt sup̄. triau-
 taia. infra. tnepos. tneptis.
 Ex obliq; fr̄. et sororis.
 adnepos. adneptis. fr̄. pa-
 truelis. sorores patruelis.
 amitin. amiting. ēsobni.
 ēsobne. patru. magn. ami-
 te magne. auunculi ma-
 gni. matte magne. Nepo-
 sis. sororis ēsobni fili-
 uel filia. q; ēsobni appellā-
 tur. Quib; ex latē accēsum

Patrui; patrui; pamitz;
abunculus; pmatrū; fili uel
filia; adpatruius; adamita.
Hū sē abau patrū fī; soror;
abauunculus; abmatrū; hu
abauue patrū matrū q; fī; soror abau q; matrū. Hec
quoq; explanari apli' n pos-
sunt quā ipse auctor dis-
ruit; De affinitate.

Septimo gradu q; sunt
cognati recta linea sup
intia q; porib; noīb; n̄ appel-
lant; s; ex tñsusa linea eti-
nent; fr̄s; sororis; adnepos; ad
neptis; c̄sobm̄ c̄sobne; q; filii
filie q; successores. Ideo ḡdus
septē stituti s̄t; q; ulti' p
terū naturā nec noīa inue-
niri; nec uita sucedentib;
progari pot. In his septem
ḡdib' oīa; ppinq̄tatū noīa
mitur; ult̄ quos affinitas
inueniri; nec successio pot
ampli' ppagari.

Consanguinitas diuise
paularim; ppaginum
ordim; dirimens usq; ad
ultimū gradū subterit.
ppinq̄tas ēē desierit; eam
rursū lex matrimoniu uin-
culo reperit; q; quodam̄ re-
uocat fugientē. Iō au usq;
ad servū gr̄is ḡdū sangu-
nitas estituta ē; ut siue
ex gratib; mundi gnatio
h̄dus statutus finitur; ita

ppinq̄tas genūs tot gradi-
bus reminetur; hoc m̄. filius
q; filiū q; est fr̄t; soror; sit
ipse trunetus. Illis seorsum
seuinctis; ex radice illius
trunei egdiunt̄ isti ramu-
seuli; nepos; neptis; p̄mus;
pnepos; pnepptis; sedi'; ab-
nepos; abneptis; t̄enus; ad-
nepos; adneptis; q̄rt; t̄ne-
pos; t̄neptis; q̄ntus; t̄nepo-
tis nepos; t̄neptis neptis;
sertus.

Propaginē suā unūquēq;
ad septimā obseruare de-
cernim' gnationē; q; quādū
se agnoscent affinitate; ppin-
quos; ad c̄nugale copulam
accede denegam'. Quod si fe-
cerint; serpentur; Grego-
rius papa.

Alexander ep̄e seruus
seruoy; dī; oīb; ep̄is; ele-
rcies; necn̄ iudicib; p; itali-
am estitutis; salutē; apli-
cam bñdictionē; dī sedem
ap̄ticā; plata est q̄stio nouit
erorta de ḡdib; c̄sangnitati-
ris; qm̄dē legū; canonum
impiti; erubimantes eodē
ppinq̄tatis gradus cont̄ sa-
crois' canones; ecclasticū
morem numare mituntur;
nouio; inaudito errore.
affirmantes qd germani-
fes; ut sorores int̄ se sint.
in sedā gnatione; filii eoy
uel filie in q̄rtā; nepotes
ut neptes eoy in serta; tal;

q; modo p̄gēmē cōputantes
et eīmodi seruo eā ḡdu tūn-
nantes. dicunt deinceps iū-
ros ac mulieres m̄t se posse
muptialia iura c̄trahere.
et ad hūm̄i. p̄famū errore
c̄firmandū in argumēto as-
sumunt sc̄lāres leges q̄s su-
stan̄ impator. p̄mulgauit
de successionib; ē sanguine-
orū. quib; c̄fisi ostendit mo-
liuntur. fr̄s in sedo gradu
esse nūmatos. filios eoz in
quarto. nepotes in sexto.
Sic seriē genealogie tūn-
nantes. nūmatiōne sc̄or
patrū et antiquā ecclie cō-
putationē ad nos usq; p̄du-
ctā p̄usa quada callidita-
te disturbare nitunt. Hos
ū dō annuente hanc q̄stio-
nem discute curiam in
synodo habita in latāni,
istorio. c̄uocatus ad h̄op
epis et clericis. atq; iudicib;
diūsarū. p̄uinciarū. Deniq;
diū uentilatis legib; et sa-
cris canonib; distinete in-
uēnimus ob alium atq; alia
causam. alterā legū. alia
canonū fieri cōputationē.
In legib; siquidē ob nichil
aliud ipsoz gradū men-
tio facta est. n̄ ut heredi-
tas ut successio ab una
ad alterā p̄sonā m̄t ēsan-
guineos deferat. hoc ḡ
de causa q̄ hereditates ne-
queunt deferri. n̄ de una hoc qd̄ uitas sit. sc̄it qd̄

ad alteram p̄sonā. iō cura-
uit sc̄laris potestas in singu-
lis p̄sonis singulos p̄fige ḡd.
Quia si nuptie n̄ ualent si-
ne duab; fieri p̄sonis. iō sac-
canones duas in uno gradu
c̄stituunt p̄sonas. Utraq;
tam̄ cōputatio si attente
ac subtilit̄ fuit p̄specta-
idem sensisse et eandē esse
in sententia atq; ad eundē
terminū c̄uenire man-
festū erit. Justam namq;
ipsa p̄duret. in suis legib;
non diffiniuit. canones il-
lūt septē nullā nūmāre
gnationē. Septimo quippe
gradu determinato in ipsis
legib; subintulit ipator
Haec tenus ostendit suffici
numerent. Hāq; ex his p̄
lam est intellige. quēadī
ultiōres ḡdū nūmāre debi-
amus. Genitio quippe ipsa
gradū adicit. Ecce in his ve-
rib; ubi apte ostendit. ta-
les ḡdū quales isti cōpu-
tant n̄ tantū usq; ad septē
ultiōres ḡdū nūmādos
esse decernat. Vbi enī ultī
ores septē tantū gradus
apte indicat. n̄ vii. tantū
esse ḡdū. s. vii. finitis. Ad
huc esse alios nūmādos.
ut ḡueridieg leges sint
7 uaces sint canonis. dicim

non eminatur eis angui-
tas in hīm. vii. u termina-
tur sed in canones in vii.
gradu. Vtq; enī cōputatio
sicut supius dīrim' uno
fine celudit. Namq; duo ḡ
dū legales unū ḡdū cano-
nēa efficiunt. Fratres ita
q; qui sed in selares leges di-
cuntur in sello sedo. iuxta
canones nōiant in pmo.
filii fr̄m qui illie numān-
tur in q̄to. hic cōputant
in sedo. Hepotes u; qui ibi
cōputant in sexto. istuc
numāntur in t̄cio. Sic
deinceps qui in legib; scri-
bunt in octavo & in deci-
mo. in canonib; diffiniun-
tur in q̄to & in sexto. atq;
hoc si de reliq; sciendū est.
ut q̄ sed in canones dicunt
in q̄to ut in sexto. sed in
leges accipi. itur in un-
decimo. ut in xii. Nam
in septē ḡdib; si canonice
& usualit̄ numānt. oīa p-
pindatū noīa ētinentur.
ultra quos nec eisangnitū
inuenitur. nec noīa repe-
runtur. nec successio pot-
aplus progari. nec memo-
riter ab aliqua gnatione
recordari. Ne uero i hac
cōputatione eisangnitatus
aliqua delinc ualeat am-
biguitat remanere. alia
quā quidē faciunt nu-
merationē in hac etiā

disputatione dīrim'
finienda. Sunt enī qdā
qui n̄ a fr̄ib; s; a filiis eoz
& patruelib; uel eisobrini.
genealogia numare incipi-
unt. diecentes filios fr̄m in
pma gnatione cōputare
debe. quia fr̄s quasi qdā
truncus ex quo certi ramu-
seuli oriuntur existunt.
S; nec ista ḡdu cōputatio
si bñ intellecta fuit. ab ea
quā supius expositum in
sententia poterit ēe diūsa;

Hoc in loco necessariū
est exponere quādmodū
gradus cognatiōis numān-
tur. Quia in re in pmis ad
monendi sum' cognatiōē
alīa sup̄. alīa infra numā-
re. alīa ex t̄nsuso. q̄ et ex la-
tere dr. Superior cognatio ē.
parentū. inferior liberor̄
ex t̄nsuso fr̄m soror̄ ue eoz
qui que ue ex his pgnān-
tur. & cūuenientē patrui.
amite. auunculi. matr̄. Et
superior quidē & inferior
cognatio a pmo ḡdu incip.
ad ea que ex t̄nsuso numē-
rant a sedo. Primo ḡdu ē
sup̄. patr̄. matr̄. infra. fili.
filia. Sedo sup̄. auus. auia.
infra. nepos. neptis. ex t̄ns-
uerso. frat̄. soror̄. t̄cio sup̄.
pauius. pauiia. infra. pnepos.
pneptis. ex t̄nsuso fr̄s soror̄
ris q; fili. & cūuenientē patr̄.

amita. auunculus. mat̄ta.
Patruus est pat̄s frat̄. quē
greci flat pae. uocant. auū
culus ē mat̄s fr̄. qui apud
eos H ut p̄c appellatur. &
pmisue. e He yoc dī. ami
ta est pat̄s soror. mat̄tea
mat̄s soror. Consobrinū ē so
brina. i. qui que ue ex fr̄i
bus aut sororib; p̄genant.
Sunt quidā q̄ recte ēsobri
nos eos. p̄p̄ dici putant. q̄
ex duab; sororib; p̄genant.
quasi consorinos. eos u q̄ ex
duob; ḡiant fr̄ib; p̄p̄ fr̄i
patrueles uocari. Si autē
ex duob; fr̄ib; filie nascunt.
sorores patrueles appellantur.
at eos qui ex fratre
& sorore p̄gnantur. ami
tinos. p̄p̄ dici. amitine.
filii ēsobnū te appellant.
si fuit tua amita. Iterū
amite tue filii ēsobnū i.
te appellantur. tu aut̄ illo
amitinos. Quito supra.
attauis. attaua. infra.
abnepos. abneptis. Ex tñs
uso fr̄is sororis q; p̄nepos.
p̄neptis. & ēuenient. p̄pa
truis. pamita. i. paui fr̄
& soror. Iterū fr̄is patruelis. so
roris patruelis. ēsobnū & con
sobnū. amitini & amitine.
fili. filia. p̄p̄ sobrinū. sobna.
hū s̄t patru magni. am
te magni. auunculi mag
ni. mat̄te magni. fili filia.
Serto ḡdu s̄t sup̄. tau. taua.

infra. tnepos. tneptis. Ex tñs
uso fr̄is sororis q; abnepos.
abneptis. & ēuenient abpa
truis. abamita. i. abau fili
& filia. Iterū sobnū. sobnū. qui
que ue ex fr̄ib; & sororibus
patruelis ut ēsobnū ul am
tis. p̄gnant fili filia. haec
nus ostendit sufficiat. quē
admodū ḡdus cognationis
numenit. illāq; ex his pala
et intellige. quēadī ulti
quoq; ḡdus numare debe
mus. Quippe sep̄ gnata q̄q;
plena gradū adicit. ut ion
ge facili sit responde. q̄nto
quisq; ḡdus sit. quā. p̄p̄ia
cognatiois appellatione quen
quā denotare;

Gregorij pp
ab auḡtino anglor̄
gentis ep̄o quota gnatioe
fideles debeat copulari
dispensatore sic resebit.
Quedā lex romana in rep̄
blica p̄mittit. ut siue
fr̄ & soror seu duoz fr̄im
germanor̄. ut duarū so
roz fili & filia miscantur.
sicut exp̄mto didicim. ut
tali ēiugio sobolem n̄ poss̄
succoreseere. un̄ necesse est
ut u q̄ta ut sexta ḡia
tione fideles licent sibi
ēiungant. Iterū iobs dicit
Verū p̄ multū tēpis. a fe
lice mesane sicilie p̄sule
req̄situs. utrū auḡtino
s̄p̄serit. ut angloz q̄ta

generatione contracta mat
monia minime soluentur.
humillim⁹ patr⁹ g̃gori⁹ int̃
exta talē dedit iōnē. Qd'
s̃epsi aug̃tino angloz gen
ris ep̃o alūpno ut recorda
rus tuo de ēsangnitatis
ēunctione ipsi ⁊ angloz
genti que nup ad fidem
ueniat. ne a bono qd' cepe
rat metuendo austiora
recedet. specialit̃ ñ g̃nalit̃
certissime s̃epsiſſe me cog
noscas. Vñ a m̃ oī ōī romana
ciuitas testis erit. nec
ea intentioē h̃ illis s̃epsiſſe
mandata. ut p̃quā fir
ma radice in fide fuīnt
solidati. si infra p̃pam con
sanguinitatē inuenti fue
rint. ñ leperit. aut infra
affinitatis linea. i. usq; ad
septimā g̃nationē iungan
tur. s; qd' adhuc illis neophy
tis eritutib; eis p̃mū illi
cita c̃cede. ⁊ eos ubiſ ⁊ exē
plis instruere. ⁊ qui pot
talia egerint. r̃onabilit̃
⁊ fidelit̃ excludere oportet.
Nā iuxta apl̃m qui dicit.
læc uobis potū dedi. ñ esca.
ita illis modo ñ postis ut
p̃firū est t̃epib; tenenda
indulsim⁹. ne bonū qd' in
firma adhuc radice plan
tatū erat. erurere. s; ali
q̃ntulū firmaret. ⁊ usq;
ad p̃fectionē custodiretur.
Hec ego ioh̃i idēco p̃st̃ingen

da curau. ut h̃i qui ocea
sionē noue dispensatiois illi
cita matmonia cont̃ h̃ic
eruditissimū virū causan
tur. ñ genialit̃. q̃rt̃ g̃nati
onis copulam censuisse. ino
uenialit̃ simul q; t̃piralit̃
p̃missile cognoscant;

Aſſerentib; h̃oib;
de g̃manis partib;
didici. qd' beat⁹ recordatiois
g̃g. p̃. dū eos ad religionē
xp̃ianitatis diuina grā il
lustraret. licentia illis de
dit̃ in q̃rt̃ sese copulare
g̃nitione. qd' quide xp̃ianiſ
licitū ñ ē. dū usq; se cogn
uerint. s; dū rudes erant
mutandi ad fidem. quā
quā minime s̃ep̃tū rep̃m̃
non ambigamus;

Vt ēsobnam
nept̃e. fr̃is uxore. ut
de p̃pria cognatione. ut
nouera. ut quā cognat⁹
hūit. nullus audeat sibi
copulare in ēiugio. Siq; s;
hūic tali ēiugio nefario
ēuenit. ⁊ in eo p̃manserit.
seiat se apl̃ce auctoritatis
anathematis uinculus esse
innodatū. ⁊ nullus saēdos
t̃buat ei cōmumonē. Si u
comūsus diuisus q; fuerit
a tali copulatioē. dignē
penitentie submittatur.
ut saēdos loci ēsidauit.
Siquis fr̃is
uxore in ēiugū duxit.

anathema sit. Si quis noui
cam aut murum duxit: a
nathema sit. Si quis de ppa
ut quā cognatū hūc du
xerit ēiugū: anath. sit.

Si duo ḡmani
fr̄s singulas uxores sorore cognatio maneat eadem
acepint. que sunt ab il
lis longa p̄genie grata. respondit gg. hoc fieri mo
dis oib; licet: nequaquam
enī in sac̄ eloq̄is inuenit
qd̄ huic capitulo ēt̄dīce
uideatur;

Cum nouera miseri
gue facimus. q̄ in lege
scriptū est. t̄pitidinem
patris tui n̄ reuelabis.
Neq; enī t̄pitidinem pati
filius reuelare pot. s; q̄a
sept̄ū ē. erunt duo in
carne una. qui t̄pitu
dinē nouęe que una car
cū patre reuelare p̄sūp
serit. pati. pfecto t̄pitu
dinē reuelavit. Cū cogni
ta quoq; fr̄s comisi. pli
bitū est. q̄ p̄ iunctionē
porē earo fr̄s fuerit fa
cta. P̄ qua re ī ioh̄s bapt̄
capite truncat. et sancto
martyrio ēsumat et;

Gregori seru
seruaz di. venabili Vene
rio catalitano. Fr̄tūta
ris tue studiose sacacita
ti fr̄ amande quas debeo
refero grates. qm̄ q̄listi q̄
debuisti. iocēdū reddidisti

me. Vn̄ placide ad inq̄sita
respondeo. Sedem applicā
ēsilere dec̄uisti. si mulier
copula nuptiali er̄t̄neo
viro iuncta. cognatiōi
eius p̄tineat. si eo defūcto
cognatio maneat eadem
uel si sub alio viro cogni
tiois vocabula dissoluantur:
ut si suscep̄t̄ sobole possint legitime ad p̄ors
viri cognatiōis ēnsire co
pulā. Est enī ubū dñi
ualidū. et forte ē. durabi
le est. p̄seuibile ē. imuta
bile ē. n̄ momitaneū. nō
ēnsitorū. Aut aū p̄ se ipsa
ueritas. qd̄ dī ē ubū dei
celū. tra ēnsib̄t̄. uba autē
mea n̄ ēnsib̄t̄. Anq̄m dī in
carne int̄ hōies appareret.
eo inspirante dixit adam
Quā obre relinquēt homo
patrē suū. et matrē suā. et
ad h̄es uxori sue. et duo
in carne una. Cū n̄ ēt̄dī
dīs. Hēm cū oriret̄ uitas
de terra in trā. et inuisibil
in humanitate apparuit.
Int̄rogatū ē. si licetū ēt̄
hōi uxore relinquēt̄. qd̄. p̄
ben̄ fieri uetus. p̄t̄ si
fornicatio sola excludet
copulā maritalē. Vn̄ p̄t̄
lit statī in mediū eandē
ipsā sententiā. quā an sc̄lū
manens cū pat̄ ubū inspi
uit in adā ipse ēfirmanſ. qd̄
ipse p̄tin̄ p̄t̄lit ho. Q̄m̄

78

rem relinquet ho. p. 7 m.
7 adhēr. u. s. 7 er̄ duo i. c. u.
Si una caro fiunt. qm̄ po-
terit aliq̄ eoz ppinquis
ptine uni. si non ptineat
alio. Qd̄ fieri minime pos-
se edendū ē. Nā uno defun-
cto. in sup̄stite affinitas
non deletur. nec alia co-
pula ēiugalis affinitate
poris copule solue potest.
S; neq; altius ēunctionis
sobole placet ad ipsius affi-
nitatis poris siquidē tñsi
re cōsor tñū. p eo qd̄ ubum
dñi ualidū est. 7 forte. 7 ut
inqens dixit. ppha. qm̄ ip-
se dix 7 facta s̄e ipse. m-
e. 3. statuit ea i. s. 7 i. s. p.
p. 7 ē. Non pot p ubū suū
atq; pceptū duo effice in
carnē unā. maleulū. 7 se-
minā. qui innumeram
n̄ multitudinē servus utq;
n̄ destitut secū facē unū.
sic uitas dix p se. n̄ phis-
tantū rogo. i. p ei q̄ cdi-
turi s̄e p uerbū eoz i me.
ut unū sint. sic tu pater
in me. 7 ego in te. 7 ipsi i
nob̄ unū sint. Siq̄ temā
no ausu. 7 sic lego in defun-
cto querit ppinquitatē. ul-
sub alto uocabula affinita-
tis dissipare. ut suscep̄ta
sobole alti copule edens
legitime sociari. ppinqutati
poris. hic negat dñ ubum
validū ē. uel forte. 7 tā

facile uel tam uelocit̄ qrit
dissolue. hic n̄ cōdit dñi uer-
bū manē in etnū. Confice
terrā ex. iū. locis distan-
tib magna in teapedine.
et cōflectā i ēglutinatā
tinge cuiq; figure ut im-
menitatis corp̄ uolueris;

Sane ēsang
mitas q̄ in appo uiro ob-
seruanda ē. hec nimirum
in uxoris parentela de lege
nuptiarū custodienda est.
q̄ constat eos duos fiuisse
in carne una. Cōmuni illis
utraq; parentela cōdenda
est. sic septū ē. Et duo i. c. u.

Con̄dicim quoq;
ut. iii. iii. v. vi. q̄ gna-
tione nullus apli ēiugio
copulet. Vā p m̄dictū
fuerit inuentū. seperur.
Seisitāt a nob
sc̄itas uīa. si aliq̄ ho-
cōmatres sp̄ualeſ h̄re uale-
at. unā p altam. In q̄ fī-
mitas tua meminisse debet.
septū ē. et duo in e. una.
Itaq; eū ēstet. ha uir et
uxor una caro p conubiū
efficiunt. restat nimirū
uirū cōpatrē ēstitui illi
mulieri cui mat̄monio
assūpta uxor cōmat esse
uidebat. 7 idēco liquet
uirū illi femine n̄ posse
iungi in copula. q̄ cōmat
erat ei eū qua una fue-
rat caro effect.

Si quis eū spūali matre fu-
erit fornicatus: anathe-
matiſ penitit ut ſeit iſ iſ-
bus. Similit aū r illū pen-
tere p̄mulgam⁹. qui eū ea
quā de ſacredo fonte baptis-
matiſ ſuſcepit. aut eū illa
quā aī ep̄m tenuerit cum
ſacredo d̄ſmate fuit ueta-
fornicatioſ p̄petuit ſcelus.
legitimā tñ ſi habuit. n̄ di-
mitte cogor̄ uxore.

Dictū et nob̄ ē. q̄dā
ſeminas deſidioſe. q̄dā
ū fraudulent ut a uiris
ſuſ ſepent. p̄p̄ filioſ corā
ep̄o ad eſirmandū tenuiſſe.
Vñ nos dignū duxim⁹. ut
ſiquia mulier filiū ſuum
deſidia aut fraude aliqua
corā ep̄o tenuerit ad eſir-
mandū p̄t fallaciā ſuam.
aut p̄ fraudē. q̄ndiu ui-
uat penitentiā agat. a uj-
ro ſuo tam n̄ ſeparat̄.

Se eo qđ interrogasti
ſi ille q̄ filiolam ſuā
duxit uxore. r de eo q̄ cum
mat̄ ſua ſp̄itali ſeubuit. r
de eo qui filiū ſuū baptiza-
uit. r cui⁹ uxor eū de fon-
te ſuſcepit. ea fonte ut di-
ſeidiū iugū fieret. ſi p̄ ea
in tali copulatioē p̄marie
poſſent. de talib; ſie respō-
dendū ē. Si filiolā aut co-
mat̄ ſp̄iale aliq̄ in eū
gio duxit. ſepandos ēe iu-
dieam⁹. r q̄ui penitentia

plectendos. Si aū ē juges le-
gitimi un⁹ aut arbo eri-
ducta fecint. ut filiū ſuā
de fonte ſuſcipiant. ut di-
ſeidiū ſiat. tale eſiliū da-
ſi inuupti manē uoluerit
bonū eſt. Simili. q̄ui pen-
tentia iſidiatori in uin-
gar⁹. r ſimil maneat. ſupuixit p̄uaricatoꝝ ēiug-
acerrima penitentia mul-
titur. r ſine ſpe ēiugū m̄-
neat. De ſp̄itali germanitati
Qui ſp̄iale cōpatrē h̄t.
cui⁹ filiū ut filiā de la-
uach⁹ ſac̄ fontis accep̄. r el-
uxor cōmat̄ n̄ ē. liceat ei
deſuncto cōpatre ſuo emi-
uiduā duce in uxore. ſi
nullū h̄t. p̄inqtatuſ ḡd
Quid enī. Hūqm̄ n̄ poſſunt
ouingi. quos nulla p̄imi-
taſ carnalis. ut nulla ḡia-
tio ſeens ſp̄ialis. Simili ſu-
ne qui ſp̄iale h̄t cōpatrē.
gener ei⁹ fieri n̄ p̄hibet. De
illa dūtaxat filia quā ipſi
de ſac̄ fonte n̄ ſuſcep̄. ſp̄ia-
liū quoq; patrū. r cōpatrū
filii ut filie. ante ſuue poſ-
patnitatē geniti. legitimi
ēiungi poſſunt. p̄t illas
pſonāſ quib; cōpatrei eni-
ſunt. q̄ ſp̄iale filiā pa-
tiſ ſuū nemo uxore duce-
pot. quāuis filiā ei⁹ q̄ cō-
pat̄ ē patrī ſuū ſi filiola pa-
triſ ſuū n̄ fuit. uxore ac-
pe n̄ p̄hibet. Qđ dūter m̄

cognationē. sive ēsanguinit
 tem. et affinitatē. et sp̄italem
 C ria quedā germanita
 sunt. ēsanguinitas. tē.
 affinitas. et sp̄ualis ḡmanit
 tas. in q̄bi. x̄mox ēnungio
 lex indicta ē. Consanguini
 nitas ē int̄ eos q̄ iungunt
 sed in linea genit. affinitat̄
 ē int̄ eos qui ḡie quidem
 iuncti n̄ sunt. et tñ me
 diante ḡie s̄t sociati. Vbi
 ḡia. filius fr̄is mei ēsang
 neus m̄s ē. uxor ei⁹ que de
 meo ḡie n̄ ē. p̄ ipsū qui de
 ḡie meo ē. affinis in facta
 est. et ego illi. Qui ḡ alie
 na cognatione uxore duc.
 cognatos suos illi affines
 fac. et ē int̄ mulierē et co
 gnatos uiri. sive int̄ ui
 trū et cognatos mulieris
 n̄ quedā ēsanguinitas. sed
 affinitas. in q̄ similit̄ ut
 in ēsanguinitate tractus
 matrimonio phibet. In con
 sangnitate usq; ad sextū
 ḡdū ēnungia sunt ueti
 ta. Quēdā tñ septē in vi
 ḡdū. qdā in viii. phibitio
 nē cūminare uident̄. Am
 bigua ē enī locutio cum
 dr. qd̄ usq; ad vii. ḡdū ēu
 glia copulari n̄ p̄mittun
 tur. Por̄t enī et sic intelligi
 q̄ usq; ad vii. q̄de phiben
 tur. s; in viii cēdunt̄.
 ut q̄ septim ḡdū ulti
 m̄ est in q̄ phibent̄. et p̄

quem p̄mittuntur. Qdā
 p̄mo posuerit filios. ii. ne
 potes. iii. p̄nepotes. iiii.
 adnepotes. v. abnepotes. vi
 t̄nepotes. vii. t̄nepotū ne
 potes. In h̄e modū. vii. ḡdū
 in phibitione c̄tinent̄. Qui
 aū patrē et matrē radicē
 genitiois ēē dicit. filiū aū
 et filiā quasi truncū ḡia
 tōis c̄sistunt̄. Ibi in nepo
 tib; p̄mū ḡdū cōputandū
 c̄sent. sedim q̄m acceptio
 nē. ille ḡdū qui in supiore
 dispone septim fuit. in hac
 seruē c̄ ostendit. Grad⁹ ēsang
 nitatis q̄ntūus intendat̄.
 sursum et deorsum copulā con
 jugalē n̄ admittit. sic de fi
 lio ad matrē. et om̄s qui sup
 sunt. h̄ ē auia. pauiā. et
 et de matre ad filiū. et om̄s
 qui infra st̄. h̄: nepotē. p̄
 nepotē. et c̄. Simili de patre
 ad filiā. ut de filia ad pa
 tre. c̄sidat̄ sup̄ et infra. Q
 p̄ int̄ eos qui a lice deseen
 dunt. ḡdū ēsanguinitatis
 in matrimonio cōputantur.
 Qdam affinitatē. v. ḡdū ē
 minare uoluerit. Alii usq;
 ad vii. sic et ēsanguinitatē
 obseruandā iudicauerit.
 Sp̄italis aū ḡmanitas sive
 ap̄inquitas h̄ in custodit̄.
 Hemo cōmatrē aut filiā
 sp̄uale. uxore ducē pot̄.
 Simili m̄ mulier cōpat̄
 suo aut filio sp̄itali uxor

esse nō pot. fili quoq; cō
matrem patr ut filiam
spūalē. uxore h̄rē phibet.
et similē filia cōpat matr
sue. aut filio spūali uxor
ē nō pot. In ēcilio t̄buri
ensi ēcedit. ut hō defuneto
cōpatre suo. uxore illi du
cat. si ei cōmat n̄ ē. Qd si
uerū ē. similē mulier. de
funeta cōmatre sua uiro
illī nubē pot. si ei cōpat n̄
ē. qd in aliq; inhibitū re
petitur; Utrū dolus q̄ suppo
sitio dī. ēnugū dissoluat.

Audiuim̄ quib; dā uxores
incognitas facie despon
santib; alias quādā uiles
p̄sonas dolo suppositas. ubi
quide si assensū suū p̄ea
hi q̄ dolū sunt passi facto.
qd ex intentione et imita
tione n̄ fecerunt p̄bere no
luerunt. neqqm̄ ēnugum
ratū ēē debe censem̄. Ex in
tentione enī factū ēstat.
nee possunt ēst̄ngi ad epe
quendū id qd needū inten
derunt. cū facēnt. nee uo
luerūt. cū scirent; virum
odicio seruili. si nesciat.

Queritur ēnugū dissoluat.
utrū si qua mulier ser
uo nupserit. liberū eū
existimans. aut liber an
cillam duxit. libā putās.
p̄ea n̄ fraus detecta fue
rit. ēnugū dissoluui debe
at. Et sunt q̄ hē dolū alit̄

quā supiorem iudicandū
putant. Nam quā n̄ in p
sona hic. s; in q̄litate p̄so
ne solū erratur. idēco seī
tatē matrimonii p̄iudici
re debe censem̄. s; fortis
sū h̄ maḡ uitati et paci in
qua nos uocauit dī cūm
at. ut n̄ altius ignoran
tia culpabilis n̄ esse ostē
ditur. altr̄ dolus ad lesionē
innoētis in eo qd fraude u.
surpauit. stare n̄ p̄mitat̄.

Incepit duodecima pars.
Votū n̄ soluo. de uotis.
Tu postulasti. et ego
qd n̄ sp̄opondi solue
cogor. Olo dieū inē frequen
tes occupationes furat.
ocū sumat̄ p̄st̄ri. s; n̄
plāne p̄secutus sū qd q̄st̄
Queris de uotis extrū pi
ri debito et adē necessari
te astringant p̄missores
suos. Si interrogatio tuę
tantū et n̄ et edificationem
responsū dare uelle. hūt
responde potuisse. q̄ non
unū in uotis oib; debitu
constat. Verū q̄ te n̄ qui
stionē mouisse. s; edificati
onē maḡ quesisse. s; edificati
onē interi. p̄ tēpe possibil
itas se suggellit. et ratio
deuotioni tuę satissimē
conatus sum; De q̄nq; modi
Quinq; q̄b; mens agndā tēt̄
modi sunt quib; menſ
at. Et sunt q̄ hē dolū alit̄ humana tētare agnd̄ con

suerit. cogitatione. uoluntate. deliberatione. pmissione. et uoto. Aliud est enim cogitare aliquid. atque aliud uelle quod cogitauis. Haec et cogitare potes quod si uis. uelle autem non potes. non enim placet quod cogitauis. Unde aliquis timentur. ut id quod secundum delectationem placet. secundum rationem non placat. et ut non dum ipsa ratio aequaliter ad illud ut faciat ipsum quod delectat. Et est quidem in ipsa delectatione quasi quod voluntas facti. sed in ipsa ratione needum est ppositum faciendi. Si autem secundum fuit per voluntatem ppositum. ut mens in id quod delectat alienum certe firmetur. iam teneatur siue ad culpam si malum est. siue ad meritum si bonum est. hoc autem totum quod cogitationis est. et voluntatis est. ppositum est. totum in ipsa est. et ad ipsam siue bonum sit siue malum. et non tenetur non in se. et quantum in se est tenetur. Cum autem pmissione secuta fuerit ppositum. iam obligari incipit. aduersus alium sponsor et debitor fit pmissionis siue per uitatem seruanda ad pri-
 mū. Si quidem bonum est quod pmissit. debitor est. quod bonum est. et quod pmissit. Si autem

malum est quod pmissit. reus tam est ipse. pmitte per-
 sit. quod sine culpa implere non potuit. Houissime sequitur uotum. in quo amplus aliud a pmissione certum uidetur; Quod sit

Votum est enim uouere. Testificatio quodam pmissio-
 nis spontanea. que ad solum dominum et ad ea que deo sunt magis proprie referuntur. Voue siquidem est testificatio pmissio-
 nis spontanea do se obli-
 gare. ac debitor est statuere.
 Haec quod pmissit si pleiter. spondet se facturum aliud.
 Qui non uouet. est testis pro-
 missioi siue et affirmat ipsam. pmissionem. non in quantum
 est pmissio teneri. in quantum
 est contestatio obligari. Votum
 autem aliud est. ad deum et coram
 deo. aliud manifestum ad dominum
 coram homine. Occultum uotum
 fractum. peccatum est. manife-
 stum autem uotum fractum. pec-
 catum et scandalum. In illo dicitur
 offenditur. in isto non et in pri-
 mū peccat. Quod si quis que-
 uota oīno tenda sint et non
 sint culpa pmissi.
 siue et comutari possint.
 hanc primū distinctionē acci-
 pio; Quod uotum comutationē
Scriptura dicē. Vota admittuntur frangenda sunt. vota quide stultorum intelliguntur et quod pmissit. Si autem

uit. uel de bono male. Vbi
grā. Si quis uo uit quēpiā
int̄fice. siue qdlibet aliud
in quo culpa constaret se
facturū. uotū de malo
eslet. et malū cēt. et idēco
soluendū cēt. in q̄ pma
culpa fuit uolle. sed a fo
ret si ipleret pfice. Similē
et uotū de bono factū si bñ
n̄ fuit. ut uota stultorū q̄
frangenda s̄t deputat. Bene
aū n̄ fit et si de bono sit illud
uotū in quo uouet ut qd
n̄ licet. ut qd n̄ expedit. Hon
lieet. ut si mulier n̄ c̄sent
ente ut poeī. at diēte uiro
suo c̄tuū uoueat. Hon
expedit. ut si q̄spā in ieu
nio ut alio q̄libet ope sup
uires ac possibilatē suam
aliqd se facturū cē. pponat.
Hęc ḡ oia m̄t uota stulto
rū deputant. que ut p̄sa
sunt. ut illicita. t̄ indisere
ta. Vbi aū et bonū uouet.
et bñ uouetur. qdā eūm̄ s̄t.
ut cōmutationē ex dispen
satione suscipiant. qdā u
talia ut redēptionem
ōino n̄ admittant; Qd uo
ti nullā cōmutationē admit

Uis seire que s̄t illa que t̄at
cōmutationē n̄ patiunt.
fortassis m̄ n̄ c̄dū q̄ aucto
ritatē queris. siqd ex unū
sis unū ego. p̄ferre uoluerō.
Est tam quiddā qd cōmuta
tionē nullā admittit. Hā

dispensatio esse n̄ pot. Di
spensatio q̄ppe nom̄ dispen
di est. et detrim̄tū sonat
qntū in ipso est. Stultum
uero est uoluntarie dāpnū
sustine. n̄ luerū nullū c̄k
quit. Vbi aū in paruo det
mentū uoluntarie tolat
ut in maiori luerū. pue
mat. hoc dispensatio uocat
et bona ē dispensatio ista. Eas
ḡ qm̄ bñ in illo uolunta
rie dāpnū sustineri potest
quo manū nich adqri pot.
vnū ē si auctoritatē uisa
cōmutationē n̄ recip. Hon
ego dico s̄. uitas diē. et si ego
dico p̄ uitatē dico. et scdm̄
uitatē. q̄ n̄ dabit ho cōmu
tationē p̄ aia sua. S̄ forte
respondebis. dices. q̄ n̄ dī
uitas. n̄ dabit. s̄. quā dabit
ho cōmutationē p̄ aia sua.
Ecce ḡ n̄ affirmauit. s̄. int̄
rogauit. tu responde si
potes. quā dabit ho cōmu
tationē p̄ aia sua. Vides
manifeste quia unū est
qd cōmutationē n̄ recipit.
neq; dispensationē admittit.
Hoc si uoues imo q̄ uoues
n̄ enī bon̄ cē potes. si h̄ n̄ uo
ueris. reddē qd uouisti. et ip
su qd uouisti reddē. q̄ si ali
ud uouis reddē uolueris. s̄
accipitur. p̄ uto qdēcūq; illi
fuerit. uouete m̄t p̄sal
m̄ta. et reddite d. d. u. ō. d.
in ē. ei. af. m. Que munem.

Afferre dñō filii dī. affer-
 de d. f. a. forte ista sē mu-
 nera que uouie nos iubet
 reddē psalmista. arietes
 filii arietū. cū dīc. uouie
 te. et red. d. d. u. o. q̄ i. c. e. a.
 m. Que munia. dudi qd se
 auertit. terribili et ei qui
 auertit sp̄m p̄ncipū. t̄. ap̄
 r. t̄. Quid h̄ p̄tinuit ut p̄
 quā dīcāt reddite dō uō
 munia. statī subiunget. q̄
 auertit sp̄. p. n̄ q̄ ipsa mu-
 nera ipsū sp̄m significare
 uoluit. Si sp̄m p̄ncipū
 auertit. auerter n̄ poterit
 sp̄m tuū. Redde ḡ uolum-
 tarius. ne amittas inuit.
 uouete. r. d. d. u. o. q̄ i. c. e.
 a. m. tribuli et ei q̄ a. s. p. t.
 a. o. r. t. Vide ḡ fr̄. qd ē qd̄
 uouie et reddē nos oportet
 dñō dō nr̄o. Quod si uouie
 ut p̄ uotū reddē nolumus.
 tam̄ retine n̄ ualem. Si
 reddim̄ accipiet. si n̄ red-
 dimus tollet. Si reddim̄.
 et dato remunabit. si n̄ red-
 dim̄. p̄ n̄ dato qdēpnabit.
 Si enī reddim̄. qd n̄ m̄ est
 dam̄. et reputatur ad iusti-
 cū. si aīa n̄ reddim̄. qd alie-
 nū est retinem̄. et ipūtāt
 ad culpā. Qui amat inq̄
 siam suā p̄det eā. et q̄ p̄di-
 derit aīa suā p̄ me. inueni
 et eā. Seruat sibi q̄ n̄ t̄bu-
 id. et q̄ retinet amittit.
 uouete ḡ et reddite. Si uouei

aīa tua. redde aīa tua. Noli
 putare qd̄ reddē possis pro
 aīa tua pecunia tua. Hoc
 enī ēt min̄ reddē et plus
 uouie. et n̄ ēt equa recōpen-
 sandio. Si tua das dō. te ip-
 sum rabulo. n̄ ē eq̄ partici-
 patio. Nonne si recte offe-
 ras. et n̄ recte diuidas. peccā-
 tibi? Plus ualeat aīa. et min̄
 pecunia. Nonne aīa pl̄ ē quā
 esca. et corpus plus qm̄ uestim̄
 tu. Si plus aīa ē quā esca.
 plus utiq̄ est q̄ pecunia. q̄
 et esca plus ē q̄ pecunia. p̄t̄
 esca enī datur pecunia. si
 esca n̄ ēt. pecunia qd̄ ēt. Hā
 qd̄ plus ēfert et p̄det. ipsū
 plus ēe necesse ē. Si ḡ uouei
 aīa. noli p̄ aīa dare pecunia. q̄
 si hoc facis. fraudē facis. pl̄
 uouens. et min̄ reddens. Cum
 p̄ amona tua dare potes.
 pecunia tua. p̄ aīa n̄ potes.
 nisi forte p̄ aīa tua ita pecu-
 nia tua dare uolueris. ut
 aīa tua data acceptabilior
 fiat. p̄ illa. cū illa amatur.
 p̄ illa. sine illa n̄ accipitur.
 Hoc ḡ putare qd̄ p̄ aīa tua. i.
 p̄ comutatiōe aīe tue pecu-
 nia dare possis. q̄ et ip̄e pecu-
 nia tua sic datā n̄ accipet.
 et tu aīa tua seruare non
 posses sic retentā. Itaq; et
 pecunia amittet. et aīa n̄
 seruaret. Hoc ḡ unū est.
 qd̄ recōpensationē n̄ accip̄;
 Que nota comutationē patiat̄.

Cetera oia plo^{eo} i tēpe et
causa cōmutationē ad
mittunt. Vouisti aurū
argentū reddē potes. quia
qd p̄cio min' ē. in pondē
manus ēē pot. Vouisti pe
grinationē tuā dño. com
mutationē admittit. si
forte expediat mag qd ē
tinge pot. ut p̄maneas
in pata tua i in domo tu
a. Hā si illic p̄solue potes
aliud tñ ualeas suie ad
laborē opis. suie ad deuo
tione lītutis. suie ad uti
litatē administrationis. cō
mutationē dare potes.
Vouisti ieunū. i hie cō
mutatio ēē pot. si forte
hoc n̄ ipedit qd ētinge
potest. aliud adhuc dico.
Vouisti do seruire in aliq
loco. ut in habitu. l̄ scie
tate aliq. dico q̄ i h̄ totū
cōmutationē h̄fe potest.
q̄ pot i loc' destrui. i h̄oies
mori. i habitus mutari.
Hūqd putas iō p̄dis aiām
siloc' aliquis ualat. aut
si h̄oies moriuntur? Tan
tū ex te n̄ fiat qd in ill
fit. neq; in te remaneat.
qd a te fieri debuit. Non
est pieculū tuū n̄ n̄ ecul
pa tua. fac qd potes tu.
q̄ntū potes. i suffici.
A bona uoluntate n̄ apli
erigit n̄ q̄ntū pot. Si au
aliquid horz uolueris. ut
similiū aliquid. que uel
in uitis auferri possunt.
ut a uolentib; cōmutari
i plere qdē uales qd uo
uisti n̄ est in tuo arbitrio
cōmutatio uoti tui. et
si mai' aliqd uideris. uel
meli' faciendū qd facias.
pot qdē dispensatio fie
ri c̄ea te. s; n̄ debet fieri
a te. n̄ā tu qdē q̄ntū i te
ē h̄ debes. qd uouisti. i n̄ a
liud. Non t̄ licet p̄ alio
liud cōmutare. s; dispen
satori magistro tuo sicut
luerit i expedire nouit.
licet aliud accipe. Si ide
a te dat. debitū ē. si aut
aliud ab illo accipit. n̄
dulgentia ē. Hā i idēco di
spensator dr ille qui subdi
cis ūib; sed m̄ utilitatē et
fructū recōpensatiōi di
uisa qdā a p̄mis et alia ab
his que p̄posita fuerant
salubri ac rōnabili cōmu
tatione ipende pot. Sicut
q̄ uoti tuū in tua c̄stat
potestate. sic i cōmutatio
uoti tui in illi' c̄stat pot
estate. Illic p̄ te opari pot
bonū qd̄ delectat. hic aut
ēsulere illū debes qd̄ mag
expediat. Est adhuc apli
du uideretur. Ecce uouisti
ūginitate carnis tue dño
deo tuo. dico qd̄ rēde debes
qd uouisti. Non licet t̄ re

tro respice. ut deinceps
 ad experientiam carnis descen-
 das. Dico ergo tibi. reddere quod debes.
 Non licet tibi aliud pro isto
 reddere. si istud potes reddere.
 sed quod facias? Ecce nouisti
 et uotum non tenuisti. quia non
 gemitate amissisti. Non po-
 tes apostoli reddere uiginita-
 tem. Non potes dare quod non
 habes. Semel amissa est
 uiginitas. apostoli reparari
 aut recuperari potest. Quod
 facies? Quod reddes domino
 deo tuo. pro uiginitate quam
 nouisti. et post uotum
 amissisti? Et ne aliquod
 aliud quod pro ista reddi pos-
 sit. ut debitum reddatur.
 et uotum implatur? Si nichil
 est aliud quod pro ista reddatur.
 salus non est his hanc uone-
 rium. et amissam iam red-
 dere non possunt. Hunc ergo
 pontem meum perinde audiebi-
 mus huiusmodi. Uicat hic qui
 audet. ego nec presumo nec
 uolo. Videat quod hic dicere uo-
 luuerit. ne forte sibi ip-
 si piculium struat. Ergo
 aliud est quod reddere possis.
 pro uiginitate tua si ea
 reddidisti. Quod aliud? Red-
 de penitentiam tuam. red-
 de reuione tuam. redde
 uiginitatem carnis. pro uigini-
 tate cordis. pro carne
 fracta frange cor. Hu-

militatem pro se debuisti. et
 si uiginitatem non habueras?
 et in si uiginitatem reddere non
 potes. reddere pro illa humi-
 litatem. et satisfaciet tam
 pro se quam pro illa. Vide quam
 est uetus uiginitatis.
 et socialis uiginitatis uigi-
 nitatis. Et non potest si abeat
 uiginitas. satisfacere deo
 uiginitas. potest autem et si ab-
 eat uiginitas. satisfacere
 deo si habeatur uia uimili-
 tatis. Est ergo aliquod quod reddatur
 pro uiginitate tua. si illa
 reddere non potes. Est unde
 satisfacias deo et si ista non
 offeras. Non quod sic dico de
 tua uia. Proinde autem tuam
 uia ut apostoli causa reddere non
 possis. et unde si aliquod tibi
 superest. quod pro illa reddere
 possis. propterea dixi tibi quia
 hic unum est pro quo comuta-
 tio nulla dari possit. si
 hoc solu[m] dari non potest. hoc
 non reddidis. quod non dedis?
 non satisfacis. hoc si reddis.
 quod non dedis non offendis;
 Hec est etiam decima pars.
Septem de uiciis. et opibus.
Capitalia uicia malis.
 siue principalia siue
 originalia scripta come-
 morantur. quod vero capitalia
 ut principalia et origina-
 lia uolant. quia reliquorum
 omnium caput sunt et princi-
 piu[m] et drigo. Oia quippe

alia ab istis. vii. viceus ori-
untur. hoc autem in te in-
tenditur in peccata et vicea. quod
vicea sunt corruptiones animae.
et quibus si ratione non refreni-
tur. peccata. et actus iniusticie
orientur. Quidam autem
temptanti viceo considerando ad-
hibetur. actus iniusticie est.
quod peccatum dicitur. Itaque viceum
est infirmitas spiritus incor-
ruptionis. peccatum autem ex cor-
ruptione orientis. per considerando
actus iniustitiae. Itaque viceum
est absque considerando infirmitas
est in qua infirmitas est in via
debet. primum autem
et corona. in qua ab actu
iniustitiae cohibetur. Cum con-
sensu si viceum culpa sit.
ut in qua viceum est malum
est. in qua voluntariu[m] est.
est pena dignum est. Viceum ergo
est in corruptione. peccatum autem
est in actione. Actus vero peccati
solo considerando perficitur. et si foris
opus non fuit. quod iniusta est
per considerando priuatum in sola vo-
luntate cōpletur. et tunc cum
ab eo quod vult perficiendo
foris in vita restigatur.
facit enim quod suum est totum.
et quod aplius non facit suum non est.
nec ab ipsa est quod aplius non fa-
cit. sed extra ipsam. Ita in solo
considerando opus iudicatur. cui que-
dem id quod foris est opus tan-
tum in malitia adiicitur. quan-
tum voluntatis ad ma-
liciam accedit. Sic ergo vicea
origo peccatorum sunt. ex quibus na-
scuntur opera iniustitiae. q[ui]d
quidam si dictum est absque con-
sensu penam habet quod corrup-
tio sunt. cum considerando autem
pena per voluntaria sunt. In qua
estimatur originalia sunt. pe-
na in ipsis exigitur. in qua
voluntaria pena ipsa
debet. Sunt autem h[abent] h[abent]. Prima
supbia. sedata inuidia. Secunda
ira. Quarta aecidia. Quinta
auaricia. Sexta gula.
Septima luxuria. Extra hos
tamen hominem expoliant. quarum
tamen spoliatus flagellatur.
qua in flagellatum ei est. se-
cundum electum seducit. septi-
mum seductum seruituti
subiectus. Supbia austertus ho-
mem inuidia. primus. ira
se ipsum. aecidia spoliatum
flagellatur. auaricia fla-
gellatum ei est. gula electum
seducit. luxuria seductum
seruituti subiectus. dum non
sit in sanitate sua usque
solidum et integrum. nullus
h[abent] corruptionem. quia ui-
cia uementia in ea habent
uiuant et corrumpunt. per
supbia inflatur. per inuidiam
arefecit. per iram crepat. per
aecidiā frangit. per auari-
eiū dissipat. per gulam infi-
tum per luxuriam cœuleat.
Sup

bia eit amor. ipse excellen-
 tie. Inuidia est odium felici-
 tatis alienae. Ira irrationabilis
 pectoratio mitis. Acedia est ex-
 fusione mitis nata timetia.
 sive tediū ramaritudo aū
 imodata. qua iocunditas spi-
 talis extingit. et quodā de-
 spatiois principio mens in-
 semet ipsa subvertit. Aua-
 ncia est immodatus appeti-
 tus habendi. Gula imoda-
 tus appetit edendi. Luxuri-
 a est occupiscentia expien-
 dia de uoluntatis nimia-
 uel ecubit sup modū. uel
 contra rationē effeuens. Su-
 pbia duo sē genia. Vnum
 intus. aliud foris. Int̄ ē su-
 pbia. foris iactantia. Sup-
 bria in elatione cordis. iac-
 tantia in ostentioē opus.
 Supbia in eo qd̄ sibi placet.
 alienū testimoniu despic.
 iactantia aū ut magis si-
 bi placeat. alienū testimoniu-
 mū requirit. Sp̄cea iac-
 tantia plenitate blādā
 se simular. supbia at in
 timore crudelē demon-
 strat. Supbia enī timeri-
 uult. iactantia amari.
 et utq; tñ in eo qd̄ appetit
 sibi placens diuise. diuso-
 licet in inordinate cūm
 est glari. Siq; ḡ supbia
 iactantia sub uno co-
 putauit mēbro. vii in
 ueniet uicia capitalia

de quib; peccā oīa. et actus
 iniqtatis et iniqtē opa ori-
 untur. Peccā aū alia ue-
 malia. alia criminalia di-
 eunt. Venalia sē. que nec
 facile uitari possunt. ut
 aliquā nū fiant. neq; multā
 sp̄itudinē ut lesionē ma-
 gnā hñt si fiant. Crimina-
 lia dñr. que ut lesionem
 magnā inducunt. ut tur-
 pitudinē ingerunt. i qd;
 ut dñ ut primū multū of-
 fendit. ut ipse qui facit
 maculat. Talia sē homi-
 cidia. adulteria. piuria. fur-
 ta. et que his similia ad-
 iungunt. uel cōtinent in
 istis. sic rapine. saeclegiā. et
 incestus. et cetera talia. Veni-
 alia sē ualeus. et insitoria-
 risus. et ceteri. qd̄ sine delibera-
 tione agentū ctingit. sive
 ex negligentia incaute. sive
 ex infirmitate peipitant.
Sicut sup̄l De iustutib; et opib;
 dixim aliud uiciū esse. bonis.
 atq; aliud peccātum. qd̄ ex ipso
 meo. peedit. ita intelligi-
 mus aliud ē iustutes. atq;
 aliud opa iusticie. que ex
 ipsis orunt. Iustus enim
 quasi quedā sanitas. et inte-
 gritas aīe rationis. cui cor-
 ruptio uiciū uocatur. Op̄
 u iusticie ē in motu mītis
 rationāl. qd̄ sed in dñ incedit.
 a cordis cōceptione surgēs.
 et foris usq; ad actionis cor-

poralis cōpletionē pcedēs.
Vrutes in sept̄ plurime
numant̄. maxime uī que
in englo q̄si qdā antido
ta uel sanitas cont̄ sept̄
uicioꝝ corruptionē sub
eodē nūmo disponuntur.
Prima ē humilitas. ii. man
suetudo. iii. m̄tis cōpu
ctio. iiii. desidiuū iusticie.
v. misedia. vi. cordis mun
diea. vii. pax m̄tis int̄nd.
Hō ḡ in pecc̄s iacens. egro
tus est. uiciarubia. deus
medie. dona sc̄i sp̄e anti
dota. ututes. sanitates.
beatitudines. gaudia. Per
dona enī sc̄i sp̄e uicia sa
nant̄. Sanitas uicioꝝ. in
tegras ē ututū. San̄ ope
ratur. opans remuniat̄. Sie
p̄ ututes ope bona sequū
tur. ex ututib; ope ipsa
ornantur. Sex ope m̄s
in englio specialit̄ a dno
enumerantur. in qb; p̄
fectio bonoꝝ opū sigeat.
Primū ē esurientē pasce.
sob̄. siuentē potare. tēv.
hospitē collige. q̄rtū. nu
dū. uestire. quintū. ifur
mū. uisitare. sextū. ad
incarceratū. clausū. ue
nire. In his enī necessita
tib; oīs uite humane mo
lestia. ut cōphindit̄ p̄ fi
gurat̄. in qb; q̄sq; p̄ dñ
op̄imo cōpatit̄. miām
a dō in sua necessitate.

I meret;

Sane duo mot⁹ ^{amore} *De timore et*
st̄ cordis. q̄b̄ aīa rōnāl
ad om̄e qdā fac agendū spelle
vn̄ ē timor. alē amor. Hec
duo cū bona st̄. oē bonū
efficiunt. p̄ timore enim
mala cauentur. p̄ amore
bona crecent. Cū aū mala
st̄. oīū maloꝝ causa ei
stunt. p̄ timore enim mala
a bono recedit. p̄ amore n̄
mala mala ppternt̄. St̄ ḡ
duo hec q̄si port̄ due. p̄ q̄
mors. 7 uita ingdiuntur.
Olors qdē. qn̄ ap̄iunt̄ ad ma
lū. uita aū qn̄ ad bonū re
serantur; Quid sit timo

T mor est affectus m̄tis
quo mouet ut supiori
cedat. amore. q̄. accedit a
more recedit. Si in iusticia
p̄stisset hō. ex uolunta
te subiecit meliori. n̄ aū
ex necessitate subiecit for
tiori. Hec ē pena illa timo
ris. ex qua seruulis nōiāt̄.
qn̄ qui uoluntate p̄s me
liori noluit. n̄ necessitate
fortiori subiecit. Quā. p̄
fecto penā tē caritas fecit
mittit. qn̄ subiectionem
uoluntariā faē. quanto
maḡ erexit caritas. tē
tomaq̄ escit uoluntas.
q̄nt̄ maḡ escit uoluntas.
tant̄ maḡ decessit necessitas.
7 pfecta caritate amat ad
reuerentia meliore uolun
tarius. n̄ timet ad penā

fortiorem inuitus. Querit
de xp̄o hōie qm̄ timore dñi
habuit. S; facile ē demon-
strare. qm̄ uoluntarie pat̄
in qntū ipse hō erat sibi
superiori subic̄at. r spōn-
tanea reuientia cedebat
illi quē supiore cognosce-
bat. dicens. Pat̄ maior me
est. dicit ḡ amoz cū sit
motus m̄tis natalit̄ unus.
sed dñi diuisas q̄litates diuisa-
noia sortitur. r dī aliquā
cupiditas. qm̄ seit ad mun-
dū ē. qm̄ ū ad dñm ē. caritas.
sic timor cū sit mot̄ m̄tis
natalit̄ un. sed dñi diuisos tñ
modos quib; habet ut ope-
rur. diuisis nōib; ligatur;

filialis. Seruulis timor p̄
nā que ab hōib; infertur
metuit. r idēo ei sufficit
cessare a bōdo ope. q̄ ad oeu-
lū famular̄. r reatū ē soi-
entis n̄ metuit. hōib; pla-
cere uolens. Mundanū ū
timor hōib; place n̄ q̄rens.
tñ diplīe metuens. r ipse
fingit qd̄ n̄ ē. tā m̄dar i
neganda uitate. q̄ fallax
alter in falsitate regenda.
r utq; in uitate offendit.
alē q̄ timide negat qd̄ ē.
alē q̄ p̄use simulat qd̄ n̄ ē.
Incialis ū timor. q̄ eam
quā dī cōminat̄ pena decli-
nare satagit. nequaq̄ sibi
suffice uidet. ut ab illici-
ta se opatione otineat. q̄
ei q̄ cor' intuet̄. n̄ ē satis
ad p̄bationē si innoens
fuerit actio. n̄ q̄ ipsa cor
dis cogitatio an̄ ei' oculos
sincera atq; ipolluta ap-
pareat. Quia ḡ illi displi-
cere metuit q̄ uidet totū
ad p̄fectā innoētiā coram
eo necesse ēē. fidat ut mun-
det totū. r id iste timor
incialis dī. q̄ sub hō p̄ bonā
uoluntatē. ut inciū ei-
pit. r inciū finē. Hec dum
tam̄ p̄fectio est. q̄ dū ali-
ud agitur. aliquid inten-
dit. ipsū adhuc p̄ se bonū
n̄ amat. tñ accedit cari-
tas. r m̄t p̄ timore utū.
q̄ dū monstrar̄ qd̄ fugere

Quatuor De q̄tuor timoribus.
Sane timores saē sept̄a
discernit. seruile. mun-
danū. inciale. filiale.
Seruulis timor ē. p̄ eu-
tanda pena abstine a ma-
lo. retenta uoluntate ma-
la. Mundanū timor est.
q̄ eu-tanda pena abstine
a bono. retenta uolunta-
te bona. Incialis ū timor
est. q̄ eu-tanda pena cū
p̄uso ope r p̄uas cogita-
tiones resecare. filialis
timor ē. bono firmit̄ ad-
herere. q̄ illud amitt̄e
nol. Ex his q̄tuor ti-
morib; duo mali sunt.
r seruile. r mundanū.
duo ū boni. r inciale et

debeamus pieculū. quodām
appetē / desidare facē p̄sidiū.
Conūtit ḡ cor ad dñm. ut q̄
dām de ipso fugiat ad ipsū.
h̄ ē dū cauer h̄rē uatū. stu-
deat h̄rē ppieū. h̄c seq̄tūr
timor filialis. q̄ ex succeden-
te caritate nascit̄. ut ipsū
time nich̄ aliud sit. quā
degratiū in caritate bonū
iā nolle amitt̄. Q̄ hic qđem
timor aliqd̄ pena adiunctū
h̄t. dū in meto abulam̄. et
pot̄ in urāq; adhuc par-
tem declinare stat̄ uite
mutabilis. s; cū mutabil
nulla erit. t̄c nulla ex in-
certo suspiciois pena me-
rit. / t̄c timor quodām si-
ne timore erit. n̄ / de sta-
bilitate certi erim̄. / t̄n
reuentia carou exhibere
n̄ desistem̄; De caritate:
Ceminā nobis sae p̄sp̄ta →
caritatē cōndat. di ui-
delicet. p̄ximi. caritatē
di ut sic ipsū diligam̄. ut
in ipso gaudeam̄. carita-
tē p̄ximi. ut sic ipsū dili-
gamus. n̄ ut in ipso s; cū
ipso in do gaudeam̄. h̄ est
ut dñm diligam̄ p̄ se ipsū.
p̄ximū aū p̄ dñm. b̄s aut̄
idēo p̄ se ipsū diligend̄ ē.
q̄ ipse ē bonū n̄m; p̄xi-
mus aū iō p̄ dñm diligend̄
est. q̄ cū ipse in do ē bonū
n̄m. Iuū diligim̄. ut ad
ipsū ueniam̄. / in ipso gau-

deamus. istū diligimus. ut
cū ipso eurram̄. reū ipso p̄
ueniam̄. Iuū ut gaudiū;
istū ut gaudiū sociū. Illū
ut reāem. istū ut reāei ē
sortē. Quid ē dñm diligē. h̄rē
uelle. Qd̄ ē dñm diligē p̄ se
ipsū. Iō diligē. ut habeam̄
ipsū. Qd̄ ē p̄ximū diligē
p̄ dñm. Iō diligē q̄ h̄t dñm.
Siē diligim̄ hōiē p̄ iticiū.
v q̄ h̄t iticiū. / siē diligi-
mus hōiē p̄ sapiā. v q̄ h̄t
sapiā. sic diligim̄ hōiē p̄ dñm.
v q̄ h̄t dñm. ut si forte n̄du h̄t
q̄ habitur ē cū. ut ut habe-
at dñm. Sic itaq; hōiē diligim̄
p̄ dñm. qm̄ utiq; p̄ dñm n̄ dil-
igerent. si dñm n̄ diligem̄. quē
admodū cū hōiē p̄ sapiā di-
ligo. iō diligo. q̄ ipsi sapiā.
diligo. quē p̄fecto n̄ diligē.
si sapiā ipsam p̄ q̄ ipsi sapiā.
n̄ diligem̄. ita cū p̄ximū p̄
dñm diligō. iō diligo. q̄ dñm di-
ligo. p̄ quē ipsū p̄ximū di-
ligo. quē utiq; n̄ diligem̄.
si dñm p̄ quē ipsū diligō. n̄
diligem̄. Siē ḡ si bñ diligō.
bonū diligō. n̄ enī bñ diligō.
n̄ cū bonū diligō. / cū bo-
nū qd̄ diligō n̄ ob aliud qm̄
p̄ bonitate diligō. Si q̄ bñ
diligo. sic diligō. Qm̄. / Am̄
cū in do. / in inimicū p̄ dñm.
Qd̄ ē amicū diligē in do.
Iō diligē q̄ dñm h̄t. n̄ in di-
micū suis. n̄ i fortitudine sua.
n̄ i pulchritudine sua.

si in iusticia sua in bonitate
 sua illa enim nisi a deo sunt.
 ergo deum diligi possunt. ne se
 pe cum diligunt autem et
 putunt mente diligentium
 se ut deum non diligant. Ideo
 quod his est deus laudandus. quod cum
 dant ab ipso dant. et dona
 ei sunt. si in his non amandus
 erimus. quod uterum ei non sunt.
 neque bonum faciunt illa ho-
 mines. nisi habundantur.
 neque si defuerint. bonitas
 autem bonum facit. et iusticia in-
 stituat. et iustas uerum. et deum ad-
 sunt. adeo deus. quod deus bonitas est.
 et iustitia et iustas. sed in bonita-
 te et iusticia et iustate diligendus
 est homo. et quoniam in istis diligitur.
 in deo diligatur. quod deus bonitas est.
 et iusticia et iustas. Si ergo bene
 diligimur. et bonum diligimus.
 boni sumus. Non enim bonos
 facit non dilectio bona. et dilec-
 tio boni. Si autem boni sumus.
 nullos amicos habemus non bo-
 nos. et nullos inimicos nisi
 malos. quod si boni sumus. nichil
 non bonum diligimur. et nichil non
 malum odimus. Si autem bonos ami-
 cos habemus. et inimicos ma-
 los. amicos quod in bonitate
 sua diligere debemus. et in deo.
 quod boni sunt. inimicos autem
 et in bonitate diligere non
 possumus quod boni non sunt.
 non possunt diligere debet ut
 bonitatem habeant. et boni
 sunt. Et in his omnibus non non bo-

mitas diligetur. quoniam nichil dili-
 gitur non per bonitatem. Simili-
 cum deus diligatur. per se diligatur. ha-
 ab alio non est. neque aliud ab ip-
 so. quod diligatur in ipso. Cum non
 per primum diligatur. non per se diligatur.
 sed per deum. aliter. et amicorum. quod deum
 habet. aliter. et inimicorum ut deum ha-
 beat. Quod in his omnibus non non deus dilig-
 itur. neque aliud non est quoniam deus quod
 in illo diligatur. quod est. in isto di-
 ligatur ut sit. Ergo cum deus diligatur.
 et cum per primum diligatur. deus diligatur.
 Quare ergo die septuaginta
 ut et deum diligas et primum.
 si in deo deum diligis. et in pri-
 mo deum diligis. nec aliud
 in primo diligis. quam in deo.
 Quare duo sunt precepta carita-
 tis. Si non ubique deus diligitur.
 in utique unum ipsis. nec op-
 fuerat preceptum geminari
 de ope uno. Sufficeret si di-
 xisset. diligere deum deum tuum.
 In his enim totum est. Qui enim uie
 deum diligunt. ueroque diligunt. Si uies di-
 liguntur. diligunt ueroque inuenientur
 in se ipso. in primo. ut et
 foris. sursum et deorsum. longe
 et prope. Si mel dulce est. dul-
 es et fauus. Si mel diligis.
 diligis et fauus receperas
 lumen mellum. Si enim mel dili-
 gitur. et diligatur. quod dulcedo ip-
 sum est. cum non fauus diligatur. et di-
 ligatur. quod dulcedo in ipso est.
 Mel per se ipsum diligatur. fauus
 autem per mel diligatur. et si forte
 uideris fauus non habere mel

uides receptacula tū mel ēē
debuerat. et doles ēē uacua.
et nō placet t̄ q̄ arida s̄t. et
cupis mel illic ēē. qd̄ diligis.
et si uenit. maḡ diligis. Ita
dilige dñm tuū. q̄ dulcedo
ē ipse. et bonitas. uirtus. pri-
mū aut̄ tuū dilige. q̄ re-
ceptaculū ē dulcedinus. bo-
nitatis et uirtutis. et si in eo
inuenis qd̄ h̄re debet. dul-
cedine. et bonitatē. et uirtutē.
dilige in ipso illa. et dilige
ipsum p̄ illa. Si aut̄ uacu-
um inuenis bonus suis. do-
le. q̄a receptaculū mane-
uides. et opta ut ueniant
ad eū. et intrent in eū bo-
na sua. sine quib; bon' ēē
nō pot̄. Dilige ḡ dñm. q̄ boni-
tas ē. dilige. primū. q̄a ex-
bonitate bon' ē. ut si boni
non ē. ut sit qui bon' ēē
pot̄. Qui enī iā ēē nō possē
boni. diligidi nō s̄. nec pri-
mi s̄t. s̄. alieni. et remori.
et ext̄nei. Ille des inqt alie-
ni. honore. t. et anno. t. e.
ne. f. i. ext̄. u. t. et la. t. s̄.
in domo. a. Ita ḡ s̄t alieni
et ext̄nei. nimis remori. et
longe facti. quib; apli' n̄.
reditus n̄ patet ad bonū.
demones seū. et mali h̄ies.
eū demonib; d̄pnati. qui
idēco apli' a nob̄ diligidi
n̄ s̄t. q̄a ab illo bono. pp̄
qd̄ diligis om̄is q̄ bñ dili-
gis corrueſt. Huiusq; nobis

dicit scripture ut demones'
diligamus. neq; illos h̄ies qui
n̄ cū demonib; d̄pnati s̄t.
Iti enī. primū n̄ s̄t. s̄. remo-
ti. et alieni facti a nob̄. H̄d aut̄
primos diligē debem⁹. n̄ ali-
nos. i. h̄ies n̄ demones. et illō
h̄ies. qui ut p̄ bonitatē nō
recesserit. ut p̄ arbitri libertate
redire possunt. Non enī oī
no longe s̄t. q̄ et si abierint.
adhuc redire possēt. Iti sunt
primi quos diligē debemus.
ut in deo si n̄ recesserit. ut p̄
dñm si redire possēt. Quos q̄n
diligim⁹. ut in eis dñm diligi-
mus si boni s̄t. ut eis dñm di-
ligim⁹. q̄ optam⁹. eū qd̄ n̄ s̄t
boni ēē possunt. pp̄t h̄ ḡ. i.
s̄t p̄cepta caritatis. di uid-
amor. et primi. ut p̄ carita-
tē dī ipsū bonū diligas. p̄
caritatē. primi bonū qd̄ di-
ligis. primo n̄ inuidas. Po-
teras aliqd diligē. et primi
n̄ diligē. potas aliqd uelle
h̄re. et tñ n̄ uelle ut illud
h̄ret. primi tuus. in dō tñ
n̄ potas. Iti enī potas diligē
dñm. n̄ diligē. et primū tu-
um. q̄cū inuidia et odio
dī diligi si pot̄. tñ q̄ in ali-
qd uelles. et primi tu
n̄ uelles. distinctū ē. ut
utruq; et faciendū ē. ut
telligas. quāuis tñ alēū
sine alto face n̄ possis. Qd̄
uis simul sint. tñ duo s̄t

dilectio di & primi. neq; iō
debuerunt in pceptione con-
fundi. qmuis n̄ possint in
actione separari. Iuo ḡ sunt
pcepta caritatis. unū quo
dū diligē pcpim̄. altū. q̄
primū amare iubemur;

Square n̄ sunt tā precepta
ed dicens. caritatis.

Quare tā data n̄ sunt
pcepta caritatis. ut simi-
lit̄ diligat hō se ipsū. sicut
diligē iubet dū & primū.
S; ēsida q̄a supfluū foret. ut
illud fieri iubet. ad qd faci-
endū sic hō. p̄mis fuerat ex-
se. ut illud aut n̄ posset aut
n̄ ueller dimitte. si phibe-
tur. Non ḡ p̄cipiendū erat
hōi ut se diliget. s; tūndū
ut cauendū maḡ erat ne
nimis diliget. Hoc si qdem
nature insitū erat. ut se
odire n̄ posset. sedm quam
nemo carnē suā odio huit.
qui cōmodū qui natū insit̄
est appetit inseparabilē diliḡ.
q̄d adūsū ē illi sēp detesta-
tur & fuḡ. Lam̄ q̄a questio
aliq̄ ēē uidet̄. q̄re pceptū
non ē hōi. ut diligat se ip-
su. sic mandatū ē ut dili-
gat dū & primū suū. eli-
derare nos oportet. si forte
in his duob; mandatis i qd
de dilectione di & primi agi-
tur. id & qd ad diligēdū
se hōi ut p̄cipiendū t̄faci-
endū ē. ētineat̄. Iuo i hōie

sunt. natura & caro corpus.
spē & caro. Vtrūq; dī fec̄. et
utrūq; hō a dō accep̄. Qd aū
a dō ē. totū bonū ē. & qd bo-
nū ē. totū diligēdū ē. Itaq;
dilige debet hō totū qd a dō
bonū accep̄. q̄ bonitati m̄g-
tus ēē. si qd ab ipsa ē bonū
n̄ diligēt̄. bñ ḡ fac̄ cū diliḡ
corp̄ suū. ita tū si bñ diligat̄
i si in eo diligat̄. in q̄ diligē-
dū est. Similit̄ cū diligit̄
āiam suā bñ fac̄. & meli fac̄
cū diliḡ āiam suā. quā fa-
cit cū diliḡ carnē suā. & tan-
to meli. q̄nto melior ēāia
quā caro. Itaq; in utrūq; bñ
fac̄. cū utrūq; bñ diligit̄.
Corp̄ qdē bñ diligēdū est
ad necessitatē. aia ū diligē-
da est ad bonitatē. Caro dili-
genda ē. ut ētra corrupti-
onē soueat̄. aia diligenda ē.
ut of̄ iniquitatē custodiāt̄.
lam̄ si necessitas altī mei-
derit. & altū pati necesse
sit. meli ē ut caro sustine-
at corruptionē. quā aia
faciat iniquitatē. Vtrūq; ḡ
diligēdū ē. s; tū magis
illud qd meli ē. Quāuū aū
utrūq; ēē diligēdū. n̄ tū
utrūq; ut diligēt̄ erat p̄ci-
piendū. Nam q̄ p nature
affectionē carnis sue amor
sufficient̄ hōi merat̄. nō
erat pcepto. puocand̄ ut
illū h̄ret̄. s; ammonitione
poti cēpand̄ ne nimis h̄ret̄.

Carnis inquit apls curā ne
feceris in desidio. Carnē appē
suā hō aū pecēm p affectū
nātē dilect̄ ad necessitatē. p
pecēm aū p uiciū deupiscen
tie iā nē dilige. sūciat ad
supfluitatē. idēo in hac
parte pcepto n̄ eger. u p se
uoluntari' ē. si n̄ moneat.
si phibitione poti' cōmi
natiōe. ne in pcepto eat si n̄
teneat. Sic ḡ dilectio carni'
in pcepto poñda n̄ fuit. de
qua estabat. q̄ sati h̄retur
et si n̄ pcepit. Ue dilectione
fiaq̄ queri pot̄ utrū in
mandato ostituta sit. et
si hoc mandatū ē hōi. ut
diligat aīā suā. utrū h̄
mandatū aliud ab illis du
ob; mandatis que sup̄ dicta
st̄ in dilectione di' p̄ primi
intelligendū sit. aut idem
cū illis. Qd̄ ē aū aīā diligē.
n̄ bonū ei' amare. Sic enī
carnē suā amare dī. q̄ bonū
illi' amat. & cōmodū appē
tit. et odisse ea q̄ adūsa illi
st̄ & neru. aut studiose
agit. aut uoluntarie su
stinet. ita quoq̄ aīā suā
amare dī. q̄ amat ea q̄ bo
na illi st̄ & salubra. et q̄ ad
bonū illi' eōpant̄. salu
ti. pficiunt. Qui aū que
illi nocent amat. n̄ illam
amat. Qd̄ diligē inq̄t in
quitatē. odit aīā suā. Amā
potes. Si aīā plus potes et
nera. et dices. Amo carnem
meā. Qualis amor. Tu illi
ledere & afflige n̄ cessas. et
amare te dices. Si amas illi
ama bonū illi. Si amas illi
bñfac illi si potes. opta si n̄
pores. hoc ē amare bñfacere
& bonū uelle. Qui p̄ sedetur
odit. q̄ souet. diliḡ. Si me
dilige uis. sic me dilige. alio
si amicos p̄lesq̄. & municos
ues. malo hostem h̄re q̄ fami
liarē. Nos amore uocam̄. cu
bonū diliḡ. cōmodū optin
salus querit. Qd̄ h̄ fac̄. diliḡ
Si aū h̄ ē amare. ille pfecto
aīā suā diliḡ. q̄ bonū illi
diliḡ. & qd̄ bonū illi ē diliḡ
Qd̄; aū bonū aīā rōnal' ali
ud quā dī. Si ḡ uerū bonū
āge dī ē. ille utiq̄ aīā suā
diliḡ. qui dīm diliḡ. & aīā
sue bonū diliḡ. Quis enī pu
tati t̄ dictū fuisse. qn̄ t̄ di
ctū ē. ut dīm diliḡas. For
tuū diliḡas. sic diliḡis uel
nū tuū. cognatū tuū. am
cū & primū. Qn̄. n̄ illū di
liḡis. n̄ q̄ bonū cupis illi. &
optas & facis si potes. & faci
quantū potes. si diliḡis qn̄
tuū potes. Tantū. n̄ faci
qntū diliḡis. Si aīā min
potes qntū diliḡis. tñ fa
cis qntū diliḡis. Si aut
min' potes. facis tñ qntū
potes qntū diliḡis. Si aīā plus

tantū facis. Quid igitur?
 Ita putas t̄ diei ut dñm tuū
 diligas. ut facias ut cupias
 illi bonū. & n̄ pot̄ ut cupi
 illi bonū. Non illum a
 mas ad bonū suū. s; amas il
 lū ad bonū tuū. & amas il
 lū bonū tuū. Neq; enī sic
 illū amas ad bonū tuū. ut
 ab illo sit bonū tuū. Itaq;
 amas illū ad bonū tuū.
 ut ipse quē amas sit bonū
 tuū. Si enī illū amare uis
 ad bonū suū. qd̄ illi boni da
 te potes qd̄ tu habeas & ipse
 n̄ habeat. qd̄ totū qd̄ habes
 ab ipso habes. Oblit̄ es illi di
 cere. qd̄ m̄s es tu. qm̄ bonor̄
 meor̄ n̄ eges. Qd̄ ḡ illi dabis.
 qui totū h̄t qd̄ tu habes. &
 plus h̄t qm̄ tu habes. Tu
 paup̄ es. ille diues. In h̄ mun
 do paup̄es dant diuitib̄. et
 qui plus h̄t accipe possit
 a min̄ h̄tib̄ qd̄ n̄ h̄t. Hic
 enī qui diutores s̄t plus h̄t.
 Qui tñ qd̄ totū n̄ h̄t acci
 pe possunt qd̄ n̄ h̄t. Ille tuū
 alias diuicias possider. qd̄
 tu min̄ habes ille pl̄ h̄t.
 & qd̄ aliqd̄ habes ille totū
 h̄t. Qm̄ ḡ illū amas? Qd̄
 illi dabis? Si dicas. Qm̄us
 dare n̄ possū. tñ optare p̄
 sū. Cupio ut illi bonum
 aueniat. Possibilitas qd̄dem
 mea parua & exigua est
 ad illū. affectus aut̄. & amor

diues in illum. Qd̄ facere n̄
 possū. uelle possū. facere qd̄
 si possem. s; qd̄ n̄ possū. facio
 qd̄ possū. Quid facis? Amo
 dñm meū. Qm̄ amas? Cupio
 m̄s bonū illi. Qd̄ bonū illi
 cupe potes. qd̄ erit illū bonū
 inuenire n̄ potes? Ille sumū
 bonū ē. & in ipso om̄e bonū.
 & om̄e bonū ipse est. Qd̄ eu
 pis illi qui totū h̄t. totum
 possider. Bonū bonū optas.
 iusticię rectū. sapiḡ sensū.
 pfectioi ineremtū. Supua
 cua pietate moueris. Or̄is
 rere pot̄ cui ille satiſ h̄t.
 Tu illū qd̄ optimū ē meliore
 face uis? Cū ḡ dñm diligis.
 t̄ diligis. & bonū tuū ē qd̄
 diligis. & ad bonū tuū diligis.
 qua bonū tuū ipse ē quem
 diligis. Cū diligis iusticiam
 cui diligis? Cū sapiam deli
 gis. cū iuritatē & bonitatē di
 ligis. cui diligis? Sibi an t̄?
 ipsū lumen qd̄ iocundū & de
 lectabile oculus ē. cū diligis.
 cui diligis? Sibi. an t̄? Sie
 ē dñ tuus. Cū diligis eū in
 tellige qd̄ bonū tuū ipse est.
 Qd̄. diligē n̄ cū p̄cere & h̄re
 uelle. & posside & frui? Si n̄
 habet uelle h̄re. si habetur
 uelle retine. qm̄us uerum
 bonū nūqm̄ diligi possit. n̄
 cū habetur. neq; hab̄ n̄ cū
 diligis. bona ista que foris
 s̄t. sepe amant cū n̄ hab̄nt.
 & cū h̄tū n̄ nūq; despici

untur. Non tale est bonum
qd dicitur. Si amat. habet. si di-
ligit. gustat. Presente est dilectio-
ni. Si potes diligere. potes ha-
bere. Si hoc das. h. recipis. Non
aliud. p illo queritur. neq; palio
iustitate dilectionis non intelligit.
illud datum. Qd pure et gratia

Sed forte amat. qd dominus propter amarituelle. H. aliud ab ipso. s; ip-
sum h. est gratia. Si aliud queris.
merennari eris si diligis
domini et seruus ei. ut precium ab
illo accipias. Vicunt h. adam
stulti. et tu stulti ut se ipso
non intelligant. Diligim dominum
et seruum illi. s; non querim per
precium. ne merennari simus.
et ipsu non querim. Vabit si
volum. s; nos non querim. In tan-
tu enim exerimus manus
ab omni minime. ut et ipsum
non queram quem diligim. Pura
enim et gratituta et filiali dilectio-
ne diligim. nichil querim.
ipse cogitet siquid dare volu-
erit. nos nichil requestrimus.
Diligim ipsu. s; non querim ali-
quid. et ipsu non querim quem
diligimus. Audite omnes sa-
pientes. Diligim inquit
ipsu. s; non querim ipsum. hoc est
dicere. Diligim ipsu. s; non cu-
ram de ipso. Ego ho sic dili-
gi nolle a uobis. Si me sic
diligitis. ut de me non cura-
retis. ego de ufa dilectione
non curar. Non iudicis. si di-
gnus es. ut do offeratis qd
ho digne respueret. Quomodo
et inquit merennari
non sumus. si dominus propter h. diliga-

mus. ut precium ab eo accipiam.
Non est gratia h. amare. neque a-
mor iste filialis. s; merennari
et seruus qui precium querunt. P
seruitate sua. Qui h. dicitur.
aliud. p illo queritur. neq; palio
iustitate dilectionis non intelligit.
illud datum. Qd enim diligere non ipsu bire
sum h. est gratia. Si aliud queris.
ab ipso. gratia non amares. He-
c au non aliud queris. p eo qd amas.
et tu aliquod queris. et desideras.
in eo ipso qd amas. Alioquin non
amares. si non desiderares. s; aliud
est p ipso. aliud in ipso. Si p
ipso aliquod amas. merennari
es. si in ipso amas et ipsum a-
mas. filius es. Etiam si uita est
non aliud aliquod esse cogitamus.
et diuisum ab ipso bono qd si
est. et p ipso adipiscendo. tam
serueris. non est seruit puri-
neq; dilectio gratituta filii
rebedei quoniam confessu derit
sinistre pertinet in regno ei-
us. adda aliud cogitamus. alie-
num et diuisum a bono isto.
p eo adipiscendo aliquod in
illi adheserit. donec in epur
et mutati iustitate cognoverit
et intentione correrit. pu-
tauerit enim qd deo serui-
endu esset. p eo qd ipse non est
bonu qd solu amandu est
p se ipsum. et qd qd amandu est
est preter ipsum. amandu est
p ipsum. Qd qd tanto ama-
tur filius. quanto ardenti

Qui hoc amat. se ipsum amat.
Et bonum suum amat. et ille amat.
quauum bonum amat.
Propterea scripta non dixit tu. ut
diligas te ipsum. ne forte errares
et putares indulgendum tibi
est studendum his que foris sic
comoda et suauia carmine
estimares quod te sic diligere
debet et occasione sumeres
a scripta. ut sola carne tua
soueres. et animam negligeres.
Propterea huius non dixi tibi. ut te ipso
diligas. ne hoc intelli-
geres non magis diliges. et hoc
negliges. non piculosque depire.
Hoc tamen dixi. ut te ipsum diligas.
nec tamen omnino tacueris
cum dixi. ut dominum tuum diligas.
Cum enim diligenter dominum tuum.
diligis bonum tuum. et
melius bonum. et melioris bo-
num. et cum diligis bonum tuum.
diligis te ipsum; De
mensura diligendi deum.

Quantum autem diligere debeamus
bonum nostrum quod dicitur est. scripta
nobis manifestat cum dicatur.
Diligere dominum dominum tuum ex
toto corde tuo. et ex tota
mente tua. et ex tota anima
tua. Quasi dicetur. Hoc tamen per
propositum. ut tantum diligas. ut
tantum diligas dominum tuum.
Quantum potes. tam diligere.
Possibilitas tua erit men-
sura tua. quanto plus amas.
tanto plus habes. et quanto
plus habes. tanto felicer es.

es. Extende ergo et dilatare quantum
potes. ut totum impleris quod in te
est. et si non totum capias quod in
illo est. Holi timere. quasi tibi de-
ficere debeat ille. si nimis
capax fueris. Quantumque potes.
terris. nonque tam potis. quantum
ipse est. Si tantum posses. tantum
esses. Hoc autem crescere in illo po-
tes. equari illi non potes. Cre-
see ergo. et perfice. Quanto geris
maior in bono. tanto melior
eris. Si sumus esse optimi esse.
non quod sumus esse non potes. potes
esse in summo. Et magnus est
hoc est. et ex hoc tu magnus es. si
in summo es. et tanto utique
maior. quanto altior. ascendis
autem cum diligis. Sursu pergit
in caritate. quod caritas sur-
sum ducit. sic ait apostolus. Adhuc
excellenter uia uobis de-
monstrabo. descendere ergo dum po-
tes. Modo tamen cresceri
di et perficiendi. per ea cum esses
mabuntur omnia. stabis in eo
ad quod pertinet. et erit hoc suum
mum tuum in illo. super quod non
tuncies amplius. sed sumum illi
non erit. in quo propterea sic
stas. quasi non inuenias apostoli
quoniam crescas. Ideo ascende
dum potes. quanto potes. non
quam nimis potes. nonque
potes totum. Dilige dominum dominum
tuum ex tuto corde tuo. et
ex tota anima tua. et ex tota
mente tua. ut ex illo totum
tuum impleras. et si a tuo ro-

rum illi⁹ non capiat. Corū
replet in te. et suphabundat
in se. Si uas nō deficit. oleū
suffic. Cor tuū uas ē. amor
illi oleū. Quādū uas habes.
ille oleū infunde nō cessat.
et p̄ea cū tu apli⁹ uas nō ha-
bes. ille adhuc apli⁹ oleum
ht. Proptea noli parē illi.
Cape q̄ntū potes. dilige q̄n
tuū suffici. q̄ ille nō defic.
dilige ex toto corde tuo et
ex tota aīa tua et ex tota
mīte. t. i. ex toto intellec-
tu tuo. et ex toto affectu
tuo. et ex tota memoria
tua. Quantū intelligis.
q̄ntū sapis. q̄nt suffici.
tantū dilige. totū cogni-
tione iplearur. totū dilec-
tione afficiat. q̄d de illo
in cognitionē et memorī
uenit. Si recte totū p̄ba-
etur si totū diligit. Qntū
illuminari. tm afficiari.
ut totū dulce sit. Qntū
ḡ innotescere dignat nob.
totū diligit a nob. totū
qd cape possum⁹ diligam.
et q̄ntū possum⁹. De m̄sura
dilectionē diligendi pro-
proximi dīe nob. ximū.
scriptura. Dilige primū
tuū siē te ipsum. Quod
mandatū tē. pfecto iple-
mis. si hæc id qd nobis
eupum⁹ bonū. et illi cupi-
amus. In qb; enī nosmet
ipsos recte diligim⁹. pri-
mū n̄m siue ad necessita-
tem corporis siue ad aīe silu-
tē. sine fictione diligē. q̄n
tuū rōnabilit̄ possum⁹ adm-
uare debem⁹. Querit aliqui
si id qd dietū ē sic te ipsū
sedm similitudinē tm. siue
et sedm eq̄litatē intelligi-
dū sit. Nam si primos mō-
tantū diligē jubem⁹ q̄ntū
nosmet ipsos. uidet qdā
scrupulosū in oriri. qdā
leuit erplicare possum⁹.
Ecce duo sunt. quorū altū
pure necesse ē. Datū uni op-
tio qd uelit eligat e duob;
quorū altū oīno euitari nō
possit. Si suā salutē magis
eligit. qm min⁹ dilig. primū
si primū salutē magis elig.
dm min⁹ dilig. qm primū
a quo separari uult. p̄. pri-
mū. S; forte dicat q̄. pari-
dilectionē face nō posse ele-
ctionē. Vtrūq; eq̄lit uelle
& utrūq; eq̄lit molle. ne
posse altū altī p̄ferre in
optionē. que paru oīno
stant in dilectionē. Sic ḡ
forte quis hanc obiectio-
nem euitare ostendat. S; qd die-
mus. Si unū aliquē hō-
tantū diligē debeo q̄ntū
me ipsū. mīne duos. aut si
aut q̄tuor diligē apli⁹ de-
beo quā me ipsū. Sic ua-
dunt q̄litiones hōiū. et in-
q̄litiones hōiū semet ipsos
cogitationib; suis. Vicunt

D
e dilectionē diligendi pro-
proximi dīe nob. ximū.
scriptura. Dilige primū
tuū siē te ipsum. Quod
mandatū tē. pfecto iple-
mis. si hæc id qd nobis
eupum⁹ bonū. et illi cupi-
amus. In qb; enī nosmet
ipsos recte diligim⁹. pri-

enim. Quid melius est. amplius
 diligendū ē. Ponam̄ tres hōies.
 unū hinc duos iiii. dico q̄ ne
 esse est aut unū istū. aut
 duos illos. Vie ḡ tu m̄ qd̄ eli
 gis. qui primū tuū tanq̄
 te ipsū. Melius ē p̄re unū
 quā duos. q̄ melius ē salua
 ri duos quā unū. Sō inquis
 maḡ eligo ut peat un̄. et
 duo saluent̄. Ergo uis ut
 maḡ saluent̄ duo isti quā
 ille un̄. Honne ḡ illud ma
 ḡ qd̄ potiū ē eligis. Ita in
 quis. oīno maḡ diligo. Vide
 qd̄ sequat̄. Supius aut̄ ē
 fessus es. q̄ tantū diligis.
 ut si n̄ diligis diligē debes. p̄
 rimū tuū qntū te ipsum.
 diligē tantū diligis unum
 ibū quantū te ipsum. et rur
 sus duos illos plus diligis
 quā unū ibū. plus utiq̄
 duos illos diligis qm̄ te ip
 sum. Et si plus duos illos di
 ligis qm̄ te ipsum. qntū ui
 detur plus illos diligis qm̄
 dñm. p̄ quos separi uis ab
 eo. ut dñm n̄ habeas neq̄ di
 ligas dñm. et pereas tu. ut
 illi salui fiant. Et fortassis
 alijs estimabit eīmū dile
 ctionē habuisse moy sen q̄
 irascenti dñ. p̄ salute. pri
 mor se opponens ait. Si n̄
 dimittis eis hanc noram.
 dele me de lib̄ quē sepsi
 lbi. Et apl̄. p̄ fr̄ib; ana
 thema ēē cupit a xp̄o.

ut illi salui fiant in xp̄o.
 Et fortasse li alijs ī ad amo
 rem dī p̄tine ēdat. ut eu
 tantū diligam̄. ut gl̄am
 eius in alius potiū apl̄ificari
 quā in nob̄ coartari cupia
 mus. p̄ p̄tēa. p̄ salute mul
 tor̄ m̄am nob̄ dilectionē
 p̄ditionē optandā. ut potiū
 multi saluent̄. et nos sal
 uem̄. s; esidate qm̄ dilecti
 onis ordo talis ē. ut aut̄ se
 diligat hō quā primū su
 um. cuius dilectionē a sua
 therē. formare iubetur
 cū dñ. Viliges. primū tuū
 sic te ipsum. Si enī. primū
 suū diligē sic se ipsum. pfecto
 hoc illi cupit. et optat qd̄ s.
 Si aut̄ hō illi euēnire desidat
 qd̄ sibi. qm̄ illi salutē desi
 dat. q̄ suā p̄ditionē optat.
 Itaq; p̄mū se ipsum bū diligē
 debet. ut p̄ea sedm se bū
 diligat. et primū suū. n̄ ē
ordinata dilecta. Si aut̄ se
 p̄de uult ut saluū faciat
 primū suū. n̄ ē ordinata
 dilecta. q̄. p̄ aut̄ sua nullā
 comutationē dare pot̄ hō.
 Honne enī p̄mū a te reqr̄it
 ds. ut aut̄am tuā des illi. de
 inde ceta adicias. Siqd̄ pro
 isto dare uolueris. n̄ accepit.
 n̄ dedū. et stud. Primū istud.
 reliq̄ cū isto. Hon itaq; di
 co. ii. aut. iii. aut. iii. hōes.
 si. nec totū mundū cont̄

āiam tuā diligē debes. Si enī
aliqđ pl'quā āiam tuā diligis.
idem ipsū pfecto plus qđ dñm
diligē cōpharū. qđ āiam tuā
n̄ diligis. n̄ in eo solo. qđ bonū
illi qđ dñ ē diligis. Idēo p̄mū
dilige āiam tuā. diligido
bonū aīg. deīn ē dilige p̄ri
mū tuū sic te ipsū. diligendo
illi bonū qđ diligis t̄. hoc ē
enī illū diligē. bonū illi dili
gete. Hā bonū illi diligē pos
ses. et si illi n̄ diliges. Posse. n̄.
t̄ diligē aut alēi cui libet.
et n̄ illi. Et ita illū n̄ dilige
res q̄mū bonū illi n̄ di
liges. qđ illi n̄ diliges. Posse
equū illi diligē. vestimentū
illi. domū. agrū. pecunia
illi. fortitudinē illi. pulch
ritudinē illi. aut sapia. q̄mū
illi n̄ diliges. qđ t̄ diliges.
n̄ illi. Ita bonū illi t̄ dilige
potas. n̄ illi n̄ diligere.
qđ t̄ diliges n̄ illi. Tamē ue
rū bonū n̄ potas t̄ dilige.
n̄ illū diliges. et cupes. pri
mo tuo. Iustinj̄ ḡ septim
dilectionē utam sedm illā
que in aliis. et de aliis bonus
est dilectionē p̄mū p̄cipi
ens hōi ut dñ diligat. in
tendens utiq; ut in eo ipso
se ipsū diligat. qđ dilige se
ipsū n̄ aliud ē quā bonum
suū diligē. et bonū suū
dilige n̄. aliud. quā sibi
dilige. h̄ ē uelle illud. et de
sidare. Q̄a enī oīs q̄ bonū
suū diligit. sibi diligē. et rur
suū. qđ oīs q̄ dñm diligē. bonū di
ligit suū. constat. pfecto. qđ
nemo dñm diligē q̄ sibi illū n̄
diligit. et oīs q̄ diligē. s̄ diligē. p̄
desidat. et h̄rē cupit. qm̄ diligē.
Itē q̄ n̄ oīs q̄ bonū alēi diligē.
illū diligē cui bonū diligē. qđ
n̄ illi diligē bonū qđ diligē. di
stinxit scripta humana m̄
sedm ea q̄ in humanis dñm
aliquotiens inueniunt. id qđ
diuina inseparabilia h̄nt. di
cens hōi. ut p̄q̄ diligēt dñm.
diliger. et primū suū. n̄ qđ
illud sine uto face posset.
s; ne posse putaret. Primū
ḡ dix. ut dñm diligē. et ieo
ipso dixit. ut s̄ diligēt. qđ oīs
qui bonū suū diligē. s̄ diligē.
Q̄a ū n̄ oīs qui bonū altius
diligit. illi diligē cui bonū
diligē. p̄dilectionē dñ statī
subiunx̄ dilectionē. primū
ut hoc hō. primo suo cuper
diligendo illū. qđ s̄ diligido
dñm. Hemo ḡ erit inter p̄ eo
qđ dictū est diligē. primū
tuū sic te ipsū. tantū quē
libet unū hōi se diligē de
bere q̄ntū se. et ai. aut. ui. aut
q̄tuor pl'quā se. Si enī tan
tū se diligē q̄ntū suū diligē
bonū. et tantū diligē bonū
suū q̄ntū diligē dñm. conse
quens erat ut tantū dil
geret. primū q̄ntū dñm su
um. si eū tantū diligēt
q̄ntū se ipsū. P̄tea n̄ illi

dicitur illū tantū diligat. si ut in eo in quo se diligit. illū diligat. & qđ s̄ cup̄ illi cupiat. Hoc ē enī dilige sic se ipsū. cupe illi & optare qđ sibi cup̄. & optat bonū p̄mū qđ s̄. deī illi. Non enī amat illū sic se. n̄ p̄us amet se. Et in corporalib; qđe bonis que in tantū aliquā coartant. ut qđ ab uno solo possidet. ad altius usū r̄nsire n̄ pos sit. n̄ ab eo a quo possidetur. totū recesserit. si ḡtuita caritate & p̄ spūalis boni apliore remunerationē aut dilectionē hō se sup̄ debitū non extollat. nich. primo ipende cogit. qđ sine necessitati debet. Hic enī primo debet n̄ p̄ illud. & sedm illud qđ s̄ debet. & idēco cū utrūq; n̄ pot. p̄mū faciat qđ p̄us faciendū ē. Veleriq; enī si deest effectus. suffic affectus. Et fortassis p̄ he affectū ostendendū moyses de lib⁹ sc̄pto deleri petut. & paulus p̄ scrib; anathema a xp̄o fieri c̄cupiuit. n̄ qđ dñ p̄ hoīem pdere uellet. qđ dñ si fieri posset. sine primo quē diligebant. posside nollent. affect. n̄ loqbat. & qđi de dilectionē securus amato & amanti in dulcedine dilectionis de separatione cōminabat. n̄ qđ illi separationē dilig

bat. s̄ c̄nnexionē optabat. In eo autē qđ primi bonū a mat. & primo bonū amat. bonū suū amat. & s̄ amat. quia bonū s̄ ē bonū. primi suū. si amat illud. & cupit illi qđ bonū ē illi. Verum enī bonū cū inuidia n̄ pos sident. s̄. & cū caritate felici possident. S; dicens. Qđ magis bonū est. magis diligendū ē. Manus autē bonū ē duo sal uari quā unū. Quāp si optio data fuerit. qđ malū. ego elige debeo. uero mul ti saluentur quā ego sol? Hie ḡ n̄ attendis. qđ mai⁹ bo nū m̄ est. ut salu⁹ fia ego solus & plures peant. quā ut peā solus. & multi saluent. Qđ autē mai⁹ bonū m̄ ē. a me plus diligendū ē. qđ m̄ p̄mū insitū ē ut diligā bonum meū. illud maxime qđ ue rum bonū ē. & p̄ illud et sedm illud diligā bonum primi mei. Sedm me & p̄ me aliqd illi debeo. An me ut cont̄ me nich. Alioq; n̄ staret. diligēs primum tuū sic te ipsū. si illū dili gerē odio habens me ipsū. Sedm hō itaq; modū n̄ n̄ duo s̄t p̄cepta caritatis. p̄mū de dilectionē dī in qđ hō uacit diliḡ se ipsū. sedm de dilectione. primi in qđ primū diliḡ sic se ipsū. Utrū caritas semel habita ame sc̄tatur.

Quidam de caritate tamen multa dicere volunt ut caritatem laudare incipient contumaciam. Et non est tamen laus caritatis. sed in iuria iustitiae. Dicunt caritatem talē aetatem tamen iuritatem habere. ut sine illa reliquie iuritutes omnes. quoniam aliquo modo sedm affectum natum ad bonum peluē inesse possint. mitū tamen etiā retinatiois apud dominum habere non possit. Quis enim sine caritate sit. propter dominum non sit. Et quod propter dominum non sit. dicit remunare non habet si uult. si sedm aliquid bonum est illud quod sit. Hoc enim bonum est in gratia. in natura non super naturam. Quod ergo ex natura sola bonum est. in sola natura et mitū simul. et premium non pertingit. Liquet ergo quod bonum expando sumū bonū non meretur. non si solū quod facit bonum. propter sumū bonū operatur. Vis me reri dominum. fac quod facias. propter dominum. hoc ergo dicit de caritate. quia iuritus est omnium iuritum. et placent propter ipsam quam sine ipsa et si ad aliquid bona cent. ad sumū tamen bonū obtinendū bona esse non possent. Hec omnia de caritate dicta libenter suscepimus quasi principium bonum sententie ueracis. sed sequitur aliud quod se quidem iungit iurati. cum falsū sit ipsū. ut cum illa ingrediatur.

et propter illa suscipiantur. Sed nos lucis discentes a rebus. et deridem obscurum quod lumen se ingredit. et stare se putat cum lumine. Si enim caritas lumen est. error est et stulticia tenebris sit. uita ritas est lumen est. non est in ipsa qui palpando incedit. Qui enim in caritate est aut abulat. et uidet. aut stat. et non persumit ultimum quoniam uidet. quoniam diu uero in lumine est. sine littera uue ambulet. errare non potest quod uidet uero est. Quia autem presumptio sua se precipitat uero non uidet. potest claritatem quod non habet caritatem. et quoniamque ultimum prescribit. error totum est. Si ulti de caritate inveniuntur nescientes caritatem. quia presumunt non debuerint in eo quod uidere non potuerint. Vixit quod caritas semel habita nunquam apli amittat. Ego ergo illos in regresso si ipsi caritatem non possident umquam possiderint. Et utinam idereo caritatem non possidissent. quia habitu retinuerint. Sed uero quod iob potius non possiderint. quia nunquam habuerint. Si autem nunquam haberint neque gustauerint quoniam assenseret presumunt quod nescierint. Si autem caritatem aliam habuerint. hanc adhuc ipsam caritatem quam habuerint. quia secundum sententiam ipsorum semel habitu amittere non potuerint. Si autem habent

caritatē. ambulant sedm
 caritatē. & nō opant iniquitā-
 tē. Si autem opantur iniquitatē.
 nō habent caritatē. Si enim dīm nō
 diligit. qui mundū diligēt.
 & ea que in mundo sunt.
 quoniam nō multo magis nō dīm di-
 ligit. qui iniquitatē diligēt.
 Qui diligēt iniquitatē. aīam suā
 odit. Qui aīam suā odit.
 se ipsū nō diligēt. ut si diligēt.
 male diligēt. qd sedm solā car-
 nem diligit. Qd autem nō diligēt
 se ipsū. nō diligēt primū suū
 siē se ipsū. Qui autem nō diligit
 primū quē uidet. quoniam pot
 dīm diligēt quē nō uidet. Ibi
 qd qui aliquā opant iniquita-
 tem. dicant quoniam habeat
 caritatē. An forte dicent
 qd nō ipsi opant. si peccātum qd
 habitat in eis. Nam & ta-
 lei fuerunt nō nulli stulti
 & nō intelligentes id qd hō
 est. qui putabant quedā
 peccāta & cū delibarioē ppter
 dīm ētē. ut de ipsis hō
 diceat iliacit posset. nō ego o-
 peror. si peccātum qd habitat
 in me. nō attendentes. qd
 hoc quidem qd hō ēcupi
 scientia sentit. qd ex necessi-
 tate ē uita corruptibilis.
 nō ipse opat. Qd si ēcupi
 scientie ēsentit. qd ex uolu-
 tate ē. nō nō ipse opat. Si qd
 ppter uoluntatē opantur
 iniquitatē. nō habent uitia. ca-
 ritatē. Et qd dicent. Con-

ueniant escientia suā. et
 moderent scientia suā. Con-
 scientia humiliet. ne scien-
 tia inflet. Non qd de iusti-
 cia psumant. ne forte p
 sam false iusticie psumptio-
 nem scientia uitatis amit-
 tant. Vident qd qui semel
 caritatē hōt. deinceps eam
 amittit nō pot. hoc ē dicere.
 qui bonū ē. malus ētē nō pot.
 Quare qd nō similit̄ dicemus.
 qd qui malus ē. bonū ētē nō p.
 si dicim⁹ qd qui m̄ bonus ē.
 malus ētē nō pot. Qui enim
 caritatē hōt bonus est. & qd nō
 hōt caritatē bonū ētē. Si qd
 bonus qui hōt nō pot amittit.
 nec malus qd nō hōt pot acq-
 re. Qd si uerū ētē est iterit.
 nec statim timidū est. nec
 sperandū iacenti. Hos in
 tempe sumus nō incerta
 uoluimus oīa. & tu m̄ de-
 repe ḡmitatē facis. Sēpt̄a
 dicit. qd hō nūquā in eodē
 statu permanet. & tu nescio
 unde ostendis. qd qui stat
 nūquā cadit. Quare ergo
 dictū est. qui stat uideat
 ne cadat. Utinā uerū ētē.
 si tñ iustū ētē. ut in hac ui-
 ta. oīs qui bonū ētē. malus ētē
 nō posset. Sed nē uita ista hoc
 hōt nō debet. in qua & mali
 expectant ut boni siant.
 & boni. p̄bant si ad iniquita-
 tem nō declinant. Ex hanc
 uitā quidā mali s̄t qd boni.

esse non possunt. et boni quādā
sunt qui similit̄ mali ēē n̄
possunt. q̄ illi p̄ maliciam
ligata sunt. isti p̄ grām con-
firmari. S; q̄ in his quoqne
cessitatē natā que er se mu-
tabilis est nullaten⁹ opat.
q̄ in aliis ut dictū ē muta-
bilitatē nat̄. n̄ nat̄. sed
malicia in detersus coar-
tar. in aliis uā eandem na-
ture mutabilitatē. n̄ na-
tura. s; grā in meli ēfir-
mat. Qui ḡ illici mali s̄.
boni ēē n̄ possunt. et simi-
lit̄ qui boni s̄. mali ēē n̄
possit. Hoc enī ḡmitatis
est. et imutabilitatis. ut
illuc de alio in aliud tran-
situs ēē n̄ possit. Illic aut̄
quādā mutabilit̄ uiui-
tur. et malus bon⁹. et bon⁹
malus ēē pot̄. Et si forte
aliquis ita bon⁹ inueniat
qui semp̄ bon⁹ sit. idem
ipse tu qui bonus ē. ma-
lus ēē pot̄. quādā ille q̄
malus ē. bonus ēē potest.
Vtq; enī sub tēpe uiuit.
et utiusq; editio una ē in
tēpe. S; dicens. Qd̄ ḡ subi-
uult auctoritas que dīc.
caritas n̄q̄ excedit. dudi
quid. Tu fortassis sic intel-
ligebas. qd̄ ex quo semel
habet. aplius n̄ amittit.
Hoc uult hoc dieē septura-
s; aliud. qd̄ tu quidē idēco-
recte n̄ intelleceristi. q̄a ip-

sam septuā n̄ bñ insperati.
Qd̄ ḡ. Qd̄ dieē septa illa. Ille
inquit manent tā bee. fides.
spes. caritas. Qd̄ ē nē. hoc ē
in haec uita. quādā qd̄ n̄
uidet edidit. et sp̄at qd̄ exspecta-
tur. et desideratur qd̄ amat.
Cū aut̄ fine accepit uita bee.
et oīa fuerint manifesta.
quid erit occultū qd̄ edidit.
qñ nich̄ erit qd̄ manifesta
non uidet. Qd̄ et tē pot̄
sp̄ari futurū. qñ oīa p̄sen-
tia erunt. nich̄ erit fu-
turū. Vicitū ē q̄ si uidet
non est fides. et itū. Qd̄ ui-
det quis qd̄ sp̄at. Ergo illic
n̄ edes. Hon dico. q̄ infide-
lis eris. s; n̄ eredes. q̄ scis.
Similit̄ dico. q̄ illuc n̄ spe-
rabis. nec tu dico despabis.
s; io dico n̄ sp̄abis. q̄ quod
spasti totū habens nich̄
futurū exspectabis. Hic
similit̄ dico. q̄ illuc non
amabis. Ergo qñ adhuc
non habuisti. diligisti.
non amabis qñ habebis.
Absit. Immo multomag-
tē amabis. qñ que amab-
uidebis. et q̄ uidet habebi.
Hon enī sic amor. ut eit.
ut absens diligat. et p̄sen-
fastidiat. Ergo tē ī amabi-
bis. et multomag amabi-
bis. et remanebit caritas qñ
fides. et spes ampli n̄ erit.
Hoc ḡuiult qd̄ dictū ē.
Caritas n̄q̄ excedit. qñ

hic habetur. et illic retinetur.
 Sive p[ro]bie euacuabunt. sive
 lingue cessabit. sive scien-
 tia destruet. Vix enim hec i-
 hac uita tantum sit. Et tamen ip-
 sa scientia nostra quae in e[st] te-
 n[er]it. non in op[er]e re nulla erit. sed
 et alia erit. Vix ergo ista cum
 ipsa uita ereditur. quod non perma-
 nent peccata quoniam indebitur quod ere-
 ditur. et habebit quod sperat karis
 das autem non quoniam ereditur. quoniam et
 hic est. et illic erit. et non habebit fine uiquam dilectio-
 nis fine non habebit inspec-
 tio. Sic non quoniam separabimur
 a contemplatione. sic non quoniam
 euacuabimur a dilectione. sed
 semper diligemus. Sic ergo caritas
 non quoniam ereditur. quod semper
 manet. Non enim dicitur a mul-
 lo ereditur. sed non quoniam ereditur.
 quod non in oib[us] manet. et tam
 semper manet in quibus manet.
 Nam si propterea non semper manet
 quod non in oib[us] manet. ergo nec
 fides nec spes hic manet.
 quod non in oib[us] manet. Multo
 enim a fide et spe que in domino
 recesserunt et fideli et spem ip-
 sam quam h[ab]ent ceperant de-
 seruerunt. et ereditur ab eis
 fides et spes. et in hac uita.
 nec tamen idcirco ministrerum
 sunt quod dictum est. H[ab]e ma-
 nent fides. spes. caritas.
 ta hec. Si ergo fides et spes quoniam
 hic aliquis a quibusdam errei-
 dunt. tamen hic manent. quod

92
 hic non quoniam. prius ereditur. quoniam
 in aliis manent. ergo similiter cari-
 tas que aliquis hic a quibusdam
 ereditur. tamen semper manet. quia
 quoniam a quibusdam ereditur. non
 quoniam tamen prius ereditur. et in aliis
 semper manet. H[ab]et enim idcirco p[ro]p[ter]a
 si in me p[er]it. et non p[er]it neque propter
 destruitur. si a me euacuat[ur].
 et in me destruitur. quoniam alteri
 manet. quod non non manet. Sed di-
 cis itum. Si huic qui mali sunt futuri
 et p[ro]p[ter]i. caritat[er]e aliquis h[ab]et pos-
 sunt. quoniam caritas filii. propter
 no[n]datur. de quo non comunicat
 alieni? Qui enim peccant alieni
 sunt. et non pertinent ad nos neque
 ad id quod nostrum est. Si ergo alieni sunt.
 quoniam de illo quod nostrum est. proprie-
 tate communicare possunt. Quirum est.
 si enim huic qui aliquis alieni
 fuerit. primi facti sunt acceden-
 do. quod non similiter huic quod primi
 sunt alieni fieri possunt re-
 cedendo. Si enim accedere possunt
 qui longe sunt. possunt et recede-
 qui. propter se sunt. Qui accedunt re-
 ciliantur. qui recedunt. alienari
 tur. Si autem qui reconciliati sunt
 primi sunt. ergo quod alienari
 sunt. alieni sunt. Tamen quoniam
 primi fuerit. alii non fuerit.
 sic huic qui alieni fuerit prius
 quam reconciliarentur. primi non
 fuerit. Et qui primi fuerit.
 quoniam primi fuerit de son-
 te. propter comunicauerunt. et simi-
 liter qui alieni fuerit. quoniam
 alieni fuerit de fonte. propter non

communicauerit. Cū autem huic alieni fuerint primi esse eē perunt de fonte proposito comunicare ceperint. Et similiter qui primi fuerint propterquam ab alienari ceperint de fonte proposito communicare desierint. Et remaneat semper fons Christus de quo non communicat alienus. alienus enim communicare non potest. et tamquamque alienus est primus esse non potest. Karitatē malus huius non potest. sed quia malus est bonus esse potest. quoniam bonum est incepit caritatē huius incepit. et quoniam bonus est desinit. caritatē huius desinit. et nūquā caritatē nisi bonus huius potest. quia caritatem huius simul malus est nemō potest. Vixit ita. Si aliquis caritas semel habita amittitur. quod est quod dicitur scriptura. qui amicus est semper diligit. Si enim qui diligit amicus est. et qui amicus est semper diligit. profecto quod diligit. semper diligit. Quoniam semper diligit. nūquā caritatē amittit. Si ergo uera est scriptura. et qui diligit semper diligit. quod semel caritatem habet. nūquā illa amittit. Sic tibi uidetur. Multa scilicet talia que deduci quousque pos sunt. sed magnū non est. si aliquid dicas. sed si hoc quod dicens utrum sic sit dicendum intelligas. Qui amicus est semper diligit. Verum est hoc. quia amicus semper diligit. et in

miceus semper odit. Et tamen qui amicus est inimicus est potest. et odire. et quia inimicus est amicus est. diligere. Quādū amicus est odit. Sunt autem quidam non in amici. qui in propria similitudine se simulant. et in adūlitate probant quales sint. Propterea huiusmodi dictum est. quia non in propria similitudine sunt. sed in adūlitate. huiusmodi semper diligit. huiusmodi uerus amicus. et quoniam amicus est uerus amicus. et quoniam amicus est uidetur. quod secundum tempus nutritur et in utero partem per fortunam mouetur. Non talis est ille qui semper diligit. qui hōiem amat. non pecuniam. amicū. amicū. non lucrum. Qui enim per solam pecuniam amat quādū pecunia habundat. amat. quoniam pecunia deficiet. dilectio deficiet. et non est amicus iam quia amicus uidebat. immo. amicus non fuit. sed putabatur. non manifeste amicus nec esse nee fuisse cōprobatur. Illi sunt in re aliis. quia amicus est semper diligit. Si amicus fuit in propria similitudine in adūlitate. Quādū enim in propria similitudine dilexit. in adūlitate ostendit. Si enim amicus dilexit. adhuc ipse est diligere eum. Cur cesset diligere eum quod amat. non auferat. Si autem fortunā diligisti. non habes quod iā diligere. quia fortuna discessit. et permanens hōi

93

solutus. Hoe sibi uult qd dictum est. qui amic⁹ est semp̄ dilig⁄. Instas adhuc qd mai⁄ aliquid adductur ad cōfbandū. qd caritas ad semel habita si recedat. Ostendis integrū tuncā xp̄i que sc̄ndi n̄ potuit. qd qn̄ xp̄o pati uolunt. corp⁹ xp̄i uulnabat. et tam tunica xp̄i n̄ se indebat. Oagnū est qd affers. si bene intelligas. Qd est enī tuncā xp̄i. et qd est integras tuncā n̄ unitas ecclie. Ecce qd bonū et qd iocēdū habitare s̄t in unū. Quod unū. Olanere in dilectione mea. Ergo caritas unitas ecclie ē. Et dīc sépt̄a. Qui in unitate ecclie sunt. pure n̄ possunt. Hoe ē qd dicee uoluisti. Qui in caritate s̄t pure n̄ possunt. siue caritatē siue unitatē homines. idē qd unitas ē caritas. et caritas unitas. Qui s̄t in unitate ecclie s̄t. et qd in caritate s̄t. pure oīno n̄ possunt. Olanesta ē unitas. nemo fidelis ēt dīc. Nullus in caritate pure pot. Ibi pure n̄ pot. si in erire pot. Qui ibi maner pditionē n̄ timet. Caueat ipse ne egridatur foras. Int̄ positis pditionē n̄ ē. sic his qd foris sunt salus n̄ ē. Qd incepit erire. moīp pure. Cū aut foris positus ad caritatē reuertitur. ad salutē repat.

Quid amplius queris? fortassis alia unitatē ecclie int̄ p̄tari uoles. de qua uacit di cere possis. qd idēco in illa nullus pibit. qm ex illa nullus eribit. Est enī unitas p̄de istinationis de qua dīc. nouit dñs qui s̄t ei. Et uerū ē. qd om̄is qui in hae unitate s̄t salui erunt. qm ex his qui p̄uisi s̄t ad uitā. nullus pibit. Siē enī dīc sépt̄a. qd p̄destinavit. hos vocauit. et qd vocauit. hos et iustificauit. et qd iustificauit. hos et glorificauit. Isti s̄t ḡ diligentes dñm. quib; oīa cooptantur in bonū. his qui secundū p̄positū vocati s̄t sei. Hā qui secundū p̄positū vocati n̄ sunt. et qui ad uitā p̄destinati n̄ sunt. et si aliqui ad tempus dñm diligent. usq; ad finē in dilectione n̄ p̄seuant. Qd p̄ter amissa caritate peunt. qm cū ad unitatē ceciderint. ad caritatē n̄ resurgunt. Predelinati aut̄ p̄quā dñm diligē ceperint. ut p̄seuant dili gunt. ut a dilectione n̄ cedant. ut cū a dilectione ceciderint. itū ad illā resurgat. ut n̄ peant. Qd t̄ uidetur. Credū ne ita ē ut dico. fortassis n̄ t̄ sufficiet apli. qui hoc dīc p̄ter qd n̄ ita erit mes intelligendū ē qd dīc. apli n̄ om̄is diligentes dñm in numero illorū ponere uoluit.

misit eos tantum. qui sedim pposi-
tum vocati sunt scilicet. Olam festa
est uita. non illa ipudente ne-
gare uolueris. Sed dies fortas-
sis non ita intelligendu esse
quod ait apostolus. scimus quoniam dili-
gentibus domini opera cooperantur in
bonum. his qui sedim ppositum
vocati sunt scilicet. Dies ergo non
ita intelligendu est quasi p. id
quod subiunxit. his quoniam sedim
ppositum vocati sunt scilicet de-
minare uoluit quibus; dili-
gentibus; domini opera cooperantur in
bonum. sed potius eosdem ipsos
diligentes domini omnes sedim pposi-
tum uocatos seos. Sic ergo
fortassis intelligenda puta-
bus uba apostoli. nec in eredes
si dicere uolueris hoc ibi sig-
nificatur esse. quod non omnes pde-
stinari sunt quoniam dominum
diligeat. quod non permaneant in eo
quod diligit. Vnde Augustini h. s.
Si in te credas. illi erede. ut in
credas. immo non in te. sed in uitati e-
dai. audi ergo quod dicitur. apostolus in-
quit cum dixisset. scimus quoniam
diligentibus; domini opera cooperantur in
bonum. sciens non nullos de-
um diligere. et in eo bono usque
in finem non permane mox ad
didit. his qui sedim ppositum
vocati sunt scilicet. Hui eni in eo
quod diligit dominum. permane usque
in finem. et quod ad tempore inde de-
uiant reuertuntur. et usque in
finem pducunt quod in bono
est ceperint. Ecce habes ma-

infeste quod quidam ad tempore
caritate habentes quod in illa
usque in fine non permaneant. cadunt
et peiuntur. et rursus quoniam quod ab
illa ad tempore cadunt. quod in fine re-
surgunt. et seruantur et salvantur.
Alii vero quoniam ab illa non quoniam
desierunt. usque in fine pse-
uanti seruore semel ceperint
caritatis devotionem producent.
Quod manifestum queris? Si huius
uides. quod uidet? Sed dies. quoniam
aliquon uera caritatē habere potu-
erunt. qui in ea pseuanti non
fuerint. Oliu est. Ergo fides
non fuit. quoniam aliquon fides esse desi-
xit. Quod non similiter dies. quoniam
nunquam albus fuit quoniam albus esse
cessauit. Nonne intelligi
quod in eo ipso aliquon illud fuisse
se dicitur. quoniam esse illud desiderat
memorat? Quod enim quoniam nunquam
fuit. nunquam esse desiderat. Quod ppter
qui aliquon amare desiderat. et statu-
pfecto. quod prius quoniam amare desi-
neret. amauit. Sed uerius iste
amor non fuit. quoniam ad tempore fuit.
Ergo non uerius odio fuit.
quod ad tempore fuit. nec uerius albus
fuit. quoniam ad tempore albus fuit. Quod
habet dicat. Ergo uia dilectionis
fuit. et uerius fuit quoniam diu fuit
et sedim aliquon modum uia non
fuit. in eo quod desiderat. quoniam iam
uia non fuit. Si ergo dies quoniam uia
dilectionis non fuit. quoniam aliquon dilec-
tio esse cessauit. sic intellige. quoniam dilectio esse desiderat.
uia dilectionis non fuit. quoniam in eo

94

ipso qd' nutabat, defecit:
ut dilectio n̄ ēet, ēe cepit.
Et accepit, ut qd' p̄us fuit.
Ita ita dilectio n̄ ēet; Vtrū
enīs dilectio dī. caritas sit
ortassis dices: qd' noīanda
quidā eīmī dīet. q̄ h̄i q̄
non p̄seuāti dīm diligunt. di-
lectionē qdē dī h̄i. s; carita-
tem n̄ h̄i. p eo qd' n̄ omnem
dilectionē dī caritatē appellā-
landam putant. n̄ eā solam
que usq; in finē p̄seuat. Sed
hoc si quis diceō uoluit. q̄ rōne
uel auotritate pbare possit.
n̄ inuenio. n̄ forte idēco ali-
ud dilectionē. aliud carita-
tem sonare putet. q̄ altū
latinū. altū ḡtū uocabu-
lū ēe putet. Scriptā sacra
nob̄ dīe. q̄ dilectio caritas
est. q̄ q̄a dilectio dī semp bo-
na ē. Non nob̄ dīe. q̄ ille di-
ligit. bñfāc. q̄ iste diliget
malefac. Augstī dīe aplm
scisse q̄sdam diligē dīm. q̄ in
eo bono usq; in finē n̄ pma-
nere. q̄ bonā uocat dilecti-
onē dei. et in hīs q̄ n̄ pma-
suri in illa st̄. q̄ isti neseio
quot sp̄es caritatis inueni-
unt. mere pignatariorū in
numdinis declamantū
stultorū. Vicit n̄ de oī cari-
tate intelligendū qd' dīet.
Caritas semel habita non
amittit. s; de pfecta tantū.
Q̄ si ego illos interrogō q̄ sit
ista pfecta caritas. n̄ m̄ re-

spondent. n̄ illa que n̄ amit-
titur. Non enī audent dīe
de illa se pfectione caritatis
loqui. que in futō habebit.
ne supfluo de illa loq̄ cūm
cantur. que ad hanc uitam
n̄ pertinet. Ergo n̄ inueniunt
quā caritatē hic pfecta dīet.
n̄ illā que n̄ amittit. Et rur-
sū cū assignare uolunt q̄ sit
illa caritas q̄ n̄ amittitur.
n̄ inueniunt quid dicant.
n̄ illā que pfecta est. Ita cōu-
lum faciunt inuoluentes semet
ipsos. q̄ quo exerant n̄ h̄i. Post
mo tanta erroris caligine in-
uoluunt. ut dū p̄tinacit ca-
ritatē semel habitā etendunt
n̄ posse amicti assērere incipi-
ant eam a qbdā n̄ solū mino-
ri peccā. s; ēminalia quoq; et
dāpnabilia ex delibatōe ppe-
trantib; retine. Vaud adul-
terū q̄ homicidā caritatē
dei habuisse dicunt. qm̄ libi-
dim seruiens in uxore. pri-
mi sui uolandā t̄pitudinē
frena laxauit. q̄ eandē p̄ea
tur p̄itudinē regendā illū ip-
sum cui thorū sedē uolauit.
in noctē. q̄ iustū crudeli p̄di-
tione extinxit. Uicant michi
n̄ tē fuit caritas n̄ agens ppe-
ram. n̄ innocens oppīmit. nō
q̄ren̄ que sua st̄ qm̄ aliena
rapiunt. Ostendant m̄ hic
si possunt dilectionē q̄ ple-
nitudo legis ē. n̄ q̄cepta le-
gis uolantur. q̄ uis nature

corrūpitur. Ler dīc. n̄ occides.
n̄ mechabis. n̄ cōcupisēs uxorē
primi tui. Si caritas hie est.
plenitudo legis est. Si plen-
itudo legis est. quom̄ p̄uari-
atio ēē potest. Si talia faci-
ente caritatē hūlisse dicunt.
quare n̄ ēē in hoc faciendo. ni
chil peteasse dicunt. q̄a sc̄p-
tura dicit. qui nat̄ est er-
deo n̄ peccat. rursū alibi
dī. habe caritatē. / fac q̄eqd
n̄is. Si enī hoc uerū est qd̄
caritatē talia facientes re-
tim. possunt. cū his q̄ cari-
tatē hūt q̄eqd̄ liber agē cee-
ditur. pfecto q̄eqd̄ egint pec-
carū n̄ ēē cōpbat. Tant ḡ mē
cū caritate sua. / faciant
q̄eqd̄ uolunt. q̄ magnos de-
fensorēs hūt alios quidē de-
fendentes qd̄ caritatē non
amittant. alios aut̄ cceden-
tes. ut q̄eqd̄ uolunt cū cari-
tatē faciant. S; dīc. Si da-
uid peccando caritatē amisit.
quom̄ ḡ uerū est qd̄ sēptū ē
de eo ipso. qd̄ spē dñi n̄ recede-
bat a dñi d. ab eo dīs / dem-
ceps. Si enī caritas recessit.
quom̄ spē dñi remansit. Quia
si n̄ spē dñi sedm multa alia
remane n̄ potuerit et si sedm
donū caritatis recesserit. Hon
ne ēē in illissimē cū illis re-
manet. quos cadentes custod-
ne peant. quos tñ stantes n̄
custodit ne cadant. Justus
cū ccedit n̄ collidet. qd̄ dñs

supponit manū suā. Qd̄ ḡ
Si p̄sens erat dñs stanti. q̄
lapsus est. Et si p̄sens n̄ erat
cadūti. q̄ collisus n̄ est. Si
enī tenet. n̄ labet. / itū si
manū n̄ supponet. collidet.
Prop̄t li ḡ collisus n̄ est. qd̄ ce-
cidit sup̄ manū. Si manū sup̄
cū ccedisset. collisus fuisset.
Qui ccedit ināt sup̄ lapidē
itū. ēfringet. sup̄ quē aut̄ ce-
cidit. ēteret cū. Prop̄t hoc ḡ
dñs manū n̄ supposuit iacen-
ti ut p̄meret. s; supposuit.
ut reuelaret. Supposuit ut
adūnando repareret. n̄ suppo-
suit. ut iudicando cēdēpnaret.
Sie itaq; spē dñi n̄ recessit
a dñid. qd̄ cū eo erat. ut ab-
untē reduceat. / peccantem
uulificaret. Et forte cū eo
erat. s; in eo n̄ erat. Cum eo
erat ad custodiā. s; in eo non
erat ad iusticiā. Hon enī tñ
iustus erat dñid qn̄ cū tñ
gūi peccō. p̄stus erat. neq;
ad cū tñ primuit qd̄ sēptū ē
iustus in die septies cadit.
tñ iusti nom̄ n̄ amittit. Ip̄
hoe spē dī. / si cū dñid tñ e-
rat ut peccando n̄ p̄iret. mul-
laten' tñ sic erat. ut dñpnata
lit n̄ peccaret. Simile ē qd̄
donū caritatis recesserit. Hon de petro negante asselerere
conant. qd̄ tñ caritatē di-
n̄ p̄olidit. qn̄ interrogat. xp̄m
se cognouisse negavit. Hon
enī attendunt qd̄ seprū ē
Nemo in spū dī loquens di-

95

erit anathema ihu. et nemo
pot dice dñs ihu. n in spū scō.
Qd si forte dice uoluerint. qd
spū dī tē qdē petrus int̄ i cor
de habuit. s; qd̄ foris loqbarur.
In spū dī n dixit. audiunt qd̄
septū ē. Ex abundantia cordis
os loquit̄. Ille ḡ spē in ore foris
loqbar. qd̄ int̄ in corde dñabat.
Qui cor regebat. lingua moue
bat. S; dicent forte. Spē qdē
dei recessit. s; caritas remansit.
Considate utrū dñtas hoc di
ctū patiat̄. Ap̄l̄s dīc̄. Karitas
dei diffusa est in cordib; nr̄is p
spū sem̄ qui dat̄ ē nob. Hos
caritatē n̄ habem̄ n̄ in qntū
spū sem̄ habem̄. Et tu dñs
qd̄ recedente et absentē spū scō
caritas manet. Et dīc̄. Qd̄ ḡ.
Nulla sc̄ntilla pietatis. mul
la affectio dilectionis in dauid
et in petro remansit. qn̄ alt̄
molestia c̄cupiscentie carna
lis uictus. alt̄ u iminentis
mortis timore fractus. quo
dām utq; peccauit. Immo
uoluntarie utq; peccauit.
et si uoluisserent. utq; n̄ pec
cassent. S; qd̄ semet ipso ma
ḡs quā dām diligenter. suam
pot̄ quā dei uoluntatem
impleuerint. Caro aliud sua
debat. et aliud dī p̄cipiebat.
et elegenter maḡ obediens car
ni. quā éator. Si uoluisserent
carnis uoluntatē c̄tēplis
sent. et uoluntatē éatoris p̄
posuissent. S; n̄dū magi

strum bonū imitabant̄ docen
tē et dicentē. Pat̄ n̄ mea uolum
tas fiat. s; tua. Et fieri pot̄ qd̄
ipsam carnis uoluntatē cui
uolentia senserunt. aut nul
lam. aut n̄ tā uolentia ēē uo
luerit. tū qd̄ eidē tēptanti et
fatiganti c̄senserunt. n̄ n̄
uolentes fecerit. qd̄ maḡ éato
rem offendē. quā ipsam mole
stā et fatigationē tolerare uo
luerit. qd̄ nisi uoluisserent. oīno
si fecissent. Ergo in hoc qd̄ uo
lentes id qd̄ caro uoluit see
runt. id qd̄ éator uoluit no
luerunt. qd̄ si illud uoluisseret.
ad istud faciendū n̄ c̄sensisset.
Cū enī e duob; que simul fi
eri n̄ possunt unū uolunta
rie eligit̄. p̄euldubio alterū
non esse in uoluntate c̄pbat.
In ea ḡ uoluntate qua erra
dām carni c̄sentire elegerūt.
caritatē utiq; dī nullaten̄
habuerit. qm̄ius tū in eo ip
so qd̄ magnā in tēptatione
uolentia passi s̄t. aliquā in
peccō suo excusationē habe
possunt. De affectu u pietati
quā hūm̄ peccantes n̄
nūquā h̄re uident̄. qn̄ simul
et peccare c̄sentunt. et tū in
quodā in peccō qd̄ n̄ deserūt
dolore quodā affici n̄ desistūt.
cauendū est oīno ne caritatis
sue dilectionis dī nōtē dign
eritimet̄. Si enī in his qd̄ ab
mīghtate ad iusticiā c̄lūtunt̄.
affectus qd̄a et delectationes

pritor milor remanent. qui
tū in bono pposito c̄stitutis ad
iniquitatem declinaverit. ex usu p̄
terite iuris et in malo, pposito
affectiones quedam. amissi
sive corrupti boni. aliquā sup
esse dicuntur. que idem sive
pposito bone voluntatis. ex usu
sive ex natura melle possunt.
Si sive ipso iusticie meritum
h̄c n̄ possunt. Vnū enī hoc ē
ppositū sc̄l voluntatis. sive
desensus animi ex voluntate
surgens. cui soli iudicium est
eū deo. Et hoc solū si bonum
est. n̄ est ad malū. q̄e qd̄ i h̄c
est. sive bonū sit. sive malū.
et ita si malū ē. n̄ ē ad bonū.
quicqđ reliquā ē. sive bonū.
sive malū. Id h̄c ḡ oculū
ex quo solo totū corpus lu
cet. respice debuerunt q̄ in
affectionib; nescio q̄lib; q̄s et in
credulis et inquis aliquatiens
sive ex natura. sive ex usu
melle uidemus. meritū ho
minus c̄stituunt. Poterant
hic satis supsticiose q̄stionei
sine acceipe. si tū sine acceipe
poterant. H̄c aut̄ querit. et sem
p̄ querit. et nū quā inueniunt.
Int̄rogant utrū d̄ et petrus
dāpnari deb̄ posuissent. si an̄ pe
nitentiam in peccatis suis mo
tui fuissent. Que questio. q̄li
responsione digna sit. utinā
uidere possent. Quare enim
p̄ire n̄ debuissent. si in pecca
tis suis mortui fuissent. Si

p̄ire inquirunt non possunt
potuerit. qm̄ ad uitam p̄de
stinari fuerunt. Qd̄ ḡ simi
lit̄ n̄ peccare n̄ potuerit. qm̄
peccaturi p̄sciti fuerunt.
Si enim p̄destinatio ip̄edit
n̄ pot̄. nec p̄scientia fallit po
test. Si aut̄ p̄scientia peccan
di n̄ infert necessitatē. nec
p̄destinatio dampnationis
collit possibilitatē. Vñ adhuc
audire qd̄ dicit augustinus. Qd̄
m̄ n̄ eredit. dudi q̄ sunt q̄ di
ligunt. et qui sunt q̄ p̄scia
turi s̄t. et que sit unitas dile
ctionis. et q̄ sit unitas p̄desti
natiōis. Scim̄ qm̄ diligēti
dīm̄ oīa cooptant in bonū h̄c
qui sedm̄ ppositū uocati s̄t
sei. ppositū aut̄ n̄ suū. s; de
Qui et p̄destinati atq; p̄sciti
sunt. usq; adeo p̄fici oīa ut
et si qui eorū deviant et exor
bitant. et hoc ipsū eis faciū
p̄fici in bonū. q̄ humiliorei
redeunt atq; doctiores. hec
si q̄spīā pit. fallit dī. et uincit
humano uincit. s; nemo
eoz pit. q̄ nullā re uincit
dī aut̄ fallitur. Iti signifi
cat s̄t ad timortheū. ubi
eū dictū fuisset ymneū
et filerū fidem quicqđa sub
ūtere. mox additū ē. fir
mū aut̄ fundatū dī stat
habens signaculū h̄. Scimus
dīs qui sunt ei. hec fidel
que p̄dilectionē opat̄. p̄fe
cto aut̄ oīo n̄ defic̄. aut̄

si qui sunt quoz deficerit. repa-
 tur an quā uita ista finit.
 et delecta que int̄currerat
 iniqtate. usq; in fine p̄seuā-
 dia deputatur. Qui uero p̄-
 seuāturi n̄ sunt ac sie a fi-
 de xp̄iana. et conūsatione lap-
 sūri sunt. ut tales eos uite
 finis inueniat. p̄culdubio
 nec illo tēpe quo bene pie qz
 luxerunt. in illo n̄o cōpu-
 tandi s̄t. Non enī s̄t a massa il-
 la p̄ditionis p̄seientia dī. et p̄de-
 stinatioē disereti. et iō nec sed
 p̄positū uocati. ac p̄ h̄i nec elec-
 tū. s̄t in his uocati de quib; die
 tū eit. multi uocati. n̄ i his
 de quib; dictū ē. pauci ū ele-
 cti. fr̄ tñ q̄s eos neget electos
 cū edunt et baptizant. et sed
 dñi uiuunt. Plane dicunt
 electi a n̄seientib; qđ futuri
 sunt n̄ ab illo q̄ eos nouit nō
 h̄i p̄seuantia que ad beatā
 uitam p̄ducit electos. seitq;
 illos ita stare. ut p̄seierit ee
 casuros. hic si a me q̄ratur
 cur' eis dī p̄seuantia q̄ ad be-
 atam non dedit qui ei qua
 xp̄iane uiuent dilectionē
 dedit. me ignorare respondeo.
 Respondent et ipsi si poss̄t
 cur' illos dī cū fidelit et pie,
 uiuerent. n̄ tē de uite huic
 p̄culis rapuit. ne malicia
 mutaret intellectū eoz.
 et ne fictio deciper alia eoz.
 Verū hoc in potestate nō
 habuit an eoz mala sita

n̄seiuuit. Hempe nichil horū
 n̄ p̄uissime atq; insanissime
 dī. De huic dī ioh̄. Ex nob̄
 erierit s̄. n̄ erant ex nob̄. Qd si
 fuissent ex nob̄. pmansissent
 utiq; nobiscū. Et qđ aliud dī
 n̄ n̄ erant filii. et q̄n erant
 in p̄fessione. et noīe filior̄. q̄
 q̄ iusticiā simulauerit. s̄. q̄
 in ea n̄ pmanserit. Hęq; enim
 ait. nā si fuissent ex nob̄. ue-
 ram n̄ fictā iusticiā tenuisset
 utiq; nobiscū. In bono itaq; e-
 rant. s̄. q̄ in eo n̄ pmanserūt.
 et usq; in fine n̄ p̄seuauerit. nō
 erant inquit ex nob̄. et q̄n erat
 nobiscū. h̄ est n̄ erant ex nōo
 filior̄. et q̄n erant in fide filior̄.
 q̄n qui ūe filii s̄t p̄seiti. et p̄
 destinati. et sedm p̄positū uoca-
 ti sunt. ut sint electi. Non. H.
 p̄it fili p̄missionis. ac p̄ h̄i nul-
 lus p̄destinator̄. ex bono in ma-
 luui mutarus hanc uitā finit.
 q̄n sic est ordinat̄. et iō. Et dat.
 ut n̄ peat. s̄. habeat uitā eter-
 nam. De q̄b; ait ioh̄. Seim' q̄n
 oīs q̄ nat̄ eit ex do. n̄ peccat. Va-
 uid ḡuit peccauit. s̄. q̄ ex deo
 natus ad societatē filior̄ dei
 pertinebat. n̄ peccauit usq; ad
 mortē. s̄. uenīa penitendo me-
 ruit. De hoc siqdem peccō an
 idem meminit ioh̄ his ubi.
 Est peccō ad mortē. Et statim
 subiunx̄. Seim' q̄n oīs q̄ nat̄
 est ex deo n̄ peccat. **H**ęc
 q̄ta decima pars. de cor-
 fes s̄ ior̄

Multa est malitia hominis. Non quoniam male agere vult auctoritate querit. Quidam dicimus hominibus ut bona faciant et ut confiteantur mala quae fecerint. dicunt nobis. Vare auctoritatem. Quis scripta hoc nobis pergit. ut confiteamur peccata nostra. Si ergo scripta peccata confiteri non pergit. respondete mihi si scriptura habetis que peccata inbeat taceere. Si ergo confiteri non vultis. quia auctoritate confitendi non habetis. quod tacere vultis. eum auctoritatē tacendi non habebitis. tam quia auctoritatē quod sit. ac cipite auctoritatē. Antiqua lex peccata confiteri iubet. et homines ad sacerdotes mittit. ut confiteantur peccata sui. ut indulgentiam accipiant. Ille ergo purificatio legis confessione et oblatione aboleritur. qui adhuc umbra fuit. et adhuc confessionem minima pena potest timere debuit. quam misericordia expectare. Si hec auctoritas non sufficit. audite scripturā alibi manifeste dicentē. Qui abscondit scelera sua. non iustificabitur. Quid est absconde. non tace. et confiteri nolle. Nam qui scelera sua per impudentiam sive agendum manifestant. non iustificationem merentur. sed damnationem. Ignorantia regenda sunt mala quoniam primit ad impudicitiam sive opus. et reuelanda se per humilitatem confessionis. vultis adhuc scire pieculū tacetur iuratis. et utilitatē confessionis. Quoniam tacui inquit psalmista inueniauerit ossa mea. dum clamauit de te ita. Belicū meū cognitū et feci. et miti. in te a domino. Viri confitentes adū in te. in te dico. et tu in te. vide ergo et cōsidera. Si taces peccata tua inueniāt. si si confitis edonantur. Sed dicas. Ecce deo peccatum meū. si deo non habui. Scripturā sequor. illa in te dicens. non deo confitear peccatum meū. non me ad hōmē mittit. in quod salus non ē. si illue fit confessionē. um pro mittit remissionē. Viri confitentes adū me in iusticiam meū dico. tu r. et p. m. Quid ille hō fuit qui dixit. fili di mittunt̄ tibi peccata tua. Et uerū est quod ille hō fuit quod h̄ dixit. Et propterea qui illū hominem esse uiderit. cum autem non cognoverunt. murmurauerit inter se dicentes. Quid est hic quod peracta dimittit. Sciebant enim quod peccata dimittit deus erat. si nesciebant quod quod deus erat hō a deo acceptat. Et ille quidem hō quod habebat. in quantum hō erat. id ipsū habebat. quod accepit. in quantum sive dicitur erat hō id ipsum habebat. et non accepit. Propterea autem uoluit acceptare aliquem in humanitate. quod semper habuit in dilectione. ut est uicino hōi appropinq̄ret in eo quod hōi erat. et in eo

ipso qd̄ hōis erat. hōi exhibet
 qd̄ dei erat. In eo nāq; qd̄ hōis
 erat familiarius hōi iungeba-
 tur. in eo qd̄ dei erat potenti
 in hōie opabat. Ppt̄ea dix.
 ut sciat qd̄ filius hōis h̄t po-
 testatē in tra dimittē peccā-
 te ait p̄blico. Surge. abu-
 la. Ostendit qd̄ uidere potant.
 ut pl̄i cederent qd̄ uide n̄ po-
 tentant. Ppt̄ hoe ḡ d̄ factus
 est hō. ut se ad c̄stabulandū
 hōi. primū ac familiare exhibi-
 beret. ut in una eadē qd̄ p̄lo-
 na. suū genus hō inueniret.
 cui fiducialit̄ infirmitatē
 suā reuelaret. n̄ sup̄ hōiem
 dñm credens. de accepta abil-
 itate remissione peccatorum suorum n̄
 diffidet. Vnde ut dispensati-
 onis grā largius multiplica-
 tur. d̄s hō hōies qui puri
 hōies erant particeps fecit
 potestatis sue. ut officiū ei
 implerent penitentū c̄fessio-
 nē suscipiendo. & potestatē
 ei exercecent. penitentib; &
 c̄fidentib; peccā remittendo.
 decipite inq̄ sp̄m sēm. que
 remiseritis peccā. remittuntur
 eis. quorum retinueritis.
 retentatis. Ergo xpc̄ hō discri-
 pilus suis uicem ei agn̄tib;
 in tra dedit potestatē dimittē-
 ndi peccā. S; diei fortassis. Confitemini altutru p. u.
 Qd̄ n̄ similit̄ xpc̄ p̄ceptum
 dedit hōib; peccā sua consi-
 tendi. sic disciplis potesta-
 rem dedit c̄fidentiū peccā

dimit tendi. audi quare. Vo-
 luit xpc̄ ut a temer ipsi sur-
 geres. ut n̄ qsl̄ extorta ut co-
 acta uidet c̄fessio tua. Ideo
 qd̄ ad se p̄tinuit officiū suū
 disciplis suis pagendū iniunx.
 ut medicoꝝ more eḡ ad se
 uementes excipent. & sima-
 rent. Oledies dix ut curarēt.
 si infirmis n̄ dixit ut ad me
 dieos curandi uenirent. hoc
 quasi certū ēe uoluit. qd̄ eḡ
 libent̄ salutē quererent. & se
 curandos offerrent. si medicoꝝ
 inuenirent. Prop̄tea solos me-
 dieos monuit. infirmū enī
 suū morbus sufficient̄ amo-
 net. neq; opus p̄cepto h̄t qd̄ si
 dolet. Tam̄ ipsi medici p̄ea &
 negligentes in curatione sua
 egrotos inuenierūt. eos ad sa-
 lutē qrendā & ammonitione
 sua excitauerūt. & p̄cepto at-
 traxerunt. Confitemini inq̄
 apl̄i iacob' altutru peccā uīa.
 & orate p̄imicē ut sal. Qd̄ est
 altutru? Alter alter. hō hōi. n̄
 solum hō do. sicut uetus ille con-
 fessor ait. dix otī. adūsū m. in
 m. d. s; hō hōi p̄ dñm. Plus enī
 facit qui seruo humiliat p̄
 qm̄. quā qui
 ipsi dñō hu-
 miliat. p̄pea
 qm̄. altutru p. u.
 Qd̄ ē altutru? Non tm̄ unus
 quisq; unicuiq; s; altutrum.
 hoc est int̄ uos. hōies hōib?
 oues pastorib; subiecti platis.

hui qui peccata habuit. his qui peccata
dimitte potestate habuit. Debitum
quidem erat ut confessione facta
ad illum iuris qui est super nos. ne
autem per indulgentie dispensati-
one cedatur. ut peccata nostra ad in-
vincit nos. estitemini inter nos.
Ille quidem qui solus confessione
aceperit. confessione non faciet. quia
peccata non habent. hic autem qui confessio-
ne peccatorum acceperunt. et confi-
tentibus peccata sua dimittuntur.
necessitate habent ut et ipsi peccata
sua confiteantur. ut penitentibus
et confessentibus peccata sua dimit-
tantur. Propterea si confitemini al-
tru. p. u. et orationem pmiucem. ad quod
ut saluemini. Confitemini. uero
saluemini. Quid est ut saluemini?
Hoc est ut saluemini non confi-
teamini. hoc fortassis tu audi-
re nolueristi. qui latebras queris et
abscendis seclera tua ut non in-
sticieris. Non tamen placeat quod de-
quia huic qui confiteri noluntur
peccata sua. saluari non possunt.
Propterea fortassis conaris ad
alium dictum apostoli intorquere.
ut intelligatur. confessentibus
quidem promissione saluationem
tam non confessentibus non ne-
gasse iustifi-
cationem. du-
di ergo. Augustinus dicit.
Non potest quis iustificari a
peccato. non confessus fuerit autem pec-
catorum. Inter beda in eadē epistola u-
cobi. de quod super testimonium
superius. sine confessione inquit

nequecumque peccata dimitti. sed
in hoc illa discessio esse debet. ut
cotidiana leuita quia peccata alterū
trū coequalib; estitemini. ut orationib;
bus saluemur. Porro gaudiū
lepre imundiciā sacerdoti par-
damus. et ad eius arbitrium iustifi-
cari eurem. Hic dico quoniam fecer-
tant testimonia iustitiae. et
quidam communis in ecclesia peniten-
tia. quā cotidie admunimur facien-
mus. in qua oratione fissa. pmiu-
cem. p. cotidiani. et leuiorib; pec-
catis indulgentiā et remissionē
sequimur. Grauioris autem culpe-
ratū singulare confessione laudo
ti apostoli. et sed in eius dilectioni mu-
nere satisfactionis oblatio. Idul-
gentiā peccati obtinemus. sed dico.
Si saluari non potest homo. non confiteat
peccata sua. quod est quod septem in
uenit. laetemur lauant delictū
quod ore pudor est confiteri. Inve-
nientur enim quidam enim dictum
et rapiunt ea hostes. gauden-
tes. si quia iustitiae capiantur
in eis. sed quia malitia suā detin-
dere noluntur ex eis. Dicunt. Quid
nos estibigitis. id nos arta-
tis. Pudenda sunt facta nostra.
non nos promittere iustitia eloquimur
erubescimus. confiteri quod fecimus.
quod possumus. non facimus. cor est
nō et humiliatum offerimus. de-
lēmus. per eo quod male egimus.
laemus fundimus. carnis na-
ceratione reatū punimus.
Quid uba queritis. non opera bona
sunt. Habemus scripturam

consolantem nos et dicentem.
 laetem lauant delictum quod
 ore pudor est estiti. Non ma-
 lieam creusam. s; uocatio par-
 em. Qd g dice hoī erubesci-
 mus. diemus do q nū pparat.
 t bni g occasionib; qrun
 hoīes creusationē torpori
 suo. et pūte conant septas.
 q pisi s; ipsi. Qd enī. Si sep-
 tura dix. laetem lauant deli-
 ctum qd ore pudor est estiti.
 nūqd id dixit. si erubescis
 estiti peccem tuū. qd t suffici-
 at. si tantū laetemaris et si
 nū estitearis. Nonne multo
 melius est ut seprurā h poti
 dire uoluisse intelligas. qd
 laetem ex intima cordis con-
 teione plare illa et peccata la-
 uare possunt. que sine pu-
 dore et uocatio ore pfecti non
 possunt. Qd q. Si pudenda
 peccata laetem lauant ibi ta-
 cendū est in diuinū auxiliū
 maxime necessariū est. Im-
 mo multomag ibi estitendū
 est. ut humilitas estitios
 laetem adiuuet estitios.
 Similit cū t dr. si hoī eru-
 bescis dice peccem tuū. ut
 dicas do qui nū pperat. nū t
 dr. si erubescis dice hoī. ut
 hoī nū dicas. s; do. s; mansue-
 tudo di t demonstetur. q
 tam mitis et suavis e oib;
 ad se estigientib; ut ab ip-
 so lppū aliqd te formidare
 nū oporteat. Et si talia fui-

rint peccata tua. ut ei te hoī ma-
 nifestare sine erubescientia nū
 posse estingat. in eo enī de quo
 erubescis cū hoī dieis. erubescere
 te nū oportet cū dō dieis. qua
 nū pparat dicenti. s; edonat esti-
 tenti. Vie g hoī ut salubrit
 ad rep' estundari corā eo. ut
 ista estusio glam t pmodū ad
 ducat. et fiducia ppter. ne lppē
 riū timeas cū manifestari
 cepis coram do. Tam ne forte
 t dicit cogitatio tua. si tam
 gue e hoī reuelare peccata. et
 si erubescim' ita corā hoīe.
 qd faciem' an dñm cui' mai-
 statē declinare nū possimus.
 neq; iudicium effugere. He g
 sic de do cogitando tamet ip-
 sū desparet. ostendit t man-
 suetudo di erga penitentes
 estitentes. qd peccata oia et ps-
 nitentib; edonat. et estitenti-
 bus nū lppar. Sie g acceipe
 qd dictū e. die do qui nū lppē
 rat. Quasi dret. Et si erube-
 scis corā hoīe. ne erubescas
 corā do. qm dī mitior e et mā
 suetior et copatiens miseri.
 ut nū lpperet. Sedm he itaq;
 modū nū t dr. ut peccata tua hoī
 nū dicas. s; ut in his et q corā
 hoīe erubescenda s; de di pie-
 tate estidas. Opponis adhuc la-
 crimis illas peti quas legis
 confessionē nū legis. Laetem la-
 uant delictum qd ore pudor e
 estiti. Has g laetem opposis nū
 q; amas copunctionē. s; q; fu-

gis confessionē. Dicis ḡ q̄a la-
crimas per̄ legis satisfactionē
non legis. Audisti q̄ fleuerit. si
quid dixit n̄ audisti. s̄o lacēme
lauant delictū qd̄ ore pudor ē
ēfici. Qd̄ ḡ. Hoc t̄ diei putas.
ut q̄a petrus lacēmat̄ legitur.
tu si lacēmaris n̄ ēfitiarus. s̄o
ne multo meli' ē. ut illud po-
tius hic demonstrari intelli-
gas. q̄ si illic tantū lacēme ua-
luerunt. ū confessionē oris non
habuerunt. q̄ntomaḡ si ū fu-
erint n̄ ualent. ū cū cordis ēt-
eione et̄ oris ēfessionē hñt. H̄
enī t̄ demonstrat̄ cū subdit̄.
Pr̄ius flendū p̄ea ēfitendum.
s̄o siquidē ad uitatē ēfessionis
spectat. ut p̄us cōpungarus.
postea ēfitiarus. Nam sunt q̄
dam sic ipudicētes ad facien-
dū. sie inuerecēdi ad dicendū.
qui qm̄ turpitudinē suā in-
faciendo n̄ uident̄. ūcēdā
in dicēdo n̄ hñt. Quib; utiq;
p̄ cōpham dī. frons mulieris
meretēs facta ē t̄. neseuisti
erubescē. Ibi n̄ nūquā sine
aliquo cōpunctiōis motu. si-
ne aliquo timoris ut̄ amoris
dei attactu. p̄ sola ēfuerudi-
ne explenda ad diēda peccā-
tua se ingerunt. estimātes
se p̄ solam liboz. plationem
a debito peccoz. suoꝝ absol-
ui. Q'b̄ recte dī. p̄us flendū
pea ēfitendū. In ēfessione
nāq̄ peccoz hōiem. ūcēda-
ri oportet. ut humiliꝝ q̄

fecit agnoscat. ~ tñ n̄ sic ue-
cundari ut taceat. Hoc bñ no-
uit peccat̄ illa mulier. que
venit ut peccā sua se abscon-
dere nolle ostindet. ~ tñ n̄ ante-
s; retro sterit. ut uēcēdā t̄p̄i-
dimis sue se attende demonst-
ret. Propt̄ h̄ recte dī. p̄us flen-
dū. p̄ea ēfitendū. Be peniten-
Penitentia alia est extio. tia-
alia int̄ior. Penitentia gr̄is
est in afflictione carnis. peni-
tentia int̄ior ē in ēfitione
cordis. p̄ penitentū extio ca-
stigatur culpa p̄ui opis. p̄ pe-
nitentia int̄iore emidat cū
pa p̄ue uoluntatis. Sedm ali-
turē delicti m̄sura corre-
onis pensanda ē. dīgit̄ inq̄
fructus penitentie. Aliud ī
enī fructus penitentie. Aliud p̄
nitentia ipsa. Diē aliud ē ar-
bor. ~ aliud fructus ei. sic ali-
ud est penitentia. ~ aliud
fructus ei. Penitentia enim
dolor est p̄titi. q̄n doles te se-
cille qd̄ malū est. Quando
impbas. ~ dampnas mali-
tia. penitentia habet. Si
displacet t̄ qd̄ fecisti peniten-
tiam agis. Si p̄sec̄ris. et̄ pu-
nisi qd̄ fecisti. fructus pe-
nitentie agis. Penitentia ē
facti imp̄peratio. fructus pe-
nitentie est delicti correctio.
S; q̄ sedm m̄sura delicti
correctiōis m̄sura ē pensan-
da. iō fructus penitentie
dignos face oportet. Si in

99

correctione minor est afflic-
tio quā in culpa delectatio
fuit n̄ ē dignus fructū peni-
tentie. S; dieis m̄. Qm̄ seire
possū qm̄ adigna sit peniten-
tia mea? Quia seire hoc n̄ po-
tes. iō necesse habes semp̄ peni-
tēre. Satistacē potes. nimis fa-
cere n̄ potes. Oelius ē ut plus
facias. quā minus. Ideo solli-
citus esto. satage: da opam.
Istudū impende. ut culpa sit
enī fine. deuotio sine fine. La-
men ut aliqñ peccat̄r̄ ēscien-
tia ēsoletur. positus ē mod̄
mensura penitentie exi-
oris. ut illa expleta ut pse-
cta fiducia h̄c meipas et
sc̄a quadam p̄suptrione in
spe m̄ie diuine de indulgu-
ria et remissione peccor̄ con-
fide. et tanto uerius quanto
utiq; sincerus inueniam
penitentiā suscipit; exple-
neris. De his qui ī hac
lita penitentiā n̄ cōplent.
Sed fortassis ī tacita cogi-
tatione respondeas. Qd̄ in
inquis certus ēē possum de-
uenia p̄ penitentiā et sa-
tisfactionem ab hoīe injun-
ctam. et si illam studiose cō-
pleteo. cū ipse h̄o cui peccā-
mea ēfitior sepe aut igno-
rāntia nesciat. aut negligē-
tia n̄ cōsider. quale ī
sedm modū et m̄isurā deli-
cti debeat satisfactionē
inuinge. Ad hoc breuit̄

tibi respondes. q̄ si homo nescit.
d̄ sc̄is tu tm̄ fac qd̄ t̄ p̄cipit.
obedientī esto in eo qd̄ t̄ ubet.
Vide et d̄ deuotionē tuā. et
si h̄o n̄ ēdigne moderet̄ affli-
ctionē tuam. Ferire non po-
tes si deuotus fueris inuent̄.
S; decipior̄ inq̄l putans me
satissimile cū n̄ satissimerim.
Ille m̄ injunxit ut tm̄ faciem.
et n̄ amplius m̄ p̄cep̄. Ecce to-
rum p̄fec̄. q̄ n̄ satissimi. Vado
q̄li secur̄ ad dñm. putans me
satissimile illi. cū adhuc te-
neor obligatus. q̄a satis non
ficeri. Quare ḡ factū ē. ut
talem sacerdotē n̄ habeā. qui
m̄ dicat hoc qd̄ oportet. Au-
di quare. Prop̄t̄ peccā tua
factū est hoc. qb; meruisti
ut malū haberet̄. quib; si di-
stete iudicareris. et h̄ meru-
eras ut nullū h̄res. Quis in-
quit sōp̄ia facit hypōctam
regnare p̄ peccā pl̄i? Et ego
aut adheresce faciā liguan-
tia palato tuo. nec eris q̄li
nur obiurgans. q̄ dom̄ gra-
spans est. Nam ut sc̄as quia
malicia tua h̄i fec̄. vide ubi
erat deuotio tua. Si enī pse-
cta deuotionē habuisses.
et nullo āmonente cessare
tam̄ n̄ potuisses. H̄e aut̄ pig-
lia tua et negligentia occa-
sionē corporis quesivit. non
correctionē. Et uidit hoc
d̄s. et dedit ē sedm eoz tuū.
ut n̄ inuenires qd̄ n̄ quere

Sunt qui dicant relipsi
despes. et si erit agat ut ho qui
exterius curandis multisibus
peccor medicamentum apponit.
aliquid minus sufficiens tri-
buat. Sepe quod minus foris
agitatur. efficacius int' opit.
In paruo ope magna deuotio
esse potest. Homo uidet in fa-
cie d's aū intuet cor. Et ut
mihi dicā. magnū est si i hac
uita incipe possis. et si n pfi-
cias. Nam et p morte ignis
quidā purgatoriū dr. ubi
purgantur. et mundant. qui
hic corrigi ceperunt. et n p-
fecerunt. Qui aū in hac
uita nec incipe voluerūt.
ibi cōsumare non possunt.
Quib; aū hic correctionē
suam datur incipe. et si pfi-
cere n dat. illic correctionis
pfectio reseruat. Tam tuū
ōno est. ut hic et incipe et
pfiē cōtendas. ut illic nich-
tibi faciendū uel patiendū
supsit. Vurū est toruī illi
uel ad modicū sentire. p pte-
cūrūs ūno ē ut hic incipi-
as et pfiias quod face debes.
Qd si hic pfiē n potueris. si
tam inchoauis noli despare.
saluus eris. sic tu q̄si p ignē
ardebit quidē donec ēsūp
tu fuerit quod cōmabilo por-
ras. Tu aū salu' eris quom
am fundamētū in te pman-
sis caritatis dei. Ne eo si
nāri possit penitentia.

Sin p̄stua peccā locū uenit
Amplus n̄ ee. p̄te qd quod
septuarū testimonia hisq
post acceptā penitentiā ad
pona peccā radeunt. aditum
salutis negare uident. Et si
quidem eīmī quedā dicta
in quib; n̄ hoc qdē dictū
est. s; n̄ bñ intelligentib; du-
tū ee uidet. Apk; paulus in
illa ep̄la quā ad hebreos s̄p-
fit. sic ait. Impossibile ē in
quit eos q̄ semel sunt illi
minati. gustauerūt et do-
mū celeste. et particeps s̄p-
facti spē sei. gustauerūt m̄
chilomin' bonū dñi ubū.
uitutes q; sc̄i uenti. et pro-
lapsi sunt. renouari rur-
sus ad penitentiā. rursū
crueligentes sibimet ipsi
filii dei. et ostentui h̄ntes.
Et rursū voluntarie eni-
peccantib; p̄ acceptā note-
am uitatus iā n̄ relinquunt
p̄ peccis hostia. Et itū septū
alibi uiuent. q̄ loe' n̄ ē sedē
penitentie. S; siue hec siue
alia talia septa ut dicta
catholicorū uirū sup h̄ in-
ueniant. nulla rōne esti-
mandū est. eos qui recte n̄
puerū h̄ atruere uoluissē
qd in q̄licūq; peccā. plapsi.
uel penitere n̄ possent n̄ p-
diuīgā m̄iam respicētū.
aut uenitā cōfū n̄ ualerit.
si p̄ uera penitentiā cōpū-

gerantur. Hoc enim fides carbo
 lica omnes recipit: qd qui dix.
 non dico tu septies; usq; sep
 tuages septies. se nec sedam
 nec terciun. nec quotlibet per
 toris penitentia uerun dum
 tayat refutari significauit.
 Quod quod dictun e*st* impossibile esse.
 eos qui pro illuminatione gressu
 & gustu domini celestis: n par-
 ticipatione sei spe; plapis sed
 renouari rursus ad peniten-
 tia n*on* sic intelligendun est.
 quod pro se cadere potuerunt. s; pro se
 surgere n*on* possunt. atq; so illis
 impossibile ee. do n*on* ee sicut sep-
 tū est. Spe uadens & n rediens.
 Et de una proditionis dictun e.
 quod omnis qui ingrediunt pro eam
 amplius n*on* reuertunt. quod ho pro
 se quidē ad malū ne potest.
 redire aut n*on* pot pro se nisi pro
 grām adiuver. vel sic g*ra*nt
 ligendun est quod septem e*st* possi-
 ble ee. plapis ad penitentia
 renouari. ut. iphiū illud quod
 dictun est. uigo cecidit. n*on* adieci-
 et ut resurgat uigo uiril. in
 quo similitu quidam a recta
 intelligentia errauerit. his
 ubi ex prospū eueniunt quod di-
 cat. Nam quod ses ieronimus
 sup hunc locun quod am iba
 ab igna exposuit. quod am quod
 libenti er septem matia er-
 roris quā edificationis assu-
 munt. lapsos reparu*n* pos-
 se conantur atruere. Aut
 enī quod cū dicit oia possit de
 corrupta lignē facere n*on* possit.
 Ipse uideret quid dice uoluerit.
 ego a puritate animae fidei non
 discedo. Veritas una est. Apostolm
 dicit audio. Si aliud angli
 euangeliū auit. anathema sit.
 Ego tu sic sentio. quod aliquid dicere
 uoluerit. Si ego nesciun quod dice-
 uoluerit. sic tu piun e*st* sentire
 michi. quod uerun dixit. et si
 forte coparent*ur* uel evident*ur*
 dicit ille potiusset quod dix. Ego
 dictun catholici uiri ad catho-
 licā uitatē manūptari condic-
 tam si de corruptione carnis
 intelligit. si stultun est. sic sen-
 ture. quod ho carnē suā uicire
 possit. si simile si possit. Si de
 corruptione eritis si intelli-
 gitur. si similitu stultun est
 dict. quod ho peccare possit. deus
 iustificare n*on* possit. & tantum
 iustificare. quod ille peccare.
 Si autē idēo illud n*on* posse dicit.
 quod factun est. & quod factun e*st* non
 factun ee n*on* pot. quod quod uerun e*st*
 falsun ee n*on* pot. & idēo n*on* pot.
 quod contin uitatē n*on* pot. quod si et
 uitatē possit. contin se ipsun pos-
 set. qui uitatur est. quod pondus
 sit. hoc dictun magis. quā si
 dicit de alio quod liber quod factun
 est. et n*on* ee factun n*on* pot. quod
 quod factun est. emdari pot ut
 factun ee n*on* noceat quod factun
 est. certun e*st*. quod qui cadit re-
 surge pot. & n*on* solun resurge-
 si. & melior resurge quā fuit
 e*st* cecidit. Multi ceciderit.

et meliores surregerunt. quā
fuerit ānqā cecidēt melio
res et quā fūti essent si n̄ ce
cidissent. q̄a ad hoc ipsū eadē
pmissi s̄t. ut ex ipso casu suo
et rūma erudirent. et melio
res efficerent. Nemo tñ melior
p̄ casū surrex̄ quā fuisset si
non cecidisset. et hec que modo
resurgentē bona opatus est.
ōia stando opatus fuisset. In
hoc sedm̄ aliquād diei pot̄. q̄
cūs qui eredit. id q̄d eadē p̄
dit. amplius totū recuperare
non pot̄. q̄a q̄d p̄ea ad cor
rectionē ut ad recuperationē
adiecerit. facē ōno n̄ pot̄.
qui melior fuisset si h̄ ōia
bret. et tñ si cecidisset. Prop
terea nemo in spe correctio
nis peccare debet. q̄a qd se
mel amittit. a
plius ipsū n̄ recuperat. q̄d q̄
quid adiectū p̄ea fuerit. p̄
reparationē pditi. n̄ est ipsū
s̄. aliud. p̄ ipso. et plus utiq;
esset si utrūq; simul esset.
Quod idēo fieri n̄ pot̄. quia
sicut t̄p̄a t̄nsaeta ampli
non redeunt. ita que semel
ppetra fuerunt. aplius n̄
facta ē n̄ possunt. Si ḡ ligō
es. custodi diligēt q̄d habes.
Holi in spe peccare. noli ca
dere. quasi melior surrecta
sis. Quicq; p̄ea fecisti facē tñ
n̄ potes quin melior es fili
facēt. et ungo es. Sic itaq;
fortasse sedm̄ h̄ modū ēne

menter intelligi. q̄d ungo
ist̄ cecidit. si adierit ut
resurgent īgo ist̄. Et daū
mille erant centū erant tu
centū erant. ym̄ in domo issi
si h̄ modū lapsos ad pen
tentia renouari n̄ posse di
cimus. nihil fortassis mē
mentis neq; penitentib; u
am indulgentie claudim.
Si pieculū eadē dēmonib;
Si enī magnū est aliquid sur
geat maḡ utiq; ē nūquā eē
dolle. Si bonū ē sanarū eē
meli? ē nūquā corrūptū
fuisse. Est idhuc ali sensus
quē in p̄dicta sententia eē
intate intellige possimus
utruū equali clementia ve
scio. Impossibile est inquir
eos q̄d semel illuminari sunt.
et gustauerit donū di. et qd
que adiecerit. plapsos ruris
ad penitentia renouari. et
q̄d causam subiunqr. q̄d
etmodi ad penitentia reno
uari n̄ possint. ruris in
quit etueſigentes. et ten
tū habentes filiū di. In li
ḡ denū repni n̄ possunt.
quia alia cruce et alia ma
tem filiū di bret n̄ possunt.
n̄ qd penitentib; uia deu
getur. s̄. q̄d p̄ peccantibus
xp̄e n̄ morierur. itū. Sunt
di ḡ salutē tuā. semel pro
illa xp̄e mortu' est. Si illā
alii q̄d te morias. ut ei

dem. xp̄i morte alia. hic t̄ x̄p̄.
 Serua salutē tuā. ego p̄ illa
 semel mortuus sū. Si illā ami-
 seris. ego itū mori n̄ possim.
 t̄n eadē morte reddē amissam
 itū possū. S; nolo m̄ inuitā
 facias. q̄ si salutē tuā morte
 mea adq̄sīta. voluntarie pee-
 cando itū amiseris. q̄ntū in-
 te est. itū erueris. itū me
 mori cōpelli. Ego carnē mēa
 hostiā obtuli. ut de peccato
 penitentes uenīā cōsequerent.
 n̄ ut voluntarie peccantes.
 & in peccō pl̄stenteſ iustifica-
 rent. Qui ḡ de peccō penitet.
 h̄nt in ea hostiā expiationis.
 Qui aū in peccō suis uolun-
 tariē p̄manent. si h̄nt ex ea
 causam saluationis. hostia si
 quidem ista data fuit illis.
 ut p̄ ea erpiarent de peccō
 penitentes. s; iā n̄ n̄ relin-
 quif ipsa hostia eis. ut p̄
 ea in peccō uoluntarie pl̄-
 stenteſ iustificent. H̄ ḡ pu-
 tent uoluntarie peccantes
 illā hostiā ad se pertine. q̄ uo-
 luntarie peccantib; n̄ n̄ re-
 linquunt hostia. p̄ peccō. q̄ n̄
 possunt sibi eā usurpare. q̄
 ita oblata ē ut his. p̄sit qui
 de peccō penitet. n̄ q̄ per-
 manent in peccō. Sic una
 in luce uenit. Qd aū dictū
 est. q̄ n̄ ē loc̄ sede peniten-
 tie. ita q̄de intellige uoluit.
 q̄ tota hec uita loc̄ ē peni-

tentie hōi peccatorū. Qui hie
 penitentia face uolunt. locū
 h̄nt. q̄a hie loc̄ dat̄ est peni-
 tendi hōib;. Qui aū hie peni-
 tentia age nolunt. in alia
 uita q̄si uoluerint face pe-
 nitentia n̄ poterunt. ita ut
 fructū h̄t penitentia eoz.
 q̄a locū n̄ h̄t. Prima ḡ pe-
 nitentia in hac uita locum
 habet. sed a penitentia post
 hanc uita locū n̄ h̄t. nec tri-
 etū h̄t et si dolorē h̄t. Alii
 hoc dictū intellige de publi-
 ca penitentia. quā dicunt
 itari n̄ posse. p̄ rigorē reaſti-
 gationē. ne hōies faēm̄ta da-
 rempnant. S; unq̄usq; put-
 potuerit sedm̄ uitarē sentiat.
 ego illū q̄ dixit t̄ locū n̄ esse
 sede penitentie. q̄ una deber-
 ē penitentia hōi quādū in
 iust. ut semp̄ de p̄tis dolet.
 & se a futū custodiat. & nūqm̄
 ad peccā redeat que semel di-
 misit. & qui h̄i faē. qd̄ face deber-
 faē. & alit̄ fac̄. & qui ad peccā
 p̄terita reuict̄. ut eū peccauit
 quādū mult. itū ad peniten-
 tia redat. q̄li p̄ p̄mā sedam
 fac̄ penitentia. fac̄ qd̄ face nō
 debet. nec t̄n in eo qd̄ penite-
 male fac̄. s; in eo qd̄ n̄ p̄sentat
 in penitentia. male fac̄. q̄ sic
 dixit locū n̄ ē sede penitentie.
 ego illū facilitore inuenisse
 exitū puto. & sine serupulo
 glōtōis molestia declinasse;
 & tota hec uita loc̄ ē peni-
 de his q̄ in extremis penitent.

Querunt quidam. qd de his
sentiendū sit q in peccatis
suis usq; ad finē uite pleue-
rant. et in extremis morte im-
minentे territi cōpungunt.
et penitent. et ex toto corde
misericordiam et indulgentiā que-
runt. et si satisfactionē ar-
ticulo rēpis puenti p̄solue n̄
possunt. breuit̄ qd n̄ uidet̄
absoluo. Ego puto hōiem quā
dū in hac uita uinit. sicut
malū face pot̄ ita et emulare
posse si fecit. et nūqm̄ q̄cūq;
rēpe et in ext̄mis. et in arti-
culo necessitat̄. penitentia
hōis infructuosam ēē. si uia
fuit. Ego se p̄tinā audio di-
centē. quia in q̄cūq; hora
peccator ingemuerit. salū
erit. Non t̄ dixit biduo aut
t̄duo biennio an mortē si in-
gemuerit. s; in q̄cūq; hora
ingemuerit. salū erit. Igo
tu noli pone rēpus mīe dei-
ne forte iudicū tuū t̄ ipsi
adūset. Holi pone legē q t̄ n̄
expedit. peccor es. ama m̄m.
q; si n̄ amas. n̄ mereris. Hec t̄n
sub hac spe secure t̄ peccandū
est. p̄t̄ea qd in fine si cūsus
fueris. salū t̄ p̄mittit. Nam
quāuis et t̄ te uenia t̄ si ue pe-
nitueris p̄mittit. n̄ t̄n tibi
qd ue t̄ penitē debeas. p̄mit-
titur. Valde difficile est. ut
te uera sit penitentia. qn̄
t̄ sera uenit. qn̄ cruciatus
membra ligat. et dober semū

op̄mit. uir aliud hō cogiti-
re pot̄. ergo si uis securus ēē.
age penitentia dū san̄ ei. dū
mens sibi uacare pot̄. exerce
illam in ope suo. Valde suspe-
cta debet ēē penitentia. que
coacta ēē uidet̄. et facile est
ut hō se nolle putet. qd posse
n̄ dat̄. Possibilitas optimē uo-
luntatē pbat. Si n̄ facis dum
pot̄. manifeste ostendis quā
non uis. Quāuis an̄ in t̄p̄
sanitatis securior sit peniten-
tia. t̄n melior est sera. quam
nulla. dū finē time. ne pem-
tere differas in fine. confide
ut ut t̄e resipiscas. Qd si forte
t̄ suppete n̄ uides rēpus boni
opus. egdere t̄n in spe firma-
cū arra bone deuotioñ. Ohui
t̄ sera fuit penitentia lat-
nis. s; indulgentia sera n̄ fu-
rit. Qd t̄ dū pete distuler-
uide quā cito accepit. Cor-
contū et humiliatiū dī noī
nūquā despiciet. q; mortem
n̄ uult peccoris. s; ut cūtā
et uix. Qd sola uoluntas fut-
fic. si facultas opandi non
Si q̄ bonā uoluntatē dat̄.
habes noli despice. Angli
de celo clamant. Pax hōis
bonae uoluntatis. Non dene-
runt. pax hōib; dū uilib;
aut nobilib; aut potentib;
sive multa face ualentib;
Si hō dixissent. timendū t̄
esset. q; hō oīa et iniurias abē-
possunt. et id est n̄ amariib;

similiter voluntas nulli ab
 esse potest nisi uolenti. Tale ali-
 quid est uoluntas. quod nec da-
 ri nec auferri potest in uito.
 Propterea uoluntas hominis est po-
 testas dei. non uoluntas hominis
 est. quod uelle in potestate hominis
 est. non potest uoluntate tollere
 homini uiolentia. aliquis extinsecus
 incurreret. Hocq; infirmitas
 neq; aduersitas ulla. neq; pau-
 peria uoluntate homini tolle potest.
 non ipse homo uoluntate. Opus ei au-
 ferri potest. et quod ipse non uult.
 uoluntas non potest. Propterea non est
 in ipso quod possit. si. quod ue-
 lut in ipso est. et quia quis ex ip-
 so non sit uoluntas quod uult.
 quod et ipsius uelle bonum ex
 deo est. Ideo tamen in ipso homi-
 nis est quod uelit. quod extinsecus
 uelle hominis non potest impedi. ad
 hoc ut nichil foris queritur.
 totum in ipso est. quod ad hanc faci-
 endam opus est. non quod aliquid
 extra se. ut uelle habet in se.
 Ideo in ipso est uelle. posse in
 ipso non est. non aliud foris appo-
 natum ad explicandam uolun-
 tatem. quod quod ad eum debeat ut
 abesse. in potestate hominis non est.
 Ideo quod bonum non uult. non
 culpatur. non ipse. quod autem non
 potest si uult quidem. propter uo-
 luntatem. impossibilitas non
 imputatur. si autem non uult. propter
 impossibilitatem uoluntas
 non eximatur. Totum ergo me-
 ritum in uoluntate est.

Quantum uis. tantum mereris.
 Sed dies. Si solum uelle meritum
 est. et si minus hominis in sola estat
 uoluntate. quod ergo opus est factum.
 habeo uoluntatem. et sufficiens in.
 ceterum
 Quid necessarium est opari. si opus
 nichil facit. Sed uoluntatem si
 ne ope bene non potest. quod opari
 potest. Non est uoluntas. si non
 opari quod potest. Si autem non potest
 opari. sufficit ipsa sibi. et hoc
 meritum propter se. in quo sola pla-
 cuit quod bona est. Sed dies istum.
 Si totum minus in uoluntate
 est. nichil amplius ex ope est. et
 quod ipsius opus regreditur cum
 uoluntate est. Quare ergo
 opus regreditur. si per ope merito
 hominis nichil adicitur. ut auferatur.
 audi quare. sed per uoluntatem
 et opus regreditur. ut ipso ope uo-
 luntas augmetetur. Tale est enim ho-
 minis. ut ope suo amplius in
 ardescat. siue ad bonitatem
 amandam si rectum est. siue ad
 maliciam si prauum. Ita utique
 affectus ope mutetur. ut
 crescat. et amplior sit. et uix
 fieri potest. ut uoluntas ope
 suo non augmetetur. Quoniam ergo uo-
 luntas crescit. tantum me-
 ritum crescit. et tamen ipsum
 opus uoluntati autem potest
 in bonum. aut in malum nocet.
 Minus ipsam uoluntatem ad
 affectum bonitatis siue mali-
 citate accendendo exerceat. et
 si forte erit. tantum est ne
 luntate in eo quod non opari.

quanta est in illo qui opus erer-
et: uoluntas eadē ē. mītū
dissimile ē ē nō pot. s; dices itū.
Si totū mītū in uoluntate ē?
ḡ op̄ bonū nō remunāt. s; sola
uoluntas. Vide qm̄ h̄ intellige
uelis. Nam scdm̄ aliqd̄ & h̄ uia
et̄ dī: q̄ hōis uoluntas siue
ad bonū siue ad malū. sola re
munāt. Et rursū cūuenient
dī: q̄ op̄ & uoluntas. & ipse &
hō uolens & opans: p uolunta
te & ope remunāt. Ut uo
luntas remunari. q̄ i ipsa
meritū ēstat. dī: & opus re
munari. q̄a in ipso ēstat
causa siue occasio merendi.
Voluntas remunāt. p ope. q̄a
in illo ut placet mītū. Opus
remunāt. p uoluntate: q̄ ex
illa iu placet accepit. Voluntas
placet. q̄ ipsa bona ē. & i ipsa
iusticia ē ḡ placet. Opus pla
cet. q̄ ex bona uoluntate est.
& signū iusticie & bonitatis.
que in ipsa uoluntate ē. et
placet. Voluntas placet. p eo
qđ in ipsa est. opus placet. p
eo ex quo ipsū est. Si ē ḡ sola
iusticia est. p qua & uoluntas
placet. & opus uoluntatis. sic
non due: s; una ret̄butio ē.
qua & uoluntas remunāt.
& op̄ uoluntatis. Una ḡ ret̄
butio est. qua & hō remunā
ri dī: q̄ illi dat. & uoluntas
remunari dī: quia. p illa da
tur. & op̄ remunari dī: in
quo uoluntas ipsa placere
meretur. Et tñā qn̄ nō opatur
uoluntas placet in h̄ qđ uo
luit opari. & de ipso ope pla
cet. & qn̄ illud facē nō potest.
Semp̄ ḡ placet uoluntas pro
ope. & hō mītū placet mītū
uoluntate. Nam qn̄ hō pro
uoluntate placet. iō placet
quia ipsa uoluntas placet.
Quando aut̄ uoluntas p̄ opus
placet. nō sic placet. q̄li op̄ p̄
se placet. & uoluntas p̄ opus
cū potius uoluntas p̄ se pla
ceat. & opus p̄ uoluntatē: s;
dī p̄ opus placē uoluntas. q̄
ipsa uoluntas opus est. & de opus
est que placet. Nelle enī sem
p̄ aliquid nelle est. & placet
hō q̄a uult aliquid p̄ uolun
tate iustā que de aliquo est.
& iō iusta est. q̄ eit de quo ēē
debet. & talis eit q̄is ēē debet.
Sie ḡ in uoluntate totū me
ritū est. et si respectu opus sit.
Qđ opus siue sic siue nō sit. mītū
in uoluntate minus eit. nō se
te in h̄ qđ uoluntas ipsa mane
fieret. si ipsū opus fieret. Si ḡ
magnum mītū uis h̄re magna
habe uoluntatē. Oagna fidu
cia. tantū mereri q̄ntū uif
possunt ēē uoluntate pures.
qui facultate spares st̄. Olul
tū dedit zacheus. p̄ duos
erat. & multū habebat. in
duo illa que duo minuta
misit. parū hūit. & parū de
dit. imo tñ dedit quam
zacheus. Omnes facultates

ferebat. si parem uoluntatem
 habebat. Si attendas quod de-
 derint. diuisa inuenies. si at-
 tendas unum dederint. paria
 inuenies. Non autem pensat de-
 quoniam detur. sed quanto det.
 Si ergo plus datur. et non min-
 us. differens inquit. non est. si equalis uo-
 luntas habeat. ergo aliquid
 datur. et non nichil dat. differens
 inquit. non potest. si equalis utique
 uoluntas habetur. sed diversi tibi
 ut non despesis. si facultas est de-
 est. assit bona uoluntas. qui
 tu uis. tantum merui. fac ergo
 uoluntatem magnam. si uis hinc
 inquit magnam. Bene habet seruit
 peccator illa. que quod multum
 habuit quod dimitteret. non at-
 dulit subiectam magnam. si di-
 lectionem magnam. Quidam
 contumeliam. Si multa pe-
 cunia magis quam caritate
 multa iniurias multa re-
 dimeret. feliciores diuines
 erent quam pauperes. et securi
 peccare possent quoniam uellent.
 et quoniam diu uellent. In ipsis
 enim si est redēptio pecōnorū
 suorum. quoniam uellent darent
 pecuniam. et habent iusticiam.
 Nec autem bene facit quod in eo po-
 sunt redēptionē uiram. non
 nullus in ipso uellet egere
 potest. Amare possunt ealii
 et diuines et pauperes. et si pecu-
 nia equaliter dare non possunt.
 diligere multum. si uis ut
 multum est dimittat. Uimur

tuntur inquit ei peccata multa
 quia dilegit me. Cui plus dimitt-
 titur plus diligit. Aliquid est rati-
 onis hic esse uidetur. Si enim non
 ei dimittuntur peccata multa
 quod multum diligit. uidetur dile-
 ctio porro esse quam remissio. Et
 rursus. si ille plus diligit. cui
 plus dimittitur. uidetur por-
 ro remissio quam dilectio. Sic
 enim dictum est. Ihu debitores
 erant cuiusdam senatores. unus
 multum debebat. Alii parum.
 Unus plus. alii minus. Cum non ha-
 berent unum redderent donauit
 utrissq. Quis ergo cum plus diligit?
 Et respicitimo si cui plus do-
 nat. Hoc porro est remissio. et
 posterior dilectio. Sed enim diligit.
 quod multum dimittitur. Postea sub-
 iungit ostendens quare. propositi
 one ista fecit. Vides inquit
 hanc. m. Intui in domum tu-
 am. a. p. m. non dedisti. Hec autem
 per inquit laetam. p. m.
 et exiit capillus. Et per ea. Propterea
 inquit dico et dimittuntur ei
 peccata multa. quia diligit multum.
 Cui minus dimittitur. minus di-
 ligit. et cui plus dimittitur.
 plus diligit. Non uidentur ista
 coherere. quia dicit enim plus dilige-
 cui plus dimittitur. et huic id
 eo multum dimissum. quod mul-
 tum diligit. In hunc non uidetur
 sequens esse similitudo. si sic
 forte dicat. quod in hunc appetat
 quod multum ei dimittitur. quia
 diligit multum. quod ille cui

plus dimittit. plus diligit.
Dimittunt inquit ei peccatum.
quod dicitur in. Dimittunt ait ille
peccatum. Et unum hunc probavit. aut
quoniam aliud ostendit. quod dimis-
sa sunt ei peccatum. In hunc inquit
qua dilerit multum. Quid agna di-
lectio. magnae remissionis indi-
catur. Cui enim plus dimitti-
tur. plus diligit. Debitor enim
est ille cui plus dimittitur.
ut plus diligat. et si plus dilig-
git. facit quod debet. et ostendit se
multum accepisse in eo quod
multum reddit. Sic ergo mulier
ista multum officiosa multum
sedula. multum deuota. mul-
tum diligit. qua multum se acce-
pisse agnoscit. Dimittunt ei
peccatum. quod dicitur in
tellege uelit. quod dictum est. di-
misa sunt ei. per misericordiam
meam invenientis erit. sed
uidebit fortassis alieni hoc
magis ad uitatem pertinere. ut il-
lam hic dilectionem intelliga-
mus. qua mulier peccatrix
desidio sanitatis accensa dil-
gere cepit salvatorem. a quo se
ereditur hanc salutem. Et quia
agnovit multum esse quod sibi
ab eo dimittendum esse sperauit.
eo multum dilerit. Hoc dum
audierat dimittunt per te.
ad hunc quod impetrare uoluit
postulauit. et tunc quasi iam acce-
pisset. datorum suorum amauit.
a quo se quod petuit acceptu-
ram non dubitauit. sed inquit

fides tua te salvam fecit. Quia
enim credidisti. dileristi. et
dilexisti. multi. Ex quo fidei
cepit salus eis. si tu nesciebas
quod ego te per fidem et dilectionem
nem ad me trahere. ut edent
et diligentem peccata multa edo-
tu aucto forte hunc non cogitabas. sed
ut scias et soleris. non dico tamen
dimittunt per te. per misericordiam. Cui plus
dimittit. plus diligit. illi di-
ligunt postquam accepunt. tu
et plus quam accepies dileris.
quod te accepturam edidisti. non
fides tua te salvam fecit. uade
in pacem. Vide ne quantum potest
deuotio magna. quantum fau-
caritas. quantum facta bona uol-
untas. Hoc ergo timue. Si bona
uoluntas pigra non fuit.
indulgentia tarda non erit.
Quedam de uoluntate pensat.
Duo sunt. hoc opus iudicatur.
uoluntas. et opus uolun-
tatis. Deus uoluntatem pen-
sat. hoc opus iudicatur. sed sunt
item opera alia occulta. quae
non se uoluntur. alia dubia. quae
non discentur. alia manifesta.
et uel ita mala ut non ualeant
alibi secundi. siue ita bona
ut de his non possit dubitari.
occulta et dubia diuinorum
dicio reseruantur. Que autem
manifesta sunt. si bona sunt
per approbationem iudicantur.
si per retributionem non iudicantur.
que summi et incessanter in po-
sterum reseruantur. Quidam

uolunt deus hic iudicari et
puniri. ne si in postū illoꝝ in
dieuꝝ seruaret̄ n̄ ad correcciō
onem h̄; ad damnationem
om̄e iudicium exēctetur. Propterea
positi s̄t hoīes iudices uice
dei. ut culpas subiectas gra
mmando castigent. ut in
fine cū uenit iudex correcc
tos saluare possit. q̄s corri
gēdos humano iudicio
subiecti. Data s̄t ḡ iudicia
et cont̄ culpas diuisas eripi
vidali correctionū et satis
factionū modus ac mensu
la rōnali diffinitione p̄si
gitur. Et ē septuā liber pe
nitentialis. in quo q̄s sp̄i
talis medicina antidota
apponunt̄. n̄ medici alarū
aceipiant qd̄ cont̄ morbos
peccoz sanandis egl̄ m̄til;
apponant; De remissione
peccoz. et si sacerdotes q̄ hoīes
potestatē s̄t peccā dimitte

remittendi peccā. qdām
soli deo ita asseribē conant̄
ut in ea hoīem participē
fieri posse nullom̄ cedat̄.
et ad confirmationē huius
assertionis addueunt mun
dationē illius lepsi. quem
dñs p̄us p̄ semet ipsū sam
tati restituit. ac sic deū
ad sacerdotes misit. n̄ ut
eiꝝ mundatio iūtute illoꝝ
efficitur; s; ut tantum
testimonia eoz ēfirma
retur. Simili m̄ n̄ in p̄

senti ecclia dicunt mystia
sacerdotū nich ampliū uturis
h̄e. n̄ quedā tantūm signa
ē. ut ille uidel' qui p̄us p̄
ētētionē cordis intus a dñō
absolut̄. p̄modū in ēfessi
one oris ab eis absolut̄ esse
ostendatur. Quod aut̄ i sola
cordis conētione et an con
fessionē oris peccā dimit
tantur. p̄phico illo testimo
nio approbare uolunt quo
dī. Quacq; hora ingenu
rit peccoz salū erit. Et ali
bi. Quia adhuc te loquente
dicā. ecce assū. Et psalmista
dixi inquit of ad. me inu
m. d. y tu r. ip̄. p̄ec m̄. Ideo
ram̄ p̄ conētione cordis con
fessio quoq; oris ē necessaria
q̄ si quis et p̄ impetrā uenā
peccoz ēfici eadē peccā sua neg
lexerit. quasi institutionē
diuine ētēptor. quāuis n̄ p̄ s̄ possit.
peccū que iā dimissa se reus
renear̄. tñ. p̄ conēptu reus
erit. vel fortassis q̄ ipsa pee
cata iā ad ētumacē redeūt.
que p̄us p̄ ēpunctionē hu
miliardū dimissa fuerunt.
Hac ḡ rōne. pbant hoīes
nullom̄ potestatē h̄e di
mittendi peccā. hanc soli
dei ē. sic et in euanglio
iudei ētra dñm murīan
res. q̄ dixit palitico. dimis
sa sunt peccā tua. uerunt
solū dñm posse peccā dimit
tere. S; fortassis qui h̄ de

absolutione peccorū dieunt. qm̄
quisquā peccō ligetur. n̄ satis
diligentē attēnāunt. b̄ nob̄;
enim modis peccorū ligatus
est. ligatus est obduratioē
mentis. ligatus ē debito fu-
ture dāpnatiōis. Quādiu
nāq; grā dei cū hōie ē. solu-
tus est hō. & ad bñ opandū
expedit. si; cū p̄ pecōm grā
dei subēbit. statū ipsa sua
obduratione hō int̄securus
obligatur. Ista obduration
sine exēcātio mentis int̄io
res tenebræ sunt. in qb; hō
pro peccō suo in p̄senti obli-
gatus tenet. & nisi ab his
in hac uita solutus fuerit.
p̄modū ligatus māib; & pe-
dib; in tenebris ext̄iores. pi-
citur. S; q̄ nemo sua lītu-
re p̄ ruinā peccī surgeat.
ualeret. n̄ diuina mā gra-
tuito p̄ueniens cū suscita-
ret. id necesse est. ut dī
grām suā quā peccantib;
nob̄s uite subēxerat. qm̄
ad penitentiā unifican-
di sumus. sola mā. nullis
mīris mīris p̄cedentib; red-
dat. q̄tū ipsa grā adueni-
ens eorū n̄m a corpore int̄i-
belitatis. & a peccī morte
exsuscitet. ut scit dū p̄
mū ipsa sola opante ad
penitentiā cōpuncti. a
uinculū corporis absolui-
mur. & ipsa deū coopante hōib;
penitentes a debito dāp-

nations' absoluti mereamur.
Hoc bñ in resuscitatione
lazari significatū est. qm̄
ipse dñs p̄ se p̄s int̄securus
a uinculo mortis absolutus
unificatū aū deforis in
mīstio aploꝝ solui p̄cepit.
Sic nāq; in sc̄i ecclia mun-
mortuōs peccōis p̄ solā grā
suā int̄ius unificans. ad
cōpunctionē accendit. atq;
unificatos p̄ fēssione fo-
ras uenire p̄cepit. ac sic de
inde cōfidentes p̄ ministrū
sacerdotū ab ext̄iori uinen-
to. h̄ ē a debito dāpnatiōis
absoluti. Bene aū debitum
dāpnatiōis ext̄ius uincula
dī. q̄ p̄tinet ad tenebris
ext̄iores. q̄s euadē digīnū
quisq; in hac uita a tene-
bris int̄iorib; solui n̄ nō
S; male inquirunt de sac-
dote dñm faciūt. qui ei po-
qđ deo soli cōpetit t̄būti.
Hon ego sacerdotes deos facio
sermo diuum' qui mentiri
n̄ pot. sacerdotes deos faciūt
dūs inq̄t n̄ det̄hes. & p̄uepi
populi cui n̄ maledicō.
Isti à cont̄ lagis p̄ceptū
dūs det̄hūnt. q̄ potestatē
tē diuinit̄ collatā faciū-
tib; auferre uolunt. Q̄oq;
n̄e ego sacerdotes potestatē
dimittendi peccātū būti. illi
būti. q̄ de hōib; deos faciūt.

Sed tu ipse sicut ex semet ipso
 est. ita et per semet ipsum quando
 uult sine humana cooperacione
 peccata dimittit potest. Huiusque qui
 ex semet ipsis dicitur non sunt illi qui
 nisi eo a quo sunt huiusque sunt.
 In eis et per eos operante. et eis coope-
 rante peccata dimittit non possunt.
 Quoniam ergo solus dominus est bonus. nec
 tam in sequitur bonos non esse et
 eos qui dominum seruunt. et quoniam so-
 lus dominus mirabilia facit. et tu de
 iusto homine dicitur fecerit enim mirabi-
 lia in iusta sua. ita et solus dominus
 peccata dimittit. tamen quoque quoniam
 sacerdotes ab eo et per eum dimis-
 titur. Ipse namque in homine facit.
 quod homo per eum facit. Hoc vero dicitur
 est hominem ibi nichil facere. quia
 per eum dominus facit. immo vero non multo
 melius. et multo uerius facere.
 quod per eum dominus facit. Hinc est quod petrus
 pater dicit dabo claves
 regni celorum. Quoniam ligauissimus
 est. et i. e. et quod sacerdos. et e. s. et i. e.
 Non dixit quoniam solus. sed est
 ut illi auctor solutum ostendit.
 fuit solutum. sed erit solutum.
 Et sententia petri non preeditur. sed
 sequitur sententia celi. He autem
 hoc soli petri concessum esse putatur.
 nichil quod oblitus apostoli ac per hunc oblitum
 apostolorum successoribus. et apostolorum uicem
 fungentibus dicitur. Accipite
 inquit spiritum sanctum. quoniam remisit
 mihi per remissionem eis. et quod
 retinet reteneta sunt. Ubi dicitur.
 si ostenditur fuisse. Hicquis
 hoc dixit. sed dicitur. si fecerit.

erit audiatur ergo et intelligantur.
 quoniam remiseritis peccata. veniam est.
 Quibus hoc dicebatur. prius dictum
 fuerat. accipite spiritum sanctum. ne ut
 quod dabatur credere est irreperibile.
 uel quod accipientes operantur
 exultimetur ex humana uir-
 tute pedere. Hoc ergo mirum est si ho-
 mines peccata dimittit possunt.
 quod ut hoc possint. non ex sua se-
 diuina uirtute accipiunt. et huius
 hominibus datur nichil aliud est.
 quam datus huius per homines factum. Quid autem
 de mundatione leprosi oppo-
 nunt. minime oppositionem eorum
 suffragantur. quod si id peccatum an
 confessione absolutorum credendum est.
 quod leprosus mundatur est an de
 monstracione. eadem ratione pec-
 tem ure non debet peccatum suum
 plange. sed iusticiam demonstrare.
 quia et ille ad sacerdotes missus
 est. non ut sanitatem recipiat. sed
 ut sanitatem demonstraret.
 quod omnia fides christiana abhorret.
 Propterea si miraculum quod datus
 operatus est sacerdotibus non ob-
 reuerteretur officium. ad imperi-
 um ostendit. quod aliud quoque
 quam noui sacerdotem in spiri-
 tu curatratione etenim generatur.
 sed et illud quod dicuntur. quoniam
 hora ingemuerit peccator.
 salutem erit. ego de his principiis
 estimo. qui tota uitam suam
 in peccatis agentes. in fine pe-
 nitent. et tamen peccata deserunt.
 quoniam iam in hac uita temporali

facionis h̄c n̄ possunt. Q̄b; dī: ne tñ ullom̄ de uenia de-
spent. q̄ & t̄t̄ quoq; si uie pe-
nituerint. m̄lūm̄ ēsequi ua-
lent. hoc est quacūq; hora.
uel & in ext̄mis. & in arti-
culo necessitatis. si peccator
ingemuerit. hoc ē ex tota
cordis con̄tione conūsus
fuit. saluus erit. ab eterna
seit dāpnatione. Quasi ali-
is ubi dicet. Quacūq; ho-
ra in p̄senti uita peccator
uie penituerit. in futura
uita n̄ pibit. Qd si q̄s ar-
tendat illud q̄ dictū ē.
saluus erit. n̄ s̄e de salua-
tione que in futo t̄but.
s; de illa potius que in p̄
senti in absolutione pecco-
rum ēdonat. n̄ necesse ē
tūm̄ nos dicere. qd peccator
ab om̄i debito absoluat.
stat̄ ex quo genie cepit.
donec rō tuū ēsceat. fuit re-
mediū qd dī ad obtinendā
ueniā instituit. Hoc ē an-
remediū. ut corde penite-
at. & ore ēfitiat̄ delictū.
qd cū fecit. uā ampli' debi-
tor dāpnatiōis n̄ erit. et si
satissactio restat quā pro
peccato psolut. Qd si forte
peccator uie peniteat. s; int̄
currente articulo neces-
sitatis ad confessionē uenire
non possit. confident̄ pro
nuncio. qd in eo sum̄ sac-
dos coplet qd mortalū n̄

potuit. & apud dīm̄ c̄ fa-
ctū ēstat. qd h̄o quidē uie
uoluit. s; n̄ ualuit ad ip̄s̄
re. qd confessionē n̄ ētēpt̄
ereluisit. s; ip̄diuit neces-
sitas. Pnde si id qd dictū
est. qcūq; hora ingemuit
peccator. saluus erit. de p̄
senti salute accipit. sic in-
telligendū est. ac si diceret.
t̄t̄ peccoris salus incepit. qn̄
uacit̄ p̄ delictis suis ingem-
uit. Que tñ salus t̄t̄ plene
p̄ficit. qn̄ id uā ingemuit
et ore ēfitet. Itē illud qd dī:
qd adhuc te loquente dieā
ecce allum. sic ēuenient̄ pot̄
accipi. qd dī p̄pus adē p̄ grām̄
ut cor ad penitentiā copio-
gat. deīn adē. ut peccator in-
dulgentiā ēfitenti t̄buat.
Postremo id qd de psalmūta
oppomunt. dixi ēfitebor adū-
me. m. m. dño. & tu. n̄ i p̄uo-
sēs gḡ. de culpa cogitationis
tantūm̄ asseruit. in h̄ uib⁹.
sepe misericors dī eo circuſ
peccata cordis absoluat. q̄ hec
erire ad op̄i n̄ p̄mittit. vñ
recte p̄ psalmūta dī. dixi
t. r. i. p. m. Et paulo p̄. qui
facilis sic sup̄ h̄ uenia ostendit.
q̄ dū se adhuc p̄mittat
pete h̄ qd se pete p̄mittet
obtinuit. quatin⁹ q̄ usq;
ad op̄i n̄ ueniat culpa. usq;
ad cruciatū n̄ p̄ueniret.
penitentia. s; cogitata at-

fletio mente terget. quā
 nimurū tantum cogitata
 iniqtas inquasset. Qd siq̄
 hoc de quolibet delicto ue
 let accepe. sciāt tñ alius pec
 catū ēē. aliud ipietate pec
 cati. Impietas nāq; peccati
 ipsa rectissime obduratio
 cordis accipit. que p̄num
 in cōpunctione soluntur.
 ut p̄modū in cōfessione pec
 catū ipsū. i. debitū dāpna
 nonis absoluat. s; siue hoc
 siue alio q̄euq; in p̄dicty
 auctoritates etponantur.
 hos iussime cōfitem. sc̄dotes
 di in ecclia potestate habe
 ligandi atq; soluendi. n̄ p̄
 funerarie. / misitato quo
 dam ḡie loq̄di significi
 tam. s; uacit a deo cōceilā.
 quib; dictū ē. Quoꝝ remi
 seritis. p. r. e. / q. r. r. erit.
 s; forte quis opponet. q̄ sc̄d
 otes multos ligant in ec
 clesia. qui ap̄ dñm n̄ ligant.
 n̄ē q; multos soluunt qui
 ap̄ dñm ligari p̄manent.
 q̄ sepe et innoētes ligant.
 / in reatu p̄manentibus ab
 soluunt. / sic uerū n̄ erit.
 quoꝝ remiseritis. p. r. er
 / q. r. r. er. s; sciendū ē qd
 sepe siē sēptā sic de re aliq
 loquitur. ut qd in euē
 turū sit p̄nunciare uide
 atur. / tam uerū ei ma
 gis exp̄mat. quā euētū.
 / n̄ qd euēire debeat.

s; qd euēire possit ostendat.
 Vbi grā. h̄c quodam loco s̄p
 tina. Qui cōdit / baptizat
 fuit. salu' erit. Et tñ sc̄m
 q̄ multi cōdentes baptismū
 accipiunt. qui p̄ter eulps
 suis exigitib; rep̄bati ad
 salutē etnā n̄ p̄tingt. Item
 in alio loco. Qui manducat
 carnē meā / bibit sanguē m.
 h̄t uita etnā. / in iudicē n̄
 ueniet. s; tñsiet de m. ad. u.
 / tñ paulus dīc. q̄ q̄squis
 corpus dñi indigne mandu
 care. / calicē bibe p̄sumpse
 rit. iudicū libi manducat
 / bibit. Vbiq; ḡ magis uetus
 sacrauitoz exp̄mitur. nec
 qd p̄ ea quilibet partici
 pantes saluandi sint. s; qd
 salua / ri possint signifi
 car. Quasi dicet. Tanta ut
 est baptismū. ut quisq; il
 luia fidelit / deuote accepit.
 p̄ illud ad etnā / salutē
 p̄tinge possit. Itē tanta ut
 est in sup̄ptione corporis. / san
 guis mei. ut p̄ illud q̄euq;
 digne sup̄serit. etnā uita
 oſeq; possit. Simili m̄ h̄ die
 tu estimo. quoꝝ remiseritis
 p̄ rem. er. / q. r. r. er. desi ap
 tuis dicet. Tanta uob̄ poter
 itate in ligandis / soluendis
 peccatis tbus. ut quisq; a uo
 bis ligari meruerit. apud
 me solut̄ ēē n̄ possit. Et
 q̄sqs a uob̄ solui muerit.
 ia ap̄ me ligatus non sit.

Audiant hōies et intelligant
peccores. qd̄ p̄fidū eis a deo
cedit. qd̄ rursū iudicū p̄
parat. fortassis dñm needum
interpellare p̄sumunt. Hūt
hōies sacerdotes uice di fungi
tes cū quib; interī causam
suā sine pietate agere possunt.
Ament int̄cessores. et timeat
iudices. S; fortassis itē qrit
aliq̄. qd̄ op̄ sit dō ad soluen-
da peccātū hōiū hōies coopato-
rei querere. q̄si p̄ se qd̄ uolue-
rie n̄ ualeat adiplere. S; cer-
tissime scire debem⁹. qd̄ in
absoluendis pecc̄is nequaq̄
deo humana coopatio suffra-
get. id tñ hōiem coopatore
fieri. q̄ salus peccoris eo m̄
cōpetenti⁹ p̄ficit. Quid enī
peccātū plage quālā sunt.
et quid est penitentia nisi
medicina. Et scim⁹ qd̄em
in sanandis uulnib; carnis.
nisi ēgruū adhibeat reme-
diū dolori nequaq̄ sequit̄
effectus curatiōis. Quia ḡ
p̄ supbiā omē peccātū geritur.
necessit̄ est ut p̄ humilitatē
om̄is penitentia dñiat. q̄ti-
nus inobedientiā obedien-
tia frangat. et elationis tu-
more humilitatis deuotio
p̄mat. Conueniens ḡ ē ual-
de. ut nos q̄ peccando dō con-
tumaces fūim⁹. penitendo
et seruus dei supplices sim⁹.
et hō qui ad dī grām conser-
uandam mediatores n̄ egū
it. n̄ cā recuperare n̄ n̄ p̄ hōiū
mediatorē possit. Nam et hō
salubrū ē peccori. ut si
scat quā longe peccando ad
recesserit. cū tā difficult̄
penitendo ad dñm redit. qd̄
et cautor dereliq̄ efficit. cū
n̄ sine ḡui labore penitenti
aditus indulgentie apert⁹.
Gemit⁹ p̄ pecc̄ et suspirat.
et amrius p̄ pecc̄ suo time-
at. et pauescat. sollicit⁹ m̄
currat. auxiliatores et in-
cessores querat. p̄st̄nat se
humilit̄ hōi. qui noluit hu-
milit̄ altare cōtori. ut in hō
et facto quodam ad dñm ob-
met et dicat. vide dñe et
derā. et attende qd̄ facio. Sed
quidem dñe et fateor. q̄ si
subiei nolle dampnabilis fu-
elatio. S; n̄ p̄ te corā hōi.
steri. n̄ sit qd̄ despiciabilis
deuotio. Magnū ē qd̄ absti-
nec parū ē qd̄ reddo. O quam
suaus. et iocida dī uiri miseri-
tio. Totū bonū n̄m ipse in
nobis opatur. et uelut p̄t̄
alludens in filius. sic totū
faē. ut q̄si nihil facē uidi-
at. Ecce peccor cōpunctus
gemit. suspirat. lacrimatur.
confiteſt̄ reūtū suū. postu-
lat uenā. flagitat misericordiā.
et hō totū q̄si ex hōiē ēē cōdē.
S; q̄si qd̄ li faē. n̄ ille q̄ int̄ul
p̄sider. et eoz hōis ad hō faciū
dū mouet. Obsecro n̄ sit
onerosū. si breue hui⁹ rei

quoddam exēplū. pposuero. pāt
 quida quenda ētumacē filū
 quasi cū magno furore expulit
 ut ita afflictus humiliari di-
 sceret. s; illo in ētumacia sua
 plūtate quadam diserita di-
 spensatione ēsili a pat̄ mat̄
 mittat̄. ut n̄ q̄li a pat̄ missa-
 si. quasi mat̄ia p se pietate
 dueba ueniens mulieb̄ leui-
 tate obstinatū demulcerat.
 ētumacē ad humilitatē fle-
 cit. uehementē patrē in-
 tū mūcier. se tū int̄uentu-
 mī spondeat. uenā. pmit-
 tar. o filū salutis suggat.
 incessores q̄rere suadeat.
 n̄ n̄ magnis p̄ib; patrem
 placari posse dicat. causam
 tū rei se suscepturnā asse-
 rat. et ad bonū finē rē om-
 nē se p̄dueturā. pmittat.
 videte q̄sō si n̄ ita causa no-
 stra agit. Peccantē filū dī
 pat̄ q̄li expulit irat̄. cui
 tam in pposito bone uolū
 dat̄ sue fortassis nūquam
 irat̄ fuit. s; q̄ infirmitas
 humana p se de lapsu sur-
 gere n̄ ualer. ad eorū pecceris
 mat̄ grā mutat̄. siēdos in-
 cessores querit. ut dī q̄ mat̄
 n̄ fuerat cōplacet. Qd̄ dīcā?
 Os sapiens et intelliget hoc.
 et custodiet mīas dīm. Hū
 q̄d̄ enī supfluo iō factū ē
 q̄d̄ factū ēt. q̄ dī ab in-
 to in. ip̄icū mutat̄ n̄ ē.
 & suis nūquā. p̄ici n̄ ē?

s; necesse est sic fieri. quia
 alit̄ reat̄ n̄ i sceleris n̄ pot̄
 expiari. Ille esse ēḡ sic fieri.
 q̄ r̄si in deo sedm̄. ppositū
 erga nos un̄ n̄ fuerat. in no-
 bus tū salm̄ reatū in mane-
 bat. que cū debita iāris
 factione solvuntur. ut ita
 dieā n̄ dī hōi. s; hō dō recēci
 lat̄. Ne peccis aut̄ utrū rede-
 ant. an non. ex quo semel
 dimissa fuerint. ego interi
 n̄ assērendū iudico. s; ueren-
 dū. Quod tū si sit ut n̄ sit.
 qua iusticia fiat. altī tēta-
 tus opam exspectat. eo p̄i-
 pue. qd̄ quādam diuinarū
 sc̄pturarū testimonia de
 haere ambigue edita legun-
 tur. ita et ut nichē ex eis ab-
 surditatis nasci uideatur.
 que certe n̄ leui aut̄ tūsi-
 toria cōsideratione disentien-
 da sunt; Ne eo utrū peccā
 redeant p̄quā semel di-
 Multe sunt missa fue-
 questiones hōiū. rint.
 Quādiu uiuit̄. semp̄ q̄rit̄.
 Qui enī q̄rit̄. n̄dū inuenit
 qd̄ querit. et tū q̄rit̄ quia
 amisit qd̄ q̄rit̄. Et si n̄ ami-
 sit q̄ forte nūquā habuit.
 tū quādiu q̄rit̄. sīgeat se
 needū hīt̄ qd̄ q̄rit̄. P̄tēa
 qm̄diu uiuim̄ necesse ha-
 bem̄ semp̄ q̄rere. q̄ n̄dū
 totū habem̄ qd̄ dicere de
 bem̄. Qd̄ ē aut̄ qd̄ q̄rere de
 bem̄. n̄ uitas et bonitas.

Quae si pfecte h[ab]emus. nichil
amplius querere debemus. q[uod] siq[ue]
forte amplius est. adiecit. Si
nisi quereretur. Querite inquit
p[ro]m[ulg]at[us] regnum dei. et iusticiam ei.
et h[ab]ita adiecient uobis. Regnum
dei uirtus est. iusticia ei[us] bonitas.
Hec duo si quieris sic debes.
cetera oia genit[us] apponuntur. Cetero
q[uod] illa querere labores. q[uod] genit[us] ha-
bere potes? Si ista queritur si
ne illis. aut nisi habes. aut si
habes. utilitatem nisi habes. Si illa
queritur sine ulti[us]. et illa habes
ad salutem. et uita ad utilita-
tem. Oia inquit h[ab]it adiecent uobis.
Multas sunt h[ab]it. illa pauca sunt.
Duo enim sunt ibi. hic pluri-
ma inueniuntur. et tamen plus
ualent duo illa. quam oia h[ab]it.
Hoc respice ad aceruum.
si penitus pensa. Pauca querer-
ut multa inuenias. Hec
sunt q[uod] sola que querere debet
h[ab]ites. uirtus et bonitas. Et uti-
nam tam studiosi essent ad q[ua]ndam
rendam bonitatem. q[ua]ntum ad
iustitiam querendam curiosi inue-
niuntur. Hesecio quo pacto fa-
miliare est omnibus; iustitiam que-
re. et his qui bonitatem non
amant. In tantum enim omnis ui-
tatem seire uolunt. ut nemo
inueniat qui falli uelit.
Multi sine bonitate iusta-
tem querunt. si; socias esse iusta-
tis bonitas. Non uenit li-
beritas sine bonitate iustas.
aut si uenit. nisi uenit de par-

tib; illis et de regione illa ubi
salus est. Querunt h[ab]ites utrum
peccata ipsorum ad eos reuertantur p[ro]p[ter]e
semel dimissa fuerint. Scire si
uolunt. et canere si uolunt. Ur-
g[er]e hoc scire uolunt. q[uod] canere
nolunt. si q[uod] curiositas eo in-
bit. cu[m] bonitas nisi delectet?
Querunt hoc si forte eis dic-
tur: q[uod] nisi ita est. Pendebit ad
minutum corporis sui. si forte
quis ueniat q[uod] dicat eis quod
audire uolunt. Querit q[uod] iusti-
tatem. nisi q[uod] ament ut ipsa
iustitatem. q[uod] nisi diligit bonitatem.
si ueru[m] esse uolunt si q[uod] ipsi
uolunt. Iohannes querit. si forte
illius respondeat. q[uod] ipsi poti-
audire uolunt. et si forte uen-
erit q[uod] certis iustitatis q[uod] di-
cat iustitiam contumeliam uolun-
tur. nisi exirent. si; constituan-
tur. et corrueant mente. qui
nisi audierint q[uod] audire uoluerit.
Idcirco secundum maliciam illorum uen-
tas illius respondeat. ut si uen-
lunt ut apostoli errant. ut si
nolunt ut apostoli despent. Et
q[uod] et h[ab]it ipsius querendam est. p[ro]p[ter]e
qui exirent et perficiunt
de iustitate. nisi est absurdum si
quid est in h[ab]it parte. Et
entia humana si aliquis ut so-
let cogitatione pulsatur. sibi
debeat responde. Si ergo querit
utrum peccata que semel peni-
tentia dimissa fuerint an
plus ipse uolent. fortassis q[uod]
dixit allerendam si esse hoc

timendū. securius iudi-
cabit. Nihil est enim aliquā
in eiusmī occultis q̄ sine
peulo salutis nesciri pos-
sunt. timere. quā aliquid
diffinire. Dicat q̄ aliquis
q̄ timendū ē h̄. n̄ assērendū.
Ego illi qui cogitationē
sua cōtigare pot. ut h̄ ei
sufficiat. h̄ satis ēē puto.
et magis fortassis expedire.
ut apliū n̄ q̄rat. Qui ū
urgetur. et aio sollicitat.
neq; h̄ stare pot. ū ultra
n̄ p̄gat ad inquisitionem.
Illi satisfaciendū ēē. quan-
dū fieri pot. salua reuén-
tia sc̄torū. Ecce q̄ tu q̄eq;
certus ēē uſl utrū peccā-
tua apliū redeant q̄ se-
mel dimissa fuerint. ui-
deam q̄. discutiam qd̄
de sollicitet. Peccā inquis
mea dimissa fuerit. uolo
scire si apliū debeant
iputari. Qd̄ q̄ t̄ uidet.
Nebi inq̄s n̄ uidet. qd̄ de-
beant denuo iputari
peccā que dimissa s̄t. alio
quin mutabilis uideat
deus. qui n̄ teneat sen-
tentia suā. et rā facile
mutet iudicium suum.
Quoniam mutet. In hoc
inq̄s mutet. q̄ cū m̄ p̄
us peccā mea edonauit.
dixit. q̄ aplī ea n̄ req̄
ueret. Hoc enim edonas-
set. n̄ h̄ dixisset. H̄c aut̄

iterū requirit ea. et erigit
ad penā a me que p̄us dimi-
serat. Sō dieo. q̄ si dī nr̄ pec-
cata q̄ semel dimittit itū
imputari mutabilis puta-
tur. et uariani ubū suum
qd̄ semp̄ ēstare debet. Prop-
terea q̄ q̄a h̄ ēē n̄ pot. uide-
tur nichil qd̄ peccā q̄ semel
a dō dimissa sunt. nulla
rōne debeant aplī iputari.
Sie fortassis t̄ uidebit. et hac
rōne ēfirmabis te. ut n̄ ti-
meas p̄clm tuū. S; die m̄
m̄ q̄modo intelligas id qd̄
deus peccā tua dimitti. Si
enī n̄ intelligis qm̄ recedit.
n̄ intelligis quoniam redeunt.
imo si n̄ intelligis qm̄ assūt.
n̄ intelligis ut qm̄ recedit.
ut qm̄ redeunt. Quid q̄ dī.
cū dī dī peccā iputare. Si
dī q̄ qm̄ iputat. peccātū ira-
scitur. q̄ qm̄ penitenti ēdo-
nat peccā placat. Si q̄ dici-
mus q̄ dī aliquā uatus p̄ea
placetur. qm̄ negare potis.
quoniam in h̄ ipso mutetur.
Quando q̄ iputat. qm̄ ēdo-
nat. n̄ mutatione sui. s; mutatione
tui iputat. et edonat. Peccā iputat qm̄
peccōrē dignū pena iudi-
cat. Peccā edonat qm̄ peni-
tentē dignū uenia. et ipse
ipse idē est. Tu mutaris
de alio in aliud. m̄ peccōrē
p̄ culpā m̄ iustus p̄ pem-
tentia. ipse n̄ mutatur.

s; idem permanet semp. et trans
in illo quod ipse est. immutabiliter
videt et discernit. quod tu variabiliter
factus es. siue de bono
malus. siue de malo bonum. et
quoniam te peccatore videt. imputat
te peccata tua. quia tale te discer-
nit. quem digne puniat. Quoniam
autem penitentem te videt. peccata
tua edonat. quod tale te discer-
nit cui iuste parat. Hec autem
omnia immutabiliter ipse operatur. quia
et tu per penitentiam pecca-
tor esse desini. non tamen ipse desi-
nit seire qualis fuisti. et cum
mutatus es meipso. non tamen ipse
incipit seire quod tu es mei-
pis. Qui quod antiquam meipso
semper quis tu futurus fuisti.
et cum deserus es quod eras. non tamen
ignorat ipse quis fuisti. Hoc ergo
sic intelligas quoniam mutatus es.
cum tu mutaris. sed quia propterea
imputare debes. quod et ira sua et
indignatione dignum te discer-
nit. eadem autem peccata peccatum edo-
nare. quoniam uenientia et mala dignum
agnoscerit. Si ergo huius est peccata impu-
tare reum esse per culpam et peccata
edonari. mutum fieri per peni-
tentiam. quod peccata ad hominem re-
uiri non dicantur. cum ipse homo ad
peccata reuertitur. sed dies mundi.
Ego quoniam ad peccata reuertor. ut
simile aliquod ager illi quod prius
egi. non tamen hoc ipsius quod prius
egi. nisi id est ago. idem simili-
tudine. non id est uitate. Idem
quod simile illi. non id est quod aliud.

Vna similitudo agendi. non tamen
actio una. Si ergo dico. per prius
delictis ideo puniri debere.
qua per illa dimissa ad similia
propterinda redeo. ego sic statim
mutum esse fateor. si huius modi per illa
puniri dico. quoniam illa propter
traire dico. Si autem propter huius
prima mala demum id agere
dico. quod alia quoniam ago similia
illis. pari modo cum propter illis
puniendus dico. non aliud
intelligendum ratio suadet.
quoniam me puniendum esse per his
que similia pena possunt; propter
traire. Non autem huius in questione
erat. sed utrum uidet per portum
delicti indulgentiam indul-
gentiam. si ipsius delictu repeti-
tum. illa que dimissa fuerit
culpa ad subsequentem reden-
te dupliceatur. Vbi gratia. Quidam
homo per homicidio propter excep-
to corde penitentiam egit.
indulgentiam esse currit est. Con-
tingit pena ut homicidium
propetret. Ecce homo ute duo
homicidia fecerit. ut potius ho-
miciidium bis. sic enim covenen-
tius et expeditius sed in propter
locutionis dicti. Unum enim quoniam
malum est homicidium. sicut
adulterium et furtum. et for-
nicatio singula mala sunt.
quoadam caritas et patien-
tia. humilitas et castitatem
singulæ uitutes sunt. Et quod
duos homines diligunt. non dubit
quod dilectionibus diligunt. sed una

caritate et una dilectione.
Sic ergo hoc iste bis homicidium
fecerit propter quoniam indulgentia per-
mitendo obtinuit. sed et quoniam per
indulgentiam accepta iterum
homicidium fecerit. Mortuus autem
hoc iste per ea sine penitentia et
dignum est propter peccatum suum. Que-
ritur ergo de hoc homine si debeat
puniri. pro illo homicidio per
penitentiam egit et indulgen-
tiam accepit. Et si hoc dicitur. qua
iusticia hoc fatur non videtur.
Si puniatur pro eo quod peccauit
et non emundavit iusticia est ma-
nifesta. si autem iterum reprobatur
quod fuerat edonatus. aut in
iusticia sua. aut iusticia ob-
culta. Et hoc ergo demonstrari
oportet. quod iusticia homo pro eo
quod in dimissione fuerat iterum
puniat. Sic fortassis pro hac
parte obtinendum est videatur.
Die ergo non. iustum est videatur. ut
non subsequitur penitentiam
peccatum culpa quam iputabatur
edonet. et non similiter pro subse-
quentia culpae illa que di-
missa fuerat peccatum culpa
iterum iputetur. Si subiuncta
titus plagam peccati hanc
elaudit. subiuncta culpa
elaudam non aperte. Si opera
bona iumentia per culpam
meriuntur. et per iusticiam iterum
mortua iumenta que
similiter opera bonamala que
per iuramentum excusantur. per
culpam iterum non iputantur.
sio culpe dignum non facit. ut

169

vis ut penitentia tantum na-
leat ut que iputabantur edo-
nentur. non nisi ut tamen ualeat
culpa. ut que edonabantur
iputarentur. Penitentia sequens
potuit precedenter culpam ex-
cusare. ut non noceat aliquis
iputata. et sequens culpa
non potuit precedenter peniten-
tiā enauciare. ut non pluit ali-
quam fuisse laudatum. Si sen-
tentia tuo iudicio estare
poterit. magis comodū quod res
quam iustū. Oaledictus homo
qui partē suā detiorē fac-
sō partē tuā bonā facis. non
dicat bū. pro parte tua. for-
tassis bū est ē. si sententia
iūtatis iudicium tuū seq-
retur. nūquā te iudice dāp-
nareris. Sed timeo ne forte
dū tu aliud nisi quam ueri-
tas. aliud iūtatis faciat quoniam
tu uelis. Magis. H. iūtatem
ippleri oportet quoniam tuam uo-
luntatem. Tu dicas quod quod edo-
natur ē. iterum iputari non de-
bet. Ergo similiter quod iputa-
tur ē. edonari non debet. si quod
edonatur ē. iterum iputari non
debet. Si penitentia quod pla-
ceret facit ut iputata edonet
malicia. et ceterus quod dipleat
non similiter facit. ut edonata
iputetur. Si humilitas
penitentie dignum te facit.
ut pro his est quod iputabantur
non puniari. ceterum et tunc
culpam iterum non iputantur.

p his et que edonabantur pe
nam erigari. Honne atten
dis q̄ q̄to sepi grā dat. tan
to nequior in ḡtudo iudi
cat. Ecce duo s̄t: un̄ sepe
offendit. et sepi oranti et de
peanti uenia dat. alit̄ ino
centi uiuens. et semp uolū
tati et ipio p̄sidūtis dñi hu
milit̄ obediens. n̄ h̄t p quo
depeet. Contiḡ aū p̄ea qd̄
ētinge pot̄ ut utq; in si
mili culpa offendat. Uic ḡ
quis horz apli reus iudica
tur. n̄ ille qui p̄ tantā grā
ingrat̄ cōpbat. Leges sed
ēmina graui plectuntur
et itata uilia difficilius
ad sanitatē reducunt. et
tu dicas. q̄a nich infest
ad reatū subseq̄tū. q̄lia
aut q̄nta pcedentia fuerit.
Si mala p̄ma que p postio
ra bona excusata fuerant.
p subseq̄tia itū mala n̄
uiuificant ad reatū. ḡ p̄
ma bona q̄ p postiora mala
mortificata fuerant. p sub
seq̄tia itū bona n̄ uiuifi
cant ad mitū. Reete iudi
cate filii homī. Si alit̄ u
dicas. p te. alit̄ cont̄ te. u
stus int̄lex n̄ es. Tantū iu
sticiā diligē debes. ut nec
te ipsū ētra ipsum diligas.
Litatores s̄t q̄ causas tran
formant. et mutant iuta
tē p̄ cōmoditatē. Tales iu
sticia n̄ pbat. Uic inquit

ū. e.l. v.v. p. d. d. m. i. r. s. li
cia sola ita attendit. ut m
erit. Ecce duo s̄t: un̄ sepe
iudicium iudica. Si uis n̄ bo
na tua n̄ p̄dem p culpā mor
tua itū p̄ iticiū uiuificen
noli urasē. neq; iniuriā t̄ si
eri putas. si mala tua n̄ p̄
p penitentiā excusata itū
p maliciā tuā t̄ iputent
S; dī inq̄s dīx de malis meis
q̄n penitentiā egi. qd̄ ea am
plus m̄ n̄ iputaret. Simil
ē dīx de bonis tuis q̄ndo
peccasti. qd̄ n̄ ampli ea remu
neraret. Si ḡ p̄ dictū dei
stare debet. ut illa apli n̄
iputent. q̄re similē ubi
dei stare n̄ debet. ut uta am
plus n̄ remunerent. Pro eo
modo tuo uis ut dīx int̄erit
n̄ aū te ledi sentis. p̄ uitate
ipsi cōseruanda laboris. Q̄ re
ḡ hoc facis. n̄ q̄ p̄use te diligis
ydm n̄ diligis. Ipse aū recte
diliḡ uitatē suā. et iuste con
dēpnat p̄uitatē tuā. Quia
tam̄ de dicto dei argumētū
simere putas. vel sponsione
ptendis ad defendendā uitatē
tuā. ipse t̄ respondeat
q̄ntū cōfide debeas cū male
agis in eo qd̄ p̄us peniten
ti ueniat p̄misit. et similē
si bñ agis utrū id despice
debeas. p eo qd̄ p̄us male
agenti mortē et pditionē

intendit. dñs p̄pham

loquitur dicens. tu fili hōis
 die ad filios p̄pli tui. Justicia
 iusti n̄ libabit eū in q̄ēūq;
 die peccauit. n̄ ipietas ipu
 n̄ nocebit ei in q̄ēūq; die ē
 iusus fuerit ab ipietate sua
 Et iustus n̄ poterit uiue in
 iustitia sua. in q̄ēūq; die
 peccauit. Et iāsi dixo iusto
 qd uita uiuet. et c̄fisus in
 iustitia sua fecit iniqtatē.
 om̄s iūcie ei obliuionem tra
 dent. et in iniqtate sua quā
 opat̄ ē in ipsa moriet̄. Si aut̄
 dixo ipso. morte morieris.
 regit penitentia de peccato
 suo. fecit qd iudicium et iusti
 cia. pign̄ restituerit ipius
 ille. rapinā qd reddidit. in
 mandatis uite abulauit.
 nee fecit qdquā iniustum.
 uita uiuet. et n̄ mor. Oia
 peccata que peccauit. n̄ ipu
 tabuntur ei. iudicium et iu
 sticia fecit. uita uiuet. Et
 dixerunt filii p̄pli tui. Non
 est equi pondis una dñi. Et
 ipsoz una iusta ē. Vide ḡ
 qd idēo p̄suīdū t̄ n̄ ē. si pec
 cauit. qd p̄us penitenti ue
 nu p̄mittebat. neq; s̄o despe
 mudū. si bñ egis. qd peccanti
 mors et dāpnatio intentabat.
 deus t̄ de tuo respondet. n̄
 de suo. Oferitū tuū t̄ indi
 cat. c̄siliū suū n̄ reuelat.
 Male agenti diē. morieris.
 bene agenti diē. uiues. Qd
 est dicere morieris. n̄ dīp

naberas. qd est dīc. uiues.
 n̄ saluabis. Qd ē aut̄ dīc.
 dāpnabis. n̄ dignū dāpna
 tione iūdicare. Et qd est
 dīc saluabis. n̄ saluatione
 dignū dīcere. Vide ḡ t̄ qd
 tuū ē. qd t̄ debet. qd futu
 rū est qntū ad m̄stū tuū.
 n̄ qntū ad c̄siliū tuū. H̄ ē
 enī iustū ut de tuo respon
 deat. et h̄ t̄ pponat qd ad te
 p̄tine uideatur. Sic n̄mū
 tis sedm ipsoz m̄tū n̄ sedm
 consiliū suū mandauit di
 cens. Ad h̄ue xl dies. et n̄m
 ue destruet̄. Sic enī m̄tū
 illor̄ requirebat. et ita futu
 rū fuit. sedm m̄tū illor̄.
 Ad h̄ spectabat et illud etiā
 qd dietū ē exechie. dispone
 domui tue. qd morieris tu.
 n̄ uiues. Ita enī qntū ad ip
 sū futurū fuit. et ut ita
 futurū ēt erigebat qd in
 ipso fuit. Talis enī erat infir
 mitas illius. ut Ap̄lū uiue n̄
 posset. n̄ aliunde uiuaret̄. et
 aliū accipet ut posset. Er
 go qntū ad illo p̄tinebat fu
 turū fuit qd dicebat̄. quā
 uis dilatū atq; alit̄ dispen
 satū ab illo a quo dicebat̄.
 Sic ḡ eū t̄ peccanti dī. mo
 rieris. meritiū tuū exp̄mit.
 sic eū t̄ bñ agenti dī. uiues.
 debitū tuū n̄ciat̄. Et si qn̄
 dietū mutari dī uidetur.
 n̄ p̄dicent̄ mutat̄ s; p̄ te
 p̄ quo dī. qd tu mutaris

suū.

et idem non permanes. neque
mereris ut idem tibi semper dicatur. Hoc ergo dicitur dei eti-
dere si male egerris. quod cum tu
mutaris ad illum. mutaris
ad te dictum illius. Etiam in-
quit si dixi iusto. quia uita
uiuer. et Christus in iusticia
sua fecerit iniuriam. omnis
iusticie illi obliuionem tra-
dente. si omnis Christus illi obli-
uioni tradent. ergo et penitenti-
a ei. et humilitas ei. et cetera
que operatur bona obliuionem
tradentur. Si autem penitentia
obliuionem tradit. culpa immo-
ne excaecata. Ergo si penitentia
delet. culpa que per peniten-
tiam dimissa fuerit ita ne
ceile est renascitur. Et nito quod
post acceptam gratiam ingratus
erit. cum illo gratia ipsa non per-
mansit. sed mutata est ab ipso.
quoniam ipse ad illum noluit id esse.
Vide quod tibi euangelium dicit de
seruo nequam et in quanto cui ro-
ganti omne debitum a domino suo
dimissum fuerat. sed quod ille er-
ga deseruum suum misericordie
noluit. rursus ab eo per disti-
tione iusticie erigitur. quoniam
plenitate gratiae dimissum fuit.
Recte ergo dicitur est. quod cum peccatum
in nos debita sua dimis-
tere nolum. iure ergo erigitur
id est quod nobis dimissum est gau-
debam. Et nito. Quod enim
peccatori culpa dimittitur.
gratia non debitum. Quod si sponte

gratiam collatam abiecit. in
statu perfecto est. ut illi gratiam
cepisse non possit. Sed dicens in. Si
post penitentiam facta pec-
canti ita hora denique pec-
cata imputantur. non est quod dicitur
nullum bonum irremunatum
est potest. Ecce bonum quoddam
hic est. penitentia seit hominem
hunc quem bona fuit. quodam
modo fuit. et non habet bonum statu
remunationem aliquam. quod ipu-
tantur hominem huic peccati sua. quoniam
nisi quoniam penitentia egisset.
aut penitentia illa bona non
fuit. aut si bona fuit ostendit
remunationem eius. Quod ergo
non est magna remunatio
est uidetur peccati remissio. Illi
quoniam penitentia egit. dimis-
sum est peccatum suum. Quodammodo pem-
tituit peccatum suum non imputabatur
illi. Quodammodo meritum fuit. pri-
um per mansit. volebas tu hinc
liberum dari homib; ut cum me-
ritum dedissent. et primum accep-
tum. quoniam rursus placet ei
meritum tollerent. et primum reti-
nerent. Non est equa communi-
tatio ista. Inquit ager aduersus
deum. si sic tuum dares. et sum
aceperis. ut ita tuum tolleras.
et suum retinas. Si tuum dedi-
stum suum accepisti. Si tuum recipis.
ipse quod suum est hinc uult. Illud
non ita uidetur. Fortassis dicens
non est equa via domini. et senties
contra pietatem domini. quia non intelligi
gisti ueritatem. Quoniam inquit statuit

quod scriptū est. n̄ iudicabit
dī bis in id ipsū. si ea quædi-
missa fuerant itū ad penā
req̄uit. Audi qm̄. Bis in id
ipsū dī n̄ iudicat. q̄ pecor
q̄ p̄dignā satisfactionem
deletū ostendit. ab eo nulla
tenus ad penā reputat. s;
h̄ inq̄l qd̄ p̄ satisfactionē de-
letū fuit. itū ad penā req̄ui-
tur. s; ō reh̄it. q̄ satisfactionē
n̄ ē aliqua que ad excusa-
tionē illi⁹ opponat. Quidiu⁹
satisfactionē p̄mansit. p̄mansit
remissio. ⁊ n̄ puniebat p̄q̄
semel dimisſū fuerat. Cet-
sauit aut̄ satisfactionē qm̄ ne-
fata ē malitia. q̄ ⁊ h̄ ad sa-
tisfactionē p̄tinebat. ut fa-
cta corrigerent. ⁊ correcta
n̄ itarent. Postquam ḡ culpa
redire. n̄ qd̄ id ipsū non
fuit. q̄ bis in reatu cepit
ē pecēm unū. Qa aut̄ culpa
reversa est. reūsa ē ⁊ pena.
Quæ pfecto repetita n̄ fuis-
set. si culpa reūsa n̄ fuisse.
Qa uenit culpa. secura est
⁊ pena. Qm̄ reūsa ē culpa.
reūsa ē ⁊ pena. Vnū ētra u-
nū. ⁊ duo ētra duo. n̄ unū
conū duo. nec duo ēt̄ unū.
Hoc est iusticiā. Qntū po-
nitur tñ reponit. Qd̄ ribi
videt. Responde si potes.
Si aut̄ respondē n̄ potes. nol-
ētend'e. s; dep̄care. Non t̄ ex-
pedit. ut int̄res in iudiciū
cū deo. Quere ḡ mām. ut

iusticiā portare possist.
¶ Hcīp̄ q̄nta decima pars.
de unctione infirmo-
ria sunt ruo-
gena olei sc̄i. Primū
est oleū unctionis. Se-
cundū ē oleū p̄ncipal' cr̄is-
matiſ. Terciū ē qd̄ dī oleū
infirmit̄. Cr̄isma ḡe un-
ctio lat̄ dī. Et tū cū om̄e
oleū ad unctionē faciendā
sc̄ificet. n̄ om̄e oleū p̄ncipa-
lis cr̄ismatis uocat. n̄ illud so-
lū quo p̄ncipalis unctionis p̄si-
cit. qd̄ ⁊ singularit̄ cr̄isma
uocatur. Cr̄isma. n̄. ē oleū
cū balsamo myrtū. quo un-
gunt capita regū ⁊ ponti-
fiū. quo ⁊ baptizatos sac-
dos ungit in unctione. siē eodē
pontifex p̄ ipositionē man⁹
ēfirmandos ungit in fronte.
Hoc itaq; oleū cū balsamo
myrtū cr̄isma uocat. siue
oleū p̄ncipalis unctionis hec
enī unctionis que cr̄imate fit.
p̄ncipalis unctionis dī. q̄ ⁊ ea
p̄ncipaliſ pachē datur. Vnū
⁊ p̄p̄ habundantia ḡe duos
liquores myrtos h̄t. oleum
sc̄it ⁊ balsamū. oleū ēscientie.
balsamū famē. Oleū. quo in-
tus ēscientia pungitur bal-
samū cui⁹ odore foris. primi
respingunt. Oleū int̄ ad pacē
cū deo. balsamū foris ad grē-
plū cū primo. Est aliud ole-
um qd̄ dī oleū unctionis.
quo cathecumini ⁊ neophy-

ti unguntur in pectore et
int̄ scapulas ad sacramētū
baptismi peripendū. Cerei
um genus est olei qd̄ dī o
leū infirmoz qd̄ ad plēns
sacramētū pertinet; Qn̄ ra

quo ictita sit unctionis
sacramētū infirmoz.
unctionis infirmoz ab
ap̄tis in ep̄la institutū le
gitur. Iacobus 4. ap̄l 1 ep̄la
sua sc̄bens sic ait. Infirma
tur qd̄ in uob̄. inducat pre
bitos eccl̄ie ut orent p eo.
unguentes cū oleo sc̄o uel
sacerd. si in peccatis ē dimit
tent ei. oratio saluabit
infirmū. In quo ostendit
duplici ex causa sacramētū
hoc institutū. ad peccatorū
sunt remissionē. ad corporal
infirmitatis alleviationē.
Vn̄ ēstat. qd̄ q̄ hanc unctionis
nē fidelit̄. deuote peripit.
p ea sine dubio et in corpe
et in anima alleviationē et
consolationē accipe meret.
si tū expedit ut in utroq;
allevietur. Qd̄ si forte cor
poris sanitatē et ualitudi
nē illi n̄ expedit. illa penit
dubio que aīḡ ē sanitatē
et alleviationē in huīus
unctionis pceptione acquirit;
Si utarari possit

Querunt h̄ sacramētū
qd̄ si unctionis infirmoz
iterari possit. cū baptismū
et confirmatione. et alia qd̄ sa

erānta semel suscep̄ta de
nuo n̄ iterat̄. S; m̄ interū
ratio nulla occurrit. q̄
euement̄ itari n̄ possit hoc
sacramētū. Qd̄ enī baptizat̄
iō baptizat̄ ut x̄amus fiat
Qd̄ aut̄ semel bapt̄ xp̄ianus
factus est. ampli x̄amus n̄ ē
n̄ pot̄. et si malus fiat. qd̄ et
x̄amus ēē malus pot̄. nec tam
xp̄ianus ēē desinit. et si bon
ēē desinit. Proptea q̄ semel
baptizat̄ ē. demio n̄ baptiza
tur. qd̄ si de malo ad bonū ē
ūtāt̄. Qd̄ aut̄ oleo ungit̄. iō un
gitur. ut ei peccata dimitte
tur. et infirmitas alleuietur.
S; iustificat̄ pot̄ itū peccare
et qui sanat̄ pot̄ itū eḡitur.
Qui aut̄ xp̄ianus efficit̄. et qd̄
h̄ sacramētū nōis pōe n̄ pot̄
recipe n̄ pot̄. n̄ sic est sacramētū
unctionis. Sp̄italis ē quod̄
medicina corporis. rāne langris
mitigans et sanans. Hā oleū
mēbra dolentia sanat. Ita
oleū ad utrūq; curat̄.
dest. Si morbus n̄ reuictatur
medicina n̄ iterat̄. Si aut̄ mo
bus n̄ pot̄ cohībi. quare de
bet medicina cohībi. Si un
itari pot̄. V̄q; 4. illuc com
memorata sunt. Orent in
quit p eo. ungentes oleos si
ero. si in peccatis ē dimit
teneat̄ ei. et ordo saluabit
infirmū. S; fortassis dices
q̄ unctionis n̄ pertinet n̄ ad

ad peccoz remissionē. et orō
 n̄ p̄met h̄ ad corporis alleui
 ationē. quia dictū ē. oratio
 saluabit infirmū. Verē
 quolibet. S; dicens. q̄ unctionio
 confert peccoz remissionē.
 et orō infirmitatis alleua-
 tionē. ego uerū ēē c̄fiteor
 sic tū. ut cūsam n̄ neges.
 q̄ unctionio c̄fert corporis alle-
 uitationē. et orō peccoz re-
 missionē. Vtrūq; uadit ad
 utrūq; Vtrūq; opat. et u-
 trūq; utq; coopatur. et u-
 trūq; alt̄i coopat. et unū
 b̄t effectū utrūq. Qd in
 sacraūto n̄ diuidit. in iūtu
 de sacraūti n̄ separat. Sam
 q̄ unctionio mēbroz dolorem
 sanat. et cont̄ corporis infir-
 mitatē maḡ. p̄delle uidet.
 id fortassis dix̄ orō salua-
 bit infirmū. et in utroq;
 utrūq; intelligas. et n̄ pu-
 tes unctionē maḡ ad sam-
 tam corporis p̄tine. quā ad
 peccoz remissionē. Prūs
 aia curat. p̄ea corp̄ sanat.
 Prop̄ corruptionē aīg in-
 firmatū est corp̄. id ad sa-
 nitatē corporis obtinendam
 bus curanda ē aīa. Et si
 forte corpus ad p̄stinā la-
 lospitatē n̄ c̄ualeseit. meli-
 p̄eli ē. tantū ala suā san-
 tam recepit. Quare ḡ ne-
 gat q̄ unctionis sacraū-
 ti sup̄ infirmū itari pos-
 sit. ad repandā sepi' sancta

tem. et ad impetrāndā sepius
 peccoz remissionē. eū negari
 n̄ possit pro eadē corporis san-
 tate. et similit̄ p̄ peccoz re-
 missionē. sepius itāndā ēē
 orōnē. Et ut in sacraūti
 idē demonstram. quis dicat
 hōiem aqua alsionis semel
 illustratū. apli' alsigi n̄ pos-
 se. et qd mai' est. sacramēto
 corporis et sanguinis et semel p̄
 cepto. apli' illud suscipe n̄
 debe. S; si forte ad h̄ respon-
 dendū existimes. q̄ corp̄ se-
 mel c̄secētū demio in eadē
 sacramēto n̄ bñdicat. neq; a
 que alsions bñdicio sepi'
 in eadem aqua reitāt. inde
 q̄ similit̄ idem oleū post
 unā c̄secētionē alia rursū
 bñdictione aut c̄secētione
 n̄ sc̄ificat. et tū sic ille qui
 corporis xp̄i sacramētu uā p̄ee-
 pit. nequaquam idēco a p̄ci-
 piendo itū eo phibet. sic
 ei qui unctionis sacraūti
 accepit. si necesse fuerit
 et causa. sine deuotio expo-
 stulet. ut illud itū p̄cipiat.
 nonabilē n̄ eradicat. In c̄p
 sexta decima pars. de mo-
 Scriptura diē. rientib.
S beatū mortui q̄ in dño
 moriunt. In dño mo-
 riunt. q̄ in carne quidē
 morientes in dño tū uiuen-
 tes uiueniunt. Qd ē i dño.
 In fide. spe. et caritate. Fer-
 ista em̄ uiuit. in illa

09
uita. quia uiuitur in dño.
Est quedam uita quia cor-
pus uiuit ex aia. Et e qdā
uita quia aia uiuit ex do-
nē quidem fide & spe & ca-
ritate p̄fitea n̄ p̄ fide & spe
ētēplatione. remanente dile-
ctione. Non ḡ nocere pot̄
al. si corp̄ uitā suā pdit.
qñ ipsa uitā suā in fide &
spe & caritate plisens nō
amittit. Nemo ḡ m̄ dicat.
Q' paruā fidē & spē paruā
& paruā caritatē hnt. non
saluant. Ego n̄ misero. Cre-
scant qñtū uolunt. Quo
maiores. tanto meliores.
Tam̄ ego illos cđepnare n̄
audio. qñtūnīs parui sit.
Ex quo nati sunt de deo.
filii s̄t̄ di. Putas q̄ mag-
nos filios saluabit ds. et
paruos cđepnabit. S̄p-
tura m̄ diē. Impfectum
meū uiderit oculi tui et
in libro tuo oī sc̄bent. Si
om̄s! ḡ & parui & magni.
Quid est oculi tui uiderit.
Approbauerit. Qd̄ ē in lib.
scribent. Saluabuntur.
~~Qui enī~~ Ergo ipfeci q̄q;
saluabuntur. Q' enī im-
pfecti s̄t̄. aliqd̄ s̄t̄ & aliqd̄ s̄t̄
& in nūmo ponunt. & scri-
bent. Q' nich̄ s̄t̄. nulli s̄t̄.
nec sc̄bi aut minari hnt.
qui nich̄ hnt. Ego oī ha-
benti dabit. & habundabit.
Om̄i ha- benti mitū dabit

premū. Non dix̄ habenti
magnum meritū. pmū dibi-
tur. & paruū mitū hnt. n̄
dabit. s̄; oī hnt in jt̄ dabit
& habundabit. Ergo et ille
qui paruū mitū ht̄. cum
pmū accepit. satis habebit.
quāuis n̄ tm̄ habebit qñtū
ille q̄ magnū mitū habebit.
Solus iste excludit a peipi-
endo pm̄ia. q̄ nich̄ ht̄ de m̄to
Om̄s ḡ qui in dño morunt.
beati s̄t̄. q̄ p̄ mitū ututis
puenunt ad pmū beatitu-
dimis; De eritu animarum
Qulta queri possunt. si
tam̄ oīa queri debent. i
queri possunt. Querit hōes
de eritu aūrū a corpib̄ qñtū
ereiunt. & quo exentes per-
gant. ut puenerint qd̄ in-
mant. ut qd̄ peipiant. aut
sustineant. s̄; h̄ oīa magis
timida s̄t̄. quā qrenda. Ideo
q̄ppe ab seondita s̄t̄. ne que-
rant. aut inueniant. s̄; time-
ant. Q's enī secur' ee pot̄ in
ineertū pgens. Hoc aū so-
nā uitā seq̄ n̄ pot̄ mala magi-
fala. H̄ m̄os n̄ ē. n̄ ea sola
quā mala sequunt̄. Q' ḡ bñ
mori uult. bñ uiuat. qñ
ea que p̄ mortē uenient.
cont̄ ea disponunt̄. & sedm̄
ea duret buiunt̄ que an̄ mo-
rē in uita p̄cedunt̄. Usq;
ū pmū. Q's media ē i qui

dies dñi incipit. dies hōis si
nē accip. In die suo hō sibi re-
linquit. ut qd uult operetur.
in die u dñi uā in potestate
sua n ē hō. s; in illi potesta-
te ad quē uenit ut remu-
neret. ppter ad hōiē ptinet.
ut id solū qd sibi cōmisiū est
bū dispone studeat. illud
s; qd n cōmisiū s;. pmissum
sibi ē. illi arbitrio a quo illud
pleri oportet relinqt. Ocul-
ū quicq; de exitu aūarum.
qm a corpib; egdiant. aū si
ne seit s; m ut essentialit
localit foras egdiant. ut
ertra eē incipient qd exolv-
se. siue s; solū ei egredi sit.
qd se a unificatione corporz
subtihunt. & quasi ad se colli-
gentes a vegetazione corporz
cessant. ut in semet ipsiſ
subsistant. Vbi grā. Quando
flatus ulte corpus firmat
spirat. egdicit a corpore. & iei-
pit essentialit atq; locali-
ter eē corp' eē. qui p̄us eē
tialit atq; localit infra ē
tinebat. Quando u cortex
aresce meip in arbore. erit
humor ab illo. & errabit ad
intiora. neq; foras egdicit u erit
sit. s; intius remanet in eo qd
hū ē. siue in ligno siue in me-
dulla. ut in cortice ipso n sit.
tam oīno erit a cortice. u in
cortice n sit. neq; erit quasi
ad extiora effusus. s; erit qd
si ad intiora collect. Et si

forte humor sur sū ab intiori
suo pdeat ut se itū effundat
in corticē. rursū reuirescit
cortex ille. qm humor i ipso.
est uita ei. Sic querunt de
au qm erit a corpore. utru s;
solū illi exire sit. qd se rethit
ad se. a unificatione corporz.
& in s; ipso uā in corpore n ē. qd
corp' unificare cessat. In s; H.
uidet qd uā qdām erit omē cor-
pus ē. qd in semet ipsiſ sola
subsistens. ad corporis unifica-
tionē effusa n ē. Quando u ī
corpore n ē. n ē i loco. qd locū n
ē ī corpore. Quando au erit
corp' est. & erit locū ē. int ip-
sam & corp' n ē loc. & eq̄iter
distat ab oī corpore. qd int ipsiſ
& omē corp' nullū ē corp'. Si u
int ipsiſ & omē corp' nullū ē
corp'. Estat pfecto. qd int ip-
sam & omē corp' nullus ē loc.
qd locus n ē. u ī n ē loc corp'.
Qn ḡ erit oē corp' ē. quantū
ad locū eq̄it. ppe ē oī corp'. q
si ertra corpus posita um cor-
pori. ppior. & altū remotior erit.
int ipsiſ pfecto & corp' posita
um corporis paciu ēet. Si spa-
ciū ēet. locus ēet. Si locū ēet.
corp' ēet. Si au int ipsiſ & oē
corp' corp' ēet. erit oē corp' cor-
pus ēet. qd fieri n̄ pot. Itaq;
dieunt qd aīa neq; p corpus
a corpore recedit. neq; p corp'
ad corp' accedit. & io nec loco
mouet. nec recedit a corpore
qd ē in loco. nec loco mouet

ut accedat ad corp' qd: i loco.
Int omnē enī locū. n id qd ē
in nullo loco. null' loc'. ppter
hoe itaq; dictū putant. qd
spe catus tēpe quidē moue-
tur. q; mutabilis ē. s; loco
n̄ mouet. q; nec loco mouet
recedens a corp' qd: in loco.
nec loco mouet accedens ad
corpus qd est in loco. Neq; enī
loco mouet qn̄ recedit a loco.
neq; itū loco mouet qn̄ ac-
cedit ad locū. Et rā qn̄ in
corpe posita aia corp' localit̄
mouet. ipsi tñ localit̄ n̄ mo-
uetur. Si enī id eo localiter
moueri estimat. q; in cor-
pore ē qd localit̄ mouet. q;
n̄ similis sapia localit̄ mouet
dicat. q; in corpē ē qd localit̄
mouet. Hā si dñ q; p aiam
ipsam in corde ē sapia cum
aia ipsa p corp' localit̄ motū
mouet dñ. q; n̄ et p ipsam
aiam localit̄ motā sapia q;
in ipsa aia ē localit̄ mouet di-
cat. Si ū hec ratio n̄ pbatur
ut sapia localit̄ moueri di-
cat. cū sit tñ in aia. q; aia
localit̄ mouet dicet. quāus
in corpē sit. qd localit̄ mouet
dñ. cernit. Huim̄ cōsidati-
one pbant spm localit̄ n̄ mo-
ueri. qmuis in corpē sit qd
localit̄ mouet. tēpali tam̄
mouet. q; uicissitudini sub-
iacens de alio in aliud mu-
tatur. S; nos in occultis in-
mis curiosos ē n̄ oportet.

ne forte plus psumam' quā
possim. Que sit uia spē. dī
nouit q; fē eū. Nos aū neq;
scim̄ quom̄ uenit. neq; cōp
hendim̄ qm̄ recedit. Quando
flat iste corporeus tñt̄. corp̄
lit̄. localit̄ egdit̄. S; aliū est
natā spe. alia corporis. Qn̄ p̄
hōi data ē aū. inspiruit
deus in facie ei' spiraculū in
te. Et q; dñe pot̄ qm̄ inspi-
rauit dñ aiam corpori uiuisti-
cando. siue q; ex ea creatā
ad uiuiscandū uiuiscit siue
q; ibidē fē ū posuit. et ab
int̄ cātā uiuiscationē pb̄
re iussit. nec alia fuit inspi-
ratio quā ipsa uiuiscatio.
Si ḡnesit̄ quom̄ inspiruit.
qm̄ seiri pot̄ qlit̄ exprimit̄.
Deus inspirat. hō exprimit̄.
dñ mittit. hō remittit. Quia
mittit̄ cū accedit. endē
remittit̄ cū recedit. Hoc ū
nū scim̄. q; recedente aia
corp' morit̄. ipsa separatio ay-
mors corporis ē. Hoc nos sufficit
seire q; recedit. qm̄ recedat
er habundanti ē pscrutari.
Multis tam̄ erēpli didicim̄
in eritu aiarū. angloz male-
siue bonoz plentia adeē. qui
illas p nūtis ut ad tornita
peribant. ut ad requiē de-
ducant. S; q; ipsal' aias adiu-
ta aliquā de his q; futā sunt
sup eas siue p responsō cōser-
tie int̄iori. siue p reuelatio-

nes extus factas pseisse eo
grouim? Raptas & aliquā
& itū ad corpora reductas. ui-
siones quida & reuelatio-
nes s' factas narrasse. siue
de tormentis impiorū. siue de
gaudiuī iustorū. in his tū
nich n̄ ut corpore. ut corpora
lib; simile recitasse flami-
na. flamas. pontes. naues.
domos. nemora. pta. flores.
hōes. nigros. candidos. et
cetera q̄alia in h̄ mundo ui-
deri & haberi solent. & ut
ad gaudiū amari. uel ad
tormentū timeri. se qq; solu-
tas corporib; manib; trahi.
pedib; deduci. collo suspen-
di. flagellari. precipitari. &
alia huīm. que n̄ n̄ corpora
li natē cūenire oīno pos-
sunt. Que oīa si ita ille
uisibilit̄ & corporalit̄ eē edi-
mus. prē alia q̄ absurdā
nascunt. & ipsa utiq; aīa'
et a corporib; separatas. corpora
eē & ad similitudinē corporo
mēbs copactas. atq; distin-
ctas ēfitem. Ego qdā qd̄
de hac re audiū tacē n̄
deber. **Quidam** pbati te
timoniū fī narravit
m̄. se a suo abbe uacit
hoc affirmante audisse.
qa cū aliquā ille ad qdā
dam fīs emin' ēstitu-
dos uisitandos p̄get. in
itine ut solet quodam
loco hospiciū accepit.

ubi factū tē apud om̄s el-
dem loci habitatores celebre
paucis aī dieb; ētigisse di-
dicat. Quidam pegrin' oīo
nī causa ad sc̄m iacobū p̄
gens. eadē in loco hospitat̄
est. Nocte ut itināntibus
mos est. aī diluculū sur-
genfrerit. eḡsīs de uico.
in siluā que eidem uici-
na erat puenit. Ibi a com-
tib; itinās. casu ut solet di-
sc̄mine uie diuinctus de-
uiare cepit. Cū q; longus
pcessisset. obuiū h̄t quen-
dam uenandi habit̄. uil-
tus uirū. a quo introga-
tus. quis. aut un̄ ēēt. uel
quo pgeret. nom̄. patim si-
mul & causā itinās exposu-
it. Ille se eē sc̄m iacobū ad
quē tendē. ptestat̄. se iam
pdem oīu seisse. nē si quasi
būplacito & ḡto uenisse ob-
uiā. Deuotionē laudat. bo-
nū. ppositū cōndat. p̄mū
apud se magnū parari. nee
longe eē uā remunerationem.
Qultus p̄hēc ubi in cur-
rentib; tandem miseras
& dolores hui' uite quales
aut qnti sunt exponit.
om̄e qd̄ hic amatūr' quā
cito fugiat. & pari modo
oē qd̄ timet ut doletur
qm̄ sine mora p̄nseat.
Int̄ h̄ & huīm quasi rōna-
bili p̄suacione paucitati
menti hōis nich̄ sinistrū

suspiciens. contempt' uite
ingerit. metu mortis collit.
Postmo testat' nich' mag' ui-
ro uitutis expedire. qui ut
hunc exire festinet. si alia
uia n' det. manu sua fortis
mortē lacerat. n' pmitat
se in his dolorib; diu teneri.
qui gaudiū sibi paratum
ēē n' dubitat. Qd multa.
Decept'. fraudulenty psua-
sion' assensū pber'. n' in electo
ferro semet ipsū iugulat.
Comites ei' diu p dema que-
runt. tandem extinctū in-
munt. ad uicū unū erierat.
cadaver examime reportat.
Et q hospes ap' quē nocte
illa manserat. hui' ueris-
mōter' osei' uidebat. eum
dem falsa cūmatione ad
penā exposcunt. Ille dū
innocentia suā sine causa
pictari cerneret. n' diuinū
auxiliū intima cordis de-
uotione s' adē iploaret.
ecce subito q' mortuis fue-
rat surrexit. n' rem gestā
cum suis astantib; n' miran-
tib; exponens. innoētē ab-
soluit. Referebat se ab
eodem anglo malo a quo ad
infestationē sui psuasus fu-
erat. ad tornita deductū.
s; dū diceret quendā splen-
dida facie. ipsū autē sc̄m ia-
cobū fuisse aiebat. euntib;
occurrisse. eū q' erectū in
celū ad thronū iudicis de-

dixisse illie q' p̄cib; op eo fu-
sis ut uite denuo redederet
obtinuisse. Ibi se multa mi-
lia angloz uidisse affirmabat.
De quoꝝ tñ statu n' facie in-
rogatus. nich' in h' mundo
ēē dicebat simile illis. q' illā
quā in ipsis uiderat. q' illā
exp̄me potuisset. n' forte ignē
aut luce. n' ipsam tñ longe
ē ualde dissimilē. memorē
q' dē ēē. s; exp̄me nullom po-
se qd uiderat. Hoc q' dē cōme-
morare uolum'. ne mirū
uideat si aīab; a corpibus
signa quedā corporib; similia
ad demonst̄tionē sp̄italū
p̄sentant. que n' in talib; n'
p̄ talia ab aīab; corpe exutis
uident. nullom ab eisdem
ad corpora reūsis in corpe in-
uentib; n' corporalia tñ scien-
tib; dicent. Quāvis. n' illa
alit ibi a corpib; erint uide-
possunt. n' tñ hic nob̄ alit
narrare possit. n' manent se
p̄ occultā illa. nec ēē qd de-
illis nob̄ a redeuntib; dicit.
n' exuntib; n' redeuntib;
sc̄dm ista monit̄ret. Vtrū
au aīe que hinc apli' n' reū-
sury exunt. sc̄dm hē modū
illa uideant. aut sentiat.
ōno dubiū ē. n' q' p̄bab;
hui' uidetur. qd ille q' in
corpib; uiuentes p̄ delecta-
tionē rerū uisibiliū corpori-
lib; imaginationib; tornita
patiunt. Neq; enī ūno ex

poralem passibilitatem eruunt
qui corporali imaginatioib;
delectatioib; p̄ne usū imp̄llis
obviolite et inuolite ereunt.
Quae si hie manentes ab ei
in delectatioib; et cogitati
onib; fantasias mundare se
de spoliare studuerit. illic
p̄modū p̄quam a corpib; egs
se fuerit. penā in eis et torn
ta n̄ sentiunt. qd in h ipso
quodam ipassibiles erunt.
q̄ nichē pena dignū secū
serunt. De per ih̄s auaruo.

Puidam putant aias et
corpalib; penis cruciari
non posse. nisi p̄ corpora et i
corpalib; manes. Quapp a cor
plib; exutas aias nullas ali
q̄ penas sustine edunt. n̄
eas solū quas conscientia et
tus accusat̄ irrogat. S;
iussima auctoritate sacri
eloquii et catholice iuratis
testimonia p̄bat̄. corpori
et materiali igne aias et n̄
an susceptionē corporę eru
ciari. Si enī demonib; qui
se sp̄e corporali ignis p̄para
tus dicitur. qd mirū ē. si aie a
corplib; erute corpori igne
eruicien̄. S; quom̄ inq
uit aie sine corpib; a reb;
corpalib; pati possunt.
Ecce dicam. Nescimus quom̄
id fieri possit. Nūq̄ id ue
rū n̄ ē. q̄ nos nescimus
quom̄ est. Tam qd mirū h̄nt. Oculis longe posita
est. si aie erit corpora patiū uider. taceb̄ u sentire n̄

tur. Si leduntur dū cedun
tur induit̄. cur n̄ ledant̄
si erute. Si affici possunt
q̄n int̄ ipsas et illud a quo
afficiuntur mediū ē illud
p̄ qd afficiunt̄. n̄ne pbabile
ōno ē. multo maḡ eas affici
debe. q̄n illi a quo afficiunt̄
in mediante iungant̄. Tam
hoc ubiq; querendū n̄ ē. ut
ēde iubem̄. m̄a s̄p̄e rōne di
scutē conem̄. S̄p̄ta saera
magistra fidei n̄x h nob̄ dīc.
Qd apli q̄rim̄. Suscipiam.
n̄ contēdam. Beat̄ ḡg. dīc.
q̄a in eo ardent. qd se arden
tes uident. Qd s̄ uult puta
tis h qd dīc. q̄a aie in eo ipso
ardent quo ardore suū ui
dent. In reb; corporalib; ita
non ē. ut ardore sentiat
q̄euq; ignē spicat̄. Que ē
ḡ uilio illa aie. que sentit
ōe qd uider. ut si n̄ ōe. hoc
certe qd ad penā uider. dū
quia sensus aie q̄n p̄ corpus
egdit̄. id diuisi modis peip.
q̄ p̄ diuisa instrum̄ta peip.
et ob hoc qdā emin̄ c̄stituta
corpalī sensu n̄ peipit. quia
ad peipienda illa instrum̄
tū corporali sensus n̄ suffic̄.
Ibi enī sensus defic̄. n̄ apli
instrum̄tu n̄ suffic̄. Ppt̄ea
illi sensus qui instrum̄ta
maḡ sufficientia h̄nt. ma
iorem in peipiendo uim
quom̄ est. Tam qd mirū h̄nt. Oculis longe posita
est. si aie erit corpora patiū uider. taceb̄ u sentire n̄

potest. n̄ mediante cuncta. Si instrumentū tangendi que ut uidendi p̄spicar ēt que tactus ut uisus emm̄ ēstuta peiper. Qd g. Ubi in strumentorū diuisas nulla erit. q̄re n̄ oī sensus eq̄uis erit. ut uidelicet sit illuc uidere qd tangere. tangere qd dolere. Hec tñ quia sensum aīe emm̄ affici dirimus. idēco int̄ penas corporales. et ipsam aīam q̄li alio locorū spacia collocamus. q̄a ipsa que in sui natā nulla diuisione tenditur ubiūq; p̄sens est sensu p̄ semet ipsam et p̄sens ēe p̄batur. Quia em̄ in ipsa loco n̄ est. int̄ ipsam et locū nullus ē loc. Hoe tam n̄ n̄ de illis intelligendū est. q̄ idēco a tormentis affici possunt. q̄ bine exirentes in corruptione uicioꝝ secum passibilitatē ferunt. hec tñ oīa q̄ ut dictū ē rōe humana inuestigari n̄ possunt. in his mentem solidemus. que fides n̄ dubia. p̄bat. q̄ scit peccati et docim̄ta eoz ēē de rerunt in hac uita. pena bent. q̄ iniūbilē op̄at. hñt p̄ hanc uitā. q̄ licet qualitē ab illis sentiat. a nob n̄ intelligat. qd iſtū est. cū n̄ iō minū ab illo sentiat. quāuis a nob non intelligatur. H̄il zem̄ refert a quib; reb; patientiū. q̄ntū patientiū. q̄ uis doloris n̄ in tormento. ī in sensu patientis osuit. Qd enim pdeset et si tormento foris cruciantū matia abesser. et patientiū tñ dolor p̄tēa minor n̄ ēt. Utqđ ignē ac flāmā times. n̄ q̄a uriti mes. Si uulna et plague n̄ dolerent. q̄s arma aut telū timeret. Unde ḡ q̄a oīa h̄a quib; dolor ēē pot. n̄ tim̄tur n̄ p̄ ipsū dolorē.olle sensū doloris n̄ ē qd tumeat. Potat ḡ ds et sine elem̄tis materialib; aīab; cruciandis sensū doloris dare. si dignū est ut in eis puniant. in bus peccauer. p̄us quidem sine corpib; sic sine ipsis p̄i se s̄t delectate. p̄ea n̄ in corpib; sic in ipsis p̄ corpī inique s̄t op̄at. De locis **S**iē peccorib; penarum cruciandis dī penas corpales p̄parauit. ita ad ipsas penas corpales loca corporalia distinxit. Quā enī ea que foris sunt op̄a bia. p̄bat. q̄ scit peccati et n̄ solū instrumenta. et docim̄ta eoz ēē de tormenta impioꝝ et gaudiuſ multorū distinxit. Infernū locus ē tormento. celū locū gaudiorū. Bñ etenim

locus tormentorum deorsum est. locum
 gaudiorum sursum. quod culpa
 deorsum patitur. iusticia sur-
 sum sustollit. Maxima tor-
 menta locum in imo habet.
 maxima gaudia in summo.
 Media autem bona et mala in
 medio habet in hunc mundo. xta
 se. Ut infernus inferior est.
 locum in imo trepidandum
 penitus preparat. Vnde quod tam omo
 certum non est. in qua parte ei-
 ntrum in concordanter illius.
 siue extremitate in aliq[ua] regio-
 ne abit ipsi dispositus sit.
 quamvis tam uero simili uir-
 deat. infra terram quasi carcere
 quondam et uelut ergastulum
 tenebrarum collocatum. In hunc
 infernum dicitur inextinguibile
 igne. et qui ut semper ardeat
 in finito non egerit. ab inicio mu-
 di demonibus eternaliter erueian-
 dis preparatum. In quo seit igne et
 homines maligni cum demonibus;
 eterna pena passuri sunt. quia eis
 in hac uita positi ad culpam
 consenserunt. Adhuc infernum
 aut sceleratorum a corpore; egisse
 statim retrudi eliminantur.
 sic eterno pectorum iustorum et q[ui]
 ab hac uita purgati erunt.
 sine mora ad celum non sed in
 humanitate suam inde christum
 in deriva patris sedet in gla-
 cimmo deduci eduntur.
 sic septem est. Vbi ergo fuerit
 corpus. illic congregabuntur et
 alle. fit autem et alia pena p[ro]

morte que purgatoria dicitur:
 in qua huic qui ab haec uita
 cum quibusdam culpis. iusti tamen
 et ad uitam predestinati exierunt.
 ad tempus erueriantur. ut pur-
 gentur. cuius locum omo deter-
 minat non est. non quod multis ex-
 plis et reuelationib[us]. aut in
 eiusmodi pena positarum sepe
 numero monstratur est. in hunc mun-
 do exire illa. Et fortassis
 probabiliter erit. ut in his po-
 tissimum locum singule pena
 sustinere eredantur. in quibus cul-
 pam comiserint. sic multis se-
 pe docimunt. probatum est. alia
 uero siqua sunt harum penarum
 loca. non facile assignantur. Be-
 atus augustinus in epistola per ostendit.
 quoniam apostolice anglie laben-
 tes in hunc mundi ima de-
 trusi sunt. usque ad futuram
 in die iudicii ultimam damnationem. Haec quod petrus car-
 cerem vocat caliginis inferno
 nomen paulus tenebris ap-
 pellasse edidit dicens. reuelo
 res tenebrarum harum. spitalia
 neque in celestibus. hunc autem
 carcere siue tenebris istas.
 aerem istum intelligimus esse.
 Unde et aeris potestates dicuntur.
 in quo in maligna spe ante
 ultimi iudicii die. et sed in
 aliquo ligati sunt. in quantum seit
 conscientia fuisse damnationis
 extinguuntur. et sed in aliquo so-
 luti. in quantum seit ad temptando
 homines secundum modum

divine dispensatioſ ab illis in
terum maximis gehenne tor-
mentis laxati uacare pmi-
tunt. De inferno autem ignis il-
le eternus preparat est cruciandis.
beat⁹ g̃g in lib⁹ dialogor⁹ testat⁹
h⁹ ut simili⁹ indicari ut siē
dixim⁹ sub tra ēē edat. pp se-
turā q̃ diē. nec in celo. nec in
tra. nec sub tra inuentū. qui
librū signatū aperte potuiſ
set. Queri autem nō inuenient
pot. utrū aīe dāpnandoꝝ eorū
seit q̃ ab aliis ipius ⁊ scelatis
similis quadā uiuendi men-
sura in malitia inferiores
fuerū. eg̃lisse a corpib; statū ad i-
fernū loca rapiantur. sive in ali-
is aliquid locis penalib; sed m̃
occulta di dispensationem
ab illis g̃uorib; gehenne tor-
mentis adhuc interū differā-
tur. ut uidet quēadīm boni q̃
cū culpis q̃bdam mansioib;
detinentur. ut nō statū ad gau-
dia celor⁹ ascendant. ita qq;
min⁹ mali hinc eg̃diuntur
quāuis dāpnandi. q̃bdā tam
leuiorib; penitus sed m̃ modum
seit ⁊ in surū culparū dispo-
sit⁹. nō statū ad tormenta iſer-
m̃ descendant. De pfectis q̃; bo-
nis dubiū nō ē. qn eg̃dientes
statū ad gaudia tñſeant. Simi-
lit⁹ ⁊ de ualde malis dubiū
nō ē. qn exēentes hinc sine
mora ad inferni tormenta de-
scendant. De ipfectis qq; bo-
nis etiū ē qd nō interū q̃bdā

penis usq; ad plenam uidel pur-
gationē. a uentis gaudis diffe-
runt. De ipfectis sive minis
malis etiū nō ē. nō nō sunt. do-
nec in tēpe uniuersali resur-
rectioſ receptis corpib; ad il-
la reuera descendant il sēp
sunt. Nā si idēo ab illis differ-
ri dār. q̃ min⁹ mali sēp. poter-
runt simili rōe nō differri
credi. q̃ dāpnandi sē. Qd enī
faciat dilatio. nō emendatio ut
purgatio ēē nō pot. Qd tū q̃
occultū oīno ē. nequaquā
temere diffimendū ē; De q̃lita
Hoc autem te tormentorum gehenna
ualde dignū iniquitioē luum
uidet. utrū seit solus ignis
cruciatib; dāpnandoꝝ preparat⁹
sit. p̃t̃ea q̃ illū solū uitia
comemorat dicens. ite male-
dicti in ignē etiū. q̃ preparat⁹
diabolo ⁊ anglis ei. Cū enī in
hae uita nō solū ab igne. si ab
aliis qq; elem̃tis penit⁹ ac eru-
ciat⁹ puemant. quare nō et
illie in aliis elem̃tis sic ⁊ in
igne dāpnandoꝝ penit⁹ esistant.
De tormentis quippe ipioꝝ sēp
tū ē. transeunt a frigorib;
mūjū. ad calores ignū. Et in
rū alibi. Vm̃is eoz nō moriet⁹.
⁊ ignis eoz nō extinguet⁹. Hā
si uimē q̃l ad solā cōpuncti
re uelit. ⁊ ob h̃i quidē ignē
corpale uermē autem nō corpale.
s; spūale intelligendū putet.
quid ē qd alibi sēptū ē. ujm

dicta carnis est. quare nō si
 militū umis corporalis dicitur. qā in
 uindictā carnis parat cōme-
 morat. Hoc huius nō leuit
 unū aliqd diffiniri potest.
 Tam qui dixit. ppterā carnis
 ipu uindictā in uime futu-
 rū ēē et in igne. qā ipi. p eo
 qd carne male uirit. et in
 carne cruciabit p ignem.
 et in spū conscientie p uimē. sane
 intelliget et uimē nō moritu-
 rū in eterno cruciatur oscien-
 tie. et ignē nō extingendum
 in carne s; quoniam illa frigo-
 ra niuū et calores ignū int̄
 ptabim. ad que cruciandi
 ipu alternati transire dñr.
 An forte h de illa tñ pena
 intelligentū est qua nē in
 spū an ultimi iudicii diē
 cruciant. ut iudit p uari-
 etate tormentorum ad illā unā
 & sumā penā tristis. in q
 sic int̄minabilit. ita et in
 uariabilit subsunt. Vlti-
 ma qdē dāpndoꝝ pena si
 eut cunctis penis maior ēē
 nō inuenient̄ edidit. ita qq;
 in eo qd extis oib; aerius ē et
 uehemti exerueians tor-
 to nō irrationabilit putat.
 Qd ppterā fortassis solū erit. u
 semp sumū ēē possit. qā qd
 qd p illo mutaret. de illo
 minueret. Quidā tñ fuerit
 qui sic dictū ē tormenta ge-
 benni spūalit tñ et nō corpo-
 lit intelligida putauerit.

ppterā qd qdam uba sept̄arū
 quasi idem assentia inue-
 nerint. licet enī quedā sp̄t̄.
 qd suba inferoz sp̄uat: nō cor-
 palis. si st̄dores dentū et
 flet̄ aūarū sp̄ualit intelligi
 oportet. flamas qq; et tor-
 menta nō corporalia. si sp̄ualia
 cogitanda. ē in abiguitati
 b; uborū fluctuant qui nō
 sunt radicati in fide. Qd h.
 necesse fuit ppterā tormenta
 gehenni sp̄ualia tñ edere.
 qd suba inferoz sp̄uat et nō cor-
 pat dicta ē. Qd si enī iteri
 nō sp̄e maligni qui a sumis
 ad infima et p culpā lapsi s;
 et ad penā depresso. Quoꝝ n
 mirū suba et p culpā nō cor-
 pat s; sp̄uat ēē edidit. qd licet
 in eis uoluntas p maliciam
 ad aliud mutata sit. natā
 tñ et p. eadem pmansit. dia-
 rū quoq; nē in inferis dāp-
 natarū suba nō corporat s; sp̄uat
 recte phibet. qd nē a corpib;
 solute. in sola sp̄itali natā
 illie in tormentis detine-
 tur. et ideo qd de ipsis i se-
 tura lacē sed in naturā rerū
 corporaliū cōmemorat. muto
 nō corporalit s; sp̄ualit intelligi
 dū edidit. Hā si id qd ipse fuit.
 nō corp̄ s; sp̄e ē. qd in ipsis ē
 nō corpale. s; sp̄uale intelligi
 dū eit. In hē ḡ modū ilacit
 inferoz suba sp̄uat si corporat
 estimat. s; illud qq; qd dī;
 qd si flet̄ et st̄dores dentium

spūalit̄ accipim⁹. flāmas q̄
torūtoꝝ in ipsis n̄ corpales
s; spūales ēdere debent. sic
sane intelligi pot̄. si eruci
atus aīarū qui ex flām̄ cor
palib; gnari credunt̄. n̄ cor
palit̄. i. mediantib; corpib;
in ipsis fieri n̄ intelligant̄.
Qulta s̄t̄ alia que ut abigue
dicta s̄t̄. ut abigue diei po
sunt. s; aliud est rerū ne
ritas. aliud ilborū uarietas.
neq; nos oportet p̄ multitu
dinē dicendi a simplicitate
ēdendi deuicare. Dic̄ anḡ i
encheridion. q̄a tēp̄ qđ it̄
hōis mortē ⁊ ultimā resur
rectionē positū ē. aīas ab
ditis receptaculis ētinet.
sic unaqueq; digna ē. ut
rege. t̄ erūpna. Ergo abdi
ta s̄t̄ receptacula aīarū.
nec pot̄ hōi definiri. qđ n̄
pot̄ ab hōi sciri. Itē qualis
intelligend̄ sit ignis ille
gehūne. ⁊ quēadmodū igne
corporali incorporei sp̄e si
ue aīe corpib; solute
eruerari possunt. n̄ solum
fidei xane. s; sac̄ eloqi aucto
ritas cōndat. Iuc̄. de ciuita
te di. Qd̄ corp̄ ignis gehūnen
t̄n corpora eruerabit. s; ⁊ sp̄e.

Gehenna qđ est stagnū
ignis ⁊ sulphuriſ ut
dictū ē corp̄us igniserit.
⁊ eruerabit corpora damp
nandoꝝ ⁊ hōi. ⁊ demoni. ut maḡ torqueat̄ ad alijs
solida hōi. aeria demoni. luceat. s̄lā sequaces quoq;

aut t̄n hōi corpora cū sp̄i
bus. demones aut̄ sp̄e sine
corpib; h̄mtes. sumido pena.
n̄ in peipiendo uitā corporalit̄
igmbus. Cur enī n̄ dicam?
quāuis miris t̄n iūs modi
et sp̄e incorpeos posse pena
corpalis ignis affligi. si sp̄e
hōi ⁊ ipsi. pfecto incorper.
et n̄ poter̄t includi corps
lib; mēb;. ⁊ t̄e poter̄t suoy
corpū uinculū insolubili
alligari. Si uiuentis hōis
incorporeis sp̄e tenerut̄ in cor
pore. eur n̄ p̄ mortē cū in
corporeis sit sp̄e ⁊ corpoe igne
teneat̄. Et enī p̄ ignē sp̄m
teneri dicim⁹. ut in torūto
ignis sit uidendo atq; sen
tiendo. Ignē nāq; eo ipso pa
titur qđ uidet̄. ⁊ q̄ ēcre
mari se ēsp̄ie. eremāt̄. Sic⁹
sit ut res corpea incorpeā
eremet̄. dū ex igne uisibili
ardor ⁊ dolor uisibilis ⁊
hit̄. ut p̄ ignē corpēu men⁹
incorporeis ⁊ corpea flāma
erueret̄. Et p̄ pauca. bū ḡ
peccorē diuīt̄ dāpnatum
uitas in igne phibet. q̄snā
sapiens aīas rep̄boꝝ teneri
ignib; neget. Greḡ. i mor
tib? Qd̄ ignis gehūne ad
illa ultrix flāma lucebit.
uicioꝝ eruationē ht̄. q̄
lum̄ n̄ ht̄. Illue ignis et
eruerabit corpora damp
nandoꝝ ⁊ hōi. ⁊ demoni. ut maḡ torqueat̄ ad alijs
solida hōi. aeria demoni. luceat. s̄lā sequaces quoq;

suos secū in term̄o rep̄bi
flāma illustrante uisuri
sunt. quor̄ amore deliq̄r̄.
quatin⁹ quor̄ uitā carna
lit cont̄ p̄cepta ēditors
amauerant. ipsor̄ q̄q; ut
tā tuitus eos in argum̄to
sue dāpnatiōis affligat.
Sieut electis ignis ardere
nouit ad solatiū. et tñ ar-
dere ad suppliciū nescit. ita
ēquiso gehāng flāma rep-
bis et nequaqm̄ lucet ad
isolatiōis ḡam. et tñ lu-
cet ad penā. ut dāpnator̄
oculis ignis suppliciū et mil-
la claritate candeat. et ad
doloris cumulū dilecti q̄lit
eruerient ostendit. Itē de-
eade. Qd̄ ignis gehāme ab inicio
sic cāt̄. ut mitim̄o n̄ egeat.

Onūpotentis itieia. fu-
turoz p̄scia. ab ipsa
mundi origine gehenne
igne creauit. qui in penā
rep̄bor̄ semel ēē incipet.
si ardore suū et sine lignis
nūqm̄ finiret. Ignis nāq;
corpeus ut ēē ignis ualeat
corpeus indiget somnis. q̄
cū necesse est ut seruet.
P̄ uestigia p̄ ēgēta ligna
opeul dubio nutrit̄. nec ua-
let n̄ succensus ēē. et n̄ reso-
tus sublīste. Itē cont̄ gehā-
ne ignis cū sit corpe. et in-
missos rep̄bos corporalit̄ eru-
rat. nec studio humano

tur. nec ualer̄ si. creatus se-
mel durat inertingibilis. et
successione n̄ indiger̄. et ar-
dore n̄ caret. Bñ ḡ de inq̄
dī. deuorabit eū ignis qui
Inon succendet. Quales sunt
et hac quidem purgatoriis penē i
uita mortali hac uita et q̄les post.
ēē quasdam penas dūg. de dī cūntare.
purgatoriis ēfitēm. in qb;
affligunt̄ quor̄ uita uel
n̄ in sit melior. ut pocius
in sit peior. s; illis sunt pur-
gatoriis qui eis cohērebiti
corrigit̄. Cetē om̄s pen-
sue tēpaneg. siue sempit-
ne. siē. un̄quisq; diuina p-
uidentia tractand̄. infē-
runt̄. ut p̄ peccatis siue pre-
teritis. siue in quib; adhuc
uiuit ille q̄ plectitur. ut
p̄ exēendis declarandis q;
ūtutib; p̄ hōies et angelos
siue bonos siue malos. s;
tēpales penas alii in hae
uita tm̄. alii p̄ mortem.
alii et n̄ et tē. uerū tam an-
nūdiciū illud seuerissimū
nouissimū q; patiuntur.
Non aut̄ uement om̄s i se-
p̄t̄nas penas que p̄ illud
nūdiciū sunt̄ s̄t. q̄ p̄ mor-
tē sustinent tēpales. Nam
q̄ib; dā q̄d̄ in isto n̄ remit-
titur. remitti in futuro
seto. et ne fut̄ sc̄ti eterno
suppicio p̄mitant̄. ēfite-
mū. Karissimi s̄t aut̄
succendit. nec lignis mut̄ qui nullas in hae uita

l; tñ p ea penas luit. fuisse tñ aliquos q usq; ad de
citatam senectutem ne leuissi
mam qdem sebeulam sense
runt quantiueūq; duxint
uita ipsi nouim' r audi
uumus. quāquā uita ipsa
mortaliū tota uita sit. q
enī parua pena ē ipsa ini
ipientia ut impietia. q usq;
ad ea fugienda mto iudi
cat. ut p penas dolorib' ple
nas puori cogant queq; ar
tificia ut litas disce. ipsū
q; disce ad qd penis adigun
tur. tā penale ē eis. ut nū
quā ipsas penas p quas co
pellunt disce. ferre malit
quā disce. Quāuis aū nō
exhorreat. r mori eligat.
si spōnat ei aut mors p
penā. aut rursus infan
tia. Que quidē qd nā a risu
l; a fletu ordit. Hanc lu
cem quidē maloz ingilla
fir. nesciens. p̄phetat quo
dām. Solū qn nat' ē fert
risus zeroaltē. Hec enī ei
bonū aliqd monstruosus
ille risus portendit. Hā si
magicarū artū fuisse p
hibet inuentor. a nimo
quippe rege assiriorz bello
super occubuit. Verū
tanta ē dī mīa in uasa
mīe. q; p̄parauit in glā.
ut z pīma hōis etas. v in
fania. q; sine ullo remi
su subiaceat carni. r sed a

que puericia n̄cupat. u ndū
rō suscep̄t cont' uicia pugna
etere sub oīb; uicosis dele
ctatioib; iacet. q; a licet iā
ualeat. r tō infantū transi
se indeat. n̄dū in ea ē p̄cep
ti capax infirmitatis m̄tis.
si saceram̄ta mediatoris ac
cepit. q; si hanc in eis annis
uita finiat. tñllata seit a
potestate tenebrarū in re
gnū dī. n̄ solū penis n̄ p̄pare
etnis. s; ne illa p̄ mortē pur
gatoria tormenta patiat. Suf
ficit. n̄ sola sp̄ual regena
tio. ne p̄ mortē oblit qd car
nalis genitio traxit cum
morte. Cū aū uentū fuit
ad etatē q̄ p̄ceptū iā capit.
et subdi iā pot̄ legis ipso. susci
piendū ē bellū cont' uicia. r
gerendū aerit. ne ad dāpnā
bilis peccā p̄ducant. Et si
quidē n̄dū uictiarum
suetudine roborata sc̄. fac
ius uincunt. r cedunt. Si
aū uince atq; impare c̄sue
uerint. laboriosa difficult
tate uincunt. Hoe aū bel
lū nūquā illū eet. si natū
humana p̄ liberū arbitrium
in reetitudine in qua facta
ē p̄sticillat ilē u q pacē se
lix h̄re noluit. secū pugnat
infelix. Pauclissimi aū sunt
tante felicitatis. u ab ipsa
ineunte adolescentia nul
la dāpnabilia peccā comit
tant. ut in flagicis. ut in

119

nefarie cuiquā spiciatis erro
re n̄ magna spē langitatem op
pimant. quicqđ in eis posset
carnali delectatione dñari.
Plurimi s̄ p̄cepto legil' accep
to. cū p̄us iucti fuer̄ preua
lentib; uictus. & p̄uariato
res ei' effecti. t̄c ad grām ē
fugunt adiuuantem qua
fiant & amarius penitendo.
¶ ne hēmīt̄ p̄us dō subdit.
atq; ita carni p̄posita m̄te
uictores. Qd̄ ḡ eūp̄ penas
euade s̄p̄t̄nas. n̄ solū bap
tizet. uerū & iustificetur
in xp̄o. ac sic uie t̄nseat a
diabolo ad xp̄m. Hieh in edi
ficio p̄ponit fundam̄to. In
ueniem̄ ḡ qui possit salua
ri p̄ ignē. si p̄us inuenim̄
qd̄ sit h̄rē in fundam̄to xp̄o.
Si qđ utaq; xan̄ diliḡ meret
cem. ei qđ adherens unū cor
pus efficer̄. iā fundam̄tu
n̄ h̄rē xp̄m. Si qđ aū diligit
uxorem suā. si sedm. xp̄m.
quis ei dubitet in fundam̄
to ee. xp̄m. "Si u sedm hoc
sc̄m. si carnalit̄. si in mor
bo c̄cupiscentie. siē & gens qđ
ignorat dñm. & h̄ sedm ueni
am c̄cedit apl̄. imo p̄ apl̄m
xp̄e. Pot̄ ḡ & iste h̄rē xp̄m i
fundam̄to. Si enī nich ei ta
lis affectiois noluptatis qđ
p̄ponat. quāuis sup̄edificet
ligna. fēnū. stipulā. xp̄e ē
fundam̄tu. h̄p̄t h̄ salu' erit
p̄ ignē. Velicias quippe huī
mundi amores & terrenos p̄
ouigalem qđem copulam. n̄
dāpnabiles. t̄bulatiois ignis
exurit. Q̄ amat patrē aut
matrē. aut filiū. aut filiā.
sup̄ me ait dñs. n̄ ē me digni.
verū qui has necessitudines
sio amat carnalit̄. ut t̄n
xp̄o dñs n̄ p̄ponat. malit qđ
illis carere qđm xp̄o. si ad hunc
fuit articulū t̄p̄tatiois addu
ctus. p̄ ignē erit salu' & ea
rū amissione t̄n necessē est
urat dolor. qđtū beserat amor.
ac p̄ hoc ei qđ edificauit erit e
dificatio ista dāpnosa. qđ nō
habebit qđ sup̄edificauit. & ea
rū amissione erueabit. quib;
fruendo utiq; letabat. Vide
in apl̄ ubi hōiē edificantē
sup̄ fundam̄tu lapides p̄ eo
los. aurū & argentū. Q̄ sine
uxore est inqt̄ cogitat qđ sūt
dei. qđm placeat deo. Vide alii
edificantē ligna. fēnū. stipu
lam. Q̄ aū matrimonio uimet
ē inqt̄. cogitat que s̄t mundi.
qđm placeat uxori. vasa figu
li. p̄bat fornax & hōies iustos.
t̄p̄tatio t̄bulatiois. Et um̄
cuiq; op̄ illis fuit ignis. p̄habit.
Sicui op̄ manserit. p̄manet
enī qđ quisq; cogitat qđ s̄t dei.
quom̄ placeat deo qđ sup̄edi
ficabit. n̄cedem accipiet. i.
uī cogitauit. h̄ sumet. Si
cui op̄us arserit. dāpnū pa
riet. qđm qđ dilexerat n̄ habe
bit. Ip̄se aū saluus erit.

qua nulla eū t'bulatio ab illi
fundam̄ti stabilitate semouit.
sic tñ quasi p ignē. Qd enī si
ne illiciente amore n̄ habuit.
sine urente dolore n̄ pdidit.
Ecce qntū m̄ uidet inuenit
est ignis qui nullū eoz dāp-
net. s; um̄ diter. altū dāp-
mficer. ambos pber. Nullx
quidē penas n̄ purgatoria
uolunt ēē p mortē qm̄ tris
supiora s̄e elem̄ta. aq̄ aer.
ignis ex aliquo horz manda-
tur p expiatorias penas. qd
trena etagioē tractum ē.
Vñ gentilis poeta. Alię pādūt
manes suspenſe ad uento. ali-
is sub q̄gite uasto infestū elu-
itur seelus. aut erurit igne.
Inustū. H. putant. i. p peccis
quālibet magnis paruo seit
t̄p̄ ppettis pena quisq; dāpne-
tur et̄na. q̄si ulli id usquam
iticia legis attendat. i. tanta
mora t̄pis q̄sq; pumaret. q̄nta
mora t̄pis unū pumaret ad
misit. Hūqđ rā diu in uin-
culis q̄sq; uideand; ēē debe.
quādiu fec̄ unū m̄uit alli-
gari. eū iustissime amosas
penas seru' in cōpedib; pēdat.
qui ubo aut iebu celerrime
t̄seunire ut laceſſunt dñm
ut plagauit. Qd ḡ de s̄ep̄t
no suppicio dāpnator̄ per
sūn. p̄lm dñs dix fiet om̄n
no fiet. um̄ eoz n̄ moriet.
q̄ ignis eoz n̄ extinguerit.
Vtrūq; horz ignē seit atq; i.

mem uolunt quidā ad aie
penas n̄ ad corporis p̄tine. q̄
s̄ptū est. sic tinea uestim̄tū
et um̄s lignū. sic mere er
erueiat cor uiri. Qd si pe
nas. aie. corporis in illo sup
plicio fut̄as n̄ dubitant.
igne uiri corp. aliam au ro
di quodām um̄e meroris
affirmant. Qd si edibili dr.
q̄ utiq; absurdū ē. ibi aut
dolore corpori. aut aie defitu
rū. ego tñ facili' estimo. ut
ad corporis dicā utrūq; p̄ti
nere quā neutrū. Legitur
quippe in uetib; s̄ptis. um̄
dicta carnis. ipu. ignis et
um̄s. Potat breui' dier. um̄
dicta ipu. Cur ḡ dictū est.
carnis. ipu. n̄ q̄ utrūq;. i.
ignis. uermis pena erit
carnis. Quom̄ ḡ uerū est
inquant. qđ ait xp̄e uī. in
qua mensura menti fueri
tis. remetet uob. si t̄pale
peccem suppicio punientur.
et̄no. Thec attendet. n̄ p̄ q̄le
spaciū t̄pis. s; p̄ uicissitudi
nē mali. i. ut q̄ mala fecit.
mala patiat. dictā fuisse
eandem mensurā. Be iudic
ens enī. et condēpnatiōibus
dñs loquebat. s̄m q̄ iudi-
cat. et condēpnat inuite. si
iudicat. et condēpnat. inute i
eadem mensura recip̄. q̄m̄is
n̄ hoc qđ dedit. Iudicio enī
fecit. iudicio. et patit. et q̄
uis dāpnationē fecit qđ in

iquā sit patitur qd iustū
est. nec quisquā erisbit qui
censeat tam cito nocentū
fimenda ēē temita. qm̄ ei
to factū ē homicideum.
uel adulterū. ut sadlegū.
ut qdlibet aliud fecit. nō
tēpis longitudine. s; im
pietatis et iniquitatis ma
gnitudine metienduo;
de cura p mortuis agenda
duo in enchiridio.

Neque negandū ē defunctorū
rū aīas pietate suorū
uiuentū relevare. cum
p illis saeficiū mediato
rus offert. ut elemosine
in ecclia fiunt. s; eis hec
apfunt. qui cū uiuent
h̄ s ut p ea possent. p dōsse
miserit. est. n. qdam ui
uendi mod. nec tā bonū ut
n̄ requiat ista p' mortem.
nec tā malus. ut ei n̄ p
sint ista p' morte. est u
talis in bono. u h̄ n̄ requi
rat. et est rursus talis in
malo. ut nec his ualeat
cū ab hae uita tñsierit
adiuuari. Quocēa hic oē
mitū cōpat. quo possit
p' hanc uitā relevare qf
piam. ut ḡuari. Nemo aut
se sper qd hic neglerit. cū
obierit ap̄ dm̄ pmererit.
H̄ ḡ ista q. p defunctis fre
quentat ecclia cōmendans
illi aplice s̄ adūsa senten
cie. qua dictū ē. om̄s enī

altabimur an tribu
nal. xp̄i ut referit
un̄ qf. sed in ea que
per corpus gessit. siue
bonū. siue malū. qd̄ ī hoc
mitū libi qf. cū in corpe
uiuet cōpauit. ut ei pos
sit ista p dōsse. qd̄ enī oib;
apfunt. Et cur' n̄ oib;. n̄
p differentiā uite. quam
quisq; gessit in corpe. Cū
ḡ saeficia siue altaris. si
ne q̄ruicūq; elemosinarū
p baptizatis defunctis
oib; offerunt. p ualde bo
nis grātarū actiones sunt.
p n̄ ualde malis. p iucati
ones. p ualde malis et si
nulla s̄ adiūnta mortu
orū. qlescūq; uiuoz cōsolā
tiones s̄. Quib; aū apfunt.
aut ad h̄ apfunt ut sit
plena remissio. aut certe
ut tolerabilior fiat ipsa
dampnatio; Quib; apfuit
p' morte. ut quomodo qd̄ p
ill̄ fit. duō de ciuitate dei.

Est itaq; quidā modis
uite. nec tā male ut
his q in ea uiuent meh
apfuit ad cōpescendū regnū
celoz largitas elemosina
rū. quib; ī iustoz susten
cat inopia. et fiunt ami
ci q in tabernacula etiā
suscepiant. nec tā bone.
ut ad tantā beatitudi
nē adipiscendā eis ipsa sus
ficiat. n̄ eoz mitis qf ami

cos fecerunt miām. *Exq.*
Quari autem soleo et ap
iurgim regiri nisi tā
sententia ubi art. faci
te uob amicos de māmona
iniquitatis ut ipsi recipiat
uos in eterna tabernacula.
Sla eū elios capos porta
ille desēbet: nū putant ha
bitare alia beatorū. nō so
lū ibi posuit eos qui p̄p̄
mitis ad illas sedes puen
re poterint. s; adiecit atq;
ait: Quicq; sui memores ali
os fecere merendo. i. q; pme
ruerūt alios eos q; sui memo
res. pmerendo fecerunt. sp
sus tanquā dīr ei qd freqū
tatur ore xano. eū se cuq;
scorū humilis qslq; cōndat.
z diē. memoz esto mei. atq;
ut id ēē possit. pmerendo effic.
s; qslq; ute sit modus. z q; sunt
ita peccā q; ita ipediunt
puentione ad regnum ~~cōdē~~.
ut tm scorū amicoz mitis
iperrēnt indulgentiā dif
ficillimū ē inuenire. pieu
losillimū diffinire. Ego usq;
ad h̄ tēp̄ eū in satagerem.
ad eoz indagine puenire
nū potui. Hē uū dū uenia
ut iniquitas et si pleueret
ignoratur modus. pfecto
z studiū in meliora. pfecti
endi orando z instando ui
gilanti adhibet. facien
di de māmona iniquitatis
scorū amicos eura nū spnitur.

Verum ista libatio que fit si
ue suis qbq; ordib; sine intē
dentib; scis. id agit. ut in
ignē nū mittat etiū. nū ut
eū fuit nullus. p' qntūcūq;
temp̄ in eruat; Idem
in eodem libro secundūdo.
Non existimem⁹ ad mortuos
pro quib; curā gerim⁹. pue
nire nū qd. p eis. sine altari.
sine orōmū. sine elemosinārū
sac̄ticiis sollepn̄t suppliām⁹.
quāuis nū. p qb; sunt oib; pse
s; his tm. p qb; dū uiuunt
cōpat ut plint. s; qd nū di
scernim⁹ qui sunt. oportet
ea. p regenatū oib; facie. ut
nullus eoz ptermittat. ad
quos h̄ būficia possint. z de
beant puenire. Orelī. nū sup
erunt ista qb; nec obsunt.
nec plint. quā eis deerunt
qb; plint. Diligiti tm fac
h̄ quisq; p necessariis suis qd
p illo similit̄ fiat. i suis. Cor
pori autem humano qd ipendit
nū ē pslidū salutis. s; huma
nitatis officiū sedm affectū.
quo nemo ēumquā carnē su
am odio habet. Vn optet.
ut q; pot. p carne primi cu
ram gerat. eū ille in recesso
rit qui gerebat. *De ex
curatio funeris. — quicq;*
Ceditio sepulture. pōpa
ereqarū. maḡ st̄ uiuoz so
latia. quā mortuoz subsi
dia. Si aliqd pdest impio se
pultura pēiosa. Oberit pio

uilius. aut nulla. Preclaras
evectiones in cōspectu hōmū pur-
pato illi duxit exhibuit fē-
ba famulorū. s; multo clari-
ores in cōspectu dñi uileero-
so illi paupi ministrū p̄bu-
it angelorū. qui eū extulerū
n; in marmoreū tumulum.
s; in abrahe ḡmū. De sancti
eio p̄ defunetis. Gregoriū in
cōculpe p̄ dialogo.

Smortē insolubiles n; sunt
multo maḡ multorū solet
alas et p̄ mortē sacra obla-
tio hostie salutaris adiuua-
re. Quib; psit. Ide in eodē.
Ed sciendū est qd̄ illis la-
ere uictime mortuis pro-
funt. qui hie bñ uiuendo
obtinuerūt. ut eos p̄ mor-
tem bona adiuuent. q̄ hie
p̄ ipsis ab aliis fiunt. Nec
nāq; singularit uictima
ab eterno int̄itu saluat. q̄
illā nob̄ mortē unigeniti
p̄ mystiū representat. q̄ licet
surgens a mortuis iā n; mo-
rit. mors ei ult̄ n; dñabit.
tū in se ipso īmortalit atq;
incorpabilē uiuens. p̄ nob̄
idū in hī mystio sacre obla-
tions īmolatur. Et quippe
ibi corpus sumit̄ ei caro
in populi salute partit̄. eius
sanguis n; iā in manū infide-
liū. s; in ora fidelū fundit̄.
Hinc ḡ pensam̄ qd̄ sit pro
nob̄ hoc sacrificiū. qd̄ p̄ obla-
tione nā passionē unige-

ntri filii semp̄ imitatur.
Quis enī fidelū h̄rē dubiū
possit. in ipsa īmolatiōis ho-
ra ad sacerdotis uocē celos api-
ri. in illo ihu mystio choros
adesse. sumis una sociari.
trā celestib; iungi. unū qd̄
ex uisib; lib; atq; inuisib;
lib; fieri.

Si aīg seuit

Que in celo hoc geruntur.

Querunt n; nulli de aīab;

Carne solutis. utru
cognitionē habeant eoz q̄
in hac uita gerunt. mari-
me illoz q̄ iā in gāudio dñi
sui. in abscondito faciei ei
ueri lumini illūst̄atione
letant̄. Adieciunt q̄q; illud
de aīab; sc̄oz qd̄ in multis in
questiōne adducunt. si p̄eſ
suff̄ supplicantiū audiunt.
et eū ad intercedūtū inuocan-
tur. si uota postulantū
ad iploz usq; cognitionē p̄
ueniunt. Difficile; iudicare
de huīmī. Quom̄. H. scien-
tia nā certa ēē pot̄ de ip-
sis. qui eā quā de nob̄ h̄nt
scientiā. nec cap̄ possumus.
nec inuestigare. Hoe unū
certū est alas sc̄oz in seco
diuine cōtemplatiōis ostitu-
tas. eoz que foris agunt̄ tū
seire. q̄ntū illis ut ad gau-
diū ut nob̄ ad auxiliū. p̄
desse ostac. Hos intercessores
querim̄ ap̄ dñi. Qd̄ apli-
uis. times ne forte n; orēt.
q̄ sep̄ orant. Qm̄ n; orabit

¶ te quā tu oras. qui & quā tu
nō oras. orare tū nō cessant.
Si nō audiunt mīss. & ego in
uentū uba effundo. nō au
dientib; & nō intelligentib;
loquens. Ecce dicamus. Hū
audiunt sc̄i uba postulā
tū. neq; ad beātitudi
nem il~~l~~oy atti
net ista nolle que foris a
gunt. Ecce dicamus. Non
audiunt. Hū qđ deus nō
audit. Qđ ḡ labores inue
stigare qđ audiunt & qñtū
audiunt sc̄i qđ oras. cū ip
se dī audiat p̄ quē oras.
Ip̄le uidet humilitatē tu
am. qđ remunatur. devo
tionē tuā. Tam si audiunt.
& qñtū audiunt. qđ ē au
dire. n̄ seire. Unū ē lūm.
in quo & audiunt ad pei
piendū. & uident ad cognos
cendū. In quo siqđ forte fo
ris agitur. qđ m̄ interī n̄
audiunt. aut n̄ uident.
mystū. dispensatiois. n̄
detmītū felicitatis. Inue
niunt tñ quidā sc̄oz pa
triū quedā ita diffiniss. qđ
si nichil sit in cātis qđ n̄ ui
deant. qđ uidentē oīa uidunt.
Ego ampliū iudicare n̄ pre
sumo. n̄ h̄ solū. qm̄ tantū
uident qñtū illi placitū
est quē uident. & in quo
uident. Incep̄ septimā de
cima par. de t̄p̄e aduent²
xpi in nouissimo. Auḡtū.

D e saluatoris aduentu
qui expectat in fine.
Tēp̄a dimūare n̄ au
deo. nec aliquē p̄pham de hac
re numerū annor̄ exiſti
mo p̄tinisse. s; illud poenit
p̄ualere qđ ip̄le dñs ait. ne
mo pot̄ cognoscē t̄p̄a que
pat̄ posuit in sua potestate.
Tēp̄a ḡ eōputare h̄ ē k̄. co
n̄ w̄ e. ut seiam' qñ su fi
nis hui' sc̄i. ul' aduentus
dñi. nichil aliud m̄ uidetur.
quā seire uelle qđ ip̄le ait.
seire nemine posse. Oportu
nitas ā illi' tēp̄i. p̄fecto
n̄ erit an quā p̄dicet euāḡi
uniūso orbi in testimonio
ōib; ḡutib; aptissima enī
de hac re legit̄ sententia
saluatoris dicentis. & p̄dicat
bit h̄ euāḡi regni in uni
ūso orbe in testimoniuōib;
ḡutib; tē uemet finis. tē
uemet. qđ. n̄ an n̄ uemet.
Quando p̄ ḡ uemet incertū
est nob. ante tñ n̄ ēē uentu
rum dubitare utiq; n̄ de
friūtificante atq; ēscente.
uniūsus a mari usq; ad ma
re orbis ip̄lebit. p̄eūdubio
latet qñ finis erit. Ante
quippe n̄ erit. tē reuelabit̄
ille iniqu. i. antīr̄p̄e. quē
dñs ih̄c int̄ficiet sp̄u oris.
De ultimā t̄bulatione. Au
t̄ime soluetur satanas.
Ḡde custodia sua. & eribit

ad seducendos nationes que
st in quatuor angulis tērre gog.
et magog. quoz interpretationē
nōn ēē cōpimus. gog tectū.
magog de teeto. tanq̄m do-
mus. et ipse qui pcedit de
domo. Gentes ḡ sunt in qb;
diabolū uelut in abysso
sup̄ intelligebam inclusū.
et ipse de illis quodām sese
efferens et pcedens ut ille
sunt tectū. ipse de teeto;

Quare in diabolus

Illigatio diaboli ē ligēt.
n̄ pmiti exerce totā tēp-
tationē quā pot. uel ui. ut
dolo. ad seducendos hōies in
partē suā cogendo uiolēt.
fraudulentē uefallendo.
Qd si pmitit in tā longo
tēpe. et tanta infirmitate
multoz. plurimos tales
q̄les dī ppeti id n̄ uult. et
fideles decet. et ne cderent
ipediret. Qd ne facet. alli-
gitus est. tē enī soluetur.
qñ et breue tēpus erit. Hā
trib; annis. et ser m̄sib; legit
suis totis q; suoz q;
uirib; seuitur us. et tales
erunt cū quib; ei bellige-
randū ē. ut uinci tanto
eius ipetu insidias q; nō
possint. Soluetur aut̄ sa-
cadas in fine sc̄ti. ut quā
fortē adūsariū dei ciutas
sup̄auit. cū ingenti gla-
sui redēptoris. adiutoris.
libatoris aspiciat.

Quare

Em nouissimo soluetur.
arbit aut̄ iut dictū ē latha-
nas. cū in ap̄tā psecutionē
de latib; erūper odiq;. Hec
enī erit nouissima psecutio.
nouissimo īmūte iudicio.
qñ sc̄a ecclia toto orbe tra-
rū patiet. uniusa uidel
ciutas xp̄i. ab uniusa cui,
tate diaboli q̄ntacūq; erit
utraq; sup̄ trā. Vn apli. Re-
frigescet caritas multoz.
et habundabit iniqtas. Vn
daniel. Et erit tēpus inquit
tribulatioſ qualis n̄ fuit ex
quo nata ē gens sup̄ trā. usq;
ad tēpus illud; **Quanto tēpe erit**

Hec psecutio nouissima ultima
fūta ab antixpo tb; annis et tbu-
ser m̄sib; erit. Non enī ueni **latio.**
et ad uiuos et mortuos iudi-
candos xp̄o. n̄ p̄us uenit ad
seducendos in aīa mortuos
adūsarius eius antixpē. quē
dūs int̄ficiet spū oris sui;

De aduentu helye a' el enoch.

Veniet tē helyas thesbites.
Vñ q̄ ueniat dies dñi magn⁹
et illustris. qui comitetur eorū
partis ad filiū. et eorū hōis ad p̄
ximū suū. ne forte ueniens
peutia trā penit. Et hē hely
am magnū mirabile q; apphe-
tam erposita ſ lege nouissi-
mo tēpe an iudicū uideos
in xp̄m uerū. et in xp̄m no-
strū ēē cōditos celebrimū ē
in sermonib; cordib; q; tide-
libatoris aspiciat.

Quare

rum iudicis saluatoris n̄ im-
merito spatur eē uenturus.
qui ē n̄ nūle n̄ iūto ēdit.
Curru nāq; igneo rapr̄ ē de-
reb; humanis qd̄ euidentis
sume sept̄a sacra testat. cū
uenit ḡ exponendo legē sp̄u
alit quā n̄ uidei carnalit̄
sapient̄ comit̄ cor pat̄s
ad filiū. et corda patrū ad fi-
lios. dīe enī cor patrū ad fi-
lios comit̄. cū intelligen-
tia patrū p̄ducet ad intelli-
gentiā filior̄. et cor filior̄ ad
patres eoz. dū in id qd̄ sen-
serunt illi. c̄sentiant̄ et isti;
de q̄litate p̄son̄ je iudicis.

Cū uenit filī hoīs in dīc.
gl̄i sua. et om̄s cū eo. tē ē
gregabunt̄ an̄ eū om̄s gen-
tes. Et uidei quippe q̄ in ma-
licia p̄seuant̄ in illo iudic-
cio p̄mendi st̄. sic alibi di-
ctū est ut sept̄ū ē. uidebt̄
in quē pupuger̄t. cū enī
boni. et mali uisuri st̄ in
dieē uiuor̄. et mortuor̄; p̄cul-
dubio eū uidere mali n̄ po-
terunt. n̄ sedm formā qua
filī hoīs est. s; tū in clarita-
te in qua iudicabit. n̄ in
humilitate in q̄ iudicat̄
est. Non itū xpc̄ in eruce
uidend̄ est. Ceterū illā for-
mam in qua equalis ē pat̄.
p̄culdubio ip̄i n̄ uidebūt.
Alioqñ si filius dei index i
forma in qua eālis̄ pat̄. et
ip̄i cū iudicatur? app̄ p̄mis̄ filiū. q̄ et filī hoīs ē.

rebit. quid? qd̄ pro magno
dilectori suo pollicet dicēs.
ego diligā eū. ostndā me ip-
sum illi. Quippe filī hoīs
iudicatur est. nec tū ex hu-
mana parte s; ex ea qua filī
dei est. Itaq; utrūq; dīci pot̄.
et filius hoīs iudicabit. et nō
hoīs iudicabit. ut uerū sit
qd̄ ait. cū uenit filī hoīs. tē
ēggabunt̄ an̄ eū dī ḡt̄. et nō
filī hoīs iudicabit. ut uerū
sit qd̄ ait. ego n̄ iudicabo.
ego n̄ querō gl̄am mei. ē q̄
querat et iudicet. Nam sedm
hoc qd̄ in iudicio n̄ forma di-
s; forma filiū hoīs apparebit.
nee ip̄se pat̄ iudicabit. Sedm
hec enī dictū ē. pat̄ n̄ uidi-
cabit quenquā s; om̄e in
dicū dedit filio. Sedm au-
qd̄ dictū est. dedit pat̄ filio
uitā h̄re in semet ip̄lo. n̄
utiq; dī. pat̄ n̄ iudicat̄ qn̄
quā. Sedm h̄ enī qd̄ equalē
pat̄ genuit filiū. iudicabit
cū illo. Sedm h̄ ḡ dictū: qd̄
in iudicio n̄ forma di s; for-
ma filiū hoīs apparebit. n̄ q̄
n̄ iudicabit q̄ dedit oē uidi-
lius. ē qui querat et iudi-
cet. s; ita dictū ē. pat̄ n̄
iudicat̄ quenq; s; oē uidi-
dedit filio. dīci dicēt. Pa-
trem nemo uidebit in i
dicio uiuor̄. et mortuor̄. s;

ut possit et ab impus uideri.
eum et illi uidebit in quem pu-
pugent. Domine qui dedit uidi-
eum filio. quod uider forma fi-
lii hois apparebit. que for-
ma non est patris. filii. nec ea
filii in qua equalis est patri.
s. in qua minor est pater. ut sit
in iudicio boni et malorum con-
spicuus. Quando autem iudice
uidebit mali non enim uidebit
bonus. quod non ad eum gaudet
corde. sed te plangent se omnes
tribus regnorum. in numero utique
malorum omnium et infidelium. Visio
illa filii hois nec boni erit
ipius qui mittent in ignem
eternam. nec sumum boni erit
iustis. Adhuc enim vocat eos
ad regnum quod eis patrum est. abo-
~~regnum mundi in iudicio.~~ Si enim
enim illis dicet. ite in ignem
in ignem eternum. sic uitis. uenite
benedicti patris mei. poscidete
patrum uobis regnum. Et si enim ibi
illa in combustionem eternam. sic
uisti in uitam eternam. Quid est
autem uita eterna. non ut eam no-
seant te inquit unus de domino in
uero. et quem misisti ihesu christi.
Sed iam in illa claritate de qua
dicitur patrus. quam habui a patre
propter mundus fieret. te enim
tradet regnum dominum et patrem.
ut intret seruus bonus in gav-
dium domini sui. Deleteritate in-
traathamo dicimus. dico.
Inquit apostolus. hunc in puncto
temporis quod diuini non potest. in

123

re tu oculi. hoc est in summa
celeritate. in nouissima tu-
ba. hic in nouissimo signo quod
dabit. ut ista cōpletantur.
Canet enim inquit tuba. et mor-
tuu resurgent incorrupti.
et nos cōmutabimur. Ergo ista
cōmutatione in melius sine
dubitacione optet intelligi.
quod os et uulti et menti resur-
recturi sunt. sed sic dominus in euangelio
loquitur. qui hunc fecerit in resur-
rectione vite. quod male egere. in
resurrectione iudicari. iudicari
appellans penam sempernam
sic alio loco. Quod non est inquit
iam iudicatur enim. sed hunc illi quod ad iu-
dicium resurrecti sunt non eo
mutabuntur in illa incorrup-
tione pati potest. Illa namque fideli-
um est auctor scriptorum. Huius non prope
tua damnatione emabun-
tur. quod ignis eorum non extinguetur.
et umbras eorum non morietur. ac per
incorruptionem quodam resurgent
integritate membrorum. sed tamen a cor-
ruptione dolore penitentia cum
audierint. ite in ignem eternum.
qui preparat. et diabolo et an-
gelis eius. a quo audire malo-
uit. non timebit; **De eodem.**
Ver iudicium oculi noster non est
quoniam ad propinqua tardus
ad longinqua. sed utique inter-
ualla parili celeritate continet.
ita enim in iecu oculi sic
apostoli die. sit resurrectio mor-
tuorum omnipotenter dei et messia

bili mutui tam facile est q̄q;
recentia quā diutino repe-
dit uita cadaūa suscitare;

Erit iudicium *De eodem. Aug.*
Ipsò inopinato dñi aduen-
tu celerimū. qđ tariſſimū
putabat. qđ ipsas ēſcientias
ſine ſermonis. pluritatem con-
uineet. In cogitationib; enī
ſic ſc̄ptū ē. impū intriga-
tio erit. Et apls. cogitatio-
nib; inq̄t accuſantib; ut ex-
cuſantib; in die qua iudi-
cabit dñs occulta hōū ſedm
euḡlin meū p ih̄m xp̄m.
Etū dñs ſic futur⁹: certis
intelligend⁹ uelox. cū ſine
mori reuocatur⁹: in me-
moriā ūnū ēuincat. pum
at q̄ ēſcientiā. *De ordine*

Proph̄a yſaias. *resurgendi-*
resurgent inq̄t mortui-
resurgent d̄ erant in ſe
puleb̄. Vñ apls. Ipsi dñs
in iuſſu - in uoce archan-
geli - in tuba deſcendet
de celo. - mortui q̄ in xp̄o
sunt resurgent p̄m. Deīn
nos qui uiuentes q̄ reliq̄
ſumis ſumil cū illis rapie-
mur in nubib; in obuiam
xpo in aera. - ſie ſc̄p eum
dño erim⁹. Hęc ūba aplica
reſurrectionē mortuor⁹
futurā q̄i ueniet utiq̄
xpe ad uiuos - mortuos
iudicandoſ p̄clarissime
oſtendit. Si queri ſolet q̄
utru illi q̄i hęc uiuentes

inuentur uſt arpe. quoz
ploras in ſe atq; illos q̄ te
ſecū uiuebant tñfigabat
apl̄s. nūquā dño morituri
sunt. in ipſo tēp̄ ſuſto
quo cū resurgentib; rapient
in nubib; in obuiā xpo in
aera. ad immortalitatē p̄ mor-
te mūra celeritate tñſib; ſi
ḡ ſc̄os qui repient̄ xpo uiuen-
tes eiq; in obuiā rapient̄ ore
diderim⁹ in eodē raptu de-
mortalib; corpib; erituros.
& ad eadē mox immortalia re-
dituros. nullas in ūb apl̄s
patiem⁹ angustias. ſiue ū
dīe. om̄is reuigem⁹ aut ūſ
dormiem⁹. q̄a nec illi p̄ im-
nū quālibet paululū tñ an-
moriāt. ac p̄ h̄a reſurrechi-
one nū erunt alieni. q̄ de-
miſione p̄cedit. q̄muis b̄
uillima. nū tñ nulla. Quo-
modo intelligendū ſit qđ ſc̄ptū ē.
Duob; modis uiuos - mortuos
Accipitur. qđ uiuos et iudi-
ciū mortuos iudicabit. Siue ūb;
uiuos mortuos intelligam
quorū hęc ūdū mortuos. ſed
adhuc in iusta carne uiuen-
tes inuentur⁹: eiſ aduentū
mortuoſ au qui de corpe
p̄bus quā ueniat eriert
ut erituri ſt̄. ſiue uiuoſ
uiulos - mortuos uiulos
qm̄ iudicabit iusti. iudi-
cabunt iusti. *Reſurrechi-*
onē corporoz. q̄lit. aut q̄lā
Reſurget.

Sunt nō nulli qui ētide
rantes qđ spē a carne
soluitur: qđ caro in putre
dīmē uititur: qđ putredo
in puluerē redigit: qđ pul
uis in elem̄tissoluitur ut
nequaq ab humanis oculis
uideatur: resurrectionem
posse fieri despiciunt: Et dum
arida ossa inspicunt: hec
uestiri carnis rursum q;
ad uitā uiridesce posse dif
fidunt. Q' resurrectionis si
dem ex obedientia nō tenet:
certe hanc ex rōne tenere
debuerunt. Qd enī cotidie
nō resurrectionē nōam in
elem̄tis mundū imitatūr:
¶ cotidiana quippe elem̄ta
mom̄ta lux ipsa tēpaliſ
q̄si moritur: dū supueni
entib; noctis tenebris ea
que aspicebat subthit.
¶ q̄n cotidie resurgit: dū
lux ablata oculis subp̄lla
itū nocte reparat. ¶ mom̄
ta quippe tpm̄ enim ar
busta uiriditatē folior̄
amittit: a fructuū, pla
tione cessare. Et ecce q̄li
ex arecente subito ligio
uelut quadā resurrectione
ne ueniente uidem̄ folia
erūpe: fructus ḡndescē.
¶ totā arbore rediūuo
decore uestiri. S; ecce re
surrectionē audio. effe
ctū tñ ipsi' resurrecio
nis ex quo. Credo namq;

qđ resurrectur' sū. I; uolo
ut audiam qualis. Scendū
quippe m̄ est utrū in qđ
alio subtili fortasse ut ae
rio. an in eo quo moror̄ cor
pore surgam. S; si in aerio
corpe surrejo. iā ego n̄ ero q̄
resurgo. illā qm̄ ē uera resur
rectio. si iā n̄ potit caro ēē
caro. apta ḡ ratio suggerit.
q̄ si iā caro n̄ fuit: p̄culdu
bio resurrecio iā n̄ erit.
Heq; enī recta resurrectione
ci pot̄. n̄ n̄ surgit qđ cecidit.
Vñ ī redēptor̄ n̄ dubitan
tib; de sua resurrectione di
septis. ostendit man⁹ / lat⁹.
palpanda ossa. carnē p̄buit
dicens. Nam u de resur duō.
rectione carnis. n̄ sic qđam
renixerit itū q̄ s̄t mortui.
S; in etnā uitā sic xp̄i ipsi'
resurrecio quēadī possibi
lit̄ disputare / oib; q̄stioib;
que de hac re moueri solēt
satisfacte n̄ inuenio. Resur
recturā tñ oīū carnē qđūq;
nati sum⁹: ut qui nascim
tur: / mortui s̄t. / morient.
nullom̄ xp̄ian⁹ dubitare
debet. Vñ p̄mo occurrit:
de abortiuos fertib; q̄stio. q̄
iā quidē nati s̄t in uteris
matrū. S; n̄dū ita nati.
ut s̄ possint renasci. Si re
surrectuos eos dixim⁹. de
his qui iā formati s̄t tole
rari pot̄ utrūq; qđ dī. in
formes u abortiuos q̄s n̄ p̄

clivis pure arbitretur: sicut
semina q̄ cœpta n̄ fuerint:”
S; quis negare audeat xl. af-
firmare n̄ audeat id actum
resurrectionē. ut qd̄ forme
defuit ipse. atq; ita n̄ de-
sit pfectio que accessum erat
tēpe. quādū n̄ erit uicia q̄
accesserit tēpe. ut neq; in eo
qd̄ aptū & cgruū dies alla-
turi fuerant natā fraudet.
Nsq; in eo qd̄ adūsū & etiari-
um diez attulerant natā
turpet. s; integrēt qd̄ n̄dū
erat integrū. siē instaura-
bit qd̄ fuerat uiciatum?

S **D**icō. **S**up hoc scrupu-
lōssime quidē vnt doctis-
simō queri solet: & disputa-
ri pot. qd̄ utrū ab hōie in-
ueniri possit ignoro. Qndo
incipit hō in vto uiuere.
utru sit queda uita ocul-
ta que n̄dū motib; uiuentis
apparet. nā negare uixisse
puerpi que ppterā mēbrati
execant & eiciunt ex uteris
pregnantū. ne matrē qq;
si mortua ibi relinquant
occidant. ipudentia nimia
uidet. Ex quo aut̄ incip̄ hō
uiuere. ex illo utiq; iā mori
pot. Mortuū n̄ tūcūq; mors
illi potuit eueniērē qm̄ ad
resurrectionē mortuoz nō
p̄tineat repire n̄ possim.
Nsq; enī monstra que na-
scunt & uiuunt quālibet manit;

cito moriant̄ aut resurrec-
negabunt̄ aut uiciata resur-
rectum edendi sc̄. ac n̄ poti
correcta emenda q; natā absit
enī ut illū bimēbrē q̄ n̄p
nat̄ ē in oriente de quo fīs
ditim qui eū uidet re tu-
lert. & beat̄ iheronim⁹ p̄bri-
septū religi⁹ absit inquā
ut unū duplice hōie. ac n̄
poc⁹ duos hōies qd̄ futurū
fuerat si gemini nascerent̄
resurrecturo⁹ eritamemus.
Ita & cēta que singuli quiq;
partus. ut amplius ut min⁹
aliquid habendo. ut quadam
nimia deformitate monst̄
dūt. ad humāne natē figam
resurrectionē reuocabunt̄
ita ut singule aie singula
corpa obtineant nullus co-
herentib; & quecūq; coheren-
tia natā fuerant. s; seorsū
sibi singulis sua mēbra ge-
stantib; quib; humāni cor-
p̄is cōplebit̄ integras. Non
pot̄ dō trena maties. de qua
mortaliū ēat̄ caro. s; in quē
libet puluerē cinerē ne sol-
uat. in q̄libet alia⁹ aurāq;
diffugiat. in quācūq; alioz
corpoz subam. ut in ipsa ele-
menta uertat̄ in quōcēq;
āliū ut hōiū cedat cibū.
carnē q; mutet̄ illi aie
humāne pūneto tēpis re-
dit. que illā p̄mit̄ ut hō
fieret. eseret. uiulet. am-
monis

Membroyū omnī reformatio
nī solū ex tā uerū et ex
alioꝝ elem̄toꝝ secundissimo si
ni quo dilapsa cadavera re
cesserunt. in tēp̄is punclo
reddenda et restitut̄gndi p
mittit. Ipsi utiq; maties
trena que discedente aū
fit cadaver. n̄ ita resurre
ctione repabit. ut ea q̄ di
labuntur et in alias atq; in
alias aliarū rerū sp̄es for
masq; utuntur. q̄muis ad cor
pus redant unū dilapse sit.
ad easdē quoq; corporis partes
ubi fuerint redire necesse sit.
alioꝝ si capillus redit qd̄ tā
cerebrā consumi detrā. si n̄
unguis qd̄ coenens dēplic
erecatio. imodata et indeces
cogitatibus. et iō resurrecti
onē carnis n̄ cōdentib; occur
rit informitas. s; quēadī si
statua cuiuslibet uolubil me
talli aut in igne liqueſcet.
aut conteret in puluerem.
aut cōfundet in massā. etā
uelit artifer rursus ex illi
matie q̄uitate reparare. in
chil intereret ad eī integra
tē que particula materie
cūcūq; mēbro statue redde
tur. du tñ totū ex q̄ estitu
ta fuerat. restituta resūme
ret. ita d̄s mirabilit̄ atq;
ineffabilit̄ artifer de toto
q̄d̄ caro n̄a estiterat eam
mirabili et ineffabili celeri
tate restituet. nec aliquid

attinebit ad eius redinteg
tionē. utrū capilli ad capil
los redeant. an unguis ad
ungues. an q̄cqd̄ eoz pierat
mutet in carnē. et in partes
alias corporis reuocet. curante
artifice. p̄udentia. neqd̄
indecens fiat. Nec illud est
consequens ut id diuisa sta
tura sit reuiuiscentium
singloꝝ. q̄ suā diuisa ui
uentū. aut maeri cū eadē
macie. aut pinguis cū eadē
pinguis reuiuiscent. s; si
hoc. in cōsilio cōtors. u in
effigie sua cūcūq; p̄etas
et dissimilis similitudo ser
uetur. in cōtis aū corporis mē
bi eq̄ua cūcūla reddant. ita
modificabit illa in unoꝝ
maties. ut nec aliquid ex ea pe
at. et qd̄ alienū defuit ipse
suppletat. qui et de nichilo
potuit qd̄ uoluit op̄ari.
Sic aū in corporib; resurgen
tiū rōnabilis eq̄uitas erit.
sic. uocū in quib; iōpletur
cantus. Hoc fiet cuiq; de
matri corporis sui qd̄ et hōiē
reddat anglicis eetib; et nich
mēueniens eoz ingerat sen
sib. Indecorū quippe aliquid
ibi n̄ erit. s; quicqd̄ futurū
est. si decebit. q̄ nec futū
ē si n̄ decebit. Exemplum
Si enī statuum sup̄ dicto
pot̄ artifer hō quā pp̄ rū.
aliq; causam deformē fecer
at. etflare et pulchritudinam

redder. ita ut nichil subesse. sed solo deformitas peccat. ac siquid in illa forma posse indecentem extabat. nec parilitati parvum esse gruebat. non de toto unum fecerat apuditare atque separari. ita exparge uniuscunquam miscere. ut seditione faciat. nec minuat quantitatē. quod de omnipotente sentiendum est.

Qd sc̄orū corpora sine uicio re

Resurgent ḡ surgent. in sc̄orū corpora sine ulla deformitate. sine ulla corruptione. onore. difficultate. in quibus tanta felicitas erit. p̄ qd et sp̄ualia dicta sunt. cum per dulibio corpora futura sint. non sp̄e. sed siue ne animale corp̄ dicitur. quod non corpus non anima est. ita te spirituale erit corpus. non sp̄e non erit. sed in quantum attinet ad corruptionem que non aggrauat animam. cuiusencia quibus caro aduersus spiritum est cupido est. te non erit caro sed corpus. quod et celestia corpora prohibent. alibi quod diebus est caro et sanguis regnum dei non possidebit. et tanquam expoenens quod dixit. neque corruptione inquit incorruptionem possidebit. Qd prius dixit caro et sanguis. huius postius dixit corruptione. et quod prius dixit regnum dei. huius postius incorruptionem. Quantum autem attinet ad subam. et te caro erit. Hoc quod est propter resurre

ctionem corporis Christi euro appellatur est. Sed iohannes apostolus ait. seminat corpus animale. resurget spiritus. quoniam tanta erit te cordia carnis et spiritus. uiuis in cante spiritu sine sustentacio alieni indigentis subditum carnem. ut nichil nobis repugneret ex nobis. sed si foris neminem. ita nec intus nos ipsos patientem inimicos. Quod infantes non in ea statua resurgentur. Quid ergo quid mortui sunt. dicuntur sumus de in sanctis. non quod non in ea resurrecturi sunt corporis eriguntur quia mortui. sed quod ei tardius accessurum erat tempore. huius sunt illo deo ope miro atque celeriter recepturi. In sententia quippe domini ut ait. capillus capitifur non pibit. dicuntur enim non defuturum esse quod fuit. non autem negatur est defuturum quod defutum est. Defutur autem infantum mortuo perfecta quantitas sui corporis. perfectio quippe infantum deest. utique perfectio corporalis magnitudinis. que cum accesserit in statuta longior esse non possit. hec perfectio in modo sic habet omnes ut cum illo recipiantur atque nascentur. sed habent in ratione non mole sic ipsa membra in ova sunt latentes in semine. cum et natu non nullus adhuc desint. sicut dentes. aut siquid eismodi.

In qua rōne uniuersitatem materie indita corporali sā quām ut ita dicā lūmatū uidet̄ ēē qđ nūdū ē. īmo qđ latet. si accessu tēpis erit. ut poti⁹ apparebit. In hac ḡ infans iam būis aut longus ē. qui longus būis ne futur⁹ est. Restat ḡ ut suā recipiat quisq; mensurā qđem habuit inuenire et si se neḡ mortu⁹. ut fūiat habiturus si an ē defunct⁹. ut nec ult̄ nec infra iuncilem formā resurgent corpora mortuor̄. si in ea etate et robore. usq; ad quam hic xp̄m puenisse cognouimus. Circū xxx. qđpe anno dissimilet ēē et soli hui⁹ doctissimi hōes inuenturē. que cū sp̄sūt spacio ab eo tūnata. m̄ iā hōe in detinēta īgere ḡuoris ac semilis etatis. et id n̄ cēdictū in m̄surā corporis. ut in m̄surā stature. si in m̄surā etatis plenitudini xp̄i. Qđ om̄s in ea statā resurgent. qđ in pfecta etate. inuenili. ut habuer̄t habiti⁹.

I llud qđ ait ap̄ls pdestina tos conformes imaginis filii dei. pot̄ sic accipi. ut quēadī nob̄ ille mortali tate. ita nos illi efficiam̄ īmortalitate ēformes. Si aut̄ in his ub̄ qua forma resur rectura sint corpora sum⁹

ammoniti. sicut illa men sura ita et alia ēformatio n̄ q̄ntitatil intelligida est si etatis. Resurgent itaq; om̄s tam magni corpe. quā ut erant ut fūti erant in uenili etate. Si qđ n̄ in eo corporis m̄ in quo defunet̄ est resurreeturū unūq; ostendit. n̄ ē cū illo laborio sa cont̄dictioē pugnandū. Vtrū rep̄bor̄ corpora cū uenius suis resurgent et deformi

Queiūq; n̄ ab illa ratib⁹ p̄ditionis massā que facta ē p̄ p̄mū hōe n̄ libantur p̄ unū mediatore dī et ho minū resurgent qđē et ipsi unūq; cū sua car ne. si ut cū diabolo et ei⁹ angelis p̄miant̄. Vtrū sane ipsi cū uenius et deformitib⁹ suor̄ corporū resurgent. queiūq; in eis deformatia et ueniosa mēbra gestauer̄t in q̄rendo laborare qđ op̄ ē.

Neq; fatigare nos debet in certa eoz ut habitudo. ut pulchritudo. quoq; erit etā & sempitēna dāpnatio. Hec moueat qđm erit in eis cor fuer̄t. pus incorruptibile. si dole duc re pot̄. aut qđm corruptibile. si mori n̄ pot̄. Non enī ē uera uita. n̄ n̄ felici ter uiuit̄. nec uia incor ruptio. n̄ n̄ salus nullo dolore corrūpit̄. Vbi aut̄ inse

dieum mors ipsa non moritur:
et non dolor perpetuus non intermit-
s; affligit ipsa corruptio et
non finitur. hec in septeſ ſa-
ſeſ. ſed mors diſ. Nec prima
tamen qua ſuū corporeum relin-
quere cogit. nec ſed qua
penale corporeum relinque non p-
mittit homini. accidit. ſi ne
mo peccasset. Obituaria ſa-
ne oīu pena erit eoz. quod per
peccatum quod originales teneantur.
nullum inſig addiderunt. et in
certis que addiderunt. tanto
quisque ibi tolerabiliorē ha-
bebit damnationē. quanto hic
habuit minorem iniquitatē.

Non terrena corpora in celo
ecelleſt auunt manu-
quida ut tremora corpora hinc
natale pondus ut in terra tene-
at. ut cogar ad terram. et non in
celo esse non possint. Primum
quidem illi homines in terra erat
nemorosa atque fructuosa.
que padysi nomini obtinuit.
Et de pondib; elementorum ſic
argumentantur. quoniam ſent magi-
stro platonem didicerunt mun-
di duo corpora maxima atque
poſtima duob; medius aere
ſent. et aqua esse copulata atque
omneta. de plus inquit quoniam
terra abhinc ſurſuuerſus p-
ma. ſed aqua ſuperram. et aer
ſup aquam. quoniam ſup ae-
rem celum. non potest esse tremorum
corporum in celo. Non enim. quod p-
erit ut ordine ſuū teneantur.

ſtra eleminta libuntur. Ecce
qualib; argumentis omnipotente
dei humana etiadiſ infir-
mitas. quā poffider uanitas.
Qd ergo faciunt in aere tremora
corpora. eū a terra ſit aer
tenus. nifi forte qui p pluma-
rū et pennarū leuitate do-
nauit animū tremoris corporib;
ut portentur in aere. immorta-
lib; factis corporib; hominū non po-
terit donare uitatem qua in
celo et ualeant habitare.
Nam eū tremorum corporum ſic
oneri gestando ſentire con-
ſueuum. quanto maior est quanti-
tas. tanto fit maior et quietus.
tamen membra ſue carnis le-
uiora portat anima eū in ſan-
tate robusta ſit. quā in lan-
guore eū macia ſit. et eū
alii gestantib; onerosior ſit
ſalutis et ualidis. quā exilis et
morbus. ipſe tamen ad ſuū corporis
mouendū atque pertinendū agi-
tore est eū in bona ualitudine
plus habet molis. quā eū
in peſte ut in fame minime
robore. tamen ualeat. et in haben-
dof tremoris corporib; quoniam ad
hunc corruptibilis. atque mor-
taliſ. non quantum corporis
ſed reparationis modus. Et quod ubi
explicat quantum dicitur in
plenitate quam dieum sanitatem
et immortalitatem futurum.
Non id redarguant nrām
fidem phylloſophi de corpori
pondib;. Et enī ſic hinc

128

sursusuersus terra pma.
aqua seda aer ter celum
quartū. ut sup̄ oia aīe
sit natā. hā r aristotales
quartū corpus eā dīx̄ esse.
r plato nullū. Si q̄ntum
ēt. certe sup̄ ēt eetis. Cū
ū nullū est. multomaḡ su
par oia. In treno ḡ qd facit
corpo. In hae mole qd agit
subtilior oib̄. In h̄ pondere
qd aḡ leuor oib̄. In hae tar
ditate qd aḡ celerior oib̄.
Itane p̄ hui tam excellenti
natā meritū n̄ pot̄ effici
ut corpus eī leuet in celū.
Et cū ualeat n̄ natā cor
poz treno dep̄me aīas de
orsū. aliqui r aīe leuare sur
sum trena corpora n̄ ualebit
Poximo si ita ē elem̄toz or
do disposit̄. ut sedm plato
nem duob̄ medius. r aere r
aqua duo extrema ignis
eī tra iungant̄. celi q̄ obti
neant illa sūm locū. h̄c
āū uni. uelut fundam̄tis
mundi r id in celo n̄ pot̄ ee
tra. cur est ignis in terra.
Sedm hanc quippe rōnē ita
ita duo elem̄ta in locis p
prisimo ac sūmo tra r ig
nis ee posse qd imm̄ est. ita
nee in uno ee posset qd su
mi est. Siē ḡ nullā putat̄
ut ee ut futurā ee parti
culā tra in celo. ita nullā
particulā uide debuimus
ignis in tra. Nē ū n̄ solum

in terris. uerū et sub tri
ta ē. ut eū eructent uer
tices montū. p̄t qd in usi
bus hōtū r ee ignē in tra r
eū naser uidem̄ ex tra. qn̄
quidē r de lignis r de lapi
dib̄ nascit̄ quiḡ corpora sine
dubitatioē trena. Cur ḡ
nolunt ut c̄damus natu
ram corpora trenoꝝ aliqui
incorruptibile factā celo
eueniēt futurā. sic n̄c
ignis corruptibilis bus ēue
nis tr̄is. H̄c ḡ assēt ex
pondib; atq; ordine elem̄toꝝ.
ūn̄ om̄pti dō quo min̄ fa
ciat corpora n̄ta talia. ut et
in celo possint habitare pre
sebant; Quale sit futurū iudi
Quedam uis intelligida eū.
Quit diuina. qua sit. ut
cinq̄ opa sua ut bona uel
mala cuncta in memoria
reuocent̄. r m̄tis intuitu
mira celeritate cernantur.
ut accuset. ut exeset sci
entia c̄scientiā. atq; iti sint
et om̄s et singuli iudicent̄.
Quis nimirū uis diuina li
bri nom̄ accepit. In ea q̄ippe
quodam̄ legit̄. qd a facien
te recolit̄. Qd c̄scientia
n̄ta teste utet̄ ad iudicant̄.
Idueniēt iudice dos nos.
unieulq; c̄scientia ad te
stimonium erit deducta. tē
ōis an̄ oculos culpa reducit̄
et mens sup̄ gehennę meen
ignis in tra. Nē ū n̄ solum
dia suo ḡu igne eruerit̄.

Necessitatem **De eodem.** diusa morboz atrocity
Nut sepi cogitem. quales affligant. infantes utiles
erimus in die iudicij puris reb; humanis imati morte
sumus angloz especlib; offe rapiant. et qui uidet nec
rendi. eterno iudici rationem nasei debuisse. diutissime
de libz clementie reddituri. insip uiuat. plen' eminib;
Remotis t. oib; pbatioib; certu e in die illa ipsu an sublimet honorib; et hoie
se hoie estituendu. et ipsa sine querela tenebre igno-
sibi aliam in cordis speculo bilitatis abscondant. et certi
demonstrandi. et testes cont*est* huicmodi.; **De eodem.**
ea n deforū aliumde s; int*er* de semet ipsa pferendos
ad indicanda n aliq pugna-
si immu nota testimonia

Tropia sua; **Qualit dī i p** bona pueniunt magis in
judicat dī in h senti iudicat serutabilia sunt iudicij
tpre n solu immensitat de dei et in uestigabiles uix ei-
genie demonu atq; hoium. cu ad illud dei iudicij
ut miseri sunt pp pmoz uenim cu tēp u apē dies
meritū peccoz. s; et de sin iudicij. et aliqui dies dñi mun-
guloz opib; ppis que gerit cupat. n solu quec; te iu-
arbitrio uoluntatis. Hoc ei dicabunt. uerū et qeūq; ab
miseri quo iudicio dei bo inicio iudicata. et qeūq; usq;
nus ille sit paup. mal ille ad illud tēp iudicanda se
sit diues. iste gaudeat quē apparebit ee iustissima.
et suis pditis morib; erucia- ybi hoc q; manifestabit q;
ri debuisse psumet. great iusto iudicio di fiat. ut no-
de iudicio non solu mult uerū et dāpnat innocens. ta multa ac pene oia multa
aut iniuste iudicis press. iudicia di latent sensu
aut falsis obrut testimo- mentes q; mortalū. cu tm
nis et tuario scelos. adūsa in hac re pioz fidē n latet.
nus ei n solu ipunit uerū iustū ee qd latet; **Hec de eode.**
et iudicat insultet. ipi Cum ualde occulta sint
optime ualeat. pius lang- diuina iudicia. puer in
rib; tabescat. latenteruntur hac uita n miquā bonis
sanissimi uiuenet. et q; nec male sit. malis bene. tē oe-
iubo quelq; ledere potuerit. cultiora sunt. cu et bonis
hie bñ e. et malis male. sū

cū bonis male ē. malis bene.
hōrtasse dephōndit. q̄ u boni
siq̄ hic deliquerit. hic recipi
mit. cū ab etiā plenī dāpna
tione libent. q̄ mali bona
ā. p̄ haec uita faciunt. hic in
ueniunt. cū ad sola ī posterū
tomita p̄t̄. vñ ī arden
ti diuiti in inferno dī. Ole
m̄to fili q̄a accepisti bona ī
uita t̄. l. s. m. dt cū boni
h̄ bñ ē. q̄ mal' male. incertū
ualde sit. utrū boni idēo
bona accipiant. ii. puocati
ad aliqd meli escant. an ito
latenti q; iudicio h̄ suor o
perū remunerationē peipi
ant. ii a p̄mis uite seq̄uis
manescant. Et utrū malo
idēo adūsi feriant. ii ab st̄
m̄ supplieis defendat. an
hic eorū pena incipiat. ut
q̄nq; cōplenda. id ultima
gelūne tomita p̄dueat.

Duob; modis ī hae uita de
hōrē dī iudicat. q̄ aut de
p̄ mala p̄sentia irrogare ī
tomita seq̄ntia incip. aut
tomita seq̄ntia flagellis p̄
sentib; erit. Verū sc̄i
corpili. q̄i mund' ardebit.

Puocat forsan aliqd. si p̄ fa
ctū iudiciū iste mund'
ardebit. an q̄. p̄ illo celū no
nū r̄ta noua reponat eo
ipso repe flagitiosi ei ubi
erit sc̄i. cū eorū h̄m̄es corp.
in aliq corpali loco ē necesse
sit. possim̄ responde eo si

turo ē ē in superiorib; partib;
quo ita n̄ ascendit flāma illi
incendii. quēadī nec uida di
lūni. talia q̄ppe illi merūt cor
pa. ii illie sunt. ii ē uolūt. S;
nec ignē oflagitiois illi prime
scēnt īmortales atq; incert up
tibiles facti. sic uirorū illoz
trū corruptibilia atq; moe
stalia ī cammino ardenti illesa
uiuē potuerū. Tercia decima par
iudicatis De iudicatione mundi.
Ihs q̄ septi ii sc̄ in lib̄ uite. ii duō.
etnū missis. q̄ ignis euūm̄ ii
q̄ mundi ut rerū parte futūs
sit. hōrū sc̄ire arbitror nemmē.
n̄ forte cui sp̄e diuin̄ ostendit. tē
figa h̄ mundi mundanorū igni
um oflagitioē p̄t̄. sic factū
ē mundanarū agrū inundati
one diluuiū. Illa utiq; ii diri
oflagitioē mundana elem̄toz
corruptibiliū q̄litates. q̄ eorū
pib; m̄is corruptibilib; grue
bant. ardendo penit̄ intib; atq;
ipsa suba eas q̄litates habebit.
que corpib; īmortalib; inuabili
mutationē īueniant. ii sc̄il' mun
dus innouat̄ in meli. apte ae
comodet hōrū. q̄ carne in meli
ginnouatis. Qd. p̄derit etiā pena
iniqui ad aliqd ardebit. malorū bo
lut uisti dī. ii in dīo uideant m̄s.
gaudia q̄ peipiunt. ii in illis
respiquant supplicia q̄euaserū.
q̄tū tantomaḡ in etnū diui
na grā ditiores se ēē cognoscēt.
q̄nto in etnū mala puniri ē
spiciunt. q̄ el' adiutorio uies;

Quod boni illuc malo^s indebet. nō mali
in erunt in penit. qd agatur
int^r in gaudio dñi nesciunt.
q s̄ est in illo gaudio. qd agat
foris i tenebris exteriorib^s sc̄iunt.
Qd mali idēcū mīet ut s̄p mori
Non enī nulla s; s̄p̄tia ant.
mors erit. qn̄ nec uile aia
potit dñi habendo. nec dolorib;
corpis carere moriendo. Prima
mors aiam pellit a corpe no
lente. sed a mortua m nolente
tollet tenet i corpe. Ab utraq;
morte cōmūnt id habet. u qd
n̄ uult aia de suo corpe patiat.
Ulie aia polita beata eē. De eode.
pdidit. et n̄ pdidit. Ex qua re
s̄p cogit. u r morte sine mor
te. defectū sine defectu. et
finē sine fine patiat. q̄ uise
r mors imortalis sit. qmuis a
defect^r indeficiens. et finis in
finit. Qm̄ ignis ḡn̄ n̄ eq̄lit.

Manet dissimilitudo **cruelab**^r
passor^r et in similitudine **d**^r
passiōnū. et licet sub eode tor
nito. n̄ ē idē ut^r uiciū. Hā
sic sub uno igne aurū ruti
lat. palea fumat. et sub eadē
tribula stipule cōmūniunt
frumenta purgant. nec iō cū
oleo amurea cōfundit. q̄a eodē
prii ponde exponit. ita una
eadē q; uis irruens. bonos. p
bat. purgat. eliquat. malos
dāpnat. uallat. extimnat.
Tantū int̄est n̄ quā s; q̄lis
q̄lsq; patiat. De eode.

Dequiū negandū ē et ipsū etiū
ignē. p dūsitate mitoz. q̄uis
maloz. alii leuorē. alii fieri

ee ḡuore. siue ipsi uis atq; ar
dor. p pena digna cuiq; uariet.
siue ipse eq̄lit ardeat. s; n̄ eq̄li
melechia sentiat. De eode.
Vnius qdē. gehūne ignis s;
n̄ d̄ uno modo eruciat pec
catores. Vniq; reuī q̄ntū er
git culpa. n̄ illi sentiet p
na. Hā sic in h̄ mundo sub uno
sole multi c̄stituunt. nec enī
eide sol ardore sentiunt. qd al
plus estuar. atq; aliū minū. tra
illie in uno igne n̄ ē modū
cendū. q̄a qd hiedūlitas ec
cator. ut. ignē n̄ dissimile
habeant. et tū coscē singulos
dissimilit̄ erunt. Qm̄ ualūs
ut p̄sp̄tali culpa. etiā pena nō

Quom̄ ḡuerū ē inquit dñs.
qd. ut ap̄e uī. in qua men
sura mensi fuit. in eadē re
metiet uob. si sp̄tiale peccātū
supplicio punitur. etiō. Hoc
accendē. n̄ pp̄ eq̄le spaciū sp̄ti
h̄ pp̄ uiculitudinē mali. ut
qui mala fecit. mala patiat.
dicta fuisse eadē m̄sūnū de
iudicis enī. et dēp̄natiōl;
dissolq;at. Pm̄ q̄ iudicat
et dēp̄nāt inuite. si iudicat
et dēp̄nāt uite in eadē men
sura recip̄. qmuis n̄ h̄ qd de
dit. iudicio enī fecit. iudicio
patit. qmuis dāpnatiōe fe
cerit qd iniquū ē. patitur
dāpnatiōne qd iustū ē. Nec
q̄lquā erit. q̄ ceess̄erit
ta cito nocentū finienda
ee remita. quā cito factū
et homineidū. ut adulterū.

uel saeculum. ut plibet aliud see fine ppetta est. sine fine puluis. in tpris longitudine s; in mat. Et hoc recte dicet. si diqutatis et iquietatis magnitudine stet index in corda homini s; facta metiendum;

De eodo.

pe ait. In qua misura misera eritis remetiet uob; i. qd feceris patieris. n si stuprū feceris. sent sine fine uiuere. n potius rit. stuprū patiar. s; qd p peccato sent sine fine peccare. Ostatu isto facē legi. h; ei faciat lex. i. qd em et in peccato sepius uiule cupi legē talia prohibita de sua uita. uint. qd uoluerunt peccare abstulit auferat eū et ipsa lex. eū uiuunt. Ad magnā ḡ iūcū de homini uita qm reg. Id. Holite iudicantis pertinet. n mūq; care

iudicante nūl iudicemini. in qd ant supplicio. qd i hac uita nū em iudicio iudicauit. iudica qm uoluerit carere peccato. Qm bimini. Hūqd si mūq; iudicio diabolus nē cruciat. n qm in iudicabit. mūq; iudicio iudica A ntiq; hostis nequeie futo eruci bunt. Absit. Nulla qppe mūq; siue uiuere aliter. aliud ē abit.

tas ap dñ. S; ita dictū ē. in qd iudicio iudicauit. in eo iudi cabimi. tāq; si dicet. In qd uolū dñe cecidit. nē semet ipsū in tate beneficis. in ipsa libabi mūm. ut in qd uoluntate male feceis. i ipsa punemini. Ex qd qd ne patit. aliud qd in fine patiet. Qd em a lucis intime oratione cecidit. nē semet ipsū in spaciis. siue recte facta siue uide ei pena te inueniū. accepit. peccata meritem. Alioqm mai⁹ p̄ee cu distet ad eum iudex uenit. carū h̄et arbore deice. quā hoīe occide. Illud em fit lōga. A morte autē carnis. De eodem.

multis. si uno ietu alieno dubolo. nū nimū su mori. letib; multis. si uno ietu pbis incedit. mors alti⁹ ḡius p̄i būissimo tprē. In hac qppe senat in eterno igne tardari. qd n so tentia ad h̄ solū eadē misura ē. lu cu tremis. s; et cu aeris corpib; n qd n p̄ilitat. ei n p̄stet. atq; ererueriari ipse possint. Qd p̄ ita qd ipse iudicat erit etiū. damnationē maloz. sc̄i pleni cognos qmuis qd iudicauit. etiū ee R emarentib; ḡ anglo. sc̄ent grām nequit. In eadē ḡ misura qm R ae hoib; rypbis in eterna pena dor. n̄ etiōz malefactoz etiā te sc̄i sc̄ient pleni qd boni con supplicia remetuent. u qd et tulit eis grā. Qd damnatis malis!

nā noluit h̄re peccati struetio. S iē em dicit impius ite sc̄i i uita ne. uiueniat etiā uindicta. De eodo. Si in igne etiū. sic iustis etiā uit. Sc̄ire uelū si uenit. De eodo. uiuente būdicti pat̄i mei possi. qm iustū sit. u culpa qd cu dete patū uob regnū. Et siē

ibunt illi in ambustione eternā. minime cōpatiunt̄ qm̄ adhuc
sic sc̄ i vita eterna. Qd̄: vita eterna. aliqd̄ iudicabile de sua causa
n̄ ut cognoscant te m̄q̄t unū sese ppeti & ipsi nouerit. qnto
dm̄ uerū. & quē misisti ib̄m dubitabili te iniquor̄ toruīta
xpm̄. s; lā in illa claritate de respiciunt. qm̄ ab oī uicio ca
qua diē pat̄. qm̄ habui ap̄ ruptiois eruti. ipsi uā itie
te p̄us q̄ mund' fieret. tē. h. uenim̄ atq; artius inhebit.
t̄det regnū dō & pat̄ uā m̄t seruī in gaudiū dñi sui. Qd̄ Sie q̄re eoz m̄tes p̄ li qd̄ uīs
lū ē qd̄ sc̄i sc̄. iti rē n̄ cōpa simo inhebit iudici uīs di
lur mar si ap̄ m̄t meis suis q̄l tē tuim̄ stetiois absorbet. uā oīno eiſ
ard' uidebt̄ n̄ orabit̄. qb; utiq; regule subtilitate discordat
dictū ē. p̄ minimeis orate. De S i q̄ris utrū De iustione

Onunt p̄ minimeis suis **codē**. S possit dī uideri. respon
eo t̄p̄ q̄ possunt ad fructuō deo pot̄. Si q̄ris uīn sc̄i. re
sam penitentiā eoz corda dī. spondeo q̄ in uīslima sept̄a
tere. atq; ipsa cūsione salua legit̄. beati mundo corde. qm̄
re. Qd̄ enī alius p̄ minimeis o ipsi dm̄ uidebt̄. & c̄ talit. Si
randū ē. n̄ h̄ qd̄ apl̄. aut. uā det q̄ris qm̄ inuisibilis sit dī. t̄
dī illis penitentiā ad cognoscendū uītate. & relipiscant si uidi pot̄. respondeo inui
a diaboli laq̄is a q̄ capti tenē sibile ēē natū. uidet̄. an̄ cū
tur ad ipsi' uoluntatē. De uult. sic uult. Plurimis enī
lacer qd̄ dies. Et qm̄ **codē**. illi placuit apparere. Qd̄ ēg
op̄ illis tē orabit̄. qui iam qd̄ eade aueritas dī. dm̄
nullaten̄ possunt ad iūcie op̄a ab m̄q̄tate cōmutari. nemo uidit uq̄. & qd̄ apl̄ ple
Eade itaq; causa ē cur uā ore nus explicans. quē nemo
tur tē. p̄ hoīb; etno igne dāp inq̄t hoīū uīd. nec uide pot̄.
natis. q̄ nē & causa ē. uā uā ore Quom̄ ḡ uidit dm̄ abhā yslā
tur. p̄ diabolo & anglis eius ac. iacob. iob. moyses. micheas.
etno supplicio deputatis. Qe yslā. & siq̄ alii sc̄ de q̄b; uā
etno supplicio deputatos cūsima sept̄a restat. qd̄ deū
nē & causa ē ut uā ore sc̄ uiderint. si dm̄ nemo uq̄.
hoīes. p̄ hoīb; infidelib; ipsiā. hoīū uidit. nec uide pot̄.
definietis. it q̄ de eis utiq; Magna questio ē qm̄ n̄ sit
q̄s etno supplicio deputatos etriarū qd̄ tot antiq̄ dm̄ in
uā nouerit. an̄ illū uīdiciis dert. si dm̄ nemo uīd uq̄.
sti aspectū orationis sue mi quē nemo hoīū uide pot̄.
tu callari refugunt. Qd̄ Certe refelli uā pot̄ uā dicit
si nē qq̄ uiuentes iūti et mortuis. & dāpnatis iūtis. ēte sp̄m̄. s; si tū ē sc̄i sp̄c uā

P lacer qd̄ dies. Et qm̄ **codē**. illi placuit apparere. Qd̄ ēg
op̄ illis tē orabit̄. qui iam qd̄ eade aueritas dī. dm̄
nullaten̄ possunt ad iūcie op̄a ab m̄q̄tate cōmutari. nemo uidit uq̄. & qd̄ apl̄ ple
Eade itaq; causa ē cur uā ore nus explicans. quē nemo
tur tē. p̄ hoīb; etno igne dāp inq̄t hoīū uīd. nec uide pot̄.
natis. q̄ nē & causa ē. uā uā ore Quom̄ ḡ uidit dm̄ abhā yslā
tur. p̄ diabolo & anglis eius ac. iacob. iob. moyses. micheas.
etno supplicio deputatis. Qe yslā. & siq̄ alii sc̄ de q̄b; uā
etno supplicio deputatos cūsima sept̄a restat. qd̄ deū
nē & causa ē ut uā ore sc̄ uiderint. si dm̄ nemo uq̄.
hoīes. p̄ hoīb; infidelib; ipsiā. hoīū uidit. nec uide pot̄.
definietis. it q̄ de eis utiq; Magna questio ē qm̄ n̄ sit
q̄s etno supplicio deputatos etriarū qd̄ tot antiq̄ dm̄ in
uā nouerit. an̄ illū uīdiciis dert. si dm̄ nemo uīd uq̄.
sti aspectū orationis sue mi quē nemo hoīū uide pot̄.
tu callari refugunt. Qd̄ Certe refelli uā pot̄ uā dicit
si nē qq̄ uiuentes iūti et mortuis. & dāpnatis iūtis. ēte sp̄m̄. s; si tū ē sc̄i sp̄c uā

sio ea specie uidet quā uoluntatis elegit. nō natūrā formauit. Quo sp̄m q̄ uisū accepim̄ i eo liba & id dñm nemo uidit nq̄ p̄ q̄ cā q̄ i dō habitat plenitudo dñe cātatis nemo cōspicit ne mo m̄te aut oculū cōphindit. Vñ moysel ait dō. cū q̄ u am eū amico facie ad faciē lo qbat̄ si ueni grām aū te. ostnde m̄ temet ipsū. Qd ḡ Ille n̄ erat ipse. Si n̄ eēt ipse n̄ ei dīret. ostnde m̄ temet ipsū. s; ostnde m̄ dñm. r̄ m̄ si ei natām subā q̄ cōspicet. multo min̄ dīret. ostnde m̄ temet ipsū. Ipse ḡ erat i ea specie qua apparere uoluerat. n̄ ar ipse apparebat i natā p̄ q̄ moysel uide cupiebat. Ea q̄ p̄ se ostndit seū i alia uita. Vñ q̄ responsū ē moysi uerū ē. Qa nemo p̄ uide faciē dī tu uere. i. nemo p̄ eū i hac uita uiuens uide sicuti ē. Nam multi uiderū. s; qd uolūtis elegit. n̄ natā formauit. Si quis q̄m eū uidit ut cām see lerat̄ q̄n de suo sc̄ele ab illo interrogat̄ & uideat̄. ut et ipse diabolus q̄n uenit cū angeli uerū illo assūbet. si beati mundicordes q̄m ipsi dñm uidebit̄. respondet̄ h̄ n̄ ee cōse quens. u & uideat̄ dñm q̄ uoces ab eo factas aliquā audiunt. Illeq; enī uiderū eū qui audierū q̄n dix ad filiū. & clārificau. & itū clārificabo. uerū n̄ ee mirandū. si ali q̄n & n̄ mundicordes uideant dñm in sp̄e quā uoluntatis ei fecit latente uisibili & ap̄ se incommutabili manūtē. Si q̄ris utrū & sicuti ē aliquā pos sit uidi. respondeo filius h̄ ee p̄missū de q̄b dictū ē. Dein q̄ eū apparuerit similes ei erim̄. q̄m uidebit̄ eū sicuti ē. Ille enī q̄rit̄ q̄m uideat̄ h̄. n̄ ea sp̄e q̄ isto solo qbādā apparet̄ uoluit. s; q̄m uideat̄ i illo regno ū eū filiū ei uidebit̄ sicuti ē. Tē q̄ p̄ se faciat̄ i bonis desidiv̄ eoz. Ille. n̄. Idignū dñm uidebit̄ de q̄b; dictū ē. tollat̄ ip̄i ne uideat claritatē dī. Q̄b; & dicet̄. Ite i ignē etiū. q̄ p̄ pat̄ & diabolo & angeli ei. P̄ misit aū dī se ostn̄surū dilectorib̄ suis cū pat̄ unū dñm. n̄ q̄m m̄ h̄ solo i corpe uisus ē a bonis & a malis. & i iudicio enī tūto q̄ sic uenturū. q̄m uisus ē iens i celū. h̄. Leade forma filii h̄os. eandē formā uidebit̄ q̄b; dictū. & esurū. & n̄ dedulcis m̄ manducare. q̄ & indei uidebit̄ i quē pupu gert̄. n̄ illā dī formā i q̄ n̄ arbit̄ est rapinā & ejus dō. In illa dñm tē uidebit̄ sicuti est. Nec io uidebit̄. q̄ paupēs sp̄u in hac uita fuerū. q̄ mites. q̄ lugentes. & c. s; q̄ mundo s̄ corde. q̄m mundo corde uidebit̄. q̄ nec i loco uideat̄. nec oculis corporib; uideat̄. nec cōs̄bitur uisu. nec tactu tenet̄. nec avdit̄ affatu. nec sentit̄ icessu. Qd dicit̄ m̄t uide & alle. m̄t uide & ede h̄ distare dñs.

qua p̄senta uident̄. eduntur
absentia. Plane fortit̄ satis ē.
si p̄senta illa h̄ loco intelligam
dicta. q̄ presto s̄e sensib. siue
animi. siue corporis. uīn & duelo
vocabulo p̄senta nōant̄. sic
enī hanc luce corporis sensu. sic
& meā uoluntatē plane uideo.
& p̄sto ē animi. mei sensib. atq;
m̄ iñ p̄sens ē. Siquid uī m̄ idicet
uoluntatē suā cui⁹ os et uor
iñ p̄sens ē. tū q̄ ipsa uoluntas
quā iñ idicat latet sensu cor
pis. & aī mei. credo. n̄ uideo. aut
si m̄tiri eū exultimo. n̄ cōdo. si
forte uī diē ita sit. Credunt̄ ḡ
illa que abst sensib. n̄ris. si in
det̄ idoneū q̄' eis testimoniu
phibet. Nec q̄ diri ea cōdi que
abst a sensib. n̄ris sic accipi
ant̄. ut m̄t illa deputent̄
q̄ aliqui uidim̄ & nos uidisse
retinem̄. Et q̄ sum⁹ q̄muis re
n̄ p̄sto sint. cū recolunt̄ a no
bis. Neq; enī m̄t cōdita s̄i m̄t
uisa deputant̄. & o nota sūt.
n̄ q̄a fidē habum⁹ alii testib.
si q̄ nos uidisse sine dubio re
cordam⁹. & scim⁹. Constat̄ ḡ sei
entia m̄t ex uisib reb. & cōdi
tis. s̄i iñ his q̄ uidim⁹ & uidem⁹.
nos ipsi testes sum⁹. In his aū
q̄ cōdī alii testib. mouem⁹
ad fidē cū earū rerū q̄' nec
uidisse nos recolim⁹ nec uide
mus. dant̄ signa ut iñ uocib.
ut in signis litis. ut iñ qb̄eq;
documentis. qb̄. uisib n̄ uisa
cōdant̄. H̄ aū iñito seire no
diem⁹ n̄ solū ea q̄ uidim⁹ aut
uidem⁹. uerū ilia q̄ idoneis
ad quācūq; rem cōmoniti testi
moniū. ut testib; cōdī. Porro
sic seire n̄ inēgruent̄ diem⁹ &
illud q̄d etiſsimū cōdī. Hinc
factū ē uī & recte cōdī. s̄i n̄
allint sensib; n̄ris. uide m̄t
dicam⁹. Cū itaq; dī hōi. cōde xp̄m
resurrexisse a mortuis. si cōdit.
attende q̄d uideat. & utrūq;
disēne. Videt hōi cui⁹ audit
uocē. & ipsa uor iñ uisib corporib;
deputat̄. sedm ea q̄ sup̄dīm⁹.
Hec duo s̄ testib; testimoniū.
quoz ad oculos. altū ad aures
ptinet. S; hē testē fortasse alioz
testimoniōz auctoritate cōfir
mat. diuinarū set sept̄arū.
ut quoilibet alioz qb̄. & mor
ad fide. Sept̄arū ad uisa ptinet
corpis oculoz si eas legit. ut
aurū si audiuit. Qd̄ ḡ n̄ sic
ostendō. iñ aut corporis aut aī
sensu uisu peptū q̄ tenet̄.
& tū dix̄o aliqd qd̄. aut uerū
qđe aut falsū ēē necē sit. s;
nulloz duoz ḡne uideat̄ re
stat iñ tantūm cōdat̄ ut n̄ cōdī.
S; si diuinarū sept̄arū earū
set q̄ canonice in ecclia nōat̄.
p̄spicua firmat̄ auctoritate
sine illa dubitatione cōdīdū ē.
Illus n̄ testib; ut testimoniū
quib; aliqd cōdīdū ēē si uide
t̄ cōde ut n̄ cōde liceat. q̄ntū
me eā admoniti ad faciēbū
fide ut h̄re ut n̄ h̄re p̄pendit.
Si enī ea q̄ n̄ uidim⁹. h̄. iñ p̄
senti apparentia n̄ sensim⁹.
ut m̄t. ut corpe. neq; de s̄ep
tūris sc̄is ut legendo t̄ audi
endo didiem⁹. nulla oīno cōdi

131

dissennis. unū sciremus ēē ci-
uitates uī nūq̄ suū. ut a
romulo ceditā romā. ut uī de
cōmīq̄orib; loquar cōstantino
poli a cōstantino. vñ postmo
scirem⁹ quinā parentes nos
p̄cessent quib; patib; ausi ma-
iorib; geniti essem⁹. talium
q̄ip̄ eū plurima sciam⁹. nī
tū ea ut illo sensu p̄sentia
sic sole. sic n̄rī aī uolunta-
tē. ut canonicorū eloq̄orū au-
b̄sentes corpe. **S**i uolubiles eri-
ctoritate. sic adam fuisse p̄mū hōiē. aut xp̄m i car-
ne natū passū q; r̄ resurre
xisse dicitur. s; alius referē
tib; de quoꝝ testimonio in
hoe dūtarat rerū ḡie min-
ime dubitandū ēē putau-
mus. Satis uī puto ista mea
plocutione recognouisti
qd̄ sit uide ut m̄te t̄ corpe.
et qd̄ ab eis distet cōdere. Qd̄
quidē sit m̄te. r̄ uide m̄te.
qm̄ m̄ti m̄x fides cōspicua
est. S; tū qd̄ eade fide cōdit̄
abest. r̄ ab aspectu corporis
n̄rī sic abest corp⁹ in q̄ xp̄c
resurrexit. r̄ ab aspectu al-
terius m̄tis sic abē ab aspe-
ctu m̄tis m̄x fides tua. qm̄
uis ea ēē in te cōdā. cū eam
nī uideā corpe. qd̄ nec tu po-
tes. nec m̄te qd̄ tu potes. sic
ego meā quā tu nī potes. **D**e
m̄fione corporali r̄ sp̄uali i sum

bit. Si enim cōpha helyseus pue-
rū suū geri absens corpe uidit
accipientē munera que dedit
ei naaman syrus que cōpha
memorat̄ a lepre deformita-
te mundauat. qd̄ seru⁹ neq̄
dño suo nī uidente latenter
se fecisse putauat. q̄ntomaḡ
in illo corpe sp̄uali uideb̄t
sei om̄ia nī solū si oculos
claudant. uerū et̄ unū sūt
Proinde ubū **b**hi cogitationes no-
qd̄ sonat foris signū ē ubi **tre**.
qd̄ int̄ luceat. cui maḡ ubi
cōpetit nom̄. illā illud qd̄
cōpert̄ carnis ore. uerū ubi
est. ubū q; ipsū dī. p̄ illud
a quo ut foris appareat as-
ſuptū ē. Ide in eode paulo
post. Quāp̄ ita dī illud di-
ubū. nī dei cogitatio nī dicat̄.
ne aliqd̄ ēē q̄si uolubile cōdat̄
in dō. qd̄ nē accipiat nē re-
cipiat formā. ut ubū sit
ēā ue possit accere. atq; in-
formit̄ adāni uoluntari. Et
paulo p̄. **U**nī qd̄ ē i sept̄is
sc̄is cogitationes dī. s; eo locu-
tiois m̄ q̄ ibi r̄ obliuio dī dī.
q̄ uiciq; ad p̄petuā i dō nulla ē.
Et paulo p̄. Et tē qd̄ set in
ēāna uita ubū m̄tū nī erit
falsū. q̄ neq; m̄tēm̄ neq; fal-
lēm̄. fortassis r̄ nī er̄t uolubi-
les m̄x cogitationes ab aliis
in ea euntes atq; redeūtes.
s; omnē scientiā uno simul
aspectu uidebim̄. tam̄ cū r̄ h̄
fuit. si r̄ h̄ fuit formata fuit
cāta q̄ formabil̄ fuit. nī nich̄

ū desit ei forme ad qm pueni cogitare. qm tota ḡ d̄rē. Qd nū
re debet. s; m̄ coeq̄ndi nō erit fūti s̄t. n̄ ē abigndū. atq; ita i
illi siplicitati. d̄ n̄ formabile beata illa ciuitas magnū se
aliqd formatū t̄ reformatū ē. donū uidebit. qd nulli sapien
si; forma neq; informis neq; for null' inferior iuidebit. sic n̄c
mata ipsa ibi et̄na ē imutabi n̄ inuident arehangli angeli
lis q; suba. **P**er qm̄ta erit felicitas **et̄b; be**
n̄ nullū erit malū. nullū latebit horū. Ziacabit di
laudib; q̄ erit oia i oib;. Ideo de. Certe n̄ uolet sp̄e. ibi
erit p̄mū corp̄. nec uolet ali qd sp̄e qd nec sp̄in possit d̄rē
nec corp̄. Vera ibi gl̄a erit.
n̄ laudantis nec errore. qd nec adulatioē laudabit. Ver
honor q̄ nulli negabit digio.
nulli deferet indigno. S; nec
ad eū abiet ull' n̄ null' p̄mit
tet n̄ digi. Veri p̄p. n̄ mech
ad dolore. s; ad guidū. p̄ficior al
ad illi ciuitatis i m̄
oib; i inseparabil in singulis uo
luntas liba i ab oī malo libata
ad iplo oī bono. fruens uidesi
mai ēē p̄misit. Qd. n̄ ē aliud nent et̄noꝝ ioceditate guidior
ad illi dī. ero illoꝝ. s; i ipsi oblitera culpārū. obliteri penarū
erit in plebi. n̄ ego ero unū laicū
erit. ego ero q̄euꝝ. ab oib; bone
ite desiderant. uita i salū. tu
ctus. i copia. i gl̄a. i honor. i par. p̄titor i maloꝝ. suꝝ. q̄iuꝝ. n̄
i oia bona. Sie. n̄ i illud recte
intelligit qd ait ap̄lī. ut sit
di oia i oib;. ip̄s̄. n̄ erit finis
desideriorū n̄re q̄ sine fine ui
debet. sine fastidio amabit
sine fatigatioē laudabit.
hoc mun. hic affect. hact̄
p̄fecto erit oib; sic ipsa uita
et̄na comuniſ. Ceterū q̄ fu
turi s̄t. p̄ m̄tis p̄mox i ḡoꝝ.
honor. atq; gl̄iū q̄s; idone
n̄ inuident arehangli angeli
ceci. tam uolet ēē uāsq; qd
n̄ accepit. qm̄us sit pacifici
mo uinculo ecordie ei q̄ accen
oblitet. qm̄ nec i corpe uult
oeul' ēē q̄ ē digit. cū mēbrū
pacata cōpago. sic itaq; habe
bit donū ali' alio min'. i liq;
donū habeat. nec uelit apli;
In t̄b; constare beatitudinē
ibi esse n̄m n̄ habebit uenū
mortē. ibi nosse n̄m n̄ habebit
ad eū abiet ull' n̄ null' p̄mit
offensionē. Qd sc̄is in fūto n̄
ad dolorē. s; ad guidū. p̄ficior al
ad illi ciuitatis i m̄
oib; i inseparabil in singulis uo
luntas liba i ab oī malo libata
ad iplo oī bono. fruens uidesi
mai ēē p̄misit. Qd. n̄ ē aliud nent et̄noꝝ ioceditate guidior
ad illi dī. ero illoꝝ. s; i ipsi oblitera culpārū. obliteri penarū
erit in plebi. n̄ ego ero unū laicū
erit. ego ero q̄euꝝ. ab oib; bone
ite desiderant. uita i salū. tu
ctus. i copia. i gl̄a. i honor. i par. p̄titor i maloꝝ. suꝝ. q̄iuꝝ. n̄
i oia bona. Sie. n̄ i illud recte
intelligit qd ait ap̄lī. ut sit
di oia i oib;. ip̄s̄. n̄ erit finis
desideriorū n̄re q̄ sine fine ui
debet. sine fastidio amabit
sine fatigatioē laudabit.
hoc mun. hic affect. hact̄
p̄fecto erit oib; sic ipsa uita
et̄na comuniſ. Ceterū q̄ fu
turi s̄t. p̄ m̄tis p̄mox i ḡoꝝ.
honor. atq; gl̄iū q̄s; idone
n̄ inuident arehangli angeli
ceci. tam uolet ēē uāsq; qd
n̄ accepit. qm̄us sit pacifici
mo uinculo ecordie ei q̄ accen
oblitet. qm̄ nec i corpe uult
oeul' ēē q̄ ē digit. cū mēbrū
pacata cōpago. sic itaq; habe
bit donū ali' alio min'. i liq;
donū habeat. nec uelit apli;

Soi p̄p
terito
mū me
moria.

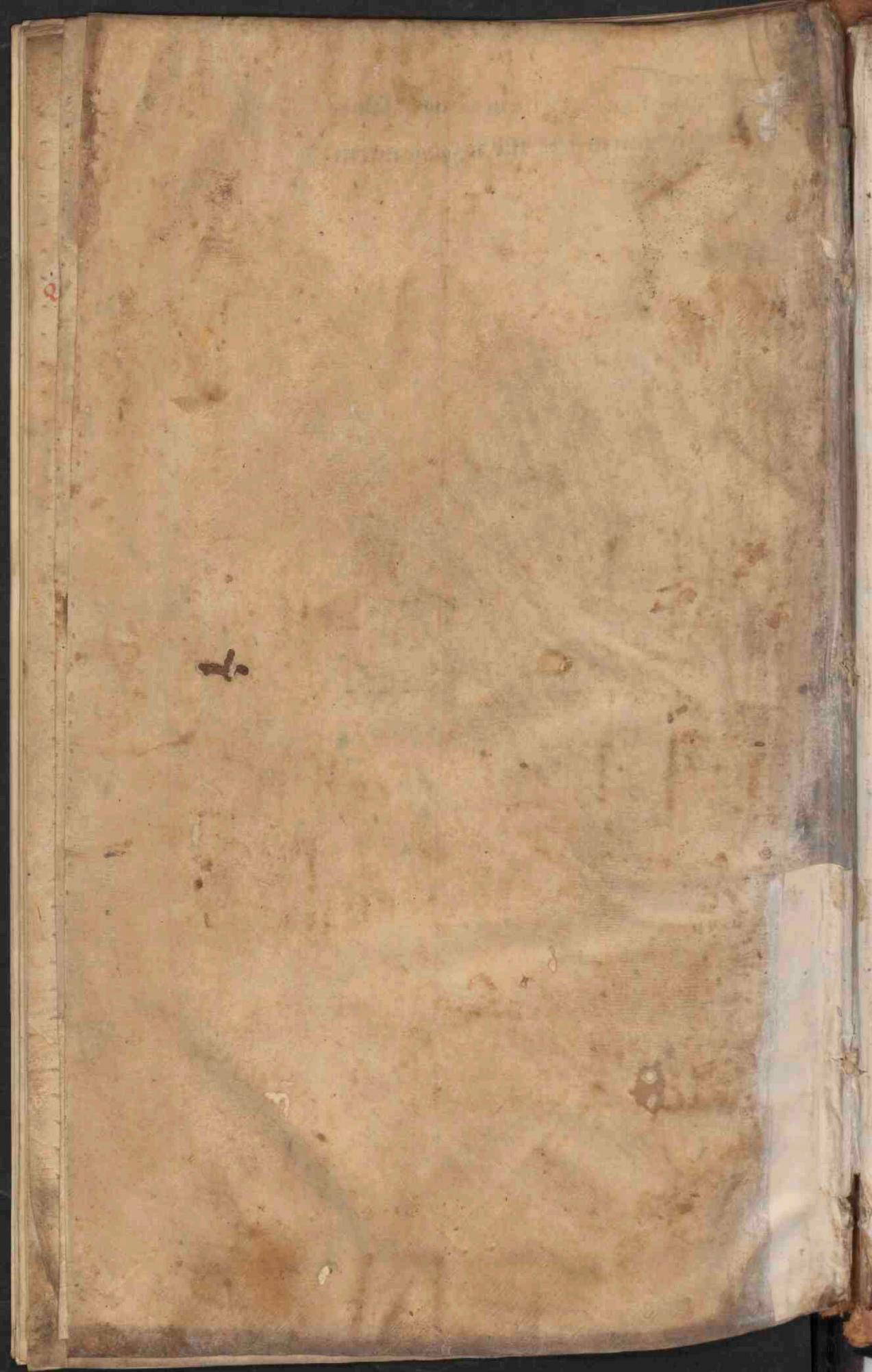
Erit q̄ illi ciuitatis i m̄
oib; i inseparabil in singulis uo
luntas liba i ab oī malo libata
ad iplo oī bono. fruens uidesi
mai ēē p̄misit. Qd. n̄ ē aliud nent et̄noꝝ ioceditate guidior
ad illi dī. ero illoꝝ. s; i ipsi oblitera culpārū. obliteri penarū
erit in plebi. n̄ ego ero unū laicū
erit. ego ero q̄euꝝ. ab oib; bone
ite desiderant. uita i salū. tu
ctus. i copia. i gl̄a. i honor. i par. p̄titor i maloꝝ. suꝝ. q̄iuꝝ. n̄
i oia bona. Sie. n̄ i illud recte
intelligit qd ait ap̄lī. ut sit
di oia i oib;. ip̄s̄. n̄ erit finis
desideriorū n̄re q̄ sine fine ui
debet. sine fastidio amabit
sine fatigatioē laudabit.
hoc mun. hic affect. hact̄
p̄fecto erit oib; sic ipsa uita
et̄na comuniſ. Ceterū q̄ fu
turi s̄t. p̄ m̄tis p̄mox i ḡoꝝ.
honor. atq; gl̄iū q̄s; idone
n̄ inuident arehangli angeli
ceci. tam uolet ēē uāsq; qd
n̄ accepit. qm̄us sit pacifici
mo uinculo ecordie ei q̄ accen
oblitet. qm̄ nec i corpe uult
oeul' ēē q̄ ē digit. cū mēbrū
pacata cōpago. sic itaq; habe
bit donū ali' alio min'. i liq;
donū habeat. nec uelit apli;

sunt. Alii nāq; ea obliuiscit̄ eru-
ditus & doctus. alī expertus &
passus. ille si permā negligat.
iste si miseria careat. Scdm̄
hanc obliuionē quā posterio-
rem loco posui. n̄ erunt me-
mores sc̄i p̄terita. malorum la-
rebunt enī om̄ib;. uta ut pen-
tus delect̄ ab eoz sensib;. n̄
potentia scientiæ que magna
in eis erit. n̄ solū sua p̄terua
si etiā dampnatorum eos sempi-
terna miseria n̄ latetbit. Ibi
uocabim̄. & uidebim̄. uidebi-
mus. & amabim̄. amabimus.
& laudabim̄. Ecce qđ erit in
fine sine fine.

luminis
et ceteris
ad omnes
debet esse
admodum
conveniens
ut etiam
in aliis
tempore
et locis
admodum
conveniens
ut etiam
in aliis
tempore
et locis

1960-1961

picaloquax certa diuin te uoce saluto
Si me non uideas esse negabis autem

271

